МКҚК №1« Саят »бөбекжай-бақшасы

Бекітемін

№1 «Саят» бөбекжай-бақшасы

меңгерушісінің м.у.а: _____А.Налибаева

2023-2024 жылдың жазғы кезеңіне арналған сауықтыру іс-шараларының жоспары

Мақсаты:

- Тәрбиеленушілердің психофизикалық денсаулығын қорғау және нығайту;

- Табиғи факторларды пайдалана отырып, мектеп жасына дейінгі балалардың денсаулығын шынықтыру;

- Балалардың демалысын, эмоционалдық саулығына қажетті жағдайды ұйымдастыру;

- Қоршаған ортаға танымдық қызығушылығын дамыту.

Міндеттер:

1. Ауа,күн мен судың пайдалы қасиеттерін кеңінен пайдалану арқылы балаларды сауықтыру.Тамақтану барысын жемістер, шырындар, көгөністермен байыту.

2. Қозғалыс режимі ноңтайлы құру арқылы қимыл белсенділігі нарттыру.

3. Балалардың физикалық саулығын, қимыл мотивациясын,өзіне,өзденесіне,денсаулығына қызығушылығын қалыптастыру. Қауіпсіз өмір сүру дағдылары туралы білімін бекіту арқылы балалар жарақатының алдын алу.

4. Демалыстың кең спектрін ұйымдастыру, тәрбиеленушілердіңэ моционалды-психологиялық жайлылығын қамтамасыз ету.

5. Балалардың жақын арадағы даму аймағын есепке алып, білім мен білікті бекіту бойынша жеке педагогикалық жұмысты ұйымдастыру;сөйлеу тілін түзету;қоршаған орта,жазғы табиғи құбылыстар туралы білімдерін байыту.

6. Жазғы кезеңде отбасы мүшелерін балабақшамен бірлесе қызмететуге тарту.

7. Оқу жылының басталуына дайындық жұмыстарын жүргізу.

№	**Жұмыстың мазмұны**	**Күні**	**Жауаптылар**
I. Ұйымдастыру-басқару қызметі			
1	Балабақша қызметкерлеріне нұсқаулықтар жүргізу: - Балалардың өмірімен денсаулығын қорғауды ұйымдастыру жөніндегі Инструктаж; - Еңбекті қорғау және жұмыс орнында қауіпсіздік техникасының талаптарын орындау.	Мамыр-маусым	Меңгерушісі: А.Налибаева
2	Тәрбиеленушілерге нұсқаулықтар жүргізу: - жол-көлік жарақатының алдыналу; - жол-көлік оқиғаларының алдыналу.	Мамыр-маусым	Әдіскер Р.Джунускулова Топ тәрбиешілер
3	Балабақшаны жазғы жұмыс режиміне ауыстыру: - ұйымдастырылатын іс-әрекеттерді таза ауада өткізу, ғимараттын сыртында; - түскі ас беруді 15мин.ерте бастауға көшу; - күндізгі ұйқы уақытын ұзарту.	1маусымнан бастап	Әдіске Р.Джунускулова
4	Балабақшаның серуен учаскелерін жаз кезеңіне дайындау. Балабақшалардың серуен учаскесіндегі спорт алаңының құрал-жабдығын,кіші сәулет нысандарын көру және тексеру.	Маусым	Меңгерушісі: А.Налибаева Ш\мА.

II.Жазғысауықтырукезеңіндеқауіпсіздіксақтауіс-шаралары			
1	Қауіпсіздік техникасы, ауыз су режимі, жарақаттанушылық, уланудың,күн соққысының алдын алу бойынша нұсқау беру.	Үнемі	Медбике:Т.Фардиева
2	Көгөністерді,жемістерді қолдану арқылы ұтымды тамақтануды қамтамасыз ету.	Үнемі	Медбике: Т.Фардиева
3	Тамақтануда шырындарды қолдану.	Үнемі	Медбике: Т.Фардиева
4	Тез бұзылатын азық-түліктерді сақтау мерзімін және тамақ дайындау сапасын бақылауды қамтамасыз ету.	Үнемі	Медбике: Т.Фардиева
5	Балалардың киімдерінің ауа-райы жағдайына сәйкестігін бақылауды қамтамасыз ету.	Үнемі	Медбике: Т.Фардиева
6	Жазғы уақытта балалардың гигиеналық күтімін қамтамасыз ету.	Үнемі	Медбике: Т.Фардиева
7	Уытты инфекциялар дыңалдыналу: - ас әзірлейтін бөлік жұмысын бақылау; - қызметкерлер және ата-аналармен бірге санитарлық-ағарту жұмыстарын өткізу.	Үнемі	Медбике: Т.Фардиева
8	Жарақаттану дыңалдыналу: - учаскелердің серуендеуге жарамдылығын бақылау; - ойын материалының қолданылуын және жағдайын бақылау.	Үнемі	Медбике: Т.Фардиева
9	Ішек инфекцияларының алдын алу: - жеке гигиенаны сақтау; - қайнатылған суды қолдану; ас әзірлейтін бөліктің жұмысын бақылау.	Үнемі	Медбике Т.Фардиева

10	Шынықтыру іс-шаралары: - учаскіде балаларды қабылдау; - учаскідегі таңғы гимнастика; - таза ауадағы дене шынықтыру ұйымдастырылған іс- әрекеті; - мерекелік іс-шаралар және спорттық ойын-сауықтар; - ауа ванналары; - құмның үсті мен жалаңаяқ жүру; - жел көздерді ашық қалдырып ұйықтау; - су процедуралары.	Үнемі	Медбике: Т.Фардиева
11	Жазғы сауықтыру кезеңіндет амақтануды талдау.	Үнемі	Медбике: Т.Фардиева
	ІІІ.Балалардыт әрбиелеу-ұйымдастыру іс-әрекеті		
1	Ойын түріндегі міндетті ұйымдастырылған іс-әрекет (музыка,дене шынықтыру,көркемдік шығармашылық таным)	Кестеге сәйкес	Әдіскер Р.Джунускулова
2	Жазғы кезеңде тәрбиелеу-ұйымдастыру жұмысын жоспарлау	Жазкезеңі ішінде	Топтардың тәрбиешілері
	IV.Ойын-сауық,қуыршақ спектакльдерін,әңгімелесулер,экскурсиялар ұйымдастыру және өткізу		

1	«Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы14қазандағы№422бұйрығынасәйкес ойын іс-әрекеті.	Маусым-тамыз	Әдіскер Р.Джунускулова
2	Балалармен тұрмыстық және жол жарақаттарының алдын алу бойынша жұмыс(әңгімелер,ойын-сауық,ЖЖЕ танысу ойындары, экскурсиялар)	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері
3	Балалармен балабақша аумағында,қалалық саябақта, өлке тану мұражайында, қалалық ескерткіштерде экскурсиялар мен мақсатты серуендер өткізу	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері
4	Балаларға экологиялық тәрбие беру(әңгімелер,серуендер, экскурсиялар, бақылаулар, тірі және жансыз табиғатпен тәжірибелер жасау)	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері
5	Балаларды еңбекке тәрбиелеу(асханадағы кезекшілік,бөлме өсімдіктеріне күтім жасау, учаскедегі, гүл бақшасындағы еңбек, табиғи материал жинау)	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері
V.Балаларды сауықтыру жұмыстарын жүргізу			
1	Балалардың таза ауада ұзақ жүруі (таңертеңгі қабылдау, гимнастика,денешынықтыруҰІӘ,серуендеу,ойын-сауық)	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері
2	Күн ішінде шынықтырудың әртүрлі тәсілдерін пайдалану (ауа және күн ванналары,бассейн,жалаңаяқ жүру жәнет.б.).	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері
3	Мәзірге жаңа піскен көгөністер, жемістер, балғын шырындарды қосу;қарабидай мен бидайнаны,сүт өнімдері.	Маусым-тамыз	Медбике:Т.Фардиева
4	Балалардың таза ауада қимыл белсенділігін арттыру үшін жағдай жасау(спорттық ойындармен жаттығулар,жарыстар және басқалар)	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері

5	Жаздың басында және аяғында тәрбиеленушілердің антропометриясын жүргізу.	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері
6	Дене жаттығулары: Таңғы гимнастика. Дене шынықтыру-сауықтыру іс-әрекеті,жаттығулар,ойын-сауық, ойындар. Қимылды және дидактикалық ойындар. Профилактикалықгимнастика(денесымбатынжақсарту, жалпақ табанның алдын алу, көруді жақсарту және т. б.) Спорттық ойындар. Дене шынықтыру минуттары және динамикалық үзілістер.	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері
7	Гигиеналық және су процедуралары: Жуыну. Қолдышынтақпен қоса жуу. Су және құммен ойындар.	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері
8	Үй-жайларды желдету (өтпелі). Фрамугаларды ашып қойып ұйықтау. Күніне 2 рет таза ауада серуендеу.	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері
9	Белсенді демалыс. Ойын-сауық және мерекелер. Ойындар мен ермектер. Денсаулық күндері. Балабақша аумағында және одан тыс жердес еруендеу.	Маусым-тамыз	Топтардыңтәрбиешілері
VI.Профилактикалық жұмыс			
1	Санитарлық бюллетеньдерді ресімдеу: «Ішек инфекциясы», «Көз жарақаттарының алдын алу», «Көгөністер, жемістер, дәрумендер».	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері
2	Балалармен тақырыптық әңгімелер:	Маусым-	Топтардың тәрбиешілері

	«Кір қолдың аурулары», «Күннің зиянды әсерінен қалай қорғануға болады?», «Не істеуге болады?Не істеуге болмайды?», «Біздің досымыз- бағдаршам», «Денің сау болу үшін шынығу керек».	тамыз	
VII.Әдіскерлік жұмыс			
1	Жазғы сауықтыру жұмысының жоспарын жазу және педагогикалық кеңесте талқылау.	Мамыр	Әдіскер
2	Жаңа оқу жылына арналған топтарды қарау.	Тамыз	Әдіскер Р.Джунускулова
3	Жаңа2024-2025 оқу жылын ажылдық жоспар әзірлеу.	Шілде-тамыз	Әдіскер Р.Джунускулова
4	Табиғат аясында қимылдарды, құмды ойындарды, бақылаулар мен еңбекті дамыту үшін ойын материалымен жабдықтарын дайындау.	Маусым	Топтардың тәрбиешілері
5	ҚРМДТОМЖМС талаптарына сәйкес топтардың заттық-дамытушы ортасының мазмұнын жаңарту.	Маусым-шілде	Топтардың тәрбиешілері
6	Санитарлық-ағарту қызметі аясында тәрбиеленушілердің ата-аналары үшін көрнекі материал дайындау: дәрігер, психолог, тәрбиешінің кеңестері.	Тамыз	Топтардың тәрбиешілері, психологтар, медбике
7	Тәрбиешілерге арналған кеңестер: «Жазғы кезеңде балалармен жұмысты жоспарлау», «Жазғы кезеңде әртүрлі ойын түрлерін ұйымдастыру», «Балаларға көшеде қауіпсіз жүр іс-тұрыс ережелерін үйретеміз».	Маусым Шілде Тамыз	Әдіскер Р.Джунускулова

8	Бақылау және басқару: 1) табиғат бұрышында балалармен жұмыс істеу жүйесі. 2) Ойын әрекетін жоспарлау.	Маусым	Әдіскер Р.Джунускулова
	1. Қиялмен шығармашылықты дамыту үшін табиғи материалды қолдану. 2. Таза ауада гимнастика жасау кезінде ойын элементтері мен атрибуттарын пайдалану.	Шілде	Әдіскер Р.Джунускулова
	1. Бос уақытты және ойын-сауықты жоспарлау. 2. ЖаңаданкелгентәрбиеленушілердіңМДҰ адаптациядан өтуін ұйымдастыру.	Тамыз	Әдіскер Р.Джунускулова
9	Нұсқаушылық педагогикалық кеңесі. Тақырыбы: «Тәрбиелеу-ұйымдастыру процесін ұйымдастыру және жаңа2023-2024 оқу жылында балалармен жұмыс істеу үшін жағдай жасау». - 2024жылғы жазғы сауықтыру кезеңіндегі кешенді жұмыс жоспарының орындалуын талдау. Бекіту: - 2023-2024 оқу жылы наарналған жылдық жұмыс жоспары. - ҰІӘ кестесін. - Кезекші топтардағы балалардың тізімі. - Күн тәртібі. - Балабақша жұмысында қолданылатын бағдарлама. - Педагогикалық кеңес туралы ереже. - Әдістемелік кеңес туралы ереже. - Мониторинг туралы ереже. - Әр түрлі жастағы топ туралы ереже. - Педагогикалық этика туралы ереже. - Базистік оқу жоспарының түсіндірме хаты. - Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөнінде жұмыс жоспары.	Тамыз	Әдіскер Р.Джунускулова

	- Балабақшадағы лаңкестікке қарсы қауіпсіздік жөніндегі жұмыс жоспары. - Педагогикалық қызметкерлердің атқаратын лауазымдарынасәйкестігінрастаумақсатындаоларды аттестаттаудан өткізу үшін аттестаттау комиссиясын қалыптастыру туралы.		
10	Жас мамандармен жұмыс:		
	Консультация:«Учаскеде заттық-дамытушы ортаны ұйымдастыру». Шағын лекция: «Серуендеуді ұйымдастыру және өткізу». Консультация:«Бейімделу кезеңінде ата-аналармен жұмыс».	Маусым Шілде Тамыз	Әдіскер Р.Джунускулова
VIII.Ойын-сауық			
1	Челлендж. «Балаларды қорғау күні» (бейнебаян) Ойын-сауық.«1маусым-Балаларды қорғаукүні».	1 маусым	Музыкалық жетекші Топтардың тәрбиешілері
2	«Әлем балалардың көзімен»асфальттағы суреттер байқауы.		
3	Дене шынықтыру мерекесі:«Біз көңілді балалармыз».	Маусым	Ересек тәрбиешілері.
4	Викторина.«Күн,ауа және су».	Маусым	Ортажас топтарының тәрбиешілері.
5	Ойын-сауық:«Жол бойында жүрген қонжық».	Маусым	Ересек жас топтарының тәрбиешілері.
6	Ойын-сауық:«Жолда абай бол!!!»	Маусым	топтарының тәрбиешілері.
7	Спорттық ойындар:«Жазғы ойын-сауық».	Шілде	
8	Спорттық эстафета:«Батыл,шапшаң,жылдам,шебер».	Шілде	Орта жаст оптарының тәрбиешілері.
9	«Нептункүні»театрландырылған мереке көрінісі.	Шілде	Музыкалық жетекші. Ересек топтарының тәрбиешілері.

10	Ойын-сауық:«Астана–ҚР ел ордасы».	Шілде	Музыкалық жетекші. Ересек топтарының тәрбиешілері.
11	Ойын-сауық:«Жұмбақ толысандық».	Тамыз	Музыкалық жетекші. Орта жастоптарының тәрбиешілері.
12	КТК«Ертегіге қонаққа барамыз».	Тамыз	Ересек, топтарының тәрбиешілері.
13	Ойын-сауық:«Игіістер бағытымен саяхатқашығу».	Тамыз	Музыкалық жетекші. Орта жас топтарының тәрбиешілері.
14	Ойын-сауық:«Қауіпсіздік әліппесі».	Тамыз	Музыкалық жетекші. Ересек топтарының тәрбиешілері.
	Үстел театры. «Шалқан».	Тамыз	Орта жас топ тәрбиешілері.
	Музыкалық ойын-сауық:«Ән саламыз,би билейміз,көңілді өмір сүреміз!»	Тамыз	Музыкалық жетекші. Орта жас топтарының тәрбиешілері.
	Ойын-сауық:«Жаз,қош бол!»	Тамыз	Музыкалық жетекші. Ересек топтарының тәрбиешілері.
IX.Тәрбиеленушілердің отбасыларымен жұмыс			
1	Дәлізде ата-аналарға арналған бұрыштарды безендіру(күн тәртібі, ҰІӘ, жазғы кезеңде отбасы мен балабақшаның бірлескен жұмысын ұйымдастыру бойынша ұсыныстар)	Маусым	Әдіскер Топтардың тәрбиешілері
2	«Ата-аналарға арналған денсаулық бұрышын»безендіру.		
	Күн өтудің алдын алу. Ішек инфекцияларының алдын алу. Шынықтыру процедураларын ұйымдастыру.	Маусым	Медбике:Т.Фардиева
3	Ата-аналарғаарналғанкеңестер.		
	«Балаларды балабақшаға бейімдеу».	Маусым	Топтардың тәрбиешілері

	«Балалардың жазғы демалысы туралы».		
	«Баланы ара шағыпалса». «Балалардың жазғы босуақыты».	Шілде	Топтардың тәрбиешілері
	«Бала саяжайда». «Балаларды шынықтыру».	Тамыз	Топтардың тәрбиешілері
4	Жазғысауықтыру жұмыстарында отбасы мүшелерінен болатын көмектің мазмұны:		
	Жазғыіс-шараларғаата-аналардыңқатысуы	Маусым-тамыз	Топтардыңтәрбиешілері.
	Х.Әкімшілік-шаруашылық жұмыстар		
1	Жоспар бойынша жөндеу жұмыстарын жүргізу және жылу жүйесін сынақтан өткізу.	Мамыр	Ш\м А.Амирбеков
	Құмәкелу.	Мамыр	Ш\м А.Амирбеков
	Балабақшаның ойын және спорталаңдарындағы құрал-жабдықтарды бояу.	Маусым	Ш\мА.Амирбеков
	Жоспар бойынша жөндеу жұмыстарын жүргізу және жылу жүйесін сынақтан өткізу.	Маусым	Ш\мА.Амирбеков

Бекітемін

№1 «Сәуле» бөбекжай-бақшасы

меңгерушісінің м.у.а:_____А.Налибаева

Балабақшаның күн тәртібі

р\с	**Күнтәртібініңэлементтері**	**«Қарлығаш » ересек тобы**	**«Балдаурен» ортаңғытоп**	**«Балапан » кіш ітоп**
1	Балалардықабылдау	08.30– 08.35	08.30– 08.35	08.30– 08.40
2	Ата-аналарменәңгімелесу,кеңес беру	08.35-08.40	08.35-08.40	08.40-08.50
3	Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары,бейнелеуәрекеті,кітапт арқараужәне тағы басқа әрекеттер	08.40-08.50	08.40-08.50	08.50-09.10
4	Таңертенгіжаттығу	08.50-09.00	08.50-09.55	09.10-09.15
5	Таңғыас	09.00.– 09.20	08.55 – 09.20	09.15–09.45
6	Ойындар.Ұйымдастырылғаніс- әрекетіне дайындық	09.20– 09.30	09.20 – 09.40	09.45–10.10
7	Ұйымдастырылған іс-әрекеті(үзіндіменқосаалғанда)	09.300-10.30	09.40-10.20	10.10-10.40
8	Серуенгедайындық	10.30 – 10.40	10.20 – 10.40	10.20–10.40
9	Серуен,табиғатпентаныстыру, еңбек, ойындар	10.40– 12.10	10.40 – 12.00	10.40–12.00
10	Серуенненоралу.Гигиеналықжәне шынықтырушаралары	12.10– 12.30	12.00 – 12.30	12.00–12.30
11	Түскіас	12.30– 13.00	12.30 – 13.10	12.30–13.10
12	Күндізгіұйқы	13.00– 15.10	13.10 – 15.20	13.10–15.20
13	Ұйқыданояну,шынықтыру шаралары	15.10– 15.40	15.20 – 15.45	15.20–15.45
14	Бесінас	15.40-16.00	15.45-16.10	15.45-16.10
15	Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)Балаларменжекежұмыс	16.00– 16.30	16.10 – 16.35	16.10–16.35
16	Серуенгедайындық	16.30– 16.50	16.35 – 16.45	16.35–16.45
17	Серуен,қимылдыойындар.	16.50– 17.20	16.45 – 17.20	16.45–17.20
18	Балалармен,ата-аналарменқарым– қатынас. Балалардың үйге қайтуы	17.20– 17.30	17.20 – 17.30	17.20–17.30

Бекітемін

№1 «Сәят» бөбекжай-бақшасы

меңгерушісінің м.у.а:_____А.Налибаева

Күн тәртібі

«Қарлығаш» ересек тобы

р\с	**Күн тәртібінің элементтері**	**Уақыты**
1	Балаларды қабылдау	08.30–08.35
2	Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	08.35-08.40
3	Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	08.40-08.50
4	Таңертенгі жаттығу	08.50-09.00
5	Таңғы ас	09.00.–09.20
6	Ойындар.Ұйымдастырылған іс-әрекетіне дайындық	09.20– 09.30
7	Ұйымдастырылғаніс-әрекеті(үзіндімен қосаалғанда)	09.300-10.30
8	Серуенге дайындық	10.30–10.40
9	Серуен,табиғатпен таныстыру,еңбек,ойындар	10.40– 12.10
10	Серуеннен оралу.Гигиеналық және шынықтыру шаралары	12.10– 12.30
11	Түскі ас	12.30– 13.00
12	Күндізгі ұйқы	13.00– 15.10
13	Ұйқыдан ояну,шынықтыру шаралары	15.10– 15.40
14	Бесін ас	15.40-16.00
15	Балалардыңдербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) Балалармен жеке жұмыс	16.00– 16.30
16	Серуенге дайындық	16.30– 16.50
17	Серуен,қимылды ойындар.	16.50– 17.20
18	Балалармен,ата-аналармен қарым–қатынас. Балалардың үйге қайтуы	17.20– 17.30

Бекітемін

№1 «Сәуле» бөбекжай-бақшасы

меңгерушісінің м.у.а: _____ А.Налибаева

Күн тәртібі

«Балдаурен » ортаңғы топ

р\с	**Күн тәртібінің элементтері**	**Уақыты**
1	Балаларды қабылдау	08.30–08.35
2	Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	08.35-08.40
3	Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	08.40-08.50
4	Таңертенгі жаттығу	08.50-09.55
5	Таңғы ас	08.55–09.20
6	Ойындар.Ұйымдастырылған іс-әрекетіне дайындық	09.20–09.40
7	Ұйымдастырылғаніс-әрекеті(үзіндіменқосаалғанда)	09.40-10.20
8	Серуенгедайындық	10.20–10.40
9	Серуен,табиғатпентаныстыру,еңбек,ойындар	10.40–12.00
10	Серуенненоралу.Гигиеналықжәнешынықтырушаралары	12.00–12.30
11	Түскіас	12.30–13.10
12	Күндізгіұйқы	13.10–15.20
13	Ұйқыданояну,шынықтырушаралары	15.20–15.45
14	Бесінас	15.45-16.10
15	Балалардыңдербесәрекеті(баяуқимылдыойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) Балалармен жекежұмыс	16.10–16.35
16	Серуенгедайындық	16.35–16.45
17	Серуен,қимылдыойындар.	16.45–17.20
18	Балалармен,ата-аналарменқарым–қатынас.Балалардыңүйгеқайтуы	17.20–17.30

Бекітемін

№1 «Сая» бөбекжай-бақшасы

меңгерушісінің м.у.а: _____А.Налибаева

Күн тәртібі

«Балапан » кіші топ

р\с	**Күн тәртібінің элементтері**	**Уақыты**
1	Балаларды қабылдау	08.30–08.40
2	Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	08.40-08.50
3	Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үст іойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	08.50-09.10
4	Таңертенгі жаттығу	09.10-09.15
5	Таңғы ас	09.15 –09.45
6	Ойындар.Ұйымдастырылғаніс-әрекетіне дайындық	09.45 –10.10
7	Ұйымдастырылғаніс-әрекеті(үзіндімен қосаалғанда)	10.10-10.40
8	Серуенге дайындық	10.20 –10.40
9	Серуен,табиғатпен таныстыру,еңбек,ойындар	10.40 –12.00
10	Серуеннен оралу.Гигиеналық және шынықтыру шаралары	12.00 –12.30
11	Түскі ас	12.30 –13.10
12	Күндізгі ұйқы	13.10 –15.20
13	Ұйқыдан ояну,шынықтыру шаралары	15.20 –15.45
14	Бесін ас	15.45-16.10
15	Балалардыңдербесәрекеті(баяуқимылдыойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) Балалармен жекежұмыс	16.10 –16.35
16	Серуенге дайындық	16.35 –16.45
17	Серуен,қимылдыо йындар.	16.45 –17.20
18	Балалармен,ата-аналарменқарым–қатынас.Балалардың үйге қайтуы	17.20 –17.30

№1 « Саят »бөбекжай-бақшасы МКҚК

Бекітемін
№1 «Саят» бөбекжай-бақшасы
меңгерушісінің м.у.а:_____А.Налибаева

2023-2024оқу жылының жазғы сауықтыруға арналған ұйымдастырылған іс-әрекет кестесі

№	Ұйымдастырылған Іс-әрекет	Жас топтары
		Ересек « Қарлығаш » тобы (4жастағы балалар)
1	Дене шынықтыру	-
	Дене шынықтыру**	Күн сайн
2	Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет	Күн сайн
	Қазақ тілі	-
	Қазақт ілі ***	Күн сайн
3	Математика негіздері	Күн сайн
4	Қоршаған ортамен таныстыру	Күн сайн
5	Сурет салу	Күн сайн
	Мүсіндеу	Күн сайн
	Аппликация	Күн сайн
	Құрастыру	Күн сайн
6	Музыка	-
	Музыка****	Күн сайн
7	Арнайы түзетіші іс-әрекет*****	Күн сайн
	Барлығы:	-

№1 « Саят »бөбекжай-бақшасы МКҚК

Бекітемін
№1 «Саят» бөбекжай-бақшасы
меңгерушісінің м.у.а_____А.Налибаева

2023-2024оқу жылының жазғы сауықтыруға арналған ұйымдастырылған іс-әрекет кестесі

№	**Ұйымдастырылған** **Іс-әрекет**	**Жас топтары** **Ортаңғы«Балдаурен »тобы (3 жастағы балалар)**
1	Дене шынықтыру	-
	Дене шынықтыру**	Күн сайн
2	Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет	Күн сайн
	Қазақтілі	-
	Қазақтілі***	Күн сайн
3	Математика негіздері	Күн сайн
4	Қоршаған ортамен таныстыру	Күн сайн
5	Суретсалу	Күн сайн
	Мүсіндеу	Күн сайн
	Аппликация	Күн сайн
	Құрастыру	Күн сайн
6	Музыка	-
	Музыка****	Күн сайн
7	Арнайы түзетіші іс-әрекет *****	Күн сайн
	Барлығы:	-

№1« Саят »бөбекжай-бақшасы МКҚК

2023-2024 оқу жылының жазғы сауықтыруға арналған ұйымдастырылған іс-әрекет кестесі

№	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Жас топтары
		Кіші топ«Балапан»тобы (2 жастағы балалар)
1	Дене шынықтыру	-
	Дене шынықтыру**	Күн сайн
2	Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет	Күн сайн
	Қазақтілі	-
	Қазақтілі***	Күн сайн
3	Математика негіздері	Күн сайн
4	Қоршаған ортамен таныстыру	Күн сайн
5	Суретсалу	Күн сайн
	Мүсіндеу	Күн сайн
	Аппликация	Күн сайн
	Құрастыру	Күн сайн
6	Музыка	-
	Музыка****	Күн сайн
7	Арнайы түзетіші іс-әрекет *****	Күн сайн
	Барлығы:	-

Бекітемін

№1 «Саят» бөбекжай-бақшасы

меңгерушісінің м.у.а: _____ А.Налибаева

МКҚК №1« Саят »бөбекжай-бақшасы

« Балапан » кіштобының 2023-2024 оқу жалына арналған

Жаз мезгілінің перспективалық жоспары

Тәрбиеші : Ережепова А.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы)_ « Саят » бб
Топ: кіші « Балапан »жас
Балалардың жасы: 2 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 03.06 - 07.06.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Ережепова А

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Алғашқы күні балаларды толық құжаттарымен, анықтамаларымен қабылдап, дене температурасын тексеріп, денелері мен тері қабатын тексеріп, мейірбикенің рұқсатын алып қабылдайды.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	«Күн тәртібі және оның бала өміріндегі маңызы» тақырыбындағы кеңес.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** табиғат бұрышындағы бөлме өсімдіктерінің жапырақтарын сүрту. Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге қамқорлық сезімдеріне баулып, еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** "Пульверизатордан бөлме өсімдіктеріне су бүрку". Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын қалыптастыру; өсімдіктерге деген қамқорлық сезімдеріне баулу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** құмды қырып, үйіңді жасау және оны құмсалғышқа тасу. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекетін орындауға араластыру. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** "Шешіну бөлмесіндегі шкаф ішіндегі тәртіп". (тәрбиешінің көмекшісімен бірлесіп) Мақсат-міндеттер: балаларды әркімнің жеке өз киім шкафын ұқыпты, таза ұстауға үйрету: шкафты киімдер мен аяқ киімнен босату, дымқыл шүберекпен сүрту және қайтадан киім - кешекті ұқыптап бүктеп, тиісті орындарына орналастыру. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** табиғат бұрышындағы өсімдіктерге, өсімдіктердің топырағының қалпына көңіл аударту, егер топырағы құрғап кетсе, суқұйғышпен өсімдіктерді суару. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**
	"Айна" ойыны. Мақсат-міндеттер: зейінді, есте сақтауды және байқампаздықты, жағымды эмоцияларды дамыту. 4-6 баладан тұратын топша сапқа тұрады. Қалғандары -	**Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту, ересекке деген сенімділікті арттыру.	**"Бұл кім?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды еліктеу арқылы тани білу, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту; зеректікке, ұғымталдыққа тәрбиелеу.	**"Балабақша қалайық" құрастыру ойыны.** Мақсат-міндеттер: текшелер, кірпіштер, призмалар арқылы "балабақша" ғимаратын салуға ынталандыру; жазықтықты, кеңістікті	**"Түсін ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: негізгі түстерді ажырата білуге дағдыландыру; сөздік қорын толықтыру (қызыл, көк, жасыл, сары, көгілдір, қылы-

	көрермендер. Педагог балалардың алдында тұрып, 3-5 пішінді көрсетеді. Ол әр пішінді бірнеше рет қайталайды. Балалар педагогтың барлық қимылдарын мұқият қадағалап, қайталайды. Содан кейін келесі бір топ балалар ойнайды. **(сенсорика)**	Көмекшілер көп менде, Күнде еңбектенеді. Тыным таппай күніге, Маған көмектеседі. Бір, екі, үш, төрт, бес, Демалайық, отыр тез. Әрлі - берлі қозғалды, Тырсылдатты жан - жақты. Бір, екі, үш, төрт, бес, Жұмысқа кіріс тез. **(сөйлеуді дамыту)**	Балалар орындықта отырады. Педагог кезек кезек ит қалай үреді, мысық қалай миялайды, сиыр қалай мөңірейді, қарғаның қандай дыбыстар шығаратындығын (көкек, торғай, көгершін, сауысқан) көрсетуді сұрайды. Егер балаларға мұны істеу қиын болса, ересектер көрсетеді. Біз ойынды біраз өзгертейік. Балалардың бірі аңға немесе құсқа тек дауыспен ғана емес, сонымен қатар өзіне тән қимылдармен еліктеп, көрсетеді. Әдетте қоянның қалай секіретінін көрсеткісі келетіндер көп болады. Бірақ барлық аң - құстарды көрсетсін. Кім қоян болып ұзақ тұратынын және оны кім ең қатты ұқсас етіп жасайтынын анықтау ғана қалады. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, музыка)**	бағдарлау, зейін, ойлау қабілеттерін дамыту. Балалар құрылыс материалдардан "балабақша" құрастырады. **(құрастыру)**	сары). Құралдар: түрлі түсті жалаулар. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**
Ертеңгілік жаттығу	**Тыныс алу, релаксация, сөйлеу артикуляциялық жаттығулары, ойын массажы элементтерімен таңғы жаттығуы.** Оянайық, тұрайық, Жаттығу орындайық. Терезені ашайық, Таза ауа жұтайық. Ауыртпайды ағзаны, Таза ауа пайдалы! **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**"Тап-таза қолдар" ойын жаттығуы** Мақсат-міндеттер: қолды сабынмен дұрыс сабындай білу қабілетін қалыптастыру. Тамақтану кезінде өзін-өзі ұстау мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: ас ішу құралдарын дұрыс қолдану (ас (үлкен) қасық пен шай (кішкентай) қасық,	**"Қолдарымызды тап-таза ғып жуайық" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жуу алгоритмін бекіту. **Көркем сөз.** Нан мен қасықты ал да, Тамақ ішуді баста! Тусипжанова-Шагирова А. Осы сөздерден кейін балалар таңғы асты бастайды. Таңғы ас	**Ойын жаттығуы:** "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, Мөлдір суға бетіңді жу". Мақсат-міндеттер: дұрыс жуыну дағдысын қалыптастыру, баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру.	**"Қолдарымызды тап-таза ғып жуайық" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жуу алгоритмін бекіту. Тамақ ішу мәдениетімен таныстыру. Қасықты, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Тамақтанғанда, шай-су ішкенде сөйлемеу. Тамақ ішеннен кейін қолды және бетті	**Ойын жаттығуы:** "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, Мөлдір суға бетіңді жу". Мақсат-міндеттер: дұрыс жуыну дағдысын қалыптастыру, баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. **Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын!

	шанышқы); майлықты дұрыс, ұқыпты қолдану; нанды үгітпей жеу, тамақты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлеспеу; сыпайы болуға үйрету (тамақ үшін алғыс білдіру, таза және ұқыпты болу қажеттілігі). **Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Осы сөздерден кейін балалар таңғы асты бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда дұрыс отыруын қадағалайды. Егер үстел басында бала дұрыс отырмаса, оған жақындап, дұрыс отыруын өтінуге болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	кезінде педагог балалардың орындықтарда отыруын қадағалайды. Егер үстел басында отырған бала өз қалпын сақтамаса, педагог балаға жақындап, дұрыс отыруын сұрайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Осы сөздерден кейін балалар таңғы ас ішуді бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда дұрыс отыруын қадағалайды. Егер үстел басында отырған бала өз қалпын сақтамаса, оған жақындап, дұрыс отыруын сұрау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	жуғызу. **Көркем сөз.** Сабынымды аламын, Алақанға саламын. Көпіртемін жақсылап, Қолды жуам мұқият. Білек, бетті, мойынды, Жуамын да, сүртемін. Тап-таза, көңілді боп, Мен үнемі жүремін. Тусипжанова-Шагирова А. Осы сөздерден кейін балалар таңғы асты іше бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда дұрыс отыруын қадағалайды. Егер үстел басында отырған бала өз қалпын сақтамаса, оған жақындап, дұрыс отыруды сұрау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Осы сөздерден кейін балалар таңғы ас ішуді бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда дұрыс отыруын қадағалайды. Егер үстел басында отырған бала өз қалпын сақтамаса, оған жақындап, дұрыс отыруын сұрау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Демалыс күндері қалай өтті?" әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін жинақтау, есте сақтау, сөйлеу қабілетін дамыту. «Балабақша» тақырыбында иллюстрациялық, сюжеттік суреттерді қарастыру. Суреттер бойынша бағыттау сұрақтарын қойып, әңгімелесуге тарту.	**"Балабақша ішінде серуендейміз" әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: балабақшада балаларға қауіпсіз қозғалыс ережелерін үйрету; төзімділікке тәрбиелеу, балабақша бөлмелерінде саналы түрде өзін дұрыс ұстауға деген ұмтылысқа баулу. Құрал-жабдықтар: бақшаның схемалық картасы; балалардың фотосуреттері: дәліз бойымен жүріп келе жатқан; баспалдақпен көтеріліп келе жатқан (төмен түсіп); музыка залында музыкалық қойылымдарды тамашалау, спорт залына кіру, т.б.	**"Топта өзін қалай ұстау керек" әңгімелесу** Мақсат-міндеттер: балаларға балабақша бөлмелеріндегі (топ бөлмесінде, жатын бөлмеде, қабылдау бөлмесінде) өзін-өзі ұстау және қарым-қатынас ережелері туралы білім беріп, қауіпсіздік ережелеріне бағыну қабілетін, өз денсаулығы мен өзгенің денсаулығын қорғауға деген ұмтылыс сезімдерін дамыту. Құрал-жабдықтар: сюжеттік сурет, қонжық. **"Кім не істеп жатыр?" сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды етістік сөздерді қолдануға тарту; сөздің қорларын жетілдіру; байқағыштыққа тәрбиелеу.	**Балабақшадағы дұрыс мінез-құлық ережелері туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: қаіпсіздік, тазалық, әдептілік ережелерін есте сақтауға бейімдеу. Шашылған ойыншықтар біреудің құлауына, жарақат алуына себеп болуы мүмкін. Топтағы тәртіп тек тазалық үшін ғана емес, сонымен бірге қауіпсіздік үшін де қажет! Терезеге, үстелге және шкафтарға өрмелеуге, үстіне шығуға болмайды. Егер бірдеңені ала алмай, қолың жетпей жатса, тәрбиешіге өтініш білдір! Топта, жатын бөлмеде және қабылдау бөлмесінде жүгіру өте қауіпті: жиһаздың өткір, үшкір бұрыштары жарақат алуға әкелуі мүмкін, басқа баламен соқтығысып, қатты жарақат алу қауіпі бар! Кішкентай ойыншықтарды ауызға салуға	**Балабақшадағы дұрыс мінез-құлық ережелері туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: балабақша ережелеріне бейімдеу; ережелерді қажет ретінде қабылдауға баулу. Шашылған ойыншықтар біреудің құлауына, жарақат алуына себеп болуы мүмкін. Топтағы тәртіп тек тазалық үшін ғана емес, сонымен бірге қауіпсіздік үшін де қажет! Терезеге, үстелге және шкафтарға өрмелеуге, үстіне шығуға болмайды. Егер бірдеңені ала алмай, қолың жетпей жатса, тәрбиешіге өтініш білдір! Топта, жатын бөлмеде және қабылдау бөлмесінде жүгіру өте қауіпті: жиһаздың өткір, үшкір бұрыштары жарақат алуға әкелуі мүмкін, басқа баламен соқтығысып, қатты жарақат алу қаупі бар! Кішкентай ойыншықтарды ауызға салуға болмайды - оларды байқамай жұтып, қақалып қалуға болады! Орындықта тербетіліп отыруға болмайды! Тепе-теңдікті сақтай алмай, құлап, соққы аласыңдар! Сумен ойнағанда, еденге су төгіліп

					кетпеуін қадағала. Дымқыл еден өте тайғақ болады, сондықтан сен үшін өте қауіпті! Тамақтану кезінде сөйлесуге болмайды, тамақты мұқият шайнау қажет! Аяқ киім әрқашан тағулы және ыңғайлы, ұзын бауларсыз болуы керек! Қайғылы оқиғаны болдырмау үшін балабақшаға сағыз әкелуге тыйым салынады!
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Түрлі-түсті көпір" Мақсат-міндеттер: Балаларда гимнастикалық қабырғаға өрмелеп шығу дағдыларын дамыту; өз беттерімен бір-бірлеп өрмелеу арқылы қайтадан түсе білу дағдысын жетілдіру; гимнастикалық қабырғаға өрмелеп шығу икемділіктерін жетілдіру; қол, дене, аяқ бұлшық еттерін,ептілік қабілеттерін дамыту; оқу қызметінде белсенділіктерін арттыру.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** ""Түлкі мен ешкі" ертегісі" Мақсат-міндеттер: Балаларды ертегі кейіпкерлерінің іс-әрекетін мінез-құлқын айту барысындағы дауыс екпіннің құбылуын дұрыс қабылдай білуге; ертегінің мазмұнын түсініп, тыңдай білуге үйрету; ертегіге деген қызығушылықтарын арттыру; тілін, сөздік қорларын дамыту; шығарманың мағынасын түсіну, кейіпкерлердің өзара қарым-қатынасы негізінде адамгершілікке тәрбиелеу.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Айжанға гүл шоғын жинауға көмектес" Мақсат-міндеттер: Гүлге деген танымдық қызығушылықты қалыптастыру; гүлдердің атауын атай отырып, балалардың зейінін, сөйлеу қабілетін дамытуды жалғастыру; гүлге деген құрмет сезімін тәрбиелеу; адамгершілік қасиеттер - қайырымдылық, шыдамдылық.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Түрлі-түсті кемпірқосақ" Мақсат-міндеттер: Мақта таяқшалары мен нүктелерді "түрту" тәсілі арқылы салуды, түрлі түстерді пайдаланып, оларды контур бойымен доға тәрізді орналастыруды үйрету, ; түстер гаммасы жайлы қарапайым ақпарат беру, негізгі түстер жайлы білімдерін бекіту; түстерді сезіну сезімдерін дамыту; жұмысқа деген тиянақтылыққа тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Қош келдің, жаз!" Мақсат-міндеттер: Балалардың жеке қасиеттерін дамыту, өлеңдерді, әндерді нақышына келтіре айтуға дамыту. Бір- бірін сыйлауға, адамгершілік қасиеттерін жоғалтпауға тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларды жүйелі түрде шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне қоюға, қолдарын жууға үйрету.				
Серуен	**Табиғат жағдайын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жазғы табиғаттың жай-күйі туралы түсінік қалыптастыру (жылы, жасыл шөптер, гүлдер, көбелектер, қоңыздар ұшады, балалар жеңіл киініп, құммен және сумен ойнайды). Табиғатпен қарым-қатынас қуанышын сезіну, сөздік қорын байыту және белсендіру. Өте ашық және жылы, Жарқын, алтын күнде біз.	**Ағаштарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды қылқан жапырақты ағаштар мен жапырақты ағаштардың айырмашылықтары мен ұқсастығын көруге үйрету. **"Бір, екі, үш - шыршаға қарай үш!" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: ағаштарды ажырата білуге, белгі бойынша әрекет етуге үйрету. **"Ирелеңдеген жолдармен" ойын жаттығуы.**	**Жәндіктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: төмендегі жәндіктердің атауларын атай білуге үйрету: көбелек, қоңыз, қанқыз; жәндіктердің жанында өздерін бірқалыпты, сабырлы ұстауға, жәндіктерге қиянат жасамауға үйрету. **"Қоңыз қалай дыбыстайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есту арқылы қабылдауын, артикуляциялық аппаратын дамыту.	**Ағаштар мен бұталарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: сырт келбетіне қарап, жапырақ құрылымына қарап ағаштар мен бұталарды ажырата білуге үйрету, өмірдегі сұлулықты көре білу және табиғатқа тамсана алу қабілеттерін қалыптастыру. **Дидактикалық тапсырма:** өсімдіктің бұтағы: жапырағы, гүлі, діңі/ қайда екенін көрсетші. Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің бөліктерін ажырата білуге,	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жазғы табиғаттың жай-күйі туралы түсінік қалыптастыру. Маусымдық киім-кешек атауларын бекіту. Негізгі мазмұны: Жаз мезгілінде күннің қаттырақ қыздыратынына назар аудартып, сол себептен балалар жеңіл киініп жүретінін түсіндіру. Күнге қарау оңай ма деген сұрақ қою. Неге? Ол жарық, сары, көзді аштыртпайды. Жазда көп адамдар күннен

	Жаз бен Күнге алтын арай, Қонақ болып барамыз. **Еңбек баулуға арналған тапсырма.** Үлескедегі ұсақ тастар мен таяқшаларды жинап, тазарту. Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге үйрету. **"Ұядағы құстар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: шашыраңқы жүгіруге, бір-біріне соқтығысып қалмай, педагогтың берген белгісі бойынша әрекет етуге жаттықтыру. **"Тегіс жолмен жүреміз" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: алға қарай жылжи отырып қос аяқпен секіруге жаттықтыру. **Құм ойындары.** Мақсат-міндеттер: балаларға қалыптарды құммен толтыруға, оларды төңкеруге, шыққан торттарын безендіруге үйрету. **Далаға алып шығатын материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: бірге, тату ойнауға, ойыншықтармен бөлісуге үйрету.	Мақсат-міндеттер: асфальт бетіне салынған ирелеңдеген сызықтардың бойымен жүруге жаттықтыру. **Еңбекке баулуға арналған тапсырмалар** - серуеннен кейін ойыншықтарды жуу. Мақсат-міндеттер: балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **"Ұядағы құстар" қимыл-қозғалыс ойыны .** Мақсат-міндеттер: шашыраңқы жүгіруге, бір - біріне соқтығысып қалмай, педагогтың берген белгісі бойынша әрекет етуге жаттықтыру. **Құм-су ойындары.** **"Себеміз, қалып жасап шығарамыз" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың құмның қасиеттері туралы білімдерін кеңейту/құрғақ құм себіледі, сусылдап ағып кетеді, ал дымқыл құмнан кез - келген қалыпты жасап шыға аламыз.	**"Баудан секіріп өт" ойынды жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: кедергілерден аттап секіре алу қабілеттеріне жаттықтыру. **Еңбекке баулуға арналған тапсырмалар:** құмды бір жерге үйіп, оны құмсалғышқа апарып салуға үйрету. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін орындауға баулу. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны** Мақсат-міндеттер: балаларды бір-біріне кедергі келтірмей шашырап жүру және жүгіруге үйрету, тәрбиешінің белгісі бойынша ғана әрекет етуге үйрету. **"Өзенде" қимылды жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: шағын шығарманың өлең жолдарына сәйкес ойын қимылдарымен үйлестіру. Таңмен бірге оянып, Серуенге шығамыз. Алыстағы өзенге, Барлығымыз барамыз. (Бір орында жүру.) Аспандағы бұлттардан, Күннің көзі көрінді. Шуақтарға шашылған, Қолымызды созамыз. (Алақандарын ашып, қолдарын жоғары көтеру) Әне оң жақ жағалау, Міне сол жақ жағалау. Қандай жақсы өзенде, Әрлі - берлі жүзгенге. (Басын оңға - солға бұру) Судан тез - тез шығайық, Қатты тонып қалмайық. Орамалмен сүртініп, Денені құрғатайық. (Қолдарын кеуде тұсына көтеріп, қайшылау)	түстерін ажырата алуға үйрету. **Дене шынықтырудан жеке жұмыс.** Мақсаты: балаларды көлбеу тақтада жүруге, бастың артынан лақтыруға жаттықтыру, балаларды батылдыққа жәнеептілікке тәрбиелеу. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** құмды бір жерге үйіп, жинап, шелекке салып құмсалғышқа әкелу. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін орындауға баулу. **"Карусель" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бірінің артынан әртүрлі қарқында жүгіруге, қимылдарын ойын мәтінімен үйлестіріп орындауға үйрету. **"Аққайың ау, жасылсың да, бүйрасың" шеңберде тұрып ойнайтын ойыны** Мақсат-міндеттер: әдемі әуенді тыңдап, әнге қосылып, қарапайым би қимылдарын орындауға деген құлшынысын арттыру. **Құм-су ойыны: "Суда қалқып жүрген ойыншықтарды, аулауға арналған тормен сүзіп алу".** Мақсат-міндеттер: заттардың қасиеттері туралы білімдерін бекіту. Ауыр заттар батады, жеңілдері – су бетінде қалқып, жүзіп жүреді, қағаздан жасалынған қайық - су болып қалады, дымданады, пластмастан жасалынғаны - дымданып, пішінін өзгертпейді. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісін бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	қорғайтын көзәйнек киеді, себебі күннің көзі қатты түскенде көздері ауырмас үшін. **Көркем сөз.** Күн күлімдеп қарайды терезеге, Нұрын шашты жарқыратып бөлмеге. Күнге мәз боп қуанамыз бәріміз, Қуаныштан алақанды соғамыз. Күн ыстықта жеңіл киім киеміз, Күн өтпеске қалпақ киіп жүреміз. Суға түсіп, қыздырынып, демалып, Тату ойнап, дос боп өмір сүреміз! Тусипжанова-Шагирова А. **"Тауық пен балапандары" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша қимылдауға, әр түрлі бағытта жүгіруде және жорғалап жүріп жаттығу орындау қабілеттерін дамыту. **"Мысық пен торғайлар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлау, бір-біріне тиіп кетпей ұжыммен бірге қозғала білу іскерліктерін дамыту. Белгі бойынша әрекет ете білу, биіктікке, бір орыннан ұзындыққа секіру, жылдам жүгіруге жаттықтыру. **Балалардың далаға алып шығатын материалдармен дербес ойын әрекеттері.** Далаға алып шығатын ойыншықтары: күрекшелер, сыпырғыштар, түрлі түсті шеңберлер, қалыптар, мөрлер
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру.				

	Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	**"Тап-таза қолдар" ойын жаттығуы** Мақсат-міндеттер: қолды сабынмен дұрыс сабындай білу қабілетін қалыптастыру. Тамақтану кезінде өзін-өзі ұстау мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: ас ішу құралдарын дұрыс қолдану (ас (үлкен) қасық пен шай (кішкентай) қасық, шанышқы); майлықты дұрыс, ұқыпты қолдану; нанды үгітпей жеу, тамақты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлеспеу; сыпайы болуға үйрету (тамақ үшін алғыс білдіру, таза және ұқыпты болу қажеттілігі). **Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Осы сөздерден кейін балалар таңғы асты бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда дұрыс отыруын қадағалайды. Егер үстел басында бала дұрыс отырмаса, оған жақындап, дұрыс отыруын өтінуге болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**"Қолдарымызды тап-таза ғып жуайық" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жуу алгоритмін бекіту. **Көркем сөз.** Нан мен қасықты ал да, Тамақ ішуді баста! Тусипжанова-Шагирова А. Осы сөздерден кейін балалар таңғы асты бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда отыруын қадағалайды. Егер үстел басында отырған бала өз қалпын сақтамаса, педагог балаға жақындап, дұрыс отыруын сұрайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**Ойын жаттығуы:** "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, Мөлдір суға бетіңді жу". Мақсат-міндеттер: дұрыс жуыну дағдысын қалыптастыру, баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. **Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Осы сөздерден кейін балалар таңғы ас ішуді бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда дұрыс отыруын қадағалайды. Егер үстел басында отырған бала өз қалпын сақтамаса, оған жақындап, дұрыс отыруын сұрау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**"Қолдарымызды тап-таза ғып жуайық" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жуу алгоритмін бекіту. Тамақ ішу мәдениетімен таныстыру. Қасықты, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Тамақтанғанда, шай-су ішкенде сөйлемеу. Тамақ ішкеннен кейін қолды және бетті жуғызу. **Көркем сөз.** Сабынымды аламын, Алақанға саламын. Көпіртемін жақсылап, Қолды жуам мұқият. Білек, бетті, мойынды, Жуамын да, сүртемін. Тап-таза, көңілді боп, Мен үнемі жүремін. Тусипжанова-Шагирова А. Осы сөздерден кейін балалар таңғы асты іше бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда дұрыс отыруын қадағалайды. Егер үстел басында отырған бала өз қалпын сақтамаса, оған жақындап, дұрыс отыруды сұрау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**Ойын жаттығуы:** "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, Мөлдір суға бетіңді жу". Мақсат-міндеттер: дұрыс жуыну дағдысын қалыптастыру, баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. **Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Осы сөздерден кейін балалар таңғы ас ішуді бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда дұрыс отыруын қадағалайды. Егер үстел басында отырған бала өз қалпын сақтамаса, оған жақындап, дұрыс отыруын сұрау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Түскі ұйқы	Дастархандағы тағамға назар аударту; үстел басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетін енгізуге бағытталған жеке жұмыстар; этикет ережелері.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табанның алдын алу үшін денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды жүзеге асыру. «Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, мөлдір суға бетіңді жу» ойын жаттығулары. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел	**"Ғажайып қоржын" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды таныс заттарды ұстап көру	**"Дәл осындай жапырақ тауып көр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жапырақтарды мөлшері мен	**"Ғажайып дорба" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар туралы түсініктерін	**Жүк машинасы ойыншығымен ойнаймыз.** Мақсат-міндеттер: балалардың жағымды көңіл-күйге бөленуіне	**Баулармен ойнатылатын ойындар** Мақсат-міндеттер: балалардың жағымды көңіл-күйге бөленуіне

үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	арқылы ажырата білуге және оларды атай білуге дағдыландыру.	пішіні бойынша ажырата білуге үйрету.	бекіту; байланыстырып сөйлеуін, ойлауын, зейінін, түйсігін дамыту. Құрал-жабдықтар: дорба, түрлі ойыншықтар. Балалар ойыншықты ұстап көру арқылы болжап, оның неден жасалғанын білуге тырысады.	жағдай жасау; ойлауды, зейінді дамыту. Ойланбастан мысықты, Көлікке сап сырғыттық. Ыршып түсіп, төңкерді, Мысығымыз көлікті. Үйренбеген көлікке, Жануарды үркіттік.	жағдай жасау; бау тағып үйрету; ойлау қабілетін, ұсақ саусақ моторикасын дамыту. Құрал-жабдықтар: түрлі түсті баулар Бауларды қолға аламыз, Әдемілеп тағамыз. Бауларды қолға алайық, Жаңа ойынды бастайық!
Балалармен жеке жұмыс	**“Дана қуыршақты қол орамал қолдануға үйретеміз” сюжетті-дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жеке басының заттарын қолдану дағдыларын қалыптастыру.	**"Жаз" жыл мезгілі жайында әңгімелесу** (сюжеттік суреттерді қарастыру). Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру; жаз мезгілі туралы түсініктерін тиянақтау.	**Бейнелеу өнері бұрышындағы бірлескен әрекет.** **Жеке жұмыс (мүсіндеу, сурет салу).** Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын жетілдіру.	**"Ғажайып дорба" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойыншық атауларымен сөздік қорларын толықтыру.	**"Отбасы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойында отбасылық өмірді шығармашылықпен сомдауға шақыру, екі кейіпкермен (анасы-қызы) сюжеттерде өзара әрекеттесу қабілетін қалыптастыру. Бір-бірімен өзара әрекеттесу және тіл табысу қабілетін дамыту. Педагог ойынға белсенді, кейіпкер ретінде қатысады.
Серуенге дайындық	Жеке және ұжымдық қауіпсіздік сақтау туралы әңгімелері. Мақсат-міндеттер: сөйлеу әрекетін дамыту; қауіпсіздік ережелеріне бейімдеу.	Балалардың дербес және жүйелі киініп-шешінулерін қадағалау. Мақсат-міндеттер: жылдамдыққа, ұқыптылыққа баулу.	"**Киімді бүктеуге үйрету" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: киімді дұрыс бүктеу қабілетін қалыптастыру. Балаларды өз киімдерін тануға, киімдерін атауға, оларды бірте-біртелік жүйесі бойынша киюге, шкафты белгісі (сурет) арқылы табуға, заттарды шкафқа ұқыпты жинауға үйрету.	**Жеке және ұжымдық қауіпсіздік сақтау туралы әңгімелері** (сөйлеу әрекетін дамыту үшін). "**Киімді бүктеуге үйрету" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: киімді дұрыс бүктеу қабілетін қалыптастыру. Балаларды өз киімдерін тануға, киімдерін атауға, оларды бірте-біртелік жүйесі бойынша киюге, шкафты белгісі (сурет) арқылы табуға, заттарды шкафқа ұқыпты жинауға үйрету.	Балалардың дербес және жүйелі киініп-шешінулерін қадағалау. Мақсат-міндеттер: жылдамдыққа, ұқыптылыққа баулу.
Серуен	**Ауа-райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсаты: балаларға ауа райының құбылмалы екендігін, кешкі уақытта күн төмендеу түсіп, біраз салқындағанын байқату; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. **"Маған қарай жүгіріңдер" қимыл-**	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсаты: балаларға желді, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. **"Балапандар мен күшік" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды еліктеу қимылдарын жасауға ынталандыру; ойын желісіне,	**Ауа-райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсаты: балаларға ауа райының құбылмалы екендігін, кешкі уақытта күн төмендеу түсіп, біраз салқындағанын байқату; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. **"Күнмен ойнаймыз" ойын-жаттығуы.** Мақсаты: балаларды ойындағы сөздердің мәніне сай қимылдауға, қимылдарды өзгертуге дағдыландыру; негізгі	**Аула құстарын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсаты: аулада ұшып-қонып жүрген құстарды сыртқы келбетінің ерекшеліктері, қимылдары, дыбыстары арқылы ажыратуға баулу (торғай, қарға, сауысқан, көгершін, т.б.); бақылағыштыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. **"Мысық пен тышқан"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды, шеңберде тұрып, әр түрлі қимылдарды орындауға	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсаты: күннің жаз мезгілінде аспанда биік орналасқанын, жерге жарық пен жылуды төгетінін түсіндіру; күннің адамға, жан-жануарға, өсімдіктерге қажеттігін көрсету (жапырақтардың түсі жасыл, гүлдерді түсі ашық, адамдар жылы киімін жазда кимейді, бақшадағы көкөніс, жидектер тез піседі); ұғымталдыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. **Еңбек тапсырмасы:**

	қозғалыс ойыны. Мақсаты: тәрбиешінің артынан жүгіруді үйрету,ептілікті дамыту, тәрбиешінің сөзіне сай әрекет етуге бейімдеу. **Апта тақырыптары бойынша ойындар.** **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсаты: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсаты: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісін бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	белгі бойынша бірінің соңынан бірі баяу жүру және бір бағытта жүгіру қабілеттерін жетілдіру; кеңістікті бағдарлау, зейін қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Балапандар ұқсап балпаңдап жүруді көрсету. Күшіктің жүрігіп келуін байқап - жан-жаққа тарап жүгіру. Біз көңілді балапан үйректерміз, Балпаң, балпаң етіп жүреміз. Күшік келіп үрісе - Жан-жаққа жылдам жүгіреміз. Педагог балаларды, балапандарға жақсы еліктегендері үшін, мақтап жүреді. **Далаға алып шығатын материалмен ойындар.** Мақсаты: балаларды өз бетінше ойынға қажетті атрибуттарды іріктеп, таңдап алуға үйрету. **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсаты: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсаты: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісін бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	қимылдарды жетілдіру; шапшаңдыққа тәрбиелеу. Аспанға алтын күн шықты, Шашыратып шуақты. Домаландап, жарқырап, Көзін қысып, бізбен ойнап. Күнім, рақмет, демалшы, Көлге батып, ұйықташы. Д. Ахметова. Алғашында балалар шеңберде тұрып, аяқ ұштарына тұрып, қолдарын жоғары көтереді. Содан соң жан-жаққа таралып, айналып, билейді. Соңында орындарында тоқтап, шоқайып отырады, ұйықтап жатқанын көрсетеді. **Дербес іс-әрекеттері.** Мақсаты: балаларда серуен кезінде жаттығуға деген ұмтылысты тәрбиелеу. **Тақпақтар, жаттамақтар жаттату.** **Еңбек тапсырмасы**: құрап түскен жапырақтарды жинастыру. Мақсаты: балаларды тазалыққа тәрбиелеу.	жаттықтыру. **Балалардың еркін ойын әрекеті.** Мақсаты: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісін бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру. **Еңбекке баулуға арналған тапсырмалар:** "Серуеннен кейін ойыншықтарымызды жинап аламыз". Мақсаты: қарапайым еңбек тапсырмаларын орындай алуға баулу.	құмсалғыштың бетін қоқыс бұталардан тазалау. Мақсаты: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **"Құмнан жасалынған үйлер" жаттығуы.** Мақсаты: құрастыра білу қабілеттерін дамыту. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсаты: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісін бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. "Таза сумен Арман,Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан,Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	«Күн тәртібі және оның бала өміріндегі маңызы» тақырыбындағы кеңес.	"Баламен қарым-қатынасқа түсу мәдениеті" тақырыбында кеңес..	"Баланың балабақшаға қалыптасуы" тақырыбында ата-аналармен жеке әңгімелесулер.	Ата-аналарға арналған кеңестер. "Бала белсенділігі - оның денсаулығының кепілі."	"Жайдары жазғы күндер" фото көрмесі.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: кіші « Балдаурен »жас
Балалардың жасы: 2 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 10.06 - 14.06.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Ережепова А

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. **(сөйлеуді дамыту, музыка)** "Көңіл күйін қалай?" мультфильмін қосу. Біздің топтың барлық балаларын сау, көңілді көруге қуаныштымын! Мен бұл көңіл-күйдің кешке дейін сақталғанын қалаймын! Ол үшін біз жиі күліп, бір-бірімізге көмектесуіміз керек!				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	"Күн тәртібі және оның бала өміріндегі маңызы" тақырыбында ата-аналармен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Ұйымдастырылған іс-әрекетіне құрал-жабдықтар мен материалдар дайындау.** Мақсат-міндеттер: берілген тапсырмаға көңіл аударуға бейімдеу, оқу іс-әрекетіне арналған материалдар мен жабдықтарды ұқыпты орналастыруға үйрету. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Табиғат бұрышындағы бақылау.** Мақсат-міндеттер: табиғат бұрышындағы өсімдіктердің күн сәулесінде тұрғанына назар аударыңыз; күн адамға ғана емес, өсімдіктерге де қажет екенін; өсімдіктердің жапырақтары күн сәулесінде жарқырайтынына назар аударту. **Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** жапырақтарды шүберекпен сүрту. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу; ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** құрастырмақтардың бөліктерін қорапқа ұқыптап жинату. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. Құрастырмақтардың қорапқа жиналуына назар аударту; бөлшектер шашырап жатса, қорапқа сыймайтынын түсіндіру. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма: "Ойнап болғаннан кейін топ ішін жиыстыру".** Мақсат-міндеттер: балаларда саналы түрде тәртіпке деген ұмтылысты, ойыннан кейін ойыншықтарды жинау әдетін қалыптастыру, жұмыс жоспарын құра білу, алдағы іс-әрекетке қажетті материалдарды таңдай білуге үйрету. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Бөлме өсімдіктерін бақылау.** Бөлме өсімдіктері отырғызылған ыдыстардағы топырақтың құрғақ екендігіне назар аударту, сол себептен өсімдіктерді су құйғышты пайдаланып суару керек. Мақсаты: бақылағыштыққа тәрбиелеу. **Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** гүлдерді суқұйғышпен суару. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**

	"Сылдыр, сылдыр, сылдыр су" саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көркем сөз арқылы балаларды жуыну тәртібімен таныстыру; жағымды эмоцияларын тудыру. Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, Мөлдір суға бетіңді жу. Жусаң таза болады, Беті - қолың, маңдайың. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Салғыш ойыншықтармен" ойындар.** Мақсат-міндеттер: салғыш ойыншықтағы ойықтардың пішіндеріне сай ұсақ бөлшектерді салуға дағдыландыру; ойын, зейінін, қабылдауын, ұсақ қол моторикасын дамыту. Әр ойыққа кескіні бойынша сәйкес суреттерін тауып салу. Балалардың жағымды көңіл-күйге бөленуіне мүмкіндік жасау; ойлау қабілетін, зейінін, қол моторикасын дамыту. Не боп қалды? Не боп қалды? Пішіндер шашылып қалды! Қане, жылдам достарым, Орнына орналастыр! **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**	**"Ойыншық мысықпен ойындар".** Мақсат-міндеттер: балаларды көркем сөйлеуді тыңдауға, мысықтың мінез-құлқын бақылауға, педагогтің қимылына еліктеуге және өлеңге эмоционалды жауап беруге тәрбиелеу. Мысық, мысық, мысығым, Жолға отырма, пысығым. "Тәй-тәй" басқан бөпешім, Жолдан өтем демесін. Сенен аттай алмайды, Құлап қалып жүрмесін! Тусипжанова-Шагирова А. **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**	**"Менің туған қалам" иллюстрациясын қарастыру.** Мақсат-міндеттер: балаларға туған өлкесі, мекен орны жайлы ұғымдарын қалыптастыру; қабылдау, зейін, сөйлеу қабілетін дамыту. Суретте бейнеленген қаланың көрікті жерлері туралы әңгімелер. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Қалашық құрастырамыз" ойын атрибуттары.** Мақсат-міндеттер: арнайы "лего" құрылыс бөлшектерінен қарапайым құрылыстарды қалауға баулу; ұсақ қол моторикасын, кеңістікті бағдарлау қабілетін дамыту. "Лего" немесе ағаштан жасалынған құрылыс ойыншықтары. Педагог әр балаға өз үйлерін құрастырып, ортақ құрылыстарды біріктіруге ұсыныс жасайды. **(құрастыру)**	**"Үй құрастырамыз" құрастыру ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қиялын, зейінін, отбасына деген сүйіспеншілік сезімдеріне тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** "Лего" немесе ағаштан жасалынған құрылыс ойыншықтары. Педагог әр балаға өз үйін құрастыруды ұсынады.. **(құрастыру)**
Ертеңгілік жаттығу	**Тыныс алу, релаксация, сөйлеу артикуляциялық жаттығулары, ойын массажы элементтерімен таңғы жаттығулар.** Оянайық, тұрайық, Жаттығу орындайық.Терезені ашайық, Таза ауа жұтайық.Ауыртпайды ағзаны, Таза ауа пайдалы! **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру.** **Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің,Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы,Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас,Қасық түк те қалдырмас! Балалардың беті-қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Мақсат-міндеттер: ас ішу мәдениетімен таныстыру; қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету; ас-су ішкенде сөйлемеуге шақыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Менің қалам" тақырыбындағы иллюстрациялық суреттерді қарастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың туған мекені жайындағы ұғымдарын қалыптастыру; көрікті жерлерді есте сақтауға ынталандыру.	**"Не артық?" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: белгілі топтамаға жатпайтын затты байқап, атауға бейімдеу; ойлау, зейін қабілеттерін дамыту. Құралдар: ойыншық-заттар немесе заттардың суреттері (құмсалғыш, қалақша, құм салатын пішін, алма, су құйғыш)	**Мнемотехнике бойынша қала туралы тақпақ жаттау.** Мақсат-міндеттер: зейін, қабылдау, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Тақпақты картотека мазмұнынан (қала, ауыл, өлке туралы) алу.	**"Менің қалам" тақырыбындағы иллюстрациялық суреттерді қарастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың туған мекені жайындағы ұғымдарын қалыптастыруды жалғастыру; көрікті жерлерді есте сақтауға ынталандыру.	**Туған жер, ел, қала туралы мақал - мәтелдер жаттау.** Мақсат-міндеттер: туған жеріне деген қызығушылықты, сүйіспеншілікті қалыптастыру; байланыстырып сөйлеу негіздерін салу. Туған жердің күні де ыстық, түні де ыстық. Туған жердің тасы да таныс.
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Аулада доппен ойнаймыз" Мақсат-міндеттер: Балаларға допты екі қолымен ұстап, бір-біріне домалату жаттығуларын жасау кезіндегі іскерліктерін жетілдіру; допты тура көздеп, бір бағытқа домалата білу дағдысын дамыту; қол мен саусақ бұлшықеттерін дамыта отырып, жаттығуларды ынтамен жасауға қызығушылық қабілеттерін арттыру; бір-біріне деген сенімділік сезіміне тәрбиелеу.	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** ""Құмсалғышта" атты сурет бойынша әңгіме құрастыру" Мақсат-міндеттер: Жыл мезгілдерінің ауысуы, жаз және оның белгілері туралы түсініктерін қалыптастыру. Сөздік қорын сөздік ойындар мен жаттығулар арқылы байыту, қалыптастыру, кеңейту және нақтылау (шелек, қалып, қалақша, тиегіш, торт, үй, терезе, есік, бақбақ, күн; қызыл, сары, жасыл, көк, үлкен, кішкентай; көп, азырақ; құю, салу, жасау , тасымалдау; жылы); «Құмсалғышта» картинасы туралы тұтас қабылдауды қамтамасыз ету; "Қарым-қатынас дағдыларын, диалогтық сөйлеуді дамыту (сурет бойынша сұрақтарға жауап беру қабілеттерін қалыптастыру); табиғатқа деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімін тәрбиелеу.	**Сенсорикадан ойын-жаттығу** "Күн сәулесіне саяхат" Мақсат-міндеттер: «Тар», «кең», «ұзын», «қысқа» ұғымдарын нығайту; кеңістіктегі ойлау мен бағдарлауды дамыту.	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Өзен үстіндегі әдемі көпір" Мақсат-міндеттер: Кесек саз балшықты кішкентай бөліктерге бөліп алып, екі алақанның тура қозғалысымен жаюды дамыту; балалардың мүсіндеуге қызығушылығын арттыру; ойын негізінде, пластикалық материалдардан, саз балшықтан, көпірдің қарапайым жобасын жасау; саз балшықтың қасиеттерімен таныстыру (жұмсақ, икемді); балалардың бойында қайырымдылықты, ілтипаттылықты дамыту; мүсіндеу барысында саз балшықты ұқыпты пайдалануға үйрету.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Менің қалам" Мақсат-міндеттер: Балаларды жолда жүру ережелеріне сәйкес бағдаршамның атқаратын қызметімен таныстыру. Ойын арқылы балаларға жолда жүру ережелерін үйрету. Көше, жол, жаяу адам жүретін жол мен көліктер туралы түсініктерін жетілдіру. Музыкадағы бейнелерді ажыратуға үйрету. Әннің ширақ, сергек, сабырлы сипатын ажырата білуге тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларды жүйелі түрде шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне қоюға, қолдарын жууға үйрету.				

Серуен	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: "жел" деген түсінікті қайталау, ағаштардың арасындағы байланысты ашу, желді күні ағаштардың жағдайы туралы түсіндіру. Негізгі мазмұны: ағаштардың қозғалып, майысқанын, иілгенін бақылау, ағаштардың бұлай істеуінің себебі не екенін сұрау. Қандай жел соғып тұр: суық, жылы? Жылдың төрт мезгілінде болатын желдің түрлерін еске түсіру. **Көркем сөз.** Тентек желді көріп ем, Бізге қыдырып келген! Терезеден гу етіп, Есіктері сарт етті. Қалпағыммен ойнады, Ойынға бір тоймады. Шаршап қалды кенеттен, Байқамай ұйықтап қалды. **"Трамвай" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қозғалысын басқа ойыншылардың қимылдарымен үйлестіре отырып, жұппен қозғалу қабілетін дамыту; түстерді тануға және оларға сәйкес қимыл-қозғалыстарын өзгертуге үйрету. **"Шеңберге дәлде" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларда нысанаға дәлдеп ата білу,ептілік, мергенділік қабілеттерін дамыту. **Балалардың далаға алып шығатын материалдармен өз бетінше ойын әрекеттері.** Далаға алып шығатын	**Жаңбырды бақылау (ауа-райына байланысты). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жазғы маусымдық белгілерді, жансыз табиғатта болып жатқан өзгерістерді бекіту, жаңбыр сияқты құбылыспен таныстыруды жалғастыру. Негізгі мазмұны. Бірінші жазғы жаңбырды бақылау. Жаңбыр тамшылары үлкен және жиі болатындығына назар аударту. Терезелерге тамшылап тұрған тамшыларды тыңдату, судың тамшылап ағып жатқанына қарау. Асфальттағы көлшіктер қандай? **Көркем сөз.** Жаңбыр, жаңбыр, жау-жау, Бақшамызға жау-жау! Шөптер де шөл қандырсын, Табиғат шаңнан арылсын! Жаңбыр, жаңбыр, жауа бер, Кемпірқосақ ала кел! Көлшіктерден аттайық, Асыр салып ойнайық! Тусипжанова-Шагирова А. **"Төбешіктен төбешікке" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда алға жылжып екі аяқпен секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа және биіктікке секіруге, тез жүгіруге жаттықтыру. **Балалардың далаға алып шығатын материалдармен өз бетінше ойын әрекеттері.** Далаға алып шығатын материалдар: күректер, шелектер, қалыптар,	**Ағаштар мен бұталарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бұталар мен ағаштар туралы білімдерін бекіту, ағаштар мен бұталар арасындағы ұқсастық пен айырмашылықтарын ажырата білуге үйрету, ағаштар мен бұталарға ұқыпты, қамқорлықпен қарауға үйрету. Негізгі мазмұны: балалардан балабақша аумағында қандай ағаштар мен бұталар өсетіндігін сұрау. Ағаштың бұтадан айырмашылығын сұрау. Ағаштың бір діңі бар, бұтаның діңі жоқ. Ағаш бұтадан биік. **Көркем сөз.** Ағаштарға қамқорлық жасайық, Жапырақ пен бұталарын жұлмайық. Жыл сайын ағаш егіп, көбейтейік. Туған елді осылайша көркейтейік! Тусипжанова-Шагирова А. **"Жалаушаға қарай жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша ғана әрекет етуге үйрету, зейінін, түстерді ажырата білу қабілеттерін дамыту. Жүру және жүгіруде жаттықтыру. **"Тауық пен балапандары" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойынша қимылдар жасау қабілеттерін дамыту, әр түрлі бағытта жүгіруде және жорғалап кіре білуге жаттықтыру. **Далаға алып шығатын материалмен ойындар.**	**Аспан мен бұлттарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: "бұлт" түсінігін ұғындыру, ауа-райының бұлттармен байланысы. Негізгі мазмұны. Бұлтты күні балалардан аспаннан не көріп тұрғандарын сұрау. Бұлттардың үнемі қозғалыс үстінде болатынына назар аударту: кейде қалықтайды, кейде баяу қозғалады, кейде, тез қозғалады. Олар қандай? Аспанда бұлттар пайда болған кезде, олар Күннің бетін жауып, күн соншалықты ыстық болмайды. Энциклопедиялық мәліметтер: Бұлттар пішіндеріне қарай негізгі үш түрге бөлінеді: Будақ бұлт – үйіліп жатқан жүн, не мақтаға ұқсап келетін сұрғылт түсті бұлттар. Олар тұтаса келе түнеріп, будақ бұлтқа айналып, жазда, нөсер жаңбыр, қыста, жапалақтап қар болып келеді. Қабат бұлт – тұманға ұқсас, сұрғылт қабатты бұлттар. Қабат бұлттар аспанды түгел торласа, ұзаққа созылатын ақ жауын жауады. Шарбы бұлт – жауын-шашын әкелмейтін ақ түсті бұлттар. Бұлттарға қарап та күн райын болжауға болатындықтан, бұлттардың бұрынғы өткен бабалардан қалған атауларымен таныс болғанның еш артықшылығы болмас.Олай болса: Ақша бұлт – ашық аспанда қалқып жүретін ақ бұлттар. Ала бұлт – ақ, қара, қошқыл түсті бұлттардың шоғырынан құралған	**Гүлдеп тұрған өсімдіктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсаты: балаларды кейбір гүлдейтін шөптесін өсімдіктермен таныстыру. Гүлдердің пайдасы туралы айтып, олардың құрылымымен танысу. Өсімдіктерге күтім жасауды үйрету. Негізгі мазмұны. Өсімдіктерді қарастыру, түстері мен пішіні қандай екенін сұрап, гүлден басқа қандай бөліктері бар екенін анықтау. Гүлдерге қамқорлық етуге, жұлмауға, басып кетпеуге үйрету. **Жұмбақ жасыру.** Жапырағын ұстасаң, Асты суық, Жылы үсті, Дәрі жасар бұл гүлден, Емдер күйік, тыныcты. (Түймедақ) **"Өз түсіңді тап" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: кеңістікте бағдарлау, негізгі түстерді ажырата білу қабілеттерін қалыптастыру. **"Төбешіктен төбешікке" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларда алға жылжып екі аяқпен секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа және биіктікке секіруге, тез жүгіруге жаттықтыру. **Балалардың далаға алып шығатын материалдармен өз бетінше ойын әрекеттері.** Далаға алып шығатын материалдар: күректер, шелектер, қалыптар, қарындаштар. Еңбек тапсырмасы: серуеннен кейін ойыншықтарды жуу. Мақсаты: балаларды қарапайым еңбек түрлеріне баулу. **Кинетикалық құмнан**

	материалдар: күректер, шелектер, қалыптар, жыл мезгіліне сай киіндірілген қуыршақтар, машиналар. **Еңбек тапсырмасы** – серуеннен кейін ойыншықтарды жуу. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек түрлеріне баулу.	қарындаштар. **Еңбек тапсырмасы: серуеннен кейін ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек түрлеріне баулу. **"Нүктелер" түрлі түсті борлармен ойын.** Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын, ойлау, зейін қабілеттерін дамыту. Педагог асфальтқа бормен көптеген нүктелер қояды, ал бала оларды тұтас сызықтармен байланыстырады. Барлық нүктелер байланыстырылғаннан кейін, қандай да бір пішін пайда болады, оның неге ұқсайтынын бірге ойланып, қиялдап табу керек.	Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойынға қажетті атрибуттарды іріктеп, таңдап алуға үйрету. **Алып шығатын материалдар:** күректер, сыпырғыштар, қалақшалар, қалыптар,зембілдер, қарындаштар мен қағаз парақтары. **Кинетикалық құммен танысу.** Құмды зерттеу үрдісінің өзі бірнеше сағатқа созылуы мүмкін. Кинетикалық құм қолға түскен кезде ең бірінші - пакетті ашып, оны құм жәшігіне немесе үстелге төгу керек, жай ғана қолмен ұстап көру. Сыртқы түрі бойынша кинетикалық құм дымқыл құмға өте ұқсас, бірақ құрғақ болады. Құмнан ең қарапайым пішінді мүсіндеп көріңіз, мысалы, кішкене доп, пішіндердің қаншалықты тығыз екенін сезіп, содан кейін жай ғана пішінді саусағыңызбен басып, пішіннің қалай жайылып бұзылғанын бақылаңыз. Құмды саусақтарыңыздың арасынан өткізіп көріңіз, ол ағып жатқан сияқты. Бұл қарапайым кинетикалық құм әрекеттері балалардың демалуына, жүйке жүйесінің тыныштандыруына жақсы көмектеседі. Енді құмның таңғажайып қасиеттерімен таныс болғаннан кейін, ойнауға болады. **"Дәрігерде" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды дәрігердің қызметімен таныстыру, медициналық құралдардың аттарын бекіту. Балаларға ойын жоспарын жүзеге асыруға үйрету.	бұлттар. Шумақ-шумақ, лек-легімен шұбырған бұлттар – будақ бұлт. **Көркем сөз.** - Балалар, мен бүгін сендерге Ескен Елубаев аталарының "Ұшақтан жылдам бұлттар" өлеңін оқып бергім келіп тұр. **"Ұшақтан жылдам бұлттар".** Таңертең күн ашық, Тұр енді нұр шашып. Аспанда бұлт жоқ: "Ендеше күдік жоқ. Ойладым дәл бүгін Жаумайды жаңбырың" Шықтым мен үйімнен. Жейдешең киіммен. Әурелер жолда құр, Алғам жоқ қол шатыр, Кенеттен аспанда Бұлт торлай бастады. Ұшақтан жылдам ба?! Жетсе ол тез бұл маңға. Шаңдатып көшені, Басталды нөсері. Өстіп бұлт жаңбырлы Міне таң қалдырды! Жоқ мотор, Қанаты, Бұл бұлттар қалайша Тез жете қалады?.. Өлең бойынша балалармен әңгімелесу, балаларға таныс емес сөздермен сөздік жұмысын жүргізу. **«Масаны ұстап ал» қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда қозғалыстарын визуалды белгімен үйлестіру қабілетін дамыту, балаларды секіруге жаттықтыру (бір орнында секіру). **"Торғайлар мен мысық"**	**тұрғызылған "Құм қалашығы".** Мақсаты: түйсік-сезімді, ұсақ қол моторикасын дамыту. Кинетикалық құмның барлық кереметтілігін сөзбен немесе фотосуреттермен жеткізу мүмкін емес, оны тек құмды қолыңызбен ұстап көріп қана сезіне аласыз! Кинетикалық құммен қалыптарды қолданып пішіндер мүсіндеуге өте ыңғайлы.

			Екі кейіпкермен (дәрігер - науқас) өзара әрекеттесу қабілетін қалыптастыру; алмастыратын ойыншықтармен дербес ойын кезінде өзі үшін де, ойыншық үшін де рөлін сомдау.	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістікті бағдарлай алу және бір-бірімен қақтығыспай топта қозғалу қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа секіру, биіктікке секіру, тез жүгіріп келе жатып секіруге жаттықтыру. **Далаға алып шығатын материалмен дербес ойындар.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойынға қажетті атрибуттарды іріктеп, таңдап алуға үйрету. Алып шығатын материалдар: күрек, сыпырғыш, қалақшалар, қалыптар. **"Классики" борлармен ойнайтын ойын.** Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын дамыту. Бала кезінен бәріне таныс ойын. Асфальтқа классики ойынының торын саламыз. Кіші топ балалары тек 1-ден 10-ға дейін секіріп қана ойнаса. Ересек топ балалары тас лақтырып, оған дейін секіріп, содан кейін таспен оралады. **Еңбек тапсырмасы:** құмды бір жерге үйіп, шелектерге салып, құмсалғышқа апару. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек әрекеттерін орындауға баулу.	
Серуеннен оралу					
Түскі ас	**Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру.** **Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің,Таққалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы,Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас,Қасық түк те қалдырмас! Балалардың беті-қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Мақсат-міндеттер: ас ішу мәдениетімен таныстыру; қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету; ас-су ішкенде сөйлемеуге шақыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Түскі ұйқы	Мақсат-міндеттер: дәретханаға бару, жуыну, киімдерін бүктеу, тыныш ұйықтау сияқты белгілі бір рәсімдерді сақтай отырып, ұйқыға өзін-өзі дайындау дағдыларын қалыптастыру. Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Ұйықтар алдында шешінгенде, орындықтың арқалығына көйлек немесе жейделерін ілгізіп, ал орындықтың өзіне шалбарын, етектерін бүктеп қойғызу. **"Әлди - әлди" әні.** Көзімнің ағы-қарасы,Жүрегімнің парасы, Уайым-қайғы ойлатпас,Көңілімнің сапасы. Айналайын, шырағым!Көлге біткен құрағым! Маңдайдағы құндызым,Аспандағы жұлдызым.**(көркем әдебиет)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Оятпақ. Төсекте жатып керіліп-созылу, жаттығу жасау, өзін-өзі уқалау.** Балалар әуезді музыка әуенімен оянады, содан кейін кереуеттің үстінде жатып, 5-6 жалпы даму жаттығу орындайды. Басты оңға, солға бұру. Қолды, ішті, аяқты, өкшені жеңіл сипау. Екі аяқтың тізесін бүгіп, екі қолмен құшақтау және біртіндеп түзету. **"Көңілді аяқтар" жаттығуы.** Аяқтарды биік көтер, міне былай, Топ, топ, топ! Көңілдірек! Биігірек! Міне былай: Хоп, хоп, хоп! Қоңыраулар сыңғыр-сыңғыр, Қатты-қатты , сылдыр-сыңғыр! Шап жүйрігім, шап-шап, Тпру - ру -у, тұлпарым: Тоқтат! Тоқтат! Шынықтыру шаралары. Дымқыл сүлгімен сүртіну. Жалпақ табандылықтың алдын алу мақсатында денсаулық кілемшелерімен жүру. **Мәдени-гигиеналық дағдыларды жүзеге асыру жайындағы білімдерін бекіту.** **"Сылдыр, сылды, сылдыр су" ойын жаттығуы.** **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Қасықты оң қолға ұстау, ерінмен жайлап тамақтану, ересектердің көмегімен тамақтану дағдыларын қалыптастыру. «Аю анасы қонжықты қалай дұрыс тамақтануға үйретті» ойын жағдаяттары. «Алақай, алақай», «Катя біздің ақылды» тақпақ-жаттамақтары.

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**"Қала саламыз" құрылыс материалдарымен кілемде ойнайтын ойындар** Мақсат-міндеттер: құрастыру іскерліктерін дамыту, бірге ойнау **"Көлік жүргізушілері" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жүргізуші мамандығымен таныстыру. Балаларды ойын арқылы қарым-қатынас орнатуға үйрету. Екі кейіпкермен өзара әрекеттесу қабілетін қалыптастыру (жүргізуші - жолаушы). Балаларды белгілі бір рөл үшін өз атрибуттарын табуға талпындыру. **Еңбек тапсырмасы:** ойын сөресіне заттарды жинастырып, қалпына келтіру. Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын тәрбиелеу.	**"Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың түрлі ғимараттар құрылысына қатысатын мамандар туралы білімдерін бекіту, кеңейту; өнімді қарым-қатынасқа, жауапкершілікке, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Құрал-жабдықтар: ұрылыс материалдары, қағаз парақтары, қара қарандаштар, сызбалар, ойыншық жүк көлігі, құрылысқа қажетті ойыншық құрал-саймандар (балға, бұрағыш, тістеуік, және т. б.).	**"Шалқан үлкен болып өсіпті» театрландырылған ойын. Орыс халық ертегісі.** Мақсат-міндеттер: ертегілер әлеміне деген қызығушылықты арттыру; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Балаларға ертегі оқу. Көрнекі бейнені пайдаланып, әңгіме тыңдауға жаттықтыру. Паннода немесе үстел бетінде ертегіні сахналау. **"Біздің аулада" ойын жағдаяты.** Мақсат-міндеттер: балаларда жағымды эмоциялар тудыру; әсерлерін байыту; ойынға деген қызығушылықтарын арттырып, ересек адамның дауыс интонациясына еліктеуге ұмтылуға жетелеу. "БИ-БА-БО" қуыршақ театры және фланелеграфты қолданады.	**"Дәм татқызу" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын жоспарын жүзеге асыру қабілетін дамыту. Балалардың белгілі бір рөлге арналған атрибуттарды өз бетімен таңдау әрекеттерін қолдау; ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **Кинетикалық құммен танысу.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын, ойлау, елестету, түйсік қабілеттерін дамыту. Құмды зерттеу үрдісінің өзі бірнеше сағатқа созылуы мүмкін. Кинетикалық құм қолға түскен кезде ең бірінші - пакетті ашып, оны құм жәшігіне немесе үстелге төгу керек, жай ғана қолмен ұстап көру. Сыртқы түрі бойынша кинетикалық құм дымқыл құмға өте ұқсас, бірақ құрғақ болады. Құмнан ең қарапайым пішінді мүсіндеп көріңіз, мысалы, кішкене доп, пішіндердің қаншалықты тығыз екенін сезіп, содан кейін жай ғана пішінді саусағыңызбен басып, пішіннің қалай жайылып бұзылғанын бақылау. Құмды саусақтарыңыздың арасынан өткізіп көріңіз, ол ағып жатқан сияқты. Бұл қарапайым кинетикалық құм әрекеттері балалардың демалуына, жүйке жүйесінің тыныштануына жақсы көмектеседі. Енді құмның таңғажайып қасиеттерімен таныс болғаннан кейін, ойнауға болады.	**"Мәреге жақында" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінді, есте сақтауды және бақылауды дамыту. Балалар сапқа тұрады. Олардан 10-15 қадам жерде педагог мәре сызығын сызып, оның қасында тұрып дауыстап санайды. Балалар мәре сызығына адымдап бара бастайды. Егер педагог үнсіз болса, олар тоқтайды, аяғын қояды. Тоқтамай, қосымша қадам жасап қойған ойыншы сызықтың соңына қарай қайтады. Зейін қойып тыңдай отырып, балалар мәре сызығына қарай жүре береді. Барлық қашықтықты өтіп болғаннан кейін, педагог ең зейінді және жинақы балаларды мақтайды. Ескерту. Ойнауды үйрену кезінде балалар қол ұстасып ойнай алады.

Балалармен жеке жұмыс	**"Қуыршақтар" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: әр түрлі ыдыс-аяқ түрлері туралы білімдерін бекіту, ыдыс-аяқты мақсатына сай пайдалану дағдысын қалыптастыру. Тамақтану кезінде өзін-өзі ұстау мәдениетіне тәрбиелеу.	**Тақпақ.** Балабақшаға келеміз, Түрлі ойыншықтар көреміз. Паровоз, кеме, қуыршақ, Балаларды күтіп тұрады. "**Радио" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінді болу, ең маңызды белгілерді есте сақтау қабілетін дамыту. - Сен баратын топтың аты қалай? - Көмекші мен тәрбиешілердің ата-жөні қалай? - Таңертең біз топта не істейміз? Кешкілікте? Түскі ас кезінде? - Біздің топтағы қыздардың есімдері кім? - Ұлдардың ше? - Сенің атың кім? Сенің анаң сені қалай атайды? Әжең ше?	**"Түстер мен пішіндер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттардың геометриялық пішіндері мен көлемі, түсі туралы түсініктерін бекіту. Құралдары: түрлі түсті геометриялық пішіндер; ойыншықтар.	**"Шаршылардан мұнара құрастыру" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: көлемі, түсін ажырату, кеңістікті, жазықтықты бағдарлау қабілеттерін дамыту. **Көркем сөз.** Гүл бөлеп, хош иіске атырабын, Ағаштар жайып салды жапырағын. Самал жел сыбырласа, сыр ұрласа, - Өзенде мың бұралып жатыр ағын. Фариза Оңғарсынова	**"Кім шақырды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есту зейінін дамыту, құрдастарына деген достық қатынасты, бірге ойнауға деген ықыласқа тәрбиелеу.

Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттер: шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмек сұрау кезінде сөзбен өтініш білдіруге үйрету, қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстауға үйрету. Жазғы серуен кезіндегі ережелер: - серуен кезінде бас киім немесе орамал тағу; - ыстық ауа-райында, көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнге тіке қарамау, себебі бұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеу кезінде әркім өз жеке стақанынан тек қайнатылған су ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды, өйткені қол кір болады және оларда ауру тудыруы мүмкін микробтар көп.	Мақсат-міндеттер: түйме таға білу іскерліктерін қалыптастыруды жалғастыру; гольфіні мен шұлықты аяқты ұшынан бастап киюге үйрету; мәдениетті түрде көмек сұрауға үйрету.	Мақсат-міндеттер: жапсырмасы бар қапсырмалы аяқ киімді шешіп тағу дағдыларын қалыптастыру, басқа да қапсырма түрлерін қолдана білуге жаттықтыру. Аяқ киімдерін киіп, ересек адамдардың көмегімен түймелерін тағу және киімдерін шкафқа ілу дағдыларын қалыптастыру. Қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстау мәдениетін сақтауға үйретуді жалғастыру.	Мақсат-міндеттер: шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмек сұрау кезінде сөзбен өтініш білдіруге үйрету, қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстауға үйрету. Жазғы серуен кезіндегі ережелер: - серуен кезінде бас киім немесе орамал тағу; - ыстық ауа-райында, көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнге тіке қарамау, себебі бұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеу кезінде әркім өз жеке стақанынан тек қайнатылған су ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды, өйткені қол кір болады және оларда ауру тудыруы мүмкін микробтар көп.	Мақсат-міндеттер: жазғы серуен ережелерін ұстануға бейімдеу: - серуен кезінде бас киім немесе орамал тағу; - ыстық ауа-райында, көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнге тіке қарамау, себебі бұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеу кезінде әркім өз жеке стақанынан тек қайнатылған су ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды, өйткені қол кір болады және оларда ауру тудыруы мүмкін микробтар көп."азғы серуен кезіндегі ережелер: - серуен кезінде бас киім немесе орамал тағу; - ыстық ауа-райында, көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнге тіке қарамау, себебі бұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеу кезінде әркім өз жеке стақанынан тек қайнатылған су ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды, өйткені қол кір болады және оларда ауру тудыруы мүмкін микробтар көп.

Серуен	**Ауа-райын бақылау. (қоршаған ортамен таныу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға ауа райының құбылмалы екендігін, кешкі уақытта күн төмендеу түсіп, біраз салқындағанын байқату; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. **Еңбек тапсырмасы:** құмсалғыштың бетін қоқыс бұталардан тазалау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті. **"Іздер" құммен ойнайтын ойындар.** Мақсат-міндеттер: дымқыл құмның бетіне әртүрлі ізде салуға шақыру; ұсақ қол моторикасын, ептілікке, зеректікке тәрбиелеу. Балаға егер қолдарын, аяқтарын немесе басқа да затты алып, құмның бетіне қойып, сәл бассақ, құм бетінде із қалатынын көрсету. Өздеріне із қалдырып көруді ұсыныңыз, содан кейін шыққан ізге түрлі суреттер мен кескіндер салып безендіру. Жан-жақтарында қоршаған тағы қандай заттармен із қалдыруға болатынын қиялдап көруді сұрау. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықпен жеке ойында	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен таныу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. **“Жол бойымен” асфальтта бормен ойнайтын ойын.** Мақсат-міндеттер: баланың шектелген кеңістікте жүру, секіре білеу қабілеттерін дамыту; аяқ, дене бұлшық еттерін жетілдіру, тепе-теңдікті сақтай білуге дағдыландыру. Педагог асфальтқа бормен немесе жерге таяқпен иірімді сызықтар сызады. Баланың міндеті - осы сызық бойымен одан шығып кетпей жүру. Көңіл көтеру үшін, жолдың соңында, алдыңғы ойындағы сияқты, балаға арнап ойыншық қоюға болады. Егер балаға жіңішке сызық бойымен жүруге қиналса, онда екі ғана сызықтардан тұратын жолдан бастауға болады. **Еңбек тапсырмасы:** құрап түскен жапырақтарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықпен жеке ойында қарапайым ойын желісін бойынша әрекеттер жасауға	**Аула құстарын бақылау. (қоршаған ортамен таныу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: аулада ұшып-қонып жүрген құстарды сыртқы келбетінің ерекшеліктері, қимылдары, дыбыстары арқылы ажыратуға баулу (торғай, қарға, сауысқан, көгершін, т.б.); бақылағыштыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. **"Кегльді қағып ал" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. **"Біздің үлкен және сұлу қаламыз (ауылымыз)" тақырыбында асфальт бетіне борлармен сурет салу.** Мақсат-міндеттер: жазықтықты бағдарлау, зейін, елестету, түстерді қабылдау қабілеттерін, ұуса қол моторикасын дамыту. **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықпен жеке ойында қарапайым ойын желісін бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	**Құмды бақылау. (қоршаған ортамен таныу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға құмның құрғақ және дымқыл күйінде екі түрлі болатынын байқату; құрғақ құмның төгілетініне, дымқыл құмнан түрлі пішіндерді жасауға болатынына көз жеткізу; іс-тәжірибе жасауға ниеттерін дамыту; зияткерлікке баулу. **"Барлық аңдарға орын жетеді" еліктеу және танып білу ойындары.** Мақсат-міндеттер: вестибуляр аппаратын жетілдіру; еліктеу қабілетн дамыту. Балалар шеңберге тұрады. Педагог қай бала қандай аң болғысы келетінін анықтап алады: қоян, түлкі, қасқыр, аю немесе тіпті жолбарыс. Әр аңның топшасының өз бұрышы, өз мекені - үйі болады. Балалар шеңбер бойымен таңдап алған аңдарға еліктеп жүреді. Тәрбиеші келесідей белгі береді: орындарыңа барыңдар! Барлық аңдар өз "үйлеріне" қарай жүгіреді. Кім бірінші жетеді, сол жеңіске жетеді. **Еңбек тапсырмасы:** құмсалғыштң бетін құрап түскен жапырақтардан тазалау. Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа тәрбиелеу, қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықпен жеке ойында қарапайым ойын желісін бойынша әрекеттер жасауға	**Ауа-райын бақылау. (қоршаған ортамен таныу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға ауа райының құбылмалы екендігін, кешкі уақытта күн төмендеу түсіп, біраз салқындағанын байқату; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. **"Кім биігірек" кинетикалық құммен ойындар.** Мақсат-міндеттер: мұнараны мүмкіндігінше биік етіп салуға шақыру; ұсақ қол моторикасын, ептілікке, зеректікке тәрбиелеу. Кинетикалық құм өте қызықты қасиеттерге ие. Бір жағынан, құмнан жасалған пішіндер өте берік болса, екінші жағынан, жоғарыдан қысым белгілі бір максималдық салмаққа жеткен кезде құрастырылған қалып құлайды. **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықпен жеке ойында қарапайым ойын желісін бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.

	қарапайым ойын желісін бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	машықтандыру.		машықтандыру.	
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Менің үйім - менің отбасым" атты тақырыпта ата - аналармен әңгімелесу.	"Отбасындағы еңбек тәрбиесі" атты тақырыпта ата-аналармен әңгімелесу.	Кеңес: "Күн тәртібі және оның бала өміріндегі маңызы".	"Бала демалысын дұрыс ұйымдастыру" тақырыбында ата-аналарға арналған кеңес.	"Жайдарлы жазғы күндер" фото көрмесі.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят »бб
Топ: кіші « Балапан » жас
Балалардың жасы: 2 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 17.06 - 21.06.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Ережепова А

Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен «Күн режимі және оның бала өміріндегі маңызы» тақырыбында әңгімелесу. Мен тобымыздың барлық балаларын дені сау және бақытты көргеніме қуаныштымын! Кешке дейін осы көңіл-күйде болғандарыңды қалаймын! Ол үшін біз жиі күліп, бір-бірімізге көмектесуіміз керек!				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** дымқыл шүберекпен орындықтардың шаңын сүрту. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттеріне баулу.	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырмалар:** "Біз дымқыл шүберекпен топ бөлмесіндегі және жатын бөлмесіндегі терезелердің алдарын сүртеміз". Мақсат-міндеттер: балаларды сумен жұмыс кезінде келесі ережелерді сақтауға үйрету: жеңшелерді киіп, матаны сулап, құрғатып сығу, егер кір болса, оны сумен шаюға.	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма: "**Орындықтарды орындарына қоямыз". Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру; тапсырманы тез, дәл орындау.	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** құмды бір жерге үйіп, құмсалғышқа апарып салғызу. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жүзеге асырумен таныстыру.	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** орындықтардың бетін дымқыл шүберекпен шаңнан сүрту. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттеріне баулу.

	Тақпақ жаттау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Алақай, алақай, Құймақ пісті балақай! Терезеге қояйық, Тезірек суытайық. Торғайлар ұшып келді, Құймақтан шоқып жеді. Қатты қағып қанатты, Бастарына қоныпты! **"Қалашық салу" ойыны.** Мақсат-міндеттер: арнайы "лего" немесе ағаш материалдарынан құрылыс бөлшектерінен қарапайым құрылыстарды қалауға баулу; ұсақ қол моторикасын, кеңістікті бағдарлау қабілетін дамыту. "Лего" немесе ағаштан жасалған құрылыс ойыншықтары. Педагог өз үйін салуды ұсынады (өткен аптаның тақырыбын еске түсірейік) және оны ортақ құрылысқа біріктіру.	**"Балабақшаға келе жатқанда мен не көрдім?" тақырыбындағы бақылау.** Мақсат-міндеттер: тақырып бойынша сөздік қорларын белсендіру. Педагог балалардан балабақшаға келе жатқан жолдарында не көргендерін айтуды сұрайды (көп көліктер, балалар, автобустар, бағдаршам және т.б.). **"Шарды қалқып ал" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қосымша заттармен белгілі әрекеттер жасауға бейімдеу; ұсақ қол моторикасын, ұқыптылықты,ептілікті дамыту. Сумен ойын әрекеттерін ұйымдастыру үшін поролон ысқыштар мен суқұйғыштарды, пластикалық шыныаяқтар, қақпақтар, стакандар, екі тегене, алжапқыштар, сүлгілер дайындау. Кішкентай пластикалық шарларды су құйылған ыдысқа салып қояды. Балаға сабы бар сүзгі беріледі және шарларды сүзіп, қалқып алуды өтінеді. Балалар сүзіп алған шарларын қоятын екінші бос ыдысты дайындау.	**"Жаңбыр" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: сөздердің айтылу жылдамдығын ажырата білуге үйрету, "тырс-тырс-тырс" деген сөздерді айтқызу, сонымен қатар әр түрлі қарқынмен: баяу, орташа, тез айтуға болады. Төбеге тамшылар тамып жатыр. ("Тырс-тырс-тырс" деген дыбыстарды орташа ырғақта айтып, дыбыстайды.) Балалар қайталайды. Жаңбыр жаңадан жауа басталған кезде оның тамшылары сирек тамып, басқаша тырсылдатады. ("Тырс-тырс-тырс" деген дыбыстарды баяу, созылыңқы ырғақта, кідірістермен айтып, дыбыстайды). Балалар қайталайды. Егер жаңбыр қатты жауып тұрса, онда тамшылар төбені осылай қағып кетеді (тез қарқынмен айтылады). Балалар айтылу жылдамдығын ажырата білуге және осы дыбыстық тіркесті берілген қарқынмен айтуға үйренсе, педагог оларды жаңбырдың қандай болатынын құлақпен есту арқылы анықтауды ұсынады және "тырс-тырс" дыбысын әртүрлі қарқынмен айтқызады. 3-4 рет қайталанады. Педагог балалардың зейінді болуын және дыбыс тіркесімін айту жылдамдығын құлақпен есту арқылы дәл анықтап, оны берілген қарқынмен дұрыс айтуын қадағалайды.	**Тақпақ жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Сылдыр - сылдыр - сылдыр су, Су шүмектен ағып тұр. Жарқылдайды, жылтырап, Жуынуға бұйырат! **"Қуыршаққа киім таңдап берейік!" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды киім-кешектерді атауға, ұлдар мен қыздарға арналған киімдерді ажырата білуге, қуыршақты бірте-біртелік жүйе бойынша киінуге үйрету.	**"Кәмпитті орамға орап көрейік" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: қол қимылдарының дәлдігін, зейінді дамыту. Құрал-жабдықтар: кішкентай текшелер, цилиндрлер, шарлар, қағаз. Балаларға бір кішкентай текше, кішкене цилиндр және доп ұсынылады. Сіз «кәмпит» жасау үшін оларды қағаз бөліктеріне орауыңыз керек. Текшені ирис сияқты барлық жағынан орауға болады. Балалар өздері бастамашы бола алады: «кәмпиттерді» қалағанынша орап алады. Сіз кәмпиттер орамасының бірнеше суретін көрсете аласыз немесе үстелге шынайы кәмпиттер қоя аласыз.

Ертеңгілік жаттығу	**Тыныс алу, релаксация, сөйлеу артикуляциялық жаттығулары, ойын массажы элементтерімен таңғы жаттығулар.** Тобымызда күн сайын,Жаттығу орындайық. Тәртіп бойынша ғана,Жаттығу орындалады: Барлығымыз отырып,Барлығымыз тұрамыз. Оңға - солға бас бұрып,Керіліп, айналамыз. Бір - біріңе жымиып,Күлімсіреп қараңдар! Ешқашан қабақ түйіп,Достарға қарамаңдар! Тусипжанова-Шагирова А. **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**"Қолдарымызды тап-таза ғып жуайық" ойын жаттығуы.** Мақсаты: жуу алгоритмін бекіту. Тамақ ішу мәдениетімен таныстыру. Қасықты, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Тамақтанғанда, шай-су ішкенде сөйлемеу. Тамақ ішкеннен кейін қолды және бетті жуғызу. Көркем сөз. Сабынымды аламын,Алақанға саламын. Көпіртемін жақсылап,Қолды жуам мұқият. Білек, бетті, мойынды,Жуамын да, сүртемін. Тап - таза, көңілді боп,Мен үнемі жүремін. Тусипжанова-Шагирова А. Осы сөздерден кейін балалар таңғы асты іше бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда дұрыс отыруын қадағалайды. Егер үстел басында отырған бала өз қалпын сақтамаса, оған жақындап, дұрыс отыруды сұрау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Сәлемдесу ойыны "Менің көмекшілерім".** Мақсаты: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; дене мүшелерін қабылдап тануға тәрбиелеу. Мынау – менің жүрегім, Бәрі осыдан басталған, Мынау – басым ақылды. Бәрін осы басқарған. Мынау – менің оң қолым, Мынау – менің сол қолым. Барлық істі атқарған.	**"Айналамыздағы су" тақырыбында әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: балаларды "су" жалпы түсінігімен таныстырып, Жер бетінде судың қандай күйлерде кездесетіні жайлы жалпы түсінік беру. Әңгімелесу кезінде глобусты көрнекі құрал ретінде қолдануға болады. Балаға біздің ғаламшарымыз құрлықтан қарағанда, көп бөлігі судан тұратынын көрсету. Өзен - көлдердің суы тұщы, дәмсіз, ал теңіздердің суы тұзды болатынын түсіндіру. Сондай-ақ, осы әңгіме кезінде балаға судың қайдан келетінін түсіндірген жөн. Сумен тәжірибені көрсету: су мөлдір, дәмі жоқ, иісі жоқ; су боялады; су ағады, тамшылайды. Құралдар: ыдысқақұйылған таза ас суы; молдір шыны ыдыстар; төсеніштер; түтікшелер, акварель бояуы; сүлгілер; шәйнек, қасық.	**Таңғы сәлемдесу.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту; қоршаған объектілерге көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Сәлем саған, Аспаным! Сәлем саған, алтын Күн! (Қолдарын көтеру) Сәлем саған, туған Жер! (Қолдарымен жоғарыда үлкен шеңбер салу) Сәлем, бүкіл Жер шарым! (Қолдарын кілемге баяу түсіру) Сәлем, үлкен отбасым! Сәлем берді балашың! Төбелерінде үлкен шеңбер шығатындай етіп, барлық балалар қол ұстасып қолдарын жоғары көтереді.	**Апта тақырыбы бойынша жұмбақ шешу.** Мақсат-міндеттер: су туралы түсініктерін қалыптастыру; ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Ағады, қайнайды, Буланады, ойнайды. Тіпті аспанға да ұшады, Байқамасаң, төгіліп қалады. Ұшып жүріп жалықса, Жерге қайта жауады. Әлемнің бар жерінде кездеседі, Бұл не екенін кім біледі? - Иә. Бұл су. Дұрыс айтасыңдар. Құралдар: су, бу, жаңбыр, қар, өзен, теңіз салынған суреттер.	**"Әдемі есімдер" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінін, ерік-жігерін жұмылдыру; ырғақ сезімін дамыту. Балалар шеңберге тұрады немесе отырады. Педагог бір баяулау темпте шапалақ ұрып, "бір, екі, үш, төрт" деп санап тұрады. Ал балалар үздіксіз ұрылған шапалақ дауысының ырғағына дәлдеп кезек-кезек өз есімдерін атайды. Ойын әр бала өз есімінің ырғағын өткізіп алмай, өз есімінің ырғағын дұрыс анықтап, тауып айтып отырған жағдайда ғана қызықты болып өтеді. Балалар дағдыланып қалған кезде, педагог ырғақты жылдамдата түседі. Әуелде шеңбер бойымен бір бағытта, сосын қарама қарсы бағыт бойынша жүріп ойнату. Шеңбердегі есімдердің барлығы аталып болған кезде ойын аяқталады. Ойынды мейлінше түрлендіруге болады. Есімдердің орнына бояуларды (қызыл, сары т.б.) немесе жануарлардың атауларын ататуға болады.

Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Көркем әдебиет** "Жалқау мысық" Мақсат-міндеттер: Балаларды ертегіні мазмұнынын түсініп, әрекеттердің дамуын қадағалауға үйрету; ертегіге деген қызығушылықтарын арттыру; еңбексүйгіштікке, ұқыптылықты тәрбиелеу.	**Дене шынықтыру** "Сылдыр аққан су" Мақсат-міндеттер: Балаларды екі жолақтың арасымен тура бағытта бір-бірінен соң тізбекте жүру іскерліктерін жетілдіру; жүру икемділігін дамыта отырып, дене және аяқ бұлшықеттерін дамыту; өзара достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу; балаларды жаттығу кезінде дәлдікке, оқу қызметіне белсенді қатысу қабілетіне тәрбиелеу.	**Жаратылыстану** "Сиқыршы су" Мақсат-міндеттер: Судың қасиеттері туралы түсініктерді бекіту: мөлдір, тұнық емес, түрлі-түсті; суық, ыстық, жылы болуы мүмкін; су сұйық , ағады, құйылады; суды әртүрлі түстермен қалай бояуға болатындығы туралы түсінік беру; сөздік қорын байыту, зейінін, есте сақтау қабілетін, тәжірибе жасау қабілетін дамыту; балалардың педагогты тыңдау қабілетін дамыту.	**Сурет салу** "Сиқырлы тамшылар" Мақсат-міндеттер: Мақта таяқшаларымен жаңбырдың суретін салуды, оның ерекшелігін бере отырып (қатты жаңбыр – көп тамшылар; себелеген жаңбыр – бірнеше тамшы) бүкіл парақ бетінде орналастырып, нүкте «түрту» әдісі арқылы салуды үйрету; көк, көгілдір түстері жайлы қарапайым ақпарат беру; негізгі түстер туралы білімдерін бекіту; ұқыптылыққа,өзара көмекке тәрбиелеу.	**Музыка** "Күн, ауа және су" Мақсат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Балаларды достыққа, бірлікке,татулыққа тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	**"Өз шкафыңды тап" дидактикалық жаттығуы.** Киімге арналған шкафтың не үшін керектігі, қалдай қолдану керектігі жайында айтып, таныстыру; заттық кеңістікті бағдарлай алу қабілетін қалыптастыру; шкаф, есік, сөре, ашу, жабу, қою, бүктеу, ілу сөздері арқылы балалардың сөздік қорын байыту және белсендіру.				

Серуен	**Суды бақылау.** Мақсаты: ыдысқа құйылған суға қарап, оның айнадай мөлдір екеніне көз жеткізу; судың қозғалуын, ағымын, жерге сіңіп, жоғаруын байқатып, өсімдіктердің тамырларына өте қажет екендігін түсіндіру; байқағыштыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. Апта тақырыбына сәйкес өлең жолдарын жаттау**.** **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру;ептілікке, достыққа тәрбиелеу. **Еңбек тапсырмасы:** құмсалғыштың бетін қоқыс бұталардан тазалау. Мақсаты: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Мақсаты: ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	**Жаңбырды бақылау.** Мақсат-міндеттер: балаларды маусымдық құбылыстардың бірі - жаңбырмен таныстыруды жалғастыру. Жаңбырдың өсімдіктердің өсуіне ықпалы жайында түсіндіріп, айтып өту. Далаға шығып бара жатып, бүгінгі ауа-райы қандай (жаңбырлы, бұлтты) екеніне назар аударту. Жаздың жылы жаңбыры барлық өсімдіктерді суғаратынын айту. Өсімдіктердің жапырақтары ылғалданып, жаңбыр тамшылары күнге шағылысады. **Көркем сөз.** Алғашқы найзағай ойнап аспанда, Дайындалып жаңбырға, Жиналды бұлттар да. Жаңбыр жауып қандырды, Шөптердің шөлін. Жайқалып, құлпырды, Мен еккен гүлім! **"Тауық пен балапандары" қимыл-қозғалыс ойыны** Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойынша қимылдар жасау қабілеттерін дамыту, әр түрлі бағытта жүгіруде және жорғалап кіре білуге жаттықтыру. **"Торғайлар мен мысық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістікті бағдарлай алу және бір - бірімен қақтығыспай топта қозғалу қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа секіру, биіктікке секіру, тез жүгіріп келе жатып секіруге жаттықтыру. **Далаға алып шығатын материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойынға қажетті атрибуттарды іріктеп, таңдап алуға үйрету. Алып шығатын материалдар: күрек, сыпырғыш, қалақшалар, қалыптар.	**Ағаштар мен бұталарды бақылау.** Мақсат-міндеттер: бұталар мен ағаштар туралы білімдерін бекіту, ағаштар мен бұталар арасындағы ұқсастық пен айырмашылықтарын ажырата білуге үйрету, ағаштар мен бұталарға ұқыпты, қамқорлықпен қарауға үйрету. Негізгі мазмұны. Балалардан балабақша аумағында қандай ағаштар мен бұталар өсетіндігін сұрау.Ағаштың бұтадан айырмашылығын сұрау. Ағаштың бір діңі бар, бұтаның діңі жоқ. Ағаш бұтадан биік. **Көркем сөз.** Ағаштарға қамқорлық жасайық, Жапырақ пен бұталарын жұлмайық. Жыл сайын ағаш егіп, көбейтейік. Туған елді осылайша көркейтейік! **"Жалаушаға қарай жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша ғана әрекет етуге үйрету, зейінін, түстерді ажырата білу қабілеттерін дамыту. Жүру және жүгіруде жаттықтыру. **"Тауық пен балапандары" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларда белгі бойынша қимылдар жасау қабілеттерін дамыту, әр түрлі бағытта жүгіруде және жорғалап кіре білуге жаттықтыру. **Далаға алып шығатын материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойынға қажетті атрибуттарды іріктеп, таңдап алуға үйрету. Алып шығатын материалдар: күректер, сыпырғыштар, қалақшалар, қалыптар, зембілдер, қарындаштар мен қағаз парақтары. **"Көлшік" сумен ойналатын ойындар.** Сумен ойын әрекетін ұйымдастыру үшін поролоннан жасалынған ысқыштар (губка), суқұйғыштар, пластик тегештер, қақпақтар, шыныаяқтар, алжапқыштар, сүлгілер дайындау. Бұл әрекет үшін ысқыш қажет, біреуі сумен, екіншісі бос екі тегеш. Педагог балаларды ысқышты (губканы) суға батырып, содан кейін бос тегенеге сығып алуға шақырады. Бұл әрекетті суы бар тегештің суы таусылғанға дейін жасайды. Соңында	**Балабақша маңынан өтіп бара жатқан адамдардың, балалардың жазғы киім киістерін бақылау.** Мақсат-міндеттер: балалардың киім туралы қарапайым түсініктерін қалыптастыру; балалардың сөздік қорларын белсендіру (көйлек, сарафан, шұлық, баскиім т.б.); киім түстерін сенсорлық тұрғыда қабылдауын дамыту (Қуаныш сары майка киген, Айымның көйлегі қызыл) **"Көпіршік" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды шеңберге тұруға, оны кеңейтуге, содан кейін тарылтуға, олардың қимылын айтылған сөздермен үйлестіруге үйрету. Үрлен, үрлен көпіршік, Үлкен болып үрленші. Үлкен болып үрлен де, Жарылмашы, түрленші. **Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырмалар.** Үлескені сыпырып, орындықтарды сүрту. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **"Сарқырамалар" атты сумен ойындар.** Мақсат-міндеттер: зияткерлік қабілеттері негіздерін қалыптастыру. Үлкен тегенеге су құйып, балалардың қолдарына суқұйғыштар, пластик ыдыстар, стакандар сияқты кез келген балаларға ыңғайлы бір ыдыстан бір ыдысқа су құюға болатын ыдыстар беру. Балаларға бір тостағаннан екіншісіне су құю әдісін көрсетіп, биіктігін өзгерте отырып, көңілді және шулы сарқырама жасау;	**Судың қасиеттерін бақылау.** Мақсат-міндеттер: судың қасиеттері жайындағы түсініктерін жетілдіру; ойлау қабілеттерін дамыту. Су күннің көзінде тұрып, жылынады. Сумен өсімдіктерді суғарады, құстар көлшіктерден су ішеді. Су тап-таза, мөлдір болады. Су құйылады, суды бір ыдыстан екінші ыдысқа құюға болады. **"Аққу-қаздар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша бір бағытта жүгіруге дағдыландыру; ойын желісіндегі айталатын сөздерді мұқият тыңдауға баулу. Жүргізуші қасқыр таңдалады, алаңның ортасында тұрады. Балалар қасқырдан 5-10 қадам қашықтықта бір қатарға тұрып өлең оқиды: «Қаздар-қаздар, ға ға ға, қарның аш па? Иә, иә, иә! Онда, үйге ұшыңдар. Тау астында сұр қасқыр, тіс қайрап, су ішуде, бізді өткізбейді үйге. Ұшар кезде байқаңдар, қасқырға ұсталып қалмаңдар!» Осы сөздерден кейін барлық балалар екінші жағына қарай жүгіреді, ал қасқыр ұстап алуға тырысады. Ұсталған қасқырға айналады. **"Екі көңілді қаз" қимыл-қозғалыс ойыны** Мақсат-міндеттер: еліктеу қимылдарын орындау біліктіліктерін қалыптастыру; үй қаздары жайындағы ұғымдарды тиянақтау. **"Екі көңілді қаз".** Екі қаздай жүрейік, Мойындарды созайық. (Бірінен бірі соң бір бағанда, мойынды созып жүру, екі қолды көтеріп, түсіріп, екі санның жағына соққылау) Қаздар дейді: Ға-ға-ға! Барайық біз базарға! (Сөздерді қайталап жүру) Базарға баруға болмайды, Шығыңдар көгалға! (Бағаннан шығып, алаңға шашырап жүгіру, шоқайып отыру, қолдармен тізені соққылау)

			балалар өздігінен көлшікті құрғатып, алып тастағандай болады. Көлшік туралы өлең жолдарын тауып, әрекет үстінде балаларға оқып беруге болады.		Ахметова Д. **Еңбек тапсырмасы:** далаға алып шыққан ойыншықтарды жуу. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	**"Қасықты дұрыс ұстап үйренеміз".** Балаларға қасық ұстап үйрету жұмысын жалғастыру. **Ғажайып сәт.** Қуыршақ Дана топқа қонаққа келеді, ол көжені аузына шашыратпай апара алмайтындығына байланысты көйлегін үнемі былғатып алады екен. Балалар қонаққа "Алақай" деген балабақша өлеңін айтып "тыныштандырады". Содан кейін педагог балаларға сиқырлы қасықтарын алып, Данаға көжені қалай ішуге болатындығын көрсетуді ұсынады. Соңында Дана балаларға сабақ үшін алғыс айтады.				
Түскі ұйқы	"**Біз қалай тамақтанамыз" ойын жағдаяты.** Дастархан басында тыныш, түзу қалыпта отыру, қасықты дұрыс ұстау, қасыққа біраз ғана тамақ алу, қасықтың кең жағынан ішіп-жеу, сораптамай және бөгде дыбыстар шығармай тамақтануға үйрету, өздігінен ұқыпты тамақтануға тәрбиелеу.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**"Қоян" тақпақ-оятпағы.** Қоян, қоян, тұршы,Беті-қолыңды жушы. Айнаға қарашы,Шашыңды тарашы. Әдемі көйлек киші,Бізге қонаққа келші. Содан кейін балалар аяқ киімдерін киіп, педагогпен бірге су қабылдау шаралары қабылдауға барады: "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су,Мөлдір суға бетіңді жу. Жуса таза болады,Беті-қолың, маңдайың". Тақпақ-оятпақтың ырғағы баяу, жайлы. **Шынықтыру шаралары.** Дымқыл сүлгімен сүртіну. Түрлі дәстүрден тыс кедергілері бар денсаулық жолдарымен жалаңаяқ жүру.				
Бесін ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары,	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығулары.** Мақсат-міндеттер: балалардың көркем сөз үлгілерін мәнерлеп оқуға машықтандыру; сөйлеу мәнерін жетілдіру, есте сақтау қабілетін дамыту.	**"Кір-қожалақ бала туралы" ертегіні мәнерлеп әңгімелеп беру.** Шығарма сюжетімен таныстырып, мәдени-гигиеналық іс-шаралардың маңыздылығы жайында түсіндіру, бейтаныс сөздерді есте сақтауға көмектесу. **Тақпақ-жаттамақ.**	**Сумен тәжірибелер. Судың қасиеттері.** Мақсаты: судың өміріміздегі маңызы туралы айту, судың қай жерде, қандай күйде болатындығын көрсету, су күйінің әртүрлілігі туралы айту. Су өте әртүрлі болады. Ол, сықыршы	**"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: дәрігер еңбегі жайында ойын арқылы ұғымдарды қалыптастыру, жетілдіру; коммуникативті қабілеттерді дамыту.	**"Тышқанға қонаққа барамыз" ойыны.** Мақсаты: балалардың құм және судың қасиеттері туралы білімдерін бекіту. Негізгі түстерді танып, атай білу қабілеттерін қалыптастыру. Жалпы және ұсақ қол моторикаларын дамыту. Қарапайым зерттеу қызметіне деген оң

бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Көркем сөз.** Су жайында білесің бе? Су болады барлық жерде! Көлшіктерде, теңізде, Мұхиттар мен көлдерде, Тіпті, өз үйімізде, Су ағатын шүмекте! Шатырдан ағып мұз болар, Тұман боп жер бетін басар. Шәйнек қайнап кеткенде, Бу болып одан шығар. Су болмаса шөлдейміз, Тамақ ішіп, жемейміз. Денемізді жуа алмай, Кір - кір болып жүреміз. Сусыз өмір жоқ мүлде, Соны достым білдің бе?! Тусипжанова-Шагирова А. **"Құыршақтар" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: әр түрлі ыдыс-аяқ түрлері туралы білімдерін бекіту, ыдыс-аяқты мақсатына сай пайдалану дағдысын қалыптастыру; тамақтану кезінде өзін-өзі ұстау мәдениетіне тәрбиелеу."	Суым-құрбым, Барлығының қолын жудың: Мадина мен Еңлікке, Қарлығаш пен Ерлікке. Қолдарымыз әдемі, тап - таза енді, Риза болып балалар, қуанып келді.	сияқты, жаңбырға, шыққа, мұзға, қарға айнала алады. Су бұл - өзендер, көлдер, теңіздер. - Бірінші стақанда не бар? - Су. - Екінші стақанда не бар? - Сүт. Суы мен сүті бар стақанда қасықтар бар. Қасық қай стақанда көрінеді, ал қайсысында көрінбейді? - Суы бар стақанда қасықты көре аламыз, ал сүттен көре алмаймыз. - Неге? Су қандай? - Сүт қандай түсті? - Енді сиқыршы су бізге судың түсін анықтауға көмектеседі. (Педагог ақ парақты алып, алдымен сумен, содан кейін сүтпен салыстырады). - Сүт, қағаз сияқты, ақ, бірақ судың түсі жоқ. Су түссіз және мөлдір. -Балалар, бәріміз тегеш пен екі су құйғыш тұрған үстелге келейікші. Суқұйғыштар қандай түсті? (Жасыл және сары). Қазір мен сендердің қолдарыңа әр суқұйғыштан құямын. - Айтыңдаршы, жасыл суқұйғышта қандай су бар, ал сары түсте қандай бар? - Жасыл түсте - жылы су да, сарыда - суық. - Демек, су суық және жылы болуы мүмкін. - Сендер қандай су іше аласыңдар, ал қайсысын іше алмайсыңдар? - Қайнатылған, мөлдір. - Сиқыршы - су сендерге стақандарға қайнатылған су дайындап қойды. (Үстелде стақандарда қайнатылған су тұр. Балалар су ішеді.) - Дәмі қандай су? (Дәмсіз.) - Судың иісі бар ма? Иіскейікші. - Жоқ, судың иісі жоқ. - Су кімге керек? -Адамдарға, құстарға, жануарларға, балықтарға, өсімдіктер мен жәндіктерге.	Рөлдерді бөлу, алмастырғыш заттарды қолдана білу, ойынның логикалық қорытындысына жету. Құралдары: ойынға қажетті ойын құралдары, киімдер. **"Сиқыршы су туралы" әңгімелесу.** Мақсаты: судың өміріміздегі маңызы туралы айту, судың қай жерде, қандай күйде болатындығын көрсету, су күйінің әртүрлілігі туралы айту.	көзқарастарын қалыптастыру. Құрал-жабдықтары: құм-су, кілемше, қозғалмалы тышқан, бала саны бойынша кішкентай тышқандар, түрлі түсті қорапшалар, салғыштары бар бөшкешелер, өріктің сүйектері, ақ және қызыл асбұршақтың дәндері, үрме бұршақ, күнбағыс дәндері (пістелер), кішкентай тәрелкелер, қызыл және көк тегештер.

Балалармен жеке жұмыс	**"Жұбын тап" ойыны.** Мақсаты: балаларды заттарды ортақ қасиеттері бойынша топтастыру амалдарына бейімдеу; ойлау қабілетін дамыту. Құралдары: әрқалай үстелде жатқан түрлі топтарға жататын заттардың суреттер. Суреттердің арасында жұптар бар. Мысалы: қасық пен шаңышқы, доп пен пирамида, көйлек пен шалбар, шәйнек пен кесе, шкаф пен орындық, т.б.	**"Бұлт пен жаңбыр" тақырыбында сурет салу.** Мақсаты: балаларға қарындашты дұрыс ұстауға, қиғаш және түзу сызықтар (жаңбыр) салуға үйретуді жалғастыру; кескіннің сыртына шығармай, ұқыпты бояуға үйрету.	**"Мен және достарым" атты жаттығу.** Мақсаты: балаларды достықтың жағымды белгілерін, достарының ерекшеліктерін бөліп көрсетуге үйрету.	**«Әуе шарлары» дидактикалық ойыны.** Мақсаты: ұсақ саусақ, қол моторикаларын дамыту: балаларға қарындашты қағаздан көтермей шеңбер салуға, қарындашты дұрыс ұстауға үйретуді жалғастыру.	**Апта тақырыбына байланысты жұмбақтар шешкізу.** **Жұмбақ.** Аяғы жоқ жүреді, Сылқ-сылқ күледі. (Су) Жылт-жылт еткен, Жырадан өткен. (Су) **Сумен іс-тәжірибелер.** Мақсаты: судың мөлдір болып, бояуларға боялатынын, судың көкөністерде (қияр, пияз, қызанақ) бар болғандығын дәлелдеу; зияткерлікке бейімдеу. **Апта тақырыбы бойынша нақыл сөздер.** Су — ырыстың көзі, Еңбек — кірістің көзі. Су бергеннің — сауабы бар. Су төккеннің жауабы бар. Еңбек тапсырмасы: құрап түсіп жатқан жапырақтарды жинау. Мақсаты: тазалыққа, қарапайым еңбек дағдыларына баулу.

Серуенге дайындық	Мақсаты: шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмек сұрау кезінде сөзбен өтініш білдіруге үйрету, қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстауға үйрету. Жазғы серуен кезіндегі ережелер: - серуен кезінде бас киім немесе орамал тағу; - ыстық ауа-райында, көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнге тіке қарамау, себебі бұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеу кезінде әркім өз жеке стақанынан тек қайнатылған су ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды, өйткені қол кір болады және оларда ауру тудыруы мүмкін микробтар көп.	Мақсаты: жапсырмасы бар қапсырмалы аяққиімді шешіп тағу дағдыларын қалыптастыру, басқа да қапсырма түрлерін қолдана білуге жаттықтыру. Аяқ киімдерін киіп, ересек адамдардың көмегімен түймелерін тағу және киімдерін шкафқа ілу дағдыларын қалыптастыру. Қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстау мәдениетін сақтауға үйретуді жалғастыру.	Қауіпсіздік ережелері жайында жеке дербес және ұжымдық әңгімелесу (сөйлеу тілін белсендіру үшін). Мақсаты: балаларды серуендеуге ынталандыру. Серуендеуге арналған ойын жабдықтарын таңдау; балалармен жеке әңгімелесу; шалбардың, бас киімнің және етіктің бірте-біртелік жүйе бойынша киінуін қадағалау.	**"Киімдерді әдемілеп бүктейік" ойын жаттығуы.** Мақсаты: киімдерді дұрыс бүктеу дағдыларын қалыптастыру. Балаларды өз киімін танып білуге, атай алуға, бірте-біртелік жүйесі бойынша киіне білуге, өз шкафтарын суретті белгісі бойынша таба алуға және киімдерін ұқыпты бүктеп, шкафтарына салуға үйрету.	**Алаңқайда қимыл-қозғалыс ойындарын ойнаған кезде:** - ойын ережелерін мұқият тыңдау; - ойынды педагогтің белгісі бойынша ғана бастау; - көрсетілген жерде ғана ойнау; - лақтырған кезде, құралыптастарына көздемеу; - лақтырған кезде, белгі берілгеннен кейін ғана доптың соңынан жүгіреміз; - ойнаған кезде бір-бірлеріңе қақтығыспауға тырысыңдар.

Серуен	**Ауа-райын бақылау.** Мақсаты: балаларға ауа райының құбылмалы екендігін, (жаңбырдан кейін ауадағы ылғалдылықты байқауға болатынын) көрсету; жапырақ, орындық, үлескенің дымқыл немесе құрғақ болғанын байқату; кешкі уақытта күн төмендеу түсіп, біраз салқындағанын байқату; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. **Еңбек тапсырмасы:** құмды бір жерге үйіп, шелектерге салып, құмсалғышқа апару. Мақсаты: қарапайым еңбек әрекеттерін орындауға баулу. **"Іздер" құммен ойнайтын ойындар.** Мақсаты: балалардың ұсақ қол моторикасын желітдіру, елестету, ойлау, зейін қабілеттерін дамыту. Балаға егер қолдарын, аяқтарын немесе басқа да затты алып, құмның бетіне қойып, сәл бассақ, құм бетінде із қалатынын көрсету. Өздеріне із қалдырып көруді ұсыныңыз, содан кейін шыққан ізге түрлі суреттер мен кескіндер салып безендіртіңіз. Жан-жақтарында қоршаған тағы қандай заттармен із қалдыруға болатынын қиялдап көруді сұраңыз.	**Желді бақылау.** Мақсаты: балаларға желді, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. **"Күнмен ойнаймыз" ойын-жаттығуы.** Мақсаты: балаларды ойындағы сөздердің мәніне сай қимылдауға, қимылдарды өзгертуге дағдыландыру; негізгі қимылдарды жетілдіру; шапшаңдыққа тәрбиелеу. Аспанға алтын күн шықты, Шашыратып шуақты. Домаландап, жарқырап, Көзін қысып, бізбен ойнап. Күнім, рақмет, демалшы, Көлге батып, ұйықташы. Д. Ахметова. Алғашында балалар шеңберде тұрып, аяқ ұштарына тұрып, қолдарын жоғары көтереді. Содан соң жан-жаққа таралып, айлалып, билейді. Соңында орындарында тоқтап, шоқайып отырады, ұйықтап жатқанын көрсетеді. **"Жаңбыр" сумен ойындар.** Балаларға суқұйғышпен жаңбыр жауғызып, ойын ұйымдастыру өте оңай. Тамшылардың суға қалай таматынын, бос тегенеде біртіндеп үлкен көлшік қалай пайда болатынын көрсетіңіз. Балаларға жаңбыр туралы өлең оқыңыз, ән айтыңыз. Осындай ойыннан кейін сіз шығармашылық сабақ ұйымдастыра аласыз. Балалармен бірге бұлттар мен жаңбырдың суретін салыңыз. **Еңбек тапсырмасы:** құрап түскен жапырақтарды жинастыру. Мақсаты: балаларды тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.**	**Құмды бақылау.** Мақсаты: балаларға құмның құрғақ және дымқыл күйінде екі түрлі болатынын байқату; құрғақ құмның төгілетініне, дымқыл құмнан түрлі пішіндерді жасауға болатынына көз жеткізу; іс-тәжірибе жасауға ниеттерін дамыту; зияткерлікке баулу. **"Батады, батпайды" сумен ойындар.** Әр түрлі заттарды жинастырыңыз. Бұл пластик қақпақтар, поролон бөліктері, малтатастар, түймелер, моншақтар болуы мүмкін. Балаларға заттарды кезекпен суға лақтырып, олардың бататын-батпайтынын анықтау ұсынылады. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру;ептілікке, достыққа тәрбиелеу. **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсаты: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсаты: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	**Ауа-райын бақылау.** Мақсаты: балаларға ауа райының құбылмалы екендігін, жаңбырдан кейін ауадағы ылғалдылықты байқауға болатынын көрсету; жапырақ, орындық, үлескенің дымқыл болғанын байқату; кешкі уақытта күн төмендеу түсіп, біраз салқындағанын байқату; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. **"Тамшы мен бұлт" қимыл-қозғалыс ойыны.** Балалар тамшылардың қалпағын киеді. Тамшылар жерге ұшты, секірді, ойнады. Тамшылар бірге жиналып, көңілді бұлақтар болып ағады (екі-екіден қол ұстасып, бұлақ жасайды). Бұлақтар кездесіп, үлкен өзенге айналады (бір тізбекпен байланысады). Өзен ағып - ағып үлкен бір мұхитқа құяды (балалар шеңберге тұрып, шеңбер бойымен қозғалады). Тамшылар мұхитта жүзіп жүзіп, содан кейін бұлт аналары - "үйге қайтыңдар" - деп айтып жатқанын естеріне түсіреді. Дәл сол кезде күн шықты. Тамшылар жеңілдене бастады (тізе бүккен тамшылар	**Бұлттарды бақылау.** Мақсаты: балалардың назарын бұлттардың жылжуына аудару; бұлттарды ақ және сұр түсті болатынын, сұр бұлттардың жаңбырдың болуын қамтамасыз ететінін түсіндіру, білімдерін толықтыру; зеректікке тәрбиелеу. **"Тауық" сумен ойындар.** Мақсаты: шапшаңдыққа, дәлдікке тәрбиелеу. Сумен ойнайтын ойындарды тауық туралы ертегімен үйлестіруге болады. Балаларға тауық келеді. Балаларға тауықтың не істей алатынын, немен тамақтанатынын, қалай дыбыстайтынын айтып беріңіз. Балалармен бірге құсқа жем беріңіз. Ал, тауық балалар қамқорлық танытқандары үшін, оларға көп жұмыртқа әкеледі. Піскен жұмыртқалары бар себетті алып шығыңыз. Балаларға ұстап көруге ұсыныс жасайды. Олар ақ түсті және жұмыр екеніне назар аударады. Сосын тегешке су құйып, ішіне жұмыртқаларды салыңыз. Ойын барысында , балалар жұмыртқаларды қолдарымен алып шығып, себетке салу керек. **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсаты: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсаты: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.

		Мақсаты: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру.		көтеріліп, содан кейін қолдарын жоғары созады). Олар күн сәулесінің астында буланып, бұлт аналарына оралды. **Еңбек тапсырмасы:** ойыншықтарды құмнан қағып, тазалап, қорапқа салу. Мақсаты: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсаты: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				

Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Менің достарым" тақырыбында әңгімелесу.	"Балабақша ережелері", "Достарының арасында өз-өзін қалай ұстау керек? " тақырыбында балалармен әңгімелесу.	Ата-аналармен балалардың бүгінгі әрекеттері, өткен күндері, жетістіктері жайында әңгімелесу.	Ата-аналармен балалардың тазалығы жайында әңгімелесу.	«Жазғы жайсаң күндер» фото көрме.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: кіші « Балапан »жас
Балалардың жасы: 2 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 24.06 - 28.06.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Ережепова А

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Дене температурасын күнделікті өлшеу, теріні қабаттарын қарау, балалардың сыртқы түрі; ата-ананың сұрақтарына педагогтің жауаптары; балаларға қолайлы жағдай жасау.				

Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен «Құстарға қамқор бол» тақырыбында әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** "Пульверизатордан бөлме өсімдіктеріне су бүрку". Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын қалыптастыру; өсімдіктерге деген қамқорлық сезімдеріне баулу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** ойын бұрышында өз орнында тұрмаған ойыншықтарға назар аудартып, аттарын атап орнына қою. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Ұйымдастырылған іс-әрекетіне құрал-жабдықтар мен материалдар дайындаймыз.** Мақсат-міндеттер: берілген тапсырмаға жауапкершілік сезімін дамыту, балаларды оқу іс-әрекетіне арналған материалдар мен жабдықтарды дұрыс, ұқыпты орналастыруға үйрету. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** құмды бір жерге үйіп, құмсалғышқа апарып, салу. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін орындауға баулу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Табиғат бұрышындағы бақылау:** табиғат бұрышындағы өсімдіктердің күн сәулесі түсетін жерде тұратындығына ; күн адамға ғана емес, өсімдіктерге де қажет екендігіне; өсімдіктердің жапырақтары күн сәулесінде жарқырайтынына назар аударту. **Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** жапырақтарды шүберекпен сүрту. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу; ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**

	"Құстардың дауысы" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға құстардың дыбыстары жайындағы түсініктерді беру, құстардың дыбыстарын еліктеуіш сөздер арқылы айтқызып, артикуляциясын жетілдіру. Балалар ерексек адамның сұрақтарына сәйкес құстардың дауысына еліктеп, аталған құстың дауысын салып жауап береді. - Қарға қалай дыбыстайды? (Қарға қарқылдайды. "Қар - қар - қар" - дейді!) - Бұлбұл құс қалай дыбыстайды? (Бұлбұл сайрайды. "Тёх -Тёх" - деген дыбыс шығарады.) - Торғай қандай дыбыс шығарады? (Торғай шырылдайды. "Шиық-шиық!" - дейді.) - Көкек қалай дыбыстайды? (Көкек: "Көкек-көкек" - дейді.) **(сөйлеуді дамыту)**	**"Әр құстың өз орыны бар" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды әр құс түрінің бір өкілі туралы қысқаша әңгімелерден алынған мәліметтерді қолдана отырып жыртқыш, суда жүзетін, батпақты көлдерде өмір сүретін құстардың бейнелері бар суреттерді дұрыс таңдауға жаттықтыру. Барысы. Педагог кестеде бейнеленген құстар туралы шағын әңгімелер тыңдауға ұсыныс білдіреді. Құстардың тұмсығының, аяқтарының құрылымын және қылықтарын сипаттағанда мұқият назар аударуларын сұрайды. Тұмсықтың құстардың өмірінде маңызды рөл атқаратынын айту. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **"Ботқаны суытамыз" тыныс алу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тыныс алу мүшелерін жетілдіру; әдептілікке тәрбиелеу. Тыныс алу жаттығуы кезінде құстардың мамығын үрлеп жарыстырып көреді.	**"Қолда балапанды жасырайық" тренинг-ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды елестетуге, нұсқауларға еруге, көңілді көңіл-күйге бөленуге бейімдеу. Қолдарыңда кішкентай, әрі дәрменсіз балапан бар деп елестетіп көріңдер. Қолдарыңды алға созып, алақандарымызды жоғары көтереміз. Енді шынтақтарыңды бүгіп, өздеріңе жақындатыңдар. Біртіндеп бір-бір саусақтан алақандарыңды жәймен бүгіңдер, балапанды алақанның ішіне жасырыңдар, енді ақырын балапанға бірқалыпты және баяу тыныс алып, балапанды жылы демдеріңмен жылытыңдар. Енді алақандарыңды ашыңдар, сонда сендер балапанның қуанып ұшып кеткенін көресіңдер. Оған өкінбей, мұқаймай, күлімсіреп қарап қоя беріңдер. Себебі ол сендердің мейірімді қолдарыңа әлі де ұшып келеді. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Шұп-шұбар тауығым" ойыны.** Мақсат-міндеттер: дыбыстарды дұрыс айтып, еліктеуге жаттықтыру. Барысы. Балалардың арасынан "Шұбар тауық" таңдалынып, басына маска-тақиясы кигізіледі. Жүргізушінің белгісі бойынша диалог басталады: - Шұп-шұбар тауығым, қай жаққа барасың? - Мен өзенге барамын. - Шұп-шұбар тауығым, онда неге барасың? - Су алуға барамын. - Шұп-шұбар тауығым, суды не қыласың? - Балапандарға беремін. Олар әбден шөлдеді. Шиқылдап, су іздеді. Бүкіл көше естиді: - Шиық - шиық - шиық - шиық! "Бүкіл көше естиді: Шиық - шиық - шиық - шиық!" , - деген сөздерден кейін балапан болып тағайындалған балалар тауықтан қашып, шиқылдайды (Шиық - шиық - шиық - шиық!). Ал, ұстап алынған балаға қолын тигізіп, тауық былай дейді: "Құдыққа кеп, судан іш!". Ұсталынып қалған балалар ойыннан шығып отырады. Ойынды жаңа тауық таңдап, қайтадан қайталауға болады. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Үй құстары мен олардың балапандары бейнеленген иллюстрациялық суреттерді көрсету.** - Бұл не? - Бұл құстар қайда мекендейді? - Оларға кім қамқорлық жасайды? - Үй құстары ұша алады ма? - Адамдар үй құстарын не үшін ұстайды? **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **"Ненің балапандары?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: үй құстарының балапандары, олардың дыбыстауы жайында алған білімдерін бекіту; үй құстарының аналықтары мен балапандарын сәйкестендіре алуға жаттықтыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**

Ертеңгілік жаттығу	**Тыныс алу, релаксация, сөйлеу артикуляциялық жаттығулары, ойын массажы элементтерімен таңғы жаттығулар. (ата-аналарымен өткізуге кеңес беріледі)** - Амансыңдар ма, менің кішкентай балапандарым! Ұйқыларыңнан ояндыңдар ма? (Оянып жатқан қимыл-қозғалыстар келтіреді.) Керіліп, созылдыңдар ма? (Аяқтарының ұштарына тұрып, керіліп, созылады.) Жуындыңдар ма? (Иә.) Қалай жуындыңдар? (Беті-қолдарын, құлақтарын жуғандай қимыл көрсетеді). Қандай тап-тазасыңдар! Қандай әдемісіңдер! Қарасаң көз тоймайды! Мен, сарышымшық анамын, сендердей тамаша балапандарды көргенімен қуанамын! Балапандар, өз ата-аналарың жүгіріп барыңдар, құшақтасып, жаттығу жасауға шақырыңдар! Аналар да, Әкелер де өз балапандарының денсаулықтары жақсы, мықты болғанын қалайды! Ата-аналар балалардың қолдарынан ұстап, әуенмен ілесіп, адымдап жүредеді. Шымшықтарым, шымшықтарым, Тату, адал құстарым. Балалармен адымдайды, Денсаулықты сақтайды. Құстар былай өседі, Аяқ ұшымен жүреді. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	Мақсат-міндеттер: балаларды ас қабылдау кезінде қолдайтын, эмоционалды жағымды орта туғызу. Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Қуаныш шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; жақын тұрған балаларға көңіл аударып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Қане, достар қуанайық. Қуанайық құстарға да, Күнге де, (Балалар қолдарын жоғары көтереді) Қуанайық жымың қаққан көздерге. (Бір - біріне қарап жымияды) Бүкіл әлем қуансын бізбен бірге, (Қолдарын екі жаққа қарай ашады) "Қайырлы таң!" деп, айтамыз біздер Сізге! (Барлығы қол ұстасады) "Қайырлы таң!" ата-анамыз, Сіздерге! "Қайырлы таң!" қалады тағы бізбенен!	**"Дәрумендер дегеніміз не?" әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: дәрумендердің адам ағзасына тигізер пайдасы туралы білім беру; "денсаулық", "дәрумендер" деген түсініктермен таныстыру; көкөністер мен жеміс - жидектер туралы білімдерін бекіту.	**Таңғы сәлемдесу.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; жақын тұрған балаларға көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Қайырлы таң! Жаңа күн құтты болсын! Мейірім мен жылулыққа орта толсын! Жақсы бастап күнімізді қарсы алайық, Көп жұмыс бітірейік, шаршамайық! Тусипжанова-Шагирова А.	**Құстар туралы тақпақтар.** Мақсат-міндеттер: балалардың құстардың жаздағы тіршілігі жайындағы түсініктерін нығайту; құстарға аяушылықпен қарауға баулу. Келіп көктем құстары, Бау-бақшада ән салды. Оларды жас достары Ұя жасап қарсы алды. Құс ұясын бұзбаңдар, Балапанын алмаңдар. Құстар біздің досымыз, Обалына қалмаңдар. Таспен атып торғайды Ұя бұзған оңбайды Құс өкпелеп кетеді Бақшамызға қонбайды.	**"Қимылдарға қарап, нені көрсеткенімді айт?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға ым-ишара арқылы іс-қимылды түсіне білуге машықтандыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттерін дамыту.

Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Ақ мамықтай балапан" Мақсат-міндеттер: Балаларды гимнастикалық орындықтың үстімен еңбектеу іскерліктерін пысықтау; еңбектеу кезінде дене тепе-теңдігін сақтау; еңбектеу техникасының тәсілдерін дамыту; құрсаулармен орындалатын жалпы дамыту жаттығуларын жасау; судың қасиеттері туралы білімдерін толықтыру.	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Құстар біздің досымыз" Мақсат-міндеттер: Жалпы құстар туралы, олардың тіршілігі мен пайдасы туралы мағлұмат беру;б алалардың белсенділігін, қызығушылығын, сөздік қорын, ой – өрісін дамыту; құстарды қорғауға, қамқоршы болуға, табиғатты сүюге тәрбиелеу.	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Құстарға жем салайық" Мақсат-міндеттер: Құстар туралы түсініктерді дамыту; желімді қылқаламмен алып, дайын пішіндерге желімді жағу, сүлгіні қолдана білу қабілетін қалыптастыру; балаларды дайын пішіндерден құс бейнесін құрастырып, қағаз бетіне жапсыруға үйрету (сопақша, дөңгелек, үшбұрыш, тіктөртбұрыш); қолдың ұсақ моторикасын, құстардың әнін тыңдау және есту қабілеттерін дамыту; табиғат пен құстарға деген сүйіспеншілік пен қамқорлыққа тәрбиелеу.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Құс үйі" Мақсат-міндеттер: Сипаттама бойынша затты табуды үйрету,сөйлеу және тыңдау қабілеттерін дамыту,үйді құрылыс материалынан тұрғыза білу,қоршаған әлемге құрметпен қарауды тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Орманда" Мақсат-міндеттер: Музыка мен қимылдардың тұтастығын қабылдау қабілетін дамыту. Балалардың өміріне музыкамен сөйлесуден қуаныш сезімін енгізу; балалардың репертуар таңдауда өз бетінше шешім қабылдау қабілетін дамыту.
Серуенге дайындық	**"Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" ойын жағдаяты. "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" тақпақ-жаттамағын оқу.** Мақсат-міндеттер: сабынды ыдысынан алуға үйрету, үлкендердің көмегімен, қолдарын сабындап, сабынды орнына қою, алақандарыңды бір-біріне ысқылап, сабынды шайып тастау, сүлгілерінің орнын білу. Ересек адамның көмегімен қолдарын құрғатады.				

Серуен	**Үлескеге ұшып келген құстарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: құстардың қимыл-қозғалыстарына назар аударту: жүреді, секіреді, ұшады. Шалшық сулардан қалай су ішіп, қалай жем шоқитындарын бақылау. **"Торғайлар мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістікті бағдарлай алу және бір - бірімен қақтығыспай топта қозғалу қабілетін дамыту; белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа секіру, биіктікке секіру, тез жүгіріп келе жатып секіруге жаттықтыру. **“Бедерлі жолдармен” ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: асфальтта сызылған бедерлі сызықтармен жүруді жаттықтыру. **Балалардың далаға алып шығатын материалдармен өз бетінше ойын әрекеттері.** Далаға алып шығатын материалдар: күректер, шелектер, қалыптар, жыл мезгіліне сай киіндірілген қуыршақтар, машиналар. **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	**Құмсалғышта ойнаймыз. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың қоршаған әлем туралы түсініктерін қалыптастыру. Құмның қасиеттерімен таныстыру. Ойын барысында құрдастарымен тіл табыса білуге тәрбиелеу (ойыншықтармен бөлісу, кезектесіп ойнау, жанжалдарды бейбіт жолмен шешу). **Әңгімелесу.** Біздің құмсалғышымыз қандай керемет! Ондағы құм сары, таза. Кім құмсалғышта ойнағанды ұнатады? Егер күн қатты ысыса, онда құм құрғақ болады. Мұндай құмды құюға болады (педагог құмның пластмас диірменшеден қалай айналдыратынын көрсетеді) немесе құмды илеуіштен илей аласыңдар (Көрсетеді.). Сендер құмды мөлдір пластик бөтелкеге құю аласыңдар (көрсетеді). Құрғақ құмның үстінде жалаңаяқ жүгірген жақсы. Бірақ бір-бірлеріңе құм лақтыруға болмайды. Себебі, біреудің көзіне кіріп кетуі мүмкін! Егер біз күрек алып, құмды қаза бастасақ, біраз қазғаннан кейін қою қоңырқай құм шығады. Ол дымқыл болғандықтан сондай болады. Мұндай құмды төге алмайсыңдар. Қараңдаршы. Ол кішкентай кесек - кесек болып түседі. Мұндай құмнан біз түрлі қалыптардың көмегімен торттар, қалыптар, пироженыйлар жасай аламыз (қалыптардың көмегімен педагог көрсетеді). Енді өзіміз түрлі пішінді қалыптарды алып, мүсіндеп көрейікші! **"Ұядағы құстар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды түрлі бағытта жүгіруге жаттықтыру, тәрбиеші белгісін есті білу, кеңістікті бағдарлай білу біліктіліктерін дамыту.	**Масалармен танысу. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жәндіктермен (маса) таныстыруды жалғастыру; байқағыштық қасиеттерін дамыту; қоршаған ортаға деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. **Әңгімелесу.** Балалар, сендерді масалар шағып көрді ме? Масалар қандай болады? Педагог балаларды масалар туралы әңгімелесуге, оларды сипаттауға шақырады. Сөйлемдерді дұрыс құрауына үлкен мән беру маңызды. Бақалар мен қарлығаштар масалармен қоректенеді. Олар бізді масадан құтқарады. Егер мүмкіндік болса, далада балаларға масалар мен басқа да жәндіктердің суретін салуға қағаз бен бояулар (қарындаштар, балауыз қарындаштар) тарата аласыз. Масалардың суретін салу. **"Құпияшалар" құмсалғышта ойнайтын ойындар.** Ойын күрделендіріліп ойнатылады. Бірнеше балаға түрлі - түсті текшелерді құпия түрде жасырып қою ұсынылады. Қалған балалар мұқият іздеп, тауып алулары керек. **"Қуыспақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша, қуғыншыдан қашып жүгіруге бейімдеу; күш-жүгерін, кеңістікті бағдарлай білу қабілетін дамыту. Балалар қуыспақ ойнағанды өте жақсы көреді. Ойын ойнатылмас бұрын ересек адам алдын-ала жұмыс жүргізу керек: ойын шартын түсіндіріп, жүгіруге арналған аймақты белгілеп беруі керек. Негізгі қимыл - қозғалыс түрлері бойынша жеке жұмыстар. **"Сол жақ", "Оң жақ" түсініктері туралы білімдерін бекіту.** Ересек адам былай дейді: - Масалар оң жақ құлақтың түбінде! Алақанмен ұстап ал. Хоп! Масалар сол жақ иық тұсында! Алақанмен ұстап ал. Хоп! Масалар оң жақ иық тұсында! Алақанмен ұстап ал. Хоп!	**Жаңбырды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жаңбыр және найзағай сияқты құбылыстарды түсіндіру. Найзағай фотосуретін көрсету. Қатты жауын болған кезде, найзағайдың алдында аспанды ауыр бұлт жауып, қатты жел соғады. Жел ағаштарды қатты шайқайды. Айналаның бәрі біртіндеп түнеріп кетеді. Құстар айқайлап ұшып, жасырынып қалуға тырысады. Күн күркіреп, найзағай жарқылдайды. **Жұмбақ.** Бір нәрсе жоғарыда от жағып тұр, Дабылдап дабылын ол қағып тұр. (Найзағай) Бір нәрсе жоғарыда от жағып тұр, Дабылдатып дабылын ол қағып тұр. От жағып, дабыл қағып тұрғанында, Сабалап төмен қарай су ағып тұр. (Жаңбыр, найзағай) **"Аюдың орманында" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: бір-біріне қақтығысып қалмай жүгіруге үйрету. **"Сабалақ күшік" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалалардың ойын мәтініне сәйкес қимылдау, қозғалыс бағытын тез өзгерте алу, ұстап алушының қолына түсіп қалмай, бір - бірін итермей жүгіре алу қабілеттерін дамыту. **Балалардың далаға алып шығатын материалдармен өз бетінше ойын әрекеттері.** Далаға алып шығатын материалдар: күректер, шелектер, қалыптар, жыл мезгіліне сай киіндірілген қуыршақтар, машиналар. **Еңбек тапсырмасы – серуеннен кейін ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек түрлеріне баулу.	**Құстарды бақылау (қарғалар, торғайлар, көгершіндер) (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: құстар туралы жалпы түсінік қалыптастыру**.** **Көркем сөз.** Тереземнің алдына, Түрлі құстар кеп қонды. Ақырын жақын келіп ем, Пыр етті де жоқ болды. **"Торғайлар мен машина" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүруге және жүгіруге ынталандыру; құстардың қимылдарына елкітеуге бейімдеу; бірлесіп ойнауға машықтандыру. **Дене шынықтырудан жеке дербес жұмыстар.** Мақсат-міндеттер: балаларды көлбеу тақтайдың бетімен жүруге, бастың арт жағынан лақтыруға жаттықтыру, балаларды батылдық пен ептілікке тәрбиелеу. **Еңбек тапсырмалары:** құмдарды бір жерге үйіп, шелектерге салып, құмсалғышқа әкеліп төгу. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек тапсырмаларын орындай алуға үйретіп баулу.

		"Шеңберге дәлде" ойын жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларда нысанаға дәлдеп ата білу,ептілік, мергенділік қабілеттерін дамыту; **Балалардың далаға алып шығатын материалдармен өз бетінше ойын әрекеттері.** Далаға алып шығатын материалдар: күректер, шелектер, қалыптар, жыл мезгіліне сай киіндірілген қуыршақтар, машиналар. **Еңбек тапсырмасы** – серуеннен кейін ойыншықтарды жуу. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек түрлеріне баулу.	**"Масаны ұстап ал!" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда қозғалысты көзбен көру белгісімен үйлестіре алуын дамытып, балаларды секіруге жаттықтыру, бір орнында секіру дағдыларын қалыптастыру. **"Дәрігерде" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды дәрігердің қызметімен таныстыру, медициналық құралдардың аттарын бекіту. Балаларға ойын жоспарын жүзеге асыруға үйрету. Екі кейіпкермен (дәрігер - науқас) өзара әрекеттесу қабілетін қалыптастыру; алмастыратын ойыншықтармен дербес ойын кезінде өзі үшін де, ойыншық үшін де рөлін сомдау. **Балалардың далаға алып шығатын материалдармен өз бетінше ойын әрекеттері.** Далаға алып шығатын материалдар: күректер, сыпырғыштар, зеңбілдер, қалыптар, қағаздар мен қарындаштар.. **Еңбек тапсырмасы – серуеннен кейін ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек түрлеріне баулу.		
Серуеннен оралу	Балалардың тыныш ұйқыға жатып, тәтті ұйықтауына жағымды жағдай туғызу. Көркем сөз оқу**:** "Бесік жыры" (халық ауыз әдебиеті).				
Түскі ас	Дастарханда ғы тағамға назар аударту; үстел басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетін енгізуге бағытталған жеке жұмыстар; этикет ережелері. **Көркем сөз.** Қолға қасық, нан алайық, Түскі асты тауысайық. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ұйқы	Тамақты ұртына тығындап алмай, өз бетімен тамақты жеп тауысу қабілеттерін шыңдау. Ұқыптылық дағдыларын қалыптастыру. Майлықты қолданып үйрету. "Қонжық қалай тамақтануды үйренді" ойын жағдаяты. **(көркем әдебиет)**				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Тақпақ-оятпақ: "Қанаттарымызды күнге жылытайық".** Балалар шалқасынан жатады, қолдары жандарында; қолдарын жоғары көтеріп, "жылынайық" деп айтады да, қайта түсіреді. **"Аяқтарыңды жасыр" жаттығуы.** Балалар шалқасынан жатады, аяқтарын жоғары көтеріп, "аяқтарыңды жасыр" деп, аяқтарын қайтадан кереуетке жайлап түсіреді. **Кереуеттерінің жандарынан жүру.** Алтын айдарлы әтеш, Адымдап келе жатыр. Балапандарын қуып, Қораға қамап жатыр. Қос аяқпен бір орында және алға қарай жылжып секіру. Қолдар еркін. **Шынықтыру іс-шаралары.** Дымқыл шүберекпен сүртіну, ысқылау. Дәстүрден тыс әр түрлі кедергілері бар денсаулық жолдарымен жүру. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**"Қуыршақ Данаға суық тиіп қалды" дидактикалық ойыны. Тақпақ-жаттамақ.** Қол орамал қалтады, Мұрын сүртіп алуға. Балалардың мұрындары, Қайта таза болуға. Балаларға жөтеліп,түшкірген кезде ауыздарын қолорамалмен жабуға үйрету, алдында біреу тұрса, теріс қарау керек. Балалардың қолорамалды немесе бір реттік орамалдарды қолдана алу дағдыларын тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Құс" тақырыбында қағаздан құрастыру.** Құстарыңның бастарының екі жағынан қара ермексаздан бір-бір көзден жапсырып қойыңдар. Сосын құстың денесінің екі жағынан бір-бір қанаттан жапсырыңдар. Жұмыс соңынан кейін жасаған бұйымдарымен ойын ойнап, құстың атынан сөйлеп, құсты таныстырады. **(жапсыру, қоршаған ортамен танысу)**	**"Құстар" тақырыбында презентация (интербелсенді тақтада).** Мақсат-міндеттер: балалардың құстар туралы түсініктерін жалпылау, нақтылау: барлық құстардың тұмсығы бар, денесі қауырсынмен қапталған, екі қанаты, екі аяғы бар, жұмыртқадан балапандары шығады. **(қоршаған ортамен танысу)** **"Бөліктерден бүтін жұмыртқа жина" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: ұсақ төрт бөліктен тұтас бейнені құрастыруға дағдыландыру; ойлау, қабылдау, зейін, елестету қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Бұл жұмыртқа шағылған. Оның ішінен балапан шыққан. Өсіп, жетілген соң жұмыртқаны жарып, шықты. Қане, жұмыртқаның бөліктерін біріктіріп, жинап көрейікші. Бөліктерден бүтін жұмыртқа жинап көрейікші. **(қоршаған ортамен танысу)**	**"Құс" қыстырғыштармен ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды қысқыштармен жұмыс жасауға бейімдеу, ұсақ қол моторикасын, ой-қиялын дамыту. Құсқа қыстырғыштардан тұмсық, аяқтары мен әдемі құйрық шығатындай етіп қыстырып берейік. **(қоршаған ортамен танысу)** **"Шағала" көзге арналған жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көздің көру қабілеттерін жетілдіру, босаңсыту мүмкіндіктерін ашу. Қараңдар, бұл теңіз құсы шағала ғой! Ол қалай ұшатынын көзімізбен ғана қарап отырайық. Шағала жоғары ұшты. Шағала солға ұшты. Шағала төмен қарай ұшты. Енді оңға ұшты. Толқындардың үстімен айнала ұшты. **(қоршаған ортамен танысу)**	**"Біздің әтеш шақырмайды" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: театр өнері арқылы балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту. Міндеттері: кейіпкердің эмоционалды жағдайын мимика, ым-ишара арқылы беру қабілетін қалыптастыру; сөздік қорын байыту; қарым-қатынас дағдыларына тәрбиелеу. Алдын-ала жұмыс: ертегі ойлап табу, өлеңдер мен әндерді қосу, іс-әрекеттердің кезектілігін талқылау. Материалдар: Әтеш, Үйрек, Ешкі, Қыздың костюмдері. Ойыншық құрт (жіп), бір бума құрғақ шөп, шелек, шайнек, кесе, кептірілген итмұрын жемісінің шай қорапшасы. **(көркем әдебиет)**	**"Үйшік" ертегісі (ертегі терапиясы технологиясы).** Мақсат-міндеттер: балаларға таныс ертегінің мазмұнын еске салу, қиялын және ерікті зейінін дамыту. Балалардың ішкі әлемін байыту, балалардың қарым-қатынасындағы кедергілерді жеңу бойынша жұмыс жасау. «Үйшік» ертегісін оқу, ертегіге байланысты иллюстрацияларды қарау, балаларға ертегі көрсету (қуыршақ театры), ертегі кейіпкерлерімен ойнау, жабайы аңдар, олардың тіршілік ету ортасы туралы әңгімелеу. Құрал-жабдықтар: "Үйшік" қуыршақ театры, аңдардың тұрғылықты мекен жайы бейнеленген суреттер, резинадан жасалынған ойыншық аңдар, жануарлардың санына сәйкес әр түрлі түсті геометриялық пішіндер, қағазға жапсырылған шаршы және үшбұрыш, желім, аудиожазбалар. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**

Балалармен жеке жұмыс	**Артикуляциялық жаттығу. "Не қалай дыбыстайды?"** Мақсат-міндеттер: үй жануарлары мен олардың төлдері туралы түсініктерін қалыптастыру, дауыстарын ажырата алу. Құралдары: үй жануарларының суреттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	**"Көлік жүргізушілері" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жүргізуші мамандығымен таныстыру. Балаларды ойын арқылы қарым-қатынас орнатуға үйрету. Екі кейіпкермен өзара әрекеттесу қабілетін қалыптастыру (жүргізуші - жолаушы). Балаларды белгілі бір рөл үшін өз атрибуттарын табуға талпындыру. Еңбек тапсырмасы: ойын сөресіне заттарды жинастырып, қалпына келтіру - еңбек дағдыларын тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен танысу)**	**"Бір және көп" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: зат есімдерді жекеше және көпше түрде үйлестіруге машықтандыру. Ұзақ - ұзақтар - ұзақтарды. Құс - құстар - құстарды. Тырна - тырналар - тырналарды. Қараторғай - қараторғайлар - қараторғайларды. Қаз - қаздар - қаздарды. Үйрек - үйректер - үйректерді. Қарлығаш - қарлығаштар - қарлығаштарды. Аққу - аққулар - аққуларды. Көкек - көкектер - көкектерді. Ұя - ұялар - ұяларды. Жұмыртқа - жұмыртқалар - жұмыртқаларды. Балапан - балапандар - балапандарды. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Артикуляциялық жаттығу. "Әтештер".** Мақсат-міндеттер: етістіктің мағынасын білдіретін іс-әрекетпен байланыстыру. Ойын барысы. Ересек адам өлең оқиды, ал балалар өлеңде айтылған әтештерді бейнелейді. Әтештер айбарланды, Төбелеспей, ойланды. Айбарланса қаттырақ, Қауырсыннан айрылмақ. Қауырсыннан айрылса, Қайтіп айбар шақырмақ? (В. Берестов. Петушки. Өлеңін аударған: Тусипжанова-Шагирова А. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Бейнелеу өнері бұрышындағы бірлескен іс-шаралар.** Апта тақырыбы бойынша жеке жұмыс **(мүсіндеу, сурет салу).** **"Ұялардағы жұмыртқалар" дидактикалық жаттығуы**. Мақсат-міндеттер: балалардың көзбен қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. - Балалар, міне, сендердің алдарыңда ұялар. Оларды санайықшы. - Суретте қанша ұя бар? Екі ұя. - Ал ұялар бірдей ме, әлде әртүрлі ме? Әртүрлі. - Бір ұя үлкен, екіншісі кішкентай. Үлкен ұяны көрсет. Кішкентай ұяны көрсет. - Бір санын бір жұмыртқа салынған ұяның астына қоямыз, ал екі санын қай ұяның астына қоямыз? - Екі жұмыртқа салынған. Дұрыс. Құралдары: жұмыртқалардың суреттері, сандар. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**

Серуенге дайындық	**"Киімдерді әдемілеп бүктейік" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: киімдерді дұрыс бүктеу дағдыларын қалыптастыру. Балаларды өз киімін танып білуге, атай алуға, бірте-біртелік жүйесі бойынша киіне білуге, өз шкафтарын суретті белгісі бойынша таба алуға және киімдерін ұқыпты бүктеп, шкафтарына салуға үйрету.	Қауіпсіздік ережелері жайында жеке дербес және ұжымдық әңгімелесу (сөйлеу тілін белсендіру үшін). Мақсат-міндеттер: балаларды серуендеуге ынталандыру. Серуендеуге арналған ойын жабдықтарын таңдау; балалармен жеке әңгімелесу; шалбардың, бас киімнің және етіктің бірте-біртелік жүйе бойынша киінуін қадағалау.	Мақсат-міндеттер: шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмек сұрау кезінде сөзбен өтініш білдіруге үйрету, қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстауға үйрету. Жазғы серуен кезіндегі ережелер: - серуен кезінде бас киім немесе орамал тағу; - ыстық ауа-райында, көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнге тіке қарамау, себебі бұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеу кезінде әркім өз жеке стақанынан тек қайнатылған су ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды, өйткені қол кір болады және оларда ауру тудыруы мүмкін микробтар көп.	Мақсат-міндеттер: түйме таға білу іскерліктерін қалыптастыруды жалғастыру; гольфіні мен шұлықты аяқты ұшынан бастап киюге үйрету; мәдениетті түрде көмек сұрауға үйрету.	Мақсат-міндеттер: жапсырмасы бар қапсырмалы аяқ-киімді шешіп тағу дағдыларын қалыптастыру, басқа да қапсырма түрлерін қолдана білуге жаттықтыру. Аяқ киімдерін киіп, ересек адамдардың көмегімен түймелерін тағу және киімдерін шкафқа ілу дағдыларын қалыптастыру. Қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстау мәдениетін сақтауға үйретуді жалғастыру.

Серуен	**Ауа-райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға ауа райының құбылмалы екендігін, (жаңбырдан кейін ауадағы ылғалдылықты байқауға болатынын) көрсету; жапырақ, орындық, үлескенің дымқыл немесе құрғақ болғанын байқату; кешкі уақытта күн төмендеу түсіп, біраз салқындағанын байқату; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. **Жабайы, дала құстары мен олардың балапандары бейнеленген иллюстрацияларды көрсету.** - Бұл не? - Бұл құстар қайда мекендейді? - Оларға кім күтім жасайды? - Олар қоректерін қалай тауып жейді? (иллюстрациялар: ағашта отырған тоқылдақ, тұмсығымен құртты ұстап отырған шымшық, жем шоқып жүрген торғай). - Бұлар үй құстары ма, әлде жабайы, дала құстары ма? **"Балапандар мен күшік" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды еліктеу қимылдарын жасауға ынталандыру; ойын желісіне, белгі бойынша бірінің соңынан бірі баяу жүру және бір бағытта жүгіру қабілеттерін жетілдіру; кеңістікті бағдарлау, зейін қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Балапандар ұқсап балпаңдап жүруді көрсету. Күшіктің жүрігіп келуін байқап - жан-жаққа тарап жүгіру. Біз көңілді балапан үйректерміз, Балпаң, балпаң етіп жүреміз. Күшік келіп үрісе - Жан-жаққа жылдам жүгіреміз. Педагог балаларды, балапандарға жақсы еліктегендері үшін, мақтап жүреді. **Далаға алып шығатын материалмен ойындар.**	**Торғайды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың торғай туралы түсініктерін нығайту; торғайдың шапшаң, жылдам ұшатынын, торғайдың өзіне жем-қоректі тез тауып алатынын байқату; қамқорлыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға торғайлар алдына кепкен нанды үгітіп шашуды, алыстан бақылауды ұсыну мүмкін. **Энциклопедиялық мәлімет.** - Қызыл кітап – сирек кездесетін және жойылып кетуі мүмкін жануарлардың, өсімдіктердің, жәндіктердің, балықтардың тізімі. - Кітаптың беттері әр түрлі түстен тұрады. Қара беттерде жойылған хайуандар, қызыл беттерде сирек кездесетін, сары бетте тез азайып келе жатқан, ал ақ беттерде құтқарылған жануарлардың түрлері көрсетілген. - Кітапта ақбөкен, гепард, бүркіт, арқар, барыс жануарлары бар. (Суреттерді көрсету.) - Біздің елімізде, Қызыл кітапқа енген жануар немесе өсімдікке зиян тигізілсе, ол адам жазаланады. Қызыл түс – қауіптілікті білдіреді. - Ал, қазір сендер қандай құсты жасағыларың келетінін ойланып, алдарыңда жатқан қажетті материалдарды таңдап алып, жұмысқа кірісе беріңдер. **"Құс" аппликациясы.** - Балалар, бүгін балабақшаға келмей қалған балаларға құстар жайлы не айтушы едіңдер? **Көркем сөз.** Бақшаларды қорғауға, Құс достарым келеді. Зиянкес жәндіктерді, Шоқып жейді, тереді. Сондықтан да достарым, Ренжітпеңдер құстарды! Ұяларын бұзбаңдар, Мысықтардан қорғаңдар!	**Аула құстарын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: аулада ұшып-қонып жүрген құстарды сыртқы келбетінің ерекшеліктері, қимылдары, дыбыстары арқылы ажыратуға баулу (торғай, қарға, сауысқан, көгершін, т.б.); бақылағыштыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. **"Құстар", "Құстар ауласында", "Орман құстары" тақырыбындағы боямақтармен жұмыс.** **"Торғайлар мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістікті бағдарлай алу және бір-бірімен қақтығыспай топта қозғалу қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа секіру, биіктікке секіру, тез жүгіріп келе жатып секіруге жаттықтыру. **Далаға алып шығатын материалмен дербес ойындар.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойынға қажетті атрибуттарды іріктеп, таңдап алуға үйрету. Алып шығатын материалдар: күрек, сыпырғыш, қалақшалар, қалыптар. **Еңбек тапсырмасы:** құмды бір жерге үйіп, шелектерге салып, құмсалғышқа апару. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек әрекеттерін орындауға баулу.	**Ауа-райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға ауа райының құбылмалы екендігін, (жаңбырдан кейін ауадағы ылғалдылықты байқауға болатынын) көрсету; жапырақ, орындық, үлескенің дымқыл немесе құрғақ болғанын байқату; кешкі уақытта күн төмендеу түсіп, біраз салқындағанын байқату; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. - Балалар, қандай құстарды білесіңдер? - Құстарда не болады? (Балаларға құстардың дене мүшелерін айтуға көмектесу.) Жер құстарының алуан түрлілігі туралы иллюстрацияларды қолдана отырып, олардың ерекшеліктері туралы қызықты мәліметтермен таныстыратын ақпараттық әңгіме айту. Балалармен құсты мүсіндеу. Мақсаты: балаларды тұтас сазбалшықтың кесегін екі (кішкента мен үлкен) бөлікке бөліп, құстың басы мен денесін дөңгелектеп, саусақ ұштарымен тұмсығы мен құйрығын шымшып шығарып, құстың мүсінін құрауға дағдыландыру. Құралдары: сазбалшық; сүлгілер, төнесіш тақтайшалар. **"Ұшақтар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша қимылдарын өзгеруге: алаң кеңістігін пайдаланып, бірін-бірі түртпей, жүгіруге және бір-біріне жақын бір жерде отырып, демалуға - машықтандыру; ұшақ қимылына еліктеуге ынталандыру; зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педаготің балаларға берілетін белгі командалары: "Ұшақтар, моторларды жүргізейік!" (екі	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. **Әр түрлі құстар бейнеленген суреттерді көрсету.** - Бұл не? - Бұларды неге құс деп ойлайсыңдар? - Құстар не істеп жатыр? - Құстардың бәрі бірдей ме? - Айырмашылықтары неде? - Маған үлкен құстарды көрсетіңдерші? Кішкентай құстарды көрсетіңдерші? Өзің білетін құсты көрсетіп, оны ата. - Құстар не жейді? - Торда отырған құстарымызды немен қоректендіреміз? Олардың аттары кім? **"Ұяларында отырған құстар" қимыл-қозғалыс ойыны** Мақсат-міндеттер: сөзді тез қабылдап, белгі бойынша тез әрекет ету қабілеттерін дамыту; кеңістікті бағдарлау қабілетін қалыптастыру. **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.

	Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойынға қажетті атрибуттарды іріктеп, таңдап алуға үйрету. **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.	Тусипжанова-Шагирова А. **Еңбек тапсырмасы:** құрап түсіп жатқан жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: тазалыққа, қарапайым еңбек дағдыларына баулу.		қолды алдыға қойып, өзара айналдыру), "Қане, ұшайық!" (екі қолды екі жаққа жайып, түзі ұстап жүгіру), "Ұшақтар, аэродромға қонайық!" (бір-біріне жақын жерге отыру, қолдарды екі жақтарға созып, түзу ұстау). **"Ұшады, ұшпайды" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейіндерін, сөзді тез қабылдап, тез әрекет ету қабілеттерін дамыту. **Еңбек тапсырмасы:** құмсалғыштың бетін қоқыс бұталардан тазалау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Дербес ойын әрекеті. Мақсат-міндеттер: ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				

Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Дәрумендердің бала өміріндегі маңызы" тақырыбындағы кеңес..	"Балабақшаның күндізгі режимі сияқты үйде де баланың жағдайын жасау" тақырыбында ата-аналарға кеңес.	"Баланы қалай дұрыс сөйлеп үйретуге болады?" тақырыбында ата-аналарға кеңес..	"Денсаулықты сақтау өмір салтын сақтауға бағытталған отбасылық дәстүрлерә сұрақ-жауаптар.	Көрмелер: "Құстар күні", "Құстар - біздің досымыз" жылжымалы папкалар.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: кіші « Балапан »жас
Балалардың жасы: 2 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 01.07 - 05.07.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Ережепова А

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					

Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. **(сөйлеуді дамыту, музыка)** Таңғы сәлемдесу. Жарқырап күн де ашылды, Айналаға гүл шашылды. Қайырлы күн! Біз еңбекқор баламыз! Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз! Мақсат-міндеттер: сәлемдесу рәсіміне дағдыландыру; дағымды эмоцияларды дамыту.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен балалардың өзін-өзі қалай сезінетіні, көңіл-күйі жайлы, олардың оқу қызметіне қалай қатысатыны туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** дымқыл шүберекпен орындықтың шаңын сүрту. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекетін орындауға араластыру. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: топ алаңқайын сыпыру.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Асхана бойынша еңбек тапсырмалары.** Мақсат-міндеттер: қарапайым тапсырмаларды орындауға үйрету. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** "Біз орындықтарды орындарына қоямыз". Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру, тапсырманы жылдам, мұқият орындау. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** табиғат бұрышындағы, бөлме өсімдіктерінің жапырақтарын сүрту. Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру, өсімдіктерге күтім жасау. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру:** ойын бұрышындағы өз орнында тұрмаған ойыншықтарға назар аудару, оларды атап, орындарына жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу; ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**

	Дербес ойын әрекеті. Мақсат-міндеттер: балаларды ойыншықтармен бөлісіп, тату ойнауды үйрету. **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**	**Саусақ жаттығуы. "Жаз".** Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақ моторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Нұр тұнып құлпырып, Айнала жайнады. Тұр күнге ұмтылып, Алма ағаш сайдағы. Өзен жай ағады, Балауса жағасы. Көбелек қағады, Қанатын жалауша. Көгалда ойнадық, Асыр сап күн ұзақ. Гүл тердік,ойнадық, Жарқын жаз қызық-ақ. **(сөйлеуді дамыту)**	**Қимыл-қозғалыс ойыны: “Менің көңілді добым…”** Мақсат-міндеттер: балаларды екі аяқпен секіруді үйрету, мәтінді мұқият тыңдау және мәтіннің соңғы сөз айтылған кезде ғана допты қуалау керек. Тыныс алу жаттығуы. **(дене шынықтыру)**	**"Бір-екі белгі" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін дамыту, Балалар қатарға тұрады. Тәрбиеші бір белгі береді (ысқырық немесе шапалақ), ойыншылар бір қолдарын жоғары көтереді, екі рет белгі бергенде — бірден екі қолдарын көтереді. Белгіні аралас береді: бір белгіні бірнеше рет беруге болады, ал кейін екі белгіні. Ойын соңында тәрбиеші ең зейінді балаларды атайды. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды кішігірім топпен бірігіп ойнауды үйрету. **(**	**Ойын "Пирамиданы құраймыз".** Мақсат-міндеттер: балалардың позитивті көңіл-күйі болуына жағдай жасау; ұсақ қол моторикасын, қабылдауды, ойлауды дамыту. Түрлі-түсті шеңберлерден, Пирамида құраймын, Ең үстіңгі түсті алып, Қайта кілемге шашамын. **(сенсорика, сөйлеуді дамыту)**

Ертеңгілік жаттығу	**Тыныс алу, релаксация, дыбыстау артикуляциясына жаттығу, ойындық уқалау элементтерімен таңғы жаттығу.** Күн сәулесін шашады, бізді серуенге шақырады. Қандай жақсы, нұрлы күнде доспен бірге жүруге. **Тәрбиешінің артынан жүру 10 сек.** Күн алыста, биікте Күнге қарай созылып, жүгіреміз біз бірге. Тәрбиешінің артынан жүгіру 8 сек. **Шынықтыру және дамыту жаттығулары «Күнмен ойнаймыз».** **1. «Алақанымызды жылытамыз»** Күн сәулесін шашады, Алақанымызды жылытады. Б.қ. – Қолды алдыға, алақанды жоғары – б.қ. – 4 рет. **2. «Күн сәулесін іздейміз»** Күн сәулесі көрінді-айнала жарыққа толды, Күн сәулесі көрінді-айнала көңілді болды. Б.қ. – аяқты алшақ қою, қол белде. Оңға бұрылу – б.қ, солға бұрылу – б.қ. – 2 рет **3. «Күнге қуанамыз»** Күнге бәрі қуанады. 5 рет Б.қ. – Бір орында екі аяқпен секіру. Міне ойын аяқталды! Ал енді таңғы асқа барайық. Тәрбиешінің артынан жүру. **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	Балаларды ас қабылдау кезінде қолдайтын, эмоционалды жағымды орта туғызу. Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Достық күлкіден басталады…» ойыны.** Мақсат-міндеттер:балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге баулу; достыққа тәрбиелеу. Шеңбер құрып тұрған балалар, қолдарынан ұстайды, көршісінің көзіне қарап, үнсіз ең мейірімді жымияды. Ал тереземізден күн қарап тұр! Қараңдаршы, күн терезеден қарайды, сәулесін шашады? (Балалармен бірге өлең оқу, қимылдарды мәтін сөзіне сәйкес орындау.) Күн терезеден қарайды, Бізге шуақ шашады, Біз шапалақ соғайық, Күнді қарсы алайық! - Жарайсыңдар, балалар! Қане, сендер бүгін күні бойы жыламай, бір-бірлеріне қарап жымиып жүріңдер және тату ойнаңдар!	**Қуаныш шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; қоршаған объектілерге көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Сәлем, саған көк аспан! Сәлем, саған күн нұры! Сәлем, саған Жер Ана! Біз ерте тұрдық, Сендерге сәлем бердік!	**Апта тақырыбына сәйкес жұмбақ жасыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың күнге деген қызығушылығын арттыру; ойлау қабілетін дамыту. Аспанда бір айна бар, Әлемді көріп айналар. (Күн) Ақ сандығым ашылды, Қызарып жалын шашылды. (Күн) Құралы: күннің суреті.	**Қуаныш шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге баулу; қоршаған объектілерге деген қызығушылықты арттыру. Сәлем, саған көк аспан! Сәлем, саған күн нұры! Сәлем, саған Жер-Ана! Біз ерте тұрдық, Сендерге сәлем бердік!	**«Достық күлкіден басталады…» ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге баулу; достыққа тәрбиелеу. Шеңбер құрып тұрған балалар, қолдарынан ұстайды, көршісінің көзіне қарап, үнсіз ең мейірімді жымияды. Ал тереземізден күн қарап тұр! Қараңдаршы, күн терезеден қарайды, сәулесін шашады? (Балалармен бірге өлең оқу, қимылдарды мәтін сөзіне сәйкес орындау.) Күн терезеден қарайды, Бізге шуақ шашады, Біз шапалақ соғайық, Күнді қарсы алайық! - Жарайсыңдар, балалар! Қане, сендер бүгін күні бойы жыламай, бір-бірлеріне қарап жымиып жүріңдер және тату ойнаңдар!
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Жарқыраған күн" Мақсат-міндеттер: Балаларды сапқа тұрғызып, бірінің артынан бірін қолдарындағы түрлі-түсті жалаушаларын желбіретіп жүргізу, шашырай жүгіріп кіру жаттығуларын орындату; балаларға арналған баскетбол доп салғышына жоғары секіріп, қолды жеткізуге және жоғары секіру кезінде денені кеңістікте ұстай отырып, көздеген нысанадағы затқа жете білу техникасын жетілдіру.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** ""Түлкі мен бөдене" ертегісі" Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегі нелер туралы айтылғанын, мазмұнын түсіндіру; ертегінің қалай басталып, немен аяқталғанын аңғарту; байланыстыра сөйлеуге үйрету, тілдік қорларын молайту; бір-бірін сыйлауға, кішіпейілдікке тәрбиелеу.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Сары түсті елге саяхат" Мақсат-міндеттер: Сары түстер туралы білімдерін бекіту, көптеген заттардың күнге ұқсайтындығы туралы түсінік беру; балалардың педагогты тыңдау қабілетін, ұсақ мотериканы, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Күн сәулесін сыйлайды" Мақсат-міндеттер: Гуашьпен сурет салу дағдысын бекітуді жалғастыру; балаларды дәстүрден тыс "саусақпен салу" көркем техникасы арқылы түзу сызық салуды үйрету; қолдың ұсақ моторикасын дамыту; жағымды эмоция орнату; ұқыптылыққа, табандылыққа, бастаған істі аяғына дейін жеткізуге тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Күнге саяхат" Мақсат-міндеттер: Өткен материалды балаларға естеріне сақтау. Балаларда шығармашылықты, өзіне деген сенімділікті дамыту; өз бетінше шешім қабылдау мүмкіндігі; музыканы және музыкалық қабілетті ассоциативті қабылдауды дамыту.

Серуенге дайындық	Балаларды киімдерін реттілік сақтай отырып шешінуді, киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыруды, қол жууды үйрету. **Көркем сөз.** Сабынымды аламын, Алақанға саламын. Көпіртемін жақсылап, Қолды жуамын мұқият. Білек, бетті, мойынды, Жуамын да, сүртемін. Тап-таза, көңілді боп, Мен үнемі жүремін. Тусипжанова-Шагирова А.

Серуен	**Үлескені бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды балабақша ауласындағы ойын алаңымен таныстыру; серуенге ынталандыру. Серуенге арналған ойын құрал-жабдықтарын таңдау; балалармен жеке әңгіме. Достықта өмір сүреміз, Балабақшаға келеміз, Әрқайсымыз әрине, Өз үлескемізді білеміз! **"Тығылмақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды сигнал бойынша жан-жаққа жүгіруге баулу; шапшаңдыққа, қызығушылыққа тәрбиелеу. Санамақ арқылы бір бала тығылған балаларды іздеуші болып тағайындалады. Ал, басқалары тығылады. Тәрбиеші 10-ға дейін санап болғанша, іздеуші бала көзін жұмып тұрады. Осы сәтте қалған балалар тығылып үлгерулері керек. Бірінші болып табылған бала, іздесуге көмектеседі. Осылай ойын жалғасын таба береді. **Еңбек тапсырмасы: орындықтардың үстінен құмды сыпыру.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Ойын алаңындағы ойын құрылғыларымен таныстыру; еркін ойындар.** Ойыншықтарды аламыз, Құмсалғышқа барамыз, Тату-тәтті ойнаймыз. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен ойындар.**	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды күннің қалай көңілді, жарық жарқырайтынын байқауға жетелеу; балалардың қуаныш сезімін ояту, өз ойын ым-ишарамен, сөзбен жеткізе білу; жарық, нұрлы, көңілді — сын есімдері арқылы сөздік қорларын кеңейту. Бақылаудан кейін айнаның көмегімен (ойын жабындысының қабырғасында) күн сәулесімен ойнау. **Өлең оқу:** Шуақтары тарайды, Тереземнен қарайды. Еркелетер аймалап, Сәуле шашар арайлап! **Еңбек тапсырмасы: гүлді баптау, топырағын қопсыту.** Мақсат-міндеттер: гүлді өсіре білуге, табиғатты қорғауға, гүл табиғаттың бір бөлшегі екенін түсіндіру; қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. Құралдары: қолғаптар, ойыншық қопсытқыштар. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды сигнал бойынша қимылдауға баулу; жан-жаққа тарап жүгіруге ынталандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. - Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады! Балалар сигнал бойынша бүкіл алаңда жүгіріп жүреді. - Жаңбыр! Тез үйге жүріңдер! Балалар сигналды естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, белгілі жерге жиналады. - Күн шықты! Барыңдар, серуендеңдер! Ойын тағы бір рет өткізіледі. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	**Ауа-райының жағдайын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалармен ауа-райынын жағдайын нақтылау: ашық күн,ыстық, жылы, жылы жел соғып тұр. **Ойын-жаттығу: “Алақанға дейін секіріп көр”.** Мақсат-міндеттер: балаларды екі аяқты қосып, биікке секіруді үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойыны: “Жылғадан өтейік”.** Мақсат-міндеттер: балалардың тепе-теңдікті сақтай отырып, еңіс тақтаймен жүру біліктіліктерін дамыту. **Еңбек тапсырмасы: орындықтарды дымқыл шүберекпен сүрту.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен ойындар.**	**Ауа-райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешімен бірге ауа-райы жағдайын анықтауды (күн жарқырап, тез тоқтайтын, жаңбыр жауып тұр. Аспанда үлпілдек, ақ бұлттар қалқып барады) үйрету . **Қимыл-қозғалыс ойыны: “Күн мен жаңбыр”.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір-біріне соғылмай, жан-жаққа шашырап жүру мен жүгіруді, тәрбиешінің белгісі бойынша әрекет етуді үйрету. **Тақпақ-жаттамақ айту: “Жаңбыр”, ойын қимылдарын орындау.** Мақсат-міндеттер: кішігірім шығарманы оқу, ойын қимылдарымен сүйемелдеу. **Еңбек тапсырмасы: орындықтардың үстінен құмды сыпыру.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	**Ағаштарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды қылқан жапырақты ағаштар мен жапырақты ағаштардың ұқсастығы мен айырмашылығын көруді үйрету. **“Бір, екі, үш – шыршаға қарай жүгір” дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: ағаштарды ажырату, белгі бойынша әрекет етуге бейімдеу. **"Торғайлар мен машина" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүруге және жүгіруге ынталандыру; құстардың қимылдарына еліктеуге бейімдеу; бірлесіп ойнауға машықтандыру. Өз бетімен еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен ойындар. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: серуеннен кейін ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: балаларға қарапайым еңбек дағдыларын меңгерту. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.

Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Түскі ас	Қасықты дұрыс қолдануды үйрету, нанды үгітпеу, ауызды жауып шайнау. Ересектерге алғыс білдіруді үйрету. Астың қасиеттері жайлы түсініктерін қалыптастыру: тәтті, тұзды; тағамдардың атауларын бекіту. **Көркем сөз.** Қасық, нанды алайық, Ауқаттанып алайық. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Түскі ұйқы	Белгілі шараларды: дәретханаға бару, жуыну, киімдерді бүктеу, тыныш ұйқы,сақтай отырып, өз бетінше ұйқыға дайындалу дағдыларын қалыптастыру. **Ұйқытатпақ.** Жастыққа басынды қоя ғой, Тәп-тәтті ұйқыға бата ғой. **(көркем әдебиет)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**"Күннің оянуы".** "Күн осылай оянады" — б.қ.: жүресінен отыру, қолды төмен түсіреді. (Баяу тұру, қолды әр сөзге алдыға, жоғары). "Жоғары, жоғары, жоғары "— б. қ.: тігінен тұрып қол екі жаққа. (Денені төмен еңкейту, қол тізеде, б.қ. келу) "Түнге қарай күн батады" — б. қ.: дәл солай. (Жүресінен отыру, қолды түсіру). "Төмен, төмен, төмен" — б.қ.: жүресінен отыру, қолды түсіреді. (Басты төмен - жоғары - төмен еңкейту). "Тамаша, тамаша" — б. қ.: тұрып. (Қол шапалақтау). "Күн күлімдеді" — б.қ.: тұрып, қол белде. (Денені оңға-солға бұру). "Ал күн астында біз тамаша өмір сүреміз" — б. қ.: дәл солай. (Бір орында бір жаққа айналу, ал кейін екінші жаққа). (2 рет қайталау) жолдарымен жүру. "Денсаулық" (Бедерлі тақтай, уқалау жолақшалары, шөптер). Мақсаты: алғашқы мәдени-гигиеналық дағдыларды орындауға жаттықтыру. **"Мөлдір су"** Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, Мөлдір суға бетіңді жу. Жуса таза болады, Беті - қолың, маңдайың. **(дене шынықтыру)**

Бесін ас	**"Киімді бүктеп үйренеміз" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: киімді дұрыс бүктеу біліктіліктерін қалыптастыру; балаларды өз киімдерін танып, атауға, өз шкафын белгіленуі (суреті) бойынша табуды үйрету.	**"Киімді бүктеп үйренеміз" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: киімді дұрыс бүктеу біліктіліктерін қалыптастыру; балаларды өз киімдерін танып, атауға, өз шкафын белгіленуі (суреті) бойынша табуды үйрету.	**"Киімді бүктеп үйренеміз" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: киімді дұрыс бүктеу біліктіліктерін қалыптастыру; балаларды өз киімдерін танып, атауға, өз шкафын белгіленуі (суреті) бойынша табуды үйрету.	**"Біз қуыршаққа қонжыққа қонаққа баруға қалай көмектестік" ойын-жағдаяты.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз киімдерін танып, атауға, оларды рет-ретімен киюге, өз шкафын белгіленуі (суреті) бойынша табуға, шкафқа тиянақты бүктеп салуға үйрету.	**"Аңдарға түймелерін түймелеуге көмектесейікә дидактикалық тапсырмасы.** Мақсат-міндеттер: түймені түймелеу дағдысын қалыптастыруды жалғастыру; шұлықтан бастап, гольфіні, шұлық киюді үйрету.
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**“Тауып алда, ата” дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің сөздік нұсқау бойынша заттарды тауып атау біліктіліктерін дамыту; олардың түсін, пішінін, көлемін атауға бейімдеу.	**“Күннің көзінде ме, әлде көлеңкеде жылы ма?” дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: ұстап сезу арқылы температуралық қалыпты анықтауды дамыту. Мысалы: құм, асфальт, тастар. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойыншықтарын бөлісіп, тату ойнауға үйрету; бесік арбаны жүргізу және бір-біріне соғылмай доппен абайлап ойнау.	**“Отбасы” сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың өз бетінше ойынға қажет ойыншықтар мен құрал-жабдықтарды таңдау алу қалауларына ықпалдасу, алмастырғыш заттарды қолдануға бейімдеу; коммуникативтік қабілеттерді дамыту.	**Саусақ жаттығуы. "Жаз келді".** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын жетілдіру; сөйлеуде артикуляцияны қалыптастыру. Жайқалып жапырақ, Құлпырып қызғалдақ. Тұратын көз тартып, Жаз келді күн шуақ. Жаз айлары: маусым, шілде және тамыз!	**"Күнге не ұқсайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың күн, оның пішіні, түсі жайлы білімдерін бекіту, есте сақтауларын, логикалық ойлауларын дамыту. «Күннің суретін сал» дидактикалық жаттығу. Техникалық дағдыларын дамыту.
Балалармен жеке жұмыс	**Жеке жаттығу: "Тамшы қалай сыңғырлайды".** Мақсат-міндеттер: балалардың ырғақты есту қабілеттерін дамыту. Музыкалық аспапта ойнау. Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс.	**"Жаз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалармен жаздың ерекшеліктерін бекіту; зат есімге сын есімге сөз таңдауға үйрету; тілдерін, есте сақтауларын дамыту. Құралдары: жаз туралы суреттер (пейзаж, сюжет).	**"Қояндар сияқты секіреміз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: баланы алға қарай қозғалып, секіруге машықтандыру.	**"Пішін мен түс" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: геометриялық пішіндер мен заттардың пішіні жайлы білімдерін бекіту.	**"Биік - аласа" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды өзіне қатысты дұрыс белгілеуге жаттықтыру, кеңістікті бағдарлауды дамыту.

Серуенге дайындық	**"Киімдерді әдемілеп бүктейік" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: киімдерді дұрыс бүктеу дағдыларын қалыптастыру. Балаларды өз киімін танып білуге, атай алуға, бірте-біртелік жүйесі бойынша киіне білуге, өз шкафтарын суретті белгісі бойынша таба алуға және киімдерін ұқыпты бүктеп, шкафтарына салуға үйрету.	Қауіпсіздік ережелері жайында жеке дербес және ұжымдық әңгімелесу (сөйлеу тілін белсендіру үшін). Мақсат-міндеттер: балаларды серуендеуге ынталандыру. Серуендеуге арналған ойын жабдықтарын таңдау; балалармен жеке әңгімелесу; шалбардың, бас киімнің және етіктің бірте-біртелік жүйе бойынша киінуін қадағалау.	Мақсат-міндеттер: шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмек сұрау кезінде сөзбен өтініш білдіруге үйрету, қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстауға үйрету. Жазғы серуен кезіндегі ережелер: - серуен кезінде бас киім немесе орамал тағу; - ыстық ауа-райында, көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнге тіке қарамау, себебі бұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеу кезінде әркім өз жеке стақанынан тек қайнатылған су ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды, өйткені қол кір болады және оларда ауру тудыруы мүмкін микробтар көп.	Мақсат-міндеттер: түйме таға білу іскерліктерін қалыптастыруды жалғастыру; гольфіні мен шұлықты аяқты ұшынан бастап киюге үйрету; мәдениетті түрде көмек сұрауға үйрету.	Мақсат-міндеттер: жапсырмасы бар қапсырмалы аяқ-киімді шешіп тағу дағдыларын қалыптастыру, басқа да қапсырма түрлерін қолдана білуге жаттықтыру. Аяқ киімдерін киіп, ересек адамдардың көмегімен түймелерін тағу және киімдерін шкафқа ілу дағдыларын қалыптастыру. Қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстау мәдениетін сақтауға үйретуді жалғастыру.

Серуен	**Суды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: су құйғыштан аққан судың жерге сіңіп, жоғалуын байқатып, өсімдіктердің тамырларына өте қажет екендігін түсіндіру; судың бұлтта бар екендігіне, жаңбыр болып, жерге тиетініне көз жеткізу; байқағыштыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. **Еңбек тапсырмасы:** құмсалғыштың бетін қоқыс бұталардан тазалау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті. **Құмда саусақпен сурет салу. “Күн”.** Мақсат-міндеттер: балалардың қиялын дамыту, дөңгеленген пішіндің суретін салу біліктіліктерін бекіту. **Дербес қимыл-қозғалыс белсенділігі.** Мақсат-міндеттер: балалардың серуен кезінде дене шынықтыру жаттығуларын орындау ниетін тәрбиелеу.	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: күннің жаз мезгілінде аспанда биік орналасқанын, жерге жарық пен жылуды төгетінін түсіндіру; күннің адамға, жан-жануарға, өсімдіктерге қажеттігін көрсету (жапырақтардың түсі жасыл, гүлдерді түсі ашық, адамдар жылы киімін жазда кимейді, бақшадағы көкөніс, жидектер тез піседі); ұғымталдыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. Күн терезен қарайды, Бізге шуақ шашады, Біз шапалақ соғайық, Күнді қарсы алайық! **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру;ептілікке, достыққа тәрбиелеу. **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	**Ауа-райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға ауа райының құбылмалы екендігін, (жаңбырдан кейін ауадағы ылғалдылықты байқауға болатынын) көрсету; жапырақ, орындық, үлескенің дымқыл немесе құрғақ болғанын байқату; кешкі уақытта күн төмендеу түсіп, біраз салқындағанын байқату; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. **"Күнмен ойнаймыз" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойындағы сөздердің мәніне сай қимылдауға, қимылдарды өзгертуге дағдыландыру; негізгі қимылдарды жетілдіру; шапшаңдыққа тәрбиелеу. Аспанға алтын күн шықты, Шашыратып шуақты. Домалаңдап, жарқырап, Көзін қысып, бізбен ойнап. Күнім, рақмет, демалшы, Көлге батып, ұйықташы. Д. Ахметова. Алғашында балалар шеңберде тұрып, аяқ ұштарына тұрып, қолдарын жоғары көтереді. Содан соң жан-жаққа таралып, айналып, билейді. Соңында орындарында тоқтап, шоқайып отырады, ұйықтап жатқанын көрсетеді. **Дербес ойын әрекеті: шығарылған материалмен.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойынға арналған құрал-жабдықтар мен ойыншықтарды таңдауға үйрету. **Еңбек тапсырмасы:**	**Құмды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсаты: балаларға құмның құрғақ және дымқыл күйінде екі түрлі болатынын байқату; құрғақ құмның төгілетініне, дымқыл құмнан түрлі пішіндерді жасауға болатынына көз жеткізу; іс-тәжірибе жасауға ниеттерін дамыту; зияткерлікке баулу. **Саусақ жаттығуы: "Күн".** Мақсаты: ұсақ қол моторикасын дамыту. Алақанды ашамыз, Жарқын күнге қараймыз. (Балалар алақандарын алға созады, және ырғақпен жоғары-төмен бұрады) Бізге жылу бере ғой, Күш, қуатым тасысың. (Өздеріне шақырғандай саусақтарын қимылдатады) Саусақтарым жатпайды, Ешбір тыным таппайды. (Саусақтарын бүгіп, қайта ашады) Тук-тук, балғалар, (Еңкейіп, кезек-кезек жұдырықтарымен тізелерін ұрады) Хлоп-хлоп, алақандар, (Тізелерін алақандарымен қағады) Оп-оп, секіреді қояндай, (Бүгілген саусақтарымен тізелерін қағады). **"Кегльді қағып ал" жаттығуы.** Мақсаты: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу.	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсаты: балаларға желді, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. **Еңбек тапсырмасы:** құмды бір жерге үйіп, шелектерге салып, құмсалғышқа апару. Мақсаты: қарапайым еңбек әрекеттерін орындауға баулу. **"Ұшақтар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды белгі бойынша қимылдарын өзгеруге: алаң кеңістігін пайдаланып, бірін-бірі түртпей, жүгіруге және бір-біріне жақын бір жерде отырып, демалуға - машықтандыру; ұшақ қимылына еліктеуге ынталандыру; зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педаготің балаларға берілетін белгі командалары: "Ұшақтар, моторларды жүргізейік!" (екі қолды алға қойып, өзара айналдыру), "Қане, ұшайық!" (екі қолды екі жаққа жайып, түзі ұстап жүгіру), "Ұшақтар, аэродромға қонайық!" (бір-біріне жақын жерге отыру, қолдарды екі жақтарға созып, түзу ұстау). **Құмда саусақпен сурет салу: “Жасыл шөп”.** Мақсаты: балаларды ұзын, қысқа сызықтар жүргізу арқылы шөптің суретін салуды үйретуді жалғастыру.

			ойыншықтарды құмнан қағып, тазалап, қорапқа салу. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.	**Еңбек тапсырмасы:** ойыншықтарды құмнан қағып, тазалап, қорапқа салу. Мақсаты: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.	
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман,Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан,Суға қолын созды.**(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Кеңес: "Балаларға арналған қауіпсіздік ережелері. Жолдағы қауіпсіздік". Серуен өте маңызды! Ата-аналарға арналған жадынама.	"Абайла - күн!"-тақырыбына ата-аналарға арналған кеңес. Мақсаты: ата-аналарға белгіленген тақырыпқа кеңес беру. Міндеттері: - ата-аналарды балалардың күн астында жүру ережелері жайлы мәлімет беру; - ата-аналардың бала ағзасына күн сәулелерінің әсер етуі жайлы білімін кеңейту.	Кеңес: "Алғашқы мәдени дағдылар мен әдеттерін тәрбиелеу".	Ата-аналарға арналған кеңес: "Балалардың жазғы демалысы мен шынығуы".	Балаларға арналған кеңес: "Балалардың жазғы шынығуы". Шынығу шаралары: - су шаралары; - ауа ванналары; - күн ванналары.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят »бб
Топ: кіші « Балапан» жас
Балалардың жасы: 2 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 08.07 - 12.07.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Ережепова А

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Балалардың дене қызуын тексеріп қабылдау. Таңғы жиын: "Достық". Саған - мен дос боламын! Маған - сен дос боласың! Қол ұстасып тұрайық, Достық шеңбер құрайық! Күлімдесіп қарайық, Мәңгілік дос болайық! (Бір-бірінің қолынан ұстап, бір-біріне күлімдеп қарау).				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен тақырыбына әңгімелесу "Бала өміріндегі дәруменнің маңызы".				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)		**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: өсімдіктердің ірі жапырақтарын сүрту.** Баланы еңбек әрекетіне жетелеу. Бөлме өсімдіктеріне күтім жасауға үйрету. Мақсаты: еңбек етуге қызығушылықтарын және ересектерге көмектесу ниетін ояту. Сүртуге арналған алжапқыш, қолғаптар. **(еңбек іс-әрекеті)**	**"Қауіпсіз орындық".** Мақсаты: балаларға, орындықты қауіпсіз қалай дұрыс апарып және теңселтпей отыруды айту. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** "Біз орындықтырды орындарына қоямыз". Мақсаты: еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру; жылдам, тапсырманы ұқыпты орындауға бейімдеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** үлескедегі бұтақтарды жинаймыз. Мақсаты: қарапайым тапсырмаларды орындауға тарту; ұқыптылыққа тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырмалар:** балабақша ауласын жинау (құрап, түсіп жатқан жапырақтар). Мақсаты: еңбекке қызығушылықты тудыру; ересектерге қолқабыс етуге тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**
		Жууға арналған жаттамақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: есте сақтау, қабылдау, елестету, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: сабын. Сабындаған кезінде Ашытады көзіңді. Бола білсең төзімді, Тап-таза етер өзіңді. Тазалықтың досы - Сабын деген осы. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Ойын: "Қандай тосап? Қандай шырын?"** Мақсат-міндеттер: тілдің грамматикалық құрылымын дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші балаларға Дана қыздың сұрақтарына жауап беруді ұсынады. Жалғауларды дұрыс қолдануды қадағалау қажет (таңқұрай тосабы, таңқұрай шырыны). **(сөйлеуді дамыту)**	**Әңгімелесу: "Дәрумендер - біздің достарымыз".** Мақсат-міндеттер: пайдалы және зиянды тағамдар, адам денсаулығына пайдалы жемістер жайлы түсініктерін қалыптастыру. **(қоршаған ортамен танысу)** **Тақпақтарды мәнерлеп айтуға арналған жаттығулар.** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, қабылдау, елестету, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: құлпынайдың суреті. **Құлпынай.** Піскен кезде құлпынай, Қандай әсем шіркін-ай! Қарай бергің келеді, Дүркін, дүркін, дүркін-ай. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: "Қарақат".** Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақ моторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Өлең мазмұнына сай қимыл жасау. Қалсам егер тығылып, Қалың шөптің астында. Таба алар деп кім біліп, Жұрт көзінен қаштың ба? Торсиған бал уызға Кіп-кішкентай қарақат. Салып қояр ауызға, Болса егер бала тап. (С. Мәуленов) **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Тақпақтарды мәнерлеп айтуға арналған жаттығулар.** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, қабылдау, елестету, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: шиенің суреті. **"Шие".** Мен шиемін, шиемін, Күннің көзін сүйемін. Қышқыл шырын менде бар, Төмен басты иемін. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

Ертеңгілік жаттығу	**Тыныс алу, релаксация, дыбыстау артикуляциясына жаттығу, ойындық уқалау элементтерімен таңғы жаттығу.** Балаларға қарап, өлең оқиды: Қонжық келді қонаққа.Күліп ойнап, қорбаңдап, Ойынға ол шақырды,Балаларды қол бұлғап, Ой, балақай, балақай.Тату-тәтті балақай Ой, балақай, балақай Шынығамыз алақай! **"Үлкен аю, кішкентай қонжық"**. Бастапқы қалып (б. қ.): Тік тұру, қолды төмен түсіру. Тәрбиеші: Қолымызды көтеріп, Аю қандай үлкен екенін көрсетейікші. Міне қандай! Қолды түсіреміз. Ал аюдың кішкентай қонжығы мынандай. 3 рет қайталау. "Аю билейді". Б. қ.: Тік тұру, қолды төмен түсіру. Тәрбиеші.: Аюдың қалай билейтінін көрсетейік. Бір жаққа еңкейді және екінші жаққа, міне осындай көңілді аю. Қонжық балаларға шеңбер бойымен жүруді ұсынады: Бір, екі, бір, екі,Көңілді адымдаймыз, Бір, екі, бір, екі,Аяқты көтереміз! Былай, былайАяқты көтереміз, Осылай, осылайКөңілді жүреміз. Қонжық балаларды мақтайды:Ой, балақай, балақай. Тату-тәтті балақайОй, балақай, балақай Шынығамыз алақай! **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Ойын жағдаяты: "Қуыршақ шомылады".** Балалардың жуыну дағдыларын , жуыну құралдары және олардың қолданысы жайлы білімдерін дамыту, мәдени-гигиеналық дағдыларын, әрдайым таза, тиянақты, ұқыпты болу ниетін, өз денесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу. Қасықты оң қолмен ұстау, асты ерінмен алу, оны кішкентай бөліктермен тістеп алу, алдыңғы тістермен емес, азу тістермен шайнау біліктіліктерін бекіту. Жаттамақтар оқу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық		**Балабақшада өзін-өзі ұстау ережелерін сақтау жайлы әңгімелесу.** Шашылған ойыншықтар құлап, жарақат алудың себепшісі болуы мүмкін. Топтағы реттілік тек ғана тазалық үшін ғана емес, сондай-ақ қауіпсіздік үшін. Терезе алдына, үстелге және шкафқа шығуға болмайды. Егер ала алмасаң, тәрбиешіден көмек сұра. Топ ішінде, жатын және қабылдау бөлмесінде қауіпсіздікті ескеру: жүгіру өте қауіпті, жиһаздардың үшкір бұрыштары, басқа баламен соғылып, жарақат алудың себепшісі болуы мүмкін.	**"Демалыс күндерін мен қалай өткіздім".** Мақсат-міндеттер: тақырыбы бойынша сөздік қорларын молайту (демалыс күні, көңілді, тату, қызықты); қойылған сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру; есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту.	**Таңғы сәлемдесу "Сәлем, саған көк аспан!"** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; қоршаған объектілерге көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Сәлем саған көк аспан! (Қолды жоғары көтеру) Сәлем саған күн нұры! (Екі қолды қосып, шеңбер жасау) Сәлем саған жер ана! (Қолды баяу түсіру) Сәлем саған, достарым! (Барлық балалар қол ұстасып, қолдарын жоғары көтереді)	**Таңғы сәлемдесу.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; қоршаған объектілерге, жақын тұрған балаларға көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Армысың, Әлем! Армысың, Жарық күн! Армысың, абзал Адам! Армысың, менің досым!
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет		**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Жемістер мен жидектер" Мақсат-міндеттер: Балаларға жеміс-жидек туралы түсінік беруді жалғастыру, олардың түрлерін ажырата білуге үйрету; қабылдауын, есте сақтау қабілеті, зейінін дамыту; жақындарына, достарына қамқорлық көрсетуге, бөлісе білуге тәрбиелеу.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Біз дәмді тосап жегенді ұнатамыз" Мақсат-міндеттер: Балаларды қолдарындағы орамалдарымен шеңбер бойымен салтанатты адымдатып, жүргізу және шашырай жүгірту; педагогтың белгісі бойынша тоқтап, орамалдарын жоғары көтеріп, бір орында салтанатты адымдау, белгі бойынша қайта жүру; төрт тағандап еңбектеп өту техникасын қорытындылау.	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Қайнатпа" Мақсат-міндеттер: Балалардың шығармашылық мүмкіндіктерін дамыту; қаражидекпен таныстыру; ермексаздаздан бөлшектерді үзіп алу, оларды екі алақанның ортасына салып, немесе саусақпен тақтайшада есу. Банканың сыртына жидектерді жапсырғанда ұсақ қол маторикасын дамыту; ермексазбен жұмыс істеуде ұқыптылыққа, қызығушылыққа тәрбиелеу. **Сенсорикадан ойын-жаттығу** "Жидектерден алынған дәрумендер" Мақсат-міндеттер: Жидектер туралы түсінік қалыптастыру; жидектер мен олардан дайындалатын өнімдердің атауларымен таныстыру, олардың пайдасы туралы білімдерін кеңейту.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Тәттіқұмарлар әлемі" Мақсат-міндеттер: Балалардың педагогпен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.
Серуенге дайындық	**"Құыршақты серуеннен кейін шешіндіреміз" жаттығуы.** Балаларды серуеннен кейін белгілі реттілікпен шешінуді үйрету, балаларды сөйлеу барысында киімдердің атауын, олармен байланысты әркеттерді айқындайтын сөздерді қолдануға жетелеу.				

Серуен		**Қанқызды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсаты: балаларда жәндіктер жайлы қарапайым түсініктерін дамыту. Қоныз-жүреді, ұшады, қызыл түсті, қара нүктелері, басында мұртшалары бар. Кішкентай тіршілік иесіне қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Қанқызды жапырақта, алақанға салып бақылауға болады, оның қанатын жайып ұшып кетуін қарастыруға болады. Ұлғайтқыш әйнекті қолдануға болады. **"Қорбаңбай аю" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды сигнал бойынша бір бағытта жүгіруге дағдыландыру; ережеге сай ойнауға бейімдеу; Балалар шеңбер құрып отырады, біреуі шеңбер ортасында. Ересек айтады: - Аю, аю келе ғой. Бізге билеп бере ғой. Біз шеңберге тұрайық, Көңілді ән салайық! Шапалақты ұрайық! "Аю" шеңбер ортасында билейді, балалар шапалақ ұрады. **"Жүргізуші" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: балаларды "жүргізуші" рөлін сомдауға тарту; жүргізушіге тән қимылдарды жасауға баулу; кеңістікте бір-біріне соғылмай жүгіруге бейімдеу. **Еңбек тапсырмалары - "үстел мен орындықтарды жуамыз".** Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсаты: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	**Жаз мезгіліндегі ағаштардың өзгеруін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсаты: ағаштар жайлы түсініктерін бекіту. Жаз мезгіліндегі ағаштардың өзгеруін көрсету, гүл орнына жемістер шықты (шетен, мойыл). Жапырақтарының пішінінің әртүрлігіне назар аудару. **“Капитан мен жолаушылар” сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: капитанның кім екенін, оның кемеде қандай міндет атқаратынын айтып беру. Капитанды таңдап, өзенмен саяхатқа шығамыз. **"Аралар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: ептілікті дамыту. Балалар араларды келтіреді, жүгіреді, қолдарын-қанаттарын сермеп, «ызылдайды». Ересектердің бірі «"ю" шығады да: - Аю қорбаңдап келеді, Аралардың балын әкетеді. Аралар, үйге! "Аралар" омартаға қарай ұшады, "Аю" қорбаңдап арттарынан барады. "Аралар" қанаттарын қағып, "аюды" қуалайды , "ұшып" одан қашады, "аю" оларды ұстайды. **Еңбек тапсырмалары - ойын алаңындағы кепкен бұтақтар мен тастарды жинау.** Мақсаты: ұқыптылыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсаты: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	**Жәндіктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Мақсаты: ж**әндіктерді өзге тіршілік иелерінен ажыратуды үйретуді жалғастыру. Жәндіктер кішкентай, шөп арасында, жерде, ағаш қабығында өмір сүреді, шөппен, жапырақпен және өсімдік шырынымен қоректенеді. **"Мысық пен тышқандар" қимыл-қозғалыс ойыны .** Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту. Ойын барысы: - Тышқан шықты інінен, "Сағат неше болды?"- деп, Бауды тартып қалып еді, Дүңгірледі барлық жер. Тышқан қорқып қайтадан, Кіріп кетті інінe. Ересектер қол шапалақтайды, бала - "тышқан" "ініне" қашады , ал "мысық" оны қуалайды. **Еңбек тапсырмалары - далаға шығарылатын ойыншықтарды жуу.** Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу. **"Дүкен" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: балаларды педагог ұсынған желі бойынша ойнауға бейімдеу: сатушы мен сатып алушы жайлы түсініктерін тиянақтау; сөздік қорды белсендіру; коммуникативті қабілеттерід дамыту. Құралдар: әртүрлі ойыншықтар, сатып алуға жетондар.	**Өтіп жазға киім киіп өтіп бара жатқан адамдарды және балалардың киімін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсаты: балаларда қарапайым киім-кешек элементтері жайлы түсініктерді қалыптастыру; сөздік қорларын молайту (көйлек, сарафан, майка, шорты, іш киім, шұлық, панамка); киім түсін сенсорлық қабылдауды дамыту (Қайратта сары майка, ал Айымда — қызыл сарафан). **"Көпіршік" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды шеңбер құрып тұруды, оны кеңейте және кішірейте білуді, өз қимылдарын мәтін сөзіне сәйкестендіруді үйрету. Мөп-мөлдір көпіршік, Қалықта аспанда. Жарылмай ұша бер, Ешкімнен жасқанба! **"Жидекті теріп алайық" ойын-жаттығуы.** Мақсаты: балаларды алдын-ала алаңға таратылып жайылған жидектердің кескіндерін сигнал бойынша қорапшаға жинауға тарту; зейінді, кеңістікті бағдарлау, бір-біріне бөгет болмай қимылдауға бейімдеу. **Еңбек тапсырмалары - ойын жабындысын сыпыру, орындықтарды сүрту.** Мақсаты: балаларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсаты: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.

Серуеннен оралу	Қолды сабындау және түзу қимылдармен жууды үйретуді жалғастыру, қолды жуғаннан кейін сығуды үйрету. Қолдарын өз орамалдарымен сүртіп, орнына ілу біліктіліктерін бекіту. "Балалар қолдарын жуады" тақырыбы бойынша иллюстрациялар қарастыру және сол бойынша әңгімелесу. **"Біз қолымызды қалай жуамыз?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: қолды жуу дағдысын жетілдіру. **Жаттамақ оқу: "Мөлдір су".**
Түскі ас	Өз бетінше тамақ жеу біліктіліктерін жетілдіру, барлығын тауысып жеу, тағамды, оны ұртта қалдырмай жұту. Ұқыптылық дағдыларын қалыптастыру. Майлықты қолдануды үйрету. **Ойын жағдаяты: "Аю шаңышқымен жеуді қалай үйренді".** **"Аюға түскі асқа дастархан әзірлеуге көмектесеміз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: үстел басында әдептілік ережелеріне баулу. Әртүрлі жаттамақтар жаттату.
Түскі ұйқы	**Ұйқытатпақ.** Бүгін біздің аяғымыз былай деді: "Қатты шаршап аяғым, Жүргісі де келмейді. Күні бойы секіріп, Тіпті дамыл көрмейді. Қатты шаршап қалыпты, Демалсын екі аяғым. Тынығып-ап азырақ, Тағы жолға салайын!". Ұйқытар алдында киімдерін орындық басына ілу біліктіліктерін бекіту. Әртүрлі түймелеу түрлерін салуды үйретуді жалғастыру. **(көркем әдебиет)**

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**“Ұйқыдан кейінгі кешенді шынығу шаралары”.** **Ояну.** Тәрбиеші қоңырауды сыңғырлатады: Сыңғырлаған қоңырау, Әркез жанымнан табылар. Қоңыраудың үнінен, Мен ояндым ақыры. Уақытымен үнемі, Жаттығамын жалықпай. Әнші "алтын қоңырау" Сыңғырлайды қалықтай! **Кешенді шынығу жаттығулары.** “Марғаулар оянады”. (Балаларға төсекте жатып керілуді, арқаны жазып, қолды жоғары созып, бір бүйірден екінші бүйірге бұрылуды ұсыну.) Кіп-кішкене марғаулар, Пырылдайды үнемі. Жайғасыпты кілемде, Оянғысы келмейді. Жалқауланба, марғауым, Қандай сенің таңдауың. Бойыңды жаз, керіліп, Қалғандайсың керіліп. Жеңіл уқалау. (Қол және аяқ саусақтарын жоғары қарай уқалау, белді, арқаны, кеудені жазу.) Аяқ ұшымен жатын бөлмеде жүру. Керілдік, жылдам тұрдық, Аяқ ұшымен жүгірдік… “Денсаулық жолдарымен” жүру. “Топ, топ, топ”- адымдайды біздің аяқ. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)		**"Маймақ қоңыр аюлар" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалармен жидектерді теруді көрсету қимылдары ерекшеліктерін бекіту; жағымды эмоцияларды дамыту. Маймақ қоңыр аюлар, ("Қорбаңдап" жүру) Жидек іздеп келеді. Былай, былай қорбаңдап. Жидек іздеп келеді. (Қолды бүйірге қою – “себет”) Жидек теріп алады, Себетіне салады. Былай, былай еңкейіп. (Жидектерді теріп, «себетке» салған сыңай танытады) Себетіне салады. Тойып алған аюлар. (Іштерін сипау) Көңілденіп билейді Аяқ, қолын көтеріп, Былай, былай билейді (Бір орында айналу) **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Ұжымдық жапсыру. "Жидектер".** Мақсат-міндеттер: балалардың коммуникативтік қабілеттерін жетілдіру; ұсақ қол моторикасын дамыту; жидектер туралы түсініктерін тиянақтау. - Балалар, біздің себетте көптеген жидектер бар, ал сендер жидектерді өз орындарына орналастыра аласыңдар ма, олардың қайда өскенін, біз оларды қайдан жинағандарымызды естеріне сақтадыңдар ма? Балалар жидектер бейнеленген суреттерді, ватманда бейнеленген бұталар мен ағаштардың бұтақтарына жапсырады. Қорытынды: - Балалар, жидектер түстері бойынша қандай болады? Ал көлемі бойынша жидектер қандай болады? Жидектер дәмі бойынша қандай болады? Жидектер қайда өседі? **(жапсыру)**	**Сенсорика. Жидектерден алынған дәрумендер".** **Апта тақырыбы бойынша сергіту сәті: "Жидектер".** Мақсат-міндеттер: балалардың жидектер туралы ұғымдарын пысықтау, кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Құралдар: жидектердің суреттері. - Балалар, қане шеңберге тұрып, баққа жидек жидектер теруге келгендей елестетейік. - Алдымен кішкентай бұталарда өсіп тұрған жидектерді: құлпынайды, бүлдіргенді тереміз. (Отырып, жидек тергенді көрсету.) - Ал қазір біз қарақат пен таңқурай өскен бұталарға келдік. (Екі жаққа еңкею, қолдарын жидек тергендей бүгу.) - Ары қарай барамыз. (Шеңбер бойымен қозғалу.) - Міне, біз шие, мойыл, шырғанақ өскен үлкен ағаштарға келдік. (Аяқ ұшына тұру, қолды жоғары көтеріп, созылу.) - Ал енді біз қанша көп жидек тергенімізді көрсетейік. (Қолдарын екі жаққа созу.) - Жарайсыңдар, балалар! **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**"Жұмыртқанын ішінде не бар?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қоршаған заттар туралы түсініктерін тиянақтау, түйсік, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Себеттен жұмыртқа алып, ашып ішінде не бар екенін көр. Балалар пластик жұмыртқаны ашып, ішінен құс бейнеленген ойыншықты тауып алады. Балалар өз құстарын атап, егер өздері атай алмаса, ересектер атап, балаларға қайталауды ұсынады. **(қоршаған ортамен танысу)**
Балалармен жеке жұмыс		**Саусақпен сурет салу: "Құстарға арналған жидектер".** Мақсат-міндеттер: балаларды дәстүрден тыс сурет салу техникасына бейімдеу; ой-қиялын, зейін қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. - Балалар, құстар ағаш бұталарында қалған жидектерді шоқып жеуді жақсы көреді. Қане, құстарға арнап көп жидектер салайық. Құралдары: бояу, төсеніш, сүлгілер, таза қағаз беттері.	**"Неліктен беріле білу керек?" әңгімелесуі.** Мақсат-міндеттер: балаларды жанжалдан аулақ болуға, бір-бірімен өзара келісе білуге үйрету, оң және теріс әрекеттерге деген өз қарым-қатынасын, көзқарасың бағалай білу қабілеттерін дамыту.	**"Торғай" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлеп оқуға, мазмұнына сай қимылдарды жасауға машықтандыру; сөйлеу мәнерін, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Торғай, торғай, тоқылдақ, Жерден тары шоқып ап, Бөтегесі томпайып, Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп" десіп отырар. Балалар бас бармақтарын біріктіріп, құстың ұшқанын келтіріп, алақандарын қағады. Сұқ саусақтарымен үстел үстін қағады.	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығулары.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлеп оқуға машықтандыру; сөйлеу мәнерін жетілдіру, есте сақтау қабілетін дамыту. **Таңқурай.** Жазда өседі таңқұрай, Жемісін тер, қалдырмай, Апаң қақ та қайнатар, Қыста керек нәр мұндай. Тұмау тисе қыс күні, Көтерілсе ыстығың, Таңқурайдың қағымен, Ыстық шайды іш, күнім.

Серуенге дайындық		**"Тілалғыш түймелер мен баулар".** Мақсат-міндеттер: балаларда өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).	**"Киім-кешектер мен аяқ киімді қалай дұрыс, таза ұстау керек".** Мақсат-міндеттер: балаларда мәдени-гигиеналық дағдыларды, өзіне-өзі қызмет ету дағдыларын қалыптастыру. Киім-кешектер мен аяқ киімдерді таза ұстаудың маңыздылығы жайлы айту, «тиянақтылық», «ұқыптылық» түсініктерімен таныстыру, киімдегі олқылықты байқауға үйрету.	**"Біз серуенге қалай киінеміз".** Мақсат-міндеттер: киім-кешек, аяқ киім, бас киім атауларын және қолданысын нақтылау.	**"Киіну, шешіну".** Мақсат-міндеттер: түймені тағу және ағыту, жапсырғыш тағындыларды ашып, жабу біліктіліктерін бекіту, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, киіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды, қажет жағдайда көмек сұрауды, сыпайы сөздерді қолдануды үйретуді жалғастыру.

Серуен		**Бақшада өскен көкөністерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың топырақта өскен сәбіз, пияз туралы түсініктерін тиянақтау; бұл көкөністердің сабақтары жер бетіне шығып, басы жер астында жасырынатынын түсіндіріп, жалпы пайдасы туралы, жеу алдында суға жуу керектігіне көз жеткізу; байқағыштыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. **"Жемістер мен көкөністер" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттер: өзара көмек сезімін дамыту, ұжым құру. Құрал-жабдықтар:жидектер бейнеленген карточкалар (құлпынай, таңқурай, қызыл және қара қарақат, қарлыған, жүзім), жемістер бейнеленген карточкалар (алма, алмұрт, өрік, банан, апельсин), орташа қоңырау, 2 ұзын жіп Ойын барысы: жіптерді еденге сақина пішінде қою – олар себет болады. Ойынға 10–12 адам қатысады. Тәрбиеші: «Қарандаршы, балалар, біздің топта қандай әдемі, үлкен себеттер тұр (көрсетеді). Бұл себеттер жемістер мен жидектерге арналған. Балалар себеттерге қателеспей салу керек. **Балалардың шығарылған материалдармен дербес ойын әрекеті.** Шығарылатын материалдар: күрекшелер, сыпырғыштар, зембілдер, қалыптар, қарындаштар, қағаз беттері. **"Көңілді шақпақтар" (бормен**	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: күннің жаз мезгілінде аспанда биік орналасқанын, жерге жарық пен жылуды төгетінін түсіндіру; күннің адамға, жан-жануарға, өсімдіктерге қажеттігін көрсету (жапырақтардың түсі жасыл, гүлдерді түсі ашық, адамдар жылы киімін жазда кимейді, бақшадағы көкөніс, жидектер тез піседі); ұғымталдыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. **"Жеміс толы себетім" жаттығуы.** Көркем сөз. Жеміс толы себетім, Ашылады тәбетің. Қарақат пен бүлдірген, Тәтті екенін кім білген. Аңқып тұр ғой иісі, Таңқурай мен шиесі. Өте дәмді шабдалы, Деңсаулыққа пайдалы. Шақырайын қонаққа, Тер өрік пен алманы. (Д.Қ Бұланбаева) (Таңқалып, қолдарын екі жаққа соғады) (Бас бармақтан бастап бір-бірден, екі қолдың оң және сол қолдың саусақтарын бірге бүгеді) (Шақыру ишарасын көрсетеді - сұқ саусақтарын өздеріне бүгіп) (Екі қолдын жұдырықтарын бір-біріне кезек-кезек ырғақпен ұрады) **"Аяқтарымыз, топ-топ" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тірігіп әрекет етуге, оған қуана білуге үйрету.	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. **"Жылы, суық" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды педагогтің нұсқауы бойынша қимылдауға машықтандыру. - Ал қазір "Жылы, суық" ойынын ойнайық. Сендер, балалар, торғайлар боласыңдар. "Жылы" - дегенде, сендер ұшып, торғай сияқты шырылдап, ал «суық» - дегенде үрпиіп, бір-бірлеріне жақын отырыңдар. **“Не дайындаймыз?” ойыны.** Саңырауқұлақтан - саңырауқұлақ көжесін. Таңқурайдан - таңқурай тосабын. Қарақаттан- қарақат тосабын. Бүлдіргеннен- бүлдірген тосабын. Алмадан - алма шырынын. **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісін	**Аула құстарын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: аулада ұшып-қонып жүрген құстарды сыртқы келбетінің ерекшеліктері, қимылдары, дыбыстары арқылы ажыратуға баулу (торғай, қарға, сауысқан, көгершін, т.б.); бақылағыштыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. **"Жидек қандай?" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу қабілетін дамыту. Қарақат қандай? (Қара, қызыл, кішкентай, қышқыл, ұсақ, дөңгелек.) Таңқурай қандай? (Қызғылт, ірі, тәтті, шырынды.) Құлпынай қандай? (Қызыл, тәтті, үлкен.) **Еңбек тапсырмасы:** құмды бір жерге үйіп, шелектерге салып, құмсалғышқа апару. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек әрекеттерін орындауға баулу. **Құмсалғыштағы ойын: "Жасыру".** Ойын қиындатылып өткізіледі. Бірнеше балаға түрлі-түсті текшелерді "жасыру" ұсынылады. Басқа балалар оларды іздейді. **Қалаулары бойынша ойнау.** Мақсат-міндеттер: тату ойнауға дағдыландыру

		"классик" ойыны желісімен.) Мақсат-міндеттер: балаларды екі аяқпен алға жылжи отырып секіру қабілетін дамыту; вестибуляр аппаратын, дене, аяқ бұлшық еттерін ұлғайту; зеректікке,ептілікке тәрбиелеу. Педагог асфальтқа шақпақтарды өзі салып, балаларды ойын мазмұнымен, шартымен таныстырады; шақпақ іздерін баспақ секіруді көрсетеді. Сәбилер жәй ғана, 1-ден 10-ға дейін секіре алады. (Ал ересек балалар тас лақтырып, сол тасқа дейін секіріп, тасты алып кері қайтады.) **Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** шашылған құмды бір жерге үйіп, шелекпен құм салғышқа тасу. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек тапсырмаларын орындауға үйрету.	Ойын мазмұны. Балалар шеңбер құрып, тәрбиеші ортада тұрады. Тәрбиеші: "Аяқтарымыз, топ-топ" - дегенде, балалар орындарында тұрып, аяқтарын топырлатады. Ал: "Үһ-үһ!" сөздеріне — отырып, тұрады (4—5 рет). Тәрбиеші: "Қолдарымыз, хлоп-хлоп!"- дегенде, балалар алақандарын соғады, одан кейін шеңбер бойымен жүреді. Ойын 3—4 рет қайталанады. **Еңбек тапсырмасы:** ойыншықтарды құмнан қағып, тазалап, қорапқа салу. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.	бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				

Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)		Ата-аналарға арналған кеңес: "Балаларды дұрыс қасық, қарындаш ұстауға үйрету".	"Мектеп жасына дейінгі сәбидердің ұсақ қол моторикасын дамыту" тақырыбына ата-аналарға арналған сауалнама.	Кеңес: "Балаларға қандай ертегі оқуға болады?"	Жаднама: "Сәбилерге арналған саусақ жаттығулары".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: кіші « Балапан » жас
Балалардың жасы: 2 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 15.07 - 19.07.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Ережепова А

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Күнделікті дене қызуын өлшеу, балалардың дене терісін, сыртқы келбетін қарау; ата-аналарды толғандырған сұрақтарға тәрбиешінің жауаптары; балалар үшін қолайлы орта тудыру.				

Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен "Демалыс күнін балалармен қалай өткізуге болады" тақырыбына әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** табиғат бұрышындағы өсімдіктерге назар аудару, егер топырақ құрғақ болса, су сепкіштің көмегімен өсімдіктерді суғару керек екенін ұғыну. Мақсаты: балаларды еңбекке баулу; ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** өсімдіктердің ірі жапырақтарын сүрту. Баланы еңбек әрекетіне жетелеу. Бөлме өсімдіктеріне күтім жасауға үйрету. Мақсаты: балалардың еңбек етуге қызығушылықтарын және ересектерге көмектесу ниетін ояту. Сүртуге арналған алжапқыш, қолғаптар. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Ұйымдастырылған іс-әрекетіне арналған құрал-жабдықтар мен материалдарды дайындау.** Мақсаты: жүктелген тапсырмаға жауапкершілік танытуды дамыту, балаларды оқу қызметіне арналған құрал-жабдықтар мен материалдарды ұқыпты жинауды үйрету. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: б**алабақша ауласын қураған (ағаштан түскен) ұсақ бұталардан жинау. Мақсаты: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; ересектерге қолқобыс етуге тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** құрастыру бөлшектерін қорапқа жинау. конструктор қорапқа салынғанына назар аудару; егер олар шашылып жатса, қорапқа симайтыны екенін белгілеу. **(еңбек іс-әрекеті)**
	"Балабақшаға келе жатқанда мен не көрдім?" тақырыбындағы бақылау. Мақсаты: тақырып бойынша сөздік қорларын белсендіру. Педагог балалардан балабақшаға келе жатқан жолдарында не көргендерін айтуды сұрайды (көп көліктер, балалар, автобустар, бағдаршам және т.б.). **"Сабын көпіршіктері" ойын жаттығуы.** Мақсаты: балалардың тазалыққа тәрбиелеу; көркем сөзді жатқа айтуға қызығушылық тудыру. Түрлі-түсті көпіршік, Қалықтайды аспанда. Жарылады бір-бірлеп, Отшашулар шашқандай. Қандай ғажап тамаша, Көз тоймайды қараса!	**Еліктеу ойындары: "Не бұл?".** Мақсаты: балалардың қабылдау, зейін, ойлау қабілеттерін дамыту; артикуляцияны жетілдіру; жан-жануарлардың дыбыстарына еліктеуге машықтандыру. Балалар орындықтарға отырады. Тәрбиеші балалардан кезек-кезек, иттің үргенін, мысықтың мияулағанын, сиырдың мөңірегенін, қарғанын қарқылдағанын (көкек, торғай, көгершін, сауысқан) бейнелеуді (келтіруді) сұрайды. Егер балаларға тапсырманы орындау қиындық тудырса онда, ересектер көмектеседі. Ойынды біраз өзгерту. Балалардың біреуі аңның немесе құстың тек қана дауысын ғана емес, сондай-ақ оған тән қимыл-қозғалысты салып келтіреді. Әдетте қоянның секіргенін көрсеткісі келетіндер көп болады. Барлығы көрсетсін. Онда тек қана, кімнің ұзақ қоян болғанын және айнытпай келтіре білгенді анықтау керек.	**Саусақ жаттығуы.** Мақсаты: балалардың қол ұсақ моторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Мынау орындық – Дем алуға отырдық. Мынау үстел, (сол қолды жұдырыққа түю, үстіне оң қолдың жұдырығын қою) Асты іше біл. Анау тұрған төсек, (Қолдарды қарама-қарсы қою, бас бармақтардың ұшын бір-біріне тік бұрышта тигізу) Ұйықтар орын білсек. Міне диван – жұп-жұмсақ, Отырамыз шаршасақ, (Қолдарды ішік жақтарымен бір-біріне қосу) Мынау шкаф – қарасақ, (Екі қолды бас жағында қосып ұстау; алақандар біресе қосылып, біресе жан-жаққа "ашылады") Киім-кешек жинасақ.	**"Шарды ұстап ал" ойыны.** Мақсаты: балалардың қосымша заттармен белгілі әрекеттер жасауға бейімдеу; ұсақ қол моторикасын, ұқыптылықты, ептілікті дамыту. Су құйылған легенге кішкентай пластмасс шарлар салынады. Балаға беріледі тұтқасы бар сүзгіш беріледі де, судан шарларды сүзіп алуды ұсынады. Балалар сүзіп алған шарларды салу үшін, екінші бос леген дайындаңыз. Сумен ойын әрекетін ұйымдастыру үшін, дайындандар поролон губкалар, су сепкіштер, пластик ыдыстар, қақпақтар, стақандар, екі леген, алжапқыштар, орамалдар.	**"Ойын-сауық саябағын құрастырамыз" құрылыс ойыны.** Мақсаты: балалардың қиялын, зейінін, отбасына сүйіспеншілігін дамытады. Ойын құралдары: "лего" немесе ағаш құрылыс ойыншықтары. Тәрбиеші өз "ойын-сауық саябағын" құрастыруды ұсынады.

Ертеңгілік жаттығу	**Шынықтыру мен дамытуға арналған кешенді жаттығулар: «Көңілді сылдырмақтар».** Құрал-жабдықтар: әр балаға 2 дана сылдырмақтан. Бізде бар қызықты ойыншық, — Бом-бом-бом, бом-бом-бом! оның аты — сылдырмақ, — Бом-бом-бом, бом-бом-бом! барлық бала ұнатады, Онымен бірге, Секіріп, жүгіруге! "Алдында ойнат". Б. қ.: аяқ сәл алшақ, сылдырмақ белде. Сылдырмақтар алдыда, сылдырлатып, қайта артқа қою. Еркін тыныстау. 4 рет қайталау. "Көрсетіп ойна". Б. қ.: аяқ алшақ, сылдырмақ иықта. Оңға бұрылу, көрсету, ойнау, "міне" - деу. Б. қ. оралу. Дәл солай екінші жаққа. 2 реттен қайталау. "Сылдырмақтар тізеде". Б. қ.: аяқ алшақ, сылдырмақтар жанында. Алға еңкею, сылдырмақтар тізеде — дем шығару. Б. қ. оралу. 3-4 рет қайталау. Балалардың назарын алдыға еңкейген кезде, тізені бүкпеу керектігіне аудару. "Секіру". Б. қ.: аяқ сәл алшақ, салдырмақтар төмен түсірілген; 4-6 рет секіру; 4-6 рет сылдырмақтарды қағып адымдау. 2 рет қайталау. "Сылдырмақтар ұйықтайды". Б. қ.: аяқ алшақ, сылдырмақтар төмен түсірілген. Сылдырмақтарды екі жаққа, мұрынмен тыныстау. Б.қ оралу, ауызбен дем шығару. 2-3 рет қайталау. Соңғы жаттығуды орындағанда — жүресінен отыру, сылдырмақтарды бетке тигізу. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**"Үстел басындағы әдеп" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәдени-гигиеналық, өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, үстел басында дұрыс отыруды, асхана құралдарын дұрыс қолдана білуді үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Таңғы сәлемдесу.** Мақсаты: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; жақын тұрған балаларға көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Біздің күлкіміз көңілді, Жеткізсін жылу мен шаттықты. Бөліскен жақсы ғой өмірде, Қуаныш, мейірім, бақытты.	**Сәлемдесу: "Кел сәлемдесейік".** Мақсаты: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; топтастарға көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Жарқырап күнде ашылды, Айналаға гүл шашылды Қайырлы күн! Біз нәзік қыздармыз! Қайырлы күн! Біз ержүрек ұлдармыз!	**"Сиқырлы сөздер".** Мақсаты: балаларды әдептілік ережелеріне баулу; жағымды көңіл-күйге бөленуге бейімдеу; әдептілік сезімдерін қалыптастыру. Көмек үшін алғыс білдіру, қоштасу және сәлемдесу.	**Сәлемдесу: "Күн".** Мақсаты: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; күн объектісіне көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік. Қабақ түйген не керек? Көңілді боп жүрейік. Әңгімелесейік	**Ой жинақтау сәті.** Мақсаты: балаларды татулыққа, бір-біріне жылы шыраймен қарауға тәрбиелеу. Қол алысып, кәне, біз, Достасайық бәріміз. Айтарым бар сендерге, Тез тұрыңдар шеңберге. Қандай жақсы бір тұру, Достарменен бір жүру! Қандай жақсы дос болу!
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Жазда ойын-сауық ұйымдастырамыз" Мақсат-міндеттер: Балаларды заттардан аттап жүру іскерліктерін жетілдіру; жаттығуды жасау кезінде қимыл белсенділігін арттыру; заттарды құлатпай аттап жүру дағдыларын дамыта отырып, балалардың заттардан аттау кезіндегі ептілік қабілеттерін жетілдіру; жалпы дамыту жаттығулары арқылы балалардың тыныс алу органдарының жұмысына жақсы әсер ету.	**Көркем әдебиеттен ойын-жатттығу** ""Торғай мен тышқан" (орыс халық ертегісі)" Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегіні оқып, мазмұнын түсіндіру; өз ойын толық айтуға дағдыландыру; балалардың бойына еңбексүйгіштік, досқа адал болу, шыншыл болу қасиетін сіңіру; ойлау қабілеттерін, тілін дамыту, сөздік қорын молайту; татулыққа, мейірімділікке тәрбиелеу.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Күн көзімен ойнайық" Мақсат-міндеттер: Балалардың педагогті мұқият тыңдап, сұрақтарға жауап беру, сөйлеу, ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамытуды жалғастыру; сары түсті тани білу қабілетін қалыптастыру.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Түрлі-түсті шарлар" Мақсаты: Балаларды түрлі-түсті қарындаштармен сурет салуды үйретуді жалғастыру; дөңгелек пішінді заттарды қарындашпен бояу дағдыларын бекіту, негізгі түстер (қызыл, сары, көк, жасыл) жайлы білімдерін бекіту; сурет салуға қызығушылықтарын, ұсақ моторикаларын, қолдың қозғалыс координациясын дамыту; табандылыққа, ізденімпаздылыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Би билейміз баршамыз" Мақсаты: Көңілді әуен арқылы көңіл күйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Балаларды достыққа, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу.

Серуенге дайындық	**"Біз тәртіпті сүйеміз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, киім мен аяқ киімді таза ұстауға, өз орнында сақтауға үйрету, не үшін тазалық пен реттілікті сақтау керектігін талқылау, киім-кешектерге деген ұқыптылықты қалыптастыру, белгілі реттілікпен киініп, шешінуді үйретуді жалғастыру, әртүрлі түймелеу түрлерін қолдану біліктіліктерін бекіту.

Серуен	**Жаңбырды (ауа-райына қарай) немесе аспандағы бұлттарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жаңбыр құбылысы жайында түсініктерді қалыптастыру; жаңбырдың аспанда сұр бұлттар жиналған кезінде пайда болатынын түсіндіру; найзағай сияқты құбылыспен таныстыру. Найзағай мен оның жақындағанын бақылау. Найзағайдың алдында аспанды ауыр бұлт жауып, қатты жел соғады. Жел ағаштарды қатты шайқайды. Айналаның бәрі біртіндеп түнеріп кетеді. Құстар айқайлап ұшып, жасырынып қалуға тырысады. Күн күркіреп, найзағай жарқылдайды. **Жұмбақ.** Бір нәрсе жоғарыда от жағып тұр, Дабылдап дабылын ол қағып тұр. (Найзағай) Бір нәрсе жоғарыда от жағып тұр, Дабылдатып дабылын ол қағып тұр. От жағып, дабыл қағып тұрғанында, Сабалап төмен қарай су ағып тұр. (Жаңбыр, найзағай) **"Аюдың орманында" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: бір-біріне қақтығысып қалмай, бір бағытта жүгіруге дағдыландыру. **"Өз түсіңді тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлау біліктіліктерін қалыптастыру, негізгі түстерін қабылдап ажыратуға бейімдеу. **Еңбек тапсырмасы: орындықтардың үстінен құмды сыпыру.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Шығарылатын материал: күрекшелер, шелектер, қалыптар, жыл мезгіліне сәйкес киінген қуыршақтар, машинкалар.	**Кемпірқосақты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жаз мезгіліндегі құбылыстар: кемпірқосақпен таныстыруды жалғастыру. Кемпірқосақтың барлық түстері жайлы білімдерін бекіту. Балаларға жаңбырдан кейін кемпірқосақ шығатынын түсіндіру. Ол түрлі-түсті. Сендер кемпірқосақта қандай түстер көрдіңдер? (Қызыл, қызыл-сары, сары, жасыл, көгілдір, көк, күлгін). Кемпірқосақтың біртіндеп шығып, біртіндеп жоғалатынына назар аудару. **Көркем сөз** Жердің жүзі дірілдеп Жел дауылды сапырса. Төсін бұлттың тілімдеп, Қөк жалындар атылса. Көкте жасақ құрғандай Кемпірқосақ тартылар. Жақсылық күн туғандай, Жайнап аспан жарқырар. (С. Мәуленов) **"Сабалақ күшік (ит)" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын мәтініне сәйкес қимылдау, қозғалыс бағытын тез өзгерте алу, ұстап алушының қолына түсіп қалмай, бір-бірін итермей жүгіре алу қабілеттерін дамыту. **"Шұңқырдан шұңқырға" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларда екі аяқпен алға қарай жылжып отырып секіру біліктіліктерін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, тереңдікке, бір орында тұрып биіктікке, жылдам жүгіру кезіңде секіруге жаттықтыру. **Еңбек тапсырмасы: құрап түсіп қалған жапырақтарды жинау** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті. **Шығарылатын материал: күрекшелер, сыпырғыш, зембілдер, қалыптар, қарындаштар, қағаз беттері.**	**Аққайыңды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жанды табиғатта болатын мезгілдік өзгерістермен таныстыру. Ағаштар: аққайың жайлы білімдерін бекіту. Жақын маңда қандай ағаштар өсетінін, олардың жаз келгелі қалай өзгергенін қарастыру. Аққайыңға назар аудару. **Көркем сөз.** Ақ көйлегін киіп алды сәнденіп, Бұйра, жасыл шаштары да әрленіп. Жас бұтағы желмен бірге желкілдеп, Шақырады көлеңкеме келші деп. **"Аюдың орманында" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: бір-біріне қақтығысып қалмай, сигнал бойынша бір бағытта жүгіруге үйрету. **"Құлыншақтар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жаққа сигнал бойынша шашырап секіріп, жүгіріп жүруге ынталандыру; нұсқауларға зейінді болуға бейімдеу. **Еңбек тапсырмасы: құмсалғыштың бетін қоқыс бұталардан тазалау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті. Шығарылатын материал: күрекшелер, сыпырғыштар, түрлі-түсті дөңгелектер, қалыптар, мөлшелер. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	**Ағаштар мен бұталарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бұталар мен ағаштар туралы білімдерін бекіту, ағаштар мен бұталар арасындағы ұқсастық пен айырмашылықтарын ажырата білуге үйрету, ағаштар мен бұталарға ұқыпты, қамқорлықпен қарауға баулу. Балалардан балабақша аумағында қандай ағаштар мен бұталар өсетіндігін сұрау. Ағаштың бұтадан айырмашылығын сұрау. Ағаштың бір діңі бар, бұтаның діңі жоқ. Ағаш бұтадан биік. **Көркем сөз.** Ағаштарға қамқорлық жасайық, Жапырақ пен бұталарын жұлмайық. Жыл сайын ағаш егіп, көбейтейік. Туған елді осылайша көркейтейік! Тусипжанова-Шагирова А. **Еңбек тапсырмасы: орындықтардың үстінен құмды сыпыру.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **"Жалаушаға қарай жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша ғана әрекет етуге үйрету; зейінін, түстерді ажырата білу қабілеттерін дамыту; жүру және жүгіруде жаттықтыру. **"Тауық пен балапандары" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойынша қимылдар жасау қабілеттерін дамыту, әр түрлі бағытта жүгіруде және жорғалап кіре білуге жаттықтыру. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Шығарылатын материал: күрекшелер, сыпырғыш, зембілдер, қалыптар, қарындаштар, қағаз беттері.	**Қарағайды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жанды табиғатта болатын мезгілдік өзгерістермен таныстыру. Ағаштар: қарағай жайлы білімдерін бекіту. Қарағаймен таныстыру, инелерін қарастыру. Жапырақты ағаштармен салыстыру. **Жұмбақ.** Қыста да, көктемде де, Киімі бір түсте. (Қарағай) **"Масаны ұста" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда көру белгісі мен қимылды үйлестіре білу біліктіліктерін дамыту, секіруге жаттықтыру (орында тұрып секіру). **"Мысық пен торғай" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістікте ұжыммен бір-біріне жанаспай қозғала білу біліктіліктерін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, тереңдікке, бір орында тұрып биіктікке, жылдам жүгіру кезіңде секіруге жаттықтыру. **Еңбек тапсырмасы: ойыншықтарды қорапқа, құмнан тазалап, жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Шығарылатын материал: күрекшелер, шелектер, қалыптар, жыл мезгіліне сәйкес киінген қуыршақтар, машинкалар.

Серуеннен оралу	Белгілі шараларды: дәретханаға бару, жуыну, киімдерді бүктеу, тыныш ұйқы,сақтай отырып, өз бетінше ұйқыға дайындалу дағдыларын қалыптастыру. **Ұйқытатпақ.** Жастыққа басынды қоя ғой, Тәп-тәтті ұйқыға бата ғой. **(көркем әдебиет)**
Түскі ас	Қасықты дұрыс қолдануды үйрету, нанды үгітпеу, ауызды жауып шайнау. Ересектерге алғыс білдіруді үйрету. Астың қасиеттері жайлы түсініктерін қалыптастыру: тәтті, тұзды; тағамдардың атауларын бекіту. **Көркем сөз.** Қойдым астың дәмдісін, Тәбетін тез ашылсын. Қасықпен көр дәмін, Тауысып же бәрін! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Түскі ұйқы	**"Қолды қалай дұрыс жуу керек».** Сабынды қалай дұрыс ұстау, қолды сабындау, оны сүрту керектігін түсіндіру. Тәрбиеші қолды не үшін жуу керектігі жайлы сұрақ қояды. Кейін шараның орындалу ретін айтады, түсіндірме жасай отырып көрсету: Алдымен сабынның жан-жағын сипалаймыз, кейін оны сабын салғышқа салып алақанымызды сипаймыз — бірі екіншісін, енді саусақтарды айқастырып "кірпі" жасаймыз. Артынан қолды қалай сүрту керектігін көрсету.
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**“Ұйқыдан кейінгі кешенді шынығу шаралары”.** **Ояну.** Тәрбиеші қоңырауды сыңғырлатады:Сыңғырлаған қоңырау, Әркез жанымнан табылар.Қоңыраудың үнінен, Мен ояндым ақыры.Уақытымен үнемі, Жаттығамын жалықпай.Әнші "алтын қоңырау" Сыңғырлайды қалықтай! **Көрпемен ойнау.** (Балалар көрпенің астына 2-3 рет тығылады; қауіпсіздікті бақылау шарт.) Күшік келді абалап,Аты оның - Сабалақ! Кім шулайды айғайлап?Сол баланы ұстап, алмақ. **Жеңіл уқалау (аяқты, қолды саусақтан жоғары қарай сипау, арқаны, кеудені жазу).** Аяқ ұшымен жүру (жатын бөлмеден ойын бөлмесіне). Керілеміз, тұрамыз, Жүгіріп бой жазамыз… **“Денсаулық жолдарымен” жүру.** Мақсат-міндеттер: аяқ табанындағы қан айналымын ұлғайту.**(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**"Капитандар" тыныс алу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тыныс алу мүмкіндіктерін ұлғайту. Ұзақ тыныс шығаруға жаттықтыру. Су құйылған ыдыста қағаз қайықтар жүзіп жүреді. Балалар еріндерін түтік сияқты шығарып, қайық алға қарай жылжу үшін "ф" деп дыбыстайды. Одан кейін тәрбиеші қатты жел тұрғанын айтады, балалар оның күшін көрсету үшін "п" дыбысын айтады. **"Үйшік" ертегісінің саусақ театры.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілер әлеміне деген қызығушылығын арттыру; көркем сөз үлгілерін естіп, қайталауға бейімдеу. Алдын-ала жұмыс: "Үйшік" ертегісін оқу, ертегіні қою, "Үйшікте нелер тұрады?" дидактикалық ойыны, "Аңның" дене мүшелерін ата, үстел үсті театры «Үйшік», құрылыс материалдарынан үй құрастыру.	**"Кірпі" музыкалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды музыка және сөздер ырғағына сай, мәтіндегі сөздердің мәніне сай қимылдауға, тақпақ сөздерін қайталауға машықтандыру. 1.Тікен, тікен түрпі, Болыпты бір кірпі, (Иә-иә-иә.) Өте қысқы қолы - (Хлоп, хлоп, хлоп.) Ине толған жоны - (Топ, топ, топ.) Секіруді білмепті, Өзі тіпті күлмепті Мінезі өте салмақты, Шапалақтай алмапты Тек мұрнымен үнемі, Пырс-пырс етіп жүреді. 2. Орманға кеп қояндар, (Иә-иә-иә.) Секіруді үйретті - (Иә-иә-иә.) Созып қысқа қолдарын Шапалақтап ойнатты - (Хлоп, хлоп, хлоп.) Әттең, бірақ кірпілер, Пысылдауын қоймапты. (Пырс-пырс-пырс.)	**Н. Әлімқұловтың "Ойыншықтар" өлеңін драматизациялау.** Мақсат-міндеттер: балалармен өлең жолдарын еске түсіру; өлеңнің бір шумағын есте сақтауға көмектесу; тәрбиешінің өлең оқу кезінде балалардың сөздерді (жарты дауыста) қайталау талпыныстарын ынталандыру.	**"Жүргізушілер" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жүргізуші мамандығымен таныстыра отырып, ойын барысында нәтижелі қарым-қатынас орнатуға машықтандыру. Сюжеттегі екі кейіпкердің (жүргізуші - жолаушы) өзара әрекеттесу біліктіліктерін қалыптастыру. Балалардың белгілі бір рөлге қажет құрал-жабдықтарды өз бетінше таңдау әрекеттерін ынталандыру.	**"Сылдырмақтармен билеу" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды музыка ырғағына, педагогтің көрсеткеніне сай қимылдарды орындауға дағдыландыру; жағымды эмоцияларды дамыту. 1. Сылдырмақ еденде жатыр. Аяқты табанға қою. 2. Екі жаққа бұрылып, жартылай отырып-тұру. 3. Қол шапалақтау. 4. Екі аяқпен секіру. 5. Айналу. 6. Сылдырмақты жоғары көтеріп, сылдырлату. 7. Сылдырмақпен билеу. Жаттығу соңында әуен ырғағымен сылдырмақтарды себетке салуға шақыру.

Балалармен жеке жұмыс	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлеңнің мағынасын түсініп, жанашырлық сезімін дамыту; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу; сөйлеу мәнерін жетілдіру, есте сақтау қабілетін дамыту. **А. Сопыбеков, "Қуыршақ".**	**"Мысық" арнау өлеңін жаттау.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлеп оқуға машықтандыру; сөйлеу мәнерін жетілдіру, есте сақтау қабілетін дамыту. Мысық отыр, Ұйқысы әбден қысып отыр. Май берейін, Шайнап отыр, Тышқан берейін. Ойнап отыр! (Халық ауыз әдебиеті) **Ойыншық мысықпен ойнау.** Мақсаты: балаларды көркем сөзді тыңдауды бейімдеу, мысықтың мінез-құлқын бақылау, тәрбиешінің қимылын қайталау. Тікірейіп құлағы, Жолға келіп тұрады. Тәй-тәй басқан Сүрініп кеп құлады. Жолға отырма мысығым, Екі көзім қысығым. Өтіп кетсін бөгелмей, Балапаным-бұзығым.	**"Сурет құрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: 3-4 бөліктен сурет құрастыруды үйрету. **"Көңілді шақпақтар" (бормен "классик" ойыны желісімен.)** Мақсаты: балаларды екі аяқпен алға жылжи отырып секіру қабілетін дамыту; вестибуляр аппаратын, дене, аяқ бұлшық еттерін ұлғайту; зеректікке, ептілікке тәрбиелеу. Педагог асфальтқа шақпақтарды өзі салып, балаларды ойын мазмұнымен, шартымен таныстырады; шақпақ іздерін баспақ секіруді көрсетеді. Сәбилер жәй ғана, 1-ден 10-ға дейін секіре алады. (Ал ересек балалар тас лақтырып, сол тасқа дейін секіріп, тасты алып кері қайтады.)	**"Үлкен және кішкентай" дидактикалық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: әртүрлі көлемді, бір текті бұйымдарды екі топқа: үлкен, кішкентай бөліп орналастыруды үйрету.	**"Қуыршақтар" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: әртүрлі ыдыстар жайлы білімдерін бекіту, ыдыстарды қолданысы бойынша дұрыс пайдалану біліктіліктерін қалыптастыру. Тамақтану мәдениетін тәрбиелеу. Киімдердің атауы жайлы білімдерін бекіту. Балаларда белгілі реттілікпен дұрыс шешініп, киімдерін бүктеу дағдыларын бекіту.
Серуенге дайындық	**"Біз серуенге қалай киінеміз".** Мақсат-міндеттер: киім-кешек, аяқ киім, бас киім атауларын және қолданысын нақтылау.	**"Киіну, шешіну".** Мақсат-міндеттер: түймені тағу және ағыту, жапсырғыш тағындыларды ашып, жабу біліктіліктерін бекіту, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, киіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды, қажет жағдайда көмек сұрауды, сыпайы сөздерді қолдануды үйретуді жалғастыру.	**"Тілалғыш түймелер мен баулар".** Мақсат-міндеттер: балаларда өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).	Жапсырғыш тағындыларды тағу, ағыту дағдыларын қалыптастыру, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру. Аяқ киімді кию дағдысын қалыптастыру, ересектердің көмегімен түймені тағу, киімді шкафқа ілу. Шешіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды үйретуді жалғастыру.	**Ойын алаңында қимыл-қозғалыс ойындарын өткізу барысында:** -ойын шартын мұқият тыңда; -ойынды тәрбиешінің белгісі бойынша баста; -белгіленген жерде ғана ойна; -лақтыру кезінде жолдасына қарай дәлдеме; -белгіден кейін ғана допты лақтырып артынан жүгір; -ойын кезінде бір-бірінді итерме.

Серуен	**Желді бақылау.** Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: о**рталық жолды сыпырамыз. Мақсат-міндеттер: балабақша алаңын таза ұстау ниетін тәрбиелеу. **Суретті кітапшаларды қарастыру** – кітаптағы иллюстрацияларды бірігіп қарастыруға шақыру. **"Түсіне сәйкес таңда" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: түстерді қабылдауды үйрету. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	**Гүлзардағы гүлдерді бақылау (календула).** Мақсат-міндеттер: календула гүлінің түсі сары және қызыл-сары екендігін айтқызып, гүлдердің күнге ұқсастығын, иісі хош, жапырақтары қалың болғанын тәжірибеле байқату; гүлдерге деген қызығушылықты арттыру. Педагог гүлге аллергиясы бар, аса сезгіш балаларды іс-тәжірибеге қатыспау амалдарын ескеру керек. Өсімдіктерге қалай күтім жасайтынын сұрау. Сөйлеуді, ойлауды, сұлулықты көре білуді дамыту. **"Тышқандар шеңбер құрады" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимыл-қозғалысты орындауға жаттықтыру; зеректікке, ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: "Ойыншық жууға су тасимыз".** Мақсат-міндеттер: тапсырманы орындауға дағдыландыру. **Доппен ойындар.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс белсенділігін дамыту.	**Бақылау: "Шөп арасында не өмір сүреді".** Мақсат-міндеттер: шөпте тіршілік ететін жәндіктерді бақылау, оларға зиян келтіруге болмайтынын түсіндіру. **"Менің көңілді добым" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: журуді, секіруді жаттықтыру. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: "Ойын жабындысын сыпырамыз".** Мақсат-міндеттер: ойын жабындысын таза ұстау ниетін, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Суретті кітаптарды қарастыру.** Мақсат-міндеттер: бір-бірімен қарым-қатынас жасауға жетелеу. **"Ұстап көрде, тауып көр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: затты ұстап көріп анықтап, атауға үйрету. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	**Шөпті бақылау.** Мақсат-міндеттер: балаларға шөптің көктемде шығып, жазда кең жайылып жататынын түсіндіру; қарағанда шөп жасыл, ұстағанда жұмсақ, қою екендігіне тәжірибеде көз жеткізу; айналадағы жанды табиғатты бақылауға жетелеу. **"Құстар, құстар ұшады" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимыл-қозғалысты орындауға жаттықтыру. **Үлескені жалаушалармен безендіру.** Мақсат-міндеттер: балаларды үлескені безендіруге ат салысуға шақыру. **"Белгіге дейін жет" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: еңбектеуді жаттықтыру. Педагог балалар жүретін жолақ ретінде төсенішті жау керек. **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	**Құмды бақылау.** Мақсат-міндеттер: балаларға құмның құрғақ және дымқыл күйінде екі түрлі болатынын байқату; құрғақ құмның төгілетініне, ылғалды (дымқыл) құмнан түрлі пішіндерді жасауға болатынына көз жеткізу; іс-тәжірибе жасауға ниеттерін дамыту; зияткерлікке баулу. **Еңбек тапсырмасы:** құмды бір жерге үйіп, шелектерге салып, құмсалғышқа апару. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек әрекеттерін орындауға баулу. **Құммен ойын: Іздер.** Мақсат-міндеттер: қол моторикасын, елестету, ойлау қабілетін дамыту. Балаға, егер құмға қолды, аяқты немесе басқа затты қойып біраз бастырса, онда құмда ізі қалатынын көрсету. Өз іздерін қалдырып байқау, ал кейін ізден сурет немесе өрнек жасауды ұсыну. Құмда тағы басқа айналадағы қандай заттардан із қалдыруға болатынын талқылау.
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман,Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан,Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Кеңес: "Жолдағы қауіпсіздік". "Серуен - өте маңызды!" ата-аналарға арналған жадынамасы.	Кеңес: "Түстерді үйрену өте оңай және көңілді".	Ата-аналармен әңгімелесу: «Егер бала төбелессе...» .	Кеңес: "Жолдағы қауіпсіздік". "Балаларға арналған жазғы аула ойындары" ата-аналарға арналған жадынамасы.	Кеңес: "Жаз мезгіліндегі демалыста балалармен ойындар".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: кіші « Балапан»жас
Балалардың жасы: 2 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 22.07 - 26.07.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Ережепова А

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Күнделікті дене қызуын өлшеу, балалардың дене терісін, сыртқы келбетін қарау; ата-аналарды толғандырған сұрақтарға тәрбиешінің жауаптары; балалар үшін қолайлы орта тудыру.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен "Балалар үйде, қандай жемістер мен көкөністерді жейді" тақырыбына әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** серуен алдында ойыншықтарды жинау; топырақтарды, бұтақтарды, тастарды шелекке жинау, оларды белгіленген жерге апару. Құмды құмсалғышқа жинау. Құмсалғыштың жақтауындағы құмды сыпыру. Мақсат-міндеттер: балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: "Пульверизатордан бөлме өсімдіктеріне су бүрку".** Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын қалыптастыру; өсімдіктерге деген қамқорлық сезімдеріне баулу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: "Шешіну бөлмесіндегі шкаф ішіндегі тәртіп".** (Тәрбиешінің көмекшісімен бірлесіп) Мақсат-міндеттер: балаларды әркімнің жеке өз киім шкафын ұқыпты, таза ұстауға үйрету: шкафты киімдер мен аяқ киімнен босату, дымқыл шүберекпен сүрту және қайтадан киім-кешекті ұқыптап бүктеп, тиісті орындарына орналастыру. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма.** Табиғат бұрышындағы өсімдіктерге көңіл бөлу, егер топырақ құрғақ болса, су сепкішті қолданып өсімдіктерді суғару керектігіне назар аудару. Мақсат-міндеттер: байқағыштыққа баулу; қарапайым еңбек дағдыларын игеруге мүмкіндік жасау. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: ү**лескедегі бұтақтарды жинаймыз. Мақсат-міндеттер: қарапайым тапсырмаларды орындауды үйрету; еңбек дағдыларын қалыптастыру. **(еңбек іс-әрекеті)**

	Саусақ жаттығуы: "Кел санайық". Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын дамыту. 1 дегенде тұрайық, (Саусақтарды ашып-жабу) 2, 3, 4 – алақанды соғайық, (Қол шапалақтау) Оң жаққа бұрылып, (Алақанды оңға, солға бұру) Сол жаққа бұрылып, Бір отырып, бір тұрып, (Әр саусақты бүгу) Біз жүгіріп алайық. 5 дегенде асықпай, Орнымызды табайық. **(сөйлеуді дамыту)**	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың сөйлеу қабілетін, тағамдар туралы ұғымдарын қалыптастыру; жағымды эмоцияларды дамыту. **Көркем сөз** Дайын болды тамағым, Алдымда тұр табағым. Пияз, картоп, күрішім, Салдым аскөк, бұрышын. Дәмді болып пісті, Ауызға келіп түсті! (Д. Қ Бұланбаева) **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Үстел үсті–баспа ойыны: "Лото "Көкөністер"".** Мақсат-міндеттер: балалардың қарапайым үстел үсті баспа ойындарының ережелерін меңгеруге, ойын шартына бағынуға деген ұмтылыстарын ынталандыру. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	**Саусақ жаттығуы: "Бес саусақ".** Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақ моторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Тәрбиеші өлеңді оқиды, балалар қимылды қайталайды. Балалардың сөйлеу және ақыл-ой дамуын ынталандырады. Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Оларды атап шақырар, Әрқайсысының аты бар. Бас бармақ, Балаң үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Көкөністер дүкені" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға көкөністер, көкөністерді сатушының қызметі жайында ұғымдарын қалыптастыру; коммуникативтік қабілеттерді дамыту. Сатушы: - Сәлеметсіңдер ме, балалар, не үшін келдіңдер? Балалар: - Көкөністер сатып алуға. Сатушы: - Менің дүкенім сиқырлы, себебі көкөністерді дұрыс табылған жауаптарға ғана беремін. Жұмбақ шешуге дайынсыңдар ма? **Жұмбақтар.** Доптар жатыр желісі бар, Қабат-қабат терісі бар. (Орамжапырақ) Ашулы қонақ бұл анық, Тоңып шешсе, жыладық. (Пияз) **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	**"Дәрумендер" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың дене мүшелерін жетілдіру; ырғаққа сай қимылдауға, көркем сөзге ілесіп айтуға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. Музыкалық сүйемелдеумен өткізіледі. Біз бақшаға барамыз, (Бір орында адымдау) Көкөністер жинаймыз, (Қолы екі жаққа созып, кең ашу) Бірінші қиярды жұламыз, (Еңкейіп қияр жұлған сыңай таныту) Дөп-дөңгелек қызанақ, (Екі қолды біріктіріп дөңгелек пішін жасау) Шалқан өте үлкен ақ, (Қолды белге қойып, кезек-кезек екі жаққа бұрылу) Сәбізім ұзын, Қызыл-сары түсін. (Қолды жоғары көтеріп, отыру) Барлығын жинаймыз, Себетке саламыз. (Қол шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**

Ертеңгілік жаттығу	**Апта тақырыбы бойынша таңғы жаттығу "Шалқан".** "Бір ата мен әжеде бақшалары болыпты". (Бірінің артынан бірі жүру). "Күндердің бірінде ата шалқан егеді". (Өкше сыртымен жүру). "Дәл сол күні ауа-райы тамаша, шуақты болды. Құстар сайрап тұрды". (Алдыға секіріп, қолдарын көтереді). "Бір мезгілде жаңбыр себелейді". (Аяқтың ұшымен жүріп, қолдарын сермиді). "Ата үйіне қарай жүгіреді". (Жүгіреді, Қолдарын біріктіріп, бастарына қояды да "шатыр", жүгіреді). Аяқтарын алшақ қояды, қолдарын төмен түсіреді. Иықтарын көтеріп, қолдарын сермиді. "Ата шалқан отырғызайын десе, күректі таба алмайды". Қоларын біріктіріп "құлып", аяқтарын иық көлемінде алшақ қояды. Алдыға еңкейеді. Денелерін түзеп, маңдайларынан терілерін сүрткендей сынай танытады. "Шалқан үлкен болып өседі, тіпті ірі десе болады. Ата оны жерден суырмақшы болады, бірақ шамасы жетпейді". Аяқтарын иық көлемінде алшақ қояды. Қолдарын шынтақтарына қояды. Оңға, солға еңкейеді. "Ата көмекшілерін шақырады: апаны, немере қызын, итін, мысығын шақырады және тышқан келеді». Екі аяқтарын қосып секіреді. Қолдарын жоғары көтеріп шапалақтайды. "Міне шалқанды да суырып алды!" Бір-бірінің артынан тізбектеліп жүреді. Жүгіреді. Ақырын жүреді. "Олар барлығы үйлеріне барып шалқанды пісіріп жейді де, кейін әр кім өз үйіне тарайды". **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**"Қасықты дұрыс ұстап үйренеміз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қасықты дұрыс ұстауды үйрету бойынша жұмысты жалғастыру. Топқа қасықты ауызына дұрыс апармай, көжені шашыратып, үнемі көйлегін былғап алатын Камила қуыршақ "келеді". Балалар қонақты сабырға шақырады. Оған "қуыр, қуыр, қуырмаш" санамағын айтып береді. Кейін тәрбиеші сәбилерге сиқырлы қасықтарын қолдарына алып, қуыршақ Камилаға көжені қалай жеу керектігін көрсетуді ұсынады. Сонында Камила балаларға алғысын білдіреді. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Көкөністер" жайлы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: көкөністер жайлы жалпылама түсініктерін қалыптастыру (көкөністер — ол өсімдіктің бір бөлігі мен жемісі, оларды тағамға пайдалану үшін бақшада өсіреді); көкөністердің алуандығы жайлы түсініктерін нақтылау. Құралдары: көкөністер салынған суреттер; көкөністердің нақпішіндері.	**Көркем сөз.** Мақсат-міндеттер: балалардың көкөністер жайында түсініктерін нығайту; денсаулықты сақтау қағидаларын қалыптастыру. Жеңдер күнде дәрумендер, Денсаулыққа пайдалы. Сонда барлық ауру сырқау, Жоламайды барлығы.	**Сәлемдесу шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; дене мүшелерін қабылдап тануға тәрбиелеу. Сәлем, алақан! (Қолды созу, алақанды сыртқа, ішке бұру.) Хлоп-хлоп-хлоп! (Үш рет алақан соғу.) Сәлем, аяқ! (Орында адымдау.) Топ-топ-топ! Сәлем, көздер! (Көзді ашып, жұму.) Миг-миг-миг! Сәлем, мұрным! (Саусақтарын мұрын ұшына тигізу.) Бип-бип-бип! Сәлем, достар! (Қол бұлғау.) Сәлеметсіңдер ме!	**Көркем сөз.** Тиін келіп отырды, Дастарханның басына. Тамағымен ойнады, Нанды қылды ысырап. Ойнамаңдар тамақпен, Ас ішіңдер әдеппен. **(сөйлеуді дамыту)** **"Көкөністер" тақырыбына суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың көкөністер жайлы білімдерін кеңейту.	**«Көкөністің түсі қандай?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: түстерді ажырату және дұрыс атау іскерліктерін дамыту. - Балалар, қане (әжеге) көкөністерді тарелкаларға бөліп салуға көмектесейік. Әр көкөністің өз тарелкасы бар. Жасыл қиярдың тарелкасы да жасыл. Жасыл түсті көкөністерді тауып, тарелкаға салыңдар. Қызанақтың тарелкасы қызыл ... Құралдар: түрлі түсті тарелкалар; көкөністер нақпішіндері.

Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Көкөністер - денсаулық кепілі" Мақсат-міндеттер: Балаларды заттардың үстінен аяқпен секіру іскерліктерін жетілдіру; заттардың үстінен аяқпен секіру жаттығуын жасау кезінде қимыл белсенділіктерін арттыру; заттардың үстінен екі аяқпен секіру дағдыларына жаттықтыруды жалғастыру; заттардың үстінен екі аяқпен секіре білу дағдыларын дамыта отырып, заттардан аттау кезіндегі секіру қабілеттерін жетілдіру.	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Қуыршақ Дана бізде қонақта" Мақсат-міндеттер: Көкөністерді ұстап, сипап анықтауға, оларға сипаттама беру, сипаттау кезінде 5-6 сөзден тұратын қарапайым сөйлемдер құрастыра білуге үйрету. Сөздік қорын молайту, сөз тіркестерін құрастыруға үйрету; ұйымшылдыққа баулу; дидактикалық ойындарды арқылы балалардың сөйлеу тілін дамыту, сезіну және есту қабілеттерін дамыту; балаларды айналасындағыларға көмектесуге, бір-бірімен қарым-қатынас кезінде қамқоршы болуға дағдыландыру.	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Тәрелкедегі қияр мен қызанақ" Мақсат-міндеттер: Балалардың зейінін, есте сақтау қабілеттерін, жалпы және ұсақ моторикаларын дамыту. Балаларды дайын формаларға желім жағып жапсыруды үйрету. Көкөністер туралы балалардың білімдерін жетілдіру және толықтыру, көкөністерді жемістерден ажырата білуге үйрету. Көкөністерді жапсыру кезінде желім мен майлықты мұқият қолдану қабілетін дамыту. тәрбиелеу. Өздігінен жұмыс жасай білуге тәрбиелеу.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Көкөністер арналған себет" Мақсат-міндеттер: Балаларды «көкөністер», «егін жинау» ұғымдарымен таныстыруды жалғастыру, олардың негізгі сипаттамалары (пішіні, түсі) туралы білімдерін бекіту, құрастыруға деген қызығушылықты қалыптастыру, қолдың ұсақ моторикасын дамыту.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Витаминдер әлемі" Мақсат-міндеттер: Вокалдық, музыкалық және ритмикалық дағдыларды жетілдіру; шығармашылық белсенділікті дамыту. Музыкалық ойын барысында кейіпкердің мінезін қимыл-қозғалыс арқылы жеткізе білу, музыкалық аспаптарда қатты және тыныш дыбыстарды ажыратып ойнау қабілеттерін қалыптастыру.
Серуенге дайындық	**"Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" ойын жағдаяты.** "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" тақпақ-жаттамағын оқу. Мақсат-міндеттер: сабынды ыдысынан алуға үйрету, үлкендердің көмегімен, қолдарын сабындап, сабынды орнына қою, алақандарыңды бір-біріне ысқылап, сабынды шайып тастау, сүлгілерінің орнын білу. Ересек адамның көмегімен қолдарын құрғатады.				

Серуен	**Гүлзар мен бақшадағы жұмысты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды гүлзар мен бақшадағы тұқымдарды егу ережелерімен таныстыру; ересектердің еңбегін құрметпен қарауға баулу. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгілер бойынша бір-біріне соғылмай жан-жаққа шашырап жүруге және бір жерге жиналуға дағдыландыру; жүгіруге үйрету, ойын шарты бұзбауға бейімдеу. **"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: дәрігердің еңбегі жайындағы түсініктерін пысықтау; рөлдерді бөліну, алмастыру, заттарын пайдалана білу іскерліктерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: құмды құм салғышқа жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Жеке жұмыс: әртүрлі гүлдердің тұқымын қарастыру.** Гүлзар ішіне гүл тұқымын егуді ұсыну. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларына бейімдеу. **Шығарылған материалмен еркін ойындар.** Мақсат-міндеттер: ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісін бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	**Шыршаны бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: шыршаның ерекшелігі - инелері түспейтіні, қыс мезгілінде де жасыл болып тұратыны, оның батыл, суықтан қорықпайтыны жайлы түсініктерін дамыту. Шыршаға таңдану сезімін ояту, табиғаттың сұлулығын түсіне білуге тәрбиелеу. **Көркем сөз.** Шырша, шырша, шыршамыз, Ұнатамыз баршамыз. Мереке қарсаңында, Төрімізде тұрсаңыз. Мәңгі жасыл көркемім, Өсе берші көркейіп. Неткен әсем, асылсың, Жыл бойына жасылсың! (Д. Қ. Бұланбаева) Балаларға шыршада жапырақтардың орнына инелердің болған себебін түсіндіру; шырша инесі мен терек жапырағын көрсетіп, салыстыруға мүмкіндіктер жасау. Шырша маңында ойыншықтармен жасырынбақ ойнауды ұсыну. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге жиналып, бойымен мәтіндегі сөздерге сай қимылдауға бейімдеу; ұйымшылдық негіздерін салу. Бір жоғары, бір төмен, Күні бойы тербелем. Әткеншек-ау, әткеншек, Айнала бер бізбенен. **"Шыршадан да биік болып өсейік" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: бір орнында тұрып, биіктікке созылып секіру дағдыларын дамыту; балалардың вестибуляр аппаратын дамыту, күш-жигерін ұлғайту. Жаттығудың неғұрлым қызықты өтуі үшін, балаларға қолдарын жоғары созып секіруді ұсыну. **Еңбек тапсырмасы: гүлзарда өскен гүлдерді суару.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру;	**Ақ бақбақты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың бақбақтың гүлдеуі жайлы қарапайым түсініктерін қалыптастыру. Гүлдің ұшқан үлпілдек бастарына тамсану ниетін ояту, қызықты құбылысқа (бақбаққа үрлеп, үлпілдектерді ұшыру) эмоционалды жауап беруге жетелеу. Жұмбақ жасыру: "Сап-сары дөңгелек, ал енді ақ үлпілдек". **“Мысық пен торғайлар” қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойын шарты, белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге дағдыландыру; ойын кейіпкерлерінің қимылдарына еліктеуге деген қызығушылықты тудыру. Құмда шеңбер сызу. Шеңбер ортасында мысық. Балалар торғайлар. Торғайлар шеңбер сыртында секіріп, мазақтап, мысық көрмей тұрған кезде шеңберге ұшып кіреді де, мысыққа ұстатпауға тырысады. Мысық үш торғайды ұстаған кезде, мысық рөлі басқа балаға беріледі. **”Құрылысшылар” сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалаларға құрылысшы мамандығы жайлы айту. Құмнан, тастан, құрғақ бұтақтардан қалай үй салуға болатынын көрсету. Балаларға өздеріне үй құрастыруды ұсыну. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: бақшаны шөптеу. Кішкентай тырмамен қопсыту.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларына бейімдеу; ересектің еңбегін қадірлеуге тәрбиелеу.	**Жаңа бөлме өсімдіктерімен таныстыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жана бөлме өсімдігі жайлы түсінік беру, оның құрылымы (сабағы, жапырағы, гүлі), оларға күтім жасаудың қажеттілігі (суғару, қопсыту, шаңын сүрту). Құрал-жабдықтар: бальзамин, «сиқырлы түтікшелер», «Қанқыздың саяхаты» дидактикалық ойынына қажет құралдар (гүлдің және қанқыздың жіпте бейнеленген карточка). Балаларға жаңа өсімдікті көрсету, оның атауын хабарлау (алауша немесе бальзамин). Оны қарастыру. **"Қанқыздың саяхаты" дидактикалық ойыны.** (Балалар жіптегі қанқызды алып, карточкадағы гүлмен жүргізеді.) Мақсат-міндеттер: өсімдіктер жайында түсініктерін пысықтау. Жәндік сабағымен жүреді (балалар көрсетеді), жапырақпен, гүлмен». Кейін балалар шынайы өсімдікке келеді. Сұрақтар: - Гүлдің (өсімдіктердің) қандай бөліктері бар? Сабақтары ұзын ба, әлде қысқа ма? Жапырақтар қандай түсті? Олар көп пе? Гүлдері бар ма? Олар қандай түсті? Өсімдік қалай аталады? - Сендер білесіңдер ме, гүл ұзақ уақыт әдемі болып, құрамау үшін не істеу керек? **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: өсімдіктерді су сепкішпен суару.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. Топырақтың барлығы суланатындай, ал тамырларын су шайып кетпейтіндей абайлап суғару керектігін еске салу. - Балалар, жердің дымқыл немесе құрғақ екенін қалай білуге болады? - Қараңдаршы, біз оны суарып едік, топырақ қара болып кетті. Оны ұстап салқын, дымқыл екенін білуге болады. Ендеше, суару қажеттілігін топырақты ұстап анықтауға болады. **"Көбелекті гүлге қондыр" ойыны.** Мақсат-міндеттер: сигнал бойынша	**Жәндіктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: көбелектің бірнеше түрін ажыратуды үйрету (капустница); қоршаған әлем жайында түсініктерді тиянақтау. Көбелектің қанатында табиғат жаратылысындағы өте әдемі өрнектер бейнеленген. Бірақ көбелектерді қанатынан ұстауға болмайды, себебі олардың беттерін нәзік тозаң басып жатады, оны өшіру өте оңай, бірақ содан кейін көбелек ұша алмайды. Балаларға түсіндіру көбелектердің жұмыртқа салатынын, артынан ол жұлдызқұртқа айналып, өсімдік жапырағын жеп жоятынын түсіндіру. Кейін жұлдызқұрттар өздерінің құрсақ бөлігінен бөлінетін жіппен орап, қуыршаққа айналады, ал қуыршақтан қайта көбелек пайда болады. **Көркем сөз** Көк көйлек, көк көбелек Көздері дөп дөңгелек Гүл көрсе күлімдейді Қолыма ілінбейді Көк шөптің арасынан Түр-түсі білінбейді. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **"Қапта не бар?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды таныс заттарды атауға жаттықтыру. Дене шынықтыру тәрбиесі бойынша жеке жұмыс: допты жоғары күнге қарай лақтырып,

		қамқорлыққа тәрбиелеу.		алаңда жайылып жатқан гүлдердің кескіндеріне бір көбелектің бейнесін түстеріне сай қондыруға дағдыландыру; түстерді қабылдау, зейін, ойлау, кеңістікті бағдарлау қабілетін дамыту. Құралдар: негізгі түстерге боялған көбелектер мен гүлдердің қағаздан кескіндері. **"Өз түсіңді тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың түстер жайындағы біліктіліктерін қалыптастыру; кеңістікті бағдарлау, спектрдің негізгі түстерін ажыратуға бейімдеу.	ұстап алу. Мақсат-міндеттер: көзбен мөлшерлеуді, ептілікті дамыту. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: ойын алаңын тазарту.** Мақсат-міндеттер: бірігіп еңбектенуге, ортақ күш-жігермен мақсаттың орындалуына қол жеткізу үйрету. **Балалардың дербес әрекеті.**
Серуеннен оралу	Қолды сабындау және түзу қимылдармен жууды үйретуді жалғастыру, қолды жуғаннан кейін сығуды үйрету. Қолдарын өз орамалдарымен сүртіп, орнына ілу біліктіліктерін бекіту. "Балалар қолдарын жуады" тақырыбы бойынша иллюстрациялар қарастыру және сол бойынша әңгімелесу. "Біз қолымызды қалай жуамыз" дидактикалық ойыны. Мақсаты: қолды жуу дағдыларын жетілдіру. Жаттамақ оқу: "Мөлдір су".				
Түскі ас	**Көркем сөз.** Қасық, нанды алайық, Ауқаттанып алайық. Мәдени–гигиеналық дағдыларын жетілдіру, тамақтану кезіндегі қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру; балаларды өз бетімен ұқыпты тамақтануды үйрету, тамақты мұқият шайнау, қасықты оң қолда ұстау, майлықты пайдалану.				
Түскі ұйқы	Белгілі шараларды: дәретханаға бару, жуыну, киімдерді бүктеу, тыныш ұйқы, сақтай отырып, өз бетінше ұйқыға дайындалу дағдыларын қалыптастыру. Ұйқықтатпақ. Жастыққа басынды қоя ғой, Тәп-тәтті ұйқыға бата ғой.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Тақпақ-оятпақ: "Әтеш".** Жата ғой, жата ғой, Демалып, ұйықтай ғой. Төсекте: Әтеш ұйықтайды" б.қ. арқада жатып, қолды бастан жоғары созу, аяқ бірге. Бір қолды жоғары, созылу, әтеш оянды. 3р. Әтеш бидай іздейді" б.қ. отырып, аяқты айқастыру, қол белде, басты солға, алға, солға еңкейту. 3р. Әтеш су ішеді" б.қ өкшеде отырып, қол түсірулі, тізерлеп тұру, қол жоғары, алға және астыға қол созып еңкею, б.қ. оралу. Әтеш секіреді" б.қ. аяқ бірге, қол белде. 20с.				
Бесін ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**"Дәрігерде" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды дәрігер қызметімен таныстыру, медициналық құралдардың атауларын бекіту. Балаларды ойын жоспарын жүзеге асыруға үйрету. Сюжет бойынша екі кейіпкердің өзара әрекеттесу (дәрігер — науқас) іскерліктерін қалыптастыру. Ойыншық-алмастырушылармен ойын барысында, өзі және ойыншық үшін рөл атқару.	**"Ресторан" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: асхана құралдарын, бірінші, екінші асты атауды үйрету; тамақтану мәдениетінің дағдыларын қалыптастыру. Балалардың сабын көпіршіктерімен ойындары. Мақсаты: ұзақ тыныстауды дамыту.	**"Шалқан" ертегісін сахналау.** Мақсат-міндеттер: балалардың эмоционалдылығын дамыту, ертегілерге деген қызығушылықтарын тәрбиелеу, мазмұнын тыңдауды және түсінуді үйрену, шығармашылық қабілеттерін дамыту. **Дамытушылық ойын жағдаят: "Көкөністер, жемістер, жидектер".** Мақсат-міндеттер: балаларға көкөністердің кейбірі бақшада көрініп тұрса, кейбірін жапырақтар арасынан іздеу керектігін көрсету; балаларға көкөністерді зерттеуді ұсыну: сипап көру (шалқан-майда, қияр-бұдыр), басып көру (қатты), дәмін татып көру.	**"Көкөністер дүкені" ойыны.** Мақсат-міндеттер: көкөністер туралы түсініктерді нығайту; коммуникативтік қабілеттерді дамыту. Сатушы: - Сәлеметсіңдер ме, балалар! Сендер не үшін келдіңдер? (Көкөністер сатып алуға.) - Менің дүкенім сиқырлы, көкөністерді тек дұрыс жауаптар үшін ғана сатып алаласыңдар. Жұмбақ шешуге дайынсыңдар ма? Жұмбақтар. Доптар жатыр желісі бар, Қабат-қабат терісі бар. (Орамжапырақ) Ашулы қонақ бұл анық, Тоңып шешсе, жыладық. (Пияз)	**"Бақшадағы көкөністер" суреттер көрмесі .** Мақсат-міндеттер: балалардың көкөністерді баптау, күту және жинау туралы түсініктерін тиянақтау. **"Жануарларды тамақтандырайық" рөлді ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды үй жануарларын күту амалдарымен таныстыру; көкөністердің, үй жануарларының атауларын пысықтау; коммукативтік қабілеттерді дамыту. - Балалар, ауылдағы атаның үйінде әртүрлі жануарлар бар. Қане, қандай жануарлар бар екенін көрейікші. Балалар қораптың ішінен үй жануарларын алып шығады да, қалай дыбыстайтынын келтіреді. Үй жануарларын көкөністермен тамақтандырады.
Балалармен жеке жұмыс	**"Көкөністер" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға көкөністердің нақпішіндерін (муляждарды) сипату арқылы түйсігін дамыту, атауға, сыртқы ерекшеліктері бойынша ажыратуға, есте сақтауға баулу. Құралдар: көкөністердің нақпішіндері (муляждары). - Міне, дәмді көкөністер, Күзге дейін пісіп өскен: Картоп, пияз, қызанақ, Қияр, орамжапырақ. Д. Ахметова.	**"Қоянды үйрет" (артикуляцияны дамыту) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың артикуляциясын, есту, есте сақтау, қабылдау, ойлау қабілеттерін дамыту. Балаларға қоянға көмектесуді – оны үйретуді ұсыну: А) Ауызды ашу: - Қоян, ауызыңды аш, Былай! Былай! Б) тістерін көрсету: - Қоян, тістеріңді көрсет! Былай! Былай! В) Тілді көрсету: - Қоян, тістеріңді көрсет! Былай! Былай! Г) Сәбізді тістеу: - Сәбізді же! Ап! Ап! Ап! Д) Ерінді жалау: - Қоян бүкіл сәбізді жеп алды. Оған дәмдә сәбіз өте ұнады. Ол ернін жалай бастады. Былай! Былай! Ал балалар еріндерін майлықпен сүртеді. - Рақмет! – деді де қоян, орманға қашып кетті. Әр жаттығуды 3 рет қайталап орындау.	**"Бұл не?" (көкөністер, сөз тіркесі) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көкөністер туралы ұғымдарын жетілдіру; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Балаларға қонаққа әже келіп, себет алып келеді. - Қараңдаршы, әже бақшада не өсіріпті. (Балаларға себеттегі көкөністерді көрсету.) - Бұл не? (Бұл көкөністер.) Балаларға себеттен бір-бір көкөністен алып, оларды атауды ұсыну. - Әже оларды базарға апарып сатады. Ал біз барып, сатып аламыз. Құралдары: көкөністердің муляждары, себет, әженің суреті.	**"Базарда" (көкөністер, сөз тіркесі) ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың көкөністер туралы ұғымдарын жетілдіру; коммуникативтік қабілеттерін дамыту. Себеттерді аламыз. Жолға түсіп жүреміз, Базарға да жетеміз. Сөреге қарай ғой, Көкөністер ала ғой! - Мұқият қарап, айтыңдаршы, базарда қандай көкөністер сатылып жатыр? - Камила, саған не берейін? (Маған шалқан беріңіз (қияр, қызанақ, сәбіз).)	**"Сиқырлы сөздер" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларда әдептілікті қалыптастыру (көмекке алғыс білдіру, қоштасу және сәлемдесу). "Не сатып алдың?" ойыны (көкөністер, сөз тіркесі). Қолымда себетім. Үйге қарай келемін. Базарға бардым, Көкөніс алдым. - Камила, сен не сатып алдың? (Мен шалқан сатып алдым.) - Арсен, сен не сатып алдың? (Мен қызанақ сатып алдым.) т.с.с.

Серуенге дайындық	**"Тілалғыш түймелер мен баулар".** Мақсат-міндеттер: балаларда өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).	**Ойын жаттығуы: "Киімді бүктеп үйренеміз".** Мақсат-міндеттер: киімді дұрыс бүктеу біліктіліктерін қалыптастыру. балаларды өз киімдерін танып, атауға, өз шкафын белгіленуі (суреті) бойынша табуды үйрету.	**"Киіну, шешіну".** Мақсат-міндеттер: түймені тағу және ағыту, жапсырғыш тағындыларды ашып, жабу біліктіліктерін бекіту, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, киіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды, қажет жағдайда көмек сұрауды, сыпайы сөздерді қолдануды үйретуді жалғастыру.	Шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмек сұрау кезінде сөзбен өтініш білдіруге үйрету, қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстауға үйрету. Жазғы серуен кезіндегі ережелер: - серуен кезінде бас киім немесе орамал тағу; - ыстық ауа-райында, көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнге тіке қарамау, себебі бұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеу кезінде әркім өз жеке стақанынан тек қайнатылған су ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды, өйткені қол кір болады және оларда ауру тудыруы мүмкін микробтар көп.	**"Киім-кешектер мен аяқ киімді қалай дұрыс, таза ұстау керек".** Мақсат-міндеттер: балаларда мәдени-гигиеналық дағдыларды, өзіне-өзі қызмет ету дағдыларын қалыптастыру, киім-кешектер мен аяқ киімдерді таза ұстаудың маңыздылығы жайлы айту, "тиянақтылық", "ұқыптылық" түсініктерімен таныстыру, киімдегі олқылықты байқауға үйрету.

Серуен	**Суды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: су құйғыштан аққан судың жерге сіңіп, жоғалуын байқатып, өсімдіктердің тамырларына өте қажет екендігін түсіндіру; судың бұлтта бар екендігіне, жаңбыр болып, жерге тиетініне көз жеткізу; байқағыштыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. **Сумен іс-тәжірибелер.** Мақсат-міндеттер: судың мөлдір болып, бояуларға боялатынын, судың көкөністерде (қияр, пияз, қызанақ) бар болғандығын дәлелдеу; зияткерлікке бейімдеу. **"Бақшамыз қалпында" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ептілікке, бақылағыштыққа тәрбиелеу. **Көкөніс суреттерін бояу.** Мақсат-міндеттер: балалардың көкөністер туралы ұғымдарын пысықтау; ұсақ қол моторикасын дамыту. **Еңбек тапсырмасы:** көкөністер арасындағы	**Көкөністерді бақылау (шалқан, сәбіз, қияр, қызанақ). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: көкөністер туралы түсінік беру; бақшадағы көкөністерді таба білу біліктіліктерін қалыптастыру; жалпы пайдасы туралы, жеу алдында суға жуу керектігін түсіндіру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Көкөністерді дәмінен, түрінен, пішінінен ажыратуды үйрету (көкөністер алдын-ала жуылып дайындалған болу тиіс). Сәбіз бен шалқан жерде өседі. Сәбіз қатты, қызыл-сары түсті, ұзынырақ келген. Шалқан қатты, сары түсті, дөңгелек. Қияр қатты, жасыл түсті, Қызанақ жұмсақ, қызыл, ірі. Барлық көкөністер бақшада өседі. **Еңбек тапсырмасы:** көкөністер арасындағы құраған жапырақтарды алып тастау. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Сурет салу: "Қызанақ пен шалқан" (үлгі бойынша).**	**Аула құстарын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: аулада ұшып-қонып жүрген құстарды сыртқы келбетінің ерекшеліктері, қимылдары, дыбыстары арқылы ажыратуға баулу (торғай, қарға, сауысқан, көгершін, т.б.); бақылағыштыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. **"Көкөністер" жаттығуы.** Балақай, бақшаға барайық, Көкөністі жұлайық. Міне сәбіз, қиярым, Қызанақпен шалқаным. Көкөністен ала ғой, Дәруменге тоя ғой. **Еңбек тапсырмасы:** ойыншықтарды құмнан қағып, тазалап, қорапқа салу. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: күннің жаз мезгілінде аспанда биік орналасқанын, жерге жарық пен жылуды төгетінін түсіндіру; күннің адамға, жан-жануарға, өсімдіктерге қажеттігін көрсету (жапырақтардың түсі жасыл, гүлдерді түсі ашық, адамдар жылы киімін жазда кимейді, бақшадағы көкөніс, жидектер тез піседі); ұғымталдыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. **"Кішіден үлкенге" дидактикалық ойыны. Мүсіндеу.** Қатар бойынша орналастыруды үйрету, көзбен мөлшерлеуді, ойлауды дамыту. Тәрбиеші: балалар, ата неше шалқан отырғызды? (Біреу.) Қане оған көп шалқан отырғызуға көмектесейік. Ең алдымен егетін орнымызды дайындайық (балалар ермексаздан ұзынша келген таяқшаны ширатып мүсіндейді). Алдымен шалқан кішкентай болды, кейін біраз өсті, біраз уақыттан кейін тағы өсті, ең соңында тіпті үлкен болды.	**Бақшада өскен көкөністерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың топырақта өскен қияр туралы түсініктерін тиянақтау; бұл көкөністердің сабақтары өте ұзын, ұстағанда - жапырақтары да тегіс емес екендігін, көкөністің түсі жасыл, пішіні сопақ екендігіне көз жеткізу; жалпы пайдасы туралы, жеу алдында суға жуу керектігін түсіндіру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. **Желді бақылау.** Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру.

	құраған жапырақтарды алып тастау. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	Ортасынан бастап дөңгеленген қимылмен бояу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.		(Балалар шалқандарды көлемі бойынша бақшаға "отырғызады"). **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	**Еңбек тапсырмасы:** көкөністер арасын құраған жапырақтардан тазалау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті. **"Бақшада не өседі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: көкөністер туралы жұмбақтар жасыру және шешуін табу, атауын дұрыс дыбыстау. **"Борщ пісіреміз" сюжетті-рөлдік ойыны**. Мақсат-міндеттер: балаларды көкөністерді ажыратып, борщ тағамын пісіруге қатысты имитация әрекеттерін жасауға бейімдеу; балалардың арақатынастарын нығайту.
Серуеннен оралу	Қолды сабындау және түзу қимылдармен жууды үйретуді жалғастыру, қолды жуғаннан кейін сығуды үйрету. Қолдарын өз орамалдарымен сүртіп, орнына ілу біліктіліктерін бекіту. "Балалар қолдарын жуады" тақырыбы бойынша иллюстрациялар қарастыру және сол бойынша әңгімелесу. "Біз қолымызды қалай жуамыз" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: қолды жуу дағдыларын жетілдіру. Жаттамақ оқу: "Мөлдір су".				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Кеңес: "Баланың жазғы тамақтануы".	"Бала еркелігін қалай жеңуге болады" тақырыбына кеңес.	"Бала мен компьютер" тақырыбына кеңес.	Ата-аналарға "Деніміз сау болып өсеміз" тақырыбына коллаж әзірлеуді ұсыну, күн тәртібі жайлы әңгімелесу.	"Денсаулық - зор байлық" тақырыбына кеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: кіші « Балапан »жас
Балалардың жасы: 2 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 29.07 - 02.08.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Ережепова А

Апта күндері	*Дүйсенбі*	*Сейсенбі*	*Сәрсенбі*	*Бейсенбі*	*Жұма*
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Күнделікті дене қызуын өлшеу, балалардың дене терісіне, сыртқы келбетіне назар аудару; тәрбиешінің ата-аналарды толғандырған сұрақтарына жауаптары; балаларға арналған қолайлы орта тудыру.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен "Мектеп жасына дейінгі балалардың экологиялық тәрбиесі" тақырыбында әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**"Біз жинақылықты қалай сақтаймыз".** Мақсат-міндеттер: топтағы ретсіздікті байқауды үйрету. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** дымқыл шүберекпен орындықтың шаңын сүрту. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекетін орындауға араластыру. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: ү**лескедегі бұтақтарды жинаймыз. Мақсат-міндеттер: қарапайым тапсырмаларды орындауды үйрету. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру:** ойын бұрышындағы өз орнында тұрмаған ойыншықтарға назар аудару, оларды атап, орындарына жинау. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** табиғат бұрышындағы, бөлме өсімдіктерінің жапырақтарын сүрту. Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру, өсімдіктерге күтім жасау. **(еңбек іс-әрекеті)**
	"Гүл құра" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: ұзақ бөліктерден тұтас бейнені құрастыруға дағдыландыру; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Тәрбиеші тақтаға бір өсімдіктің бейнесін жапсырады. Оның бөліктерін атайды, көрсетеді: сабағы, жапырағы гүлі. Артынан әр бала өз гүлін үстел үстіне тәрбиешінің көмегімен құрайды да, тағы бір рет өсімдік бөліктерін атайды. **(қоршаған ортамен танысу, сенсорика)**	**Ойын жаттығуы "Гүлдер".** Мақсат-міндеттер: балаларды ырғаққа сай қимылдауға, көркем сөзге ілесіп айтуға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. Гүлім, гүлім, өсе бер, (Екі қолды жоғары көтеру) Әдемі боп, асыл боп. (Қолдарын екі жаққа бұлғау) Күндей жайнап кете бер, (Отырып, тұру) Қызыл, сары, жасыл боп. (Қол шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**Текшелермен ойындар.** Мақсат-міндеттер: балаларды текшелердің қасиеттерін тануға мүмкіндіктер жасау, түрлі құрылыстарды қалауға ынталандыру. Менде түрлі-түсті текшелер бар. - Балалар, қараңдаршы, мына текшелерден қандай гүлдер құрастыруға болады? Өз қалауларын бойынша гүл құрастырып көріңдер. **(құрастыру)**	**"Суретті құра" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұсақ бөліктерден (2-4) тұтас бейнені құрастыруға дағдыландыру; жазықты бағдарлау, ойлау, қабылдау қабілеттерін дамыту. Балалар, сендерге жұпқа бөлініп, қиынды суретті құрап, гүлді атау керек. **(сурет салу)** **"Көпіршік" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңбер құрып тұруды, оны кеңейте және кішірейте білуді, өз қимылдарын мәтін сөзіне сәйкестендіруді үйрету. Мөп-мөлдір көпіршік, Қалықта аспанда. Жарылмай ұша бер, Ешкімнен жасқанба! Балалар, баяу артқа қарай шегініп, шеңберді кеңейтеді. "Көпіршік жарылды" сөзіне балалар қолдарын түсіріп, "ш-ш-ш" дыбысын дыбыстайды. **(дене шынықтыру)**	**Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Гүлдер нәзік болады, (Саусақтарды баяу ашу) Қаулап өсіп толады. (Қолдарын үстіге созып, бұлғайды) Қарамасаң аялап, Солып, құрап қалады. (Саусақтарын баяу жабу) **(сөйлеуді дамыту)**

Ертеңгілік жаттығу	**Таңғы жаттығу: "Гүл".** 1. Жерге дән болып түстім, Әдемі гүлге айналдым. Б. қ. толық отыру; 1- қолды жоғары созу, қол белде; 2-б.қ. (5-6 рет) 2. Күнге қарай созыламын,Күн нұрына жылынамын. Б. қ. қол дене бойында; 1- қолдарды жанымен жоғары,аяқ ұшымен тұру; 2-б.қ. (5-6 рет) 3. Жан-жағыма қарадым.Өзіме ұқсас достарды көріп, Қуанып қалдым. Б.қ. аяқ алшақ, қол белде; 1- солға қарай бұрылу, оң қолды жанға; 2-б.қ. 3-4- дәл солай сол жаққа; (5-6 рет) 4. Көбелектер маған қонады,Тәтті нәрімді алады. Б.қ. қол жанда; 1- толық отыру, қол тізеде; 2-б.қ. (5-6 рет) 5. Қонақтарға әрдайым.Ашық менің қабағым Б.қ. дәл солай; ескіру; (10рет) 6. Тыныс алуға арналған жаттығу:"Гүлдер". 7. Түнде батқанда бәрімізТәтті ұйқыға батамыз. Б.қ. толық отыру, топтасу.**(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Көркем сөз:** Қомағай қоңыр аю,Нанды шашып жеп отыр. Түсінбедік бір сөзін,Аузы нанға толып тұр. Сөйлемей іш тамақты,тарсылдатпа табақты.**(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Қуаныш шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; қоршаған объектілерге, топтастарға көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Қане, достар қуанайық. Қуанайық құстарға да, Күнге де, (Балалар қолдарын жоғары көтереді) Қуанайық жымың қаққан көздерге. (Бір-біріне қарап жымияды) Бүкіл әлем қуансын бізбен бірге, (Қолдарын екі жаққа қарай ашады) "Қайырлы таң!" деп, айтамыз біздер Сізге! (Барлығы қолұстасады) "Қайырлы таң!" ата-анамыз, Сіздерге! "Қайырлы таң!" қалады тағы бізбенен!	**Қуаныш шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; дене мүшелерін қабылдап тануға тәрбиелеу. - Қайырлы таң, көздерім (Қабақты сипау) - Сендер ояңдыңдар ма? (Үлкен және сұқ саусақтан "дүрбі" жасау) - Қайырлы таң құлағым! (Алақанмен құлақты сипау) - Сендер ояңдыңдар ма? (Саусақтарды кең ашып, құлаққа тигізу) - Қайырлы таң, қолдарым! (Екі қолды кезек-кезек сипау) - Сендер ояңдыңдар ма? (Қол шапалақтау) - Қайырлы таң, күн! (Қолды жоғары созу) - Мен ояңдым! (Басты жоғары көтеру)	**"Көбелек қай гүлге қонды?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың гүлдер туралы түсініктерін пысықтау; гүлдерді атауға дағдыландыру. Құралдар: қызғалдақ, бақбақ, түймедақ, көбелектің суреттері. Балалар гүлдер жайлы айтады. - Мынау қандай гүлдер алаңқайы? (Түймедақ), - Ал алаңқай ше? (Қызғалдақ). - Балалар, басқа алаңқайға барайық.	**Сәлемдесу ойыны: "Менің көмекшілерім".** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; дене мүшелерін қабылдап тануға тәрбиелеу. Мынау – менің жүрегім, Бәрі осыдан басталған, Мынау – басым ақылды. Бәрін осы басқарған. Мынау – менің оң қолым, Мынау – менің сол қолым. Барлық істі атқарған.	**"Бақ-бақ" тыныс алу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың артикуляциясын, тыныс алу мүшелерін дамыту. - Бақбаққа, оның үлпілдек күлтешілерін қозғау үшін үрленderші, бірақ ұрттарына ауа толтырып алмауға тырысыңдар.

Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Жазғы гүлдер тамаша!" Мақсат-міндеттер: Балаларды тура және айналма текшелерді айналып жүгіру жаттығуларын жасауды үйрету; балалардың жүру және жүгіру қимылдарын бақылап, қайталап көрсетуге машықтандыру; тура және айналма жолмен жүгіру барысында жылдамдық,ептілік дағдыларын дамыта отырып, балаларда жағымды эмоциялық көңіл-күй туындату.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Жылқы мен бұғы" ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегіні әңгімелеп беру, мұқият тыңдауға үйрету; ертегі мазмұнын өз ойларымен толық жеткізе білуге; үй жануарлары мен жабайы аңдарды ажырата алу дағдыларын дамыту; сөздік қорын молайту, байланыстыра сөйлеу іскерліктерін жетілдіру; өз құрбыларымен тату, достарына адал болуға тәрбиелеу.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Гүл шалғыны" Мақсат-міндеттер: Дала гүлдері туралы ойларын жинақтау; гүлдердің әсемдігіне назарларын аудару; есте сақтау қабілетін, сөйлеу қабілетін дамыту; табиғатқа деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Көгалда гүлдер жайқалды…" Мақсат-міндеттер: Гүлдің бейнесін, алақандарын қолданып құрылымы мен пішінің беруді үйрету; балалардың алақанмен сурет салуға қызығушылықтарын ояту; негізгі түстер жайлы білімдерін бекіту; ұсақ қол моторикасын дамыту; зейіндерін, есте сақтау қабілеттерін дамыту; сурет салу кезінде бояуларды ұқыпты пайдалануға тәрбиелеу; айналадағы табиғатты танып білуге деген қызығушылықтарын ояту.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Гүлдер мерекесі" Мақсат-міндеттер: Балалардың педагогпен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.
Серуенге дайындық	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыруды, қол жууды үйрету.				
Серуен	**Гүлдеп тұрған өсімдіктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды кейбір гүлдейтін өсімдіктермен таныстыру. Олардың құрылымын талдау, гүлінің пайдасы жайлы айту. Гүлдерді аялауға тәрбиелеу. Өсімдікті қарастыру, гүлдің түсін, пішінің, гүлдерінен басқа оларда не бар екенін сұрау. Балаларды гүлдерді аялауға, баспауға, үлкен гүл шоғын жұлмауға үйрету. **Көркем сөз.** Ерте тұрып күнде, Су құямын гүлге. Жайнайды гүлім, Құлпыртып түрін. **"Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды сигнал бойынша жұптарға жиналуға және	**Түймедақты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды кейбір гүлдейтін өсімдіктер: түймедақпен таныстыру. Олардың құрылымын талдау, гүлінің пайдасы жайлы айту. Гүлдерді аялауға тәрбиелеу. Негізгі мазмұны: Балаларға түймедақты қарастыруды ұсыну. Түймедақтың түсіне назар аудару: күлтешелері ақ, ортасы сары. Сабағы биік, жапырақтары ұзыншақ келген. **Көркем сөз.** Гүлге айналып құлпырып, Түрлі-түсті бояулар. Киіп сары көйлегін, Бақбақ гүлі оянар. Қалықтайды ұлпасы, Ақ періште сияқты. Нәзік желмен ұшып жүр, Таңғажайып гүл басы.	**Жолжелкен мен қалақайды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды кейбір гүлді өсімдіктермен таныстыру; гүлдерді аялауға тәрбиелеу. Олардың құрылымын талдау, гүлінің пайдасы жайлы айту. Жол бойында өсіп тұрған өсімдіктермен таныстыру. Олардың көбі емдік өсімдіктер: қалақай, жолжелкен. - Балалар, жолжелкен деп неге атайды? **Жұмбақ.** Жап-жасыл жапырақ, Ұстасаң шағып алады. (Қалақай) Өзіне шап шақ, Киген қалпағы аппақ, Үлпілдектер тұр қаптап. (Бақбақ) **"Масаны ұста" қимыл-қозғалыс ойыны.**	**Гүлзардағы гүлдерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда гүлдер жайлы түсініктерін кеңейту; өсімдіктерге деген қызығушылығын арттыру. Гүлдер әдемі, нәзік, хош иісті, түрлі-түсті, үлкен және кішкентай. Гүлдерден гүл шоғын жасауға болады. **"Торғайлар мен мысық" қимыл-қозғалас ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістікте қозғала білу, ұжыммен бір-біріне соғылмай қимылдау біліктіліктерін дамыту; белгі бойынша әрекет ету, тереңдікке, орыннан ұзындыққа секіруге, жылдам жүгіруге жаттықтыру. **"Құрылысшылар" сюжетті-рөлдік ойыны.**	**Бақбақты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда гүлдеп тұрған бақбақ жайлы қарапайым түсінікті дамыту; өсімдіктер әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Балаларды гүлдеп тұрған бақбақты танып, атауға жетелеу. Сөздік қорларын сын есімдермен молайту (сары, күн сияқты алтын түстес) өсімдіктерді аялауға тәрбиелеу. Үлбіреген бақ-бақ, Үлпілдеген аппақ. "Уф", - десем, бақ-бақ, Ұшасың ғой қаптап. **“Әженің қозысы болыпты” қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жүруге, жүгіруге, еңбектеп жүруге жаттықтыру. Балалар шеңбер құрып тұрады, тәрбиеші айтады: ”Әженің қозысы

	жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы маскалар: гүлдер мен аралар. **"Аттап өт" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда алға жылжып екі аяқпен секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа және биіктікке секіруге, тез жүгіруге жаттықтыру. Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті. Шығарылатын материал: күрекшелер, сыпырғыштар, қырғыштар, қалыптар. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: серуеннен кейін ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек түрлеріне баулу. **Кинетикалық құмнан тұрғызылған "Құм қалашығы"** Кинетикалық құмның барлық кереметтілігін сөзбен немесе фотосуреттермен жеткізу мүмкін емес, оны тек құмды қолыңызбен ұстап көріп қана сезіне аласыз! Кинетикалық құммен қалыптарды қолданып пішіндер мүсіндеуге өте ыңғайлы. Балалардың еркін ойындары.	(Д. Қ Бұланбаева) **"Тауық пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойынды.** Мақсат-міндеттер: балаларда қимыл-қозғалысты белгі бойынша орындау біліктілігін дамыту; әртүрлі бағытта жүгіру мен еңбектеуді жаттықтыру. **"Көлшіктен өт" қимыл жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балаларда тепе-теңдікті,ептілікті, көзбен мөлшерлеуді дамыту. **Еңбек әрекеті: жерге түскен жапырақтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Шығарылатын материал: күрекшелер, шелектер, қалыптар, жыл мезгілдеріне сәйкес киінген қуыршақтар, машинкалар.	Мақсат-міндеттер: балаларда қимыл-қозғалыстарын көру белгісімен үйлестіру біліктілігін дамыту. Балаларды секіруге жаттықтыру (бір орында секіру). **"Торғайлар мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістікте қозғала білу, ұжыммен бір-біріне соғылмай қимылдау біліктіліктерін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, тереңдікке, орыннан ұзындыққа секіруге, жылдам жүгіруге жаттықтыру. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Шығарылатын материал: күрекшелер, сыпырғыш, зембілдер, қалыптар, қарындаштар, қағаз беттері.	Шығарылатын материал, балаларды алмастыру заттарын қолдануды, құмнан құрылыс нысанын жасап, оны ойнауды үйрету. **Жеке жұмыс: "Ұқсас гүлді немесе күлтешені тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: гүлдерді ажырата, атай білу қабеліттерн нығайту. (Түймедақ, бақбақ, раушан-гүл). **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: үлескені тастардан тазарту.** Мақсат-міндеттер:тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Еркін ойындар: балалардың шығарылған материалмен ойындары.** Құмды құрылыс және табиғи материалмен үйлесіре білу, қызықты және қиын құрылыс нысандарын тұрғызуға жол береді.	болыпты. Оның аяғы мынандай болыпты (аяқтарын алға шығарады), тұяқтары мына жерде болды (отырып көрсетеді) т.с.с (мүйізі, құйрығы). Қозының серуендегісі келіп, ол тауды, тасты аралайды (төрт яқтап тұрып, бүкіл алаңқайда жүреді). Әже қозыны үйге шақырады: ”Кел, қозы үйге кір, әйтпесе қасқыр жеп кетеді”. Тәрбиеші қасқырды келтіреді де, одан қашып кетуді ұсынады. **"Көбелекті гүлге қондыр" ойыны.** Мақсат-міндеттер: сигнал бойынша алаңда жайылып жатқан гүлдердің кескіндеріне бір көбелектің бейнесін түстеріне сай қондыруға дағдыландыру; түстерді қабылдау, зейін, ойлау, кеңістікті бағдарлау қабілетін дамыту. Құралдар: негізгі түстерге боялған көбелектер мен гүлдердің қағаздан кескіндері. Еңбекке баулуға арналған тапсырма: ойын жабындысын сыпыру. Мақсаты: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Құмнан тоқаш жасауды үйрету, таяқшамен құмда сурет салу, доп ойнау. Балаларды тек өз үлескелерінде серуендеуді, ойнауды үйрету. Олардың қозғалыс белсенділігін байқау.
Серуеннен оралу	Қолды сабындау және түзу қимылдармен жууды үйретуді жалғастыру, қолды жуғаннан кейін сығуды үйрету. Қолдарын өз орамалдарымен сүртіп, орнына ілу біліктіліктерін бекіту. "Балалар қолдарын жуады" тақырыбы бойынша иллюстрациялар қарастыру және сол бойынша әңгімелесу. "Біз қолымызды қалай жуамыз" дидактикалық ойыны. Мақсаты: қолды жуу дағдыларын жетілдіру. Жаттамақ оқу: "Мөлдір су".				
Түскі ас	Мәдени-гигиеналық шаралар: балаларды қарапайым тапсырмаларды орындауды үйретуді жалғастыру: майлықтарды үстелге қою, қасықтарды тарату. Берілген тапсырманы жауапкершілікпен орындау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Түскі ұйқы	Мақсаты: балалардың жайлы ұйқысына жағдай тудыру. **"Әлди-әлди" әні.** Көзімнің ағы-қарасы,Жүрегімнің парасы, Уайым-қайғы ойлатпас,Көңілімнің сапасы. Айналайын, шырағым!Көлге біткен құрағым! Маңдайдағы құндызым,Аспандағы жұлдызым.**(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Оятпақ жаттығулары.** "Көңілді аяқтар" Аяқтарды биік көтер, міне былай, Топ, топ, топ!Көңілдірек! Биігірек! Міне былай: Хоп, хоп, хоп!Қоңыраулар сыңғыр-сыңғыр, Қатты-қатты, сылдыр-сыңғыр!Шап жүйрігім, шап-шап, Тпру - ру -у, тұлпарым:Тоқтат! Тоқтат! Мәдени–гигиеналық дағдылар жайлы білімдерін бекіту.**(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Міне қасық, міне ас, Тамақтантан ешнәрсе қалмас. Тамақты тауысқаннан кейін, үстелден тұру, орындықты жылжыту, алғыс айту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**"Гүл шоғын жина" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұсақ бөлшектерден тұтас бейнені құрастыруға тарту. Әр баланың алдында — құмырадағы гүдердің сұлбасы жатады, жаңында түрлі-түсті гүлдердің сұлбалары жатады, олардың арасынан құмырадағы гүлдердің түстеріне ұқсастарын таңдап алып, гүл шоғын жинау керек. Тәрбиеші мен балалар гүл шоғын қарастырады, олардың түсін айтады. Ой, жарайсыңдар, барлықтарын маған көмектестіңдер. Менің әрқайсыларына сыйлықтарым бар. **(сенсорика)**	**"Шөптегі бақбақ" түрту әдісімен сурет салу.** Мақсат-міндеттер: балалардың тәстүрден тыс сурет салу техникасын игеру мүмкіндіктерін жетілдіру; бақбақ туралы түсініктерін нығайту. Сурет салу барысында балалар бақбақтың суретін сары бояумен қылқаламды күрт тигізіп, оны бірден көтеріп алу арқылы салады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	**"Отбасы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды отбасының өмірін шығармашылық түрде көрсетуге жетелеу. Сюжеттегі екі кейіпкердің (анасы, қызы) өзара әрекеттесу іскерліктерін қалыптастыру. Өзара әрекеттесу және бір-бірімен тіл табысу біліктіліктерін дамыту. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**"Ұмытшақ сатып алушы" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың гүл туралы түсініктерін тиянақтау; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Сатып алушыға гүл сатып алу қажет, бірақ ол гүлдің атын ұмытып қалыпты. Ол сол гүлді сипаттайды, ал сатушы сипаттамасы бойынша танып, суретін көрсету керек. Барлығын бірге тексереміз - Раушан – бақшада өседі, сабағында тікендері бар, ол қызыл, ақ, сары болады. - Бәйшешек – көктемгі алғашқы ақ түсті гүл, Қызыл кітапқа енгізілген және т.с.с. Құралдары: гүлдердің суреттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	**"Гүлдер" музыкалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды музыка ырғағына сай қимылдауға машықтандыру; эстетикалық сезімдерін дамыту. **(музыка)**

Балалармен жеке жұмыс	**"Гүлдерді тізбекке сал" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: гүлдер туралы білімдерін тиянақтау; ойлау, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. - Балалар, бұзық жел гүлдің күлтешелерін жұлып, барлығын шатастырып тастаған екен. - Қане, гүлге күлтешелерін тауып берейік. - Балалар гүлдерді көлемдеріне, құрылымдарына сай, кезектестіріп отырып, тізбек құрайды. **Көркем сөз.** Қызыл, сары, көк гүлді, Құшағыма жинадым. Кімге сыйласам екен, Бұл әдемі гүл шоғын? Ортада бір бала тұрады. **"Гүлді қалай өсіру керек, айтып бер!" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: гүлдердің өсу кезеңдеріндегі ретін білуге машықтандыру; ойлау қабілетін дамыту. (Тақтада гүлді отырғызу кезеңдері бейнеленген карточкалар орналастырады). Құралдары: гүлдердің өсу кезеңдерін сипаттайтын суреттер.	**"Жазғы гүлдер" тақырыбына әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: гүлдер туралы білімдерін жетілдіру. - Балалар, сезесіңдер ме, айналада қандай жағымды иіс? - Бұл ненің аңқыған иісі екен? **Жұмбақ:** Түсті-түсті, иісі аңқыған, Араларға нәр сыйлаған. (Гүлдер). Әңгімелесуге арналған сұрақтар: - Гүлдер не үшін керек? - Бақша гүлдері қайда өседі? - Бақша гүлдерін атаңдар. - Дала, орман гүлдері қайда өседі? - Дала және орман гүлдерін атаңдаршы. - Бақтағы гүлдерге кім күтім жасайды? - Біз гүлдерге қалай күтім жасаймыз? - Гүлдердің қандай пайдасы бар? - Ал біздің топта дала немесе орман гүлдері өседі ме? - Олар неге солай аталады?	**Суды бақылау.** Мақсат-міндеттер: су құйғыштан аққан судың жерге сіңіп, жоғалуын байқатып, өсімдіктердің тамырларына өте қажет екендігін түсіндіру; судың бұлтта бар екендігіне, жаңбыр болып, жерге тиетініне көз жеткізу; байқағыштыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. **"Гүлдің сабағы" таяқшалармен жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: гүлдер туралы білімдерді тиянақтау; ұсақ қол моторикасын дамыту; көзбен көру, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру. - Балалар, таяқшаларды гүл сабағының орнына орналастырыңдар. Біркелкі гүлдерді тауып, көрсетіңдер.	**"Гүлдер" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлеп оқуға, мазмұнына сай қимылдарды жасауға машықтандыру; сөйлеу мәнерін, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Біз гүлдерше өсеміз (Саусақтарды жұдырыққа тию) Жапырағы жайқалған, (Алақанды ашу) Сабақтары салалы, (Алақанды ашып, жабу) Желмен бірге ырғалған. (Саусақтарды ары-бері қимылдату)	**Аула құстарын бақылау.** Мақсат-міндеттер: аулада ұшып-қонып жүрген құстарды сыртқы келбетінің ерекшеліктері, қимылдары, дыбыстары арқылы ажыратуға баулу (торғай, қарға, сауысқан, көгершін, т.б.); бақылағыштыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. **Барельеф тәсілі бойынша мүсіндеу «Әдемі гүлдер».** Ермексаздан бөліктер бөліп алыңдар, оларды суретке бастырып, ермексаздың үстіне гүлді қойып, саусағыңызбен мықтап басыңыз.
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттер: шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмек сұрау кезінде сөзбен өтініш білдіруге үйрету, қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстауға үйрету. Жазғы серуен кезіндегі ережелер: - серуен кезінде бас киім немесе орамал тағу; - ыстық ауа-райында, көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнге тіке қарамау, себебі бұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеу кезінде әркім өз жеке стақанынан тек қайнатылған су ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды, өйткені қол кір болады және оларда ауру тудыруы мүмкін микробтар көп.	**"Біз серуенге қалай киінеміз".** Мақсат-міндеттер: киім-кешек, аяқ киім, бас киім атауларын және қолданысын нақтылау. **“Бедерлі жолдармен” ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: асфальтта сызылған бедерлі сызықтармен жүруді жаттықтыру.	**"Киіну, шешіну".** Мақсат-міндеттер: түймені тағу және ағыту, жапсырғыш тағындыларды ашып, жабу біліктіліктерін бекіту, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, киіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды, қажет жағдайда көмек сұрауды, сыпайы сөздерді қолдануды үйретуді жалғастыру.	**Ойын алаңында қимыл-қозғалыс ойындарын өткізу барысында:** - ойын шартын мұқият тыңда; - ойынды тәрбиешінің белгісі бойынша баста; - белгіленген жерде ғана ойна; - лақтыру кезінде жолдасына қарай дәлдеме; - белгіден кейін ғана допты лақтырып артынан жүгір; - ойын кезінде бір-бірінді итерме. Мақсат-міндеттер: балаларды ойындар барысында ережелерді сақтауға бейімдеу.	**"Тілалғыш түймелер мен баулар".** Мақсат-міндеттер: балаларда өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).
Серуен	**Гүлзардағы гүлдерді бақылау (космея). (қоршаған ортамен танысу,**	**Құмырадағы гүлдерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**Гүлзардағы гүлдерді бақылау (барқыт). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене**	**Торғайды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**

	сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: космея гүлінің түсі қызғылт екендігін айтқызып, гүлдердің сабағы биік, иісі хош, жапырақтары жіңішке болғанын тәжірибеле байқату; гүлдерге деген қызығушылықты арттыру. Педагог гүлге аллергиясы бар, аса сезгіш балаларды іс-тәжірибеге қатыспау амалдарын ескеру керек. Өсімдіктерге қалай күтім жасайтынын сұрау. Сөйлеуді, ойлауды, сұлулықты көре білуді дамыту. **"Төртінші артық" (дала және бақша гүлдері) дидактикалық ойыны**. Мақсат-міндеттер: заттарды топтастыру, ойлау қабілетін дамыту; дала және бақша гүлдерін ажыратуға баулу. Құралдары: гүлдерді суреттері. **Еңбек тапсырмасы:** құмды бір жерге үйіп, шелектерге салып, құмсалғышқа апару. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек әрекеттерін орындауға баулу. **Балалардың шығарылған материалмен дербес-ойын әрекеті.** Шығарылған материалдар: күрекшелер, сыпырғыштар, қырғыштар, қалыптар**.**	Мақсат-міндеттер: гүлдерді тануға деген қызығушылықты арттыру; гүлдерді суда ұзақ ұстауға болатынына көз жеткізу; зеректікке тәрбиелеу. - Балалар, қараңдаршы, құмырада нелер тұр? Құмыраға гүлдер салынған. - Гүлдің атауын кім табады? - Гүлдің жапырақтары, сабағы қандай? - Жақын келіп гүлдердің иісін иіскеп көріңдер. Педагог бақылау барысына сезгіш (аллергиясы бар) балалардың тікелей қатыспауын ескеру керек. **"Құмыра" қол еңбегі.** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек дағдыларына бейімдеу; ұсақ қол моторикасын жетілдіру; ой-қиялын дамыту. Балалар тұзды қамырдан құмыра жасайды да, түрлі кеспе түрлерін басып - гүл егеді. - Қызыл гүлдер нешеу? - Қанша сары гүл? - Түсі басқа гүлдер бар ма? Санап айтайық. **"Баяу - жылдам жүрейік" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша баяу және жылдам жүруге машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларды бір бағанға тұруға шақырады: - Балалар, бүгін біз саяхатқа шығамыз, баяу және жылдам қалай жүретінімізді байқайық. Зерек бала болу біл. Қане, бағанға тізіл! Жарайсыңдар, балалар! Бағыттаймыз алысқа. Біз жүреміз, асықпаймыз, Аяндап, жан-жаққа қараймыз. Тып-тыныш қадам басып, Дыбыстарды шығармаймыз. Ал енді шапшаң болайық, Тура жолдарға шығайық, Бақша алаңына, алақай, Жылдам жүгіріп барайық. Д. Ахметова. **Балалардың шығарылған материалмен дербес-ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, шөпке, гүлдердің сабақтарына, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. **Қыстырғыштармен ойын: "Гүлдер".** - Қыстырғыштарды гүлдің ортасына қыстырып қойыңдар. **Ұжымдық жаттығу: "Гүл отырғызу".** Мақсат-міндеттер: гүлді баптау амалдарын қалыптастыру; қарапайым еңбек дағдыларына бейімдеу. Балалар қалақшалармен ұяшықтарға тары салады да, тырнамен тегістеп, тарыға жасанды гүлді тығындайды. Кейін су сепкімен суарады. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдап жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: барқыт гүлінің түсі сары және қызыл-сары екендігін айтқызып, гүлдердің басы дөңгелек, иісі хош, жапырақтары жұмсақ болғанын тәжірибеле байқату; гүлдерге деген қызығушылықты арттыру. Педагог гүлге аллергиясы бар, аса сезгіш балаларды іс-тәжірибеге қатыспау амалдарын ескеру керек. Өсімдіктерге қалай күтім жасайтынын сұрау. Сөйлеуді, ойлауды, сұлулықты көре білуді дамыту. **Музыкалық-динамикалық үзіліс: "Гүлдер".** Балалар музыка ырғағымен мәтінге және ересектің көрсетуіне сәйкес қимыл-қозғалыстарды орындайды. **Еңбек тапсырмасы:** ойыншықтарды құмнан қағып, тазалап, қорапқа салу. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	Мақсат-міндеттер: балалардың торғай туралы түсініктерін нығайту; торғайдың шапшаң, жылдам ұшатынын, торғайдың өзіне жем-қоректі тез тауып алатынын байқату; қамқорлыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға торғайлар алдына кепкен нанды үгітіп шашуды, алыстан бақылауды ұсыну мүмкін. **Түймемен ойын: "Гүлдер".** Түймелерді түсі мен көлеміне сәйкес шеңберлерге орналастырайық. "Түймелерді" түрлі түсті қатты қағаздан дайындауға болады. **"Кегльді қағып ал" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.

Серуеннен оралу	Қолды сабындау және түзу қимылдармен жууды үйретуді жалғастыру, қолды жуғаннан кейін сығуды үйрету. Қолдарын өз орамалдарымен сүртіп, орнына ілу біліктіліктерін бекіту. "Балалар қолдарын жуады" тақырыбы бойынша иллюстрациялар қарастыру және сол бойынша әңгімелесу. "Біз қолымызды қалай жуамыз" дидактикалық ойыны. Мақсаты: қолды жуу дағдыларын жетілдіру. Жаттамақ оқу: "Мөлдір су".				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Бала үшін қандай спорт пайдалы?" тақырыбына әңгімелесу.	Жеке кеңес: "Сіздің балаңыздың тамақтану мінезі".	"Егер сіздің балаңыз ұяң болса" тақырыбына әңгімелесу.	Әңгімелесу: "Баланың отбасындағы еңбек тәрбиесі".	Кеңес: "Саябаққа (орманға) ұйымдасқан саяхат кезіндегі табиғатқа деген қызығушылықтарын тәрбиелеу".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят »бб
Топ: кіші» Балапан»жас
Балалардың жасы: 2 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 05.08 - 09.08.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Ережепова А

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Күнделікті дене қызуын өлшеу, балалардың дене терісіне, сыртқы келбетіне назар аудару; тәрбиешінің ата-аналарды толғандарған сұрақтарына жауаптары; балаларға арналған қолайлы орта тудыру.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен "Балаларға ертегі оқу" тақырыбында әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** конструктор бөлшектерін қорапқа жинау. Конструктордың қорапқа салынғанына назар аудару; егер олар шашылып жатса, бөлшектері қорапқа симайтынын белгілеу. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** табиғат бұрышындағы бөлме өсімдіктерінің жапырақтарын сүрту. Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру, өсімдіктерді аялауға тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** "Ойнап болғаннан кейін топ ішін жиыстыру". Мақсат-міндеттер: балаларда саналы түрде тәртіпке деген ұмтылысты, ойыннан кейін ойыншықтарды жинау әдетін қалыптастыру, жұмыс жоспарын құра білу, алдағы іс-әрекетке қажетті материалдарды таңдай білуге үйрету. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** үлескедегі бұтақтарды жинаймыз. Мақсат-міндеттер: қарапайым тапсырмаларды орындауды үйрету; еңбек дағдыларын қалыптастыру. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** серуен алдында ойыншықтарды жинау. Жапырақтарды, бұтақтарды, тастарды шелекке жинап салу, белгіленген орынға апару. Құмды құмсалғышқа салу. Құмды құлсалғыш қақпағынан сыпыру. Мақсат-міндеттер: қарапайым тапсырмаларды орындауды үйрету; еңбек дағдыларын қалыптастыру. **(еңбек іс-әрекеті)**

	Көркем сөз. Ертегілер өте көп, Үнемі айтып жүреміз. Кімнің көп білетінін, Қазір сұрап, білеміз. Балалар, сендер қандай ертегілерді білесіңдер? Танымал ертегілерді атау: "Үйшік", "Шұбар тауық", "Бауырсақ", "Аққу-қаздар", "Маша мен аю", "Үш аю" және т.б. **Қиынды суреттермен ойындар: "Ертегі кейіпкерлерін құра".** Мақсат-міндеттер: балаларды ұсақ бөліктерден (2-4) тұтас бейнені құрастыруға дағдыландыру; жазықты бағдарлау, ойлау, қабылдау қабілеттерін дамыту. Балаларды, ертегі кейіпкерінің суреті құрастырылғаннан кейін, оны атауға шақыру. **Логоырғақты жаттығу: "Бауырсақ" және музыкамен жүгіру.** Мақсат-міндеттер: Бауырсақ кейіпкерінің сөздерін жатқа ырғаққа сай айтуға машықтандыру; ертегі әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Мен Бауырсақпын, Бауырсақ. Менің бетім домалақ. Қалған ұннан илендім, Ыстық майға піскенмін. Бауырсақпын, домалақпын, Домалап келем жолақпен.	**"Бауырсақ" ертегісін фланелеграфта көрсетіп отырып, айту.** Мақсат-міндеттер: балаларды ертегі мазмұнын мұқият тыңдап, желісін есте сақтауға мүмкіндіктер жасау; ертегі әлеміне деген қызығушылықты қалыптастыру. Мазмұндау элементтерімен ертегі желісі бойынша әңгімелеу. Құралдары: фланелеграф, ертегі кейіпкерлерінің кескіндері.	**"Ертегі кейіпкерлерін бейнеле" музыкалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың эмоционалды дамуына жағымды ықпал ету; коммуникативтік қабілеттерді дамыту; ертегілер әлеміне деген қызығушылықты тудыру. - Балалар, ертегі кейіпкерлеріне айналғыларың келе ме? - Мен ертегі кейіпкерлері жайлы өлең оқимын, ал сендер, балалар, ортаға шығып өлеңде айтылған жан-жануарды қимылмен көрсетесіңдер. Тәрбиеші жан-жануарды сипаттайтын қысқа өлең оқиды, балалар қимылдарын келтіреді. Түлкі деген қу ғой, Жүрген жері шу ғой. Жатып алып жағада, Іздегені ду ғой. Қорбаң-қорбаң, қорбаңбаймын, Омартаны аралаймын, Аяқ-қолды жаралаймын, Бал ұрлауға арланбаймын. Ұзын құлақ, сұр қоян, Естіп қалып сыбдырды, Ойлы-қырлы жерлерден, Ытқып-ытқып секірді. Бақа, бақа, балпақ, Көзі оның тостақ. Қырдан алыс көп қарап, Көзі содан тостақ. Қсқыр орманда жортады, Аяздан ол қорқады, Аспанға қарап ұлиды, Ауылда малдыториды. Біз Тышқанбыз, Тышқанбыз, Дән тереміз тыстан біз. Жол бойынан ін қазып, Жинап жүрміз күнде азық.	**Тақпақ мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: әтештің суреті. **Көркем сөз.** Айдарлы әтеш, Таң атпай тұрыпты, Ойқастап жүріпті. Жан-жағына қарапты, Айдарын тарапты. - Балалар, әтеш адасып, қандай ертегіден келгенін ұмытып қалыпты. Қане оған ертегіні табуға көмектесейікші: - Ертегінің шымылдығы ашылсын, Балаларды әлеміне шақырсын! **Кітаптар көрмесі.** Мақсат-міндеттер: балаларға кітаптарды қарауға деген қызығушылығын, әдептілікке, көркем сөзге деген сүйіспеншілікті қалыптастыру. - Балалар, әтешті қандай ертегілерді кездестіруге болады? ("Қояннның үйшігі", "Аңдардың қыстауы", "Мысық, әтеш және түлкі", "Тауық пен әтеш".) - Дұрыс, жарайсыңдар! Қане, есімізге түсірейікші «Қояннның үйшігі» ертегісінде әтеш қандай? (Батыл, ержүрек, батыр.) - Дұрыс, ал "Мысық, әтеш және түлкі" ертегісінде әтеш қандай? (Тілазар.) - Дұрыс, жарайсыңдар! Әтеш "Тауық пен әтеш" ертегісінде қандай? (Қыңыр, тілазар.) Балалар бірден жауап бермей жатса, педагог өзі айтып, балаларға қайталатады. Құралдар: белгілі ертегілер кітапшалары, кітап сөрелері.	**""Шұбар тауық" ертегісін ретретімен құрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бірнеше суреттерден "Шұбар тауық" ертегісінің желісін құрастыруға машықтандыру; есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. - Балалар, алдарыңда жатқан бірнеше суреттерге қарап, олардың "Шұбар тауық" атты ертегінің желісі бойынша бір ретке тізіп алайық. - Карточкаларда қандай ертегі бейнеленген? Қандай суретті біз бірінші орналастырамыз? Онда не бейнеленген? Ата мен әженің үйінде не өмір сүрді? Енді қандай суретті қою керек? Тауық не істеді? Керек суретті тап? Одан кейін не болды? Жұмыртқаны бірінші кім жарып көрді, ата ма, әлде әже ме? Одан кейін не болды? Қай суретті ең соңында қоямыз? Тауық ата мен әжені қалай жұбатты? (Балалар тәрбиешінің сұрақтарына жауап бере отырып, карточкаларды орналастырады.) Тауық көп жұмыртқа тапты, бірақ алтын емес, жай жұмыртқалар. Олардан балапан басып шықты. Қане, сендер балапан болыңдаршы.

Ертеңгілік жаттығу	Балалар біз сендермен, сиқырлы орманға саяхатқа барамыз. Орманда серуендеп, құстардың әнін тыңдап, гүлдер мен ағаштарды бақылайық. Құстар әнінің дыбысы естіледі: балалар топ ішінде баяу жүреді, тоқтайды. Жалпы дамыту жаттығулары Орманда таң атты, күн шықты. Қолдарынды жоғары созыңдар, күн сәулесі жылытсын. 1 – қолды көтеріп, керілеміз. 2 – б. қ. ораламыз. 3 – қолды көтеріп, керілеміз. 4 – б. қ. ораламыз. Көгалда гүлдер ашылды 1 - қолды көтеру. 2 – екі жаққа бұлғау. 3 - қолды көтеру. 4 – екі жаққа бұлғау. Көбелектер оянып, гүлден-гүлге қона бастады. Баяу қарқында отырып жүгіру. Бір кезде жел соғып, бұтақтар қозғала бастады. Қолды көтеріп, денені екі жаққа еңкейту. Жапырақтар шулай бастады. Қолды көтеру, еркін қозғалыстар. **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Көркем сөз:** Денсаулыққа пайдалы,Ботқа жейік келіңдер. Өзі жұмсақ, тәп-тәтті,Дәмін татып көріңдер. Мақсаты: балаларды жақсы тәбетпен, әдеппен тамақтануға бейімдеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Психологиялық дайындау сәті.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілер әлеміне деген қызығушылығын арттыру. Мен сендерді бір ғажайып әлемге, ертегілер еліне саяхатқа баруға шақырамын. Ал сендер ертегілерді жақсы көресіңдер ме? - Олай болса, жолға шығайық. Ал ертегі дегенім не? Ертегілерде қарапайым өмірде болмайтын нәрсе болады. Аңдар, жан-жануарлар сөйлей алады, адамдар сиқырлы заттарды пайдаланады. Сендер қандай сиқырлы заттарды білесіңдер? (Балалардың жауаптары) Мыстан кемпірдің сыпырғышы, сиқырлы жіп орамы, сиқырлы таяқша, ұшатын кілем т. б.	**"Менің сүйікті ертегілерім әңгімелеуі.** Мақсат-міндеттер: балалардың апта тақырыбы бойынша сөздік қорларын белсендету және дамыту үшін жағдай тудыру. Орталықтарда суреттер мен үстел-үсті ойындарын орналастыру. Құралдар: балаларға таныс ертегі сюжеттері салынған суреттері.	**Миға шабуыл.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілер туралы білімдерін пысықтау; байланыстырып сөйлеуге дағдыландыру. - Балалар, мен де сендермен ертегіге барғым келеді. Аламын да әжеге айналамын! (Тәрбиеші басына орамал тағады.) - Балалар, қандай ертегілерде әже тұрады? (Балалар атайды: "Шалқан", "Бауырсақ", "Шұбар тауық"). **"Дәмінен ажырат" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың түйсік-сезімдерін жетілдіру. - Мен атаға арнап бауырсақ пісіргім келеді, бірақ ұнның және қанттың қайда екенін ұмытып қалдым. Балалар, маған оларды ажыратуға көмектесіңдерші. (Үстел үстінде екі ыдыс тұрады: біреуінде қант, ал екіншісінде ұн. Балалар ыдысқа саусақтарын салып, қайсысында қант, ал қайсысында ұн екенін дәмі .) - Ал сендер қант екенін қайдан білдіңдер? (Балалардың жауаптары - ол тәтті.)	**"Әтеш пен бұршақ дәні" ертегісін айту.** **Фланелеграфтағы театр.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілер әлеміне деген қызығушылығын арттыру; ертегі желісін есте сақтауға мүмкіндіктер жасау. Құралдары: ертегі кейіпкерлерінің кескіндері, фланелеграф.	**Сергіту сәті.** Мақсат-міндеттер: балалардың қимыл қабілеттерін, ырғаққа сай қимылдау қабілетін дамыту. Ну орманда бір үй тұр (Балалар бір орында адымдайды.) Алға емес, артқа қарап тұр. (Балалар бұрылады) Сол үйшікте кемпір бар. (Сұқ саусақты шошайту.) Мыстан кемпір деген тұрғын бар. (Екінші қолдарын шошайту.) Мұрны ілмек, (Саусақпен көрсету.) Көзі үлкен, (Көрсету.) Отша лаулап, жанады. (Бастарын шайқау) Oh, өзі сондай ашулы! (Бір орында жүгіру) Шаштарымыз тікірейді. (Қолды жоғары көтеру).

Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Орман дәрігері" Мақсат-міндеттер: Балаларды допты кеудесінен төмен ұстап, алдыға қарай жоғарыға лақтыру іскерліктерін жетілдіру; балаларды лақтыру жаттығуын ынтамен жасауға құлшындыру; дене, қол және саусақ бұлшық еттерін дамыту; допты бастан жоғары лақтыру техникасын меңгерту және лақтыру қабілеттерін кеңейту; лақтыру кезінде ептілік пен дәлдік дағдыларына тәрбиелеу.	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Арыстан мен түлкі" Мақсат-міндеттер: Ертегіні оқу, мазмұнын түсіндіру. Ертегінің мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру арқылы есте сақтау қабілеттерін дамыту,сөздік қорларын молайту, тілдерін дамытып, байланыстырып сөйлеуге үйрету; қоршаған әлемдегі жануарларды ажыратып тануға деген түсініктерін кеңейту. Олардың тіршілік мекенін білуге үйрету. Балалардың артикуляциялық аппаратын, сөйлеу тынысын және диалогтық сөйлеуін, есте сақтау, есту және көру зейіндерін дамыту.; қайырымдылық, жанашырлық сезіміге тәрбиелеу.	**Сенсорикадан ойын-жаттығу** "Сиқырлы домалақ" Мақсат-міндеттер: Балалардың сенсорлық қабылдауларын дамыту, геометриялық фигуралар туралы білімдерін бекіту.	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Бауырсақ" Мақсат-міндеттер: Балаларға екі алақанның ортасымен дөңгелек жасауды үйрету; бұйымды қосымша материалдардың көмегімен, керекті бейнеге жеткізу. Ертегінің мазмұнын түсіну. Сөйлеу және ойлау дағдыларын дамыту.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Ертегілер әлемі" Мақсат-міндеттер: «Ертегілер елінде» әуен ырғағы туралы ұғым беру. Балалардың музыкаға қызығушылығын, қабілетін арттыру. Музыкалық әуен арқылы балаларды ойыншықты ұқыпты ұстауға тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларды киімдерін реттілік сақтай отырып шешінуді, киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыруды, қол жууды үйрету. **Көркем сөз.** Сабынымды аламын, Алақанға саламын. Көпіртемін жақсылап, Қолды жуамын мұқият. Білек, бетті, мойынды, Жуамын да, сүртемін. Тап-таза, көңілді боп, Мен үнемі жүремін. Тусипжанова-Шагирова А.				

Серуен	**Аула сыпырушының жұмысын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: аулашының еңбегі жайындағы түсініктерін тиянақтау; байқағыштыққа, ересектердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. Аула сыпырушының көгалды (газон) тазалайтынына назар аудару. Аула сыпырушыда қандай еңбек құралдары бар екеніне назар аудару. **Жеке жұмыс: өлең жаттату.** Ерте тұрып бұл ағай, Сыпырады ауланы. Тап-тұйнақтай етеді, Ойнайтын бар алаңды. **"Тауық пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту, түрлі бағытта жүгіру мен еңбектеуге жаттықтыру. **"Көбелекті гүлге қондыр" ойыны.** Мақсат-міндеттер: сигнал бойынша алаңда жайылып жатқан гүлдердің кескіндеріне бір көбелектің бейнесін түстеріне сай қондыруға дағдыландыру; түстерді қабылдау, зейін, ойлау, кеңістікті бағдарлау қабілетін дамыту. Құралдар: негізгі түстерге боялған көбелектер мен гүлдердің қағаздан кескіндері. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: үлескедегі тастар мен шыбықтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Еркін ойындар: түрлі-түсті борлармен асфальтта сурет салу.**	**Құм мен топырақтың қасиетін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: құм мен топырақтың қасиетін, олардың ұқсастығы мен айырмашылығын анықтау. Құрғақ және дымқыл құмның түсін бақылау. Дымқыл (ылғалды) құмнан түрлі пішіндер мүсіндеуге болады, ал құрғақ құм шашылып, пішінді сақтай алмайды. Балаларға құмнан пішіндер мүсіндеп, айырмашылығына бірге көз жеткізуді ұсыну. **Көркем сөз.** Елден алғыс алатын Өскен кезде ер болам. Сәнді үйлер салатын Құрылысшы мен болам. **"Жалауға қарай жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің белгісі бойынша әрекет етуді үйрету. Балалардың зейіндерін, түстерді ажырату біліктіліктерін дамыту. Жүру мен жүгіруді жаттықтыру. **"Жидекті теріп алайық" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды алдын-ала алаңға таратылып жайылған жидектердің кескіндерін сигнал бойынша қорапшаға жинауға тарту; зейінді, кеңістікті бағдарлау, бір-біріне бөгет болмай қимылдауға бейімдеу. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: серуеннен қайту алдында ойыншықтарды реттеу.** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек тапсырмаларын орындауға үйрету. Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті. Шығарылатын материал: күрекшелер, шелек, қалыптар, қарындаштар.	**Аспан мен бұлттарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Жаз туралы түсініктерін бекіту. Аспандағы өзгерістерге назар аудару. Аспан қандай: көгілдір, бұлт пайда болды. **"Ұядағы құстар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды түрлі бағытта жүгіруге жаттықтыру, тәрбиеші белгісін есті білу, кеңістікті бағдарлай білу біліктіліктерін дамыту. **“Бедерлі жолдармен” ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: асфальтта сызылған бедерлі сызықтармен жүруді жаттықтыру. **"Көлік" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістікті бағдарлауға машықтандыру; ойын желісін түсініп, көлік жүргізушісі ретінде белгі бойынша бір бағытта, ешкімге соғылмай, жүгіруге бейімдеу. Шығарылған материал: рөлдер, жол жүру белгілері. Жолда жүру ережелерін еске түсіру. **Жеке жұмыс: құмда таяқшамен бұлттың суретін салу.** **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: үлескедегі ойыншықтарды реттеу.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен ойындары.**	**Құмырсқаны бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жиі кездестіретін жәндікпен, олардың тіршілігімен, өмір сүрулері үшін маңызды жағдайлармен таныстыру. Құмырсқамен таныстыру. Құмырсқа илеуін қарастыру. Ол неден тұрады? Шыбықтар, ағаш қабығы, топырақ – бұлардың барлығын кішкентай еңбекқор - құмырсқалар әкелген. Кішкентай тесіктер-бұл кіру жолы. Құмырсқалар ешкімге зиянын тигізбейді. **Өлең жаттау.** Еңбексүйгіш құмырсқа, Ерте тұрып жұмысқа. Күнде астық тасиды, Толтырады ас үйді. **"Өз түсіңді тап" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлау, спектрдің негізгі түстерін ажырату біліктіліктерін қалыптастыру; белгі бойынша бір бағытта жүгіре білу қабілетін жетілдіру. **"Кім жылдам?" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: допты қағып алуға жаттықтыру. **"Аттап өт" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларда алға жылжып екі аяқпен секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа және биіктікке секіруге, тез жүгіруге жаттықтыру. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Шығарылатын материал: күрекшелер, шелектер, қалыптар, жыл мезгілдеріне сәйкес киінген қуыршақтар, машиналар. **Еңбек тапсырмасы: гүлзарда өскен гүлдерді суару.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; қамқорлыққа тәрбиелеу.	**Бақылау: "Ыстық жаз!" (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жаз тән ерекшеліктермен таныстыру. Сөздік қорларын кеңейту. Өздері өмір сүретін елді мақтан тұтуға тәрбиелеу. **Әңгімелеу.** - Жаз келді. Күн бар күшін салып жер бетін қыздыруға тырысады. Ағаштар, шөптер мен гүлдер қуануда. Құстар қуанышпен, жазға арнап, арнап ән салуда. Мысық күнге қыздырынуға шықты. Күн көзіне бүйірін төсейді. Балалар да күнмен ойнауды жақсы көреді. Жазда шомылуға, күнге қыздырынуға, велосипед пен ролик тебуге болады. Жазда батпырауық ұшыруға болады. Ал барлық балалар құмда ойнағанды ұнатады. - Егер ыстықтан шаршасаңдар, онда ағаш көлеңкесіне жасырынуға болады. Қайынның немесе жөке ағашының көлеңкесі үнемі салқын болады. - Күн сәулесінен қорғану үшін үнемі бас киіп, жиі су ішу керек. Жазғы ойын-сауықтар туралы суреттерді көрсетуге болады. **"Біз жолдармен жүреміз" ойыны-эстафетасы.** Балалар екі аяқпен алғы жылжып отырып, жол бойымен секіреді (жолдың ұзындық мөлшері 2-3 м). Жолдың соңында әрқайсысы қораптан доп алып, қайтар бағытта домалатып, артынан жүгіреді. Егер бала тапсырманы орындауға қиналса, онда міндетті түрде жолдың аяғына дейін секіріп өтуді, талап етудің қажеті жоқ. Жолды белгілеу үшін түрлі-түсті бауларды, гимнастикалық таяқтарды қолдануға болады. **Еңбек тапсырмасы: үлескені құмнан тазалау.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; тазалыққа тәрбиелеу.

Серуеннен оралу	**"Көңілді шеңбер" аз қимыл-қозғалыс ойыны.** Балалар бір-бірінің қолынан ұстап шеңбер құрады. Тәрбиеші балалармен бірге шеңбер бойымен айналып, өлеңді бірге оқи бастайды. Қол ұстасып қанеки, Айнала кеп тұрайық. Тазаланып жуынып, Түскі асқа барайық. Көже, сусын салатың, Дастарханда дайын тұр. Демалсын деп бір мезгіл, Жұмсақ төсек күтіп тұр. **"Жұмсақ төсек" сөздерінен кейін, балалар тоқтап, қолдарын беттеріне қойып — "ұйықтайды".**
Түскі ас	**"Қасықты дұрыс ұстап үйренеміз".** Балаларды қасықты дұрыс ұстауды үйрету бойынша жұмысты жалғастыру. **Ғажайып сәт.** Топқа қасықты ауызына дұрыс апармай, көжені шашыратып, үнемі көйлегін былғап алатын Данаға қуыршақ "келеді". Балалар қонақты сабырға шақырады. Оған "қуыр, қуыр, қуырмаш" санамағын айтып береді. Кейін тәрбиеші сәбилерге сиқырлы қасықтарын қолдарына алып, қуыршақ Камилаға көжені қалай жеу керектігін көрсетуді ұсынады. Соңында Камила балаларға алғысын білдіреді.
Түскі ұйқы	**Ұйқыдан кейінгі шынығу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өз денелеріне ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Күннің екінші жартысына күш-қуат беру. МГД: өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын бекіту (киімдерді жүйелі кию).
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Қолды сабындау және түзу қимылдармен жууды үйретуді жалғастыру, қолды жуғаннан кейін сығуды үйрету. Қолдарын өз орамалдарымен сүртіп, орнына ілу біліктіліктерін бекіту. "Балалар қолдарын жуады" тақырыбы бойынша иллюстрациялар қарастыру және сол бойынша әңгімелесу. "Біз қолымызды қалай жуамыз" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың қолды жуудағы әрекеттерін тиянақтау. Жаттамақ оқу: "Мөлдір су".
Бесін ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**"Дәрігерде" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды дәрігер қызметімен таныстыру, медициналық құрал-жабдықтардың атауларын бекіту; ойын мақсатын жүзеге асыруға үйрету. Сюжеттегі екі кейіпкердің өзара әрекеттесу (дәрігер — науқас), алмастырғыш ойыншықтармен жеке ойында ойыншық пен өз рөлін қатар алып жүру іскерліктерін қалыптастыру. Ертегі аудиотаспаларын тыңдау. Құралдары: ойында қолданылатын құрал-заттар, дәрігердің киімі. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	**"Үйшік" үстел-үсті театры.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілер әлеміне деген қызығушылықтарын арттыру. - Балалар, ертегілер басталды! Театрға келіңдер! Балалар орындықтарға отырады. - Бүгін біз сендермен театрға келдік. Жайғасып жайлы орынға, Тамашалап көріңдер. Құралдары: үстел үсті театрына, "Үйшік" ертегісіне, қатысты бейнелер мен кейіпкерлердің кескіндері, тіреушелер. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Үйшік" ертегісі бойынша жұмбақтар шешу.** Мақсат-міндеттер: балалардың "Үйшік" ертегісіндегі кейіпкерлерді білуге деген қызығушылықтарын арттыру. Құралдары: "Үйшік" ертегісі кейіпкерлерінің суреттері. Бір, екі, үш, деп санаймыз, Ертегілер еліне тап боламыз! (Балалар музыкамен бір орында айналады) Міне біз сиқырлы әлемге келдік. Ішін аралап көрейік. (Тәрбиеші балаларды өз артынан, шеңбер бойымен ертеді). - Балалар, қараңдаршы, біз сендермен сиқырлы көгалға келіп қалдық, айналамыз қандай әдемі! - Ой, қараңдаршы, көгалда қандай әдемі қап жатыр. – Балалар, қызық, қапта не бар екен? Кәне, отырып, көрейік! Бұл жұмбақтар екен, оларды мұқият тыңдап, шешуін табыңдар. (Балалар жұмбақтарды шешеді) **Жұмбақтар:** Сылдырдан қорқады, Шошынып жортады. (Қоян) Таңдайлары тақылдап, Шулайтын бақылдап. (Бақа) Итке ұқсас пішіні, Ұнатпайды кісіні. (Қасқыр) Сайқымазақ құлығы бар, Барған жерде ұрлығы бар. (Түлкі) Жазда қыдырады, Қыста тыныгады. (Аю) Үй ішін аралап, Түнде көп жортады. Қаптарды жарып, Мысықтан қорқады. (Тышқан) - Балалар, бұл қай ертегі кейіпкерлері? - Дұрыс, "Үйшік" ертегісі! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**""Шалқан" ертегісін рет-ретімен қой" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: "Шалқан" ертегісі желісін пысықтау; ойлау, қабылдау, сөйлеу қабілетін дамыту. - Балалар, алдарыңда бірнеше сурет бар. Бұл суреттерде қай ертегі кейіпкерлері салынған? - Иә. Бұл "Шалқан" ертегісінің кейіпкерлері. - Олай болса, ертегінің желісін еске түсіріп көрейік. Суреттерді рет-ретімен қойып көрейік. - Шалқанды тартып шығаруға кім бірінші келді? Кім бірінші келді — әже ме, әлде немере қызы ма? Содан кейін не келді? Шалқанды тартуға, ең соңғы не келді? - Суреттер бойынша алдымен не болғанын, содан кейін не болғанын айтып беріңдерші? Тапсырма қайталанады. **(көркем әдебиет)** **Мүсіндеу: "Шалқан".** Мақсат-міндеттер: "Шалқан" ертегісінің желісін еске түсіру, екі қолмен дөңгелектеу қимылдары арқылы шалқанның денесін мүсіндеп шығаруға бейімдеу; ұсақ қол моторикасын дамыту. Құралдары: тақтайшалар, ермексаз бөліктері. **(мүсіндеу)**	**"Шұбар тауық" ертегісін тыңдау.** Мақсат-міндеттер: "Шұбар тауық" ертегісі желісін пысықтау, кейіпкерлерді айтуға белсендіру; ойлау, қабылдау, сөйлеу қабілетін дамыту. Ертегі тыңдап болғаннан кейін сұрақтар қою: - Ертегі қалай аталады? (Шұбар тауық.) - Ертегіде кімдер жылады? (Ата мен әже.) - Жұмыртқаны не сындырды? (Тышқан.) - Ал тышқан қалай дыбыстайды? (Пи-пи-пи.) **(көркем әдебиет)**

Балалармен жеке жұмыс	**"Шалқан" (рөлдерге бөлініп ойнау).** Мақсат-міндеттер: балалардың "Шалқан" ертегісі желісін білу, ойлау, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру; көркем сөзге, мәнерлеп сөйлеуге қызығушылықты арттыру. Бір қызықты бастайық. Балаларға ұнайтын, Ертегіні бастайық. Ерте-ерте, ертеде, Болыпты екі қария. Немересі тағы бар, Ақылына көркі сай. Күшігі мен мысығы, Пысықтың ең пысығы. Тышқан жатыр інінде, Бітпейді оның ісі де. Ата шалқан салыпты, Жақсы өнім алыпты. Жинайтын кез келгенде, Көмекке бәрі барыпты. Осылайша ертегі... Жалғасыпты жайымен, Бөлісіпті балалар, Соңында өз ойымен. **(көркем әдебиет)**	**""Бауырсақ" ертегісін рет-ретімен қой" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың "Бауырсақ" ертегісі желісін білу, ойлау, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру. - Балалар, қараңдаршы, карточкаларда қандай ертегі бейнеленген? - Алдымен не болғаны, одан кейін не болғаны бойынша карточкаларды рет-ретімен орналастырыңдар. - Алдымен қай карточканы қоямыз? Одан кейін не болды? - Бауырсақ нені бірінші кездестірді қоянды ма, әлде қасқырды ма? (Балалар карточкаларды орналастырады.) - Қандай карточканы бірінші қоямыз? Одан кейін не болды? Құралдары: "Бауырсақ" ертегісі желісінің суреттері. Кітап, альбом, ашық хаттар қарастыру. **(көркем әдебиет)**	**"Жұбын тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды ортақ қасиеттері бойынша топтастыру амалдарына бейімдеу; ойлау қабілетін дамыту. Құралдары: әрқалай үстелде жатқан түрлі топтарға жататын заттардың суреттер. Суреттердің арасында жұптар бар. Мысалы: қасық пен шаңышқы, доп пен пирамида, көйлек пен шалбар, шәйнек пен кесе, шкаф пен орындық, т.б. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	**"Не екенін көрсет" музыкалық - дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда музыкамен ертегі кейіпкерлерін сәйкестендіре білу, қимыл-қозғалыстарын келтіре білу біліктілігін қалыптастыру. **(музыка)** **Ойын жағдаяты: "Түлкі мен қояндар".** Мақсат-міндеттер: қимыл белсенділігіне ықпал ету, импульсивтілікті басу, ойын барысында ойын дағдылары мен тәртіп сақтау ережелерін дамыту. **(дене шынықтыру)**	**"Қиял-ғажайып ертегілер мен жан-жануарлар жайлы ертегілерді тап?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілерге деген қызығушылықтарын арттыру; есте сақтау, елестету, ойлау, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру. - Балалар, сиқыр жайлы айтылатын ертегілер қалай аталатынын, айтшы? - Ал жан-жануарлар жайлы айтылатын ертегілер қалай аталады? - Қане, біз қай ертегі қиял-ғажайып ертегіге, ал қайсысы жан-жануарлар жайлы ертегіге жататынын анықтайық. Иллюстрация нұсқалары: "Күлшеқыз", "Ақшақар", "Үш аю", "Қолғап", "Қасқыр мен жеті лақ", "Қар ханшайымы". **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен танысу)**
Серуенге дайындық	**"Тілалғыш түймелер мен баулар".** Мақсаты: балаларда өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).	**Ойын жаттығуы: "Киімді бүктеп үйренеміз".** Мақсаты: киімді дұрыс бүктеу біліктіліктерін қалыптастыру. балаларды өз киімдерін танып, атауға, өз шкафын белгіленуі (суреті) бойынша табуды үйрету.	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Мақсаты: балаларды жылдамдыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Мақсаты: өзін-өзі күту дағдыларын жетілдіру. Жапсырғыш тағындыларды тағу, ағыту дағдыларын қалыптастыру, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру. Аяқ киімді кию дағдысын қалыптастыру, ересектердің көмегімен түймені тағу, киімді шкафқа ілу. Шешіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды үйретуді жалғастыру.	Мақсаты: шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмек сұрау кезінде сөзбен өтініш білдіруге үйрету, қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстауға үйрету. Жазғы серуен кезіндегі ережелер: - серуен кезінде бас киім немесе орамал тағу; - ыстық ауа-райында, көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнге тіке қарамау, себебі бұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеу кезінде әркім өз жеке стақанынан тек қайнатылған су ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды, өйткені қол кір болады және оларда ауру тудыруы мүмкін микробтар көп.

Серуен	**Аула құстарын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: аулада ұшып-қонып жүрген құстарды сыртқы келбетінің ерекшеліктері, қимылдары, дыбыстары арқылы ажыратуға баулу (торғай, қарға, сауысқан, көгершін, т.б.); бақылағыштыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. **"Шалқан" ертегісі бойынша саусақ театры.** Вагондар боп тізілеміз, Жолға шығуға бекінеміз. Ертегілер еліне сапар шегеміз, Бір, екі үш, ертегіні тауып көреміз. - Ал бізге ертегіні табу үшін, жұмбақ шешуді ұсынамын. Балалар, ойланайық, Жұмбақтың шешуін табайық Шықпайды үйден, Тоны жібектен. Күндіз ұйықтайды, Түнде дамыл таппайды. Аңға барады, Сол аңды үйден табады. - Балалар: (мысық) Үй ішін аралап, Түнде көп жортады. Қаптарды жарып, Мысықтан қорқады. - Балалар: (тышқан) Адамға серік, Күзетке берік. - Балалар: (ит) Бұлардың барлығы қандай ертегінің кейіпкерлері? (Шалқан ертегісінен). **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың белгі және ойынның шарты бойынша, бір-біріне соғылмай, жүгіру қабілеттерін жетілдіру; ептілікке, шапшаңдыққа, зейінділікке тәрбиелеу. **Еңбек тапсырмасы:** ойыншықтарды құмнан қағып, тазалап, қорапқа салу. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.	**Ауа-райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға ауа райының құбылмалы екендігін, (жаңбырдан кейін ауадағы ылғалдылықты байқауға болатынын) көрсету; жапырақ, орындық, үлескенің дымқыл немесе құрғақ болғанын байқату; кешкі уақытта күн төмендеу түсіп, біраз салқындағанын байқату; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. **"Қол ұстасып жүру" ойыны.** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша ортаға қозғалуға, екі шеңбер құра білуге дағдыландыру (орталар қарама қарсы жаққа айналады, қолдарын ұстамай бір жағына); ұжымдық сезімге тәрбиелеу. **Ойын жағдаяты: "Інде не тұрады?"** - тышқанды іннеге орналастыру үшін, тәрбиеленушілерге жағдай жасау. Балаларға гүлдер бейнеленген боямақтар ұсыну. Мақсат-міндеттер: балаларды қарындашты дұрыс ұстауды, қағазға ырғақты із қалдыруға үйрету. **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.	**Жолдың жүру бөлігін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** – жолда жүру ережелері жайлы түсініктерін қалыптастыру. (ересектердің қолынан ұстап жүру, жолдың жүру бөлігіне жүгіріп шықпау). Мөлшерлі жүріс - қимыл белсенділігін меңгеру – баяу – жылдам. Балалардың серуендегі шығарылған материалмен дербес әрекеті (құмда ойнау жиынтығы, доптар, көліктер). Балалардың қалаулары бойынша ойындар. **Еңбек тапсырмасы:** құмсалғыштың бетін қоқыс бұталардан тазалау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті. **"Балапандар мен күшік" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды еліктеу қимылдарын жасауға ынталандыру; ойын желісіне, белгі бойынша бірінің соңынан бірі баяу жүру және бір бағытта жүгіру қабілеттерін жетілдіру; кеңістікті бағдарлау, зейін қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Балапандар ұқсап балпаңдап жүруді көрсету. Күшіктің жүгіріп келуін байқап - жан-жаққа тарап жүгіру. Біз көңілді балапан үйректерміз, Балпаң, балпаң етіп жүреміз. Күшік келіп үрісе - Жан-жаққа жылдам жүгіреміз. Педагог балаларды, балапандарға жақсы еліктегендері үшін, мақтап жүреді. **Далаға алып шығатын материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойынға қажетті атрибуттарды іріктеп, таңдап алуға үйрету.	**Ауа-райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға ауа райының құбылмалы екендігін, (жаңбырдан кейін ауадағы ылғалдылықты байқауға болатынын) көрсету; жапырақ, орындық, үлескенің дымқыл немесе құрғақ болғанын байқату; кешкі уақытта күн төмендеу түсіп, біраз салқындағанын байқату; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. **Саусақ жаттығуы: "Ертегілер".** Саусақтарымызды санайық, (Саусақтарды жұдырыққа түйіп, қайта ашу). Ертегілерді айта бастайық: (Әр ертегіні атаған сайын саусақты бүгу) Қолғап, Үйшік, Бауырсақ, Есть Ақшақар қыз, Үш аю, Қасқыр менен жеті лақ. Үш торайды ұмытпайық, Шалқандыда білеміз, Тыңдап, риза боламыз. Балалар тәрбиешінің артынан қимыл-қозғалыстарды қайталайды. **Практикалық жаттығу: "Тілалғыш күрекше".** Мақсат-міндеттер: өз бетімен шелекке құм салу, басып тығыздау, шелекті аударып пішін жасау дағдыларын қалыптастыру. **Еңбек тапсырмасы: құмсалғышты құмға, бір кішкене шелектен тасып, толтыру.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, шөпке, гүлдердің сабақтарына, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. **Апта тақырыбы бойынша қоштасу шеңбері.** Ертегілер елінен, Көп "ертегілер" келіпті. Оқысың деп балалар, Соңдарынан еріпті. Ертегілер жақсыға, Шақырыпты ұл-қызды. Кейіпкерге айналып, Жарқыратты жұлдызды. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдап жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.

Серуеннен оралу	Қолды сабындау және түзу қимылдармен жууды үйретуді жалғастыру, қолды жуғаннан кейін сығуды үйрету. Қолдарын өз орамалдарымен сүртіп, орнына ілу біліктіліктерін бекіту. "Балалар қолдарын жуады" тақырыбы бойынша иллюстрациялар қарастыру және сол бойынша әңгімелесу. "Біз қолымызды қалай жуамыз" дидактикалық ойыны. Мақсаты: қолды жуу дағдыларын жетілдіру. Жаттамақ оқу: "Мөлдір су".				
Кешкі ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Жаңұядағы кітап. Отбасылық оқу" тақырыбына кеңес.	"Баланы бейнелеу өнеріне баулимыз" тақырыбына кеңес.	"Тәрбиелеуге көмектесетін жақсы мультфильмдер" тақырыбына кеңес.	"Сіздің балаңыз өз дегенін істетеді" тақырыбына кеңес.	"Ересектердің зиянды әдеттері және олардың балалардың салауатты өмір салтына әсері" тақырыбына кеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: кіші « Балапан» жас
Балалардың жасы: 2 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 12.08 - 16.08.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Ережепова А

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Күнделікті дене қызуын өлшеу, балалардың дене терісіне, сыртқы келбетіне назар аудару; тәрбиешінің ата-аналарды толғандарған сұрақтарына жауаптары; балаларға арналған қолайлы орта тудыру.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен "Жазғы спорттық ойындар мен таза ауадағы ойын-сауықтар" тақырыбында әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** табиғат бұрышындағы бөлме өсімдіктерінің жапырақтарын сүрту. Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге қамқорлық сезімдеріне баулып, еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Ойын жаттығуы: "Киімді бүктеп үйренеміз".** Мақсат-міндеттер: киімді дұрыс бүктеу біліктіліктерін қалыптастыру; балаларды өз киімдерін танып, атауға, өз шкафын белгіленуі (суреті) бойынша табуды үйрету. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** серуенге шығар алдыңды ойыншықтарды жинау. Жапырақтарды, шыбықтарды,тастарды шелекке жинау, белгіленген орынға апару. Құмды құмсалғышқа салу. Құмсалғыштың жақтауындығы құмды сыпыру. Мақсат-міндеттер: қарапайым тапсырмаларды орындауды үйрету; еңбек дағдыларын қалыптастыру. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Ұйымдастырылған іс-әрекетіне құрал-жабдықтар мен материалдар дайындау.** Мақсат-міндеттер: берілген тапсырмаға деген жауапкершілік сезіміне баулу, балаларды оқу іс-әрекетіне арналған материалдар мен жабдықтарды ұқыпты орналастыруға үйрету. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Табиғат бұрышындағы бақылау.** Мақсат-міндеттер: табиғат бұрышындағы өсімдіктердің күн сәулесінде тұрғанына назар аударыңыз; күн адамға ғана емес, өсімдіктерге де қажет екенін; өсімдіктердің жапырақтары күн сәулесінде жарқырайтынына назар аударту. Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма: жапырақтарды шүберекпен сүрту. **(еңбек іс-әрекеті)**

	Пирамидалармен дидактикалық ойын. Мақсат-міндеттер: пирамиданы кемуі бойынша жинау іскерлігін қалыптастыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттерін дамыту; ұсақ қол моторикасын жетілдіру. **(сенсорика)**	**Тақпақ мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: күннің суреті. Күнім, күнім күлімде — Күнім сәтті өтсін де. Шуағынды шаша түс, Шынығамыз өзінмен біз. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Егер саған ұнаса – былай жаса…" ырғақты биі.** Мақсат-міндеттер: балалардың музыкалық, ырғақты есту, сөйлеу қабілеттерін, вестибуляр аппаратын жетілдіру; жағымды эмоцияларды дамыту. **(музыка)**	**"Құмдағы жасырынбақ".** Мақсат-міндеттер: балалардың түйсік, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту; қоршаған заттар туралы ұғымдарын жетілдіру. Балалар, бір күлтешені таңдап алыңдар. Онда сендер табу керек зат бейнеленген. Егер сендер басқа затты тауып алсаңдар, онда оны құмға қайта жасыру керек. Өз заттарынды өздеріне аласыңдар. **(қоршаған ортамен танысу)**	**Сәлемдесу ойыны: "Менің көмекшілерім".** Мақсат-міндеттер: балаларды өз дене мүшелеріне қызығушылық тудырып, атауға баулу; жанындағы топтастардың да дене мүшелерін байқауға бейімдеу; жағымды эмоцияларды дамыту. Мынау – менің жүрегім, Бәрі осыдан басталған, Мынау – басым ақылды. Бәрін осы басқарған. Мынау – менің оң қолым, Мынау – менің сол қолым. Барлық істі атқарған. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Ертегі шығарамыз".** Мақсат-міндеттер: мнемотехника тәсілін қолдана отырып, реттілікті сақтап, кішігірім ертегі құрастыра білу біліктіліктерін қалыптастыру. "А", "у" дыбыстарын дұрыс дыбыстауды нақтылау және бекіту. Сөздік тыныс алуды дамыту. Ормандағы қауіпсіздік ережелерін сақтау әдебін тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Ертеңгілік жаттығу	Болсын десең-деңін сау, Болам десең әдемі. Таза ұста бойыңды, Жуынып жүр әуелі. Тара жиі шашыңды, Дұрыстап іш асыңды. Сонда азамат боласың, Бақшаңа қалмай барасың. **1. "Таза алақандар".** Б. қ.: қолды алшақ қою, қол белде. Бір қолды алға, алақанды жоғары бүгу. Б. қ оралу. Дәл солай екінші қолмен. 2 рет қайталау. **2. "Суды шашамыз".** Б.қ.: аяқты сәл алшақ қоямыз, қол белде. Қолды жоғары көтеру; білектерді шеңбер бойымен айналдыру — «суды қағу»; қолды белге. Еркін тыныстау. 3 – 4 рет қайталау. **3. "Аяқты жуамыз".** Б. қ.: аяқ алшақ, қолды арқаға қою. Алға еңкею, екі рет тізені ұру, «таза жуамыз» деу. Қолды арқаға қою. Тізені бүкпеу. 3 – 4 рет қайталау. **(дене шынықтыру)**				

Таңғы ас	Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл - күй тудыру. **Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Ас-су ішкенде сөйлемеу. Тамақтанып болған соң, беті-қолды жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көркем сөзге деген қызығушылығын арттыру; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Нұр тұнып құлпырып, Айнала жайнады. Тұр күнге ұмтылып, Алма ағаш сайдағы. Өзен жай ағады, Балауса жағасы.	**Сумен аттракциондар.** Мақсат-міндеттер: балаларды судың қасиеттерін тануға деген қызығушылығын арттыру; зияткерлік қабілеттері негіздерін қалыптастыру. «Сиқырлы су» — стақанның үштен бір бөлігіне су құйылып, түтікше салынған. Белгі бойынша балалар терең тыныстап, суда бұлкілдетеді.	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көркем сөзге деген қызығушылығын арттыру; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Көбелек қағады, Қанатын жалауша. Көгалда ойнадық, Асыр сап күн ұзақ. Гүл тердік,ойнадық, Жарқын жаз қызық-ақ.	**"Көбелекті ұста" (қанқызды) ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың секіре білу қабілеттерін дамыту; шапшаңдыққа тәрбиелеу. Таяқшаға байланған көбелек сұлбасына секіріп, қол тигізу керек.	**Қазақтың ұлттық ойыны: "Тақия тастамақ".** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарты бойынша қабілеттерін дамыту; шапшаңдыққа, ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Ойынға барлық бала қатысады. Балалар шеңбер жасап отырады. Жүргізуші шеңбердің сыртын айнала жүгіріп жүріп, біреуінің артына білдіртпей тақияны тастап кетеді. Егер біреу сезіп қойса, жүргізушіні қуып жетуі керек. Ал, жүргізуші қуған баланың орнына отыра қалуға тырысады. **Көркем сөз.** Шеңберді айнала бастаймын, Білдіртпей тақия тастаймын.
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Аулада ойнаймыз" Мақсат-міндеттер: Балаларды биіктігі 10 см гимнастикалық орындықтан тепе-теңдікті сақтап жүріп өту іскерліктерін жетілдіру; бір ізбен жүре отырып, кеңістікте дене тепе-теңдігін сақтаудың дағдыларын дамыту; балалардың гимнастикалық орындықтан тепе-теңдікті сақтап жүріп өту жаттығуының техникасын дұрыс жасай білу икемділіктерін жетілдіре отырып, дене, аяқ бұлшықеттерін дамыту.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Қайырымдылық" Мақсат-міндеттер: Балаларды Д. Данабековтың "Қайырымдылық" әңгімесімен таныстыру; адам жүріс - тұрысының ерекшеліктерін байқауға, бағалауға үйрету; адам бойындағы жақсы қасиеттерді дамыту; өзге адамдарға деген мейірімділікті, қамқорлық қатынасты білдіруге ниеттерін ояту.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Алаңдағы ойындар" Мақсат-міндеттер: Балаларды таза ауада ойнайтын қимылды ойындармен таныстыру; таза ауада түрлі қимылды ойындарды ұйымдастыра отырып, қуаныштары, көңілді көңіл-күй қалыптастыру; төзімділікті, жылдамдықты, ептілікті дамыту; таза ауада ойналатын алаң ойындарына деген қызығушылықтарын арттыру, ойын ережелерін бұзбай орындауға тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Менің көңілді добым" Мақсат-міндеттер: Шармен бастыру тәсілі арқылы доптың мәнерлі бейнесін жасауға үйрету; балаларға бояуды шарға жағу әдісі жайлы білім беру; бір-бірінен қашық аралықта бастырма жасау біліктіліктерін дамыту; ой-өрістерін, ұсақ қол моторикасын дамыту; педагогпен және құрдастарымен бірлесіп жұмыс жасауға қызығушылықтарын тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Денсаулық әуені" Мақсат-міндеттер: Балалардың мұғаліммен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Белсенділікке, ынтымақтастық қабілеттілікке, музыкалық және шығармашылық ойын шараларына белсенді қатысуға деген ұмтылысқа тәрбиелеу.

Серуенге дайындық	Балаларды киімдерін реттілік сақтай отырып шешінуді, киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыруды, қол жууды үйрету. **Көркем сөз.** Сабынымды аламын, Алақанға саламын. Көпіртемін жақсылап, Қолды жуамын мұқият. Білек, бетті, мойынды, Жуамын да, сүртемін. Тап-таза, көңілді боп, Мен үнемі жүремін. Тусипжанова-Шагирова А.

Серуен	**Терезеден қолайсыз ауа-райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ауа-райында болып жатқан құбылыстарды байқауға машықтандыру; аспанды сұр бұлттардың жаулап алғаны - жаңбырлы күнге тән құбылыс екеніне көз жеткізу; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Жаңбыр жауып тұр, серуенге шығуға болмайды. Жаңбыр сулы, жерге, өсімдіктерге тамшылайды, жолдағы барлығы су. Адамдар қолшатыр ұстап келеді. **Жеке жұмыс: жаттамақ жаттау, "Жаңбыр".** Жаңбыр, жаңбыр төк-төк, Болсын егін көп-көп. **"Қоян қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді тыңдап, сөзіне сәйкес қимыл-қозғалыс жасауды дағдыландыру; секіруге ерекше көңіл бөлу. «Қоян, қоян тұршы, Беті, қолды жушы Айнаға қарашы Шашыңды тарашы!» **"Аққу-қаздар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша бір бағытта жүгіруге машықтандыру; балалардың бір-біріне соғылмай жүре білу қабілетін дамыту. Жүргізуші қасқыр таңдалады, алаңның ортасында тұрады. Балалар қасқырдан 5-10 қадам қашықтықта бір қатарға тұрып өлең оқиды: "Қаздар-қаздар, ға ға ға, қарның аш па? Иә, иә, иә! Онда, үйге ұшыңдар. Тау астында сұр қасқыр, тіс қайрап, су ішуде, бізді өткізбейді үйге. Ұшар кезде байқаңдар, қасқырға ұсталып қалмаңдар!". Осы сөздерден кейін барлық балалар екінші жағына қарай жүгіреді, ал қасқыр ұстап алуға тырысады. Ұсталған қасқырға айналады. **Балалардың шығарылған материалмен ойындары.** **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: үлескедегі ойыншықтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу.	**Машинаны бақылау (жүк көлігі). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды қоршаған жылжымалы объектілерге, машиларға, деген қызығушылықты арттыру; байқағыштыққа тәрбиелеу. Балаларға қозғалып бара жатқан машинаны бақылауды ұсыну. Машинаның өздігінен жүрмейтінін, оны жүргізуші жүргізетінін айту. Машинада дөңгелек, рөл, кузов, кабина бар. Бұл - үлкен машина, жүк көлігі, ол жүк тасиды, жолмен жүреді, ол гүрілдейді. "**Пойыз" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды кішігірім топтармен бір-бірінің артынан жүгіруді, жүруді дағдыландыру; алдымен қол ұстасып, содан кейін қолды жіберіп қозғалуға, белгі бойынша әрекет етуге машықтандыру. **"Мен - жүргізушімін" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: диалогтық сөйлеуді, есте сақтауды дамыту, ойынды басшылыққа алу, рөлдерге бөлінуге бейімдеу; коммуниктивтік қабілеттері қалыптастыру. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: ойын жабындысындағы қоқыстарды жинау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **Шығарылған материалмен дербес ойындар.**	**Бақылау: "Көлікпен танысамыз". (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың көлік түрлері жайлы білімдерін бекіту; көлік түрлерін (жүк машинасы, мотоцикл, жеңіл машина) атауға бейімдеу. Балалардың назарын жақын маңда тұрған көліктерге аудару. Машина бөліктерінің атауларын бекіту. **"Жолда" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөз бен қимыл-қозғалыс координациясын, шығармашылық қиялдарын дамыту; кейбір дыбыстарды дұрыс дыбыстауды меңгерту. "Машиналар жолмен келеді. - Ш-ш-ш! **"Трамвай" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қозғалысын басқа ойыншылардың қимылдарымен үйлестіре отырып, жұппен қозғалу қабілетін дамыту; түстерді тануға және оларға сәйкес қимыл-қозғалыстарын өзгертуге үйрету. "**Көлшіктен өт" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда орнынан ұзындыққа секіруде тепе-теңдік сақтап, ептілік, көзбен мөлшерлеу сезімдерін дамыту. **Шығарылған материалмен дербес ойындар.** **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: үлескені қоқыстардан тазалау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу.	**Өтіп бара жатқан жүргіншілердің киімін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды қоршаған объектілерге деген қызығушылығын арттыру; адамдар киген киімдерді байқап, атауға ынталандыру; зеректікке тәрбиелеу. Балалардың назарын жаз келгеніне, күн жылынғанына, адамдар жұқа киімдер: көйлек шолақ шалбар, шолақ жең кеудеше кигеніне аудару. Балаларға өздерінің киген киімдері жайлы айтуды ұсыну. **Жаттамақ жаттату**: Бас киімді киемін, Күннен қорғанып жүремін". **"Көпіршік" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге жиналып, шеңбер бойында тақпақ сөздерін айта жүріп, бірлесіп ойнауға машықтандыру. Мөп-мөлдір көпіршік, Қалықта аспанда. Жарылмай ұша бер, Ешкімнен жасқанба! **"Қуыспақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша, құғыншыдан қашып жүгіруге бейімдеу; күш-жүгерін, кеңістікті бағдарлай білу қабілетін дамыту. Балалар қуыспақ ойнағанды өте жақсы көреді. Ойын ойнатылмас бұрын ересек адам алдын-ала жұмыс жүргізу керек: ойын шартын түсіндіріп, жүгіруге арналған аймақты белгілеп беруі керек. **Шығарылған материалмен дербес ойындар.** **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: үлескені қоқыстардан тазалау.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; қамқорлыққа тәрбиелеу.	**Құстарды бақылау (қарға, торғай, көгершін). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың аула құстарына деген қызығушылығын арттыру; құстарды атауға, тіршілігін тануға бейімдеу; қамқорлыққа тәрбиелеу. Күн жылынғанға қуанады. Көңілді ән салады,балапандар шығару үшін, жұмыртқа басады (қарғалар). Құрттарды жерден шоқып жейді. Құс денесінің құрылымын бақылау. **Жеке жұмыс:** балаларға құстарды тамақтандыруды ұсыну. **"Құстар ұшады" қимыл-қозғалыс ойыны.** Балаларды қимылды санау бойынша орындауды үйрету. "Құстың неше аяғы, көзі, қанаты бар". "Бір, құс! Екі құс! Бір, екі, үш, құстар ұшты!" "**Құрылысшылар" сюжетті-рөлдік ойыны.** Шығарылған материал, балаларды алмастырғыш заттарды қолдануды үйрету**. Дербес ойындар:** түрлі түсті борлармен асфальтқа сурет салу. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: д**ымқыл шүберекпен орындықтарды сүрту. Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу.
Серуеннен оралу	**«Өз шкафыңды тап» дидактикалық жаттығуы.** Киімге арналған шкафтың не үшін керектігі, қалдай қолдану керектігігі жайында айтып, таныстыру; заттық кеңістікті бағдарлай алу қабілетін қалыптастыру; шкаф, есік, сөре, ашу, жабу, қою, бүктеу, ілу сөздері арқылы балалардың сөздік қорын байыту және белсендіру.				

Түскі ас	**"Қасықты дұрыс ұстап үйренеміз".** Балаларды қасықты дұрыс ұстауды үйрету бойынша жұмысты жалғастыру. **Ғажайып сәт.** Топқа қасықты ауызына дұрыс апармай, көжені шашыратып, үнемі көйлегін былғап алатын Камила қуыршақ «келеді». Балалар қонақты сабырға шақырады. Оған "қуыр, қуыр, қуырмаш" санамағын айтып береді. Кейін тәрбиеші сәбилерге сиқырлы қасықтарын қолдарына алып, қуыршақ Камилаға көжені қалай жеу керектігін көрсетуді ұсынады. Сонында Камила балаларға алғысын білдіреді.
Түскі ұйқы	Белгілі шараларды: дәретханаға бару, жуыну, киімдерді бүктеу, тыныш ұйқы,сақтай отырып, өз бетінше ұйқыға дайындалу дағдыларын қалыптастыру. **Ұйықтатпақ.** Жастыққа басынды қоя ғой, Тәп-тәтті ұйқыға бата ғой. **(көркем әдебиет)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Біртіндеп ұйқыдан ояну** Жұмып алып көздерін,Тышқан келді жасқана. Аяқ-қолын көтеріп,Жаттығуды бастады. (Екі аяқты қосып секіру). Буындары дірілдеп,Бір отырып, бір тұрды. Домаланып ішімен,Енді жолмен жүгірді. (Бір орында жүру, басты оңға, солға бұру) Ей, тышқандар, қанеки,Қозға қолды, аяқты. Секіріңдер тағы да,Ұстап тұрып таяқты. **Денсаулық жолдарымен жүру: "Тышқандар, абайла!"** Енді үйге тарандар,Бір-біріне қараңдар. Оянбасың ақ мысық,Жеп қоймасын сақ күшік. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	**Ойын-жағдаят: "Біз ас ішеміз".** Мақсат-міндеттер: үстел басында тыныш отыруды, денені, қасықты дұрыс ұстауды, қасыққа асты толтырмай алуды, ернеуі кең жерінен шусыз жеуді үйрету, өз бетінше, ұқыпты жеу біліктіліктерін тәрбиелеу.

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**"Жаз туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазғы құбылыстар, жәндіктер туралы түсініктерін тиянақтау; коммуникативтік, физикалық, ойлау қабілеттерін дамыту. **Көркем сөз.** Жаз жайдары, алақай, Жатыр жайнап даламыз. Жүр, қане, балақай, Шомылуға барамыз. - Аяқтарымыз қалай жүгіреді? Былай! (Екі аяқпен секіру). Ал көбелектер қанаттарын қағып, қалай ұшады? Былай! (Қолдарды баяу қағу). Ал қоңыздар қалай дыбыстайды? Былай! (Қол алдыда, білекті айналдыру, "Ж-ж-ж"-деп дыбыстау). Ал гүлдер қалай ашылады? Былай! (Балалар көрсетеді). Сендерге гүлдер ұнай ма? Гүлдер тағыда көбелектерге, қоңыздарға да ұнайды. Біздің қыздар түймедақтар болады, ал ұлдар - қоңыздар болады. Жұптасып тұрып, би билейік! Балалар жұп құрып тұрады. **"Түймедақ пен қоңыздар" биі.** Мақсат-міндеттер: балаларды ырғаққа сай қимылдауға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту.	**Сумен аттракциондар.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін, жағымды эмоцияларын дамыту; судың қасиеттерін ойындар барысында тануға мүмкіндіктер жасау. «Су поштасы» — балалар топқа бөлініп тұрады, әр топта су құйылған бір шелек, екінші шелек — бос. Пластик стақандармен суды бос шелекке тасиды.	**"Балабақша" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балабақша туралы ұғымдарын тиянақтау, коммуникативтік қабілеттерді дамыту. - Балалар, балабақшаға баруды ұнатасыңдар ма? Неге? - Иә. Балабақшада біз көп ойнаймыз. - Қандай ойыншықтарды ойнауды ұнатасыңдар? - Олай болса, "Балабақша" ойынын ойнап көрейік. - Бүгін ойыншықтарды, қуыршақтарды, қуыршақтарға үстел мен орындықтарды, ыдыстарды далаға алып барайық. Бала тәрбиеші болады. Ол балаларды серуенге апара алады, әдепсіздік танытса - олай болмайтынын айтады, тәрбиелейді, ертегі айтады. Педагог балаларға қуыршақтарды жуындырып, киіндіріп, тамақ беруге, ұйқыға жатқызуға мүмкіндік береді. - Балалар, ал енді қуыршақ, ойыншықтарға ертеге айтып берейік.	**"Ойыншықтар дүкені" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға дүкеннің не үшін қажет екенін еске түсіру; дүкенде сатылатын заттарды атауға ынталандыру, коммуникативтік қабілеттерді дамыту. Балаларға ойыншық дүкенінде түнде не болатыны туралы әңгімелеу. Дүкен жабылған кезде, ойыншықтар күзетшіні оятып алмау үшін, ақырындап, дыбыстарын шығармай қозғала бастайды екен. Енді өздерін кез-келген ойыншықты бейнелеп көріңдерші, мысалы қонжық. Бала не екенін табуға тырысып көрсін. Осылайша балалар кезекпен ойыншықтарды келтіріп, қалғандары не екенін табады.	**"Дүкен" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын барысында алмастыру заттарын қолдануды үйрету; диалогтік сөйлеуді дамыту; сатушы мен сатып алушының арақатынастары туралы түсініктерін нығайту. Құралдары: дүкен жазуы бар макет, сатушы мен сатып алушы қолданатын заттар мен құралдары; ойыншылар.

Балалармен жеке жұмыс	**Мнемокесте бойынша өлең жаттау.** Мақсат-міндеттер: балаларды тақпақтың мазмұнын мнекарталарға сүйеніп, жаттап алу амалдарына бейімдеу; достыққа тәрбиелеу. Достар, бірге жүреміз, Бірге ойнаймыз, күлеміз. Бірге балық аулаймыз Міне, біздер қандаймыз! Құралдары: тақпақ бойынша мнемокесте. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Машина қалай гүрілдейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс дыбыстауды бекіту; дауыс күшін, қарқынын пысықтау; артикуляцияны жетілдіру. Жаттығуды жасау алдында, bilimkids.kz "Жүргізуші атты мультфильмін қарап, мазмұнын әңгімелеуге болады. **(музыка)**	**Құстар дауысын тыңдау.** Мақсат-міндеттер: құстардың дыбыстары туралы түсініктерін тиянақтау, сөзбен дыбыстауды айтқызуға баулу. Құралдары: құстардың суреттері. - Суретке қараңдаршы — бұл қарға құсы. Оның дауысын тындаңдаршы. Өздерінде қарға сияқты "кар-р", - деп айтып көріңдерші. - Суретке қараңдаршы — бұл торғай құсы. Оның дауысын тындаңдаршы. Өздерінде торғай сияқты "чик-чирик", - деп айтып көріңдерші. - Суретке қараңдаршы — бұл көкек құсы. Оның дауысын тындаңдаршы. Өздерінде көкек сияқты "ку-ку", - деп айтып көріңдерші. **(музыка, қоршаған ортамен танысу)** **Дидактикалық жаттығу: "Ненің дауысы?"** Мақсат-міндеттер: құстардың дыбыстары туралы түсініктерін тиянақтау; құстарды дыбыстары арқылы ажыратуға бейімдеу. Бөлменің әр жеріне құстардың бейнесі орналастырылады. Ауди отаспадан құстардың бірінің дауысы қосылады, ал балалар сәйкес құстың суретін көзбен тауып, кейін жанына келулері тиіс. **(қоршаған ортамен танысу)**	**"Құмды тасы" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды ептілікке, зеректікке баулу. Балалар кезектесіп, бір ыдыстан екінші ыдысқа қалақтың көмегімен құм тасиды. **(сенсорика, қоршаған ортамен танысу)** **"Кегльді қағып ал" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. **(дене шынықтыру)**	**Жаз туралы өлең жаттау.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлеп оқуға машықтандыру; сөйлеу мәнерін жетілдіру, есте сақтау қабілетін дамыту. Жаз келді далама, Түсті кілем төседі Бақшамызда, аулада, Гүлдер жайнап өседі. **(көркем әдебиет)**

Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттер: шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмек сұрау кезінде сөзбен өтініш білдіруге үйрету, қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстауға үйрету. Жазғы серуен кезіндегі ережелер: - серуен кезінде бас киім немесе орамал тағу; - ыстық ауа-райында, көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнге тіке қарамау, себебі бұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеу кезінде әркім өз жеке стақанынан тек қайнатылған су ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды, өйткені қол кір болады және оларда ауру тудыруы мүмкін микробтар көп.	**Ойын алаңында қимыл-қозғалыс ойындарын өткізу барысында:** - ойын шартын мұқият тыңда; - ойынды тәрбиешінің белгісі бойынша баста; - белгіленген жерде ғана ойна; - лақтыру кезінде жолдасына қарай дәлдеме; - белгіден кейін ғана допты лақтырып артынан жүгір; - ойын кезінде бір-бірінді итерме. Мақсат-міндеттер: балаларды ойындар барысында ережелерді сақтауға бейімдеу.	**"Тілалғыш түймелер мен баулар".** Мақсат-міндеттер: балаларда өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).	**"Біз серуенге қалай киінеміз".** Мақсат-міндеттер: киім-кешек, аяқ киім, бас киім атауларын және қолданысын нақтылау.	Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту дағдыларын жетілдіру. Жапсырғыш тағындыларды тағу, ағыту дағдыларын қалыптастыру, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру. Аяқ киімді кию дағдысын қалыптастыру, ересектердің көмегімен түймені тағу, киімді шкафқа ілу. Шешіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды үйретуді жалғастыру.

Серуен	**Құмды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға құмның құрғақ және дымқыл күйінде екі түрлі болатынын байқату; құрғақ құмның төгілетініне, дымқыл құмнан түрлі пішіндерді жасауға болатынына көз жеткізу; іс-тәжірибе жасауға ниеттерін дамыту; зияткерлікке баулу. **Еңбек тапсырмасы:** құмды бір жерге үйіп, шелектерге салып, құмсалғышқа апару. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек әрекеттерін орындауға баулу. **Балалардың дербес ойын әрекеті.** "Баулық аулау". Мақсат-міндеттер: балалардың көру, ойлау қабілеттерін дамыту. **Желмен аттракциондар.** "Әуе теннисі" — үстел үстінде пинг-понг шары жатыр. Балалар жұпқа бөлініп, белгі бойынша үрлейді. Шар кімнің жағында қалып қойса, сол топ жеңіледі.	**Ауа-райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға ауа райының құбылмалы екендігін, (жаңбырдан кейін ауадағы ылғалдылықты байқауға болатынын) көрсету; жапырақ, орындық, үлескенің дымқыл немесе құрғақ болғанын байқату; кешкі уақытта күн төмендеу түсіп, біраз салқындағанын байқату; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. **"Сабын көпіршіктері" ойыны.** Балалар, қараңдаршы, біз сиқырлы алаңқайға келдік! Күн жарқырап тұр, аспаннан әдемі сабын көпіршіктері түсіп жатыр! Қане оларды ұстап алайық! (әуен қосылады) **"Ұшақтар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша қимылдарын өзгеруге: алаң кеңістігін пайдаланып, бірін-бірі түртпей, жүгіруге және бір-біріне жақын бір жерде отырып, демалуға - машықтандыру; ұшақ қимылына еліктеуге ынталандыру; зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагогтің балаларға берілетін белгі командалары: "Ұшақтар, моторларды жүргізейік!" (екі қолды алға қойып, өзара айналдыру), "Қане, ұшайық!" (екі қолды екі жаққа жайып, түзі ұстап жүгіру), "Ұшақтар, аэродромға қонайық!" (бір-біріне жақын жерге отыру, қолдарды екі жақтарға созып, түзу ұстау). **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.	**Аула құстарын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: аулада ұшып-қонып жүрген құстарды сыртқы келбетінің ерекшеліктері, қимылдары, дыбыстары арқылы ажыратуға баулу (торғай, қарға, сауысқан, көгершін, т.б.); бақылағыштыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. **Түрлі түсті борлармен асфальтта сурет салу: "Жаз".** Жаз келді жадырап, Ойын-сауық құратын. Далаларға,тауларға, Саяхатқа шығатын. (әуен қосылады). **"Иненіктер" сюжетті-рөлдік ойыны.** Тәрбиеші: "Көгілдір ертегіге иненіктер ұшып келуді ұнатады, себебі олардың көздері де көгілдір. Мен инелік боламын. Қазір өзімнің мөлдір қанатымды жазып, ұшамын. Тағы кім инелік болғысы келеді?" Тәрбиеші балаларға иненіктің бас киімін үлестіреді. **Еңбек тапсырмасы:** құмсалғыштың бетін қоқыс бұталардан тазалау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, шөпке, гүлдердің сабақтарына, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. **Желмен аттракциондар.** Мақсат-міндеттер: балалардың тыныс алу мүшелерін ұлғайту; жағымды эмоцияларды дамыту; ептілікке тәрбиелеу. "Бар күшіңмен үрле" — ебелек немесе жоғарыға ілінген екі шар. Балалар жұпқа бөлініп, белгі бойынша үрлейді. Кімнің шары жоғары көтерілсе, немесе ебелек қатты айналса, сол жеңімпаз атанады. **Еңбек тапсырмасы: құрап түсіп жатқан жапырақтарды жинастыру.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу, қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру.	**Ауа-райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға ауа райының құбылмалы екендігін, (жаңбырдан кейін ауадағы ылғалдылықты байқауға болатынын) көрсету; жапырақ, орындық, үлескенің дымқыл немесе құрғақ болғанын байқату; кешкі уақытта күн төмендеу түсіп, біраз салқындағанын байқату; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **Тастармен ойын.** Балалар тастар жинауды өте жақсы көреді. Түсі және көлемі әртүрлі тастарды жинап, шелекке салыңдар. Су құйылған тегешке аударып, жуындар. Тастарды жуып болғаннан кейін, олармен ойнауды бастауға болады. түсініктерін бекіту (біреу-көп, үлкен-кішкентай) Тастарды шелекке салуға болады, сондай-ақ күрекше мен шыны аяқтың көмегімен басқа жерге тасуға болады. Жерге таяқпен пішіннің суретін салып және контуру бойынша тастарды орналастыруға болады... **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.
Серуеннен оралу	**«Өз шкафыңды тап» дидактикалық жаттығуы.** Киімге арналған шкафтың не үшін керектігі, қалдай қолдану керектігігі жайында айтып, таныстыру; заттық кеңістікті бағдарлай алу қабілетін қалыптастыру; шкаф, есік, сөре, ашу, жабу, қою, бүктеу, ілу сөздері арқылы балалардың сөздік қорын байыту және белсендіру.				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Балалардың далада және үйде қимыл белсенділігін ұйымдастыру" тақырыбына кеңес.	"Баламен бірге қимыл-қозғалыс ойындарды ойнайық" кеңесі.	"Егер баланы ара шағып алса" тақырыбына кеңес.	"Ойын кезіндегі достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу" тақырыбына кеңес.	"Балаларға жолда жүру ережелерін меңгеруге қалай көмектесуге болады" тақырыбына кеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: кіші « Балапан » жас
Балалардың жасы: 2 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 19.08 - 23.08.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Ережепова А

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Күнделікті дене қызуын өлшеу, балалардың дене терісіне, сыртқы келбетіне назар аудару; тәрбиешінің ата-аналарды толғандырған сұрақтарына жауаптары; балаларға арналған қолайлы орта тудыру.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен "Үй жануарлары" тақырыбында әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Серуен алдында "Алдымен не кию керек, одан кейін не?" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өзіне-өзі қызметі көрсету дағдыларын дамыту; киімдерді ретімен киіп, шкафта тазалығы сақтауға бейімдеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: ойын жабындысын сыпыру.** Асханадағы еңбек тапсырмалары. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын орындауды үйрету. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: "Пульверизатордан бөлме өсімдіктеріне су бүрку".** Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын қалыптастыру; өсімдіктерге деген қамқорлық сезімдеріне баулу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** ойын алаңын, ойын бөлмесін ретке келтіру. Мақсат-міндеттер: бөлме, алаңда ретсіздікті байқап, тазалықты орнатуға бейімдеу. Балықтарға жем шашу. Мақсаты: балықтарға күтім жасауға араласу ниеттерін тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Ойын алаңында қимыл-қозғалыс ойындарын өткізу барысында:** -ойын шартын мұқият тыңда; -ойынды тәрбиешінің белгісі бойынша баста; -белгіленген жерде ғана ойна; -лақтыру кезінде жолдасына қарай дәлдеме; -белгіден кейін ғана допты лақтырып артынан жүгір; -ойын кезінде бір-бірінді итерме. **(еңбек іс-әрекеті)**

	Қазақтың халық ауыз әдебиетінен "Төрт түлік" жайлы өлеңдерін оқу. Мақсат-міндеттер: балалардың қазақ халық ауыз әдебиетіне деген қызығушылығын ояту; қабылдау, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Құралдар: төрт түлік малдың суреттері. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен танысу)** **Үй жануарлар салынған сюжетті иллюстрацияларды қарастыру.** Мақсат-міндеттер: балаларда үй жануарлары туралы ұғымдарды, оларға деген сүйіспеншілікті қалыптастыру, қамқорлық туралы түсінік беру. **(сөйлеуді дамыту, сурет салу, қоршаған ортамен танысу)**	**Трафареттармен жұмыс: "Жан-жануарлар" (бастыру, бояу).** Мақсат-міндеттер: жануарлар туралы ұғымдарды тиянақтау, ұсақ қол моторикасын, қабылдау қабілетін дамыту. **(сурет салу)** **Құрастыру: "Марғауға арналған үйшік".** Мақсат-міндеттер: құрылыс материалдарының бөлшектерімен тәжірибе жасауды ынталандыру. **(құрастыру)**	**Боямақтармен жаттығулар.** Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын, қабылдау, елестету қабілетін дамыту. Түрлі-түсті қарындаштармен жан-жануарлардың контурларын бояу. Берілген заттың бейнесіне сәйкес келетін түстерді дұрыс таңдалуына назар аудару. **(сурет салу)**	**Лото: "Жан-жануарлар мен төлдері".** Мақсат-міндеттер: балаларда үй жануарлары мен төлдері туралы ұғымдарды жетілдіру; ойлау, коммуникативті қабілеттерін дамыту. Құралдар: жануарлар мен олардың төлдері салынған сурет-карточкалар. **(қоршаған ортамен танысу)**	**"Шұбар тауық" ертегісі бойынша саусақ театры.** Мақсат-міндеттер: "Шұбар тауық" ертегісі желісін балалармен бірге еске түсіру, кейіпкерлердің сөздерін мәнерлеп айтуға тарту; ертегілер әлеміне деген қызығушылықты арттыру, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: ертегі кейіпкерлерінің саусаққа тағылатын бейнелері. **(көркем әдебиет)** **Үй құстарының суреттерін қарастыру.** Мақсат-міндеттер: құстардың атауларын есте сақтауға, қайда мекендейтінін пысықтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен танысу)**
Ертеңгілік жаттығу	**"Төрт түлік" кешені (музыкалық сүйемелдеумен).** Бұзау басымен шайқайды. (Баспен оң-солға еңкейту) Ботақан қуанып теңселеді. (Екі аяқ арасын алшақ, қолдар төмен, оң-солға денемен теңселу) Қозы аяқпенен топылдатады. (Бір орында, тізені жоғары көтеріп, қадам басу) Құлыншақ шабады. (Бір орында жүгіру) **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Ойын жаттығу: "Таза қолдар".** Мақсат-міндеттер: балаларда ересектердің бақылауымен қол жуу, жеке бас орамалдарымен мұқият сүрту біліліктіліктерін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Менде қандай үй жануары бар" әңгімелесуі.** Мақсат-міндеттер: үй жануарлары туралы түсініктерін нығайту, коммуникативті қабілеттерді дамыту.	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көркем сөзге деген қызығушылығын арттыру; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Сақ төбетім, Жолдыаяқ, Саңқылдайды қоймай-ақ. Бөріге қой бермейді, Ұрыға бой бермейді	**"Бөтен итті неге ұстауға болмайды" әңгімелесуі.** Абдрахман Асылбектің "Қаңғыбас иттер" мазмұны бойынша әңгімелеу. Мақсат-міндеттер: қабылдау, зейін, ойлау, есте сақтау қабілеттерін, диалогтық сөйлеуді жетілдіру.	**"Мысық" арнау өлеңі.** Мақсат-міндеттер: таныс өлең жолдарын оқу кезінде қуаныш сезіміне бөленуге мүмкіндіктер жасау; өлеңнің сөздерін анық дыбыстау дағдыларын қалыптастыру.	**Материалдар мен бұйымдармен тәжірибе: "Марғауға арналған жіп орамдары".** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын, түстерді қабылдау, ойлау қабілеттерін дамыту.

Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Дана қонаққа келді" Мақсат-міндеттер: Балаларды еңіс тақтайдың үстімен жоғары және төмен жүру; жүру кезінде алға қарап және қолдарын еркін ұстап, дене тепе-теңдігін сақтай білу дағдыларын жетілдіру; балалардың еңіс тақтайдың үстімен жоғары және төмен жүру икемділіктерін, қол, дене, аяқ бұлшық еттерін, дене тепе-теңдігін сақтау ептілігін дамыту.	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Үй жануары" Мақсат-міндеттер: Балалардың үй жануарлары туралы түсініктерін тереңдету; олардың түрлерін бір-біріннен ажырата білуге, зейін қойып тыңдауға үйрету; Педагогтың көмегімен үй жануарлары туралы қысқа әңгіме құрастыруды, жануарлардың төлдерінің аттарын жекеше, көпше түрде атауды үйрету (бота, ботақандар, құлыншақ, құлыншақтар, т.б); сұрақ-жауап арқылы балалардың ауызекі сөйлеу тілін дамыту; олардың бізге тигізер пайдасын айту және оларды күтіп баптауға, қорғап қамқорлық жасауға тәрбиелеу.	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Күшікке арналған үйшік" Мақсат-міндеттер: Дайын пішіндерден жапсыру дағдыларын қалыптастыру; балаларға күшікке арналған үйшіктің бөліктерін бөліп көрсетуге, олардың пішінін анықтауға үйрету; геометриялық пішіндердің атауларын бекіту: шеңбер, шаршы, үшбұрыш; үй жануарлары туралы білімдерін тиянақтау; иттің дене мүшелері туралы білімдерін бекіту (бас, құлақ, төрт аяғы, құйрық); балаларды жануарларға қамқорлық жасауға тәрбилеу.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Иттің үйшігі" Мақсат-міндеттер: Балалардың үй жануарлары туралы білімдерін кеңейту, геометриялық фигуралардың аттарын (текше,шаршы,призма) бекіту, конструктордың бөліктерін белгілі бір ретпен орналастырды үйрету.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Аңдар әлеміне саяхат" Мақсат-міндеттер: Берілген тапсырманы зейін қойып орындауға үйрету. Ойын арқылы балалардың қимыл іс - әрекетін дамыту. Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ұжым болып бірлесіп ойнауға тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттер: шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмек сұрау кезінде сөзбен өтініш білдіруге үйрету, қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстауға үйрету. Жазғы серуен кезіндегі ережелер: - серуен кезінде бас киім немесе орамал тағу; - ыстық ауа-райында, көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнге тіке қарамау, себебі бұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеу кезінде әркім өз жеке стақанынан тек қайнатылған су ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды, өйткені қол кір болады және оларда ауру тудыруы мүмкін микробтар көп.				

Серуен	**Мысықты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: мысықтың үй жануары екендігіне көз жеткізу; мысықтың дене мүшелерін көріп, атауға бейімдеу; жан-жануарларға деген қызығушылықты арттыру. Мысық мейірімді, сабырлы. Мысық "Мияу-мияу" - деген дыбыстар шығарады. Тәрбиешімен бірге мысықта не барын көрсетіп атау: мысықтың құлағы, аяғы, басы, құйрығы және жүні бар. Мысық ұйықтайды, жуынады, сүт ішеді. Тәрбиешінің ұсынысы бойынша мысық туралы ойынды ойнайды. **“Мысық пен торғайлар” қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойын шарты, белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге дағдыландыру; ойын кейіпкерлерінің қимылдарына еліктеуге деген қызығушылықты тудыру. Құмда шеңбер сызу. Шеңбер ортасында мысық. Балалар торғайлар. Торғайлар шеңбер сыртында секіріп, мазақтап, мысық көрмей тұрған кезде шеңберге ұшып кіреді де, мысыққа ұстатпауға тырысады. Мысық үш торғайды ұстаған кезде, мысық рөлі басқа балаға беріледі. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Балалардың шығарылған материалмен ойындары, қалақша мен қалыптарды дұрыс қолдануды, пішіндер дайындау біліктілігін үйрету. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: құмды құмсалғышқа жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тірбиелеу.	**Итті бақылау (көршінің ауласындағы итті). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: иттің үй жануары екендігіне көз жеткізу; иттің дене мүшелерін көріп, атауға бейімдеу; жан-жануарларға деген қызығушылықты арттыру. Үй жануары: ит оның сыртқы келбеті, мінез-құлқы жайлы түсінік беру. **"Сабалақ күшік (ит)" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жүгіруге дағдыландыру; ойын кейіпкерінің қимылдарын байқауға үйрету; қозғалыс бағытын жылдам өзгерту біліктіліктерін қалыптастыру: зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Педагог жүргізушіні таңдауға ықпалын етеді: тақпақтағы соңғы сөздерден кейін ғана жүгіре білетін бала болу тиіс. **"Тигізбей өт" ойын жаттығуы** Мақсат-міндеттер: балаларды жүру барысында заттарды айналып өтіп, жүруге жаттықтыру. **Еңбек тапсырмасы: гүлзарда өскен гүлдерді суару.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; қамқорлыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен ойындары.**	**Марғауды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: марғаудың мысықтың төлі екендігін дене бітімдерін салыстырып (үлкен - кішкентай), айтырмашылығын байқап айтуға машықтандыру; марғаудың дене мүшелерін көріп, атауға бейімдеу; жануар төлдеріне деген сүйіспеншілікті арттыру. **"Біз – марғаулармыз" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: марғаулардың әрекетіне сәйкес ерекшеліктерін көрсете білу біліктіліктерін қалыптастыру. **"Құлыншақтар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жаққа сигнал бойынша шашырап секіріп, жүгіріп жүруге ынталандыру; нұскуларға зейінді болуға бейімдеу. **"Шелектегі шарларды түсі бойынша жина" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: түстерді қабылдау қабілеттерін дамыту. **Еңбек тапсырмасы: құрап түскен жапырақтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; қамқорлыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен ойындары.**	**"Көңілді жан-жануарлар" музыкалық ойыны. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың жабайы аңдар жайлы білімдерін толықтыру; балалардың қосылып тұрған музыканың ауысуына сәйкес қимыл-қозғалыс мінезін ауыстыру дағдыларын қалыптастыру; балалардың сөздік қорларын молайту; музыкаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **"Отарда" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: шығармашылық қиялдары мен еліктеуді, негізгі қимылдарды дамыту. Балалар педагогтің белгі сөзі бойынша қимылдарды өзгертіп, орындап жүреді: ит - жүгіру, ат - секіріп жүріру, ешкі - орында секіру, мысық - баяу жүру. **"Марғаумен ойнайық" ойын жағдаяты.** Мақсат-міндеттер: балаларды көлемі әртүрлі заттармен әрекеттер жасауға машықтандыру. Шарларды зерттеу, шарлармен тапсырмаларды орындау. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: құмның бетін қоқыс бұтақтардан жинау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен ойындары.**	**Тауық пен балапандарын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: үй құстарының тіршілігі жайында түсініктерді тиянақтау; балапан мен тауықты негізгі айырмашылығын байқауға бейімдеу; қамқорлыққа тәрбиелеу. Үй құстарының суреттері мен ойыншықтарын қарастыру. Суреттегі үй құсын атау, оның дауысымен дыбыстауға жаттықтыру: "қытқыт-қыт", "ко-ко-ко", "пи-пи-пи". **"Екі көңілді қаз" қимыл-қозғалыс ойыны** Мақсат-міндеттер: еліктеу қимылдарын орындау біліктіліктерін қалыптастыру; үй қаздары жайындағы ұғымдарды тиянақтау. **"Екі көңілді қаз".** Екі қаздай жүрейік, Мойындарды созайық. (Бірінен бірі соң бір бағанда, мойынды созып жүру, екі қолды көтеріп, түсіріп, екі санның жағына соққылау) Қаздар дейді: Ға-ға-ға! Барайық біз базарға! (Сөздерді қайталап жүру) Базарға баруға болмайды, Шығыңдар көгалға! (Бағаннан шығып, алаңға шашырап жүгіру, шоқайып отыру, қолдармен тізені соққылау) Ахметова Д. **"Допты ұста" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: 50 см қашықтыққа тәрбиеші лақтырған допты ұстап алуға жаттықтыру. **Еңбек тапсырмасы: гүлзарда өскен гүлдерді суару.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; қамқорлыққа тәрбиелеу. **Шығарылған материалмен ойындар.**

Серуеннен оралу	**"Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" ойын жағдаяты.** "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" тақпақ-жаттамағын оқу. Мақсаты: сабынды ыдысынан алуға үйрету, үлкендердің көмегімен, қолдарын сабындап, сабынды орнына қою, алақандарыңды бір-біріне ысқылап, сабынды шайып тастау, сүлгілерінің орнын білу. Ересек адамның көмегімен қолдарын құрғатады.
Түскі ас	**Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Түскі ұйқы	Музыкалық композицияны тыңдау: «Бесік жыры» (халық ауыз әдебиеті). **(көркем әдебиет)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Тақпақ-оятпақ: "Әтеш".** Жата ғой, жата ғой, Демалып, ұйықтай ғой. Төсекте: Әтеш ұйықтайды" – б.қ. арқада жатып, қолды бастан жоғары созу, аяқ бірге. Бір қолды жоғары, созылу, әтеш оянды. 3р. Әтеш бидай іздейді" – б.қ. отырып, аяқты айқастыру, қол белде, басты солға, алдыға, солға еңкейту. 3р. Әтеш су ішеді" – б.қ өкшеде отырып, қол түсірулі, тізерлеп тұру, қол жоғары, алдыға және астыға қол созып еңкею, б.қ. оралу. Әтеш секіреді" – б.қ. аяқ бірге, қол белде. 20с. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Мақсаты: асты ішудегі әдептерді қабылдауға мүмкіндіктер жасау. **Көркем сөз.** Қойдым астың дәмдісін, Тәбетін тез ашылсын. Қасықпен көр дәмін, Тауысып же бәрін! **Тамақты тауысқаннан кейін ғана үстелден тұру, орындықты үстел астына жылжыту, алғыс айту.**

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**"Марғаумен ойнайық" (пәндік әрекет пен құрама және динамикалық ойыншықтармен ойындар).** Мақсат-міндеттер: марғау туралы (дене бітімі, шығаратын дыбысы, қимылы жайында) нақтылылау; ойынға ілесу қабілеттерін арттыру. **"Біз – марғаулармыз" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер:марғаулар мінез-құлқына сай әрекеттерді көрсете білу біліктіліктерін қалыптастыру.	**"Марғау қайда жасырынды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды сөйлеуде үстеуді қолдануды жаттықтыру, сөйлеудің грамматикалық құрылымын қалыптастыру. Педагог марғау ойыншығын белгілі жерлерде жасырып жатады да, марғаудың қайда жасырынғаны сұрайды. Балалар: марғау үстелдің астында, орындықтың үстінде, шкафтың атында, теледидар алдында, екі баланың арасында жасырынды - деп жауап айтады.	**"Арғымақтар" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың тұяқтар дүбірі мен жылқылар шығаратын дыбыстарға, қозғалыстарға еліктеу біліктіліктерін қалыптастыру.	**Дидактикалық ойын: "Енесін тап" (шағын топтармен).** Мақсат-міндеттер: балалардың үй жануарларымен олардың төлдері жайлы білімдерін бекіту.	**Дидактикалық ойын: "Сиыр сүт береді" (жеке топтармен).** Мақсат-міндеттер: дауыс мәнері арқылы өтініш білдіру іскерліктерін қалыптастыру.
Балалармен жеке жұмыс	**"Үй жануарлары»" салынбалы жақтаулары бар ойын тапсырмасы.** Мақсат-міндеттер: үй жануарларын сәйкес жақтауға орналастыру іскерліктерін қалыптастыру; ұсақ қол моторикасын, ойлау қабілетін дамыту.	**"Не қалай дыбыстайды?" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды үй жануарларының дыбысына еліктеуге жаттықтыру; "дыбыстау мәнерін", артикуляцияны жетілдіру. Құралдары: үй жануарларының суреттері. Күрделендіру амалы: еліктеу сөзін айтып болғаннан кейін етістік сөзбен айтуға шақыру. Мысалы, ат кісінейді, қой маңырайды, сиыр мөңірейді, ит үреді, мысық мияулайды.	**Қ. Баянбаевтің "Арғымақ" өлеңін оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлеп оқуға машықтандыру; сөйлеу мәнерін жетілдіру, есте сақтау қабілетін дамыту. **"Естиміз-істиміз" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты таныс өлеңдердің сөзіне сәйкес орындауды үйрету.	**"Әженнің ауласының тұрғындары" ойын-жағдаяты.** Мақсат-міндеттер: балаларды үй жануарларының тіршілігі жайында көп білуге ынталандыру; қабылдау, зейін, ойлау, байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Құралдары: үй жануарлырының тіршілігі жайындағы сюжетті сурет.	**Ертегі мағынасын қабылдау: "Шұбар тауық балаларда қонақта".** Мақсат-міндеттер: "Шұбар тауық" ертегісі желісіне деген қызығушылықты арттыру; мәнерлеп сөйлеу үлгісін қабылдауға бейімдеу.

Серуенге дайындық	**"Аңдарға түймелерін түймелеуге көмектесейік" дидактикалық тапсырмасы.** Мақсат-міндеттер: түймені түймелеу дағдысын қалыптастыруды жалғастыру; шұлықтан бастап, гольфіні, шұлық киюді үйрету.	**Ойын алаңында қимыл-қозғалыс ойындарын өткізу барысында:** - ойын шартын мұқият тыңда; - ойынды тәрбиешінің белгісі бойынша баста; - белгіленген жерде ғана ойна; - лақтыру кезінде жолдасына қарай дәлдеме; - белгіден кейін ғана допты лақтырып артынан жүгір; - ойын кезінде бір-бірінді итерме. Мақсат-міндеттер: балаларды ойындар барысында ережелерді сақтауға бейімдеу.	**"Біз серуенге қалай киінеміз".** Мақсат-міндеттер: киім-кешек, аяқ киім, бас киім атауларын және қолданысын нақтылау.	**"Тілалғыш түймелер мен баулар".** Мақсат-міндеттер: балаларда өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).	**"Біз қуыршаққа қонжыққа қонаққа баруға қалай көмектестік" ойын-жағдаяты.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз киімдерін танып, атауға, оларды ретретімен киюге, өз шкафын белгіленуі (суреті) бойынша табуға, шкафқа тиянақты бүктеп салуға үйрету.
Серуен	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға күннің адамға, жан-жануарға, өсімдіктерге қажеттігін көрсету (жапырақтардың түсі жасыл, гүлдерді түсі ашық, адамдар жылы киімін жазда кимейді, бақшадағы көкөніс, жидектер тез піседі); ұғымталдыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. **Құрастыру жаттығуы: "Марғауға арналған үйшік" (жеке топтармен).** Мақсат-міндеттер: құрылыс материалдарының бөлшектерімен тәжірибе жасау әрекеттерін ынталандыру. **"Қайда сыңғырлайды?" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндері мен кеңістікті бағдарлауын дамыту. **Еңбек тапсырмасы:** ойыншықтарды құмнан қағып, тазалап, қорапқа салу. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, шөпке, гүлдердің сабақтарына, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. **"Балапандар мен күшік" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды еліктеу қимылдарын жасауға ынталандыру; ойын желісіне, белгі бойынша бірінің соңынан бірі баяу жүру және бір бағытта жүгіру қабілеттерін жетілдіру; кеңістікті бағдарлау, зейін қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Балапандар ұқсап балпаңдап жүруді көрсету. Күшіктің жүрігіп келуін байқап - жан-жаққа тарап жүгіру. Біз көңілді балапан үйректерміз, Балпаң, балпаң етіп жүреміз. Күшік келіп үрісе - Жан-жаққа жылдам жүгіреміз. Педагог балаларды, балапандарға жақсы еліктегендері үшін, мақтап жүреді. **"Күшікке арналған тәттілер" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: ермексазды ширату біліктіліктерін қалыптастыру. **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.	**Аулашының еңбегін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: аулашы қолға сыпырғыш алып, ауланы қоқыстар сыпыранынына, тазаланған аулаға көңіл аудару; ересек адамның еңбегіне қызығушылық тудыру. Аулашы шықса алаңға, Сырыпғыш түспейді қолынан. Құраған жапырақ, қоқысты Таба алмайсын оның жолынан Д. Ахметова. **Еңбек тапсырмасы:** құмсалғыштың бетін қоқыс бұталардан тазалау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті. **"Марғауға арнап жіп орамын мүсіндеп береміз" ойын жатыттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын дамыту; зейінділікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу.	**Ауа-райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға ауа райының құбылмалы екендігін, (жаңбырдан кейін ауадағы ылғалдылықты байқауға болатынын) көрсету; жапырақ, орындық, үлескенің дымқыл немесе құрғақ болғанын байқату; кешкі уақытта күн төмендеу түсіп, біраз салқындағанын байқату; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. **"Күшікті қуып жет" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: бір-біріне соғылмай жүгіру біліктілігін қалыптастыру. **Еңбек тапсырмасы:** құрап түсіп жатқан жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: тазалыққа, қарапайым еңбек дағдыларына баулу.	**Аула құстарын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: аулада ұшып-қонып жүрген құстарды сыртқы келбетінің ерекшеліктері, қимылдары, дыбыстары арқылы ажыратуға баулу (торғай, қарға, сауысқан, көгершін, т.б.); бақылағыштыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. **"Сиыр мен бұзауға арнап қоршау тұрғызамыз" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: түрлі тәсілдермен қоршау құрастыру іскерліктерін дамыту. **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.

Серуеннен оралу	**"Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" ойын жағдаяты.** "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" тақпақ-жаттамағын оқу. Мақсат-міндеттер: сабынды ыдысынан алуға үйрету, үлкендердің көмегімен, қолдарын сабындап, сабынды орнына қою, алақандарыңды бір-біріне ысқылап, сабынды шайып тастау, сүлгілерінің орнын білу. Ересек адамның көмегімен қолдарын құрғатады.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Үй жануарын үйде ұстау керек пе?" тақырыбына кеңес.	"Баланы үй жануарына деген сүйіспеншілікке баулу қажет пе?" тақырыбына кеңес.	"Үй жануарлары туралы ертегілерді оқып берейік" тақырыбына кеңес.	"Қамқоршы баланы тәрбиелеу" тақырыбына кеңес.	"Менің досым" атты үй жануарлары туралы фото көрме.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: кіші « Балапан» жас
Балалардың жасы: 2 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 26.08 - 30.08.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Ережепова А

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Күнделікті дене қызуын өлшеу, балалардың дене терісіне, сыртқы келбетіне назар аудару; тәрбиешінің ата-аналарды толғандырған сұрақтарына жауаптары; балаларға арналған қолайлы орта тудыру.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен "Досың жанында болғанда көңіл-күйін қандай болады?" тақырыбында әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** "Ойнап болғаннан кейін топ ішін жиыстыру". Мақсат-міндеттер: балаларда саналы түрде тәртіпке деген ұмтылысты, ойыннан кейін ойыншықтарды жинау әдетін қалыптастыру, жұмыс жоспарын құра білу, алдағы іс-әрекетке қажетті материалдарды таңдай білуге үйрету. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** өсімдіктердің ірі жапырақтарын сүрту. Баланы еңбек әрекетіне жетелеу. Мақсат-міндеттер: бөлме өсімдіктеріне күтім жасауға үйрету, тазалыққа тәрбиелеу; еңбек етуге қызығушылықтарын және ересектерге көмектесу ниетін ояту. Сүртуге арналған алжапқыш, қолғаптар. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** "Орындықтарды орындарына қоямыз". Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру; тапсырманы тез, дәл орындау. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Ұйымдастырылған іс-әрекетіне құрал-жабдықтар мен материалдар дайындау.** Мақсат-міндеттер: берілген тапсырмаға деген жауапкершілік сезіміне баулу, балаларды оқу іс-әрекетіне арналған материалдар мен жабдықтарды ұқыпты орналастыруға үйрету. **(еңбек іс-әрекеті)**	

	"Жұпты тауып ал" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды түстер арқылы жұпқа жиналу амалдарына үйрету; татулық, сүйіспеншілік сезімдерін дамыту. Балалардың әрқайсына түсі белгілі фишканы беріп, жұптарға жиналуға шақыру. **"Дос болайық бәріміз" әні.** Мақсаты: балаларға жағымды көңіл-күйге бөленуге мүмкіндік жасау; музыкалық қабілеттерді дамыту. - Балалар, біз бір-бірімізге доспыз ба? (Иә). - Қане, бәріне біз қалай дос бола алатынымызды көрсетейікші (бір-бірінің қолдарынан ұстап, құшақтасады). - Бірге дос туралы ән шырқайық	**"Біз доспыз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: бір-біріне жылы шыраймен қарауға бейімдеу. - Балалар, қане қол ұстасайық. Әрқайсыларың көршілеріңнің көзіне қарап, оған өзінің мейірімді күлкісін сыйласын. - Досыңның қолының жылуын, қолдарын арқылы бір-бірлеріне деген жылулықты сезініңдерші. - Жылуды сездіңдер ме? Себебі біз көппіз және біз доспыз. **Балалармен әңгімелесу: "Өзіннің досын жайлы айтып бер".** Мақсаты: достықтың мағынасын түсіндіру. Біздің ұран: «Әрқашан дос біргеміз, ажырамас іргеміз».	**"Қалай дос болуға болады?" мультфильмін көрсету ("Айбала" бөлімінен).** Мақсат-міндеттер: достық туралы ұғымды қалыптастыру, татулық, сүйіспеншілік сезімдерін дамыту. Мультфильм мазмұны бойынша әңгімелесу. Тәрбиеші: - Балалар, Айбала неге жұлдызқұртпен дос болғысы келмеді? (Жұлдызқұрттар оны алдады.) - Айбаланы кім "досым" деді? ("Досым" деп шегіртке айтты.) - Досы Айбалаға не үшін: "Рақмет, досым", - деді? - Иә. Айбала оған көмектесті, қолын созды.	**Достық, достар жайлы ән тыңдау.** Мақсат-міндеттер: балалардың бірін-бірі жылы шыраймен қабылдауға бейімдеу; балалардың бір-біріне жақын жүріп, ойнап, ән салу әрекеттерінен жағымды эмоцияларын дамыту; "достық" ұғымының негіздерін қалау. Педагог балаларды мазмұны жеңіл әндерді айтуға шақырады. Әндерді музыка жетекшісінің ұсынымымен алуға болады.	
Ертеңгілік жаттығу	**Музыканттар.** Топтасып жүру, топтасып жүгіруге көшу, жүрумен аяқтау. Жалпы дамытушылық жаттығулар. 1. "Үлкен дауылпаз". Б. қ.: аяқтар сәл алшақ, қол төменде. Қолды екі жанға көтеру, түсіру. 4 рет қайталау. 2. "Дауылпазда ойнаймыз". Б. қ.: аяқтар сәл алшақ, қол төменде, арқада. Еңкейіп тізеден ұру, "бум-бум" - деп, түзелу. 4 рет қайталау. Тәрбиешінің артынан жылдам жүру. Баяу жүрумен тоқтау. Анамызға арналған музыка. Бірінің артынан бірі жүру. Аяқ ұшымен жүру. Шеңбер құрып тұру. Сылдырмақпен жалпы дамытушылық жаттығулар. 1. "Сылдырмақты қақ". Б. қ.: аяқтар сәл алшақ, қол төменде, сылдырмақ сол қолда. "Сылдырлат" - сылдырмақты жоғары көтеру, сылдырлатып, төмен түсіру. 3 рет қайталау. Сылдырмақты екінші қолға алып, дәл сол жаттығуды қайталау. 2. "Сылдырмақты соқ". Б. қ.: солай. еңкею, сылдырмақпен тізені ұру, "динь-динь"-деп түзелу. 3 рет қайталау. Дәл солай сол қолымен орындау. 3. "Сылдырмақты қой". Б. қ.: солай. Отыру, сылдырмақты еденге қою, түзелу. 2 рет қайталау. Сылдырмақты басқа қолға алып, дәл сол жаттығуды қайталау. Бір-бірінің артынан жүру, жүгіру. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**"Қасықты дұрыс ұстап үйренеміз".** Балаларды қасықты дұрыс ұстауды үйрету бойынша жұмысты жалғастыру. **Ғажайып сәт.** Топқа қасықты ауызына дұрыс апармай, көжені шашыратып, үнемі көйлегін былғап алатын Камила қуыршақ "келеді". Балалар қонақты сабырға шақырады. Оған "қуыр, қуыр, қуырмаш" санамағын айтып береді. Кейін тәрбиеші сәбилерге сиқырлы қасықтарын қолдарына алып, қуыршақ Камилаға көжені қалай жеу керектігін көрсетуді ұсынады. Сонында Камила балаларға алғысын білдіреді. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Таңғы сәлемдесу шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; топтастарға жылы шыраймен қарауға баулу.	**"Жақсы - жаман" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жаман-жақсы туралы түсініктерін қалыптастыру; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Бір-бірінді ренжіту – жаман.	**Таңғы сәлемдесу шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; қоршаған объектілерге қызығушылықты тудыру.	**"Күлкішілер ұшағында саяхат".** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, достыққа тәрбиелеу. Тәрбиеші:	

	Қол алысып, қане, біз, Достасайық бәріміз. Айтарым бар сендерге, Тез тұрыңдар шеңберге. Қандай жақсы бір тұру, Достарменен бір жүру! Қандай жақсы дос болу! - Балалар, көңіл-күйлерің қандай? - Көтеріңкі, көңілді, қуанышты! - Біз біргеміз, біз доспыз.	Ойыншықтармен бөлісу – жақсы. Бірге ойнау – жақсы. Жанжалдасу – жаман.	Сәлем саған, алтын күн! Сәлем саған, көк аспан! Сәлем саған, Жер-Ана! Сәлем саған, достарым! Балалар қимылдарды орындайды, бір-бірін құшақтайды.	- Балалар, бүгін біз күлкішілер ұшағына отырып, саяхатқа шығамыз. Ол үшін бірнеше шартты орындау керек. - Қанаттарымыз екі жақта! (Балалар қолдарын екі жаққа созады) - Белдіктерді саламыз! (Белдіктерді салған болып көрсету) - Моторды қосайық! (Екі кол шынтақта бүгілген, алда, екі қолмен мотордың айналғанын көрсету) - Ал енді ұшу үшін, мотордың бұндай дыбыстарын көрсетеміз: Ха-ха-ха! - Мен бір ауыз сөздер айтқаннан кейін, сендер: Ха-ха-ха! - деп қолдайсыңдар. Жарайды ма? - Біз ұшқанда күлеміз: Балалар: Ха-ха-ха! Ха-ха-ха! - Біз күлкішілер қаласына ұшамыз: Балалар: Ха-ха-ха! Ха-ха-ха! - Күн мен бұлтқа сәлем айтамыз: Балалар: Ха-ха-ха! Ха-ха-ха! Көңілсізді қолдаймыз: Балалар: Ха-ха-ха! Ха-ха-ха!	

Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Тату болайық" Мақсат-міндеттер: Балаларды бірінің артынан бірін адымдатып жүргізу; залды айнала жүріп қолдарын жоғары көтеріп, гүлдер сияқты жайқалу; екі қолымен допты тордан жоғары лақтыру іскерліктерін жетілдіру; допты тордан жоғары лақтыру кезінде шапшаң, епті әрі жылдам болуға тәрбиелеу.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** ""Дос іздеген бота"ертегісі" Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегі мазмұны бойынша бойларына мейірімділікті, адалдық қасиеттерін сіңіру; ертегіні байланыстыра сөйлеуге, өз ойын толық айтуға дағдыландыру; сөздік қорын молайту, тілін, есте сақтау қабілетін дамыту; досқа адал, мейірімді болуға тәрбиелеу.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Дос болайық бәріміз" Мақсат-міндеттер: Балаларды достарымен мейірімді қарым-қатынаста болуға үйретуді; достық құндылығы туралы түсінік беру; достаса білуге тәрбиелеу; коммуникативтік дағдылардын дамыту.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Дос бола білейік" Мақсат-міндеттер: Контур шегінде сурет салу, суретті жетіспейтін бөлшектермен толықтыру біліктіліктерін қалыптастыру; достық қарым-қатынас жайлы түсінік беру; көркемдік біліктіліктерін, қарындашты дұрыс ұстау дағдыларын дамыту; бірі-біріне деген сыйластыққа, достыққа тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Көңілді балалар" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыкалық аспаптарында ойнай отырып, мимика, пластик көмегімен музыкалық бейнені мәнерлі, эмоционалды түрде жеткізе білу қабілетін дамыту; әр түрлі сападағы материалмен тәжірибе жасау барысында шығармашылық қиял мен музыкалық сенсорлық қабілеттерді дамыту.	
Серуенге дайындық	Мақсаты: балаларды киімдерін реттілік сақтай отырып шешінуді, киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыруды, қол жууды үйрету. **Көркем сөз.** Сабынымды аламын,Алақанға саламын. Көпіртемін жақсылап,Қолды жуамын мұқият. Білек, бетті, мойынды,Жуамын да, сүртемін. Тап-таза, көңілді боп,Мен үнемі жүремін. Тусипжанова-Шагирова А				

Серуен	**Бақаны бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды туған өлкенің табиғатымен, оның мекен етушілерімен таныстыруды жалғастыру. Балаларға бақаның тіршілік ету ортасы, оның немен қоректенетіні, тигізетін пайдасы туралы айту. Табиғатты аялауға және қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Бақаның өзі болмай жатса, фотосуретін көрсетіп, әңгімелеу. **Әңгімелеу.** - Балалар, біз табиғат аясына шыққан кезде бақаны көрсек жолымыз болды деген сөз. - Суреттегі бақаға қарандар. Оның түсі қандай? Бақаны суреттейікші. - Бақа су, жасыл шөп пен масалар көп жерде тіршілік етуді ұнатады. Бақа масалармен қоректенеді. Оның ұп-ұзын тілі бар. Ұшып бара жатқан масаға қарай ұзын жабыспақ тілін жіберіп, сол масаны қағып алады екен. - Бақа кейіпкері қандай ертегілерді кездеседі? - Жарайсыңдар, "Үйшік", "Қолғап" ертегілерінде кездеседі екен. - Бақалар оны мазалағанды ұнатпайды, сол себепті шөптің арасында және көлеңкеде жасырынады. - Ал егер сендер оны көріп қалсаңдар, онда қолға алуға асықпаңдар, оданда сыртқы келбетін мұқият қарастырыңдар. Ол масалар мен шіркейлерді аулайды. Суда жүзіп, күнге қыздырылғанды жақсы көреді. **"Торғайлар мен мысық» қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістікте қозғала білу, ұжыммен бір-біріне соғылмай қимылдау біліктіліктерін дамыту; белгі бойынша әрекет ету, тереңдікке, орыннан ұзындыққа секіруге, жылдам жүгіруге жаттықтыру. **"Бақалар" қимыл жаттығуы.**	**"Қайықтар". (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: серуен кезінде жағымды ойын жағдайын тудыру. Өз қолымен ойыншық жасауға деген ұмтылысын дамыту. Айналасын қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу: өзінен кейін көшеде қоқыс қалдырмау. **Әңгімелеу.** Жаңбырдан кейін далада көптеген жылғалар мен көлшіктер болады. Таяз және терең көлшіктер бар. Үлкен және кішкентай көлшіктер бар. Кең және тар көлшіктер бар. Қалай ойлайсыңдар қандай көлшіктерде қайықтар жақсы жүзеді? Неге? Қайықтарды неден жасауға болады? (Грек жаңғағының қабығынан, ағаш қабығынан, қағаздан, ағаш жапырағынан, кішкентай пластик бөтелкеден.) Өз қайықтарыңды қалай атайсыңдар? Ал сендер үйлеріне қайтқанда, қайықтарына не болады? Оларды неге тастауға болмайды? Егер қайық пенопластан, пластмастан жасалса, онда ол табиғатты ластайды. Өзінен кейін қоқыс қалдыруға болмайды, егер сендер қайықтарыңды тастасаңдар, ол бұзылып, бірден қоқысқа айналады. **Тыныс алуды дамытуға арналған ойын: "Маған ұшуды үйрет".** Мақсат-міндеттер: балаларды нұсқауларды дұрыс түсініп, қимылдарды жасауға дағдыландыру. Бізге көзі, тұмсығы, қанаты, құйрығы салынған әуе шары "балапан", шеңбер — "ұя" керек болады. Санамақ бойынша "жел" тұрады. Екі ойыншы шеңберді тігінен ұстайды. "Ұяда" - балапандар, олар шарды ұстап отыр. Балапандар ән салады немесе дыбыстайды: "Ала қанат сауысқан, ұшуды үйретші, аласа да, биік емес, күн көрінсе жетеді! " Кейін балалар ақырындап, шарды жоғары қарай лақтырады ("балапан" "ұядан" ұшып шығу керек). "Самал жел", ұяның алдында тұрған, шарды жерге түспейтіндей үрлейді де қайта ұяға кіргізеді (шар қайта обруч үстінен ұшып өту керек). Жас ерекшелігіне сәйкес "тыныс алу" саны белгіленеді (дем шығару 3-б артық емес). Ескерту: тыныс алу мұрын арқылы, дем шығару- ұртты толтырмай жасалады. Балалардың шығарылған материалмен дербес	**Жәндіктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жиі кездесетін жәндіктермен, олардың тіршілік ерекшелігімен таныстыру. Негізгі мазмұны: қоңыздардың қалай жүретінің қарастыру, олардың кейбіреулері ұшады. Ұшар алдында қоңыздардың қанаттарын қалай ашатынын, қорек іздеуге ұшып кетуін бақылау. **Көркем сөз.** Ұшқанда өлең айтады, Қонғанда жер қазады. Мұны да ойлап көріңіз. (Қоңыз). **Тыныс алу жаттығуы. "Қоңыздар".** Балалар орындықтарға отырады, тәрбиеші: "Ж-ж-ж, - деді, - қоңыз-з-з" - дейді. Балалар қолдарын иықтарына айқастырып қойып: "Тұрамын, ұшамын ж-ж-ж-ж-ж" - дейді. Балалар қолдарын екі жаққа жазып, "ж-ж-ж-ж-ж" - деп дыбыстап, топ ішінде қозғалады (2 – 3 мин). **"Қоңыздар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жаққа шашырап жүгіруге, белгі бойынша бағытты өзгертуге, зейінділік танытуға жаттықтыру. **Еңбек тапсырмасы: ойыншықтарды қорапқа, құмнан тазалап, жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Шығарылған материалдар: күрекшелер, сыпырғыштар, зембілдер, түрлі-түсті қарындаштар, қалыптар, қағаз беттері.	**Ауа-райының жағдайын бақылау (күн жарқырап тұр немесе жаңбыр жауып тұр). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жаз жайлы әңгімені тыңдай отырып, балалар шуақты күнге, көк аспанға, баяу қалқыған бұлттарға тоқталып өтеді. **Жеке жұмыс: жолдармен жаттамақ сөздерінің ырғағына сай жүру.** "Үлкен аяқтар жолмен келеді... топ, топ, топ. Кішкентай аяқтар жолмен жүгіреді... топ, топ, топ". **“Менің көңілді добым…” қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды екі аяқпен секіруді үйрету, мәтінді мұқият тыңдау және допты соңғы сөз айтылғаннан кейін ғана қуу. **"Жалаушаға қарай жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша бір бағытта, бір-бірін итермей, жүгіруге ынталандыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: үлескені жинау; құмды құмсалғышқа салу.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: шығармашылық ойындарды дамытуға жағдай тудыру (ұсақ ойыншықтар мен заттарды таңдау, сонымен қатар табиғи материалдарды кеңінен қолдану).	

	Мақсат-міндеттер: балаларға бір орыннан ұзындыққа секіруге жаттықтыру; аяқ, дене бұлшық еттерін ұлғайту; шыдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: үлескені жинау; құмды құмсалғышқа салу.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Құмсалғыштағы ойындар «Ненің ізі».** Мақсат-міндеттер: балалардың қиялын, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Кішкентай балалар тобымен немесе бір баламен ойнауға болады. Ойынның бір қатысушысы құмға аңның немесе үй жануарының ізін салады. Қалғандары іздердің неге тиесілі екенін табу керек. Жоқ жануарларды да ойлап табуға болады.	ойын әрекеті. **"Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды сигнал бойынша жұптарға жиналуға және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы маскалар: гүлдер мен аралар. Шығарылған материалдар: күрекшелер, шелектер, қалыптар, қуыршақтар. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: ойыншықтарды құмнан қағып, қорапқа жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу.			
Серуеннен оралу	**"Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" ойын жағдаяты.** "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" тақпақ-жаттамағын оқу. Мақсаты: сабынды ыдысынан алуға үйрету, үлкендердің көмегімен, қолдарын сабындап, сабынды орнына қою, алақандарыңды бір-біріне ысқылап, сабынды шайып тастау, сүлгілерінің орнын білу. Ересек адамның көмегімен қолдарын құрғатады.				
Түскі ас	**"Қасықты дұрыс ұстап үйренеміз".** Балаларды қасықты дұрыс ұстауды үйрету бойынша жұмысты жалғастыру. **Ғажайып сәт.** Топқа қасықты ауызына дұрыс апармай, көжені шашыратып, үнемі көйлегін былғап алатын Камила қуыршақ "келеді". Балалар қонақты сабырға шақырады. Оған "қуыр, қуыр, қуырмаш" санамағын айтып береді. Кейін тәрбиеші сәбилерге сиқырлы қасықтарын қолдарына алып, қуыршақ Камилаға көжені қалай жеу керектігін көрсетуді ұсынады. Сонында Камила балаларға алғысын білдіреді. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ұйқы	Мақсат-міндеттер: балалардың жайлы ұйқысына жағдай тудыру. **"Әлди-әлди" әні.** Көзімнің ағы-қарасы,Жүрегімнің парасы, Уайым-қайғы ойлатпас,Көңілімнің сапасы. Айналайын, шырағым!Көлге біткен құрағым! Маңдайдағы құндызым,Аспандағы жұлдызым.**(көркем әдебиет)**				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Кешенді шынығу жаттығулары.** “Марғаулар оянады” (балаларға төсекте жатып керілуді, арқаны жазып, қолды жоғары созып, бір бүйірден екінші бүйірге бұрылуды ұсыну.) Кіп-кішкене марғаулар,Пырылдайды үнемі, Жайғасыпты кілемде,Ояңғысы келмейді. Жалқауланба, марғауым,Қандай сенің таңдауың. Бойыңды жаз, керіліп,Қалғандайсың керіліп. Жеңіл уқалау (Қол және аяқ саусақтарын жоғары қарай уқалау, белді, арқаны, кеудені жазу) Аяқ ұшымен жатын бөлмеде жүру.Керілдік, жылдам тұрдық, Аяқ ұшымен жүгірдік… **“Денсаулық жолдарымен” жүру.** “Топ, топ, топ”- адымдайды біздің аяқ. Мақсат-міндеттер: қан айналымын жетілдіру. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Қолды сабындау және түзу қимылдармен жууды үйретуді жалғастыру, қолды жуғаннан кейін сығуды үйрету. Қолдарын өз орамалдарымен сүртіп, орнына ілу біліктіліктерін бекіту. "Біз қолымызды қалай жуамыз" дидактикалық ойыны. Жаттамақ оқу: "Мөлдір су". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Сылдырмақтармен ойындар.** Мақсат-міндеттер: ырғақты есту, соған сай қимылдай білу қабілеттерін дамыту; көркем сөзді қимылдарды жасай жүріп айтуға бейімдеу; жағымды эмоцияларды дамыту. Сылдырмағым сылдырла, Шақыр барлық баланы. Үнін естіп қуана, Билеп кетсін бар бала. (Тәрбиеші балаларға музыка ырғағымен сылдырмақ таратады) **"Сылдырмақпен тығылмақ".** 1. Ойыншығым сүйікті, Сылдырмағым көңілді, Сылдырмағы сәбидің, Қоңырауы әр үйдің. 2. Би билейміз айналып, Сылдырмақпен көңілді. Сылдыр, сылдыр, сылдырмақ, Сылдыры оның төгілді. 3. Кетіп қалдың алысқа, Ойнап жүрсін тығылмақ. Естілмейді дауысың, Қайда кеттің, сылдырмақ. 4. Бері келші жаныма, Тағы бірге билейік. Сыңғырымен сылдырмақ, Шаттанайық, билейік. "Тығылмақтан" кейін балалар сылдырмақтарды алдарына еденге қояды. **"Сылдырмақтармен би".** 1. Сылдырмақ жерде жатыр. Аяқтарын өкшеге қояды. 2. Екі жаққа кезек-кезек бұрылып, жартылай отырып-тұру. 3. Алақан соғу. 4. Екі аяқпен секіру 5. Бір орында айналу 6. Сылдырмақты жоғары көтеріп, сылдырлатады. 7. Сылдырмақпен билейді. Әуен ырғағымен сылдырмақтарды себетке жинау. **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.	**"Дастархан" сюжетті-рөлді ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын жоспарын жүзеге асыру біліктіліктерін дамыту; дастархан алдында әдептілік ережелерін ұстануға бейімдеу; коммуникативтік қабілеттерді дамыту. Балалардың белгілі бір рөл үшін керек құрал-жабдықтарды өз бетінше таңдау, ойын көрінісіне жетіспей тұрған заттармен, ойыншықтармен толықтыру талпыныстарын ынталандыру. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)** **"Досына көмектес" қимыл-қозғалыс аз ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша біресе билеп жүріп, біресе "көмек қолын" беріп, жұпты құруға машықтандыру; кеңістікті бағдарлау қабілетін дамыту; достыққа тәрбиелеу. **(дене шынықтыру)**	**"Көңілді орындық" қимыл-қозғалыс аз ойыны.** Мақсат-міндеттер: көтеріңкі көңіл-күй қалыптасуына жағдай тудыру; бірлескен ойындарға деген қызығушылықтарын ояту, балаларды бір-біріне деген өзара мейірімді қарым-қатынасқа тәрбиелеу. **(дене шынықтыру)**	**Мақал-мәтелдер.** Мақсат-міндеттер: балаларды мақал-мәтелдердің мағынасын түсінуге бейімдеу, ұнаған жолдарды жатқа айтуға дағдыландыру; достық сезімі жайындағы түсініктерді қалыптастыру. "Дос достың кемшілігін кешіре білер". "Досы жоқ адам – тұзы жоқ тағам". "Ағаш тамырымен, Адам досымен мықты". "Шын дос қиыншылықта білінеді". "Досты іздеме – табылса жіберме". "Досы көпті жау алмайды, ақылы көпті дау алмайды". "Заттың жаңасы жақсы, Достың ескісі жақсы". "Жауға - жалынба, досқа - тарылма". **(көркем әдебиет)**	

Балалармен жеке жұмыс	**"Естиміз-істиміз" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты таныс өлеңдердің сөзіне сәйкес орындауды үйрету.	**Жаттығу: заттар арқылы жүру.** Мақсаты:Мақсат-міндеттер:	**Апта тақырыбы бойынша мақал-мәтелдермен таныстыру.** Мақсат-міндеттер: қазақ ауыз әдебиеті үлгілеріне деген қызығушылықты қалыптастыру; кез келген мақалды жаттап алуға мүмкіндіктер жасау. "Дос достың кемшілігін кешіре білер". "Досы жоқ адам – тұзы жоқ тағам". "Ағаш тамырымен, Адам досымен мықты". "Шын дос қиыншылықта білінеді". "Досты іздеме – табылса жіберме". "Досы көпті жау алмайды, ақылы көпті дау алмайды". "Заттың жаңасы жақсы, Достың ескісі жақсы". "Жауға - жалынба, досқа - тарылма".	**Психологиялық жаттығу: "Алақанға көбелекті жасырайық".** Мақсат-міндеттер: балалардың жағымды көңіл-күйіне қолайлы жағдайлар жасау; елестету, түйсік, сезгіш қабілеттерін дамыту. - Балалар, алақанымызда тонып қалған көбелек бар сияқты елестетейікші. Қане, оны жылы демімізбен жылытайықшы. Оны кеуделеріне басыңдар. Ол сендердің немесе досыңның жүрек қағысын естісің. Қараңдаршы, көбелек жылынған сияқты, нәзік қанаттарын жайып ұшып кетті. Достық көбелегі әр кез біздің топта өмір сүрсін. **"Көңілді шақпақтар" (бормен "классик" ойыны желісімен.)** Мақсат-міндеттер: балаларды екі аяқпен алға жылжи отырып секіру қабілетін дамыту; вестибуляр аппаратын, дене, аяқ бұлшық еттерін ұлғайту; зеректікке, ептілікке тәрбиелеу. Педагог асфальтқа шақпақтарды өзі салып, балаларды ойын мазмұнымен, шартымен таныстырады; шақпақ іздерін баспақ секіруді көрсетеді. Сәбилер жәй ғана, 1-ден 10-ға дейін секіре алады. (Ал ересек балалар тас лақтырып, сол тасқа дейін секіріп, тасты алып кері қайтады.)	
Серуенге дайындық	**"Киімді бүктеп үйренеміз" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: киімді дұрыс бүктеу біліктіліктерін қалыптастыру; балаларды өз киімдерін танып, атауға, өз шкафын белгіленуі (суреті) бойынша табуды үйрету.	**"Біз қуыршаққа қонжыққа қонаққа баруға қалай көмектестік" ойын-жағдаяты.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз киімдерін танып, атауға, оларды рет-ретімен киюге, өз шкафын белгіленуі (суреті) бойынша табуға, шкафқа тиянақты бүктеп салуға үйрету.	**"Аңдарға түймелерін түймелеуге көмектесейік" дидактикалық тапсырмасы.** Мақсат-міндеттер: түймені түймелеу дағдысын қалыптастыруды жалғастыру; шұлықтан бастап, гольфіні, шұлық киюді үйрету.	**"Тілалғыш түймелер мен баулар".** Мақсат-міндеттер: балаларда өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).	

Серуен	**Көбелекті бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: барлық тіршілік иелеріне қамқорлық танытуға үйрету. "Түзу жолдармен" - жүгіруге, секіруге, жүруге жаттықтыру. Үлескедегі шыбықтарды жинату – қарапайым тапсырмаларды орындауға баулу. "Әтеш" жаттамағын қайталау. Таяқшамен құмда сурет салу – балалардың шығармашылық әрекетін түрлендіру. **"Қуыршақтарға арналған түскі ас" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға бірге ойнауға үйренуге көмектесу; коммуникативтік қабілеттерді дамыту. **"Тату достар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: шапшаңдыққа, татулыққа тәрбиелеу. ("Әрқашан дос біргеміз" әні қосылады) Тәрбиеші балалар жолдарына бірнеше кедергі қояды (шеңберлер). Бір-біріне қарама-қарсы тұрады, алақандарын тигізеді, солай жүріп, кедергілерді жояды. **Еңбек тапсырмасы:** құрап түсіп жатқан жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: тазалыққа, қарапайым еңбек дағдыларына баулу.	**Құмды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға құмның құрғақ және дымқыл күйінде екі түрлі болатынын байқату; құрғақ құмның төгілетініне, дымқыл құмнан түрлі пішіндерді жасауға болатынына көз жеткізу; іс-тәжірибе жасауға ниеттерін дамыту; зияткерлікке баулу. **Еңбек тапсырмасы:** құмды бір жерге үйіп, шелектерге салып, құмсалғышқа апару. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек әрекеттерін орындауға баулу. **"Иә-иә-иә", "жоқ-жоқ-жоқ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ой шапшаңдығын, жағымды эмоцияларын дамыту. Балалар, сендер дос бола білесіңдер ме? (Балалардың жауаптары). - Қазір оны ойын барысында тексеріп көреміз. Мен сұрақтар қоямын, ал сендер «иә-иә-иә» немесе «жоқ-жоқ-жоқ» деп жауап бересіңдер. Келістік пе? Достыққа берік боламыз? (Иә-иә-иә) Достықты бағалаймыз? (Иә-иә-иә) Бірге тату ойнаймыз? (Иә-иә-иә) Достық қолын созамыз? (Иә-иә-иә) Достың ашуына тиеміз? (Жоқ-жоқ-жоқ) Ал қуаныш сыйлаймыз? (Иә-иә-иә) Досты ренжітеміз? (Жоқ-жоқ-жоқ) Достармен бірге шай ішеміз? (Иә-иә-иә) Жарайсыңдар! Сұрақтарға дұрыс жауап бердіңдер.	**Ауа-райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға ауа райының құбылмалы екендігін, (жаңбырдан кейін ауадағы ылғалдылықты байқауға болатынын) көрсету; жапырақ, орындық, үлескенің дымқыл немесе құрғақ болғанын байқату; кешкі уақытта күн төмендеу түсіп, біраз салқындағанын байқату; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу.**"Өз жұбыңды тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша еркін жүріп билеп немесе жұпқа жиналу қабілетін қалыптастыруды жалғастыру; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Әуен ырғағымен балалар топтың әр жерінде билейді. Музыка тоқтаған сәтте, жылдам өз досын табу керек. - Жарайсыңдар, балалар, қарап тұрсам, бір-бірімен жақсы танысып алыпсыңдар, достықтарында берік екен. Ал енді бір-бірімізге мақтау сөздерін айтайық. Қане үлкен шеңбер жасап тұрайық та, бір-бірімізге ойыншық беріп, мақтау сөзін айтайық. **"Мадақтаулар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың әдептілікке деген қызығушылығын арттыру; сыпайы арақатынастарды қалыптастыру, сөздік қорды байыту. **Еңбек тапсырмасы:** құрап түсіп жатқан жапырақтарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу, қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру.	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, шөпке, гүлдердің сабақтарына, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдап жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз.Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды.**Қане, достарымызға арнап "Көңілді отшашу" ұйымдастырайық.** Үстелге жақын келіңдер, қазір мен қағазға түрлі-түсті тамшылар тамшылатамын, ал сендер оларға мына түрлі-түсті түтікшелер арқылы үрлейсіңдер (балалар түтікшеге үрлейді). Жақсы, тамаша, керемет отшашу болып шықты. **Еңбек тапсырмасы:** құрап түсіп жатқан жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: тазалыққа, қарапайым еңбек дағдыларына баулу.	
Серуеннен оралу	**"Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" ойын жағдаяты.**"Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" тақпақ-жаттамағын оқу. Мақсат-міндеттер: сабынды ыдысынан алуға үйрету, үлкендердің көмегімен, қолдарын сабындап, сабынды орнына қою, алақандарыңды бір-біріне ысқылап, сабынды шайып тастау, сүлгілерінің орнын білу. Ересек адамның көмегімен қолдарын құрғатады.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Қыздар мен ұлдар" тақырыбына әңгімелесу .	"Ауыз су мен бала денсаулығы" тақырыбына кеңес.	"Ата-аналармен ынтымақтастық - баланың мектепке дейінгі мекемеге сәтті бейімделуінің басты шарты" тақырыбына әңгімелесу.	"Көшедегі тәртіп-қауіпсіздік кепілі" тақырыбына әңгімелесу.	

Ортаңғы топ

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы)№1 « Саят » бб
Топ: ортаңғы «Балдаурен »
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 03.06 - 07.06.2024ж. «Бақытты балалық шақ»
Педагогтың аты-жөні Қ.Усипбаева

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды далада қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. (сөйлеуді дамыту, музыка) "Көңіл күйін қалай?" мультфильмін қосу. Біздің топтың барлық балаларын сау, көңілді көруге қуаныштымын! Мен бұл көңіл-күйдің кешке дейін сақталғанын қалаймын! Ол үшін біз жиі күліп, бір-бірімізге көмектесуіміз керек!				
Таңғы гимнстика	Таңғы жаттығу: "Достық". Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос, (Қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз. (Екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (Шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес, Енді санауды аяқтадық. (Қолды төмен түсіру, босаңсыту) (дене шынықтыру)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Ойыншықтарды жинау. Мақсат-міндеттер: тәртіп орнатуға үйрету, тапсырылған іс үшін жауапкершілікті қалыптастыруға тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	Кітап бұрышындағы кітаптарды ретпен орнына қою. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа үйрету, кітаптарға таза, ұқыпты қарауға дағдыландыру. (еңбек іс-әрекеті)	Аквариумдағы балықтарды қоректендіру. Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауға үйрету, аквариумдағы балықтың әдеттеріне қызығушылық тудыру. (еңбек іс-әрекеті)	Ойыншықтарды ретке келтіру (тәрбиешімен бірге). Мақсат-міндеттер: балаларға ойын сөрелеріндегі реттілікті сақтауға, ойыншықтарды орнына қоюға үйрету. (еңбек іс-әрекеті)	Бөлме өсімдіктерін суару. Мақсат-міндеттер: бөлме өсімдіктеріне дұрыс қарауға, су құйғыштың тұмсығын өсімдік өскен ыдысқа тіреп, суаруға баулу. (еңбек іс-әрекеті)

	«Әрқашан күн сөнбесін!» **Балалар күні мерекесін ұйымдастыру:** **- балалар шығармашылығынан концерт;** **- асфальтқа сурет салу байқауы.** **Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатын көңілді ойындар.** **Мақсат-міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге дағдыландыру.** **(музыка)** **"Шапалақты тыңда"ойыны.** **Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасауға баулу.** **Балалар шеңбермен жүреді.** **Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарын екі жаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады.** **(музыка)**	**«Менің әлемім»** **«Менің жақындарым», «Менің үйдегі сырласым», «Менің бауырларым», «Менің отбасым» тақырыптарында балалармен серуенде әңгімелесу.** **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Балалардың отбасында ата-анасымен, бауырларымен немесе жақындарымен бірге уақыт өткізгенде ойнайтын ойындары, спорттық жаттығулары, сайыстарының ішінен көпшілігіне таныс ойын түрін бірге ойнап көру және алған әсерлерімен бөлісу.** **(сөйлеуді дамыту)** **Тақырыпқа сәйкес әңгіме оқып беру, ән тыңдату және қалауы бойынша балаға айтқызу.** **(сөйлеуді дамыту, музыка)** **Саусаққа арналған жаттығу: "Сәлем".** **Мақсат-міндеттер:: балаларды қимылдарды мәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту.** **Сәлемдесем әрдайым (Екі қолдарын айқастырып кеуделеріне қояды)** **Үйде және бақшада (Екі қолдарын алға жаяды)** **Тіпті "сәлем" - деймін мен** **("Қанаттары" екі қолдарын сәл көтеріп, қайта түсіріп қағып тұрады)** **Қасымдағы көршіме. (Бір қолдың сыртын екінші қолдың алақанына беттестіре саусақтарды жан-жаққа аша «күн» жасайды)** **(сөйлеуді дамыту)**	**Кәусәр бұлақ** **Балалардың көрген мультфильмдерінен алған әсерлерімен бөлісу, олардың қиялын, логикалық ойлауын, сөйлеу тілін дамыту мақсатында жетекші сұрақтар қою.** **(музыка, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** **Балалардың қалауы бойынша мультфильм кейіпкерлерінің образын таңдап, қимылқозғалыс ойындарын өткізу, патомимика арқылы кейіпкерді табу ойынын ойнау.** **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Саусақ жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды мәтін жолдарына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, елестету, ойлау қабілетін дамыту.** **Шаршы бұрышын құрайық,** **Саусақ ұштарын қосайық.** **Бір, екі, үш, төрт.** **Бір, екі, үш, төрт.** **Бір, екі, үш, төрт.** **Бір, екі, үш, төрт.** **Төрт бұрыштар жиналып,** **Бір пішінге құрылды.** **(сөйлеуді дамыту)** **Үстел үсті ойыны: "Суретті құрастыр".** **Мақсат-міндеттер: бөлшектерден тұтас бір бөлікті құрастыруды дағдыландыру; балалардың қабылдауын, байқағыштығын, ойлау қабілеттерін дамыту.** **(сурет салу, сенсорика)**	**«Мен елімнің Ұланымын!»** **Отан туралы өлеңдерді жатқа айту челленджі.** **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Балалар шығармашылығынан суреттер көрмесін ұйымдастыру.** **(сурет салу)** **Таза ауада ұлттық ойындар сайысын өткізу.** **(дене шынықтыру)** **Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатын көңілді ойындар. Мақсат-міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету.** **(музыка)** **"Шапалақты тыңда" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасау.** **Балалар шеңбермен жүреді.** **Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарын екі жаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады.** **(музыка)**	**Саусаққа арналған жаттығу: "Сәлем".** **Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту.** **Сәлемдесем әрдайым (Екі қолдарын айқастырып кеуделеріне қояды)** **Үйде және бақшада (Екі қолдарын алға жаяды)** **Тіпті "сәлем" - деймін мен** **("Қанаттарын" екі қолдарын сәл көтеріп, қайта түсіріп қағып тұрады)** **Қасымдағы көршіме. (Бір қолдың сыртын екінші қолдың алақанына беттестіре саусақтарды жан-жаққа аша «күн» жасайды)** **(сөйлеуді дамыту)** **Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту.** **"Кемпірқосақ".** **Кемпірқосақ көпірдей** **Аспан жарып туыпты.** **Жердің екі бетіне** **Жеті жеңін жауыпты.** **Д. Ахметова.** **(көркем әдебиет)**

Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.
Таңғы ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар алғыс айтып тамақтануға кіріседі. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер:: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар рақмет айтып тамақтануға кіріседі. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Кесе,шыны,пияла Оларсыз шай құя ма? Қасықсыз тамақ жемейді, Бәрінің атын не дейді? Өлең жолдарын оқу арқылы, балалардың тәбетін ашу. (мәдени-гигиеналық дағдылар)

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу "Кемпірқосақта қонақта" Мақсат-міндеттер: Табиғат құбылысы - кемпірқосақпен таныстыру; қоршаған әлемнің түстерінің әртүрлілігіне эмоционалдық сезім тудыру; түс атауы (қызыл, сары, жасыл, көк) туралы білімдерін бекіту; сөйлеу, ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту; табиғатқа деген сүйіспеншілік сезімдерін, табиғат сұлулығын көре білу табиғатты құрметтей білуге тәрбиелеу.	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Жарқын түсті кемпірқосақ" Мақсат-міндеттер: Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілеттерін дамыту; тұрған заттың басына доп тигізу арқылы жоғары секіру және допты аяқпен қайшылап ұстап, отырып-тұрып домалату іскерліктерін жетілдіру.	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Адасқан құмырсқа" ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегіні әңгімелеп беру, шыдамдылық пен адамгершілік, достық сезімдеріне тәрбиелеу; есте сақтау қабілетін дамыту; тілдік қорын молайту; өз ойын ашып айтуға үйрету.	Сурет салудан ойын-жаттығу "Көрікті қала" Мақсат-міндеттер: Негізгі түстерді тануды үйретуді жалғастыру; балаларға сурет салу тәсілдерінің алуан түрлілігі жайлы түсінік беру; түсті құммен сурет салуды, түстер гаммасын таңдауды үйрету; түстерді қабылдауды, қолдың қимыл координациясын, есте сақтау қабілеттерін дамыту; мейірімділікке тәрбиелеу, туған қаласының сұлулығына жағымды эмоцияларын ояту.	Музыкадан ойын-жаттығу "Кемпірқосақ - жайдарман" Мақсат-міндеттер: Балалардың жеке қасиеттерін дамыту, өлеңдерді, әндерді нақышына келтіре айтуға дамыту. Бір- бірін сыйлауға, адамгершілік қасиеттерін жоғалтпауға тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды.				
Күндізгі серуен	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: жаз мезгіліндегі күн туралы мәлімет беру; жаз мезгілінде киілетін киімдердің атауларын пысықтау; ұғымталдыққа тәрбиелеу.** **Жұмбақ жасыру.** **Ар жағында орманның,** **Ар жағында таулардың,** **Алтын кеспек домалар. (Күн.)** **- Балалар, қараңдаршы? Күн қайда орналасқан? (Күн аспанда орналасқан.)** **- Күннің нелері бар? (Сәулелері бар.)** **- Күн қалай қыздырады? (Күн қатты қыздырады. Бүгін күн ыстық.)** **- Балалар, сендер қайдан білдіңдер, күннің ыстық екенін? Өйткені біз жазғы киімдермен жүрміз.** **Күндіз күн жоғары да тұрғандықтан, күн ыстық болады, ал таңертең мен кешке күн салқын болады. Күн көзі төмендейді.** **"Жұбыңды тап" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: зейінділікке, байқағыштыққа, шапшаңдыққа, кеңістікті бағдарлауға баулу.**	**Көбелекті бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: көбелектің қимылын, түр-түсі, қанаттарын бақылап, тіршілігі жайындағы мағлұматты алуға дағдыландыру; байқағыштыққа тәрбиелеу.** **Жұмбақ жасыру.** **Гүл ұшып гүлге қонады,** **Гүл бақшам гүлге толады.** **(Көбелек.)** **Бақылау барысы:** **Балалар, жаз келді. Барлық жәндік атаулы оянды.** **- Қазір сендермен бірге, көбелекті бақылап көрейік.** **Гүлге қонып отырған көбелекті қарайықшы.** **Қараңдаршы, көбелекте не бар? (Қанаттар.)** **Қанаттарында әдемі өрнектер бар екен.** **Көбелекті қанатынан ұстауға болмайды, өйткені олар өте нәзік. Қанаттары сынып, ұша алмай қалады.** **"Не, қайда мекендейді?" дидактикалық ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балалардың аң-құстардың, үй жануарлырының**	**"Бақбақ" гүлін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: "бақбақ"гүлі жайындағы түсініктерді тиянақтау; гүлдер әлеміне деген қызығушылықты арттыру.** **Жұмбақ жасыру.** **Өзіне шап-шақ,** **Киген қалпағы аппақ.** **Балалар тұр қаптап. (Бақбақ.)** **Бақылау барысы:** **- Балалар, қараңдаршы? Мынау не?** **- Дұрыс. Бұл "бақбақ" гүлі.** **- Гүлдің құрылымына қарап, қандай бөлшектері бар екендігін байқауға болады? (Қалпағы мен сабағы болады.)** **- Бақбақтың қалпағы дөңгелек, ақ және үлпілдек.** **Егер үлпілдекті үрлесең, ұқса үлпілдіктерге қадалған дәндер ұшып кетеді (Тәрбиеші үрлеп көрсетеді).** **- Сабағы қандай? (Сабағы жіңішке, ұзын, жасыл.)** **- Балалар, жаңбыр жауар алдында, бақбақ өзінің күлтелерін жинап алады, ал күннің көзі шыққан**	**Көшеде кетіп бара жатқан көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: балаларға жеңіл және жүк көлігін ажырата білуге үйрету, байқағыштықты дамыту, өз ойларын дұрыс жеткізе білу.** **Балалармен көшеде кетіп бара жатқан көліктерді қарастыру, оларды жүк, жеңіл көліктерге жіктеуді үйрену.** **Жұмбақ жасыру.** **Кеудесінде жаны жоқ,** **Тамырында қаны жоқ:** **Май жейді,су ішеді.** **Бұл не екен балалар? (Көлік.)** **Еңбек әрекеті: учаскені ұсақ бұтақтар мен тастардан тазарту.** **Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу.** **"Көліктердің дыбысын ажырат" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілетін дамыта отырып, есте сақтау қабілетін арттыру, байқампаздыққа баулу.** **Әр түрлі көліктердің дыбыстарын тәрбиеші балаларға тыңдатқызады. Балалар ажыратуға тырысады.**	**Торғайды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: торғайдың сыртқы түрінің ерекшеліктері туралы білімді тереңдету, балалардың назарын және есте сақтауын дамыту.** **Балаларға сұрақтар:** **- Балалар, торғай қандай?** **- Ол немен қоректенеді? Шоқиды ма, жейді ме? Неге?** **- Қалай дыбыстайды?** **Торғай – кең далада тіршілік ететін әнші құс. Денесі сопақша, басы дөңгелек, тұмсығы үшбұрышты, қанаты ұзын, сұрғылт, боз түсті болып келеді.** **Тақпақ.** **Торғай, торғай, тоқылдақ,** **Жерден тары шоқып ап,** **Бөтегесі бұлтиып,** **Шық-шық етіп отырмақ.** **Еңбек әрекеті: учаскедегі гүлзарларды тазалау** **Мақсат-міндеттер: еңбекке дағдыландыру; ересектерге көмек көрсетуге ынталандыру.** **"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды**

	Ойыншылар тізіліп тұрады. Педагог әр балаға бір сурет-фишкадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. **Құралдары: таратпалы жеті түсті фишкалар. Әрбір фишканың жұбы бар.** **Түрлі түсті фишкалар болмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады.** **Еңбек әрекеті: табиғи материалдарды жинау.** **Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу, қол еңбгіне қажет материалдарды жинау.** **"Допты ұстап ал" қимылды ойыны.** **Мақсат-міндеттер: допты екі қолмен ұстап алуға дағдыландыру;ептілік пен шапшаңдықтарын дамыту.** **Балалардың еркін ойыны.**	**тіршілігі туралы түсініктерін тиянақтау; сөздік қорын байыту; есте сақтау, ойлау, байланыстырып сөйлеу қабілеттерін; дүниетанымын кеңейту.** **Құралдар: ан-құстарды, үй жануарлырының және мекедерінің суреттері.** **Еңбек әрекеті: құрғақ бұтақтарды жинау.** **Мақсат-міндеттер: қол еңбекке баулу.** **Қимылды ойын "Маған қарай жүгіріңдер"** **Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің белгісімен әрекет жасауға үйрету.** **Дене тәрбиесі бойынша жекелей жұмыс: "Жоғары - төмен".** **Мақсат-міндеттер: жылдамдықты дамыту, бір-бірлеріне кедергі келтірмей жүгіруге үйрету.** **Балалардың еркін ойыны.**	**кезде қайтадан ашады.** **Еңбек әрекеті: гүлзарларды құрғақ жапырақтардан тазалау.** **Мақсат-міндеттер: еңбекке баулу, берілген тапсырмаларды мұқият орындауға үйрету.** **"Жел мен гүлдер қимылды ойыны.** **Мақсат-міндеттер:ептілік пен шапшаңдықты дамыту, алаңның қарсы бөлігіне қуғыншыдан асқанептілікпен қашып өтуге машықтандыру.** **Дене тәрбиесі бойынша жекелей жұмыс: кеңістікті бағдарлауға арналған жаттығулар.** **"Кегльді қағып ал" жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу.** **Балалардың еркін ойыны.**	**"Көлік пен торғайлар" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу.** **Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагог белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды.** **Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болу мүмкін) руль; "торғайларға" медальондар.** **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру.** **Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді.** **Балалардың еркін ойыны.**	**ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу.** **Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады.** **Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" болып ойнайды.** **Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - создері айтылады.** **Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады.** **Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бір-біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек.** **Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек.** **Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды".** **Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады.** **Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа" маска.** **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыс.** **Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлауды дамыту (бір-біріне итерместен жүгіру).** **Балалардың еркін ойыны.**
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				

Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-бірін көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-бірін көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.
Түскі ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар алғыс айтып тамақтануға кіріседі. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер:: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар рақмет айтып тамақтануға кіріседі. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Кесе,шыны,пияла Оларсыз шай құя ма? Қасықсыз тамақ жемейді, Бәрінің атын не дейді? Өлең жолдарын оқу арқылы, балалардың тәбетін ашу. (мәдени-гигиеналық дағдылар)

Күндізгі ұйқы	Мақсат-міндеттер: дәретханаға бару, жуыну, киімдерін бүктеу, тыныш ұйықтау сияқты белгілі бір рәсімдерді сақтай отырып, ұйқыға өзін-өзі дайындау дағдыларын қалыптастыру. Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Ұйықтар алдында шешінгенде, орындықтың арқалығына көйлек немесе жейделерін ілгізіп, ал орындықтың өзіне шалбарын, етектерін бүктеп қойғызу. "Әлди - әлди" әні.Көзімнің ағы-қарасы, Жүрегімнің парасы,Уайым-қайғы ойлатпас, Көңілімнің сапасы.Айналайын, шырағым! Көлге біткен құрағым!Маңдайдағы құндызым,Аспандағы жұлдызым. (көркем әдебиет)				
Ұйқыдан тұру	Енді ояндыңдар, төсектен тұрыңдар. Әдемі ирек жолдармен, Лақтарша біз ойнақтап, Тастан - тасқа секіріп, Жалаң аяқ жүреміз. Табанымызды ұқалаймыз. (дене шынықтыру)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Балалардың назарын тамаққа аудару; тамақтану мәдениетін қалыптастыру, үстел үстіндегі өз-өзін ұстау ережелерін үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	**"Не өзгерді?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістіктікті бағдарлай алуға үйрету, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Ойын барысы: Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға мұқият қарауды талап етеді. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші балалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды. Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқап тұрсыңдар деп. Балалар жауап береді. Ойын ары-қарай жалғаса береді. Үстел театры "Шұбар**	"Қарама-қайшылық" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейту, қарама-қарсы мағыналы сөздерді қолдануға үйрету. Ойын құралы: доп. Тәрбиеші белегілі бір сөзді айтады: мысалы - "ауыр" деген сөзді айтады да бір балаға допты лақтырады. Допты қағып алған бала, ауыр затты айту қажет. Жауап бергеннен кейін допты, қайтадан тәрбиешіге лақтырады. Ойын осылай жалғаса береді. Мысалы: ауыр - тас, жүк; шыны - ыдыс, әйнек, т.с.с. (сөйлеуді дамыту)	**"Қапшықта не бар?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту, сөйлеуді дамыту, балалардың сөздік қорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар. Ойын барысы Тәрбиеші балалардың кез-келгенінен көздерін жұмуды немесе жабуды сұрайды және қапшыққа балаларға таныс ойыншық немесе зат салады. Ойыншылар тәрбиешінің не салғанын көреді, бірақ үндемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынған затты сипаттап берулері тиіс. Бала қолын қапшыққа салып, ойыншықты сипап, оны табуы қажет. Егер ойыншық дұрыс аталса, бала оны өзіне алады, егер жоқ болса, оны қалдырады. Басқа балалар кезекпен ойнайды. "Бауырсақ" ертегісін сахналау. Мақсат-міндеттер: Ертегі мазмұның балалардың естеріне түсіріп,сұрақтарға толық жауап берулерін қадағалау. Тіл байлықтарын дамыту. Артистік өнерге машықтандыру, дауыс ырғағын өзгерте отырып, кейіпкерлердің дауысына сала білуге үйрету. Ойын барысы: Автор: Ерте-ерте-ертеде шал мен кемпір тұрыпты. Бір күні шал кемпіріне айтады. Шал(1-бала): Кемпір-ау, маған бауырсақ пісіріп берші. Кемпір(2-бала): Неден пісірейін? Ұн жоқ қой.**	**"Кім қалай дыбыстайды?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: сөйлеуді дамыту, сөздерді дұрыс пайдалануға үйрету. Құрал-жабдықтар: жануарлардың ойыншықтары: әтеш, торай, балапан, мысық, күшік. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға аудиожазба арқылы жануарлардың дауыстарын тыңдатқызады. Тәрбиеші: - Кукареку! Бұл не? Қандай дыбыс шығарып тұр. Бұл әтеш. - Хрю-хрю-хрю... Бұл не? Торай. Ол қандай? жалқау. - Шиқ-шиқ... Бұл не? Балапан.Ол не істейді? Шиқылдайды. - Мияу-мияу... Бұл не? Мысық. Ол не істейді? Мяулайды. - Ав-ав... Бұл не? Ол не істейді? Үреді. "Дүкен" сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды жалпы белгілер бойынша жіктеуге үйретуді жалғастыру, диалогтық сөйлеуді дамыту, өзара көмек сезіміне**	**"Тәртіпке келтір" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды "орнына қою", "орнына апару"етістіктерін қолдана отырып сөйлем құруға үйрету. Құралдар: түрлі-түсті текшелер жиынтығы (әр түсті текшеден 2-3-тен болуы тиіс) және 4 кішкентай түрлі-түсті қораптар. Ойын барысы: Тәрбиеші балалардың назарын текшелерге аударады және олардың қандай түс екенін сұрайды. - Енді сендер қуыршақтың текшелерді қораптарға қалай салатынын көресіз (үстелге түрлі-түсті қораптар қойылады) - Қуыршаққа қараңыз, ол не істейді? (қуыршақ қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады) " - - Ия, ол қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады. Бұны қуыршақ жасады? -Сары текшелерді қай қорапқа салу керек? Сары қорапқа дұрыс айтасыңдар. - Сол сияқты, көк текшені көк қорапқа, жасыл текшені жасыл қорапқа салады. "Аурухана"сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер мамандығы туралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды (шприц, термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету.**

	тауық" ертегісі. **Мақсат-міндеттер: балаларды ертегіні мұқият тыңдауға және көруге, кейіпкерлердің қылықтарын бақылауға, ертегілерге деген сүйіспеншілікті арттыруға үйрету**	- «Менің жақындарым», «Менің үйдегі сырласым», «Менің бауырларым», «Менің отбасым» тақырыптарында балалармен серуенде әңгімелесу;	**Шал: Әй, кемпір, қойманың түбін қырып көрсең.** **Бір бауырсақ пісіретін үн табылар.** **Автор: Кемпір солай істеді. Қойма түбін қырып-қырып екі уыс ұн табады да. Қаймақ қосып, қамыр илейді. Бауырсақты майға пісіріп, терезе алдына суытуға қояды. Жата-жата жалыққан бауырсақ терезе алдынан домалап түсіп, жолға шығып, домалап кетеді. Жолда домалап келе жатса, алдынан қоян шығады.** **Қоян(3-бала): Бауырсақ! Бауырсақ! Мен сені жеп қоямын!** **Бауырсақ(4-бала): Жоқ, сен мені жеме, қоян, мен өлең айтып беремін, тыңдап көрші.** **Әже қойма қырнаған,Екі уыс ұн жинаған,** **Қаймаққа илеген,Майға пісірген,** **Терезе алдына суытқан,Бауырсақпын домалақ!** **Атадан кеттім,Әжеден кеттім, Қоян сенен де кетемін!** **Автор: Бауырсақ алға қарай домалап кетеді, қоян қалып қояды. Бауырсақ орман ішіиен домалап келе жатқанда, алдынан қасқыр шығады.** **Қасқыр(5-бала): Бауырсақ! Бауырсақ! Мен сені жеп қоямын!** **Бауырсақ: Жоқ, сен мені жеме, мен өлең айтып беремін, тыңдап көрші.** **Бауырсақтың әні.** **Автор: Бауырсақ домалап кетеді. Қарсы алдынан қорбандап аю шығады.** **Аю(6-бала): Әй, бауырсақ! Мен сені жеп қоямын!** **Бауырсақ: Жоқ, сен мені жеме, мен өлең айтып беремін, тыңдап көрші.** **Бауырсақтың әні.** **Автор: Бауырсақ домалап кетеді, аю қалып қояды.** **Бауырсақ зымырап келе жатса,** **алдынан түлкі шыға келеді.** **Түлкі(7-бала): Амансың ба, бауырсақ! Көргендерге ұнайсың, қандай әдемісін!** **Автор: Бауырсақ қуанып, өлеңін айта бастайды.** **Түлкі болса тыңдаған болып,** **білдірмей бауырсаққа жақындап отырады.** **Бауырсақ: Әже қойма қырнаған,** **Екі уыс ұн жинаған,** **Қаймаққа илеген,** **Майға пісірген,** **Терезе алдына суытқан,** **Бауырсақпын домалақ!** **Атадан кеттім,** **Әжеден кеттім,** **Қоян сенен де кетемін!** **Түлкі: Әдемі өлең екен! Айналайын, бауырсақ, мен қартайдым, құлағым естімейді ғой. Кәне, менің тұмсығыма отырып, өленді тағы бір айтып берші.**	**тәрбиелеу, балалардың сөздік қорын кеңейту, сенімділіктерін арттыру.** **Құрал-жабдықтар: дүкенде сатып алуға болатын барлық ойыншықтар, сөрелер, сөмкелер, ақша.** **Тәрбиеші балаларға ойыншықтар дүкенін ыңғайлы жерде орналастыруды ұсынады. Сатушы тәрбиешінің өзі, сатып алушы балалар болады. Сатып алушылар дүкенге ойыншықтар үшін келеді, таңдайды, төлейді. Ойын барысында тәрбиеші балалардың дүкендегі мінез-құлықтың негізгі ережелерін білуіне назар аударуы керек.**	

			Автор: Бауырсақ мақтағанға мәз болып, түлкінің тұмсығына шығып, өлеңін айта бастағанда, түлкі бауырсақты «ап!» деп жеп қояды.		
Серуенге дайындық	Серуенге жиналу кезінде балаларға белгілі бір реттілікпен киюді түсіндіру. Ауладағы қауіпсіздік шараларын түсіндіру.	Серуенге жиналу кезінде балаларға белгілі бір реттілікпен киюді түсіндіру. Ауладағы қауіпсіздік шараларын түсіндіру.	Серуенге жиналу кезінде балаларға белгілі бір реттілікпен киюді түсіндіру. Ауладағы қауіпсіздік шараларын түсіндіру.	Серуенге жиналу кезінде балаларға белгілі бір реттілікпен киюді түсіндіру. Ауладағы қауіпсіздік шараларын түсіндіру.	Серуенге жиналу кезінде балаларға белгілі бір реттілікпен киюді түсіндіру. Ауладағы қауіпсіздік шараларын түсіндіру.

Серуендеу	Күнді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: серуендеуге, күнге деген қызығушылықты ынталандыру. Күннің кешке төмендеу түсетінін көрсету, күннің салқындау болғанын сезінуге шақыру. "Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру;ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Шарты: балалар күн дегенде барлығы қыдыруға шығады. Ал «жаңбыр» дегенде ашқан қолшатырдың айналасына жиналады. "Кегльді қағып ал" жаттығуы.Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. Еңбек тапсырмасы: ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.	Көбелекті бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсаты: көбелектің қимылын, тіршілігі бақылауға дағдыландыру; байқағыштыққа тәрбиелеу. Көбелек-ау, көбелек, Әдемісің, гүлдейсің. Ұстап сені не керек, Ойнамайсың күлмейсің. "Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды белгі бойынша жұптарға жиналуға және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы медальондар: гүлдер мен аралар. "Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. Мақсаты: балалардың кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. Еңбек тапсырмасы: құмды құмсалғыштың шетінен құмды ішке қарай сыпыру. Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.	Бақбақ гүлін бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсаты: бақбақ туралы түсініктерді тиянақтау; гүлдерге деген қызығушылықты арттыру. - Балалар, мен сендерге осы "Бақбақ" гүлі туралы ертегі оқып берейін,мұқият тыңдайық. Көктем келді. Бір күні көгал арасынан кішкентай бақбақ гүлі шығып жан-жағына қарап: - Қызық! Ертең мен өскенде қандай болар едім? - деп ойланады. Бір кезде жай жаңбыр жауады, бақбақ оданда жоғары өсіп, аспандағы күнді көреді. - Мәссаған! Анау күн секілді жап жарық болып өссем ғой? - деп армандайды. Оны естіген күн жымия төменге қарап, бақбақ гүлді сары түске айналдырады. Күн сайын ол сарғайып жәндіктердің күні болады. Арада күндер өтеді бақбақ гүлі аспанда жылжып бара жатқан аппақ,үлпілдеген бұлттарды көреді. - Мәссаған! Менде анау бұлттар секілді аппақ болсам ғой! - дейді. Жоғарыдағы бұлттар төменге қарап, әлгі бақбақты аяғы бар бұлтқа айналдырады. Кенеттен жел соғып бұлттар жан-жаққа ұша бастайды, алыс-алыс жерлерге. Бірақ ұшқан бұлттар қонған жерлерінде алдымен сары күн түстес, содан соң ақ бұлт түстес болып, осылайша бақбақ гүлдері пайда болған екен. "Кім бірініші?" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды тура бағытта белгі бойынша жылдам жүгіруге машықтандыру; шапшақдыққа, зеректікке, достық қарып-қатынастарға тәрбиелеу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Педагогтің белгісі бойынша балалар тура бағытта, белгіленген межеге дейін жүгіріп баруы керек. Ең бірінші болып межеге жеткен топ балалары, жеңіске жетеді. Педагог барлық жұптарды мақтайды. Жүгіру жолы балалар үшін қауіпсіз болуын педагог ескеру керек. Еңбек тапсырмасы: құның бетін ұсқа қоқым, бұтақтардан тазалау. Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.	Көліктерді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсаты: балалардың назарын кешке балабақшаға келетін көліктерге аудару; байқағыштыққа тәрбиелеу. Бұл көліктердің көпшілігі -жеңіл көліктер. Жеңіл көліктер жайлы мәлімет беру. "Көлік пен торғайлар" қимылды ойыны.Мақсаты: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагог белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болу мүмкін) руль; "торғайларға" медальондар. "Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы.Мақсаты: балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар.Еңбек тапсырмасы: құраған жапырақтарды жинау. Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.	Торғайды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсаты: торғай туралы түсініктерді жетілдіру; зеректікке, қамқорлыққа тәрбиелеу. Шыр-шыр еткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштарды қорғайды. Таспен атып торғайды Ұя бұзған оңбайды. Құс өкпелеп кетеді, Бақшамызға қонбайды. "Мысық пен торғайлар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Алғашында "мысық" рөлін педагог атқарып, кейін балалар арасынан таңдалады. "Торғайлар" белгілі жерге жиналады немесе орындықтарға отырады; бұл жер "торғайлардың ұясы".Педагогтің: "Торғайлар, ұшыңдар! Жемді шоқыңдар!" деген нұсқау-белгісі бойынша балалар жүгіріп келіп, топғайлардың қимылдарына еліктеп, "ұшып жүргенін, отырып, жемді шоқығанын" көрсетіп, ойнайды. Педагогтің: "Абайлаңдар, мысық ыршып алмасын! (дегенге - балалар бастапқы орындарына, бір-біріне соғылмай жүгіреді. Балалардың белгілі орынға жүгіру барысында, олардың арасынан қолмен ақырын түртіп, "ұстап алуға" болады. Бұндай әрекетті "мысық" болған бала да жасай алады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Құралдары: "мысыққа" - маска, "торғайларға" медальондар. Еңбек тапсырмасы: құмды құмсалғыштың шетінен құмды ішке қарай сыпыру. Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.
Үйге қайту **Ата-анаға кеңес**	Ата-аналармен жазғы кезең туралы әңгімелесу: киімге қойылатын талаптар, жазғы кезеңдегі күн тәртібі және т. б.	Ата-аналармен балалардың жазғы сауықтыру кезеңінде белсенді әңгіме.	Туындаған сұрақтар бойынша ата-аналармен жеке әңгімелесу.		Ата-аналарды "Серуендеуге арналған ойыншықтар" науқанына қатысуға шақыруды ұсыну.	Демалыс күндері күн тәртібін сақтау туралы ата-аналармен әңгіме.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят »бб
Топ: ортаңғы « Балапан »
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 10.06 - 14.06.2024ж. «Жас із кесушілер»
Педагогтың аты-жөні Қ.Усипбаева

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды далада қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. (сөйлеуді дамыту, музыка)				
Таңғы гимнстика	"Орман алаңқайында". "Күн шығады". Б.қ. тік тұру, аяқ алшақ;1-3- қолды алға, жоғары көтеру; Б.қ. "Күнге жылынамыз".Б.қ. қолды артқа ұстау; 1-2- қолды алға созып, алақанды ашып, саусақты қозғалту, иілу;3-4- б.қ. "Ағаштар қозғалады". Б.қ. қол төменде;1- қол жоғарыда; 2- оңға, солға иілу.3-4 б.қ.**(дене шынықтыру)**				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Аквариумдағы балықты қоректендіру. Мақсат-міндеттер: тапсырылған іске қамқорлық, жауапкершілік сезімін дамыту. (еңбек іс-әрекеті)	Бөлме өсімдіктерін суару. Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің жарықтандыру мен ылғалға деген қажеттіліктері туралы білімдерін кеңейту. Сумен және өсімдіктермен жұмыс жасау кезінде ұқыптылықты, еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауға бейімдеу. (еңбек іс-әрекеті)	"Топтың ішін ретке келтір". Мақсат-міндеттер: балаларды шкафтарды, ойыншықтарды тазалауда ересектерге көмектесуге тарту (орындықтарды қатарға қою); еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру. (еңбек іс-әрекеті)	"Кітап бұрышын тәртіпке келтір". Мақсат-міндеттер: балалардың тазалыққа, тәртіпке деген ұмтылыстарын құптау, кітапты ұқыпты ұстауға қалыптастыру. (еңбек іс-әрекеті)	Ойыншықтарды жинау. Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды таза және ұқыпты ұстауға, ойыннан кейін орнына қоюға дағдыландыру; еңбексүйгіштікті дамыту, өз еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)

	Жас із кесушілер Дәстүрлі емес сурет техникасымен сурет салу. (сурет салу) "Үйшікте кім тұрады?" үстел ойыны. ("Үйшік" ертегісі желісімен") Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорын байыту, есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы. Педагог үйшік терезесінен ертегі кейіпкерлерінің суреттері бар суреттерді көрсетеді, балалар оларды атайды. "Пойыз келе жатыр" саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Пойыз келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, Тоқ-тақ-тоқ. (Саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін басқандай тықылдату) Жылдам келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, тоқ-тоқ. (Саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін басқандай тықылдату) Барлық бала күтіп қалды: Алақан, алақан! (Алақандарды жайып, өзара уқалау) Қуанышпен қарсы алады: - Алақай! Алақай! (Алақандармен шапалақтау) (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) «Із кесуші» мультфильмін көрсету. «Із кесушілер деген кімдер?» жетекші сұрақтар қою арқылы балалармен әңгімелесу. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)	Аңдар мен аңшылар Альбомдар көру: «Аңдар», «Құстар», «Гүлдер»… (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі) «Табиғатты қорғау» белгілерін дайындау. (қоршаған іс-әрекет) Сурет салу: «Жайлаудағы төрт түлік», «Орман аңдары», «Менің сүйікті жануарым» және басқа тақырыптар (балалардың қалауын ескеру ұсынылады). (сурет салу) Құм және сумен тәжірибе. (қоршаған ортамен танысу) Қоршаған ортаны қорғау бойынша жаднама құрастыру. (қоршаған ортамен танысу) Пирамидаларды құру жаттығулары. Пирамиданы құрайтын сақиналардың саны 8-10 дана. Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын, көлемді, түсті ажырату қабілеттерін дамыту. (таным іс-әрекеті)	Мейірімді достарым Аңдар мен үй жануарлары туралы кітап көрмесін ұйымдастыру. (көркем әдебиет) Сергіту сәтінде аңдар мен үй жануарларының қимыл-қозғалысын қайталауға құрылған жаттығулар жасау (ресурстарға сілтеме: https://bilimkids.kz/kk/videos/10 ; https://bilimkids.kz/kk/videos/26). (музыка, дене шынықтыру) Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы. Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ойын маған ұнайды, Көп ойнауға болмайды. Күні бойы доп қусаң, Ақыл-білім қонбайды. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) "Лото" үстел ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды топтауға баулу, зейінді, байқауды дамыту. Балалар суреттердің жалпы атаулары бойынша жинайды. Құралдары: ойыншықтар, киім, тамақ және т. б. заттық карточкалар мен топтастыруға арналаған панно-карточкалар. (таным іс-әрекеті)	Саялы бақ «Біздің өлкенің ағаштары», «Балабақша ауласында қандай ағаштар өседі?», «Ағаштарды өрттен қорға!» тақырыптарында балалармен әңгімелесу. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту) Сурет, альбом, иллюстрацияларды қарау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі) Орманға, саябаққа немесе балабақшаның табиғат бұрышына саяхат. Шығармашылық жұмысқа пайдаланылатын табиғи материалдарды жинау. (қоршаған ортамен танысу) Ағаштар туралы әңгімелер, өлеңдер оқып беру, жұмбақтар шешу. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі) Дидактикалық ойын: «Қай ағаштың жапырағы?», «Тыңда да таны», «Қай ағаштың жемісі?» (қоршаған ортамен танысу) Ағаштардың суретін салу. (сурет салу) Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы. Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Үйге мықты қабырға керек, Адамға жылы үй керек. Жылы үйде тоңбайсың, Ойнайсың да ұйықтайсың. Көп шаруа тындырасың Қонақты да шақырасың. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) "Суретті жина" үстел ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектерден тұтас жинауға үйрету. Құралдары: төрт-алты бөлікке бөлінген суреттер. (таным іс-әрекеті)	Сыр сандық Таныс ертегі қойылымдарын сахналау. «Ең үздік қойылым», ойдан шығарылған ертегі қойылымдары байқауын ұйымдастыру. Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы. Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Менің үйім осындай, Кең, жарық та қонақжай. Шақырамын, келіңдер! Көмектесіп жіберіңдер. Д. Ахметова. Құралдары: әртүрлі қаланған үйлердің үлгі суреттері. "Үй салу" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды үлгіге қарап, үйді құрастыруға машықтандыру; қиялды, зейінді дамыту; ұсақ моторикасын дамыту. Ойын құралдары. "Лего" немесе ағаш құрылыс ойыншықтары. Тәрбиеші өз ойларынан үйлер құрастыруды ұсыну мүмкін.

Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.
Таңғы ас	Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу "Менің қалам" Мақсат-міндеттер: Балаларға қала туралы түсінік беру,қаланың құрылысы туралы әңгімелеу,құрылысшылар туралы айту. Ертегіні немесе көркем шығарманы оқып беру (үзінді).	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Құммен ойнаймыз" Мақсат-міндеттер: Балаларды еденде тұрған гимнастикалық тақтаймен тартылып өрмелеу техникасын дамыту; алға жылжи отырып, екі аяқпен секіру дағдыларын жетілдіру; қораз туралы білімдерін толықтыра отырып, қораздың дыбысталуын тыңдату; оқу қызметіне деген қызығушылықтарын ояту.	Мүсіндеуден ойын-жаттығу "Туған қалам" түрлі-түсті тұзды қамырдан тақырыптық мүсіндеу. Мақсат-міндеттер: Қаламызда әр-түрлі үйлер, көшелер, дүкендер, дәріханалар, кинотеатрлар бар екендігі туралы елестетулерді дамыту; тұзды қамырдан төртбұрышты, тікбұрышты, үшбұрышты заттар (дүкен, үйлер, кеңселер, кмнотеатрлар) жасауды үйрену; мүсіндеу тәсілдерін бекіту (тарту, тегістеу); үлгіні елестетуді, қиялдауды дамыту; өз қаласына деген оң көзқарас тудыруға, өз қаласына деген мақтаныш сезімімен қарауға тәрбиелеу.	Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу "Құм қалашығы" Мақсат-міндеттер: Балалардың құм туралы білімдерін бекіту,құммен қарапайым тәжірибе жасай білу; қолдың ұсақ моторикасын дамыту, қиял мен шығармашылық қабілеттерін дамытуға ықпал ету; табиғатқа ұқыпты қарауға, қоршаған ортаға қызығушылық танытуға тәрбиелеу.	Музыкадан ойын-жаттығу "Біздің әсем қала" Мақсат-міндеттер: Балаларды жолда жүру ережелеріне сәйкес бағдаршамның атқаратын қызметімен таныстыру. Ойын арқылы балаларға жолда жүру ережелерін үйрету. Көше, жол, жаяу адам жүретін жол мен көліктер туралы түсініктерін жетілдіру. Музыкадағы бейнелерді ажыратуға үйрету. Әннің ширақ, сергек, сабырлы сипатын ажырата білуге тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Серуеннен оралған кездегі қажетті іс-әрекеттерді сақтау, шешіну, заттарды бүктеу, орнына дұрыс қоюды үйрету. Жуынуға арналған жаттамақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: есте сақтау, қабылдау, елестету, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: сабын.Сабындаған кезіңде Ашытады көзіңді.Бола білсең төзімді, Тап-таза етер өзіңді.Тазалықтың досы - Сабын деген осы.				

Күндізгі серуен	**Көліктерді бақылау.** **Мақсат-міндеттер: көліктер және олардың түрлері туралы білімдерін толықтыру, жүргізуші мамандығына қызығушылықтарын қалыптастыру.** **Бақылау барысы.** **Тәрбиеші көшеде кетіп бара жатқан көліктерге қарауды талап етеді.** **Жеңіл көлік қай жерде жүреді. (Жерде.)** **Бізге көлік не үшін керек? (Жұмысқа, қонаққа, мектепке бару.)** **Балалар, көліктер әр түрлі болады.** **Көшеде біз көптеген көліктерді көреміз, көліктер ұзақ жол бойымен ағылып кетіп жатады.** **Еңбек әрекеті: құрғақ бұтақтарды жинау, ауланы сыпыру.** **Мақсат-міндеттер: тазалық пен тәртіпке үйрету; бірлесіп жұмыс істеуге үйрету.** **"Түрлі-түсті көліктер" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: заттар (рөлдер) арқылы дене белсенділігін дамыту; ережені сақтауға, кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру.** **Құралдары: балалардың кеуделеріне ілінетін таңбалар (түрлі-түсті машинар), рөлдер.** **"Тауық пен түлкі" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: белгі бойынша тез әрекет ету қабілеттерін жетілдіру,ептілікті дамыту.** **Дене тәрбиесі бойынша жекелей жаттығулар.** **Мақсат-міндеттер: екі аяқпен бір орында секіру, дұрыс қозғалу.** **Балалардың еркін ойыны.**	**Аспанды бақылау.** **Мақсат-міндеттер: балаларға аспанның әсемдігін көруге бейімдеу; қадағалау барысында бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін бақат; бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылағанда қадағалауды дамыту; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу.** **Ашық аспанда бұлтты байқау жеңілірек, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін,мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын, немесе, керісінше, азайып және еритінін атап өтуге болады.** **Жұмбақ.** **Көзі жасты – жылауық, келе жатыр бір алып.** **Жабырқаса, жылайды, жадыраса құлайды. (Бұлт.)** **Тақпақ.** **- Ақсың, сұрсың, қарасың,** **Қайда қалқып барасың?** **- Жерге нөсер төгемін,** **Өссін гүлдер, көп егін!** **- Гүл-гүл жайнап өсер көк,** **Нөсерлетсең, нөсерлет.** **"Не жөнінде айтылады?" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: сипатты белгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білуге машықтандару (жарқырайды, аспан, бұлыңғыр найзағай ойнайды).** **"Дөңгелек лапта" қимылды ойыны.** **Мақсат-міндеттер: екі топқа бөліне білуге үйрету, ойыншыларға допты лақтыру, ойын тәртібін (сызықты баспай) сақтай отырып; қозғалыс тепе-теңдігін дамыту.** **Еңбек әрекеті: құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен).** **Мақсат-міндеттер: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына баулу.** **Құралдары: қолғаптар, қаптар.** **Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеру тиіс.** **Балалардың еркін ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға**	**Құстарды бақылау.** **Мақсат-міндеттер: құстар (торғай, көгершін, қарға, сауысқан) туралы жалпы мағлұматтар беру; жылы жаққа ұшып кететін құстар (қарлығаш, көкек, бұлбұл) туралы түсінікті тиянақтау.** **- Балалар, қандай құстарды білесіңдер?** **- Құстар немен қоректенеді?** **- Жылы жаққа ұшып кететін құстарды білесіңдер ме?** **- Құстардың жазғы тіршілігі қандай?** **- Құстардың қандай түрлерін білесіңдер?** **- Құстар қандай дыбыс шығарады?** **Тақпақ.** **Бөдене, бөдене,** **Бұғып қалып көдеге,** **Ұстатпайды құсам да,** **Тойғызар ем бедеге.** **"Ұшты - ұшты" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды ажырата білуге үйрету.** **Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, сонымен қатар кез келген атауларды атайды.** **Егер олар ұшатын болса құс қанатын қағып қимыл көрсетеді.** **Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды.** **Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады.** **Мысалы: Ұшты - ұшты, ұшақ ұшты – десе, қолдарын қимылдатады.** **Ұшты - ұшты, кітап ұшты – десе, қолдарын қимылдатпайды.** **"Көлік пен торғайлар" қимылды ойыны.** **Мақсат-міндеттер: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа,**	**Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау.** **Мақсат-міндеттер: балаларды қырағылыққа, сұрақтарға толық жауап бере білуге баулу; еңбекті құрметтеуге тәрбиелеу.** **- Балалар, сендер жұмыс істей білесіңдер ме?** **- Ендеше бүгін біз сендермен ауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз.** **- Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыста әртүрлі болып келеді.** **Сонымен жазда қоқыстарды жинап аула сыпырса, ал қыста басқаша. Қыста қар күрейді.** **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру.** **Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады.** **Еңбек әрекеті: ауладағы ағаштардан түскен бұта-қоқыстарды жинау.** **Мақсат-міндеттер: балаларды бірлесе жұмыс жасай білуге баулу.** **"Шеңберден шеңберге" жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: балаларды жерде жатқан бір шеңберден екінші шеңберге секіріп өтуге машықтандыру; секіріп жылжуда мұқияттылыққа, шеңбердің шетін баспауға дағдыландыру; шапшаңдыққа,ептілікке**	**Желді бақылау.** **Мақсат-міндеттер: ауа қозғалысы жөнінде бастапқы түсініктемені нығайту.** **Желдің нашар, күшті жақтарын ажырата білуге үйрету; қандай белгілері бойынша желдің күштілігін анықтау қажет екенін түсіндіре білу: ағаш қозғалса күшті жел, шөп тербелсе әлсіз жел. Жазғы желді қысқы желмен салыстыра білуге үйрету.** **Жұмбақ.** **Қанаты жоқ – ұшады,** **Аяғы жоқ – қонады. (Жел.)** **Тақпақ.** **Желдет, желдет!** **Баласын жылат,** **Жетіқара, дауылдат!** **Тайтерісін қалтырат,** **Өрісін құлат,** **Науа-астауын жылтырат!** **"Қол ұстасып жүру" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: белгі бойынша ортаға қозғалуға, екі шеңбер құра білуге үйрету (орталар қарама қарсы жаққа айналады, қолдарын ұстамай бір жағына); ұжымдық сезімге тәрбиелеу.** **Еңбек әрекеті: үй өсімдігін отырғызу (тәрбиешінің көмегімен).** **Үй өсімдігін отырғызуды бақылау.** **Мақсаты: жұмыс аяқталған соң жұмыс орнын өз бетінше жинауға үйрету.** **"Ойлан, асықпа" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: зеректікке, тапқырлыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу.** **Тәрбиеші тапсырмасы бойынша сөз табу. «Күннің көзі» сөзіне - айқын, ыстық,жарық...; «аспан» сөзіне - бұлт, көгілдір, жаңбыр сәйкес келетін сөз табу.** **Тапсырма. Су бойынша желдің күштілігін анықтау.** **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.**

		үйрету.	**зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу.** **Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагог белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды.** **Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болу мүмкін) руль; "торғайларға" медальондар.** **Еңбек әрекеті: ауланы сыпыруға көмектесу.** **Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету.** **Балалардың еркін ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.**	**тәрбиелеу.** **Құралдары: үш-төрт шеңбер.** **Балалардың еркін ойыны.** **Мақсат-міндеттер: өздерінің еріктері бойынша ойын түрлерін таңдау; ойын ойнау кезінде белсенділік таныта білуге тәрбиелеу.**	**Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту.** **Құралдар: кегльдер.** **Балалардың еркін ойыны.** **Ойында балалардың өз бетінше бір бірімен араласа білуін, өзінің іс әрекетімен қылығын білдіруге, өз пікірінде тұруға, құрдасының ұсынысымен келісе алмайтынын көрсетуге үйрету.**
Серуеннен оралу	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-бірін көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.

Түскі ас	Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Күндізгі ұйқы	Мақсат-міндеттер: дәретханаға бару, жуыну, киімдерін бүктеу, тыныш ұйықтау сияқты белгілі бір рәсімдерді сақтай отырып, ұйқыға өзін-өзі дайындау дағдыларын қалыптастыру. Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Ұйықтар алдында шешінгенде, орындықтың арқалығына көйлек немесе жейделерін ілгізіп, ал орындықтың өзіне шалбарын, етектерін бүктеп қойғызу. "Әлди - әлди" әні.Көзімнің ағы-қарасы, Жүрегімнің парасы,Уайым-қайғы ойлатпас, Көңілімнің сапасы.Айналайын, шырағым! Көлге біткен құрағым!Маңдайдағы құндызым, Аспандағы жұлдызым.)көркем әдебиет)
Ұйқыдан тұру	Керуеттегі жаттығулар Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Ұйқымызды ашайық "Самал жел" - іште жатып, қолдары дене бойында. Бастарын сәл көтеріп, жел соққанын келістіру: "Ф-ф-ф". "Желдің желпуі" - іште жатып, қолдары дене бойында, қолдарын екі жаққа созу. "Жел бұлттарды айдайды" - тізені құшақтап жату. Аяқты құшақтап денемен адына-артына тербелу. (дене шынықтыру)
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Бесін асқа назар аударту; үстелде отыру мәдениетін қалыптастыру, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыстар.

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	**"Сөз ойла, тез ойла" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: дыбыстарды дұрыс, анық айтуға жаттықтыру, тілдерін дамыту.** **Көрнекі құралдар: әртүрлі дыбыстар жазылған үнтаспа, дыбыстар иелерінің суреттері** **Ойын барысы.** **Тәрбиеші бір дыбысты тыңдатады. Балалар сол дыбысты және ненің дыбысы екенін ажырату қажет.** **"Дүкен" сюжетті-рөлдік ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке, еңбекті құрметтей білуге, сыпайыгершілікке, ізгілікке, адалдыққа баулу.** **Қажетті құралдар: ойыншықтар, ыдыс-аяқтар, ойыншықтар, ақ халат, қалпақ, есеп шот, қағаздан жасалған дөңгелектер.** **Ойын шарты. Бұл ойынды әуелі жеке-жеке ойнатуға болады. Балаларды рөлдерге бөлу: 2 бала сатушы, 1 бала кассир, қалғандары сатып алушылар.** **Тәрбиеші ойын ережесін түсіндіреді. Ереже бойынша сатушылар да, тұтынушылар да бір-бірімен сыпайы сөйлеседі. Бір затты сатып алған соң, рахмет айтуды ұмытпауы керек. Сатушыда өз кезегінде «Тағы да келіп**	**"Аңдардың үйшігі" сюжетті-рөлдік ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балалардың үйшік құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын, ой-қиялын дамыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу.** **Құралдар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық аңдар, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік, тағы басқалар).** **Балалар құрылысқа қажет материалдарды таңдап, өзара кім қандай рөлді атқаратыны туралы келіседі.** **"Үйшік" ертегісі бойынша үстел үсті ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балалардың ертегіні мұқият тыңдап, көруге үйрету, кейіпкерлерді тануға, ертегіге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу** **Қимыл-қозғалыс ойындары: «Аңды ізіне қарап таны», «Бақшадағы қояндар», «Қағып алда ата» (доппен)**	**«Ерте, ерте, ертеде» тақырыпқа сәйкес аудио ертегілер тыңдату, тыңдалған ертегінің мазмұнын айтқызу.** **"Қуыршақты серуенге шығарайық" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балалардың киім-кешек және киіну тәртібі туралы білімдерін бекіту және нақтылау. Сөздік қорларын байыту.** **"Мозаика", "Басқатырғыш" үстел ойындары.** **Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту.** **""Қысқы және жазғы ойын-сауықтар" лотосы" үстел ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балалардың жазғы және қысқы ойын-сауықтар жайындағы түсініктерін нығайту; екі топқа бөлуге дағдыландыру; зейінді, байқауды дамыту.** **Құралдары: жазғы және қысқы ойын-сауықтар туралы сурет-карточкалар.**	**"Не өзгерді?" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлауды дамыту , есте сақтауды, қиялды дамыту.** **Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы.** **Ойын барысы:** **Мұғалім ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға қарауға ұсынады.** **Балалар олардың орналасуын есте сақтайды.** **Тәрбиеші балалардан көздерін жұмуларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып, жасырып қояды.** **Балалардан көздерін ашуды сұрап, не өзгергенін сұрайды. Балалар жауап береді. Ойын осылай жалғаса береді.** **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балалардың автобуста жүру ережелеріне баулу; жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.** **Құралдар.** **Автобус салонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақтамасы.** **"Жүргізушіні" рөліне қалаған бала шығады, қалғаны жолаушылар болып, қолдарына "билет" алады.** **Педагог алдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді.** **Педагог балаларды автобус**	**"Ою саламыз" саусақ жыттығуы.** **Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау, елестету қабілетін, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту.** **Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу)** **Оюды саламыз:** **Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққа жинап, ішке қарай бұрау)** **Дөңгелек, (Шеңбер салу)** **Ирек, (Толқындар жасау)** **Қанат, (Қос қолмен бұлғау)** **Гүлдер, (Алақандарды жайып, тігінен көрсету)** **Көбелек. (Қос қолды айқастырып, бұлғау)** **Д. Ахметова.** **"Өз үйіңді тап" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: Балаларды биік-аласа, үлкен-кіші, оң жақта, сол жақта - деген ұғымдарды айтуға, бір-бірінен ажырата білуге үйрету** **Қажетті құралдар: «Ағаштардың бейнесі». Үйлердің суреттері.** **Ойын барысы:** **Тәрбиеші балаларды екі топқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқа да өсіп тұрған бірі биік, бірі аласа ағашты көрсетеді де 1-топтағы балалардың үйі биік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді. Қай топ өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынның соңында әр топтың балаларын мадақтап отырады.**

	тұрыңыз», - деп ілтипат білдіреді. Тәрбиеші ойынға жалпы басшылық жасайды. **Қимылды ойындар «Өз түсіңді табу», «Жасырынбақ», «Жалаушаны табу».**			**салонына шақырады; жолаушылар "салонға" өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншық смартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді". Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарын беру туралы үлгілерді көрсетуге болады.**	
Серуенге дайындық	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Таза ауада шынығып, Серуенге шығайық. Киімдерді тез киіп, Ойнап-ойнап алайық.	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Серуенге шығайық, Күннің нұрын алайық, Таза ауаны жұтайық. Жүрекке жылу сыйлайық.	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Таза ауада шынығып, Серуенге шығайық. Киімдерді тез киіп, Ойнап-ойнап алайық.	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Серуенге шығайық, Күннің нұрын алайық, Таза ауаны жұтайық. Жүрекке жылу сыйлайық.	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Таза ауада шынығып, Серуенге шығайық. Киімдерді тез киіп, Ойнап-ойнап алайық.

Серуендеу	Кешкі серуен кезінде көліктерді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: көліктің адамды, жүкті тасымалдау үшін керектігін түсіндіріп, түрлі көліктердің атауын жатқа білуге ынталандыру. Көліктердің алуан түріне назар аударту. Адамдарға арналған көліктердің маңыздылығы туралы білімдерін бекіту. "Ұшақтар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың бір-біріне кедергі келтірмей, әртүрлі бағытта жүгіруге үйрету; оларды белгіні мұқият тыңдауға және ауызша белгі бойынша қозғалысты бастауға үйрету. "Кегльді қағып ал" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. Еңбек әрекеті: құмды құмсалғышқа шеттерінен ішке қарай сыпырып жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.	Аспан мен бұлттарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: аспанның ашық не бұлтты болғанын, бұлттардың аспанда ұшатынын байқауға бейімдеу; зияткерлікке тәрбиелеу. Әр түрлі табиғи құбылыстармен танысуды жалғастыру. Ауа-райының қандай екенін ажыратуға үйрету (ашық, бұлтты бұлттар, жаңбыр). "Қимыл ойлап табу" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттер: ой-қиялды, вестибуляр аппаратын дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушы етіп белгілейді. Ол шеңбердің ортасында тұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде,Билейік кең жерде. Қолдармен ұстасып,Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып,Бір орында ұстасып, Осылай етіп істейік. Мәтінді айтып бітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содан соң тәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырады немесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастыра береді. "Бағбан мен гүлдер" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттер: ептілік пен шапшаңдықты дамыту, алаңның қарсы бөлігіне қуғыншыдан асқан ептілікпен қашып өтуге үйрену. Дене тәрбиесі бойынша жекелей жұмыс: кеңістікті бағдарлауға арналған жаттығулар. Еңбек әрекеті: ойын алаңын ағаштардан түскен ұсақ бұта, жапырақтардан тазалау. Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.	**Мысықты бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балалардың үй жануарлары, мысық жайлы білімдерін нақтылау, сипаттау мәтінін құрастыра білуге машықтандыру; есте сақтау қабілеттерін, байқампаздықтарын дамыту; жан-жануарларды тануға, деген қызығушылыққа, оларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Мысықтың өзіне күтім жасауын бақылау (жуыну).** **"Мысық".Үстінде үйдіңТұр еді мысық.** **Қасына келдіБір торғай ұшып.** **Бассалмақ болып,Ыршыды мысық.** **Жалт берді торғай,Пыр етіп ұшып.** **Биіктен жергеТоп ете түсіп,** **Мысықтың қалдыЖамбасы ісіп.** **Б. СоқпақбаевБалаларға арыстан, жолбарыс сияқты жануарлардың мысық тектес екені туралы баяндау. Оларды сурет бойынша мысықпен салыстыруды, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табуды ұсыну.** **Еңбек әрекеті. ойын алаңын жинау бойынша тапсырмалар.** **Мақсат-міндеттер: бірігіп жұмыс жасап, нәтижесіне қуана білуге тәрбиелеу."Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарып жүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.** **Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардың қалаулары бойынша немесе санамақ арқылы тағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасай жүріп сөздерді айтады:** **"Допты көрсет" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: допты лақтырып, қағып алуға, жүгіруге жаттықтыру.** **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, секіртпеде секіру.** **Мақсат-міндеттер: күш-қаутты жетілдіру.**	**Ағаштар мен бұталарды бақылау.** **Мақсат-міндеттер: ағаштар мен бұталардың тірі табиғат екені туралы білімдерін бекіту табиғатты қорғауға тәрбиелеу** **Ағаштарды бұтағын, жапырақтарын қарау; кейбір ағаштар жапырақтарының пішіндері ұқсамайтынын байқату, қай ағашқа жататынын анықтату.** **Еңбек әрекеті: балабақша ауласындағы сынған бұтақтарды жинау.** **Мақсат-міндеттер: тазалыққа, қарапайым еңбек дағдыларына баулу.** **Педагог қауіпсіздік ережелері жайында ескерту керек."Өз ағашыңды тап" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: табиғатты аялауға тәрбиелеу; ағаштарды ажыратуға бейімдеу.** **"Менің сүйікті ағашым" жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: балалардың өздерінің сүйікті ағаштарын есте сақтап, суретін салып әңгімелеуге үйрету.** **Балалардың еркін ойыны.** **"Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жұптарға жиналуға және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру.** **Құралдар: таратпалы медальондар: гүлдер мен аралар.**	Желді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: "жел"ұғымын бекіту; табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Желді күні қандай өзгерістер болатындығына назар аударту. Балалар жалауларға қарап, желдің қай жаққа есетінін бақылайды. Жел соғады бетімізге, Тербеледі ағаштар. Тыныш - тыныш отырыңдар, Биік - биік ағаштар. "Жел көбік" ойыны. Мақсат-міндеттер: шеңберде ойына білу қабілетін, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады. Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеңіп шар. Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып. Өлеңді айта жүріп, балалар шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бар дауыстарымен "Тарс етті", - дейді де, тізерлеп отырады. "Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. Еңбек әрекеті: ойын алаңын ағаштардан түскен ұсақ бұта, жапырақтардан тазалау. Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа тәрбиелеу.
Үйге қайту **Ата-анаға кеңес**	Ата-аналардың сұранысы бойынша кеңес беру.	"Отбасындағы еңбек тәрбиесі"тақырыбында ата-аналармен әңгіме.	Ата-аналарға арналған "Дұрыс сөйлеуді үйрету" жаднамалары.	"Балаларға - ойыншықтар" науқанын өткізу	"Демалыс күндері баланың демалысын дұрыс ұйымдастыру"тақырыбында ата-аналарға кеңес беру.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы)_____
Топ: ортаңғы « Балдаурен » топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 17.06 - 21.06.2024ж. «Жаз да келді, көңілді»
Педагогтың аты-жөні Қ.Усипбаева

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды далада қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. (сөйлеуді дамыту, музыка)				
Таңғы гимнстика	"Қуыршақпен ойнаймыз". Б.қ. тік тұру, аяқ алшақ, қуыршақ төменде, 1-2 қуыршақты алға ұстау, жоғары көтеру (3рет). 3-4 б.қ. Аяқ алшақ, қуыршақ алда, 1-2 денені оңға, солға бұру, б.қ. келу. Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау, 1-4 алға еңкею - "Қуыршақтар билейді". 5-6 б.қ. келу (3рет). Б.қ. 1-2- отырып қуыршақты еденге қою. 3-4 тік тұру, Қуыршақпен оңға, солға айналу (2 реттен). **(дене шынықтыру)**				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Топтың ішін ретке келтір". Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафтарғы ойыншық және құралдардың ретсіздігін байқап, тазалықты орнатуға тарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру. (еңбек іс-әрекеті)	Аквариумдағы балықты қоректендіру. Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің еңбегін бақылап, балықтарға жемді үгітіп, шашып, қамқорлық жасау ниеттерін туғызу. (еңбек іс-әрекеті)	Бөлме өсімдіктері жапырақтарының шаңын сүрту. Мақсат-міндеттер: балаларды бөлме өсімдіктеріне дұрыс күтім жасауға машықтандыру; аспидистра, фикустің жалпақ жапырақтарын сүлгімен сүрту техникасына жаттықтыру; байқағыштыққа тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	Кітаптарды кітап бұрышындағы сөрелерге дұрыс орналастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің еңбегін бағалауға, кітаптарды қатарға ретпен қоюға ынталандыру; еңбеккорлыққа тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	Ойыншықтарды жуу. Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің еңбегін бақылап, қолынан келгенше көмек көрсетуге дағдыландыру; еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)

	Сабын көпіршіктері күні Балалабақшада және үйде жеке бас тазалығын сақтау туралы әңгімелесу. Медициналық кабинетке саяхат. (қоршаған ортамен танысу) «Тамшылар». Дәстүрлі емес сурет техникасымен сурет салу. (сурет салу) Су әлемі туралы жұмбақтар шешу, мультфильмдерден видеосюжеттер көрсету. (https://www.youtube.com/watch?v=V6yvCQOwjT4). (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі) "Үйшікте кім тұрады?" ("Үйшік" ертегісі желісімен) үстел ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорын байыту, есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы. Педагог үйшік терезесінен ертегі кейіпкерлерінің суреттері бар суреттерді көрсетеді, балалар оларды атайды. (көркем әдебиет) Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы. Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпірқосақ". Кемпірқосақ көпірдей Аспан жарып туыпты. Жердің екі бетіне Жеті жеңін жауыпты. Д. Ахметова. (көркем әдебиет) "Баулар" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын дамыту; ойлау, түйсік қабілеттерін жетілдіру. (таным іс-әрекеті)	Теңіздегі тіршілік Су ханшайымымен саяхат. «Су патшалығы» суреттер байқауы (ата-аналармен бірге). «Өзен, көлдер» альбомын безендіру. Сумен ойындар. "Қандай ойыншық жасырынған?" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды қырағылыққа, байқампаздыққа үйрету,бірлікке,татулыққа тәрбиелеу Балалар бөлменің бұрышында тұрады. Тәрбиеші жалаушаны тығатынын айтады. Балалар теріс қарап көзін жұмады,тәрбиеші жалаушаны тығып қояды да "болды", деген де балалар жалаушаны іздейді. Тапқан бала жалаушаны тығады. Ойын 2-3 рет қайталанады. "Жел көбік" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберде ойнай білуге дағдыландыру; белгі бойынша қимылдауға баулу. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады. Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеңіп шар. Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып. Өлеңді айта жүріп, балалар шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бар дауыстарымен "Тарс етті", - дейді де, тізерлеп отырады. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрып, қайтадан шеңберге тұрады, ойын қайтадан басталады.	Сүйкімді кірпі «Менің ағзамның қорғаушысы», «Пайдалы және зиянды» әңгімелесу. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Көркем шығарма оқып беру. «Зиянды тағамдар» плакатын әзірлеу (ұжымдық жұмыс). (көркем әдебиет) "Суретті жұмбақтар" ойыны. Мақсат-міндеттер: логикалық ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту. Тәрбиеші қораптан неше түрлі суреттері бар карточкаларды бір-бірден алып шығып, суреттегі бейнені атауды сұрайды. Бастаушы бала суретті алып, балаларға көрсетеді, ал отырған балалар оны айтады. Дұрыс жауапты айтқан бала ойынды жалғастырады. ("Пішіндерді құрастыр" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: қол қимылдарының икемділігін, дәлдігін, көз мөлшерін дамыту. Жаттығу барысы: жүргізуші балаларға есеп таяқшаларды таратып береді. Балалар солардан геометриялық пішіндерді жасап шығару керек. Төмендегідей тапсырмалар беріледі: төрт таяқшадан шаршы құрастыру; үш таяқшадан үшбұрыш құрастыру; үй құрастыру; жалауша құрастыру; жұлдызша құрастыру. (танымдық іс-әрекет)	Табиғат аясында Жыл мезілдері (қосымша ресурс: https://bilimkids.kz/kk/videos/20). Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарды пысықтау. Жапсыру «Күлімдейді күн маған». Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлеп айтуға деген қызығушылығын арттыру; артикуляцияны, сөйлеу қабілетін дамыту. "Бақа туралы". Жап-жарық жылы күнде, Жап-жасыл шөп үстінде, Жап-жасыл көйлек киген Бақа бізге былай деген: - Бадырақпын, Бақылдаймын. Достарымды Шақырамын. Бақ-бақ! Қайдасыңдар?! Бақ-бақ! Неге шықпайсыңдар?! Д. Ахметова "Қимыл ойлап табу" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды тепе-теңдікті сақтай білуге машықтандыру, вестибуляр аппаратын, ой-қимлын, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін бастаушы етіп тағайындайды. Ол шеңбердің ортасында тұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдармен ұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бір орында ұстасып, Осылай етіп істейік. Мәтінді айтып бітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содан соң тәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырады немесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды	«Күн, ауа, су» ойын сауығы «Сылдырайды мөлдір су» денсаулыққа ауа мен судың пайдасы, судағы қауіпті жағдайлар туралы тақырыптық әңгімелесу. «Жуыну әні» https://bilimkids.kz/kk/videos/11 "Суретті жұмбақтар" ойыны. Мақсат-міндеттер: логикалық ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту. Тәрбиеші қораптан неше түрлі суреттері бар карточкаларды бір-бірден алып шығып, суреттегі бейнені атауды сұрайды. Бастаушы бала суретті алып, балаларға көрсетеді, ал отырған балалар оны айтады. Дұрыс жауапты айтқан бала ойынды жалғастырады. "Жел көбік" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады. Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеңіп шар. Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып. Өлеңді айтып бара жатып балалар дөңгелек шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бір дауыспен. "Тарс етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрады, қайтадан дөңгелектеніп тұрады, ойын қайта басталады.

				және ойынды жалғастыра береді.	
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.
Таңғы ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Құрастырудан ойын-жаттығу "Үй құстарына арналған қоршау" Мақсат-міндеттер: Құрылыс материалының формаларын атау және біріктіру қабілетін қалыптастыру, өз жобалары бойынша құрылыс жасауға деген ұмтылысты дамыту, қоршаған әлемге құрметпен қарауды тәрбиелеу.	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Су - тіршілік көзі" Мақсат-міндеттер: Балаларда гимнастикалық таяқтың астынан төрт тағандап еңбектеп өту және алға жылжи отырып екі аяқпен бір орында жеңіл секіру техникасын бекіту; бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен жүру дағдыларын жетілдіру; оқу қызметін пысықтау; көлік түрлері туралы білімдерін толықтыру. Құрастырудан ойын-жаттығу "Үй құстарына арналған қоршау" Мақсаты: Құрылыс материалының формаларын атау және біріктіру қабілетін қалыптастыру, өз жобалары бойынша құрылыс жасауға деген ұмтылысты дамыту, қоршаған әлемге құрметпен қарауды тәрбиелеу."	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Әтеш пен Тоты" украин халық ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларды ертегінің мазмұнын толық өз ойларын жеткізіп айтуға; байланыстыра сөйлеуге үйрету; балалардың бойына ертегі мазмұнын түсіндіріп, адамгершілік, мейірімділік, досқа адал болу сезімін сіңіру; ертегі кейіпкерлерімен бірге қуану, ренжу сезімдерін ояту; өздерінің құрбы-құрдастарымен адал, тату ойнауға дағдыландыру; сөздік қорын молайту.	Сурет салудан ойын-жаттығу "Құстар қанатын жайды" Мақсат-міндеттер: Алақанмен басу техникасымен таныстыру; бояуды алақанға жылдам жағып, құстың қанатын алақанды бастыру арқылы салуды үйрету; түстердің атауын нақтылау және бекіту; құстардың тіршілік ету ортасын түсінңп, бейнелеуге деген ұмтылыстарын қолдау; сурет салуға деген құштарлықтарын арттыру; тиянақтылыққа тәрбиелеу.	Музыкадан ойын-жаттығу "Бұлақтың сылдыры" Мақсат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйді сылай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Балаларды достыққа, бірлікке,татулыққа тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларды жүйелі түрде шешінуге, шкаф сөрелеріне киім қоюға, қолдарын жууға үйрету.				

Күндізгі серуен	**"Қуыршақты серуенге шығарайық" ойыны. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: балалардың киім-кешек және киіну тәртібі туралы білімдерін бекіту және нақтылау. Сөздік қорларын байыту.** **"Мозаика", "Басқатырғыш" үстел ойындары.** **Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту.** **"Ойыншықтарды жөндейміз" рөлдік ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру.** **Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер, дене мүшелері салынатын пластик қуыршақтар, лего ойыншықтар,**	**Суды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: балалармен суды ұқыпты пайдалану туралы түсініктерін қалыптастыру.** **Судың қасиеттері туралы білімдерін нығайту, температурасы әртүрлі болатынын айту, суда кейбір заттар батып кетеді, басқалары судың бетіне шығады.** **Бақылау барысы: балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару: сұйық, әртүрлі температураға ие болуы мүмкіндігі (ыстық, суық). Су мөлдір, онда бәрі көрінеді. Ыстық күнде бассейнде су тез қызады. Тоғандағы, өзендегі, көлдегі су қызады, сондықтан жазда адамдар шомылуға барады. Асфальтқа шашыраған судың қаншалықты тез кебетінін көрсету.Үлкен балалармен суда қандай заттар суға батып жатқанын, қайсысы жүзетінін анықтау. Неліктен олар жүзіп немесе батып бара**	**Қанқызды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: қанқызы қоңызы туралы түсініктерді беру, жетілдіру; жәндіктер әлеміне деген қығығушылықты арттыру.** **- Балалар, біз серуен кезінде қандай жәндіктерге бақылау жасадық?** **- Иә, бұл қанқыз. Қанқыз – қызыл түсті, үстінде жеті нүктесі бар кішкентай жәндік. Ол кішкентай болса да ештеңеден қорықпайды. Неліктен?** **- Егер де оны қолыңа алып, басып қалсаң, олар сап-сары жағымсыз иісі бар уын шығарады. Сол себепті оған құстартиіспейді. Тіпті қызыл түсті нүктелі зат көрсе болғаны, олар жоламауға тырысады. Міне, қанқыз осылайша қорғанады екен. Қорғанудың тағы бір түрі, оларды ұстап алсаң, ол өлген сияқты болып қатып қалады да, қауіп төнбегенін байқаған уақытта қайтадан өзінің ісімен айналыса береді.** **Еңбек әрекеті: учаскедегі қоқыстарды жинау.** **Мақсат-міндеттер: балаларды ересек адамның еңбегін**	**Суды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: судың қасиеттері туралы түсініктерді тиянақтау; табиғи құбылыстарға деген қығығушылықты арттыру.** **Іс-тәжірибеде: құйылатыны, төгілетіні, ыдыста, шалшықта қозғалмай тұратынын - анықтау.** **Салқын, жылы, ыстықта кеуіп кетеді дегенді айтқызу.** **Іс-тәжірибеде судың адамның, өсімдіктердің тіршілігіне ықпалына көңіл аудару.** **Гүлзарды суару, таза ас суын ішкізу.** **Іс-тәжірибеде суды асфальтқа төгіп, күннің көзінде кебуін бақылату.** **Балаларға : кеуіп кетеді - дегенді айтқызу.** **Еңбек әрекеті: гүлзарда өскен гүлдерді суару.** **Мақсат-міндеттер: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына**	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: күннің көзі жылу мен жарықтың негізгі көзі болатынын ұғындыру, күннің шығуын қадағалауды жалғастыру.** **Күнің сәулесі туралы айту.** **Тақпақ.** **Алақай, алақай!** **Күн шықты, күн шықты,** **Жер үстіне нұр шықты!** **"Көк ту" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу.** **Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады.** **Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады.** **Ал, басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек.**

	жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқаруды ұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі, "шеберлер"сынық ойыншықты зерттеп, жөндейді.	**жатқанын анықтау. Еңбек әрекеті: қурап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен). Мақсат-міндеттер: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеру тиіс. "Толқиды теңіз" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар ойын алаңында айналып жүріп: «Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқиды теңіз төрт» - сөз жолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша: Толқын мұз бол!"- дегенде балалар қозғалмай қалу керек. "Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарын дамыту;ептілікке,**	**байқауға және еңбек нәтижесін көруге үйрету. "Қонызды (көбелекті) гүлге қондыр" ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың жәндіктер әлеміне деген қызығушылығын арттыру; түстерді ажырата білу қабілеттерін жетілдіру; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Құралдары: түрлі түсті гүлдердің және дәндіктердің кескіндері (ламинадталған). Педагог алдын-ала түрлі түсті гүлдердің кескіндерін алаңға шашыратып жайып салады. Балалар өздеріне ұнаған қоңызды, көбелекті алып, белгі бойынша түсі бірдей гүлге жүгіріп барып, жәндікті гүлдің үстіне қондырады. Ойынды бірнеше рет қайталауға болады. "Маған қарай жүгір" ойыны. Балалар бөлменің бір қабырғасын бойлай қойылған орындықтарда немесе алаңды жағалай отырады. Тәрбиеші бөлменің қарсы бұрышына немесе алаңның ең алыс бұрышына барып: «Маған қарай жүгіріңдер», - дейді. Балалар оған қарсы жүгіреді. Тәрбиеші оларды қолын**	**баулу. Құралдары: су құйғыштар. "Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды қырағылыққа, дәлдікке үйрету. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: Ал ақ сүйекті іздеңдер, кім тез табар екен? - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларына білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақсүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақ сүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге**	**Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама - қарсы тұрады. Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады. Сөйтіп қай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді. "Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. Еңбек әрекеті: алаңдағы ағаштардан түскен құрқақ қоқыс бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекқорлыққа**

		ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылдып жатқанын бақылайды. Балалардың еркін ойыны. Балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.	**жайып, ишаратпен қарсы алады. Балалардың бәрі келіп, тәрбиешінің қасына жиналып болғаннан кейін, ол серуендеуді ұсынады. Балалар өздері жүргісі келген жерде емін-еркін тәрбиешімен бірге бөлме ішінде жүреді. Тәрбиеші бұдан кейін: «Үйге қарай жүгіріңдер» - дейді. Балалар жүгіріп барып орындықтарына отырады. Ойын осылай 4-5 рет қайталанады. Алғашқы кезде ойынды азғана балалар тобымен өткізген дұрыс, кейін ойнаушылардың саны арта түседі (үйлеріне қайтқан кезде балалардың кез-келген орындыққа отыруына болады). Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыстар. Мақсат-міндеттер: жылдамдықты дамыту, бір-біріне итерместен алаңда жүгіру мүмкіндігін жетілдіру. Балалардың еркін ойыны.**	**табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Өз бетінше ойынды ұйымдастыра білуге дамытуды жалғастыру, ереженің нормасын және тәртібін орындау. Еңбек әрекеті: гүлді күту. Мақсат-міндеттер: учаскеде өсетін өсімдіктерді өз бетінше қорғауға үйрету; гүлге ұқыпты қарауға және сүюге тәрбиелеу. "Осындай бола ма, болмай ма?" ойыны. Мақсат-міндеттер: сұраққа жауап беруге және жауабын түсіндіруге үйрету. - Балалар, жазда қар жауа ма? Күн шығып тұр,жаңбыр жауып тұр? Қараңғы және жарық жерде өсіп тұрған өсімдіктерді қадағалау, күнге тартылатын өсімдіктер қозғалысына көңіл бөлу. Өсімдіктер өсу үшін жарық қажет. Балалардың еркін ойыны.**	**тәрбиелеу. Балалардың еркін ойыны**
Серуеннен оралу	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				

Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-бірін көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.
Түскі ас	Түскі асқа назар аударту; үстелде отыру мәдениетін қалыптастыру, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыстар.				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				
Ұйқыдан тұру	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан тұрғанда , бірден төсектен тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін еркін шығару. 2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдарын жанында ұстап, аяқтарын көтеріп велосипед тебу. Төсектен тұрғызу. (дене шынықтыру)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Бесін асқа назар аударту; үстелде отыру мәдениетін қалыптастыру, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыстар. (мәдени-гигеналық дағдылар)				

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	**"Дәрігерге не керек?" дамытушы ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер мамандығы туралы түсініктерін тиянақтау, қолданатын құралдарды айтқызып, сөздік қорды жетілдіру; есте сақтау, ойлау, сөйлеуді қабілеттерін дамыту.** **Құралдары: дәрігер және басқа манадар қолданатын құрал-заттар немесе кесілген суреттер.** **Балалар дәрігерге қажет құралдарды іріктеп, атайды, не үшін қажет екендігін түсіндіруге тырысады.** **"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды науқастарға күтім жасауға және медициналық құралдарды ң қажеттілігін білуге үйрету, балаларды ұқыптылыққа, сезімталдыққа тәрбиелеу, сөздік қорын кеңейту: "аурухана", "науқас", "емдеу", "дәрі-дәрмектер", "температура"ұғымдарын түсіндіру.** **Құрал-жабдықтар: қуыршақтар, ойыншық жануарлар, медициналық құралдар: термометр, шприц, дәрі-дәрмектер, қасық, фонендоскоп, мақта, таңғыш, халат және дәрігерге арналған қалпақ.** **Тәрбиеші аурухана ойынын ойнауды ұсынады, дәрігер таңдалады, қалған балалар ойыншық жануарлар мен қуыршақтарды алып, ауруханаға дәрігердің қабылдауына келеді. Дәрігер әртүрлі аурулары бар науқастар қарайды: аюдың тістері ауырады, өйткені ол көп тәттілерді жейді, сайқымазақтың маңдайында жарасы бар, қуыршақ Алуа саусағын есікпен қысып алған және т.б. науқастар. Оларды тыңдайды, мойнын қарайды, температурасын өлшейді, дәрі тағайындайды, инъекция жасайды, дәрілер береді. Тәрбиеші балалардың ойынын бағалайды, балалар қалай қарым-қатынасқа түсіп жатыр, өз ойларын толық жеткізе ала ма, балаларды жан-жақты бақылайды.**	**"Ненің дауысы?" дидактикалық ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, оларды нақты айтуға үйрету, екпінді дұрыс қою.** **Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады. Балалар қай жануардың дауысы екенін табулары қажет. Мысалы, тәрбиеші "ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл ненің дауысы дейді? Балалар "бақа" деп жауап береді. Содан кейін тәрбиеші басқа жануардың дауысын шығарады. Ойын осылай жалғаса береді.** **"Оркестр" дидактикалық ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларға музыкалық аспаптар мен олардың дыбыстарын анықтауға үйрету.** **Құрал-жабдықтар: барабан, сыбызғы, қоңырау, шымылдық.** **Тәрбиеші музыкалық аспаптармен таныстырады, содан кейін аспаптарды шымылдықтың артына тығады. Аспаптардың бірінде ойнап, балалардан қай аспаптың дыбысы екенін айтуды сұрайды. Қай бала дұрыс табады, сол бала аспапты алады да, сол аспапта ойнайды.** **"Үйшік" ертегісін сахналау.** **Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілердің кейіпкерлеріне рөлдеріне енуіне жағдай жасау, балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуды жалғастыру.**	**"Қуыршақты шомылдыру" дидактикалық ойыны.** **Мақсат-міндеттер: судың маңызы туралы білімдерін толықтыру, жағымды көңіл-күй тудыру.** **Қуыршақты жылы сумен жуындыру, оларды жөке және сабынмен жуу, сүлгімен сүрту. Енді біз қуыршақтарды шомылдырамыз. ЫдысҚа жылы су құямыз, суды тексереміз. Біздің қуыршақтарымыздың есімдері кім екен? Мынау - Алуа, ал мынау - Алма. Бірінші кімді түсіреміз. Олай болса, Алуаны суға шомылдырайық** **"Түрлі-түсті су" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: судың қасиетімен таныстыру (су түсін өзгертеді)** **Құрал-жабдықтар: акварель бояулар, қылқаламдар, 5 мөлдір пластикалық стакандар (болашақта стакандардың саны кез-келген болуы мүмкін), су.** **Стакандар сумен бірге бір қатарда тізіліп тұрады.** **Балалар қылқаламмен бір түсті алып, стақандағы суға салып, араластырады да, не болғанын бақылайды.** **Балалар қызығып қарайды. Әр стақанға әр түрлі түстерді салып, балалар тәжірибе жасайды.**	**"Тәртіпке келтір" дидактикалық ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды "орнына қою", "орнына апару"етістіктерін қолдана отырып сөйлем құруға үйрету.** **Құралдар: түрлі-түсті текшелер жиынтығы. (Әр түсті текшеден 2-3-тен болуы тиіс) және 4 кішкентай түрлі-түсті қораптар.** **Тәрбиеші балалардың назарын текшелерге аударады және олардың қандай түс екенін сұрайды.** **- Енді сендер қуыршақтың текшелерді қораптарға қалай салатынын көресіз. (Үстелге түрлі-түсті қораптар қойылады)** **- Қуыршаққа қараңыз, ол не істейді? (Қуыршақ қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады)** **- Иә, ол қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады. Бұны қуыршақ жасады?** **- Сары текшелерді қай қорапқа салу керек? Сары қорапқа дұрыс айтасыңдар.** **- Сол сияқты, көк текшені көк қорапқа, жасыл текшені жасыл қорапқа салады.** **"Домино", "Лото" үстел үсті ойындары.** **Мақсат-міндеттер: ойлау қабілеттерін дамыту, ұқыптылық пен бастаған істі соңына дейін жеткізуді қалыптастыру.**	***"Ыдыс жуу" дидактикалық ойыны.*** ***Мақсат-міндеттер: суды дұрыс қолдану туралы білімдерін кеңейту. Қуыршақтың "түскі асынан" кейін, ыдыстарды жуу керектігін айту. Ас бөлмесіне барып, кранды ашып, жылы не суық су қажеттігін сұрау. Біз ыдысты жылы сумен және арнайы құралдарды пайдаланып жуамыз. ЫДыстарды таза сумен шаямыз. Шайып болғаннан кейін, ас үйдің сүлгісімен құрғатамыз.*** ***"Суды бір ыдыстан екінші ыдысқа құю" тәжірибесі.*** ***Мақсат-міндеттер: судың қасиеттері туралы түсінік беру: "сұйық", "төгіледі", "дымқыл", "құрғақ".*** ***Ойын барысы: Тәрбиеші балаларды су құйылған ыдыстың қасына шақырады, Әр балаға бір -бір ыдыстан таратып береді. Бір ыдыстан екінші ыдысқа қалай құю керектігін көрсетеді. Балалар қайталайды.***

Серуенге дайындық	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Таза ауада шынығып, Серуенге шығайық. Киімдерді тез киіп, Ойнап-ойнап алайық.	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Серуенге шығайық, Күннің нұрын алайық, Таза ауаны жұтайық. Жүрекке жылу сыйлайық.	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Жаз келді жадырап, Далаға шығамыз. Ойнаймыз, шомылып, Толығып өсеміз.	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Таза ауада шынығып, Серуенге шығайық. Киімдерді тез киіп, Ойнап-ойнап алайық.	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Серуенге шығайық, Күннің нұрын алайық, Таза ауаны жұтайық. Жүрекке жылу сыйлайық.

Серуендеу	**Теректі бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: бақылау барысында теректің құрылымының ерекшеліктерімен таныстыру.** **Тақпақ.** **Жақсылықты қолдаймыз,** **Табиғатты қорғаймыз.** **Терек егеміз бақтарға,** **Айналасын қоршаймыз.** **- Балалар, бұл терек ағашы. Оған жақындату.** **- Терек-тез өсетін ағаш. Ерте көктемде жапырағы шықпай тұрып, сырға секілді ақ гүл жарады. Жапырағы - жұмыртқа пішіндес, жиектері аратісті. Жапырақтары гүлдеген кезде терек жасыл қалпақ киген сияқты, жазда теректен мамық ұшады. Ағаштың жапырақтарымен бірге бұтақтар тәж деп аталады. Терек ауаны жақсы тазартады, ағаштың тамыры жерден ылғал алады, ол көп жылу береді. Терек ағашы жұмсақ, жеңіл, одан қағаз, сіріңке, ойыншықтар жасайды.** **Еңбек әрекеті: құмсалғышқа құм салу, балаларды еңбек нәтижесіне өз үлестерін қосуға үйрету.** **"Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жұптарға жиналуға және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру.** **Құралдар: таратпалы медальондар: гүлдер мен аралар.** **"Допты ұстап ал" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: ептілікті, реакция жылдамдығын дамыту; доппен ойындарға қызығушылықты арттыру.** **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыстар.** **Мақсат-міндеттер: допты аулау және лақтыру жаттығулары** **Балалардың еркін ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.**	Ағаштар мен бұталарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: ағаштар мен бұталардың тірі табиғат екені туралы білімдерін бекіту, табиғатты қорғауға тәрбиелеу. Ағаштар қыста қалай қыстап шыққандығын тексеру. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Балалар, ағаштарға қарап, қандай екенін айтуға болады? - Тағы қандай өзгерістер болады? - Ағаштар ауаның ластануынан ауаны тазалайды. Сондықтан адамдар ағаштарды көп отырғызады. «Өз ағашыңды тап» қимылды ойыны. Мақсат-міндеттер: табиғатты аялауға тәрбиелеу; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру; зерек болуға тәрбиелеу. "Допты қуып жетіңдер!" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың доппен ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру; допты тура бағытта домалатып, оны қуып жете білуге дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу; достыққа тәрбиелеу. Педагог балаларды екі топқа бөліп, түзу сызықтың бойына тұрғызып, қай баланың атын атайды, сол бала педагог домалатып жіберген допты тез қуып жетіп, келесі кезекте тұрған балаға береді. 2-3 балаға дейін атап шақыруға болады. Еңбек әрекеті: өскіндері суару. Мақсат-міндеттер: балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. Балалардың еркін ойындары.	Құрт-құмырсқаларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: құрт-құмырсқалар туралы қысқаша мағлұмат беру, бақылағыштыққа тәрбиелеу. Жәндіктердің тіршіліктерін бақылау. - Құрт-құмырсқалар дегеніміз не? - Олар немен және қалай қоректенеді? - Сендер құрт-құмырсқа көрдіңдер ме? - Құрт-құмырсқалар бунақ денелілерге жата ма? Сергіту сәті. Ұзын мұртты құмырсқа, Келе жатты жұмысқа. Алды допты қолына, Қойды допты жолына Оңға қарады, солға қарады Тауда ешкім қалмады. "Көбелекті ұстап алу" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша орнында секіру қимылдарына дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, жигер-күшін, зейінді дамыту; шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу. Ойын барысында педагог балаларды бір затты (көбелекті) ұстап алу мақсатында жоғары секіруге жаттықтырады. Педагог нұсқауларында секіріп, орнына қайта түсуде тепе-теңдікті сақтап, құлап қалмауды ескеру керек. Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау. Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.	Суды бағдарлауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: судың қасиеттерін тануға деген ынталарын дамыту; іздемпаздыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға пластик стакандарға құйылған суды бояуға мүмкіндіктер береді; судың кез келген бояуларға боялу қасиеттерін бақылап, ойларымен бөліседі. "Мысық пен тышқандар" қимыл-қозғалыс ойыны.Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай қимылдауға, берілген рөлдерді атқаруға, шартты бұзбауға бейімдеу; қимыл-қозғалыс координациясын, кеңістікті бағдарлауды дамыту; жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу.Ойынға жүргізуші бала "мысық" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - "тышқандар".Мысық" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. "Тышқандар" алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, тышқандардың қимылына еліктеп, "мысыққа" қарай жүреді.Тышқан шықты інінен, "Сағат неше болды?"- деп, Бауды тартып қалып еді, Дүңгірлейді барлық жер. Тышқан қорқып қайтадан, Кіріп кетті ініне. Соңғы сөздерді естіген "мысық" "тышқандарға" қарай жүгіріп, қуалап, оларды ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталғандар келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "мысық" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. "Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: Биік емес бөрене үстімен жүріп,екі аяқты бүге отыра секіруге үйрету. Еңбек әрекеті: өскіндері суару. Мақсат-міндеттер: балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. Балалардың еркін ойындары.	Суды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларға судың қосымша қасиеттерін анықтауға мүмкіндік жасау; судың әлемде көп орын алатынын түсіндіру; ұғымталдыққа тәрбиелеу.Балалармен бірнеше іс-тәжірибе жасау.- Тегешке су құйып, оның айнадай мөлдір екенін көрсету. Балалар судың бетіне қарап, өзінің бейнесін, аспанды көреді.- Тегешке резина, ағаш, темірден жасалған ойыншықтарды салу. Балалар темірдің батып кететінін, ағаш пен резинаның батпайтынын көрсету. - Тегештен суды су құйғыштарға құйып алғызу. Балалар суды құмға құйып, құм бетінен жоғалып кететінін, құмның дымқыл болғанын көреді. "Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Шарты: балалар күн дегенде барлығы қыдыруға шығады. Ал "жаңбыр" дегенде ашқан қолшатырдың айналасына жиналады. "Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар. Еңбек әрекеті: өскіндері суару. Мақсат-міндеттер: балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. Балалардың еркін ойындары.

Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Ата-аналардың сұранысы бойынша кеңес беру.	"Балаларды жазда шынықтыру" тақырыбында кеңес беру.	"Денсаулықты сақтау өмір салты" туралы ата-аналарға арналған кеңес.	Ата-аналардың сұранысы бойынша кеңестер.	"Баланың демалыс күндерін дұрыс ұйымдастыру" тақырыбында кеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: ортаңғы « Балдаурен топ»
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 24.06 - 28.06.2024ж. «Қауіпсіз жаз»
Педагогтың аты-жөні Қ.Усипбаева

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды далада қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. (сөйлеуді дамыту, музыка)				
Таңғы гимнстика	Таңғы жаттығу. "Маған қарай жүгіріңдер" ойыны.Топтасып бір бағытта жүгіреді. "Торғайлар болып ұшайық": жан жаққа жеңіл жүгіреді. Тәрбиешінің көмегімен шеңбер жасап тұрады. Шеңбер бойында жүру, жеңіл жүгіру, "қоянша" секіру. Тік тұрып қолды алға созу, тік тұрып қолды жоғары созу "Құстай қанат самғайық" жаттығуы Тік тұрып, қолды бүйірге қойып,аяқты алшақ етіп тұрып оңға және солға иілу. Аяқтың ұшымен шеңбер бойы жеңіл жүру. Тәрбиешінің артынан жеңіл үйіріліп жүгіру. (дене шынықтыру)				

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Бөлме өсімдіктерді суару. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулуды жалғастыру; өсімдіктерді суару амалын игерту (су құйғыштың тұмсығын жапырақтарға тигізбей); тірі табиғат объектілеріне қамқорлық жасауға тәрбиелеу (еңбек іс-әрекеті)	Ойын бұрышындағы ойыншықтарды жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды тәртіпке үйрету, ойыншықтарды өз орынына қоюды игерту. (еңбек іс-әрекеті)	Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру. Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру. (еңбек іс-әрекеті)	Асхана бойынша кезекшілік. (тәрбиешінің көмекшісімен бірге) Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқауларды нақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстел бетіне дұрыс қоюға машықтандыру. (еңбек іс-әрекеті)	Аквариумдағы балықтарды қоректендіру. Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. (еңбек іс-әрекеті)
	Бағдаршам күні Көше қозғалысы ережелерін қайталау. «Дымбілместің қала көшелеріндегі оқиғалары» сюжеттерді көрсетіп, бірге талдау. Жапсыру «Бағдаршам». Балалардың ережелерді есте сақтауы үшін балабақша ауласында «көше қозғалысы» ойынын ұйымдастыру (ойыншық машиналар, қуыршақтар, құрастырғыш, жол белгілерін пайдалану). "Ол не?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға заттардың бір-бірінен үлкен-кішілігін анықтай білуді үйрету. Матрешканың бөлшектеу және құрастыру, кіші матрешканы үлкен матрешканың ішіне салу, матрешканың жоғарғы және төменгі жартысын үлкен-кішілігі және өрнектері бойынша салыстыру. Ойынның мазмұны. Тәрбиеші балаларға мынадай жұмбақ айтады: Бойы әр түрлі, жұмбағымды тыңдашы, Өзара ұқсас жүзі менен сымбатты. Бір-біріне сыйып кеткен көрінбей, Жиналғанда бір ойыншық сияқты.	Пайдалы және зиянды өсімдіктер «Улы өсімдіктер мен саңырауқұлақтар», «Дәрілік өсімдіктер», «Табиғаттағы қауіпсіздік» суреттерді қарап, әңгімелесу, мультфильмдер көрсету (ресурстардың үлгісіне сілтеме: https://www.youtubekids.com/) Жапсыру «Жеміс-жидектер патшалығы». «Саңырауқұлақтар әлемі», мүсіндеу. "Бұлттар мен құстар" саусақ жаттығуы, жаңылтпаш. Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны, ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады, (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көк аспанда, биікте, (Аталған қимылдарды, қолдарды жоғары көтеріп, төмен түсіріп, орындау)	Марғаудың үйшігі Өрт кезіндегі тәртіп ережелері, «01 қызметі», өрт сөндірушілер қызметі туралы балалармен әңгімелесу. "Суретті жина" пазл ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды бөліктерді бір-біріне дұрыс қоюға үйрету. "Ненің төлі?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың төлдерін атауға дағдыландыру, білімдерін тиянақтау; есте сақтау, қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың және төлдерінің суреттері.	«Қауіпті заттар мен құралдар» Ойындар: «Өртке қауіпті заттар», «Өрт сөндірушіге не қажет?» «Өртке қауіпті заттар» коллажы. «Болады-болмайды», дидактикалық ойын. «Мен бастаймын сен аяқта» дидактикалық ойын. Балалармен тақырыпқа байланысты кері байланыс жасау. "Бір сөзбен ата!" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды жалпылауға және бір сөзбен атауға үйрету. "Жұбыңды тап" ойыны. Мақсат-міндеттер: Ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға бір сурет-фишкадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек.	Шебер қолдар Теартландырылған қойылым атрибуттарының байқауы. Балалармен бірге қойылымдар қою (саусақ театры, көлеңкелі театр, қуыршақ театры) Үстел үсті ойыны: "Лото". Мақсат-міндеттер: балалардың жеміс-жидек, көкөніс, гүлдер жайлы білімдерін дамыту және олардың өсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көкөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді – бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үш үлкен карточка- бақша, бау, гүлзар бейнеленген, көлемдері 8×8см карточкалар және көкөністер, жемістер , гүлдер бейнеленген көлемдері 5×5см карточкалар. "Кейіпкердің сөздерін жалғастыр" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі бір ертегідегі кез келген кейіпкердің айтқан сөздерін ары қарай жалғастыруға ынталандыру; байланыстырып сөйлеу мәдениетін,

	Ойынды қайталап өткізгенде балалардың ынтасын туғызу үшін матрешка туралы кітаптарды көрсетуге болады. Осыдан кейін матрешканы бөлшектеп, оның жоғарғы және төменгі бөлігіне балалардың назарын аударады, оларды салыстырады, соңынан қайтадан құрастырады. Тәрбиеші матрешкалардың ең үлкенінен кішісіне қарай орналасу тәртібін көрсетеді. Балалар бір матрешканы екіншісінің ішіне салып, оның қайсысы үлкен екенін анықтайды. Егер бала матрешканың өз бөліктерін үлкен-кішілігі бойынша тауып, оларды бойларына қарай қоя білсе, тапсырма дұрыс орындалған болып есептеледі. Ойын бір- екі рет қайталанады. Матрешканы бөлшектеп құрастыруда қателеспеген бала жеңімпаз аталады.	Қанат жайып, ұшады. Бұлттар құстай болмайды, (Саусақпен бұлғау) Құстар бұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Қанат жайып қонбайды. (Саусақпен бұлғау) Д. Ахметова. "Лото "Құстар"" үстел ойыны. Мақсат-міндеттер: құстарды топтастыруға және жалпы атауларын атауға дағдыландыру; зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: үй және жабайы құстардың суреттері бойынша.		Құралдары: таратпалы жеті түсті фишкалар. Әрбір фишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкалар болмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады.	есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту, сөздік қорды байыту; ертегілер әлеміне деген тұрақты қызығушылықты арттыру; халық ауыз әдебиеті үлгілеріне деген сүйіспеншілік сезіміне тәрбиелеу. Құралдар. Түрлі ертегілер бойынша белгілі сюжеттер салынған суреттер.
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.
Таңғы ас	Балалардың қолдары мен беттерін жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру бойынша жұмысты жалғастыру. Асхана құралдарын дұрыс қолдануды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жууды дағдыландыру. Таңғы асты тауысып жеуге үйрету. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу "Құстар" Мақсат-міндеттер: балалардың құстар туралы түсінік қалыптастыру.Құстардың сыртқы бейнесінің ерекшеліктері,тіршілігі туралы білімдерін кеңейту.**	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Көңілді секірейік" Мақсат-міндеттер: балаларда екі аяқтап басты затқа тигізе отырып, жоғары қарай 2-3 метр қашықтықта алға қарай жылжи отырып, тұрған жерінен ұзындыққа, 5-10 см биіктіктегі зат арқылы жерде жатқан жалпақ құрсауға секіру дағдыларын дамыту; сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын әрі қарай жетілдіру.**	**Жапсырудан ойын-жаттығу "Көгалдағы балапан" Мақсат-міндеттер: балаларға жапсырмалау туралы түсінік беріп, жапсырмалар жасауға үйрету, балалардың ұсақ қол моторикасын, қиялын дамыту. «Көгалдағы балапан» жапсырып үйрету, жырту әдісін қолдана білуге үйрету. Сюжеттік композиция құра білуге үйрету. Балаларды зерделікке, ұқыптылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Балалардың дүниетанымын кеңейту, шығармашылық ойлауын дамыту.**	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу "Құстар" Мақсат-міндеттер: балалардың қыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстар туралы жалпы ұғымдарын қалыптастыру, қыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстарды жіктей білуге үйрету. Дидактикалық ойындар арқылы зейінді, сөйлеуді, көру қабілеттерін дамыту. Құстарға деген қамқорлықты, қиын жағдайда оларға көмек беруге тәрбиелеу.**	**Музыкадан ойын-жаттығу "Көңілді марш" Мақсат-міндеттер: музыка мен қимылдардың тұтастығын қабылдау қабілетін дамыту. Балалардың өміріне музыкамен сөйлесуден қуаныш сезімін енгізу; балалардың репертуар таңдауда өз бетінше шешім қабылдау қабілетін дамыту.**
Серуенге дайындық	Балаларға жүйелі түрде киініп-шешінуді, киімдерін шкафқа орналастыруды, қолдарын мұқият жууды қалыптастыру.				

Күндізгі серуен	**Құстарды бақылау (торғай). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: торғайдың сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу.** **"Торғай".** **Торғай, торғайсың,** **Жылдамсың, сондайсың,** **Шырылдап қоймайсың,** **Ұшасың, талмасың.** **Шомылып ал шалшыққа,** **Қона ғой біздің баққа.** **Д. Ахметова.** **"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру;ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу.** **Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады.** **Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" болып ойнайды.** **Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - сөздері айтылады.** **Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады.** **Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бір-біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек.** **Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек.** **Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды".** **Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады.** **Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа" маска.** **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: балаларды бір**	**Құстарды бақылау (көгершін). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: көгершіннің сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу.** **Педагог көгершіннің ерекшеліктерін анықтау үшін, торғаймен салыстыруға болады.** **"Не, қайда мекендейді?" дидактикалық ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балалардың аң-құстардың, үй жануарларының тіршілігі туралы түсініктерін тиянақтау; сөздік қорын байыту; есте сақтау, ойлау, байланыстырып сөйлеу қабілеттерін; дүниетанымын кеңейту.** **Құралдар: аң-құстарды, үй жануарларының және мекендерінің суреттері.** **Еңбек әрекеті: ауладағы ағаштардан түскен бұта-қоқыстарды жинау.** **Мақсат-міндеттер: балаларды бірлесе жұмыс жасай білуге баулу.** **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу.** **Ойын шарты. Бұл ойынға қанша бала болса да, қатыса беруге болады. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады.** **Бір ойыншыны басқарушы етіп сайлайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар...", - дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар"**	**Жәндіктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: балабақша ауласындағы жәндіктерді бақылау. Олардың жазғы тіршілігі туралы білімдерін кеңейту.** **Бақылау барысы** **Балаларға сұрақтар:** **1. Жәндіктерге нелер жатады?** **2. Жәндіктер қандай табиғатқа жатады?** **3. Қандай жәндіктер пайдалы жәндіктерге жатады? Неге?** **4. Зиянды жәндіктер деп нелерді айтамыз? Неге?** **5. Балабақша ауласынан жәндіктерді кездестіруге бола ма?** **Жәндіктер дүниесі алуан түрлі. Олардың біз білмейтін, біз көрмеген түрлері де көп - ақ. Олардың өз ерекшеліктері, өз тіршіліктері бар. Жәндіктер көктемнің аяғына қарай, жер әбден қызған кезде пайда болады. Олар қайдан шығады? Олар жаз бойы азықтарын жинап, қысқа дайындалады да, күз түсіп күн суыта бастаған кезде жер астындағы індеріне кіріп жатады. Кейбір жәндіктер өз індерін ағаш қуыстарына, қалың шөп астына да салады.** **Балаларға тапсырма: "Құмырсқалар илеуі" тақырыбына бормен сурет салу.** **Еңбек әрекеті: алаңды тазалауға көмектесу.** **Мақсат-міндеттер: бірлесе еңбек етуге, еңбек нәтижесіне жетуге баулу; табиғатқа қамқорлыққа тәрбиелеу.** **"Аққу-қаздар" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: белгі берісімен бір бағытта тез жүгіруге жаттықтыру; ойын шартын бұзбауға бейімдеу; бір-біріне соғылмауға дағдыландыру; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа**	**Құстарды бақылау (қарлығаш). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: қарлығашты сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу.** **Қарлығаш - бейбітшілік пен берекенің символы.** **Қарлығаш күзде жылы жаққа ұшады, ал көктемде қайтып келеді. Бұл құс жазда ұялап, балапандарын ұшуға үйретеді.** **- Қарлығаш, басқа құстарға қарағанда, өте ерекше құс. Басы мен денесі, қанаттарының түсі қара, ал кеудесі ақ. Қарлығаштың құйрығы айыр. Қарлығаштың ұшқаны да ерекше: ол реактивті ұшақ ұқсап жылдам жоғары көтеріліп, төмендеу түсіп, ұзақ ұшып жүреді.** **Қарлығаш ұясын саз балшықтан жартас қуыстарына, жағалаудағы жарға, үй ішіне салады.** **Қарлығаш адамға жақын болады.** **Еңбек әрекеті: гүлді баптау, топырағын қопсыту.** **Мақсат-міндеттер: гүлді өсіре білуге, табиғатты қорғауға, гүл табиғаттың бір бөлшегі екенін түсіндіру.** **"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру;ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу.** **Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады.** **Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" болып ойнайды.**	**Күннің көзін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: балаларға күн туралы түсініктерді тиянақтау; табиғи құбылыстарға деген қызығышылықты арттыру.** **- Балалар, аспанда жарқырап тұрған не?** **- Ол неге ұқсайды?** **- Күннің көзі болмаса біз өмір сүре аламыз ба?** **- Күннің бізге қандай пайдасы бар?** **Тақпақ:** **Күн шыққанда:** **Алақай, алақай!** **Күн шықты күн шықты!** **Жер үстінде нұр шықты!** **"Көк ту" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу.** **Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады.** **Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады.** **Ал, басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек.** **Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама-қарсы тұрады. Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады.** **Сөйтіп қай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады.** **Егер де туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді.** **Еңбек әрекеті: ауладағы ағаштардан түскен ұсақ құрғақ бұтақтарды жинақтау.** **Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірлікке баулу.** **"Ақсақ үйрек" қимылды ойыны.** **Мақсат-міндеттер: алаңда бір аяғымен жүре білуді жетілдіру.** **Мына сөзден кейін осындай қозғалыс жасау: «Күн шықты, ойын басталды»; ойын шарттарын**

	бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. **Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою.** **Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді.** **Еңбек әрекеті: ауланы сыпыруға көмектесу.** **Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету.** **Балалардың еркін ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.** **Балалардың еркін ойындары.**	**деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді.** **Құралдары: екі түрлі медальондар: қаршығалар мен қарлығаштар.** **"Допты қақпаға домалат" жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: допты домалатып, доғаға өткізуге жаттықтыру;ептілікке, дәлдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу.** **Құралдары: доптар, доға.** **Балалардың еркін ойыны.**	**тәрбиелеу.** **Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортаңғы екі шетінде екі (таңдалған) бала "қасқыр" рөлін атқарып тұрады.** **Педагог:** **- Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар?** **Балалар:** **- Біз ұшамыз жылы жаққа, Қайтқымыз келеді ошаққа!** **Осы сөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады.** **"Қасқырлар" "аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алу - баланы қолмен тигізу болып саналады.** **Педагог алдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды.** **Ойын бірнеше рет қайталанады. Ойын қарапаймы түрде де ойнатылады: педагогтің қалауынша "қасқырларды" қоспауға болады.** **Жаттығу ойындары: допты жерге лақтырып, әуелі екі қолмен, кейін бір қолмен допты қағып алуға жаттықтыру.** **Халық болжамы:** **• өрмекші ауын тоқтаусыз, белсеніп құра берсе - күн ыстық болады;** **• өрмекші бұрышқа тығылса - жел көтеріледі;** **• бақалар бақылдап тынышталмаса - ауа райы өзгеріп бұзылады.**	**Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - сөздері айтылады.** **Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады.** **Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бр-біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек.** **Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек.** **Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды".** **Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады.** **Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа" маска.** **"Қапты көлденең нысанға лақтыру" жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: дәлдікке, ептілікке бейімдеу, біл қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру.** **Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар.** **Балалардың еркін ойыны.**	**сақтау(екі аяғын қатар жерге қоймау керек).** **Балалардың еркін ойыны.**
Серуеннен оралу	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				

Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-бірін көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.
Түскі ас	Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу бойынша жеке жұмыс, әдеп ережесі. Ас ішерде күнде біз Сөйлемейміз күлмейміз Астан басқа өзгені Елемейміз, білмейміз				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				
Ұйқыдан тұру	Оянайық бәріміз.Тәрбиешінің айтқанын орындайды. Көздеріңді ашыңдар,Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар,Бір - біріңе жымиыңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрылыңдар,Ауаны жұтыңдар, содан соң жіберіңдер, Іштеріңді тартыңдар,Көңіл күй көтерілді, Кеуделеріңді алақанмен сипаңдар,Жұдырықты қысыңдар, Енді біраз ашыңдар,Керіліңдер, созылыңдар, Енді ояндыңдар, төсектен тұрыңдар. (дене шынықтыру)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру.				

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	**"Шұбар тауық" үстел үсті театры.** **Мақсат-міндеттер: ертегінің мазмұнын түсінуге үйрету, ертегілердегі кейіпкерлерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.** **"Өзіңе жұп тап" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды бір-біріне итерместен жүгіруге үйрету, үлкен құрылыс ойыншықтарымен ойнау.**	**"Ғажайып қапшық" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: геометриялық фигураларды ажырата білуге және атауға үйрету** **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балалардың автобуста жүру ережелеріне баулу; жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.** **Құралдар.** **Автобус салонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақтамасы.** **"Жүргізушіні" рөліне қалаған бала шығады, қалғаны жолаушылар болып, қолдарына "билет" алады. Педагог алдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді.** **Педагог балаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға" өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншық смартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді". Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарын беру туралы үлгілерді көрсетуге болады.**	**"Шалқан" ертегісін сахналау.** **Мақсат-міндеттер: ертегі кейіпкерлерінің рөлдерін ойнауды үйрету.** **"Түрлі-түсті ыдыс" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: заттардың түсін ажырата білу қабілетін нығайту** **«Өжет өрт сөндірушілер», «Құтқарушылар», сюжетті-рөлдік ойындары.**	**"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу.** **Құралдар. Бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары.** **"Үш аю" ертегісін баяндау.** **Мақсат-міндеттер: ертегіні мұқият тыңдауға, ертегінің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге үйрету. "Түрлі-түсті моншақтар" ойыны.** **Балалардың геометриялық пішіндерді ауызша нұсқауларға сәйкес дұрыс орналастыра білуге үйрету.**	**"Аурухана"сюжетті-рөлдік ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер мамандығы туралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды (шприц, термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету** **"Матрешкаға қонақта" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту. Матрешканы дұрыс құрастыра білуге дағдыландыру.**
Серуенге дайындық	Балаларды жүйелі түрде шешінуге, шкаф сөрелеріне киім қоюға, қолдарын жууға үйрету.				

Серуендеу	Бұлттарды бақылау. Мақсат-міндеттер: бұлттарға қарап, түрлі бейнелерге ұқсайтынын байқату; ой-қиялын тәрбиелеу. Бұлттарды бақылау. Егер сол күні аспанда бұлттар болмаса, педагог бұлттардың суреттерін көрсетіп, қандай бейнелерге ұқсайтынын сұрайды. "Бұлттар мен құстар" саусақ жаттығуы, жаңылтпаш.Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны, ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту.Бұлттар құстай ұшады, (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу)Құстар бұлттай ұшады,Көк аспанда, биікте, (Аталған қимылдарды, қолдарды жоғарып көтеріп, төмен түсіріп, орындау) Қанат жайып, ұшады. Бұлттар құстай болмайды, (Саусақпен бұлғау)Құстар бұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Қанат жайып қонбайды. (Саусақпен бұлғау)Д. Ахметова."Тым-тырақай" ойыны.Мақсат-міндеттер: балалардың шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту.Балалар шеңбер құрайды.Бір немесе бірнеше бала шеңбер орнасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар.	Аула сыпырушының жұмысын бақылау. Мақсат-міндеттер: ересек адамның жұмысының нәтижелеріне құрмет көрсетуге тәрбиелеу. Балалардан аула сыпырушыны қалай танып қойғанын сұрау; аула сыпырушысы қандай киім кигенін, қандай құралдарды ұстап, еңбек ететінін әңгімелеу. "Көлік пен торғайлар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагог белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болу мүмкін) руль; "торғайларға" медальондар. "Допты жоғары лақтырып, қағып ал" жаттығу. Мақсат-міндеттер: балаларды допты екі қолмен ұстап, жоғары лақтырып, екі қолмен қағып алуға дағдыландыру; ептілікке, зеректікке тәрбиелеу; доппен ойынларға деген қызығушылықты арттыру. Еңбек әрекеті: табиғи материалдарды жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу, қол еңбегіне қажет материалдарды жинау. Балалардың еркін ойындары.	Жәндіктерді бақылауды жалғастыру. Мақсат-міндеттер: күннің екінші жартысында жәндіктердің тіршілігін (құмырсқаның илеуін) бақылауға тарту. Кіп - кішкене құмырсқа, Үйір болып жұмысқа Өзі кіші болса да, Қарамайды тұрысқа. Еңбек етіп әр кез ол, Шаршамайды жұмыста. "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту.Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қаіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. Еңбек әрекеті: бақшадағы көкөністерді суару. Мақсат-міндеттер: су құйғышпен әрекет етуге машықтандыру, қамқорлыққа тәрбиелеу. "Кегльді қағып ал" жаттығуы.	Гүлдерді бақылауды жалғастыру. Мақсат-міндеттер: жазғы гүлдердің түрлі-түсті болатынын байқату; балалардың эстетикалық сезімдерін ояту. Гүлдер, гүлдер, көп гүлдер, Қызыл гүлдер, көк гүлдер. Өсе берші нұрланып, Өсе берші ырғалып. Гүлдер нәзік болады Қаулап өсіп толады. Қарамасаң аялап Солып, құрап қалады. "Түлкі мен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгі бойынша қимылдауға жаттықтыру; кейіпкерлердің қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Бұл ойынға балалар 7-8 ден бөлініп ойнайды. Топ ішінде бір баланы "түлкі" етіп сайлап, қалған балаларды "балапандар" деп, әрқайсысына медальон тағып, ойын ойналады. Ойында "балапандар" "түлкі" кейіпкеріне ұсталып қалмауы үшін, тәрбиеші көмегімен белгі бойынша ойынды бастап аяқтауы тиіс. Балалар шапшаң кең аймақты айнала қашуы тиіс. Құралдары: балаларға медальондар, жүргізушіге - маска. "Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландару. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау. Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.	Күнді бақылауды жалғастыру. Мақсат-міндеттер: күннің екінші жартысында күн батыс жаққа ауып бара жатқанын көрсету, жылуы азайып бара жатқандығын сезіндіру; байқағыштыққа тәрбиелеу. Шуақ шашып аспаннан, Шықса әлемге сән боп күн. Тіршілігі басталған, Жан-жануар жәндіктің. Асфальтқа күннің суретін салғызу."Тығылмақ" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, қызығушылыққа тәрбиелеу. Санамақ арқылы бір бала тығылған балаларды іздеуші болып тағайындалады. Ал, басқалары тығылады. Тәрбиеші 10-ға дейін санап болғанша, іздеуші бала көзін жұмып тұрады. Осы сәтте қалған балалар тығылып үлгерулері керек. Бірінші болып табылған бала, іздесуге көмектеседі. Осылай ойын жалғасын таба береді. "Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. Балалардың құммен еркін ойындары. Еңбек әрекеті: балаларды ойыншықтарды құмнан қағып тазалау. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру.
Үйге қайту **Ата-анаға кеңес**	"Күннің көзінен сақтану" тақырыбына ата-аналарға кеңес беру.	" Үйдегі ойындар" тақырыбында ата-аналардан сауалнама алу.	"Дұрыс сөйлеп үйренейік" тақырыбында ата-аналарға кеңес беру.	"Балалардың ойыншықтары" атты науқанын өткізу.	"Демалыс күндері балабақша тәртібін сақтау" атты кеңес беру.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: ортаңғы « Балдаурен топ»
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 01.07 - 05.07.2024ж. «Гүлденген табиғат»
Педагогтың аты-жөні Қ.Усипбаева

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды далада қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. Балаларды қабылдау, әр балада жайлы психо-эмоционалдық көңіл-күй қалыптасуына жағдай жасау.				
Таңғы гимнстика	**"Достық" жаттығуы.** **Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос. (Қолдың саусақтары өзара бірігеді)** **Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз. (Екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу)** **Бір, екі, үш, төрт, бес. (Шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу)** **Қайтадан санауды бастаймыз.** **Бір, екі, үш, төрт, бес.** **Енді санауды аяқтадық. (Қолды төмен түсіреміз, демалтамыз).** **(дене шынықтыру)**				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Үстелдердің жанына орындықтарды қою. Мақсат-міндеттер: орындықтарды үстелдің алдына белгілі тәртіпте қою амалына игерту; балаларды еңбекке дағдыландыру, ересектерге көмектесуге үйрету. (еңбек іс-әрекеті)	Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу, басталған жұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру. (еңбек іс-әрекеті)	Бөлме өсімдіктерін суару. Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. (еңбек іс-әрекеті)	Ойыншықтарды сөрелерге қою. Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	Кітап бұрышын тазалау Мақсат-міндеттер: құлап жатқан кітаптарды тігінен тізбекке қойып, реттікті орналастыруға машықтандыру; балаларды кітаптарға ұқыпты, таза қарауға үйрету. (еңбек іс-әрекеті)

	Табиғатты қорғайық **«Табиғатпен тілдесу», балалармен қоршаған ортаны қорғау туралы әңгімелесу.** **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен танысу)** **Суреттер байқауын ұйымдастыру.** **(сурет салу)** **Ата-аналармен бірге «Гүлдестелі ханшайым» байқауын ұйымдастыру, номинациялар тағайындау, балалар шығармашылығын қолдау.** **Қимыл-қозғалыс ойыны «бақшадағы қояндар»** **(дене шынықтыру)** **Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу.** **"Күнім, күнім..."** **Күнім, күнім, қайдасың?** **Түннен бері шығасың.** **Сенімен бірге оянамын,** **Жылы нұрыңа шомыламын.** **Оянамын, жаттығамын,** **Балабақшаға барамын.** **Нұрыңа толған алаңға** **Достарымды шақырамын.** **Д. Ахметова.** **(көркем әдебиет)** **"Жел көбік" қимылды ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету.** **Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады:** **Көпіре гөр көбік-шар,** **Көпіре гөр кеңіп шар.**	**Су әлемінде** **Бассейнде жүзу, суға шомылу, қауіпсіздік ережелерінің сақталуын қадағалау.** **(дене шынықтыру)** **Сумен шынығудың пайдасы туралы әңгімелесу.** **(көркем әдебиет)** **«Судың қасиеті», «Мөлдір-лай», «Ауа мен су» тәжірибесі, балалардың зерттеушілік қызығушылықтарына қолдау көрсету.** **(қоршаған ортамен танысу)** **Су бетінде сурет салу.** **(сурет салу)** **Саусақ жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға бейімдеу; ұсақ қол моторикасын дамыту.** **Күн денесін құрайық,** **(Алақандарды жоғары көтеріп, оңға-солға бұраңдау)** **Қолды жайып бұрайық,** **Саусақтармен жыбырлап,** **(Саусақтарды алақанға жинап, қайтадан жазып, ашу)** **Сәулелерді шашайық.** **Саусақтармен жыбырлап,** **(Саусақтарды алақанға жинап, қайтадан жазып, ашу)** **Сәулелерді шашайық.** **Шапалақты қағайық, (Шапалақ қағу)** **Көңілді болайық.** **Д. Ахметова.** **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Үстел үсті ойыны: "Жұп суреттер".** **Мақсат-міндеттер: балаларды суретте бейнеленген заттарды салыстыру, ұқсастықтарды табу және бірдей суреттерді таңдау әрекетін қалыптастыру, назар**	**Ғажайыптар әлемі** **Балалармен табиғат құбылыстары туралы әңгімелесу (жаздағы маусымдық өзгерістер, балалардың киінуі, күн сәулесінің адамға, табиғатқа әсері, аспандағы бұлттар және басқа).** **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен танысу)** **Серуен кезінде балаларды табиғат көріністерін бақылауға үйрету және кері байланыс жасау.** **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен танысу)** **Табиғат туралы өлең оқып беру, жұмбақтар шешу.** **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Топ-топ басайық" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінде айтылған сөздерге сәйкес қимылдарды орындауға үйрету .** **Топ, топ, топ, топ басайық** **(шеңберге тұру)** **Жалаудан күн жасайық** **(қоладарын көтеру)** **Жаса, жаса, алтын күн (бір орында аяқты нық басып жүру)** **Жаса, жаса, алтын күн** **Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: "Тоқта!». Балалар баяулап, тоқтайды. Ойын қайталанады.** **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Орманшы" дидактикалық ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балалардың кейбір ағаштар мен бұталардың (діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары) пайда болуы туралы білімдерін бекіту.** **Барысы: педагог бір баланы "орманшы" етіп таңдайды, қалған балалар орманшының көмекшілері болады.**	**Менің достарым** **Отбасындағы сүйіспеншілік, сыйластық, мейірімділік туралы әңгімелесу.** **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Адамдар бір-бірін жақсы көретінін ұғындыру, дос болуға баулу.** **(әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)** **Көркем шығарма оқып беру.** **(көркем әдебиет)** **Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; артикуляцияны, есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту.** **Көркем сөз. "Зымыран".** **Биік-биік көк аспан,** **Көк аспанда сұр қыран.** **Сұр қыраннан озады** **Ғарыштағы зымыран.** **Басы үшкір, бұрыштай,** **Жылтырайды қылыштай,** **Күміс құстай зуылдап,** **Ұшып кетті зымыран.** **Д. Ахметова.** **(көркем әдебиет)** **Үстел үсті ойыны: "Түстерін тап"** **Мақсат-міндеттер: түстер туралы білімді бекіту, зейінді дамыту.** **Үстелге түрлі-түсті қарындаш суреттері бар карточкалардың жартысын (немесе, керісінше, суреттердің жартысын) жоғары қаратып қою. Баладан, мысалы, қызыл түске сәйкес барлық қызыл түсті суреттерді таңдауды сұраңыз. Содан кейін көк, сары және т.б. Балалар алдымен екі түсті суреттерді, содан кейін үш**	**«Сүйікті қалам–Астана»** **«Елімнің жүрегі – Астана» тақырыбында әңгімелесу.** **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Тақырыпқа сәйкес ән тыңдату және бірге айту.** **(музыка)** **«Бұл бақытты – мекен» асфальтқа сурет салу байқауы.** **(сурет салу)** **«Менің сүйікті қалам» үздік ән байқауы.** **(музыка)** **Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту.** **"Кемпірқосақ".** **Кемпірқосақ көпірдей** **Аспан жарып туыпты.** **Жердің екі бетіне** **Жеті жеңін жауыпты.** **Д. Ахметова.** **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Жел көбік" қимылды ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету.** **Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады:** **Көпіре гөр көбік-шар,** **Көпіре гөр кеңіп шар.** **Осы күйі қал тұрып,** **Кете көрме жарылып.** **Өлеңді айтып бара жатып**

	Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып. Өлеңді айтып бара жатып балалар дөңгелек шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бір дауыспен. "Тарс етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрады, қайтадан дөңгелектеніп тұрады, ойын қайта басталады. (дене шынықтыру)	**аудару, зейін қою, сөйлеуді дамыту, ойын ережелерін дұрыс орындауға үйрету. Тәрбиеші балаларға суреттер таратады. Балалар бірдей суреттерді тауып, атауларын атайды. Қай бала дұрыс айтады, сол балаға арнайы фишкалар беріледі. (таным дағдылары)**	**(қоршаған ортамен танысу)**	**түсті суреттерді таңдап, тапсырманы қиындатуға болады. (таным дағдылары)**	**балалар дөңгелек шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бір дауыспен. "Тарс етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрады, қайтадан дөңгелектеніп тұрады, ойын қайта басталады. (дене шынықтыру)**
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.
Таңғы ас	Балаларға тамақтану ережелерін еске түсіру арқылы, ас ішу дағдыларын қалыптастыру. Асты толық дұрыс шайнауға үйрету. Ас ішерде күнде біз Сөйлемейміз күлмейміз Астан басқа өзгені Елемейміз, білмейміз (мәдени-гигиеналық дағдылар)				

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Күн" саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Алақанды ашамыз, Жарқын күнге қараймыз. (Балалар алақандарын алға созады, және ырғақпен жоғары-төмен бұрады) Бізге жылу бере ғой, Күш, қуатым тасысын. (Өздеріне шақырғандай саусақтарын қимылдатады) Саусақтарым жатпайды, Ешбір тыным таппайды.(Саусақтарын бүгіп, қайта ашады) Тук-тук, балғалар, (Еңкейіп, кезек-кезек жұдырықтарымен тізелерін ұрады) Хлоп-хлоп, алақандар, (Тізелерін алақандарымен қағады) Оп-оп, секіреді қояндай, (Бүгілген саусақтарымен тізелерін қағады). (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу "Шуақты күн" Мақсат-міндеттер: Күн сәулесінің барлық жер жүзін жылытатыны туралы білімдерін кеңейту; күннің сәулесісіз тіршілігі жоқ екенін түсіндіру; балалардың сөйлеу, есте сақтау, ойлау қабілетін дамыту; күннің жер бетіндегі тіршілікке қажет екендігі туралы түсінік қалыптастыру.	Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатын көңілді ойын. Мақсат-міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. "Шапалақты тыңда" ойыны. Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасау. Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарын екі жаққа созып , үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. - Қанша дыбыс естідіңдер? Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Тепе-теңдікті сақтайық" Мақсат-міндеттер: Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру жаттығуын орындау; жүгіру кезінде балалардың бір-біріне соғылып қалмауы үшін арақашықтық сақтап жүгіруге жаттықтыру және бір бағытта жүгіріп келе жатып, келесі бағытқа белгі бойынша тез ауысу дағдыларын жетілдіру; сап түзеп бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру жаттығуын, гимнастикалық орындықтың үстімен жүру техникаларын жетілдіру."	Үстел үсті "Суретті құрастыр" ойыны. Мақсат-міндеттер: бөлшектерден тұтас бір бөлікті құрастыруды үйрету, балалардың қабылдауын және байқағыштығын дамыту. "Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға заттарды сипап-сезу арқылы анықтауға және оларды сипаттауға үйрету. Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Мақтаншақ қоян" ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегі мазмұнын түсініп, тыңдай білуге, ертегі кейіпкерлерінің жағымсыз қылықтарын көрсете алуды түсіндіру; ертегіні мазмұндай алуға, рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету; ойын, қиялын, тілін, сөздік қорын дамыту; тазалыққа, адамгершілікке тәрбиелеу."	"Жұбыңды тап" ойыны. Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыш, шапшаң болуға, кеңістікті бағдарлауға баулу. Ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға бір сурет-фишкадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түсті фишкалар. Әрбір фишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкалар болмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады. Сурет салудан ойын-жаттығу "Орманға жидек теруге барамыз" Мақсат-міндеттер: Балаларды жидектері бар бұталар бейнеленген үйлесімді композиция құруға үйрету; бейнелейтін заттың орналасу мағынасын түсінуді меңгерту; кеңістікті бағдарлау дағдыларын, көру қабілеттерін дамыту; Табиғатты аялауға, тиянақтылыққа тәрбиелеу.	"Сыпайы бол" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға сөздерді сыпай түрде айтуға дағдыландыру. "Ою саламыз" саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау, елестету қабілетін, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Оюды саламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққа жинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек, (Шеңбер салу) Ирек, (Толқындар жасау) Қанат, (Қос қолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып, тігінен көрсету) Көбелек. (Қос қолды айқастырып, бұлғау) Д. Ахметова. Музыкадан ойын-жаттығу "Күнбағыс" Мақсат-міндеттер: Өткен материалды балаларға естеріне сақтау. Балаларда шығармашылықты, өзіне деген сенімділікті дамыту; өз бетінше шешім қабылдау мүмкіндігі; музыканы және музыкалық қабілетті ассоциативті қабылдауды дамыту.
Серуенге дайындық	Балаларға жүйелі түрде киініп-шешінуді, киімдерін шкафқа орналастыруды, қолдарын мұқият жууды қалыптастыру. Жуынуға арналған жаттамақ жаттығуы. Мақсаты: есте сақтау, қабылдау, елестету, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: сабын. Сабындаған кезіңде Ашытады көзіңді. Бола білсең төзімді, Тап-таза етер өзіңді. Тазалықтың досы - Сабын деген осы.				

Күндізгі серуен	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: күннің жаз мезгілінде аспанда биік орналасқанын, жерге жарық пен жылуды төгетінін түсіндіру; күннің адамға, жан-жануарға, өсімдіктерге қажеттігін көрсету (жапырақтардың түсі жасыл, гүлдерді түсі ашық, адамдар жылы киімін жазда кимейді, бақшадағы көкөніс, жидектер тез піседі); ұғымталдыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу.** **Күн терезен қарайды,** **Бізге шуақ шашады,** **Біз шапалақ соғайық,** **Күнді қарсы алайық!** **Еңбек әрекеті: құм салғышты құммен толықтыру.** **Мақсат-міндеттер: кішкене шелектермен таза құмды құмсалғышқа төгу әрекетіне тарту; қарапайым еңбек дағдыларына бейімдеу.** **"Құ түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, "Мен - түлкі!" сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу.** **Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "құ түлкі" болып саналады.** **Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Құ түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "құ түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "құ түлкіден" қашып құтылу керек. "Құ түлкі" кімге қолын**	**Құм мен топырақтың қасиеттерін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: құм мен топырақтың қасиеттерін анықтау, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау. Топыраққа (жер, құм, саз), қазу, қопсыту арқылы назар аудару. Құм мен жер (топырақ) арасында қандай ортақ нәрсе бар.** **Ауамен, сумен бірге топырақ тіршілік өсімдіктерді қоректік көзі, сумен қамтамасыз ететін жердің жұмсақ қабаты "топырақ" деп аталады. Топырақтың негізгі қасиеті – құнарлығы. Топырақтың құрамында әртүрлі қажетті қоректік заттар су, ауа, саз, құм, шірінді болады. Топырақтың беткі қабаты қоңыр түсті болып келеді. Сазды жерлерге су көп сіңеді, сондықтан көпке дейін кеппейді. Құмды жер суды өткізеді, сондықтан тез кебеді. Қай жерде өскін тез өседі.** **Еңбек әрекеті: майда қиыршық тастарды жинау.** **Мақсат-міндеттер: ойын алаңындағы тастарды жинау, балаларды тазалыққа дағдыландыру.** **"Түсін тап" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлау, түстердің арасынан негізгі түстерді ажырата білу қабілетін қалыптастыру.** **Дене тәрбиесіндегі арналған ойын: балаларда екі аяғымен алға қарай секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа секіру, жылдам жүгіру.** **"Аттар"қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру мен жүру дағдыларын дамыту.** **Балалар екі бірдей топқа бөлінеді. Біреулері – аттар болады, басқалары**	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру.** **Желдің түрлерімен таныстыру.** **- Жел дегеніміз не?** **- Жел қандай болады?** **- Жел не үшін қажет?** **- Желді көрмесек қалай сеземіз?** **- Жел қай жақтан соғып тұр?** **Жел соғады бетімізге,** **Тербеледі ағаштар.** **Тыныш - тыныш отырыңдар,** **Биік-биік ағаштар.** **"Тышқан мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, ептілікке баулу.** **Ойын шартын бұзбай, тату ойнауға дағдыландыру.** **Ойын шарты: Балалар шеңбер құрып бір - бірінің қолынан үстап тұрады. Екі бала таңдалып алынып, біреуі тышқан – қашушы, екіншісі мысық - қуғыншы болып сайланады. Тышқан шеңбердің іші - сыртымен қашады, ал мысық тышқанды ұстап алуға тырысады. Шеңбер құрып тұрған балалар мысықтың тышқанды ұстап алуына кедергі жасайды. Егер мысық тышқанды ұстап алса, басқа балалар мысық пен тышқан болып сайланады. Сөйтіп балалар ауысуы арқылы ойын жалғасады.** **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту.** **Құралдар: кегльдер.** **Еңбек әрекеті: гүлзардаға гүлдерге**	**Жаңбырдың жауғанын бақылату. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: жаңбырдың пайда болу құбылысын түсінуге мүмкіндіктер жасау; бақылағыштыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу.** **Жаңбырдың неден пайда болатыны туралы түсініктерін қалыптастыру; оның табиғатқа тигізер пайдасын білдіру. Жерге сіңуін көрсету.** **- Балалар, ақ жауын мен нөсер жауын бірдей ме?** **Жұмбақ шешуге үйрету.** **Көтеріліп теңізден,** **Аспанға биік барамын.** **Биіктен қайта түскенде,** **Өңі кірер даланың.** **Көркем сөз.** **Жау, жау жаңбыр, жау жаңбыр.** **Арық суы мол болсын.** **Өсімдіктер көп болсын.** **Жауған жерің шөп болсын** **Еңбек әрекеті: ауладағы қағаз,қоқыстарды жинау.** **"Түсіңді тап" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларда зейінді дамыту, түстерді ажырата білу, белгі бойынша әрекет ету.** **Жүгіру, жүру жаттығулары.** **Балалар 3-4 түсті жалаушаларды алады және бөлменің әртүрлі бұрыштарында 4-6 адамнан тұрады, әр бұрыштқа тәрбиеші түрлі-түсті жалауша қояды. Тәрбиешінің белгісі бойынша "Серуендеуге барамыз!" балалар жан-жаққа тарайды. "Өз түстеріңді тап!" - деген белгіні естігенде, балалар тиісті тудың жанына жиналады. Тәрбиеші қай топтың тез жиналғанын айтады.** **Ереже. Тудың қасынан белгі бойынша ғана шығу."Серуендеуге барамыз!". Тиісті түсті жалаушаның жанына жүгіру және жиналу "Өз түстеріңді тап!"**	**Ақ қайыңды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: қайынның белгілерін атай білу, басқа ағаштардан айырмашылығын ажырата білу, қайынның әдемілігін айту.** **Ересектермен бірлескен жұмыс түрлері. Бақшадағы көкеністерді бақылау және қарау.** **Мақсат-міндеттер: Топтық жұмысқа үйрету және дағдыларын қалыптастыру.** **"Көк ту" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу.** **Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады.** **Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады.** **Ал, басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек.** **Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама - қарсы тұрады. Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады.** **Сөйтіп қай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске жетеді.** **Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады.** **Егер де туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді.** **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландару.** **Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді.** **Еңбек әрекеті: ауладағы ағаштан**

	тигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан бала ұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. "Жалаушаға жүгір" ойыны. Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің белгісіне сәйкес іс-әрекеттерді орындау қабілеттерін дамыту, назар аударту, түстерді ажырата білу. Жүгіру және жүру жаттығулары. Дене тәрбиесіне арналған ойын: Балалардың қимыл-қозғалыстарын белгі бойынша орындауын, әр түрлі бағытта жүгіру қабілеттерін дамыту. Балалардың еркін ойыны.	**– шабарман болады. Шабарманның қолында -ауыздық. Аланның басқа жағында - аттар жайылатын жер, бұнда аттар тұрады, басқа жағында шабармендар. Тәрбиеші: "Шабармандар, тұрыңдар, тезірек аттарды дайындаңдар!" - дегенде шабармандар аттан түсіп, аттарды жайылымға жіберіп, өздерінің орындарына барады. "Шабармандар, аттарыңды ұстаңдар",- дегенде әрқайсысы өздерінің аттарын ұстайды. "Аттарыңды ат қораға апарыңдар",- дегенде апарады. Ойын 3-4 рет қайталанады. Балалардың еркін ойыны.**	**су құю. Мақсат-міндеттер: тазалыққа, бірлікке, еңбекқорлыққа баулу. Балалардың еркін ойыны.**	**Дене тәрбиесіне арналған ойын: балалардың алға қарай екі аяғымен секіруін дамыту. Белгі бойынша әрекет етіңіз, ұзындыққа секіру, жылдам жүгіру. Балалардың еркін ойыны.**	**түскен ұсақ бұтақтарды жинақтау. Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірлікке баулу. Балалардың еркін әрекеті.**
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-бірін көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-бірін көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.
Түскі ас	Тыныш ұйқыға кетуге жағдай жасау.				
Күндізгі ұйқы	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсаты: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай аппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				

Ұйқыдан тұру	"Оянайық бәріміз".Тәрбиешінің айтқанын орындайды. Көздеріңді ашыңдар,Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар,Бір-біріңе жымиыңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрылыңдар,Ауаны жұтыңдар, содан соң жіберіңдер, Іштеріңді тартыңдар,Көңіл күй көтерілді, Кеуделеріңді алақанмен сипаңдар,Жұдырықты қысыңдар, Енді біраз ашыңдар,Керіліңдер, созылыңдар, Енді ояндыңдар, төсектен тұрыңдар.(дене шынықтыру)
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Түскі асқа назар аударту; үстелде отыру мәдениетін қалыптастыру, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыстар.

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Ойыншықтарды жөндейміз" рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер, дене мүшелері салынатын пластик қуыршақтар, лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқаруды ұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі, "шеберлер"сынық ойыншықты зерттеп, жөндейді. "Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдары: бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. "Біз естиміз-жасаймыз"ойыны. Мақсат-міндеттер:балаларды мәтін бойынша естіген сөздерді, қимылмен көрсету дағдыларын дамыту. "Суретті тап"ойыны. (балалар тобымен жұмыс) Мақсат-міндеттер: есте сақтау, зейінді дамыту. Балаларға суретті белгілі уақыт көлемінде көрсету. Одан кейін балалардың көзін жұмуларын сұрау, көптеген суреттердің ішінен бірінші қараған суретін тауып алу.	"Не істегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз" дамытушы ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ой-қиялын дамыту. Жүргізуші. 1 нұсқа. Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді. Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2 нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді. Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3 нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді. Ал басқалары сол қимылдың не екенін табу керек. "Қуыршақ бөлмесін жасаймыз" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: жиһаз және оның мақсаты туралы білімді бекіту; коммуникативті біліктерді дамыту. Құрал-жабдықтар: балалар жиһазының заттары. Тәрбиеші балаларға: "Алуа қуыршағына жаңа жиһаз сатып алды, бірақ ол оны бөлмеге қалай қою керектігін білмей тұр. Оған жиһаз қоюға көмектесейік", - дейді. Тәрбиеші балалармен бірге үстелді ортаға қояды. Үстелдің қажеттілігі туралы, балалардан сұрайды. Мысалы, Асем: "Бұл үстел, біз оны бөлменің ортасына қоямыз. Қуыршақ онда тамақтанатын болады. Орындықты үстелдің жанына қою керек, ол оған отырады. Осылай әр жиһаздың қажеттілігін балалар сипаттап, айтып береді. "Неге ұқсайды?" (балалар тобымен жұмыс). Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыштықты дамыту. Балаларға екі затты көрсету. Мысалы: ""Бір түсті доп пен бір түсті текшені қарастыру. Екеуінің айырмашылығы мен ұқсастығын сұрау. Жалпы: екі зат да ойыншықтар, екеуі де бірдей түсті. Айырмашылықтар: доп-дөңгелек, текше-шаршы, доп-үлкен, текше - кішкентай. Ойынды қиындата отырып,	"Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың үй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын, ой-құиялын даиыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік, тағы басқалар). Педагог балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жөнінде алдын-ала әңгімелеседі (кірпіш қалаушы, жүргізуші, жүк тасушы). Балалар құрылысқа қажет материалдарды таңдап, өзара кім қандай рөлді атқаратыны туралы келіседі. "Мысық пен тышқандар" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу; бегле бойынша қимылдауға дағдыландыру; достыққа тәрбиелеу. "Мысық" таңдап алынады. "Тышқандар" індерінде отырады. "Тышқандар" мен "мысық" екі қарама-қарсы жақта орналасады. Тәрбиеші былай дейді: - Тышқанға сақшы санап өзін мысық, Жатады ұйықтағансып көзін қысып. Тышқандар індерінен жүгіріп шығып (сатының баспалдақтары арасынан өтеді немесе жіптен секіреді), жүгіре бастайды. Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: - Тыныштalыңдар, тышқандар, бекерге шулап күлмеңдер. Ұйқыға жатқан мысықты оятып алып жүрмеңдер, - дейді. Мысықты сомдайтын бала өз рөлін атқарады, "тышқандарды қуалайды". Көркем сөзді жаттау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге	"Скафандр киеміз" кимыл жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды мәтін мәніне, ырғағына сай қимылдауға жаттықтыру; дене мүшелерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Арманшыл баламыз, (Бас бармақтар жоғары көтеру) Ғарышкер боламыз. (Қолдарды жұдырықтарға жинау, шынтақтарды бүгу) Бір аяқты өткізіп, (Қол белде, аяқты тізе бүгіп, көтеріп түсіру) Екіншіні саламыз. (Қол белде, екінші аяқты тізе бүгіп, көтеріп түсіру Қолды жеңге өткізіп, (Бір қолды шынтақта бүгіп созу) Солды жеңге өткізіп, (Екінші қолды шынтақта бүгіп созу) Сыдырманы жүргізіп, (Бір қолмен сыдырманы жүргізген болы қимылдату: төменнен жоғарыға жүргізу) Киеміз скафандрды. (Екі қолды жоғары көтеріп, бас төбесіне қойып, екі бетті екі алақанмен жауып, баспен шайқау) Алақай! Алақай! Ғарышкерміз, балақай! Алақай! Алақай! Ғарышкерміз, балақай! "Қонақтарды қарсы алу" сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: қонақтарды қарсы алу туралы білімдерін жетілдіру. Балалардың рөл таңдаудағы талпыныстарын құптау, ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. "Біз шығамыз сапарға" саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәніне сай қимылдарды жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Біз шығамыз сапарға, Адымдаймыз қатарда: Бір-екі! Бір-екі! Адымдаймыз қатарда.	"Не істегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз" дамытушы ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ойлауын, қиялын дамыту. Жүргізуші. 1 нұсқа. Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді. Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2 нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді. Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3 нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді. Ал басқалары сол қимылдың не екенін табу керек. "Киімді тазалау үйі" сюжет-рөлдік ойыны. Мақсаты: киімді күту амалдарынмен таныстыру; балалардың ұқыптылыққа, тазалыққа, еңбекке баулу; киімді жуу немесе тазалау, кептіру, үтіктеу, бүктеп салу әрекеттеріне дағдыландыру. Құралдары: щеткалар, үтіктегіш, үтіктер, киімдер үлгілері, сөрелер, пластик тегештер, қыр қысқыштар, киімді ілетін жіп. Үтіктейміз киімді, Қыртыстарын жазамыз. Кірлеп қалса киімдер, Кір жуу машинасына саламыз. Г. Кужагулова. "Не болады?" (балалар тобымен жұмыс) ойыны. Мақсат-міндеттер: сөйлеу, есте сақтау, заттардың белгісі немесе қасиеті бойынша жалпылау дағдыларын дамыту. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды, балалар жауап береді. Мысалы: "Қызыл не болады?" (көйлек, гүл, шелек және т. б.); "Дөңгелек не болады?" (доп, айна, күн және т. б.); "Не үлкен?" (үлкен үй, үлкен көлік және т.б.).

		балаға аз айырмашылықтары бар заттарды көрсетіңіз, мысалы: бір түсті екі машина, бірақ әртүрлі дөңгелектері, дене пішіні және т. б.	деген қызығушылықты арттыру. "Жаз" Күн ысыды сәске болмай жатып-ақ, Сәуле құшып дірілдейді жапырақ. Дүниенің оянып тұр барлығы Жасыл түске боянып тұр атырап. Т. Молдағалиев «Артық суретті тап» дидактикалық ойын. Мақсат-міндеттер:	Балалар саусақтардың ұшымен үстел бетін мәтін ырғағына сай соққылайды. Сюжетті-рөлдік ойын «Тату-тәтті отбасы».	
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру.				

Серуендеу	Құмның қасиеттерін бақылау (дымқыл, құрғақ). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: құмның қасиеттері туралы түсініктерді тиянақтау, танымдық қызметін кеңейту Дымқыл құмнан мүсін жасауға болады, ал құрғақ құм тез шашылып қалады, пішінін сақтамайды. Балаларға құммен ойнауға арналған ойыншықтарды беру, құмның құрғақ және дымқыл екенін анықтау. Еңбек әрекеті: құмды құмсалғышқа кішкене шелектермен салу. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. Құралдары: кішкентай шелектер. Тәжірибе жасау: "Біз әжемізге тәтті нан пісіреміз" (құмнан жасау). Мақсат-міндеттер: құмның қасиеттері жайындағы түсініктерді тиянақтау. "Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылдып жатқанын бақылайды. "Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: биік емес бөрене үстімен жүріп,екі аяқты бүге отыра секіруге үйрету. Балалардың еркін ойындары.	Жазда гүлдерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларға гүл туралы түсініктерді тиянақтау; гүлдерге деген қызығушылықты арттыру. - Гүл деген не? - Гүл қандай болады? - Ол қайда өседі? - Гүлдің қандай түрлерін білесіңдер? - Гүлдің пайдасы бар ма? Тақпақ: Гүл өсір, сен, бағыңда, Тұрсын көздің жауын ап. Бүршік жарған шағында, Үзе көрме жұлып ап. "Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жұптарға жиналуға және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы медальондар: гүлдер мен аралар. "Себетке допты лақтыр" қимыл жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар. Еңбек әрекеті: гүлдердің тұқымдарын жинау. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын тәрбиелеу. Құралдары: қағаз қалташалары. Балалардың еркін ойындары.	Ауа-райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларға ауа райының құбылмалы екендігін, кешкі уақытта күн төмендеу түсіп, біраз салқындағанын байқату; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. "Күнмен ойнаймыз" ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды ойындағы сөздердің мәніне сай қимылдауға, қимылдарды өзгертуге дағдыландыру; негізгі қимылдарды жетілдіру; шапшаңдыққа тәрбиелеу. Аспанға алтын күн шықты, Шашыратып шуақты. Домалаңдап, жарқырап, Көзін қысып, бізбен ойнап. Күнім, рақмет, демалшы, Көлге батып, ұйықташы. Д. Ахметова.Алғашында балалар шеңберде тұрып, аяқ ұштарына тұрып, қолдарын жоғары көтереді. Содан соң жан-жаққа таралып, айлалып, билейді. Соңында орындарында тоқтап, шоқайып отырады, ұйықтап жатқанын көрсетеді. "Мысық пен тышқандар" қимыл-қозғалыс ойыны.Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай қимылдауға, берілген рөлдерді атқаруға, шартты бұзбауға бейімдеу; қимыл-қозғалыс координациясын, кеңістікті бағдарлауды дамыту; жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынға жүргізуші бала "мысық" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - "тышқандар". "Мысық" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. "Тышқандар" алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, тышқандардың қимылына еліктеп, "мысыққа" қарай жүреді. Тышқан шықты інінен,"Сағат неше болды?"-деп,Бауды тартып қалып еді, Дүңгірледі барлық жер. Тышқан қорқып қайтадан,Кіріп кетті ініне. Соңғы сөздерді естіген "мысық" "тышқандарға" қарай жүгіріп, қуалап, оларды ұстап алмақшы болады. тазалау. .	Жаңбырлы ауа-райы туралы сөйлесу (немесе бақылау). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларға табиғат құбылыстарын сезіне білуге баулу; табиғи құбылыстары туралы білімді бекіту; жаңбырлы күні қажет заттарды еске түсіру. "Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Балалардың алаңның бір шетінде тұрады. Тәрбиеші: "Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады", – дейді. Балалар бүкіл алаңда жүгіріп жүр. "Жаңбыр! Тез үйге жүріңдер!" - деген белгіні естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиеші қайтадан: "Күн шықты! Барыңдар, серуендеңдер", – дейді, ойын қайта басталады. "Қапты көлденең нысанға лақтыру" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: дәлдікке, ептілікке бейімдеу, біл қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. Еңбек әрекеті: бақшадағы көкөністерді суару. Мақсат-міндеттер:су құйғышпен әрекет етуге машықтандыру, қамқорлыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.	Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: күннің жаз мезгілінде аспанда биік орналасқанын, жерге жарық пен жылуды төгетінін түсіндіру; күннің адамға, жан-жануарға, өсімдіктерге қажеттігін көрсету (жапырақтардың түсі жасыл, гүлдерді түсі ашық, адамдар жылы киімін жазда кимейді, бақшадағы көкөніс, жидектер тез піседі); ұғымталдыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. Қайыңды бақылауды жалғастыру, қайыңның құрылымын еске түсіру, оның басқа ағаштардан ерекшеліктері. "Кемпірқосақ" ойыны. Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысы қандай түс айтқанын айтып береді. "Жұбыңды тап" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың бірін-бірі қақпай, кеңістікте жүгіре білу, түстерді ажырата білу, зерек болу қабілеттерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға жалаушадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті жалаушалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдар: түрлі түсті жалаулар. Еңбек әрекеті: табиғи материалдарды жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу, қол еңбегіне қажет материалдарды жинау. Балалардың еркін ойындары.

Үйге қайту Ата-анаға кеңес	"Баланың ауыстыратын киімі" туралы ата-аналармен әңгімелесу.	"Абайлаңыз, жәндіктер!" атты ата-аналарға арналған жаднамалар.	"Жаз және балалардың қауіпсіздігі" атты кеңес.	"Абайлаңыз, қолымызды таза ұстайық" атты ата-аналарға арналған жаднамалар.	"Баланың демалыс күндері" атты әңгіме.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 «Саят » бб
Топ: ортаңғы « Балдаурен топ»
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 08.07 - 12.07.2024ж. «Анам, әкем және мен – тату-тәтті отбасы»
Педагогтың аты-жөні Қ.Усипбаева

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды далада қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. (сөйлеуді дамыту, музыка)				
Таңғы гимнстика	Тәрбиешінің артынан шеңбер бойында жай жүру, Аяқтың ұшымен жүру. БҚ – аяқты алшақ қойып, қолды төменде, 1- қолды алға созамыз. 2- қолды жоғары көтереміз. 3- бірінші қалыпқа келеміз. (3-4 рет) БҚ – аяқты алшақ, қолды белге қойып, "Сағаттың тілі". 1- оңға иілеміз 2- солға иілеміз Бірнеше рет қайталаймыз.(5-6 рет) БҚ – аяқты алшақ, қолды төмен басымызбен оңға, солға иілу. (4-5 рет) "Қарлығаш" болып ұшамыз "Қоян" сияқты секіреміз. Жай жүру, дем алу. (дене шынықтыру)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	**Астана күні**	"Топтың ішін ретке келтір". Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафта тұрған ойыншықтар мен құралдарды реттеп, тазалықты орнатуға тарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру. (еңбек іс-әрекеті)	Аквариумдағы балықтарды қоректендіру. Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасай білу қабілетін дамыту; аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. (еңбек іс-әрекеті)	Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу. Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдік тәртібін сақтауға тарту; басталған жұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру; балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру. Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру. (еңбек іс-әрекеті)

		«Мерейлі отбасы» Сүйікті кейіпкерлер фестивалі. Балалар мен ата-аналардың бірлескен әрекеті, дәстүрден тыс техникамен сурет салу сайысы: жүнмен, жіппен, саусақпен, алақанмен сурет салу. Салған кейіпкері туралы әңгімелеу. «Әке көрген оқ жонар», зат қалдықтарынан әкелермен бірге бұйым жасау. Дайындалған бұйымдардан көрме ұйымдастыру. Ата-аналар мен балалардың бірлескен әрекеті, Абай Құнанбайұлының өлеңдерін жатқа айту челленджі. "Кім сені шақырды, тап" ойыны. Мақсат-міндеттер: басқа адамды дауысынан тануды үйрету. Күрделенген нұсқасы: даусытарды тануға шыққан баланың басына шляпа кигізу, қалған балаларға оны шақырту. Құрал: арнайы құрал керек емес. Ойын барысы. Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуі ортаға турып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада турған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Таныса шеңберге турады – шақырған бала ортаға турады. "Қарақат" саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақ моторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Өлең мазмұнына сай қимыл жасау. Қалсам егер тығылып, Қалың шөптің астында. Таба алар деп кім біліп, Жұрт көзінен қаштың ба? Торсиған бал уызға Кіп-кішкентай қарақат. Салып қояр ауызға, Болса егер бала тап. (С. Мәуленов) (сөйлеуді дамыту)	«Анам, әкем және мен – тату-тәтті отбасы» «Әлди-әлди ақбөпем» челенджі, әжесінің бесік жыры. Отбасының қызықты демалыс сәттерінен суреттер көрмесін ұйымдастыру. Тақырыпқа сәйкес ән айту мен мәнерлеп оқу сайысы. Таза ауада ата-аналар мен балаларының қатысуымен «отбасылық эстафета» спорттық сайысын өткізу. "Қарама-қайшылық" ойыны. Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейту, қарама-қарсы мағыналы сөздерді қолдануға үйрету. Ойын құралы: доп. Тәрбиеші белегілі бір сөзді айтады: мысалы - "ауыр" деген сөзді айтады да бір балаға допты лақтырады. Допты қағып алған бала, ауыр затты айту қажет. Жауап бергеннен кейін допты, қайтадан тәрбиешіге лақтырады. Ойын осылай жалғаса береді. Мысалы: ауыр - тас, жүк; шыны - ыдыс, әйнек, т.с.с. (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі) "Өрмекші" саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды санамақ мәтінінің мәніне сай қимылдар жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Күні бойы еңбекпен (Оң қолдың бас бармағы мен сол қолдың сұқ саусағының ұштарын түйістіреді, керісінше қайталайды; сол қолдың бас бармағы мен оң қолдың сұқ саусағы), Өрмекші өрмек тоқиды (Саусақтарын сыртылдатады), Нөсер тек кенет селдеткен (Оң алақанмен сол қол алақаның үстінен тез «сырғанап түседі), Еңбегін оның жоқ қылды (Барлық саусақтардың арасын ашып, бір қолдың алақандарына екінші қолдың алақан	Ұлттық ойындар Сүйікті кейіпкерлер фестивалі. Балалар мен ата-аналардың бірлескен әрекеті, дәстүрден тыс техникамен сурет салу сайысы: жүнмен, жіппен, саусақпен, алақанмен сурет салу. Салған кейіпкері туралы әңгімелеу. «Әке көрген оқ жонар», зат қалдықтарынан әкелермен бірге бұйым жасау. Дайындалған бұйымдардан көрме ұйымдастыру. Ата-аналар мен балалардың бірлескен әрекеті, Абай Құнанбайұлының өлеңдерін жатқа айту челленджі. "Кім сені шақырды, тап" ойыны. Мақсат-міндеттер: басқа адамды дауысынан тануды үйрету. Күрделенген нұсқасы: даусытарды тануға шыққан баланың басына шляпа кигізу, қалған балаларға оны шақырту. Құрал: арнайы құрал керек емес. Ойын барысы. Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуі ортаға турып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада турған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Таныса шеңберге турады – шақырған бала ортаға турады. "Қарақат" саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақ моторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Өлең мазмұнына сай қимыл жасау. Қалсам егер тығылып, Қалың шөптің астында. Таба алар деп кім біліп, Жұрт көзінен қаштың ба? Торсиған бал уызға Кіп-кішкентай қарақат. Салып қояр ауызға,	Алтын сақа - «Мен атамның көмекшісімен» тақырыбында әңгімелесу; - «Жеті атасын білу тектіліктің белгісі» жеті атаны жатқа айтудан сайыс ұйымдастыру; - «Ханталапай» ұлттық асық ойынын ойнату; - асықтан жасалған «денсаулық жолымен» жүргізу; - асықтар тізілген қолғаппен бір-біріне массаж жасату. "Кім сені шақырды, тап" ойыны. Мақсат-міндеттер: басқа адамды дауысынан танып үйрету. Құрал: арнайы құрал керек емес. Ойын барысы: Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуі ортаға тұрып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада тұрған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Таныса шеңберге тұрады – шақырған бала ортаға турады. (сөйлеуді дамыту) "Орманшы" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың кейбір ағаштар мен бұталардың (діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары) пайда болуы туралы білімдерін бекіту. Барысы: педагог бір баланы "орманшы" етіп таңдайды, қалған балалар орманшының көмекшілері болады. (қоршаған ортамен танысу)

			сыртын беттестіреді «күн» жасайды), Күн шықты қайта жарқырап (Екі қол алақандарын беттестіре жоғары көтеріп біресе оңға, біресе солға иіледі), Құрғады тез-ақ төңірек (Барлық саусақтардың ұштарын түйістіре, тез-тез кезектестіре бір-біріне соғады), Өрмекші өрмек тоқуға Кірісті, дереу, тезірек. (сөйлеуді дамыту)	Болса егер бала тап. (С. Мәуленов) (сөйлеуді дамыту) Ұлттық ойындар фестивалі, қимыл-қозғалыс ойындары «Ханталапай», «Аударыспақ», «Сақина салу», «Алтыбақан», «Ақ серек-кәк серек», «Арқан тарту», «Тақия тастамақ», «Күш сынаспақ». "Не өзгерді?" ойыны. Мақсат-міндеттер: зейінді, ойлауды дамыту. Бір топ бала жиналып, қолдарына түскен әр түрлі заттарды үстел үстіне жайып тастайды. Олардың саны аса көп болмауы қажет. Ойын жүргізуші ол заттардың аттарын атап шығады. Ал ойыншыларға сол заттардың қайсысы ненің қасында ненің қасында және қандай қалыпта жатқанын, олардың түр-түстері қандай екенін көріп алуға 5-10 секунд уақыт беріледі. Осыдан кейін ойыншылар бөлмеден шығарылады немесе теріс қарап отырады.Осы кезде ойын жүргізуші бірнеше заттың орнын тез-тез ауыстырып, кейбіреуін тығып қояды. "Үстелдің үстіне қандай өзгерістер болды?" - деген сұраққа кім дұрыс әрі толық жауап берсе, сол ойын жүргізуші болып, әрі қарай жалғастырады. "Жел көбік" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберде жүріп, бірлесіп ойнауға, сөздерге сай қимылдарды жасауға дағдыландыру; ұйымшалдыққа тәрбиелеу. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады. Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеңіп шар. Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып.	

				Өлеңді айта жүріп, балалар шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бар дауыстарымен "Тарс етті", - дейді де, тізерлеп отырады. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрып, қайтадан шеңберге тұрады, ойын қайтадан басталады. (сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)	
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.
Таңғы ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсаты: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар рақмет айтып тамақтануға кіріседі. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті		Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Дәмді тосаптар" Мақсат-міндеттер: Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру; бөренеңің үстімен тез адымдап жүру дағдыларын дамыту; жидектерден жасалатын тосаптар туралы білімдерін арттыру; оқу қызметіне қызығушылықтарын ояту.	Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу "Орман жидектерін тереміз" Мақсат-міндеттер: Орманда өсетін және орман өсімдіктері туралы білімдерін бекіту. Жидектер туралы сөздік қорларын белсенділендіру,нақтылау.	Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу "Тосапты неден қайнатамыз?" Мақсат-міндеттер: Балалардың жидектер туралы, олардың сыртқы түрінің ерекшеліктері, өсу орындары туралы, олардың түрлерімен, адам өміріндегі пайдасымен таныстыру; жидектер мен олардан жасалатын өнімдердің атауларына байланысты сөздік қорларын байыту, "жидектер" туралы жалпылама түсініктерін қалыптастыру; еске сақтау, байланыстырып сөйлеу, логикалық ойлау қабілеттерін дамыту; табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Мүсіндеуден ойын-жаттығу "Жидегі бар себет" Мақсат-міндеттер: Есу әдісі арқылы ермексаздың кішкене бөлшектерінен жидектер, себет мүсіндеуді үйрену; сөйлеуді, логикалық ойлауды, зейін қоюды, жұмбақ шешуді үйрету; ермексазбен жұмыс кезінде ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Музыкадан ойын-жаттығу "Ән салған кім?" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.
Серуенге дайындық	Балаларға жүйелі түрде киініп-шешінуді, киімдерін шкафқа орналастыруды, қолдарын мұқият жууды қалыптастыру.				

Күндізгі серуен		Аспанды және бұлтты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды аспанды бақылауға баулу, аспанды "бұлтсыз" немесе "бұлтты" деп ажыратуға дағдыландыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Балаларға аспанның әсемдігін көруге үйрету; қадағалау барысында бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін айту керек. Бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылағанда қадағалауды дамыту. Ашық аспанда бұлтты байқау жеңілірек, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін, мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын, немесе, керісінше, азайып және еритінін атап өтуге болады. Табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Тақпақ. - Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп	Күннің көзін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларға күн туралы мағлұматтарын кеңейту. Балаларға күннің сәулесі, жылуы туралы айту. Көркем сөз: Күн шыққанда: Алақай, алақай! Күн шықты күн шықты! Жер үстінде нұр шықты! "Күн - түн" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша қимылдауға дағдыландыру; тәулік ерешеліктері жайындағы түсініктері пысықтау; ұйымшылдықпен ойнай білуге баулу. Балалар көңілді шеңбер жасап тұрады. Жүргізуші: "Күн" - десе балалар қозғалып жүреді, қимылдайды. "Түн" - десе балалар қимылсыз, ұйқыға кеткендей қатып қалады. Осы сәтте бір бала ойын шартын бұзса, ойыннан шығарылады. Дұрыс ойнаған балалармен ойын жалғасын табады. "Қасқыр мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын желісі, шарты бойынша баулу, белгі бойынша бір аймаққа жиналып және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа, зеректікке тәрбиелеу. Педагог балалармен бірге "қасқырды" таңдайды. Қалған балалар "қояндар" болады. Педагог белгісінен кейін "қояндар" әртүрлі бағыттарда жүгіріп, қасқырдан қашады. "Қасқыр" ұстап алған "қояндар" саны 5-6-ға жеткенде, "қасқыр" ауысады. Құралдары: "қояндарға" медальондар, "қасқырға" маска. Еңбек әрекеті: ауладағы құраған жапырақтарды жинақтау. Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірлікке баулу. Балалардың еркін әрекеті.	Шие ағашын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: шие ағашымен таныстыру (құрылымын, гүлденуін бақылау); өсімдіктерге деген қызығушылықты арттыру. Бақылау барысы: Бақ ішінде шиелер, Бар жемісі бағалы Көрген адам таңданар, Көздің жауын алады - Балалар, бұл шие ағашы. Еңбек әрекеті: құрғақ бұтақтар мен құс шие гүлдерін жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге тәрбиелеу. "Қоңызды (көбелекті) гүлге қондыр" ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың жәндіктер әлеміне деген қызығушылығын арттыру; түстерді ажырата білу қабілеттерін жетілдіру; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Құралдары: түрлі түсті гүлдердің және дәндіктердің кескіндері (ламинадталған). Педагог алдын-ала түрлі түсті гүлдердің кескіндерін алаңға шашыратып жайып салады. Балалар өздеріне ұнаған қоңызды, көбелекті алып, белгі бойынша түсі бірдей гүлге жүгіріп барып, жәндікті гүлдің үстіне қондырады. Ойынды бірнеше рет қайталауға болады. "Қапты көлденең нысанға лақтыру" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: дәлдікке, ептіл"кке бейімдеу, біл қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. Балалардың еркін ойындары. Еңбек әрекеті: ауладағы құраған жапырақтарды жинақтау. Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірлікке баулу. Балалардың еркін әрекеті.	Құм мен топырақтың қасиеттерін бақылау (ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау) (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: құм мен топырақтың қасиеттерін анықтау, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау. Топыраққа (жер, құм, саз), қазу, қопсыту арқылы назар аудару. Құм мен жер (топырақ) арасында қандай ортақ нәрсе бар. Ауамен, сумен бірге топырақ тіршілік өсімдіктерді қоректік көзі, сумен қамтамасыз ететін жердің жұмсақ қабаты "топырақ" деп аталады. Топырақтың негізгі қасиеті – құнарлығы. Топырақтың құрамында әртүрлі қажетті қоректік заттар су, ауа, саз, құм, шірінді болады. Топырақтың беткі қабаты қоңыр түсті болып келеді. Сазды жерлерге су көп сіңеді, сондықтан көпке дейін кеппейді. Құмды жер суды өткізеді, сондықтан тез кебеді. Қай жерде өскін тез өседі. Еңбек әрекеті: майда қиыршық тастарды жинау. Мақсат-міндеттер: ойын алаңындағы тастарды жинау, балаларды тазалыққа дағдыландыру. "Ормандағы аюда" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп, теріп алайық,

		келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қаіупсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. "Көбелекті ұстап алу" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша орнында секіру қимылдарына дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, жигер-күшін, зейінді дамыту; шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу. ойын барысында педагог балаларды бір затты (көбелекті) ұстап алу мақсатында жоғары секіруге жаттықтырады. Педагог нұсқауларында секіріп, орнына қайта түсуде тепе-теңдікті сақтап, құлап қалмауды ескеру керек. "Не жөнінде айтылады" дидактикалық ойыны. Сипатты белгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білу (жарқырайды, аспан, бұлыңғыр найзағай ойнайды). Балалардың еркін ойыны. Балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету. Еңбек әрекеті: ағаштан түскен құраған ұсақ бұтақтарды жинақтау. Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірлікке баулу. Балалардың еркін әрекеті.			Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "аю" "оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, оларды қуалап, ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. "Түсін тап" ойыны. Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлау, түстердің арасынан негізгі түстерді ажырата білу қабілетін қалыптастыру. Дене тәрбиесіндегі арналған ойын: балаларда екі аяғымен алға қарай секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа секіру, жылдам жүгіру. Балалардың еркін әрекеті.
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				

Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-бірін көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.
Түскі ас	Түскі асқа көңілдерін аудару, тамақтану мәдениетін қалыптастыруға жеке жұмыстар жүргізу.				
Күндізгі ұйқы	Тыныш ұйқыға кетуге жағдай жасау.				
Ұйқыдан тұру	Бойымызды жазайық Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық Ұйқымызды ашайық! (дене шынықтыру)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Түскі асқа назар аударту; үстелде отыру мәдениетін қалыптастыру, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыстар.				

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті		"Қапшықта не бар?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту, сөйлеуді дамыту, балалардың сөздік қорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар. Тәрбиеші балалардың кез-келгенінен көздерін жұмуды немесе жабуды сұрайды және қапшыққа балаларға таныс ойыншық немесе зат салады. Ойыншылар тәрбиешінің не салғанын көреді, бірақ үндемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынған затты сипаттап берулері тиіс. Бала қолын қапшыққа салып, ойыншықты сипап, оны табуы қажет. Егер ойыншық дұрыс аталса, бала оны өзіне алады, егер жоқ болса, оны қалдырады. Басқа балалар кезекпен ойнайды. "Бауырсақ" ертегісі. Мақсат-міндеттер: ертегі мазмұның балалардың естеріне түсіріп,сұрақтарға толық жауап берулерін қадағалау. Тіл байлықтарын дамыту. Артистік өнерге машықтандыру, дауыс ырғағын өзгерте отырып, кейіпкерлердің дауысына сала білуге үйрету. Ойын барысы: Автор: Ерте-ерте-ертеде шал мен кемпір тұрыпты. Бір күні шал кемпіріне айтады. Шал (1-бала): Кемпір-ау, маған бауырсақ пісіріп берші. Кемпір(2-бала): Неден пісірейін? Ұн жоқ қой. Шал: Әй, кемпір, қойманың түбін қырып көрсең. Бір бауырсақ пісіретін үн табылар. Автор: Кемпір солай істеді. Қойма түбін қырып-қырып екі уыс ұн табады да. Қаймақ қосып, қамыр илейді. Бауырсақты майға пісіріп, терезе алдына суытуға қояды. Жата-жата жалыққан бауырсақ терезе алдынан домалап түсіп, жолға шығып, домалап кетеді. Жолда домалап келе жатса, алдынан қоян шығады. Қоян (3-бала): Бауырсақ! Бауырсақ! Мен сені жеп қоямын! Бауырсақ (4-бала): Жоқ, сен мені жеме, қоян, мен өлең айтып беремін, тыңдап көрші. Әже қойма қырнаған,Екі уыс ұн жинаған, Қаймаққа илеген,Майға пісірген, Терезе алдына суытқан,Бауырсақпын домалақ! Атадан кеттім,Әжеден кеттім, Қоян сенен де кетемін! Автор: Бауырсақ алға қарай домалап кетеді, қоян қалып қояды. Бауырсақ орман ішіиен домалап келе жатқанда, алдынан қасқыр шығады. Қасқыр (5-бала): Бауырсақ! Бауырсақ! Мен сені жеп қоямын! Бауырсақ: Жоқ, сен мені жеме, мен өлең айтып беремін, тыңдап көрші. Бауырсақтың әні. Автор: Бауырсақ домалап кетеді. Қарсы алдынан қорбандап аю шығады. Аю(6-бала): Әй, бауырсақ! Мен сені жеп қоямын! Бауырсақ: Жоқ, сен мені жеме, мен өлең айтып беремін, тыңдап көрші. Бауырсақтың әні. Автор: Бауырсақ домалап кетеді, аю қалып қояды. Бауырсақ зымырап келе жатса, алдынан түлкі шыға келеді. Түлкі (7-бала): Амансың ба, бауырсақ! Көргендерге ұнайсың, қандай әдемісін! Автор: Бауырсақ қуанып, өлеңін айта бастайды. Түлкі болса тыңдаған болып, білдірмей бауырсаққа жақындап отырады. Бауырсақ: Әже қойма қырнаған,Екі уыс ұн жинаған, Қаймаққа илеген,Майға пісірген, Терезе алдына суытқан,Бауырсақпын домалақ!Атадан кеттім,Әжеден кеттім,	"Не өзгерді?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлай алуға үйрету, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға мұқият қарауды талап етеді. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші сұрайды балалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқап тұрсыңдар деп?». Балалар жауап береді. Ойын ары-қарай жалғаса береді. Үстел үсті театры "Бауырсақ" ертегісі. Мақсат-міндеттер: балаларды ертегіні мұқият тыңдауға және көруге, кейіпкерлердің жақсы қасиеттерін көруге, ертегілерге деген сүйіспеншілікті арттыру.	"Қуыршақты серуенге даярлайық" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер:балалардың киім-кешек және киіну тәртібі туралы білімдерін бекіту және нақтылау. Сөздік қорларын байыту және толықтыру. Үстел үсті ойындары: "Басқатырғыш", "Құрастырғыш". Мақсаты: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. "Айырмашылықты тап" дамытушы ойыны. Мақсат-міндеттер: ұқсас жұп заттарды, суреттерді салыстырып, олардағы ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табу қабілеттерін, қабылдау, зейін қабілеттерін дамыту. Барысы. Салыстыруға бірінші зат немесе сурет балаларға біраз уақыт көрсетеді. Содан кейін екінші зат не суретке көңіл аударылады. Басты міндет - заттардың не суреттердің несімен ұқсамайтынын айту.	Дамытушы ойын. "Не істегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз". Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ойлауын, қиялын дамыту. Жүргізуші. 1- нұсқа. Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді. Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2-нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді. Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3-нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді. Ал басқалары сол қимылдың не екенін табу керек. "Жидек тереміз" рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жидекке шығу, шөп, бұта арасынан іздеу, теру, себепке салу әрекеттеріне машықтандыру; жидекті теру үшін еңбек керектігін түсіндіру; коммуникативті қабілеттерді дамыту. Құралдары: себеттер, жидектердің нақпішіндері. Ойын аула жағдайында ұйымдастырылса, алдын-ала шығып, бұтақтарға жұмсақ қызыл түсті қағаздан шиыршықтарды (жидектерді) жапсырып, шөп арасына шашыратып қоюға болады.

		Қоян сенен де кетемін! Түлкі: Әдемі өлең екен! Айналайын, бауырсақ, мен қартайдым, құлағым естімейді ғой. Кәне, менің тұмсығыма отырып, өлеңді тағы бір айтып берші. Автор: Бауырсақ мақтағанға мәз болып, түлкінің тұмсығына шығып, өлеңін айта бастағанда, түлкі бауырсақты «ап!» деп жеп қояды.			
Серуенге дайындық	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Таза ауада шынығып, Серуенге шығайық. Киімдерді тез киіп, Ойнап-ойнап алайық.				

Серуендеу		Бұлттар мен аспанды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: таңертең және қазір қандай бұлттар болғанын есте сақтауға мүмкіндіктер жасау; қешке қарай бұлттар қалай қозғалатынын бақылауға баулу. "Бұлттар мен құстар" саусақ жаттығуы, жаңылтпаш. Бұлттар құстай ұшады, (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көк аспанда, биікте, (Аталған қимылдарды, қолдарды жоғарып көтеріп, төмен түсіріп, орындау) Қанат жайып, ұшады. Бұлттар құстай болмайды, (Саусақпен бұлғау) Құстар бұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Қанат жайып қонбайды. (Саусақпен бұлғау) Д. Ахметова. "Аю мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. Ойын шарты. Бұл ойынға балалар 7-8 ден бөлініп ойнайды. Топ ішінде бір баланы "аю" етіп сайлап, қалған балаларды "қояндар" болады. Ойында қояндар аюға ұсталып қалмауы үшін, тәрбиеші көмегімен белгі бойынша ойынды бастап аяқтауы тиіс. Балалар шапшаң кең бөлмені айнала қашуы тиіс. Құралдары: "қояндарға" медальондар, "аюға", масқа. "Кегльді қағып ал" жаттығуы.	Күнді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды күннің бір тәулікте бір орында тұрмай, әртүрлі биіктікте орналасуын байқауға машықтандыру. Күн күндіз жоғарыда тұрғанда — ыстық болады, кешке күн төменде тұрғанда - күн салқын болады; жазда күн ұзаққа созылады, түндер қысқа болады. "Үрпек төбет" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бұзбай ойнауға баулу; бір бағытта, бірін-бірін қақпай, жеделдеп жүгіруге жаттықтыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалардың біреуі төбетті бейнелейді; ол кілем үстінде жатады, басын алға созылған қолымен аяғына қояды. Қалған балалар жай ғана оған жақындай түседі, ал тәрбиеші осы кезде былай дейді:Алдыңғы екі аяққа басын сұғып,Әнеки жалбыр төбет жатыр сұлық.Белгісіз жатқаны ұйықтап, яки қалғып,Момақан, сырты пішіні жуас салғырт.Ояталық жақындап барайық та, Қайтер екен содан соң – қарайық та. Төбет орнынан ұшып тұрып үре бастайды. Балалар қаша жөнеледі. Төбет оларды қуа жөнеледі. Балалардың бәрі жан-жаққа қашып тығылады. Төбет қайтадан кілемге жатады. Ойын жаңа бастаушымен қайта басталады. "Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. Балалардың құммен еркін ойындары. Еңбек әрекеті: ойыншықтарды құмнан қағып тазалау. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; тазалыққа баулу.	Құстарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балабақша маңындағы құстардың тіршілігін бақылап, тіршілігіндегі өзгерістерді байқауға машықтандыру. Педагог балаларға құстардың дыбыстарын тыңдауға шақырады. Балалар торғайды, сауысқанды, тағы басқа құстарды есту мүмкін. баулу.Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагог белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болу мүмкін) руль; "торғайларға" медальондар."Жел көбік" қимыл-қозғалыс ойыны.Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады. Көпіре гөр көбік-шар,Көпіре гөр кеңіп шар.Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып.Өлеңді айта жүріп, балалар шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды" деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бар дауыстарымен "Тарс етті", - дейді де, тізерлеп отырады. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрып, қайтадан шеңберге тұрады, ойын қайтадан басталады. Еңбек әрекеті. Шөптерді жұлу және жинау (тәрбиешінің көмегімен) "Құмырсқалар шынжырға тізілді" жаттығуы. қамқорлыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.	Құмның қасиеттерін бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: құмның қасиеттері жайындағы түсініктерді тиянақтау. Ылғалды құмнан әр түрлі мүсіндер жасау, құмның дымқыл болуын байқау, әңгімелеу. "Сөздер тізбегі" ойыны. Балалар шеңберге тұрады. Педагог белгілі тақырыпты ұсынады, балалар бір-бірінен соң кезекпен осы тақырыпқа (топтамаға) жататын сөздерді айтып жатады. Мысалы: үй жанурлары - ат, сиыр, ешкі, түйе және тағы басқа сөздер. "Кім бірініші?" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды тура бағытта белгі бойыгша жылдам жүгіруге машықтандыру; шапшақдыққа, зеректікке, достық қарып-қатынастарға тәрбиелеу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Педагогтің белгісі бойынша балалар тура бағытта, белгіленген межеге дейін жүгіріп баруы керек. Ең бірінші болып межеге жеткен топ балалары, жеңіске жетеді. Педагог барлық жұптарды мақтайды. Жүгіру жолы балалар үшін қауіпсіз болуын педагог ескеру керек. "Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау. Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.
Үйге қайту **Ата-анаға кеңес**		"Бірге жаттайық" жаднама.	"Жазғы кезеңдегі балалардың қауіпсіздігі" тақырыбында кеңес беру.	"Халық шығармашылығы" жоба жасау.	"Балалардың демалыс күндерін дұрыс ұйымдастыру" кеңес беру.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят »бб
Топ: ортаңғы « Балдаурен топ »
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 15.07 - 19.07.2024ж. «Жазғы сайыстар»
Педагогтың аты-жөні Қ.Усипбаева

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды далада қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. (сөйлеуді дамыту, музыка)				
Таңғы гимнстика	1. Көлбең-көлбең, көлеңкем. Көлбеңдеген көлеңкем. Аю қалай жүреді? Кім көрсете біледі? Аю былай, жүреді оны бәрі біледі. Бір қатармен жүру, аяқтың екі шетіне басып, аю сияқты қорбаңдап жүру. (1 мин) а) Көлбең-көлбең, көлеңкем. Көлбеңдеген көлеңкем. Түлкі қалай жүреді? Кім көрсете біледі? Түлкі былай, жүреді оны бәрі біледі. Бір қатармен жүру, түлкі сияқты бұлаңдап жүру (1 мин) б) Көлбең-көлбең, көлеңкем. Көлбеңдеген көлеңкем. Қоян қалай жүреді? Кім көрсете біледі? Қоян былай, жүреді оны бәрі біледі. Біт қатармен жүру, қоян сияқты секіру. (1 мин) 2. Б.қ: тұрып аяқ арасы ашық иықпен 1- оң қолды көтеру, 2-сол қолды көтеру, 3-оң қолды жоғары көтеру, 4- сол қолды, 5- оң қолды жанға созу, 6-сол сияқты сол қолды, 7-төмен түсіру оң қолды, 8- сол қолды төмен түсіру. 6-8 рет. 3. Иілеміз оңға, иілеміз солға. Отырамыз, тұрамыз. Құс болып қанат қағамыз. (3-4) **(дене шынықтыру)**				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Бөлме өсімдіктерін суару. Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету.	Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру. Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру.	"Топтың ішін ретке келтір". Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафта тұрған ойыншықтар мен құралдарды реттеп, тазалықты орнатуға тарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру.	Бөлме өсімдіктерін күту. Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауға бейімдеу (құрап қалған жапырақтарды алып тастау), күтуге деген қызығушылықтарын ояту, ересектерге қолқабыс танытуға тәрбиелеу.	Аквариумдағы балықтарды қоректендіру. Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.

	«Ұлы дала баласы» «Жас спортшылар», балалардың жас ерекшеліктеріне сәйкес келетін тренажерлардың көмегімен таза ауада жаттығу. «Бәйге», «Арқан тарту», «Көкпар» ұлттық ойындарымен «Ұлы дала баласы» спорттық сайысын ұйымдастыру. "Көлікті жүргіземіз" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақта айтылған сөздердің мәніне, ырғағына сай қимылдауға бейімдеу; артикуляцияны, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Біздің арман көрікті - Жүргіземіз көлікті. "У-у-у!" - деп, мотор дыбыстайды, "У-у-у!" - деп, тоқтамайды. Рөлді мықты ұстаймыз, Аяқпен басып, газдаймыз. "Ту-ту-у!", шығамыз жолға, "Ту-ту- у!", бәрі алда. Д. Ахметова. «Үшіншісі артық» ойыны. Мақсат-міндеттер: басқаларына сәйкес келмейтін затты «геометриялық пішінді) алып тастау немесе боямау керек және топты жалпылама сөзбен атау қажет. Есту арқылы жұмыс жасау: тәрбиеші сөздер айтады да, солардың ішінде басқаларға сәйкес келмейтінді бөліп көрсетуді сұрайды, мысалы: 2 шеңбер, 1 төртбұрыш (пішін бойынша), 2 қызыл пішін және 1 жасыл пішін (түс бойынша)	Жүгіреміз, зырлаймыз «Денсаулық зор байлық», «Дені саудың тәні сау» тақырыптарында әңгімелесу, балаға өз денсаулығын қорғаудың маңыздылығын түсіндіру. Жауапкершілікке, тиянақтылыққа үйрету (тісін тазалау, жуыну, қолын жиі жуу, тазалықты сақтау және басқа) https://bilimkids.kz/kk/videos/11. Көркем шығарма оқып беру (немесе үзінді оқу). Таза ауада ұлттық ойындарды ойнау: «Ақ серек, көк серек», « Орамал тастамақ» және т.б. "Зат неге ұқсайды?" дидактикалық ойыны Мақсат-міндеттер: геометриялық денелер мен фигуралар туралы білімдерін бекіту; айналадағы заттардың геометриялық пішінін ажырата білу дағдыларын дамыту. Тәрбиеші геометриялық пішінді немесе геометриялық денені балаларға көрсетеді, ал балалар оның қоршаған ортадағы қандай затқа ұқсайтындығын табады немесе естеріне түсіреді. Тәрбиешінің үстелінің үстінде геометриялық пішіндерді немесе заттар мен суреттер жатыр. Бала суретті не затты таңдай отырып, оның қандай пішінге ұқсайтындығын айтады. Өзінің жауабын түсіндіреді. "Ою саламыз" саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Оюды саламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққа жинап, ішке қарай бұрау)	Спорттық ойындар күні Балалардың сүйікті қимылды ойындарын ойнату. Жаңа ойындарды үйрету. Қимыл-қозғалыс ойындарына атрибуттар әзірлеу. Санамақтар жаттау. https://bilimkids.kz/kk/videos/18, https://bilimkids.kz/kk/videos/1, https://www.youtube.com/watch?v=CQt2QNrRSBk, "Жайлы үй" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды үйдегі әртүрлі заттармен таныстыру, оларды жалпы белгілері бойынша жіктеуге үйрету; Ойынға 30 суретті карточка кіреді. Олардың 25-інде әртүрлі заттар бейнеленген. 5 карточка жалпылама болып табылады, олардың әрқайсысы заттардың өз тобын анықтайды: киім, аяқ киім, ыдыс-аяқ, жиһаз, ойыншықтар. Санамақты мәнерлеп айту жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәніне сай қимылдарды жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Екі көз бен қос құлақ, Бір бас пенен бір мұрын. Нешеу болды қос шырақ, Санап шығар кім бұрын?! Екі аяқ пен екі қол, Бір ауыз бен бір тілің ... Нешеу болды қане, бол, Санап шығар кім бұрын?! Сұқ саусағым суға барды, Ортаң қолым орақ орды. Аты жоғым ағаш жарды, Жұмсамапты алақаным, Тек шынашақ-балапанын.	Менің көңілді добым Балалармен әңгімелесу «Допты спорт түрлері». Доппен ойнау. Допты нысанаға лақтыру. Сурет салу, мүсіндеу «Менің көңілді добым» "Саусақтар-ойыншықтар" саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды мәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Саусақтарым, ойыншықтарым (Саусақтарды керіп, алақандарды көрсету) Ойнап-ойнап қалады, (Саусақтармен кезектеп жыбырлау) Шапалақтап, шапалақтап, (Шапалақ қағу) Жасырынып қалады. (Жұдырықтарға жұму) - Қане, шық жұдырықтан! (Жұдырықтарды босатып ашу, саусақтарды көрсету) Қане, тұр түзу сапқа! (Алақанды жаю, саусақтарды бір тік жинау) Ойнап болдық, тамаша! (Шапалақтау) Іс жасайық жаңаша! (Сұқ саусақты бұлғау) "Лото" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға суреттер тізбегін жинау. Жүргізуші таңдалады. Қалған балалар аяқ киім,киім және т. б. бейнеленген суреттерді таңдайды. Қалған суреттерді араластырып, қалтаға салып қояды. Жүргізуші бір суретті алып, оны басқа балаларға көрсетеді. Қай бала бірінші болып жинап, өз тізбегін құрайды, сол бала жеңіске жетеді.	«Олимпиада алауы» Отбасылық жарыстар, эстафеталық жарыстар ұйымдастыру. «Спорттың жазғы түрлері», «Менің сүйікті спортым», «Отбасындағы спорт» тақырыптарында балалармен әңгімелесу. Спорт туралы жұмбақтар, сұрақтар қою. Санамақтар мен өлеңдер жаттау. Спорттық жаттығулар жасату, ойындар ойнату (бадминтон, футбол, волейбол). Құрсаумен және секіртпемен ойнайтын ойындар. Ұлттық ойындардан байқау өткізу: «Бес темше», «Көкпар», «Асық ойындары». "Үлкен - кіші" ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін, зейінін дамыту. Балалар 2 топқа бөлінеді. 1 – ұлдар (текшенің ең кішкентайынан үлкеніне қарай), ал 2 – қыздар командасы (керісінше, доптың ең үлкенінен кішісіне қарай рет-ретімен қояды). Керісінше: Үлкен текшеге – кішкентай көлікті қою керек. Кішкентай текшеге – үлкен көлік қою керек. Көркем сөз. Достарды жинайық, Мұнараны құрайық. Үлкені үстіне орташасын, Оның үстіне кішкентай данасын, Қоямыз да Дананы қуантамыз. Пирамидаларды құру жаттығулары. Пирамиданы құрайтын сақиналардың саны 8-10 дана. Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын, көлемді, түсті

		Дөңгелек, (Шеңбер салу) Ирек, (Толқындар жасау) Қанат, (Қос қолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып, тігінен көрсету) Көбелек. (Қос қолды айқастырып, бұлғау) Д. Ахметова.	(М. Қуанышбеков)		ажырату қабілеттерін дамыту.
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.
Таңғы ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар алғыс айтып тамақтануға кіріседі. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Құрастыру "Көкөністер арналған себеттер" Мақсат-міндеттер: Балаларды санау таяқшаларын пайдаланып, үлгі бойынша құрастыруды үйрету, көкөністер туралы білімдерін кеңейту, үлгі бойынша жұмыс істеу қабілетін дамыту, басталған жұмысты соңына дейін жеткізу.	Дене шынықтыру "Қуырмаш" саусақ ойынын ойнаймыз Мақсат-міндеттер: Балаларда нық қадаммен алға, нық қадаммен артқа жүру, тізені биікке көтере отырып жүруге үйрету; бір аяқтан бір аяққа секіру, тура секіру дағдыларын қалыптастыру; сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін жетілдіру.	Көркем әдебиет В. Маяковский "Жақсы деген немене, жаман деген немене?" Мақсат-міндеттер: Балаларға өмірдегі жақсы мен жаман қасиеттерді айыра білуге үйрету; тілдік қорларын молайту; ойлау қабілеттерін дамыту; жаман қылықтардан алшақ жүруге, жақсы игі істерге жақын болуға баулу, тәрбиелеу.	Сурет салу "Дәрумендер қайда жасырылған?" Мақсат-міндеттер: Балаларды сурет салу техникасы - штампингпен (мөр басу) таныстыру; бейнеленетін затқа сәйкес түстерді таңдай білу, бейнені берілген жазықтықта орналастыра білу біліктілігін қалыптастыруды жалғастыру; жемістер жайлы олардың пішіні, түсі жайлы білімдерін бекіту; алма мен алмұрт бақшада, ағашта өсетіні жайлы білімдерін терендету; ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Музыка "Кел, би билейік!" Мақсат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Балаларды достыққа, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларға жүйелі түрде киініп-шешінуді, киімдерін шкафқа орналастыруды, қолдарын мұқият жууды қалыптастыру.				

Күндізгі серуен	Гүлдейтін өсімдіктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге ұқыпты қарауға үйрету, гүлзардағы өсімдіктерге күтім жасау дағдыларын бекіту. "Кім жылдам?" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу. Құралдары: белбеу. Ойыншылар ойынға екі-екіден қатысады. Ортаға шыққан екі ойыншы бір-біріне арқасын беріп, екі жаққа қарап тұрады. Аяқтарының арасын иықтарының деңгейімен бірдей етіп ұстайды. Сонан соң ойын жүргізуші екеуінің аяғының арасына ұзыннан ұзақ белбеу тастайды да "бір, екі, үш" деп санайды. "Үш" деген де кім еңкейіп белбеуді бұрын алса, соның жеңгені. Бұл адамның өз денесін еркін меңгеріп, тез қимылдауының нәтижесінде жүзеге асады. Ойынға басқа ойыншылар шығады. Екінші кезекте әр жұптың жеңімпаздарымен арадағы жарыс болады. Ең соңында жеңген екі ойыншы қалады. Сол екеуінің қайсысы жеңіп шықса, сол жеңімпаз атанады. "Қандай гүл екенін ойлап тап?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды сипаттама бойынша гүлдерді ойлап табуға; гүлдерді айыра білулерін бекіту. "Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. Еңбек әрекеті: құм салғыштың бетін ағаштардан түскен ұсақ бұта, жапырақтардан тазалау. Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.	Шырша ағашын бақылау. Мақсат-міндеттер: шырша ағашы туралы жалпы түсініктерін тиянақтау; балалардың сөздік қорын толықтыру; ағаштар әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Балаларды шыршаға жақын апарып, ол туралы тақпақ, жұмбақтарын еске түсіріп айту. Басқа ағаштар қыста жалаңаш тұрғанда, ал шырша қысты күні ерекше сұлу екендігін аңғарту. Шыршаны қашан болмасын тамашалап қарауға болады. Себебі ол әрқашан жап жасыл. Шырша өте пайдалы ағаш, ол ауаны тазартып, денеміздің сау болуына көмектеседі. Жасыл желек жамылған Міне,сұлу шыршамыз Инелері тағылған Қандай сұлу шыршамыз! Еңбек әрекеті: ауланы ағаштардан құрап түскен жапырақтардан тазарту. Мақсат-міндеттер: тәрбиешіге көмектесуге тәрбиелеу; бастаған істі аяғына дейін жеткізуге бейімдеу. "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады.	Құстарды бақылау (торғай, көгершін). Көркем сөз Торғай, торғай тоқылдақ, Жерден тары шоқып-ап Бөтегесі томпиып Шиқ-шиқ етіп отырар. Торғай-торғай тоқтаған, Торғайды торғай мақтаған. Бір торғай ұшса боранда, Бәрі жабылып жоқтаған. Бақылау. Құстар немен қоректенеді, қайда мекендейді, пайдасы қандай туралы білімдерін толықтыру. "Құстар және түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір жерге жиналуға дағдыландыру; ойын барысында кейіпкерлердің рөлін аяғына шейін сомдауға, бір-біріне соғылмай қимылдауға, ережені бұзбауға жаттықтыру; достыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. "Түлкіні" педагог тағайындайды. Ойын барысында балалардың алаңда секіру, жүгіруді мүмкіндіктері қадағаланады. Еңбек әрекеті: құстарды тамақтандыру. Мақсат-міндеттер: құстарға деген қамқоршылыққа тәрбиелеу. Педагог кепкен наңды үгітіп, табаққа дайындап қояды. "Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. Балалардың еркін ойыны. Ойыншық-тербеткіш, әткеншекте. Басқа балалармен ойнау барысында бір-бірімен татулықта, бірлікте болуға тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.	Бұталарды бақылау (жұпаргүл, итмұрын, қара жемісті шетен, мойыл). Мақсат-міндеттер: бұталар жайында түсініктерді кеңейту, оларды атауға машықтандыру; ағаштар мен бұталардың негізгі айырмашылығын көруге бейімдеу. Көркем сөз Табиғат ол анамыз, Табиғатқа баламыз. Құшағында ойнаймыз, Шаттық әнге саламыз. Жазда аралап тауын да, Барамыз біз бауына. Өзеніне шомылып, Жүгіреміз жауында. Аулада өсетін бұталарды тани білу, яғни 2-3 түрлі: жапырағына, діңіне қарап, бұталарды ажырату, ерекшеліктерін айта білу (бұталардың бойы төмен, діңі жіңішке), атауларын; өсетін орнын (орман, жазық дала, бақ). Балаларға бұталардың жанынан өткен кезде, қауіпсізді сақтау ережелерін түсіндіру. "Тығылмақ" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды аулада тығылмақ ойнауға, шыдамдылыққа тәрбиелеу; ойын ережелерін бұзбай, өз бетінше ойнату. "Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. Еңбек әрекеті: ауладағы жұмыс. Мақсат-міндеттер: өз бетінше талдарды суаруға дағдыландыру; өсімдікке деген қамқорлыққа тәрбиелеу, үлкендерге көмек беру. Балалардың еркін ойыны: құммен ойнау. Мақсат-міндеттер: құммен ойнауға жағдай жасау, балалардың қызығушылығын арттыру.	Жәндіктерді бақылау. Мақсат-міндеттер: жәндіктер әлеміне деген қызығушылықты арттыру; шыбынның тіршілігі жайында мәлімет беруде, оның адамға жасайтын зиянын түсіндіру. Жұмбақ Шидім, шидім, шидім құс, Ши басына қонған құс. Қарқаралы қара құс, Хан басына қонған құс. (Шыбын) Жаз мезгілінде шыбын-шіркейлерлің өмір сүруін, олардың тастар мен жапырақтардың астына тығылуын бақылау, қорытынды жасау. Шыбын даладағы заттарға қонып, адамның үйіндегі ыдысқа қона жүретінін көрсету. Соның нәтижесінде іш құрылысына зиян келтіру мүмкін. Басты ереже: шыбынды үйге кіргізбеу, ыдыс-аяқ мен тағамдарды жабық жерге қою, жеміс-көкөніс, жидектерді жуу. Ауа райының салқындауы байланысты жәндіктер жоғалатынын айту. "Құ түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "құ түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Құ түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "құ түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "құ түлкіден" қашып құтылу

		Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. "Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: биік емес бөрене үстімен жүріп, екі аяқты бүге отыра секіруге үйрету. Балалардың еркін ойындары.			керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан бала ұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. "Көбелекті ұстап алу" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды бір затты (көбелекті) ұстап алу мақсатында жоғары секіруге дағдыландыру; тепе-теңдікті сақтауға бейімдеу; достарымен жақсы қарым-қатынаста болуға, тәрбиелеу. Еңбек әрекеті: гүлзардағы гүлдерді суару. Мақсат-міндеттер: өз міндеттерін жауапкершілікпен атқаруға тәрбиелеу; өсімдіктерге деген сүйіспеншіліктерін арттыру. Құралдары: су құйғыш. Балалардың еркін ойыны: балалар жақсы көретін ойыншықтармен ойна. Мақсат-міндеттер: ойын бойынша жолдастарымен бірігіп ойнауға бейімдеу.
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-бірін көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.
Түскі ас	Түскі асқа назар аударту, тамақтану мәдениетін қалыптастыру.				

Күндізгі ұйқы	Тыныш ұйқыға кетуге жағдай жасау.
Ұйқыдан тұру	Ояндық па бәріміз? Бір-бірімізге қараймыз. Күлімдейміз бәріміз. Керіліп созылып, Ақырын қане тұрамыз. Орнымызда жүреміз, Енді доп болып секіреміз. Адымдап жүреміз.
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Бесін асқа көңілдерін аудару, тамақтану мәдениетін қалыптастыруға жеке жұмыстар жүргізу.

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Не өзгерді?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлай алуға үйрету, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға мұқият қарауды талап етеді. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші сұрайды балалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқап тұрсыңдар деп?». Балалар жауап береді. Ойын ары-қарай жалғаса береді. "Кімді тазалау үйі" сюжетт-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: киімді күту амалдарынмен таныстыру; балалардың ұқыптылыққа, тазалыққа, еңбекке баулу; киімді жуу немесе тазалау, кептіру, үтіктеу, бүктеп салу әрекеттеріне дағдыландыру. Құралдары: щеткалар, үтіктегіш, үтіктер, киімдер үлгілері, сөрелер, пластик тегештер, қыр қысқыштар, киімді ілетін жіп. Үтіктейміз киімді, Қыртыстарын жазамыз. Кірлеп қалса киімдер, Кір жуу машинасына саламыз.	"Матрешкаға қонаққа бару" ойыны. Мақсат-міндеттер: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту. Қарапайым сюжетке біріктірілген әртүрлі ойыншықтармен әрекеттердің үлгісін беру.	"Ненің дауысы?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, оларды сөздерді нақты айтуға үйрету, екпінді дұрыс қою. Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады.Балалар ненің даусы екенін анықтау керек. Мысалы, тәрбиеші "ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл не? "Балалар" бақа " деп жауап береді. Содан кейін тәрбиеші сол дыбысты ақырын айтады. "Ойыншықтарды жөндейміз" рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер, дене мүшелері салынатын пластик қуыршақтар, лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқаруды ұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі, "шеберлер"сынық ойыншықты зерттеп, жөндейді.	"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына «Сиқырлы қапшық» әкеледі. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын «сиқырлы қапшыққа» салып, кез келген затты таңдап алып, қолын «сиқырлы қапшықтан» шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Қалтадан қолын шығарып, затты көрсетеді. "Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың автобуста жүру ережелеріне баулу; жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобус салонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні" рөліне қалаған бала шығады, қалғаны жолаушылар болып, қолдарына "билет" алады. Педагог алдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагог балаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға" өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншық смартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді". Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарын беру туралы үлгілерді көрсетуге болады.	"Өз үйіңді тап" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырма бойынша өз үйлерін табуға үйрету; жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: ағаштардың бейнесі; үйлердің суреттері. Тәрбиеші балаларды екі топқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқа да өсіп тұрған бірі биік, бірі аласа ағашты көрсетеді де 1-топтағы балалардың үйі биік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді. Қай топ өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынның соңында әр топтың балаларын мадақтап отырады. "Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ұй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын, ой-қиялын даиыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік, тағы басқалар). Педагог балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жөнінде алдын-ала әңгімелеседі: кірпіш қалаушы, жүргізуші, жүк тасушы туралы. Балалар құрылысқа қажет материалдарды таңдап, өзара кім қандай рөлді атқаратыны туралы келіседі.
Серуенге дайындық	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Таза ауада шынығып, Серуенге шығайық. Киімдерді тез киіп, Ойнап-ойнап алайық.				

Серуендеу	Ағаштарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: ағаштар түрлерінің негізгі айырмашылықтарын анықтау. Балалар қайың, үйеңкі, терек ағаштарының діңдерін, бұтақтары мен жапырақтарын салыстыру. Жұмбақ Өсіп тұрған бұл не? Жаз болса жайнап, Саясына ән салып, Құстар жүрген сайрап. (Ағаш.) Бақылау: 2-3 түрлі ағаштарды бір бірінен ажырату, маусымдық өзгерістерді атай білу. Ағаш жапырақтарының пішіндеріне назар аудару. Ағаштың пайдасы туралы айту. "Ұшты - ұшты" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды ажырата білуге үйрету. Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, сонымен қатар кез келген атауларды атайды. Егер олар ұшатын болса құс қанатын қағып қимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады. Мысалы: Ұшты - ұшты, ұшақ ұшты – десе, қолдарын қимылдатады. Ұшты - ұшты, кітап ұшты – десе, қолдарын қимылдатпайды. "Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: биік емес бөрене үстімен жүріп,екі аяқты бүге отыра секіруге үйрету. Еңбек әрекеті: табиғи материалдарды жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу, қол еңбегіне қажет материалдарды жинау. Балалардың еркін ойындары.	Қылқан жапырақты ағаштарды бақылауды жалғастыру (шырша, қарағай). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: қылқан ағаштардың қасиеттерін салыстыруға дағдыландыру; ағаштарға деген қамқорлықты тәрбиелеу. Ағаштарға қарап, сипаттау. Қарағай: діңі - қоңыр, бұтақтарында ашық жасыл, ұзын инелері бар. Олар қыста да жазда да түсін өзгертпейтіндігін айту. Шырша инелерінің түсі қою жасыл, ұзындығы қысқа. "Көлік пен торғайлар" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттер: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагог белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болу мүмкін) руль; "торғайларға" медальондар. "Қапты көлденең нысанға лақтыру" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: дәлдікке, ептілікке бейімдеу, біл қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. Балалардың еркін ойыны. Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау. Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың құммен еркін ойындары.	Құстарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: құстардың жаздағы тіршілігі жайындағы түсініктерін тиянақтау. Талдың басында, Жемі бар қасында. Там тұр саялы, Достарға аялы. (Құс ұясы) Бақылау. Жазда жәндіктердің жануына байланысты, құстар көбейеді. Жазда құстар құрт-құмырсқаны қырағылықпен іздеп шұқынады. Шұқынуына көңіл бөлу керек. Құстарға қамқор болуға баулу. "Аққу-қаздар" ойыны. Мақсат-міндеттер: белгі берісімен бір бағытта тез жүгіруге жаттықтыру; ойын шартын бұзбауға бейімдеу; бір-біріне соғылмауға дағдыландыру; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортаңғы екі шетінде екі (таңдалған) бала "қасқыр" рөлін атқарып тұрады.Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Біз ұшамыз жылы жаққа, Қайтқымыз келеді ошаққа! Ахметова Д. Осы сөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар" "аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алу - баланы қолмен тигізу болып саналады. Педагог алдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады. Ойын қарапайым түрде де ойнатылады: педагогтің қалауынша "қасқырларды" қоспауға болады. жаттығу.	Бұталарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балабақша аумағында қандай бұталар бар екенін анықтау; негізгі айырмашылықтары бойынша атауға бейімдеу. Аулада өсетін бұталарды тани білу, яғни 2-3 түрлі: жапырағына, діңіне қарап, бұталарды ажырату, ерекшеліктерін айта білу (бұталардың бойы төмен, діңі жіңішке), атауларын; өсетін орнын әңгімелеу. "Бағбан мен гүлдер" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттер: ептілік пен шапшаңдықты дамыту, алаңның қарсы бөлігіне қуғыншыдан асқан ептілікпен қашып өтуге үйрену. Дене тәрбиесі бойынша жекелей жұмыс: кеңістікті бағдарлауға арналған жаттығулар. Балалардың еркін ойыны. "Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар. Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау. Мақсат-міндеттер:тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.	Жәндіктерді бақылауды жалғастыру (көбелек, қоңыз, сары маса, шегірткe). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: жәндіктерге деген қызығушылықты арттыру; түсініктерді тиянақтау. Жұмбақ Ұшқанда өлең айтады, Қонғанда жер қазады. Мұны да ойлап көрейік, Шешуін кім табады? (Қоңыз) Жәндіктердің атаулары туралы білімдерін бекіту – сары маса, көбелектер атауларын ажырату т.с.с олардың негізгі түр пішіндері жайлы мағлұмат беру – гүлдің бетіне отырғанда жапырағына көбелектің үлкен қанаты ұқсайды, сол кезде ол көрінбей кетеді. Шегіртке көк түсті, ол судың ішінде көрінбейді т.с.с олар өз орнынан қозғалған жағдайда. Олардың қауіпті және қауіпті емес жақтарын айтып өту. "Тым-тырақай" ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. "Кім сені шақырды, тап" ойыны. қамқорлыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.

Үйге қайту Ата-анаға кеңес	"Балалардың жас ерекшелігіне сай ойындар" тақырыбындағы жаднамалар.	"Балалармен бірге ойнаймыз" тақырыбында кеңес беру.	"Ойнаймыз да ойлаймыз!" тақырыбында жаднама.	Ата-аналардың сұраныстары бойынша кеңестер.	"Демалыс күндеріндегі күн тәртібі" тақырыбында сұхбат.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: ортаңғы « Балдаурен топ »
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 22.07 - 26.07.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Қ.Усипбаева

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен баланың жалпы көңіл-күйі туралы әңгіме.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету.	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу.	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру.	**Асхана бойынша кезекшілік.** (тәрбиешінің көмекшісімен бірге) Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқауларды нақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстел бетіне дұрыс қоюға машықтандыру.	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.

	"Сыпайы бол" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға сөздерді сыпай түрде айтуға дағдыландыру. **"Кемпірқосақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысы қандай түс айтқанын айтып береді.	**"Лото" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жеміс-жидек, көкөніс, гүлдер жайлы білімдерін дамыту және олардың өсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көкөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді – бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үш үлкен карточка- бақша, бау, гүлзар бейнеленген, көлімдері 8×8см карточкалар және көкөністер, жемістер, гүлдер бейнеленген көлемдері 5×5см карточкалар.	**Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. "Күнім, күнім..." Күнім, күнім, қайдасың? Түннен бері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылы нұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңа толған алаңға Достарымды шақырамын. Д. Ахметова. **"Суретті құрастыр" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектерден тұтас бөлік құрауға үйрету.	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; көркем сөз үлгілеріне, ересектің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру. **М. Әлімқұлов, "Аспаз".** Біздің гүл бақшада, Бар әсем асхана. Бар онда аспазшы, Ақкөңіл жақсы аға. Әлде, май құймақ па? Көже ме, сорпа ма? Әлде, бал қаймақ па, Тұрады ортада. Тәп-тәтті тамағы, Ағай – ас маманы. Пісіре білгенге, Астың жоқ маманы. **"Бір сөзбен ата" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға көкөністерді, жемістерді жалпылауға және оларды бір сөзбен атауға үйрету.	**"Лото" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: жемістер мен көкөністерді топтастыруға және жалпы атауларын атауға үйрету; зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: жемістер, көкөністердің суреттері бойынша. **"Айырмашылықты тап" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: ұқсас жұп заттарды, суреттерді салыстырып, олардағы ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табу қабілеттерін, қабылдау, зейін қабілеттерін дамыту. Барысы. Салыстыруға бірінші зат немесе сурет балаларға біраз уақыт көрсетеді. Содан кейін екінші зат не суретке көңіл аударылады. Басты міндет - заттардың не суреттердің несімен ұқсамайтынын айту.
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені 1. "Тартыламыз" ойыны. Б.қ.: аяқтың арасы сәл ашық, қол екі жанында Орындалуы: қолды жоғары көтеру, түсіру. Қайталануы: 4 рет 2. "Иілеміз" ойыны. Б.қ.: аяқ иық деңгейінен алшақ, қол төменде Орындалуы: алға иілу, қолды еденге тигізу, тіктелу Қайталануы: 4-5 рет 3. "Секір" ойыны. Б.қ.: еркін тұру Орындалуы: бір орында секіру Қайталануы: 6-8 рет, жүрумен алмастыру. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Дамытушы ойын "Не істегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз".** Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ойлауын, қиялын дамыту. Жүргізуші. 1 нұсқа. Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді. Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2 нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді. Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3 нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді. Ал басқалары сол қимылдың не екенін табу керек.	**"Ақ шамшық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойымен отырады, ортаға "жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды.	**"Біз құсты іздейміз" ойыны.** Мақсат-міндеттер: бақылау, кеңістіктегі бағдарлауды дамыту. Тәрбиешінің қолында кішкентайдың құстың ойыншығы бар. Тәрбиеші құсты жасырады. Ал балалар оны іздеулері қажет. - Қанекей, ойынды бастаймыз. Көзімізді жұмамыз. Мен ойыншықты жасырамын. - Енді, іздеп, табыңдар.	**"Кім сені шақырды, тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа баланың дауысынан танып үйрету. Құрал: арнайы құрал керек емес. Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуі ортаға тұрып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада тұрған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Таныса шеңберге турады – шақырған бала ортаға турады.	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына "Сиқырлы қапшық" әкеледі. Қапшықта жемістер, көкөністер салынған. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан" шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Түрін, түсін, дәмін барлығын айтып береді. Қалтадан қолын шығарып, затты көрсетеді.
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** «Көкөністерден көже жасау» (дидактикалық ойын) Мақсат-міндеттер: Көкөністердің атауларымен таныстыру. Көкөністерді дұрыс айтуға үйрету.Көкөністердің аттарын жеке атап,жалпылау түсінігін қалыптастыру.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Бірінші байлық-денсаулық" Мақсат-міндеттер: Балаларда гимнастикалық қабырға бойымен жоғары өрмелеу және одан төмен түсу дағдыларын дамыту; арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау дағдыларын қалыптастыру; сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын дамыту.	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Себеттегі көкөністер" Мақсат-міндеттер: Балаларды шаршы мен сопақшаның бұрыштарын дөңгелете кесуге үйрету; балалардың қайшыны дұрыс ұстау және шығармашылық жұмыстар жасау қабілеттерін нығайту; дүкен туралы түсінік беру; жапсыруға арналған бөлшектерді параққа өз бетімен жабыстыру қабілетін дамыту; ауызша нұсқауларды нақты орындау қабілетін дамыту; қолдың ұсақ моторикасын дамыту; ұқыптылыққа, жұмысты аяғына дейін жеткізе білуге тәрбиелеу.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Біздің көкөністер" Мақсат-міндеттер: Балалардың көкөністер туралы білімдерін бекіту, олардың атауларын нақтылау, түсін, пішінін, түр сипатынан ажырата білуге үйрету; байқағыштық пен қызығушылықтарын, байланыстырып сөйлеулерін дамыту; тірі табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Сиқырлы дәрумендер" Мақсат-міндеттер: Вокалдық, музыкалық және ритмикалық дағдыларды жетілдіру; шығармашылық белсенділікті дамыту. Музыкалық ойын барысында кейіпкердің мінезін қимыл-қозғалыс арқылы жеткізе білу, музыкалық аспаптарда қатты және тыныш дыбыстарды ажыратып ойнау қабілеттерін қалыптастыру.
Серуенге дайындық	Балаларға жүйелі түрде киініп-шешінуді, киімдерін шкафқа орналастыруды, қолдарын мұқият жууды қалыптастыру. Жуынуға арналған жаттамақ жаттығуы. Мақсаты: есте сақтау, қабылдау, елестету, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: сабын. Сабындаған кезіңде Ашытады көзіңді. Бола білсең төзімді, Тап-таза етер өзіңді. Тазалықтың досы - Сабын деген осы.				

Серуен	**Бақшадағы көкөністерді бақылау (қызанақ). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды көкөністер туралы көп білуге ынталандыру; қызанақтың сыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екенідігіне көз жеткізу. Қызанақтың тұқымын көрсетіп, көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып, суықта үстін пленкамен жауып, баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суару үлгілерін іс-тәжірибеде көрсету. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, өзегі мен жапырақтарының ерекшелігін байқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратытын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. **Еңбек әрекеті: учаскедегі құрғақ бұтақ-қоқыстарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды ересек адамның еңбегін байқауға және еңбек нәтижесін көруге тәрбиелеу. **"Маған жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің белгісі бойынша әрекет етуге баулу. Ойынды бастамас бұрын, педагог балаларды екі бағанға тізіп; алаңның бір шетіне тұрып, белгі бойынша екі баланы жарысып жүгіруге шақырады. Ойын аяқталғаннан кейін, балалардан кім жылдам жүгіргенін сұрауға, барлығын мақтауға болады. **"Бұлақтардан аттап өтейік" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: бір бағытта жүруде, аяқтарды жоғары көтеріп, тепе-теңдікті сақтап, кедергілерден аттап өтуге дағдыландыру; ептілікке,	**Бақшадағы көкөністерді бақылау (қияр). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды көкөністер туралы көп білуге ынталандыру; қиярдың сыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екенін түсіндіру. Қиярдың тұқымын көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып, суықта үстін пленкамен жауып, баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суару үлгілерін іс-тәжірибеде көрсету. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, өзегі мен жапырақтарының ерекшелігін байқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. **Еңбек әрекеті: ойын алаңын ағаштардан түскен құрғақ бұтақтардан жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды ересек адамның еңбегін байқауға және еңбек нәтижесін көруге үйрету. **"Құ түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы	**Күн шұғыласын (сәулесі) бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: күн туралы түсініктерді жетілдіру. Тәрбиеші өзінің жанына бір топ балаларды жинап, айнаның көмегімен күн шұғыласын қабырғаға түсіреді де: Қабырғаға елбеңдеп, Ойнайды сәуле құбылып. Ымдасаң болды «кел» деп, Жетеді демде жүгіріп. Сәл үзіліс жасайды да: "Сәулені ұстаңдар", - деген белгі береді. Балалар қабырғаға жүгіріп, қолға тұрмай жалтаңдап тұрған күн сәулесін ұстауға тырысады. **"Күн қояны" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: тыныштандыру және елестетулерін дамыту - Күн қояны сенің көзіңе тура қарады деп елестетіңдер. Көздеріңді жұмыңдар. Күн қояны ары қарай жүгіріп өтті, алақандарыңмен ақырындап: маңдайларыңды, мұрындарыңды, ауыздарыңды, беттеріңді, иектеріңді сипаңдар. Оны шошытып алмай ұқыптап басты, ішті, қол, аяқты сипалаймыз. Күн қояны ол тентек емес, ол сендерді өте жақсы көреді және еркелетеді, оны құшақтаңдар. Балалар екі қолдарымен өздерін құшақтайды» Педагог: енді 1,2,3 деген кезде көздеріңді ашыңдар- дейді. Балалар көздерін ашады. Осы жақсы сезімдеріңді күні бойы сақтаңдар. **"Ормандағы аюда" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде,	**"Қайда не өседі?" жаттығуы. Жеміс-жидектің өсетінін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға бау-бақша мен бақшада өсіп жатқан жемістер мен көкөністерді байқап, ажыратуға дағдыландыру; жеміс-көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсіп, пісетінін түсіндіре отырып, еңбекті қадірлеуге тәрбиелеу. Балаларға жемістердің көбі ағашта өсетінін, жидектер жерде өсетінін айту. Алма, алмұрт, шие, жүзім ағашта, бүлдірген, қарақат жерде өсетінін айту. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. Көркем сөз. Мен шиемін шиемін, Күннің көзін сүйемін. Мен өрікпін өрікпін, Айналаға көрікпін. Жеке жұмыс: жемістердің иісін, дәмін білуді ұғындыру, сұрау. **Еңбек әрекеті: бақшадағы көкөністерді суаруға баулу.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын дамыту. Құралдары: балаларға су құйғыштар. **"Қайсысы жеміс, қайсысы көкөніс?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: жеміс пен көкөністерді ажырата білуді пысықтау; іздемпаздыққа тәрбиелеу. Құралдары: себеттер, көкөністер мен жемістердің нақпішіндері. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдап жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай	**Бақшадағы көкөністерді бақылау (сәбіз). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды көкөністер туралы көп білуге ынталандыру; сәбіздің сыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екендігіне көз жеткізу. Сәбіздің ұсақ тұқымын көрсетіп, көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суару үлгілерін іс-тәжірибеде көрсету. Сәбіз суықтан қорықпайтынына көңіл аудару, күзге дейін өсетінін айту. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, жапырақтарының ерекшелігін байқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. **"Шеңберге дәл түсір" қимылды ойыны.** Балалар ортада жатқан диаметрі 1-1,5 м үлкен шеңберден немесе дөңгелектен (жіптен немесе еденге сызылған) 2-Задам жерде дөңгелектеніп тұрады. Балалардың қолында құм салынған кішкене қапшықтар бар. Тәрбиешінің "Лақтыр!"- деген белгісі бойынша балалардың бәрі қапшықтарын шеңберге лақтырады. Одан кейін тәрбиеші: "Қапшықтарыңды көтеріңдер!" — дейді. Балалар қапшықтарын көтереді де, орындарына барып тұрады. Ойын 4-6 рет қайталанады. **"Тышқан мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаң әрі шыдамды, ұйымшылдыққа үйрету.

	зейінділікке тәрбиелеу. "Бұлақтарды" жерге көлденең сызып немесе жіптерді төсеп қоюға болады. **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыстар:** жылдамдықты дамыту, бір-бірін итермей алаңда жүгіру. **Балалардың еркін ойыны.**	сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан бала ұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **"Бұлақтан секіріп өтеміз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір орнынан алға екі аяқпен секіре білу қабілетін дамыту; дене, аяқ бұлшық еттерін жетілдіру, күш-жігерін дамыту. **Балалардың еркін ойындары.**	ұйықтаған болып, отырады. " Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "аю" "оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, оларды қуалап, ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. **Еңбек әрекеті: жас ағаштар мен бұталарды суару, суару әдісін көрсету.** Мақсат-міндеттер: қарайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Балалардың еркін ойыны.**	қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **"Ұзын жол" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: бел бұлшық еттерін жаттықтыру; еңкеюде мұқияттылыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойыны.**	Бұл ойынға топ балалары бәрі тегіс қатыса алады. Балаларды дөңгелене тұрғызып,ортаға тәрбиеші көмегімен тышқанмен мысық сайланады. Мысық тышқанды қуып ұстап алуы керек. Дөңгелене тұрған балалар тышқанды яғни мысықтан құтқару үшін, қақпадан тышқанды шығарып жіберіп мысықты шығармауға тырысады. Мысық тышқанды ұстау үшін шапшаңдық керек. Мысық тышқанды ұстап алса, ойынға келесі жаңа балалар қатыса отырып алмаса береді. **Еңбек әрекеті: ойын алаңымызды жинастыру.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын дамыту. **Балалардың еркін ойыны.**
Серуеннен оралу	Тыныш ұйқыға кетуге жағдай жасау.				
Түскі ас	Түскі асқа назар аударту, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ұйқы	Балалардың назарын тағамға аудару; мәдениетті тамақтануға баулу бойынша жеке жұмыс.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Тәрбиешінің айтқанын орындайды. Көздеріңді ашыңдар, Беттеріңді сипаңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрыңдар, Іштеріңді тартыңдар, Алақанды сипаңдар, Жұдырықты жұмыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіл, созыл. Енді оян. **(дене шынықтыру)**				

Бесін ас	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Таза ауада шынығып, Серуенге шығайық. Киімдерді тез киіп, Ойнап-ойнап алайық.

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**"Көліктер" сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер: жеке сөздерді қатты және ақырын айтқызып үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)** **"Көгөністер дүкені" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сатушы мамандығы туралы білімдерін бекіту. Балалардың ойынға қажетті құралдарды пайдаланып, дүкен ойынын ойнау. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	**"Матрешкаға қонаққа бару" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға заттардың бір-бірінен үлкен-кішілігін анықтай білуді үйрету. Матрешканың бөлшектеу және құрастыру, кіші матрешканы үлкен матрешканың ішіне салу, матрешканың жоғарғы және төменгі жартысын үлкен-кішілігі және өрнектері бойынша салыстыру. Ойынның мазмұны. Тәрбиеші балаларға мынадай жұмбақ айтады: Бойы әр түрлі, жұмбағымды тыңдашы, Өзара ұқсас жүзі менен сымбатты. Бір-біріне сыйып кеткен көрінбей, Жиналғанда бір ойыншық сияқты. Ойынды қайталап өткізгенде балалардың ынтасын туғызу үшін матрешка туралы кітаптарды көрсетуге болады. Осыдан кейін матрешканы бөлшектеп, оның жоғарғы және төменгі бөлігіне балалардың назарын аударады, оларды салыстырады, соңынан қайтадан құрастырады. Тәрбиеші матрешкалардың ең үлкенінен кішісіне қарай орналасу тәртібін көрсетеді. Балалар бір матрешканы екіншісінің ішіне салып, оның қайсысы үлкен екенін анықтайды. Егер бала матрешканың өз бөліктерін үлкен-кішілігі бойынша тауып, оларды бойларына қарай қоя білсе, тапсырма дұрыс орындалған болып есептеледі. Ойын бір-екі рет қайталанады. Матрешканы бөлшектеп құрастыруда қателеспеген бала жеңімпаз аталады. **(математика негіздері)** **"Үйшік" ертегісін сахналау.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілердің кейіпкерлеріне рөлдеріне енуіне жағдай жасау, балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуды жалғастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **"Қуыршақты серуенге киіндіріп, шығарайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: негізгі түстерді меңгеруге, киім атауын атай білуге және сөйлемде қолдана білуге жаттықтыру. Ойын құралдары: 4 түсті көйлек киген қуыршақтар: көк, сары, қызыл, жасыл. Тәрбиеші балаларға қуыршақтың серуенге шығатындығын, ол үшін қуыршақтың үстіндегі көйлегінің түсіне сәйкес бас және аяқ киімдерді таңдап алуға көмектесулерін сұрайды. Балалар түрлі түстердің арасынан өзіне қажетті киімдерді таңдап киіндіреді.	**"Не өзгерді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлай алуға үйрету, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Жемістер мен көгөністер" ойыншықтар жиынтығы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға мұқият қарауды талап етеді. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші сұрайды балалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқап тұрсыңдар деп?». Балалар жауап береді. Ойын ары-қарай жалғаса береді. **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың автобуста жүру ережелеріне баулу; жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобус салонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; рөл, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні" рөліне қалаған бала шығады, қалғаны жолаушылар болып, қолдарына "билет" алады. Педагог алдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагог балаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға" өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншық смартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді". Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарын беру туралы үлгілерді көрсетуге болады.	**"Өз үйіңді тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырма бойынша өз үйлерін табуға үйрету; жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: "Ағаштардың бейнесі", үйлердің суреттері. Тәрбиеші балаларды екі топқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқа да өсіп тұрған бірі биік, бірі аласа ағашты көрсетеді де 1-топтағы балалардың үйі биік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді. Қай топ өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынның соңында әр топтың балаларын мадақтап отырады. **"Не қайда өседі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жеміс, көгөніс, жидек, гүл, ағаштардың қайда өсетінін анықтау; байланыстырып сөйлеу мәдениетін қалыптастыру, сөздік қорды белсендіру; қоршаған әлемге деген қызығушылықты арттыру. Құралдар: өсімдіктердік карточка-суреттері.

Балалармен жеке жұмыс	**"Жұмбақтар шешу" кешін ұйымдастыру.** Логикалық ойлауды дамыту, халық ауыз шығармашылығына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	**"Не қайда орнасқан?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазықтықты бағдарлау қабілеттерін дамыту; үстеу сөздерді дұрыс пайдалануға дағдыландыру; ойланып айтуға тәрбиелеу. Құралдары: шаршы пішінді парақтар; таратпалы геометриялық пішіндердің жинақнамалары.	**"Қуыршаққа арналған жиһаз" ойыны.** Үлкен құрылыс (лего) құрастырғышынан қуыршаққа жиһаз жасау, бөлме ішін әсемдеуге үйрету. **Көркем сөзді жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Көңілді бар бала, Бақшаға, баққа енсек. Ойнаймыз аулада, Төбеміз әткеншек.	**"Кімнің үйі тезірек жиналады".** Мақсат-міндеттер: балалардың көкөністер мен жемістер туралы түсініктерін бекіту, олардың атауын толық айтқызу. Балаларға көкөністер мен жемістердің ойыншықтары таратылады. Екі шеңберде бір көкөніс пен бір жеміс жатыр. бірі жемістер шеңбері, бірі көкеністер шеңбері деп аталады. Балалар жан-жаққа жүгіріп кетеді. Серуендеуге шақырылады. Тәрбиеші белгі бойынша барлығы өз үйін табады. Ойын бірнеше рет қайталанады, ал мұғалім әр уақытта үйлерді ауыстырады	**"Шеңбер бойымен" ойыны.** Мақсат-міндеттер: шеңберді құрып, шеңберді ойнай білуге баулу; зейінді, қабылдауды дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушы етіп белгілейді. Ол шеңбердің ортасында тұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдармен ұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бір орында ұстасып, Осылай етіп істейік. Мәтінді айтып бітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содан соң тәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырады немесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастыра береді.
Серуенге дайындық	Балаларға жүйелі түрде киініп-шешінуді, киімдерін шкафқа орналастыруды, қолдарын мұқият жууды қалыптастыру.				

Серуен	**Көкөністерді бақылауды жалғастыру.** Мақсат-міндеттер: қызанақтың қиярдан негізгі айырмашылықтарын анықтау, айту; қамқорлыққа тәрбиелеу. **"Бос орын" ойыны.** Мақсат-міндеттер: жылдамдық пен ептілікті дамыту. Дене шынықтыруға арналған ойындар: **"Қуып жет" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жылдам жүгіруге үйрету. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. **Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**	**Қарғаны бақылау.** Мақсат-міндеттер: балалардың қарға туралы білімдерін бекіту; сұрақ-жауап арқылы сөздік қорларын молайту; құстарға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. Мысал сұрақтар: - Балалар сендер қандай құстарды білесіңдер? - Қарға қандай құс? - Оның түсі қандай? - Ол неге жылы жаққа ұшып кетпейді? - Қарға қайда мекендейді? - Қарғаның үнін ажыратуға болады. Қарға қарқылдайды. **"Кім жылдам", "Жылғалар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: бір-біріне соғылмай еркін жүгіруге, белгі бойынша қимыл жасауға, бастапқы қалыпқа келуге дағдыландыру. Дене шынықтыруға арналған ойындар. **"Көбелекті ұстап алу" қимыл-қозғалыс ойыны**. Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша орнында секіру қимылдарына дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, жігер-күшін, зейінді дамыту; шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу. ойын барысында педагог балаларды бір затты (көбелекті) ұстап алу мақсатында жоғары секіруге жаттықтырады. Педагог нұсқауларында секіріп, орнына қайта түсуде тепе-теңдікті сақтап, құлап қалмау туралы ескерту керек. **Құммен еркін ойындар.** **Еңбек әрекеті: ойыншықтарды құмнан қағып тазалау, қорапқа жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**	**Күннің бірінші жартысында басталған бақылауды жалғастыру.** Мақсат-міндеттер: күннің кешкі уақытта күннің төмендеу орналасқанына, күннің салқындағанына көңіл аудару; бақылағыштыққа деген қызығушылықты арттыру. **Күн шұғыласы (сәулесі) ойыны.** Тәрбиеші өзінің жанына бір топ балаларды жинап, айнаның көмегімен күн шұғыласын қабырғаға түсіреді де: Қабырғаға елбеңдеп, Ойнайды сәуле құбылып. Ымдасаң болды «кел» деп, Жетеді демде жүгіріп. Сәл үзіліс жасайды да: "Сәулені ұстаңдар!" деген белгі береді. Балалар қабырғаға жүгіріп, қолға тұрмай жалтаңдап тұрған күн сәулесін ұстауға тырысады. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Балалардың алаңның бір шетінде тұрады. Тәрбиеші: "Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады", – дейді. Балалар бүкіл алаңда жүгіріп жүр. "Жаңбыр! Тез үйге жүріңдер!" деген белгіні естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиеші қайтадан: "Күн шықты! Барыңдар, серуендеңдер!" – дейді, ойын қайта басталады. **"Жолмен (жалғыз аяқ жолмен)" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың "жіңішке" жолмен, тепе-теңдікті сақтап жүру амалына дағдыландыру; мұқияттылыққа тәрбиелеу. Тәрбиеші өзіне балаларды шақырады да суретті көрсетіп, жолдың қандай түзу екеніне назар аударады (аралығы	**Бау-бақшаны бақылауды жалғастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың бау-бақшада өсетін өсімдіктері жөніндегі түсініктерін нақтылылау; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Педагог бау-бақшада өскен өсімдік түрлерін көрсетіп, атайды. Балаларға жапырақтарын ұстап-сипауға мүмкіндік береді. Балалар өсімдіктер туралы тақпақтарын жатқа айту мүмкін. Бөртегүлдің иісі хош. Бөртегүл көктемде гүлдейді. Гүлдердің түсі күлгін. Жапырақтары жүректің пішініне ұқсас. **"Қойлар мен қойшы" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бірлікке, татулыққа, ептілікке тәрбиелеу; тәрбиешінің берген белгісіне көңіл аудара білуге үйрету. Қойшы сайланып алады. Қалған балалар қойлар болады. Қойшының құралдарын береді. Қойлар алыста жайылып жүреді, қойшы алыстан бақылап тұрады. Тәрбиеші: Қойшы шықты ертемен, Қойларын бағып далаға. Қойлар маңырайды, Сонан соң жамырайды, - деген кезде қойлар жан-жаққа жамырайды. Ал қойшы оларды жинақтап қораға әкеліп қамайды. Басқа қойшыны сайлайды. Ойын 3-4 рет қайталанады. Дене шынықтыруға арналған ойындар. **"Кегльді қағып ал" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. **Балалардың құммен еркін ойындары.** **Еңбек әрекеті: ойыншықтарды құмнан қағып тазалау, қорапқа жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.	**Бақшадағы көкөністерді бақылау (қызылша).** Мақсат-міндеттер: балаларды көкөністер туралы көп білуге ынталандыру; қызылшаның сыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екендігіне көз жеткізу. Қызылшаның кесек тұқымын көрсетіп, көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суару үлгілерін іс-тәжірибеде көрсету. Қызылша суықтан қорықпайтынына көңіл аудару, күзге дейін өсетінін айту. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. **"Кім жылдам?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: жүгіру жаттығуларындағы қимылдарды, жылдамдықты дамыту,кедергілерден өтуге үйрету. **"Өз үйіңді тап!" ойыны.** Еденде бір-бірінен алшақ орналасқан 2 шеңбер қойылады. 1 шеңбер ішінде картоннан қиылған шаршы, 2-шісінде-тіктөртбұрыш. Балалар осылайша 2 топқа бөлінеді. Тәрбиеші белгі бергенде әр ойыншы қолында ұстап тұрған пішіні бойынша шеңбердегі пішінмен бірдей, сәйкес келетін пішіні бар шеңберге кіру керек. Тиісті шеңберге дұрыс барды ма? Міне, тәрбиеші мұны тексереді. Дене шынықтыруға арналған ойындар. **"Қапты көлденең нысанға лақтыру" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: дәлдікке, ептілікке бейімдеу, біл қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар.

			20-30см екі қатар сызық). Бұдан кейін балаларға, сызықтан шықпастан, осы жол бойымен қыдыруды ұсынады. Балалар бірінің артынан бірі бір бағытпен жүреді де сол тәртіппен қайта қайтады. Бұл ойынды учаскеде өткізген жақсы. Балалардың бір-бірімен соқтықпасы үшін, ойынға бір мезгілде 5-6 адам қатыстырылады. Ойынның күрделенуі: басқа кішкентай, құм салынған қапшықты. қолды белге қойып, жүру әдісі. **Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**		**Еңбек әрекеті: бақша көкөністерін суару.** Мақсат-міндеттер: су құйғышпен әрекет етуге машықтандыру, қамқорлыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Отбасындағы ойындар" тақырыбында ұсыныстар.	"Ойнайық та ойлайық" тақырыбында жаднама.	"Үйде еңбекке баулу" атты кеңес.	Сұраныс бойынша кеңестер.	"Дәрумендер" тақырыбында ата-аналармен сұхбат.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят »бб
Топ: ортаңғы « Балдаурен топ »
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 29.07 - 02.08.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Қ.Усипбаева

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	"Өз-өзіне қызмет көрсетуді үйрету" туралы кеңес.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдік тәртібін сақтауға тарту; басталған жұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру; балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу.	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету.	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу.	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру.

	"Топ-топ басайық" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінде айтылған сөздерге сәйкес қимылдарды орындауға үйрету . Топ, топ, топ, топ басайық, (Шеңберге тұру) Жалаудан күн жасайық. (Қолдарын көтеру) Жаса, жаса, алтын күн! (Бір орында аяқты нық басып жүру) Жаса, жаса, алтын күн! Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: "Тоқта!". Балалар баяулап, тоқтайды. Ойын қайталанады. **"Айырмашылықты тап" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: ұқсас жұп заттарды, суреттерді салыстырып, олардағы ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табу қабілеттерін, қабылдау, зейін қабілеттерін дамыту. Барысы. Салыстыруға бірінші зат немесе сурет балаларға біраз уақыт көрсетеді. Содан кейін екінші зат не суретке көңіл аударылады. Басты міндет - заттардың не суреттердің несімен	**"Гүл дүкені" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: гүлдерді (түймедақ, бақбақ, қоңыраугүл) және түстерді ажырата білу, тез атау, басқалардың арасынан қажетті гүлді табу қабілеттерін бекіту; балаларды өсімдіктердің түсі бойынша топтастыруға, әдемі гүлшоқтарын жасауға үйрету. Барысы: үстелде әртүрлі пішіндегі түрлі түсті жапырақшалары тұрады. Балалар өздеріне ұнаған жапырақшаларын таңдап, олардың түсін атайды және таңдалған жапырақшаларға түсі бойынша және пішіні бойынша сәйкес келетін гүлді табады. **"Қонжық орманда жүреді" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерін айта жүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету	**"Жел көбік" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады. Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеңіп шар. Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып. Өлеңді айтып бара жатып балалар дөңгелек шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды" деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бір дауыспен. "Тарс етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрады, қайтадан дөңгелектеніп тұрады, ойын қайта басталады. **"Зат неге ұқсайды?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалар бөлме ішіндегі	**"Ою саламыз" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау, елестету қабілетін, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Оюды саламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққа жинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек, (Шеңбер салу) Ирек, (Толқындар жасау) Қанат, (Қос қолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып, тігінен көрсету) Көбелек. (Қос қолды айқастырып, бұлғау) Д. Ахметова. **"Түстерін тап" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: түстер туралы білімді бекіту, зейінді дамыту. Үстелге түрлі түсті қарындаш суреттері бар карточкалардың жартысын (немесе, керісінше, суреттердің жартысын) жоғары қаратып қою. Баладан, мысалы, қызыл	**Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпірқосақ". Кемпірқосақ көпірдей Аспан жарып туыпты. Жердің екі бетіне Жеті жеңін жауыпты. Д. Ахметова. **"Топ-топ басайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінде айтылған сөздерге сәйкес қимылдарды орындауға үйрету . Топ, топ, топ, топ басайық, (Шеңберге тұру) Жалаудан күн жасайық. (Қолдарын көтеру) Жаса, жаса, алтын күн! (Бір орында аяқты нық басып жүру) Жаса, жаса, алтын күн! Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: "Тоқта!». Балалар баяулап, тоқтайды. Ойын қайталанады.

	ұқсамайтынын айту.	қабілеттерін дамыту. Қонжық орманда жүреді, (Екі аяқ иық енінде, қол белде) Маймаңдайды, теңселеді. (Маймаңдау, қонжық жүрісіне еліктеу) Маймаңдайды, теңселеді, Тәтті жидекті тереді. (Отыру, саусақтармен еденді соққылау) Ағаштарға жорғалайды, (Екі қол кеуде алдында бүгулі; қолдарды көтеріп-түсіру, аяқтарды, түзе бүгіп, кезек көтеріп-түсіру) - Бал бересің бе? - сұрайды. (Екі алақанды қосып, үйкелеу) - Бал бересің бе? - сұрайды. Жерге түсіп, маймаңдайды. (Маймаңдап жүру) Д. Ахметова	заттардың қандай пішінге ұқсайтынын ажыратып айта білуге үйрету. Құралдары: геометриялық пішіндерге ұқсайтын заттардың сурет-карточкалары.	түске сәйкес барлық қызыл түсті суреттерді таңдауды сұраңыз. Содан кейін көк, сары және т.б. Балалар алдымен екі түсті суреттерді, содан кейін үш түсті суреттерді таңдап, тапсырманы қиындатуға болады.	

Ертеңгілік жаттығу	**"Қуыршақпен ойнаймыз".** Б.қ. тік тұру, аяқ алшақ, қуыршақ төменде. 1-2 қуыршақты алға ұстау, жоғары көтеру. (3рет) 3-4 б.қ. Аяқ алшақ, қуыршақ алда, 1-2 денені оңға, солға бұру, б.қ. келу. Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау, 1-4 алға енкею - "Қуыршақтар билейді", 5-6 б.қ. келу (3рет) Б.қ. 1-2- отырып қуыршақты еденге қою. 3-4 тік тұру, Қуыршақпен оңға, солға айналу. (2 реттен) **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатын көңілді ойын.** Мақсат-міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. **"Шапалақты тыңда"** топтық ойыны. Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасау. Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарын екі жаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. - Балалар, қанша дыбыс естідіңдер?	**"Лото" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жеміс-жидек, көкөніс, гүлдер жайлы білімдерін дамыту және олардың өсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көкөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді – бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үш үлкен карточка- бақша, бау, гүлзар бейнеленгенкөлімдері 8×8см карточкалар және көкөністер, жемістер, гүлдер бейнеленген көлемдері 5×5см карточкалар.	**"Кішкене өзен арқылы" ойыны.** Мақсат-міндеттер:балаларды тепе-теңдікті сақтап, белгілі нұсқаулар бойынша бағыттауға, ептілікке баулу; зеректікке тәрбиелеу. Тәрбиеші екі сызық сызады да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады) балаларға: мынау – "өзен", - дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы 2-3м, ені 25-30см) салады да балаларға: "Көпір арқылы жүруді үйренейік", - деп ұсынады. Балалардың бір-біріне соқтығыспай тек тақтайдың үстімен ғана жүруін бақылай отырып, тәрбиеші балаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керек деп ескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді.	**"Өрмекші" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақ мәтінінің мәніне сай қимылдар жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Күні бойы еңбекпен (Оң қолдың бас бармағы мен сол қолдың сұқ саусағының ұштарын түйістіреді, керісінше қайталайды; сол қолдың бас бармағы мен оң қолдың сұқ саусағы), Өрмекші өрмек тоқиды (Саусақтарын сыртылдатады), Нөсер тек кенет селдеткен (Оң алақанмен сол қол алақаның үстінен тез «сырғанап түседі), Еңбегін оның жоқ қылды (Барлық саусақтардың арасын ашып, бір қолдың алақандарына екінші қолдың алақан сыртын беттестіреді «күн» жасайды), Күн шықты қайта жарқырап (Екі қол алақандарын беттестіре жоғары көтеріп біресе оңға, біресе солға иіледі), Құрғады тез-ақ төңірек (Барлық саусақтардың ұштарын түйістіре, тез-тез кезектестіре бір-біріне соғады), Өрмекші өрмек тоқуға Кірісті, дереу, тезірек.	**"Не өзгерді?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлай алуға үйрету, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: әртүрлі ойыншықтар жиынтығы. Ойын барысы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға мұқият қарауды талап етеді. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші сұрайды балалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқап тұрсыңдар деп?». Балалар жауап береді. Ойын ары-қарай жалғаса береді.

Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** «Гүл шалғынға саяхат» Мақсат-міндеттер: Гүлдерді жалпы және айрықша белгілерді көрсете отырып салыстыру;гүлдерге тән ерекшеліктерін анықтау; тәрбиешінің көмегімен тірек сызба бойынша шағын әңгіме құрастыру; балалардың сөйлеу, ойлау, зейіндерін дамыту; өсімдіктерге, гүлдерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Хош иісті гүлдер" Мақсат-міндеттер: Балаларда әртүрлі бағыттарда жүгіру дағдысын қалыптастыру; тура нысанға оң қолмен тік нысанаға көздеп лақтыруға үйрету; дене шынықтыру жабдықтары мен құралдарын пайдалану қызығушылықтарын арттыру.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** А. Байғабылова "Ойыншықтар" (жатқа айту) Мақсат-міндеттер: Балалардың ойыншықтар туралы түсініктерін жалғастыру; өлеңнің мазмұнын түсініп, мәнерлеп, жатқа айтуға үйрету; есте сақтау, ойлау қабілеттерін, тілін, сөздік қорларын дамыту; ойыншықтарымен ұқыпты ойнауға тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Әдемі гүлдер ашылды" Мақсат-міндеттер: Балаларды дәстүрден тыс - умаждалған қағазды бастыру техникасы арқылы сурет салумен таныстыруды жалғастыру; композиция құрастыра білуді үйрету; ұсақ қол моторикасын жетілдіру; жаңа сурет салу тәсіліне қызығушылықтарын ояту; шығармашылық ойлауларын, қиялдарын, қабылдауларын дамыту. Тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Қоңыраулар үні" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.
Серуенге дайындық	Балаларға жүйелі түрде киініп-шешінуді, киімдерін шкафқа орналастыруды, қолдарын мұқият жууды қалыптастыру.				

Серуен	**Бақта өсетін ағаштардың гүлденуін бақылау.** Мақсат-міндеттер: Ағаштарды түсіне қарай қарау, жәндіктердің үймелеуін белгілеу, гүлдеген ағаштардың сұлулығын айыра білу,ағаштардың пайдасы жөнінде балалардың түсінігінде қалыптастыру. Эстетикалық талғам мен сезімді тәрбиелеу. **Мақал-мәтел** Төлден мал өседі Шыбықтан тал өседі **Болжам** Мойыл ерте гүлдесе, ауа райының суықтығына. Шетен кеш гүлдесе, күз ұзақ болады. **"Секіргіш бақалар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Керілген сымнан секіре білуді жалғастыру. (Тәрбиеші жіптің бір ұшын ұстап, жерге айналдыра дөңгелетеді,ал шеңберде тұрған балалар секіру керек). Балалардың физиологиялық ұйымшылдық, төзімділік қасиеттерін дамыту. **Еңбек іс-әрекеті: бақшадағы топырақты қопсыту.** Мақсат-міндеттер: берілген тапсырманы мұқият тыңдап, істі аяғына дейін жеткізуге баулу, қиындық туа қалған жағдайда көмекке келуге тәрбиелеу. **"Орманшы" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойын барысында бір-бірімен қарым-қатынас жасап, өз ойларын ортаға салып, құрдастарының шешіміне келіспеушілік білдіре білу, рөлдерге бөлу,ойыншықты бөлісе білуге дағдыландыру. Бірнеше ағаштың түр-тұлғасын, бөліктерін: діңі, жапырағы, жемісі мен дәні болатынын еске сақтау. Өз білгендерін сөзбен жеткізе білу. **Балалардың еркін ойыны.**	**Гүлдерді бақылау.** Мақсат-міндеттер:Бақта және жазықта өсетін гүлдер туралы білімін жүйелеу және бекіту. Гүлдің құрамы неден тұратынын түсіндіру: Сабағы, түбірі, жапырағы, гүлденуі; гүлдер қалай көбейеді. Жаз басында гүлдер сары болады, содан соң ақ, жаздың аяғында ақшыл көк, қызыл болады; тәңертең гүл күлтесінің ашылып,кешке жабылатындығын айту. Гүлдердің әсемдігін қызықтай білуге тәрбиелеу және топты безендіруге қанша гүл керек болса,сонша жинау. Тақпақ: «Көктем келді гүл алып» Көктем тілін ұғайық. Қызғалдақты терейік, Теріп үйге келейік. Көбелектей киінген. Гүлді көріп сүйінген. **"Аю және ара" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын сөздерін айта отырып, кейіпкерлерді нақ көрсете білуге дағдыландыру; белгіні естіп тапсырманы жылдам орындай білуге, шыдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Аю болып киінген бала немесе тәрбиеші орындықта отырады(орманында). Ал аралар болып киінген барлық балалар орманға бүлдірген теруге барады. Қимылдармен көрсетіп,мынадай сөздерді айтады: Орманында аюдың, Бүлдіргені көп екен, (екі қолды жайып көрсетеді) Теріп-теріп алайық, (тереді) Қалтамызға салайық! (салады) Аю шықты апаннан (шығады) Бол тезірек қашайық ! (балалар қашады) Соңғы жол сөздерін айтқанда аю тұрып балаларды қуып, ұстайды. Осылай ойын 2-3 ойнатылады. Құралдары: аю мен аралардың маскалары, бүлдірген нақпішіндері (муляждары).	**Бұталарды бақылау (жұпаргүл, итмұрын, қара жемісті шетен, мойыл).** Көркем сөз Табиғат ол анамыз, Табиғатқа баламыз. Құшағында ойнаймыз, Шаттық әнге саламыз. Жазда аралап тауын да, Барамыз біз бауына. Өзеніне шомылып, Жүгіреміз жауында. Бақылау: Аулада өсетін бұталарды тани білу, яғни 2-3 түрлі: жапырағына, діңіне қарап, бұталарды ажырату, ерекшеліктерін айта білу (бұталардың бойы төмен, діңі жіңішке), атауларын; өсетін орнын (орман, жазық дала, бақ). **"Тығылмақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** Балаларды аулада тығылмақ ойнауға, шыдамдылықты дамытуға үйрету. Ойын ережелерін бұзбай, өз бетінше ойнату. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар. **Еңбек әрекеті: ауладағы жұмыс.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше талдарды суаруға үйрету; өсімдікке деген қамқорлыққа тәрбиелеу, үлкендерге көмек беру. **Балалардың еркін ойыны: құммен ойнау.** Мақсат-міндеттер: құммен ойнауға жағдай жасау, балалардың қызығушылығын арттыру.	**Шетен ағашын бақылау.** Мақсат-міндеттер: шетен ағашымен таныстыру (құрылымын, гүлденуін бақылау). Бақылау барысы: Бақ ішінде шетен, Бар жемісі бөтен. Көрген адам таңданар, Көздің алар жауын. - Балалар, бұл шетен ағашы. **Еңбек әрекеті: құрғақ бұтақтар мен құс шие гүлдерін жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге тәрбиелеу. **"Қаздар мен түлкі"" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды қырағылыққа, ептілікке және ойынды дұрыс ойнауға үйрету. Балалардың көңіл күйінің көтеріңкі болуын қадағалау. Балалардың ойынға деген қызығушылықтарн арттыру. Қаздар алаңның бір жағында жүреді. Ал алаңның екінші жағында балалар орындықта тұрады. Алаңға қарама қарсы жақта түлкінің үйі орналасқан. Қаздар жайылып қанаттарын қағып жүреді, тәрбиешінің белгісімен түлкі келді деген кезде қаздар ұша жөнеледі, үйлеріне барып қонады. Түлкі қаздарды қуа жөнеледі, ұстаған қаздарды ініне апарады. Ойын 4-5 рет қайталанады. Балалардың еркін ойыны. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер.	**Терек бүршігін бақылау.** Табиғаттың ең жақсы құбылыстарын бақылаудың бірі – терек бүршігінің пайда болуы. Терек бүршігінің пайда болуы жаздың басталуын білдіреді. Ағаш тұқымы – терек деген пікірді қалыптастыру; толықсыған кезде желмен, сумен шайылады, жануарлардың терілеріне жабысып басқа жерде өскендіктен бүршік – тұқым деген білімді жетілдіру. Терек бүршігі пайда болған кездегі өзін далада қалай ұстаудың ережелерімен таныстыру. **Мақал-мәтел:** Бір тал кессең, он тал ек. **Жаңылтпаш:** Кеспе өссін тал, Өссе өсімтал, Өссе өссін тал Кеспе, өссін тал. **"Қоңызды (көбелекті) гүлге қондыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жәндіктер әлеміне деген қызығушылығын арттыру; түстерді ажырата білу қабілеттерін жетілдіру; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Құралдары: түрлі түсті гүлдердің және дәндіктердің кескіндері (ламинадталған). Педагог алдын-ала түрлі түсті гүлдердің кескіндерін алаңға шашыратып жайып салады. Балалар өздеріне ұнаған қоңызды, көбелекті алып, белгі бойынша түсі бірдей гүлге жүгіріп барып, жәндікті гүлдің үстіне қондырады. Ойынды бірнеше рет қайталауға болады. **Еңбек әрекеті: алаңды терек бүршігінен тазарту.** Мақсат-міндеттер: балаларды алаңда тазалықты және тәртіпті сақтауға, қоғам мүддесіне жұмыс істеуге баулу. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды құрастыру ойынына қажеттілерді жинастыруға; ойында табиғи

		"Қандай гүл екенін ойлап тап?" дидактикалық ойыны. Балаларды сипаттама бойынша гүлдерді ойлап табуға; гүлдерді айыра білулерін бекіту. Балалардың еркін ойыны. Өздерінің еріктері бойынша ойын түрлерін таңдау.Ойын ойнау кезінде белсенділік таныта білуге тәрбиелеу. **Балалардың құммен еркін ойындары.** **Еңбек әрекеті: ойыншықтарды құмнан қағып тазалау, қорапқа жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.			заттарды қолдануға үйрету.
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	Түскі асқа көңілдерін аудару, тамақтану мәдениетін қалыптастыруға жеке жұмыстар жүргізу.				
Түскі ұйқы	Тыныш ұйқыға кетуге жағдай жасау.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан тұрғанда , бірден төсектен тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін еркін шығару. 2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдарын жанында ұстап, аяқтарын көтеріп велосипед тебу. Төсектен тұрғызу. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Бесін асқа көңілдерін аудару, тамақтану мәдениетін қалыптастыруға жеке жұмыстар жүргізу.				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына "Сиқырлы қапшық" әкеледі. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан" шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Қалтадан қолын шығарып, затты көрсетеді. **"Жидек тереміз" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жидекке шығу, шөп, бұта арасынан іздеу, теру, себепке салу әрекеттеріне машықтандыру; жидекті теру үшін еңбек керектігін түсіндіру; коммуникативті қабілеттерді дамыту. Құралдары: себеттер, жидектердің нақпішіндері. Ойын аула жағдайында ұйымдастырылса, алдын-ала шығып, бұтақтарға жұмсақ қызыл түсті қағаздан шиыршықтарды (жидектерді) жапсырып, шөп арасына шашыратып қоюға болады.	**"Мысық пен тышқандар" ойыны.** Ойын азғана балалар тобымен бөлмеде (кілем үстінде) немесе далада, жұмсақ шөпті алаңда, өткізіледі. Қырынан қойылған гимнастикалық тышқандарға арналған орын қоршалады. Мысық таңдап алынады. Ол үлкен орындыққа немесе кесілген ағаштың түбіріне отырады. Тышқандар індерінде отырады. Тәрбиеші былай дейді: Тышқанға сақшы санап өзін мысық, Жатады ұйықтағансып көзін қысып. Тышқандар індерінен жүгіріп шығып (сатының баспалдақтары арасынан өтеді немесе жіптен секіреді), жүгіре бастайды. Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: Тыныштандар, тышқандар, бекерге шулап күлмеңдер. Ұйқыға жатқан мысықты оятып алып жүрмеңдер, - дейді. Бұл – мысыққа берілген сигнал; ол орындықтан түседі, төрт аяқтап тұрады, керіледі, қатты даусын шығарып "мияу" дейді де індеріне қашып бара жатқан тышқандарды ұстай бастайды. Ойындарды басқа тышқандармен 3-4 рет қайталауға болады. Алғашқыда мысықтың рөліне мықтылау, тез қимылдайтын балалады, ал кейін істеген ісін мақтап қойып, ұялшақтау балаларды да қоюға болады. **"Кемпірқосақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысы қандай түс айтқанын айтып береді.	**"Киіз басу" рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға киізді басу әрекеттеріне машықтандыру; ересектердің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру; ептілікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары: киізге ұқсас көрпелер, таяқтар, жіптер. Киіз басып аяқпен, Дөңгелентіп аламыз. Сабалаймыз таяқпен, Білектейміз, жаямыз. Г. Кужагулова. **"Өзіңе жұп тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір-біріне итерместен жүгіруге үйрету, үлкен құрылыс ойыншықтарымен ойнау.	**"Қонақтарды қарсы алу" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: қонақтарды қарсы алу туралы білімдерін жетілдіру. Балалардың рөл таңдаудағы талпыныстарын құптау, ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **"Біз естиміз-жасаймыз"ойыны.** Мақсат-міндеттер: мәтін бойынша естіген сөздерді, қимылмен көрсетуге машықтандыру; ой-ұиялды, пантомималық қабілеттерді қалыптастыру..	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына "сиқырлы қапшық" әкеледі. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын «сиқырлы қапшыққа» салып, кез келген затты таңдап алып, қолын «сиқырлы қапшықтан» шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Қалтадан қолын шығарып, затты көрсетеді. **"Аурухана"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер мамандығы туралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды (шприц, термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету.

Балалармен жеке жұмыс	**Көркем сөзді жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Гүлдер". Гүлдер, гүлдер, көп гүлдер. Қызыл гүлдер, көк гүлдер, Жайнар кезім келді - деп Қанатарың желбіреп, Таңмен бірге оянып, Күн нұрына боянып, Көрік бердің балаға. Т. Молдағалиев.	**"Неге ұқсайды?"(балалар тобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыштықты дамыту. Балаларға екі затты көрсету. Мысалы:"Бір түсті доп пен бір түсті текшені қарастыру. Екеуінің айырмашылығы мен ұқсастығын сұрау. Жалпы: екі зат да ойыншықтар, екеуі де бірдей түсті. Айырмашылықтар: доп-дөңгелек, текше-шаршы, доп-үлкен, текше - кішкентай. Ойынды қиындата отырып, балаға аз айырмашылықтары бар заттарды көрсетіңіз, мысалы: бір түсті екі машина, бірақ әртүрлі дөңгелектері, дене пішіні және т. б.	**"Пішіні бойынша таңда" (топпен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардың пішінін дұрыс атау.	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту.	**"Жаз" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарау. суреттер** бойынша сұрақтар қою, балалардың сұрақтарға толық жауап беруін қадағалау.
Серуенге дайындық	Серуенге деген құштарлықты ояту, серуенге қажетті құралдарды әзірлеу, балалармен жеке сұхбат жүргізу, киімдерді реттілікпен кию: жейде, шалбар, бас киім және аяқ киім.				

Серуен	**Терек бүршігін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің жазғы өсуінде болатын өзгерістерді байқауға машықтандыру; теректі өзге ағаштардан діңіне, жапырақтарына, бүршігіне қарап, ажыратуға дағдыландыру; ұғымталдыққа, мұқияттылыққа тәрбиелеу. Терек - жиі кездесетін, суыққа, ыстыққа төзімді ағаш; бүршіктері атқан кезде сырғаларға ұқсайтынын, содан соң жарылып, мамығы шығатынын көрсету; мамықта теректің тұқымын көрсету. Мамықтарды желмен ұшырылып, алыс-жақын жерлерге түсіп, тарайтынын түсіндіру. Бақта өсетін ағаштардың гүлденуін бақылауды жалғастыру. Ағаштарды түсіне қарай қарау, жәндіктердің үймелеуін белгілеу, гүлдеген ағаштардың сұлулығын айыра білу, ағаштардың пайдасы жөнінде балалардың түсінігінде қалыптастыру. Аллергиясы бар сезгіш балалардың қатысу-қатыспауын ескеру керек. **Еңбек әрекеті: ағаштар мен бұталарды суару.** Мақсат-міндеттер: өз міндеттерін жауапкершілікпен атқаруға тәрбиелеу; өсімдіктерге деген сүйіспеншіліктерін арттыру. Құралдары: су құйғыш. **"Өзіңе жұп тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру мен жүру дағдыларын дамыту. Тәрбиеші ойнаушыларға негізгі түстен бір -бір жалаудан таратады. Даңғыраның белгісімен, шапалақпен – жалауын көтеріп алаңда жүгіреді. Келесі белгімен – даңғыраны бірнеше ұрғылаумен, шапалақпен, "Өзіңе жұп тап"- деген сөзбен, түстері бірдей	**Жазғы гүлдерді бақылау (барқыт гүлі). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың барқыт гүлі жайындағы түсініктерін жетілдіру; барқыттың өзге гүлдерден айырмашылығын айтуға баулу; гүлдерді аялауға тәрбиелеу. Балаларға барқыт гүлдерін қарастыруды ұсыну. Балалардан түсін, жапырақтары мен сабағының ерекшеліктерін білуге шақыру, ұстап-сипау әрекеттерін ұйымдастыру. Барқыт гүлдерінің сары, қызыл-сары түсті болуына, иісі хош екендігіне көңіл аудару. Гүлдің алыстан ортасы сарғыш, күлтешісі қалың қызыл-сары шар тәрізді екендігін байқауға шақыру. Аллергиясы бар сезгіш балалардың қатысу-қатыспауын ескеру керек. **Еңбек әрекеті: гүлзарда өскен гүлдерді суару.** Мақсат-міндеттер: өз міндеттерін жауапкершілікпен атқаруға тәрбиелеу; өсімдіктерге деген сүйіспеншіліктерін арттыру. Құралдары: су құйғыш. **"Көбелекті ұстап алу" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша орнында секіру қимылдарына дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, жігер-күшін, зейінді дамыту; шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу. Ойын барысында педагог балаларды бір затты (көбелекті) ұстап алу мақсатында жоғары секіруге жаттықтырады. Педагог нұсқауларында секіріп, орнына қайта түсуде тепе-теңдікті сақтап, құлап қалмауды ескеру керек. **"Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жұптарға жиналуға және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру.	**Жазғы гүлдерді бақылау (календула). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың календула гүлі жайындағы түсініктерін жетілдіру; календула гүлінің өзге гүлдерден айырмашылығын айтуға баулу; гүлдерді аялауға тәрбиелеу. Балаларға календула гүлдерін қарастыруды ұсыну. Балалардан түсін, жапырақтары мен сабағының ерекшеліктерін білуге шақыру, ұстап-сипау әрекеттерін ұйымдастыру. Календула гүлдерінің пішіні қарапайым, күлтешісі сары түсті болуына, иісі хош екендігіне көңіл аудару. Гүлдердің кеуіп, солып жатса, ұрық беретінін, ұрықтың сырғаға ұқсайтынын көрсету. Аллергиясы бар сезгіш балалардың қатысу-қатыспауын ескеру керек. **Еңбек әрекеті: календула ұрықтарын жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, гүлдерді аялауға тәрбиелеу. Құралдары: қағаз пакеттері. **"Өз ағашыңды тап" қимыл қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу; табиғатты аялауға тәрбиелеу. Педагог белгі берген кезде балалар өз ағаштарына қарай барып, ағашты атап, неге жақсы көретінін бір-екі ауыз сөзбен айтады. **"Аю және ара" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын сөздерін айта отырып, кейіпкерлерді нақ көрсете білуге дағдыландыру, Белгіні естіп тапсырманы жылдам орындай білуге, шыдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Құралдары: аю мен аралардың маскалары, бүлдірген нақпішіндері. Аю болып киінген бала немесе тәрбиеші орындықта отырады	**Жазғы гүлдерді бақылау (түймедақ). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың түймедақ гүлі жайындағы түсініктерін жетілдіру; түймедақтың өзге гүлдерден айырмашылығын айтуға баулу; гүлдерді аялауға тәрбиелеу. Балаларға түймедақты қарастыруды ұсыну. Түймедақтың күлтешісі ақ, күлтеші жапырақтарының өте көп екеніне, ортасы сары болғанына көңіл аудару. Көркем сөз. Жұмбақ. Неткен әсем бұл аймақ! Дала, қар түскендей, аппақ. Қарасаң, сары нүктелер, Ақ мамықтай бишілер. Түймедақты емді өсімдіктерге жатқызатынын түсіндіру, кептірілген күйінде суға бықтырылып ішуге пайдалы екендігін көрсету. **Еңбек әрекеті: гүлзарда өскен гүлдерді суару.** Мақсат-міндеттер: өз міндеттерін жауапкершілікпен атқаруға тәрбиелеу; өсімдіктерге деген сүйіспеншіліктерін арттыру. Құралдары: су құйғыш. **"Пойыз" ойыны.** Тәрбиеші "Пойыз" ойынын ойнауды ұсынады: "Мен паровоз боламын, ал сендер кішкентай вагонсыңдар". Балалар бірінің соңынан бірі алдында тұрғанның киімін ұстап колоннаға тұрады. "Кеттік", – дейді тәрбиеші, балалардың бәрі "шу-шу" деп дабырлап, оның артынан жүре бастайды. Тәрбиеші пойызды бір бағытта, одан кейін екінші бағытта жүргізеді, одан кейін жүруді баяулатады, ақырында тоқтайды да: "Кідіріс" ("Аялдама"), деп хабарлайды. Біраз уақыттан кейін тағы да гудок беріледі де поезд қайтадан жолға аттанады. **"Допты қуып жетіңдер!" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың доппен ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру; допты тура бағытта	**Жазғы гүлдерді бақылау (петуния). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бақта және жазықта өсетін гүлдер туралы білімін жүйелеу және бекіту; петуния гүлінің құрамы неден тұратынын түсіндіріп, гүлдерді суарып, баптау қажеттілігі туралы айтып, қамқорлыққа баулу. Сабағы, түбірі, жапырағы, гүлденуі; гүлдер қалай көбейеді. Жаз басында гүлдер сары болады, содан соң ақ, жаздың аяғында ақшыл көк, қызыл болады; тәңертең гүл күлтесінің ашылып, кешке жабылатындығын айту. Гүлдердің әсемдігін қызықтай білуге тәрбиелеу және топты безендіруге қанша гүл керек болса, сонша жинау. балаларға гүлдер туралы тақпақты оқып беру. "Көктем келді гүл алып", Ө. Тұрманжанов. Көктем тілін ұғайық. Қызғалдақты терейік, Теріп үйге келейік. Көбелектей киінген. Гүлді көріп сүйінген. **Еңбек әрекеті: кеуіп қалған петуниянің тұқымдарын пакеттерге жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, еңбеккорлыққа тәрбиелеу. Аллергиясы бар сезгіш балалардың қатысу-қатыспауын ескеру керек. **"Аю және ара" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын сөздерін айта отырып, кейіпкерлерді нақ көрсете білуге дағдыландыру, белгіні естіп тапсырманы жылдам орындай білуге, шыдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Құралдары: аю мен аралардың маскалары, бүлдірген нақпішіндері (муляждары). Аю болып киінген бала немесе тәрбиеші орындықта отырады (орманында). Ал аралар болып киінген барлық балалар орманға

	жалаулары бар балалар жұп құрады. Әр жұп өз беттерімен фигура жасайды. Жұпсыз қалғандарға ойнаушылар мынадай сөздер айтады: "Арман, Арман, аузыңды ашпай, тезірек жұбыңды таба ғой". Содан кейін белгі бойынша барлығы алаңға жүгіріп келеді: 5-6 рет ойын қайталанады. Ұсыныс: ойында тақ сан ойнаушылар қатысады, тәрбиеші де қатысады. Тәрбиешіде әртүрлі түсті жалаулар болуы керек: ойын қайталанғанда балалардың жалаулары ауысады. Ойыншықтар белгі бойынша өздеріне жұп таңдайды. **"Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: биік емес бөрене үстімен жүріп,екі аяқты бүге отыра секіруге дағдыландыру. **Балалардың еркін ойындары.**	Құралдар: таратпалы медальондар: гүлдер мен аралар. **Балалардың еркін ойындары.**	(орманында). Ал аралар болып киінген барлық балалар орманға бүлдірген теруге барады. Қимылдармен көрсетіп,мынадай сөздерді айтады: Орманында аюдың, Бүлдіргені көп екен, (Екі қолды жайып көрсетеді) Теріп-теріп алайық, (Тереді) Қалтамызға салайық! (Салады) Аю шықты апаннан (Шығады) Бол тезірек қашайық ! (Балалар қашады) Соңғы жол сөздерін айтқанда аю тұрып балаларды қуып, ұстайды. Осылай ойын 2-3 ойнатылады. **Балалардың еркін ойындары.**	домалатып, оны қуып жете білуге дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу; достыққа тәрбиелеу. Педагог балаларды екі топқа бөліп, түзу сызықтың бойына тұрғызып, қай баланың атын атайды, сол бала педагог домалатып жіберген допты тез қуып жетіп, келесі кезекте тұрған балаға береді. 2-3 балаға дейін атап шақыруға болады. **Балалардың еркін ойындары.**	бүлдірген теруге барады. Қимылдармен көрсетіп,мынадай сөздерді айтады: Орманында аюдың, Бүлдіргені көп екен, (Екі қолды жайып көрсетеді) Теріп-теріп алайық, (Тереді) Қалтамызға салайық! (Салады) Аю шықты апаннан (Шығады) Бол тезірек қашайық ! (Балалар қашады) Соңғы жол сөздерін айтқанда аю тұрып балаларды қуып, ұстайды. Осылай ойын 2-3 ойнатылады. **"Допты жоғары лақтырып, қағып ал" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды допты екі қолмен ұстап, жоғары лақтырып, екі қолмен қағып алуға дағдыландыру; ептілікке, зеректікке тәрбиелеу; доппен ойындарға деген қызығушылықты арттыру. **Балалардың еркін ойындары.**
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Бағдаршам - біздің көмекшіміз" атты ата-аналарға кеңес беру.	"Сыпайылық ережелері" тақырыбында жаднамалар.	"Өз-өзіне қызмет көрсетуді үйрету" туралы кеңес.	"Жазғы шынықтыру" тақырыбында жаднама.	"Жазғы қызықтар" суреттер көрмесі.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: ортаңғы « Балдаурен топ »
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 05.08 - 09.08.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Қ.Усипбаева

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. (сөйлеуді дамыту, музыка)				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен баланың жалпы көңіл-күйі туралы әңгіме.				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру. Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру. (еңбек іс-әрекеті)	Ойыншықтарды сөрелерге қою. Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	Бөлме өсімдіктерін суару. Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. (еңбек іс-әрекеті)	Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу. Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдік тәртібін сақтауға тарту; басталған жұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру; балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	Асхана бойынша кезекшілік. (тәрбиешінің көмекшісімен бірге) Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқауларды нақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстел бетіне дұрыс қоюға машықтандыру. (еңбек іс-әрекеті)

	- Дәндер патшалығына саяхат: суреттер мен альбомдар қарау. - көркем шығарма оқып беру, тыңдалған мәтіннің мазмұнын айтқызу; - ыдыстағы дәндерді түрлеріне қарап ажыратып әр ыдысқа бөлу; бөлінген дәндерді санау; - табиғи материалдармен, ермексазбен жұмыс «Дәндер патшалығы» "Ақ шамшық" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойымен отырады, ортаға "жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. "Менің үйім" ойыны Мақсат-міндеттер: балалар әртүрлі бөлшектерден үй құрауды үйренеді. Үйдің бөліктері бар суретті карточкалар таратылады. Балалар сол суреттерден үй құрастырады. Ойын ережелері: балалар әңгіме барысында үйдің бөлшектерін құрайды және орналастырады.	- «Нан - дастархан байлығы» әңгімелесу; шығарма оқып беру, тыңдалған шығарманың мазмұнын айтқызу; - нан қиқымымен ауладағы құстарды қоректендіру және оларды сыртынан бақылау; - нанның суретін салу, ермексаздан мүсіндеу. "Аюға ойыншықтарымызды көрсетеміз" ойыны. Мақсат-міндеттер: ойыншықтарды дұрыс атауға үйрету, ойыншыққа ұқыпты қарауға тәрбиелеу, ұқыпты ойнауды үйрету. Құрал-жабдықтар: әртүрлі ойыншықтар. Тәрбиеші ойыншықтарды қояды, аю балаларға қонаққа келеді, біз оған ойыншықтарымызды көрсетуіміз керек дейді. Балалар сүйікті ойыншығын алып, көрсетіп, ол туралы айтады. "Қонжық орманда жүреді" қимыл жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерін айта жүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Қонжық орманда жүреді, (Екі аяқ иық енінде, қол белде) Маймаңдайды, теңселеді. (Маймаңдау, қонжық жүрісіне еліктеу) Маймаңдайды, теңселеді, Тәтті жидекті тереді. (Шоқайып отыру, саусақтармен еденді соққылау) Ағаштарға жорғалайды, (Екі қол кеуде алдында бүгулі; қолдарды көтеріп-түсіру, аяқтарды, түзе бүгіп, кезек көтеріп-түсіру) - Бал бересің бе? - сұрайды. (Екі алақанды қосып, үйкелеу) - Бал бересің бе? - сұрайды. Жерге түсіп, маймаңдайды. (Маймаңдап жүру) Д. Ахметова	- Нанды қолдан пісіруден анасы мен баласының, әжесі мен немересінің бірлескен әрекетінен алдын-ала дайындалған челлендж материалдарын қарау; - Наубайхана жұмысымен таныстыру; - «аспазшы» сюжетті рөлдік ойынын ойнату; - тақырыпқа сәйкес ата-аналармен бірге ән байқауын ұйымдастыру. "Қапшықта не бар?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту, сөйлеуді дамыту, балалардың сөздік қорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар. Ойын барысы. Тәрбиеші балалардың кез-келгенінен көздерін жұмуды немесе жабуды сұрайды және қапшыққа балаларға таныс ойыншық немесе зат салады. Ойыншылар тәрбиешінің не салғанын көреді, бірақ үндемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынған затты сипаттап берулері тиіс. Бала қолын қапшыққа салып, ойыншықты сипап, оны табуы қажет. Егер ойыншық дұрыс аталса, бала оны өзіне алады, егер жоқ болса, оны қалдырады. Басқа балалар кезекпен ойнайды.	- «Алқапта не өседі?» әңгімелесу, шығарма оқып беру; - Ауладағы өсімдіктер мен шөптерге күтім жасауда қарапайым тапсырмаларды орындату; - «Ғажайып дәндер» ұжымдық жұмыс: дайын суретті дәндермен безендіру "Орманшы" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың кейбір ағаштар мен бұталардың (діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары) пайда болуы туралы білімдерін бекіту. Барысы: педагог бір баланы "орманшы" етіп таңдайды, қалған балалар орманшының көмекшілері болады. "Жұбыңды тап" ойыны. Мақсат-міндеттер: ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға бір сурет-фишкадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түсті фишкалар. Әрбір фишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкалар болмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады.	- «Жемістер мен көкөністер» фестивалі; - Жұмбақтар мен тақпақтар сайысы; - Жапсыру «Менің дәмді достарым»; - «Кім күшті?» жемістер мен көкөністерді сумен жуып, жеуден сайыс ұйымдастыру. "Кімнің үйі тезірек жиналады» ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың көкөністер мен жемістер туралы түсініктерін бекіту, олардың атауын толық айтқызу. Балаларға көкөністер мен жемістердің ойыншықтары таратылады. Екі шеңберде бір көкөніс пен бір жеміс жатыр. Бірі жемістер шеңбері, бірі көкөністер шеңбері деп аталады. Балалар жан-жаққа жүгіріп кетеді. серуендеуге шақырылады. Тәрбиеші белгі бойынша барлығы өз үйін табады. Ойын бірнеше рет қайталанады, ал мұғалім әр уақытта үйлерді ауыстырады

Ертеңгілік жаттығу	"Орман алаңқайында". "Күн шығады". Б.қ. тік тұру, аяқ алшақ; 1-3- қолды алға, жоғары көтеру; Б.қ. "Күнге жылынамыз". Б.қ. қолды артқа ұстау; 1-2- қолды алға созып, алақанды ашып, саусақты қозғалту, иілу; 3-4- б.қ. "Ағаштар қозғалады". Б.қ. қол төменде; 1- қол жоғарыда; 2- оңға, солға иілу. 3-4 б.қ. (дене шынықтыру)
Таңғы ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз) Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	"Кел, санайық санамақ" саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер:балаларды қимылдарды мәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Кел, санайық санамақ, Саусақтарды даралап. Бас бармағым алғашқы, Балаң үйрек жалғасы. Ортан терек атасы, Шылдыр шүмек анасы. Шынашағым балапан Бәріне ортақ алақан.	"Мұқият бол" ойыны. Мақсат-міндеттер: мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу. Балалар бір-бірінің артынан айналып, шеңберге жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердің жанында тұрады, оны барлық балалар көреді. Оның қолында 3 сурет: балық, тастар және балдырлар. Тәрбиешінің белгісі бойынша (ысқырық) балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Педагог кезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1. Балықты көрсеткен кезде, балалар шеңбер бойымен қолдарын сермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде, балалар тізелерін құшақтап отырады. 3. Балдырларды көрсеткенде, балалар бір орында тұрады да, қолдарын жоғары көтеріп, қолдарын жан-жаққа тербеледі. Қай бала қателеседі, сол бала ойыннан шығып қалады.	Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатын көңілді ойындар. Мақсат-міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. "Шапалақты тыңда" ойыны. Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасау. Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен , екі рет шапалақтағанда қолдарын екі жаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. - Балалар, қанша дыбыс естідіңдер?	"Кемпірқосақ" ойыны. Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысы қандай түс айтқанын айтып береді.	"Кім сені шақырды, тап" ойыны. Мақсат-міндеттер: басқа баланың дауысынан танып үйрету. Құрал: арнайы құрал керек емес. Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуі ортаға турып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада турған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Таныса шеңберге тұрады – шақырған бала ортаға тұрады.

Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу "Орман тұрғындары" Мақсат-міндеттер: Жұмбақтар шешу арқылы жануарларды тануға,атауға үйрету.Жануарлардың аттарын жеке атап,топтастыра білуге үйрету.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** **"Әртүрлі бағыттарда жүгіру"** **Мақсат-міндеттер:** **Балаларда әртүрлі бағыттарда жүгіру; тереңдікке (15–20 см биіктіктен) секіру; допты тәрбиешіден 1-1,5 метр арақашықтықта лақтыру дағдыларын дамыту; оқу қызметін пысықтау.**	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** **"Алтын балық"** **(ермексазбен сурет салу)** **Мақсат-міндеттер:** **Балаларды ермексазбен дәстүрлі емес тәсілдермен жұмыс істеуді үйретуді жалғастыру; ұсақ қол маторикасын дамыту; өткен мүсіндеу тәсілдерін бекіту; тегістеу, кесектен үзіп алу; балықтың құрылысы туралы ұғым қалыптастыру: дене пішіні, желбезектер, қанаттар, т.б.**	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** **"Аңдардың төлдері"** **Мақсат-міндеттер:** **Орман мекендеушілері туралы білімдерін бекіту: жануарларды түр сипатынан айыра білу, орман мекендеушілері арасында қарапайым байланыс орната білу қасиеттерін дамыту, олардың өміріне қызығушылық және сезімтал көзқарас тудыру; көру, ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамыту, сөздік қорларын байыту, жандандыру; адам тірі табиғатқа мұқият қарау керек екенін түсінуге тәрбиелеу.**	**Музыкадан ойын-жаттығу** **"Ғажайып әлемі"** **Мақсат-міндеттер:** **«Ертегілер елінде» әуен ырғағы туралы ұғым беру. Балалардың музыкаға қызығушылығын, қабілетін арттыру. Музыкалық әуен арқылы балаларды ойыншықты ұқыпты ұстауға тәрбиелеу.**
Серуенге дайындық	Балаларға жүйелі түрде киініп-шешінуді, киімдерін шкафқа орналастыруды, қолдарын мұқият жууды қалыптастыру. Жууға арналған жаттамақ жаттығуы. Мақсаты: есте сақтау, қабылдау, елестету, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: сабын. Сабындаған кезіңде Ашытады көзіңді. Бола білсең төзімді, Тап-таза етер өзіңді. Тазалықтың досы - Сабын деген осы.				

Серуен	Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: жаз мезгіліндегі ауа-райы туралы мәліметтерді тиянақтау; күннің жазда аспанда биік көтерілетінін байқауға баулу; Жаз кезіндегі киімдердің атауларын үйрену. Жұмбақ жасыру. – Ар жағында орманның, Ар жағында таулардың, Алтын кеспек домалар. (Күн.) - Балалар, қараңдаршы? Күн қайда орналасқан? (Аспанда орналасқан.) - Күннің нелері бар? (Күннің сәулелері бар.) - Күн қалай қыздырады? (Қатты, бүгін күн ыстық.) - Балалар, сендер қайдан білдіңдер, күннің ыстық екенін? Өйткені біз жазғы киімдермен жүрміз. - Күндіз күн жоғары да тұрғандықтан, күн ыстық болады, ал таңертең мен кешке күн салқын болады. Күн көзі төмендейді. - Күн жазда аспанға биік көтерілілгендіктен, далада ыстық болады, жеміс-көкөніс піседі, гүлдер гүлдейді, біз де өзгеше киінеміз. Еңбек әрекеті: табиғи материалдарды жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу. "Қасқыр мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын желісі, шарты бойынша баулу, белгі бойынша бір аймаққа жиналып және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа, зеректікке тәрбиелеу. Педагог балалармен бірге "қасқырды" таңдайды. Қалған балалар "қояндар" болады. Педагог белгісінен кейін "қояндар" әртүрлі бағыттарда жүгіріп, қасқырдан қашады. "Қасқыр" ұстап алған "қояндар" саны 5-6-ға жеткенде, "қасқыр" ауысады. Құралдары: "қояндарға" медальондар, "қасқырға" маска.	Торғайды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсаты: торғайдың сыртқы түрінің ерекшеліктері туралы білімді тереңдету, балалардың назарын және есте сақтауын дамыту; торғайдың қыстап қалатын құс екендігін еске түсіріп, қамқорлыққа тәрбиелеу. Балаларға сұрақтар: - Торғай қандай? - Ол не жейді? - Қалай дыбыстайды? Торғай – кең далада тіршілік ететін әнші құс. Денесі сопақша, басы дөңгелек, тұмсығы үшбұрышты, қанаты ұзын, сұрғылт, боз түсті болып келеді. Балаларға тақпақ оқу: Торғай, торғай, тоқылдақ, Жерден тары шоқып ап, Бөтегесі бұлтиып, Шық-шық етіп отырмақ. Еңбек әрекеті: учаскедегі гүлзарларды тазалау. Мақсаты: еңбекке дағдыландыру; ересектерге көмек көрсетуге ынталандыру. Аллергиясы бар сезгіш балалардың қатысу-қатыспауын ескеру керек. "Түлкі мен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шарты бойынша, белгі бойынша қимылдауға жаттықтыру; кейіпкерлердің қимылдарына еліктеуге ынталандыру;ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Бұл ойынға балалар 7-8 ден бөлініп ойнайды. Топ ішінде бір баланы "түлкі" етіп сайлап, қалған балаларды "балапандар" деп, әрқайсына медальон тағып, ойын ойналады. Ойында "балапандар" "түлкі" кейіпкеріне ұсталып қалмауы үшін, тәрбиеші көмегімен белгі бойынша ойынды бастап аяқтауы тиіс. Балалар шапшаң кең аймақты айнала қашуы тиіс. Құралдары: балаларға медальондар, жүргізушіге - маска.	Көбелекті бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсаты: көбелектің қимылын, түр-түсі, қанаттарын бақылау. Жұмбақ жасыру. Гүл ұшып гүлге қонады, Гүл бақшам гүлге толады. (Көбелек.) Балалар, жаз келді. Барлық жәндік атаулы оянды. - Қазір сендермен бірге, көбелекті бақылап көрейік. Гүлге қонып отырған көбелекті қарайықшы. Қараңдаршы, көбелекте не бар? (Қанаттар.) Қанаттарында әдемі өрнектер бар екен. Көбелекті қанатынан ұстауға болмайды, өйткені олар өте нәзік. Қанаттары сынып, ұша алмай қалады. Еңбек әрекеті: құрғақ бұтақтарды жинау. Мақсаты: қол еңбекке баулу. "Ормандағы аюда" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "аю" "оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, олар ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады.	Көшеде кетіп бара жатқан көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсаты: балаларға жеңіл және жүк көлігін ажырата білуге үйрету,байқағыштықты дамыту, өз ойларын дұрыс жеткізе білу. Балалармен көшеде кетіп бара жатқан көліктерді қарастыру, оларды жүк, жеңіл көліктерге жіктеуді үйрену. Жұмбақ жасыру. Көлік туралы жұмбақтар Кеудесінде жаны жоқ, Тамырында қаны жоқ: Май жейді, Су ішеді. Бұл не екен балалар? (Машина) Еңбек әрекеті: учаскені бұтақтар мен тастардан тазарту. Мақсаты: балаларды еңбекке баулу. "Көліктердің дыбысын ажырат" ойыны. Әр түрлі көліктердің дыбыстарын тәрбиеші балаларға тыңдатқызады. Балалар ажыратуға тырысады. Мақсаты: балалардың ойлау қабілетін дамыта отырып, есте сақтау қабілетін арттыру, байқампаздыққа баулу. Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыс. Мақсаты: қозғалыс,ептілік пен жылдамдықты дамыту. Балалардың еркін ойыны. "Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу.	"Бақбақ" гүлін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсаты: "бақбақ"гүлімен таныстыруды жалғастыру; ой-қиялын дамыту. Жұмбақ жасыру. Өзіне шап-шақ, Киген қалпағы аппақ. Балалар тұр қаптап. (Бақбақ.) - Балалар, қараңдаршы? Мынау не? - Дұрыс. Бұл бақбақ гүлі. - Гүл қандай? (Қалпағы мен сабағы болады.) - Бақбақтың қалпағы дөңгелек, ақ және үлпілдек. Егерде үлпілдекті үрлесең, олар ұшып кетеді (тәрбиеші үрлеп көрсетеді). - Сабағы қандай? (Сабағы жіңішке, ұзын, жасыл.) - Балалар, жаңбыр жауар алдында, бақбақ өзінің күлтелерін жинап алады, ал күннің көзі шыққан кезде қайтадан ашады. Балаларға бақбақтың гүлдеп болғанынан кейін, күлтешісі мамықты шарға айналатынын, мамықтары желмен ұшқанда, ұрықтары түскен жерде қалып, жаңа гүлдің өсуін қамтамасыз ететінін түсіндіру. Еңбек әрекеті: гүлзарларды тазалау. Мақсаты: еңбекке баулу, берілген тапсырмаларды мұқият орындауға үйрету. "Бағбан мен гүлдер" қимылды ойыны. Мақсаты:ептілік пен шапшаңдықты дамыту, алаңның қарсы бөлігіне құғыншыдан асқанептілікпен қашып өтуге үйрену. Дене тәрбиесі бойынша жекелей жұмыс: кеңістікті бағдарлауға арналған жаттығулар. Балалардың еркін ойыны. "Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. Мақсаты: балалардың кегли арасымен баяу және епті лекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер.

	"Ұстап ал" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттер:ептілік пен шапшаңдықтарын дамыту. Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыстар: кеңістікті бағдарлауды жәнеептілікті дамыту. Мақсат-міндеттер: допты лақтыру мен қағып алу жаттығулары. Балалардың еркін ойыны.	"Теректей биік болып өсейік" жаттығуы. Мақсаты: балаларды бір бағытта аяқ ұшына тұрып, тепе-теңдікті сақтап, жүруге дағдыландыру; жүруде қолдарды жоғары көтеріп, аяқты өкшеге тигізбен жүре білу қабілетін дамыту. Балалардың еркін ойыны.	Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. "Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. Мақсаты: балалардың кегли арасымен баяу жәнеептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. Балалардың еркін ойыны.	Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. Еңбек әрекеті: қол өнері сабақтарына табиғи материалдарды жинау. Мақсаты: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. Балалардың еркін ойыны.	Балалардың еркін ойыны.
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Түскі ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз) Мақсаты: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Түскі ұйқы	Тыныш ұйқыға кетуге жағдай жасау.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Енді ояндыңдар, төсектен тұрыңдар. Әдемі ирек жолдармен, Лақтарша біз ойнақтап, Тастан - тасқа секіріп, Жалаң аяқ жүреміз. Табанымызды уқалаймыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)				

Бесін ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз) Мақсаты: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	"Үйшікте кім тұрады?" ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың жануарлар туралы білімін, дыбыстарды дұрыс айту іскерлігін бекіту. «Үйшікте кім тұрады?» деген сұраққа кім үйшікте тұрса, сол балалар ғана жауап береді (балалар жануарлардың дыбысын салады). Тәрбиеші балаларды бірнеше топқа бөледі (3-4-5). Балалар өздеріне таныс құстарды немесе жануарларды қозғалыспен көрсетеді. Әр топ орындықтардан өздеріне үйшік жасайды. Тәрбиеші балаларға әркім өз үйшігінде болатынын, сосын өздері бейнелейтін жануарлардың дауысымен айқайлайтынын айтады. Сосын тәрбиеші әр топпен балалар көрсететін дыбыстарды қайталайды. Содан кейін ол кезекпен барлық үйшікке жақын келіп, есігін қағады да: Тақ-тақ-тақ, бұл үйшікте кім тұрады? – деп сұрайды. Балалар жануарлар немесе құстар дауысымен жауап береді. Тәрбиеші үйшіктерде кім тұратынын табады. "Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ұй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын, ой-құиялын даиыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік, тағы басқалар). Педагог балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жөнінде алдын-ала әңгімелеседі (кірпіш қалаушы, жүргізуші, жүк тасушы). Балалар құрылысқа қажет материалдарды таңдап, өзара кім қандай рөлді атқаратыны туралы келіседі.	Саусақтарға арналған жаттығу. Бас бармақ -әкем, Балан үйрек – шешем, Ортан түйрек – ағам, Шылдыр шүмек – әпкем, Кішкентай бөбек – мен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз /бесеуміз/ "Гүл дүкені" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: гүлдерді (түймедақ, бақбақ, қоңыраугүл) және түстерді ажырата білу, тез атау, басқалардың арасынан қажетті гүлді табу қабілеттерін бекіту; балаларды өсімдіктердің түсі бойынша топтастыруға, әдемі гүлшоқтарын жасауға үйрету. Барысы: үстелде әртүрлі пішіндегі түрлі түсті жапырақшалары тұрады. Балалар өздеріне ұнаған жапырақшаларын таңдап, олардың түсін атайды және таңдалған жапырақшаларға түсі бойынша және пішіні бойынша сәйкес келетін гүлді табады.	"Кірпіжан" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды диалогқа белсенді қатысып, көркем сөз айтуға бейімдеу; коммуникативті, сөйлеу қабілеттірен дамыту. - Кірпіжан, кірпіжан, Қайда жортып барасың? Орманнан, орманнан Нені іздеп аларсың? - Жолым көп, жолым көп, Қоректерді іздеймін. Кездейсоқ, кездейсоқ Иіскеп жүріп, табамын. Д. Ахметова. "Кейіпкердің сөздерін жалғастыр" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі бір ертегідегі кез келген кейіпкердің айтқан сөздерін ары қарай жалғастыруға ынталандыру; байланыстырып сөйлеу мәдениетін, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту, сөздік қорды байыту; ертегілер әлеміне деген тұрақты қызығушылықты арттыру; халық ауыз әдебиеті үлгілеріне деген сүйіспеншілік сезіміне тәрбиелеу. Құралдар. Түрлі ертегілер бойынша белгілі сюжеттер салынған суреттер.	"Ей! Бауырсақ, Бауырсақ!" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың дене мүшелерін жаттықтырып, бұлшық еттерін дамыту. - Ей, Бауырсақ, Бауырсақ! Сенің басың домалақ, Бұлақ ақса алдыңда, Түсіп кетпе, абайла! Ақыл айтамыз бізден, Өте ғойшы көпірден. Көпірден өтсен, алға! Тура жолмен адымда! Үстел үсті ойыны: "Суретті құрастыр". Мақсат-міндеттер: бөлшектерден тұтас бір бөлікті құрастыруды үйрету, балалардың қабылдауын және байқағыштығын дамыту. "Не, қайда мекендейді?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың аң-құстардың, үй жануарлырының тіршілігі туралы түсініктерін тиянақтау; сөздік қорын байыту; есте сақтау, ойлау, байланыстырып сөйлеу қабілеттерін; дүниетанымын кеңейту. Құралдар: ан-құстарды, үй жануарлырының және мекедерінің суреттері.	"Ойыншықтарды жөндейміз" рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер, дене мүшелері салынатын пластик қуыршақтар, лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқаруды ұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі, "шеберлер"сынық ойыншықты зерттеп, жөндейді. "Жидек теруі" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жидекке шығу, шөп, бұта арасынан іздеу, теру, себепке салу әрекеттеріне машықтандыру; жидекті теру үшін еңбек керектігін түсіндіру; коммуникативті қабілеттерді дамыту. Құралдары: себеттер, жидектердің нақпішіндері. Ойын аула жағдайында ұйымдастырылса, алдын-ала шығып, бұтақтарға жұмсақ қызыл түсті қағаздан шиыршықтарды (жидектерді) жапсырып, шөп арасына шашыратып қоюға болады.

Балалармен жеке жұмыс	"Суретті тап"ойыны. (балалар тобымен жұмыс) Мақсат-міндеттер: есте сақтау, зейінді дамыту. Балаларға суретті белгілі уақыт көлемінде көрсету. Одан кейін балалардың көзін жұмуларын сұрау, көптеген суреттердің ішінен бірінші қараған суретін тауып алу.	Көркем әдебиет шығармаларын оқу. Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту.	Өздері білетін ертегілері бойынша суреттерді қарау. Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру; балалардың сөздік қорларын, байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Құралдары: ертегілер сюжеттері бейнеленген суреттер.	"Тап, кім шақырды?" ойыны. Мақсат-міндеттер: есту қабілеттерін жаттықтыру, балалардың өз құрбы-құрдастарына достық қатынастарын, зейінін, есін, бірігіп ойнауға деген тілектерін тәрбиелеу. Балаларға қарамай кім шақырғанын тек дауыс бойынша табу, оның атын дұрыс атау. Дауысын өзгертпей, атын қатты айту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойын ережесін түсіндіреді: - Бүгін біз балаларды дауысы бойынша табамыз. Балалар көзін жұмады да, тек кім шақырғанын тауып оның атын айтады. Осыдан кейін тәрбиеші ойыншылардың біреуін қасына шақырады. Ол келіп, көзін жұмады, ал жүргізуші ойынға қатысушылардың бірінің қасына келіп, белгі береді, ол оның атын қатты дауыспен айтады.	Көркем әдебиет шығармаларын оқу. Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту.
Серуенге дайындық	Серуенге деген құштарлықты ояту, серуенге қажетті құралдарды әзірлеу, балалармен жеке сұхбат жүргізу, киімдерді реттілікпен кию: жейде, шалбар, бас киім және аяқ киім.				

Серуен	Күнді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: күнге қызығушылықты арттыру. Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы. Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. "Күнім, күнім..." Күнім, күнім, қайдасың? Түннен бері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылы нұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңа толған алаңға Достарымды шақырамын. Д. Ахметова. "Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Балалардың алаңның бір шетінде тұрады. Тәрбиеші: "Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады", – дейді. Балалар бүкіл алаңда жүгіріп жүр. "Жаңбыр! Тез үйге жүріңдер!" деген белгіні естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиеші қайтадан: "Күн шықты! Барыңдар, серуендеңдер", – дейді, ойын қайта басталады. "Қапты көлденең нысанға лақтыру" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: дәлдікке, ептілікке бейімдеу, біл қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. Балалардың еркін ойыны. Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ	Торғайды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: торғайдың қимыл-қозғалыстарында, сыртқы келбетінде өзге құстарға ұқсамастықты байқауға, атауға дағдыландыру; қамқорлыққа тәрбиелеу. Шыр-шыр еткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштарды қорғайды. Таспен атып торғайды Ұя бұзған оңбайды. Құс өкпелеп кетеді, Бақшамызға қонбайды. "Аққу-қаздар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: белгі берісімен бір бағытта тез жүгіруге жаттықтыру; ойын шартын бұзбауға бейімдеу; бір-біріне соғылмауға дағдыландыру; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. балалар алаңның бір жағына, педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортаңғы екі шетінде екі (таңдалған) бала "қасқыр" рөлін атқарып тұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Біз ұшамыз жылы жаққа, Қайтқымыз келеді ошаққа! Осы сөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар" "аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алу - баланы қолмен тигізу болып саналады. Педагог алдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады. Ойын қарапайым түрде де ойнатылады: педагогтің қалауынша "қасқырларды" қоспауға болады. Жаттығу ойындары: допты жерге лақтырып, әуелі екі қолмен, кейін бір	Көбелекті бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: көбелек туралы түсініктерді тиянақтау; жәндіктер әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Көбелек - ау, көбелек, Әдемісің гүлдейсің. Ұстап сені не керек? Ойнамайсың күлмейсің. "Көбелекті ұстап алу" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша орнында секіру қимылдарына дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, жігер-күшін, зейінді дамыту; шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу. Ойын барысында педагог балаларды бір затты (көбелекті) ұстап алу мақсатында жоғары секіруге жаттықтырады. Педагог нұсқауларында секіріп, орнына қайта түсуде тепе-теңдікті сақтап, құламауды ескеру керек. "Бағбан мен гүлдер" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттер: ептілік пен шапшаңдықты дамыту, алаңның қарсы бөлігіне қуғыншыдан асқан ептілікпен қашып өтуге үйрену. Дене тәрбиесі бойынша жекелей жұмыс: кеңістікті бағдарлауға арналған жаттығулар. Балалардың еркін ойыны. Еңбек әрекеті: гүлзардағы гүлдерді суару. Мақсат-міндеттер: өз міндеттерін қызығушылықпен атқаруға тәрбиелеу; өсімдіктерге деген сүйіпеншіліктерін арттыру. Балалардың еркін ойыны: жақсы көретін ойыншықтармен ойнау. Мақсат-міндеттер: ойын бойынша жолдастарымен бірігіп ойнауға үйрету. Балалардың еркін ойындары.	Шиені бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: шие ағашы туралы алған білімдерін бекіту, ол гүлденген кездегі әдемілігін сезінуге үйрету. Шие бар менің бағымда Өзім бағып өсірген. Тұр толықсып бабында Мөлдір шырын несібем. "Аю мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды белгі, мәтін сөздері бойынша қимылдауға дағдыландыру: бір-біріне соғылмай, жүгіріп, секіріп жүру және жан-жаққа шашырап жүгіру; шапшаңдыққы, зеректікке, жылдамдыққа баулу. Ойын шарты. Бұл ойынға балалар 7-8 ден бөлініп ойнайды. Топ ішінде бір баланы "аю" етіп сайлап, қалған балаларды "қояндар" болады. Ойында қояндар аюға ұсталып қалмауы үшін, тәрбиеші көмегімен белгі бойынша ойынды бастап аяқтауы тиіс. Балалар шапшаң кең бөлмені айнала қашуы тиіс. Құралдары: "қояндарға" медальондар, "аюға", масқа. "Кегльді қағып ал" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. Еңбек әрекеті: табиғи материалдарды жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу, қол еңбегіне қажет материалдарды жинау. Балалардың еркін ойындары.	Бақбақ гүлін бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: бақбақ гүліне деген қызығушылықты арттыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу. - Балалар, мен сендерге осы «Бақбақ» гүлі туралы ертегі оқып берейін,мұқият тыңдайық. Көктем келді. Бір күні көгал арасынан кішкентай бақбақ гүлі шығып жан-жағына қарап: -Қызық! Ертең мен өскенде қандай болар едім? - деп ойланады. Бір кезде жай жаңбыр жауады, бақбақ оданда жоғары өсіп, аспандағы күнді көреді. - Мәссаған! Анау күн секілді жап жарық болып өссем ғой?-деп армандайды. Оны естіген күн жымия төменге қарап,бақбақ гүлді сары түске айналдырады. Күн сайын ол сарғайып жәндіктердің күні болады. Арада күндер өтеді бақбақ гүлі аспанда жылжып бара жатқан аппақ,үлпілдеген бұлттарды көреді. - Мәссаған! Менде анау бұлттар секілді аппақ болсам ғой! - дейді. Жоғарыдағы бұлттар төменге қарап, әлгі бақбақты аяғы бар бұлтқа айналдырады. Кенеттен жел соғып бұлттар жан-жаққа ұша бастайды, алыс-алыс жерлерге. Бірақ ұшқан бұлттар қонған жерлерінде алдымен сары күн түстес, содан соң ақ бұлт түстес болып, осылайша бақбақ гүлдері пайда болған екен. "Ормандағы аюда" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке

	бұталардан, жапырақтардан тазалау. Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.	қолмен допты қағып алуға жаттықтыру. Еңбек әрекеті: қол өнері сабақтарына табиғи материалдарды жинау. Мақсат-міндеттер: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. "Жолмен (жалғыз аяқ жолмен) жүрейік" ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың "жіңішке" жолмен, тепе-теңдікті сақтап жүру амалына дағдыландыру; мұқияттылыққа тәрбиелеу. Тәрбиеші өзіне балаларды шақырады да суретті көрсетіп, жолдың қандай түзу екеніне назар аударады (аралығы 20-30см екі қатар сызық). Бұдан кейін балаларға, сызықтан шықпастан, осы жол бойымен қыдыруды ұсынады. Балалар бірінің артынан бірі бір бағытпен жүреді де сол тәртіппен қайта қайтады. Бұл ойынды учаскеде өткізген жақсы. Балалардың бір-бірімен соқтықпасы үшін, ойынға бір мезгілде 5-6 адам қатыстырылады. Ойынның күрделенуі: басқа кішкентай, құм салынған қапшықты. қолды белге қойып, жүру әдісі. Балалардың еркін ойындары.			жидектерді жинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "аю" "оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, оларды қуалап, ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. "Қапты көлденең нысанға лақтыру" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: дәлдікке, ептілікке бейімдеу, біл қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау. Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. (коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту) Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. (шығармашылық дағдылар, музыка) Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. (шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру) Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. (танымдық дағдылар) Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Дұрыс сөйлеп үйренеміз" атты ата-аналарға арналған жаднамалар.	"Өзіне-өзі қызмет көрсете алу" тақырыбында кеңес беру.	"Менің баламның сүйікті ісі" тақырыбында лэпбук жасау.	"Үй жағдайында дамыту ойындарына жағдай жасау" атты ата-аналарға арналған жаднама.	"Воскобовичтің дамытушы ойындары" тақырыбында ата-аналарға кеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят »бб
Топ: ортаңғы « Балдаурен топ »
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 12.08 - 16.08.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Қ.Усипбаева

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	"Күн сәулесінен сақтанайық!" атты ата-аналарға жаднама.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету.	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру.	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафтарта тұрған ойыншықтар мен құралдарды реттеп, тазалықты орнатуға тарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру.	**Бөлме өсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауға бейімдеу (құрап қалған жапырақтарды алып тастау), күтуге деген қызығушылықтарын ояту, ересектерге қолқабыс танытуға тәрбиелеу.	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.

	"Сыпайы бол" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға сөздерді сыпай түрде айтуға дағдыландыру. **Санамақты мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәніне сай қимылдарды жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Екі көз бен қос құлақ, Бір бас пенен бір мұрын. Нешеу болды қос шырақ, Санап шығар кім бұрын?! Екі аяқ пен екі қол, Бір ауыз бен бір тілің ... Нешеу болды қане, бол, Санап шығар кім бұрын?! Сұқ саусағым суға барды, Ортаң қолым орақ орды. Аты жоғым ағаш жарды, Жұмсамапты алақаным, Тек шынашақ-балапанын. (М. Қуанышбеков)	**"Лото" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды топтастыруға, олардың жалпы атауын айтқызуға дағдыландыру; зейінді, қабылдауды, ойлау қабілетін дамыту. Балалар берілген суреттерді топтарға жинайды: ойыншықтар, киім, тамақ және т. б. бойынша. **"Пойыз келе жатыр" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Пойыз келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, Тоқ-тақ-тоқ. (Саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін басқандай тықылдату) Жылдам келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, тоқ-тоқ. (Саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін басқандай тықылдату) Барлық бала күтіп қалды: Алақан, алақан! (Алақандарды жайып, өзара уқалау) Қуанышпен қарсы алады: - Алақай! Алақай! (Алақандармен шапалақтау)	**"Би билеген баламыз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың жағымды эмоцияларын, дене мүшелерін дамыту.. Жаттығу жасап көреміз, (Адымдау) Қолды көкке көтереміз, (Қолдар жоғары) Түсіріп белге төмен, (Қол белде) Еңкейеміз, еңкейеміз. (Оң-сол жаққа еңкею) Өкше қойып, басамыз, (Оң жақ өкше, адымдау) Өкше қойып, басамыз. (Сол жақ өкше, адымдау) Міне, қандай әдемі, (Қол белде, бас шайқау) Би билеген баламыз. (Шапалақтау) "**Суретті құрастыр" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектерден тұтас бөлік құрауға үйрету.	**"Бір сөзбен ата" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға көкөністерді, жемістерді жалпылауға және оларды бір сөзбен атауға үйрету. **"Толқиды теңіз" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балалар ойын алаңында айналып жүріп: «Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқиды теңіз төрт» - сөз жолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша: Толқын мұз бол!"- дегенде балалар қозғалмай қалу керек.	**"Лото "Қысқы және жазғы ойын-сауықтар"" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазғы және қысқы ойын-сауықтар жайындағы түсініктерін нығайту; екі топқа бөлуге дағдыландыру; зейінді, байқауды дамыту. Құралдары: жазғы және қысқы ойын-сауықтар туралы сурет-карточкалар. **"Түймеше" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды мәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Тоқ-тоқ, тоқ-тоқ, саусағым, Соққылайды томпағым. Түймешені, түймешені, Басып, басып таппадым. Д. Ахметова

Ертеңгілік жаттығу	**Таңғы жаттығу кешені: "Орамал"** Жүру және жүгіру, бірінің соңынан бірі жүру. Аяқтың ұшымен жүру. Шеңберге тұру. Орамалды көрсетіңдер. Аяқты сәл алшақ қойып, қолды артқа жасырамыз. Қолды алға созып,қайтадан жасыру. (3 рет қайталау) Келесі қолға орамлды ауыстырып,осы жаттығуды қайталау. Орамалды орнына қою. Тағы солай отырып, орамалды орнына қойып, тұру,отырып, орамалды алып жүру. Орамалды сол қолына алып осы қимылдарды қайталау. Қаздар қанат қағады,аяқты жәй қойып,қолды түсіру. Қолды жанына созып,сермеу және "га-га-га" - деп түсіру. (4 рет қайталау) Қаздар дыбыстайды. Аяқты алшақ қойып, қолды түсіру. Алға еңкейіп,қолды артқа жіберу, "ш-ш-ш" - деп айту. Қаздар жем шоқиды. Аяқты жәй қойып,қолды түсіру. Қолды тізеге қойып отыру. Басты түсіріп,тұру Тыныс алу. Орамалды үрлеу. Бірінің соңынан бірі жүру. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Кемпірқосақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысы қандай түс айтқанын айтып береді.	**"Тым-тырақай" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамуты. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер орнасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал, тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады.			

Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Үй жануарларына арналған үйлер" Мақсат-міндеттер: Құрастыру үшін қажетті бөліктерді атау және таңдау қабілеттерін дамытуға ықпал ету, көмектесуге деген ықыласты тәрбиелеу, үй жануарлары туралы білімдерін бекіту.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Көңілді ойындар" Мақсат-міндеттер: Балаларда бағытты өзгертіп жүгіру қабілеттерін дамыту; тақтайдың үстімен тізе мен саусақтарға сүйеніп, төрт тағандап өрмелеу және бір орында тұрып, арқаннан биікке секіріп, жерге табанмен түсу жаттығуларын жасаудағы дағдыларын дамыту.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** В. Сутеев "Үш мысық" (әңгімелеу) Мақсат-міндеттер: Балаларды әңгімені зейін қойып тыңдауға үйретуді жалғастыру; әңгімені мазмұндай білуге үйрету; тілдерін дамыту, сөйлеу дағдыларын қалыптастыру; сөздік қорларын молайту; анық, көркем сөйлеуге тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Көңілді доп" Мақсат-міндеттер: Балаларға сурет салудың дәстүрлі емес тәсілдерін үйретуді жалғастыру; дөңгелек пішінді заттар жайлы түсініктерін қалыптастыру; негізгі үш түс жайлы білімдерін бекіту: мақта таяқшаларымен біркелкі бастыру біліктіліктерін дамыту; өз жұмыстарынан нәтиже шығаруға қызығушылықтарын арттыру; Шыдамдылыққа, эстетикалық қабылдауларын тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Денсаулық әуені" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Белсенділікке, ынтымақтастық қабілеттілікке, музыкалық және шығармашылық ойын шараларына белсенді қатысуға деген ұмтылысқа тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларға жүйелі түрде киініп-шешінуді, киімдерін шкафқа орналастыруды, қолдарын мұқият жууды қалыптастыру.				
Серуен	**Шырша ағашын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: шырша ағашы туралы түсініктерді тиянақтау; балалардың сөздік қорын толықтыру; ағаштар әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Балаларды шыршаға жақын апарып, ол туралы тақпақ, жұмбақтарын еске түсіріп айту. Басқа ағаштар қыста жалаңаш тұрғанда,ал шырша қысты күні ерекше сұлу екендігін аңғарту. Шыршаның негізгі түсін, неліктен жапырақтардың жоқ болғанын сұрау. - Шыршаны қашан болмасын тамашалап қарауға болады, себебі ол әрқашан жап жасыл, суықтан қорықпайды. - Шыршаның бұтақтарында жапырақтардың орнына қылқандар бар. Қылқандар түспейді, сондықтан	**Жәндіктерді бақылау (ара). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: аралардың тіршілігіне деген қызығушылықты арттыру; аралардың адамға беретін пайдасын білуге үйрету; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Жұмбақ. Ыжылдап ұшады, Гүлдерге қонады, Шырынын сорады, ұясына жинайды. Түр-түсі сары-ала, Аталады ... (Ара.) Жаз мезгілінде аралардың ұшып, гүлдерге қонып жүргенін бақылау, қорытынды жасау. Аралардың өсімдіктерге, адамға өте пайдалы екендігін түсіндіру. Аралар шығаратын балы аюлардың жақсы көретінін ескерту.	**Аспанды және бұлтты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға аспанның әсемдігін көруге үйрету; қадағалау барысында бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін айтуға бейімдеу; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылағанда қадағалауды дамыту. Ашық аспанда бұлтты байқау жеңілірек, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін, мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын, немесе, керісінше,азайып және еритінін атап өтуге болады. Тақпақ. - Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың?	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жел туралы мағлұматты толықтыру; желдің түрлерімен таныстыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Әңгімелесу. - Жел дегеніміз не? - Жел қандай болады? - Жел қалай пайда болады? - Жел не үшін қажет? - Жел бізге керек пе, жоқ па? - Желді көрмесек қалай сеземіз? - Жел қай жақтан соғып тұр? Жаттығу. Жел соғады бетімізге, Тербеледі ағаштар. Тыныш - тыныш отырыңдар, Биік - биік ағаштар. **"Аққу-қаздар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: белгі берісімен бір бағытта тез жүгіруге жаттықтыру; ойын	**Құм мен топырақтың қасиеттерін бақылау (ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау) (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: құм мен топырақтың қасиеттерін анықтау, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау. Топыраққа (жер, құм, саз), қазу, қопсыту арқылы назар аудару. Құм мен жер (топырақ) арасында қандай ортақ нәрсе бар. Ауамен, сумен бірге топырақ тіршілік өсімдіктерді қоректік көзі, сумен қамтамасыз ететін жердің жұмсақ қабаты «топырақ» деп аталады. Топырақтың негізгі қасиеті – құнарлығы. Топырақтың құрамында әртүрлі қажетті қоректік заттар су, ауа, саз, құм, шірінді болады. Топырақтың беткі қабаты қоңыр түсті болып келеді. Сазды жерлерге су көп сіңеді,

	қыста үстіне түскен қар бұталарды сындырмайды, қылқандардың арасынан жерге түсіп кетеді. - Шырша өте пайдалы ағаш, ол ауаны тазартып,денеміздің сау болуына көмектеседі. Жасыл желек жамылған Міне, сұлу шыршамыз Инелері тағылған Қандай сұлу шыршамыз! **Еңбек әрекеті: ауланы құрап түскен жапырақтардан тазарту.** Мақсат-міндеттер: тәрбиешіге көмектесуге тәрбиелеу; бастаған істі аяғына дейін жеткізу **"Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: биік емес бөрене үстімен жүріп, екі аяқты бүге отыра секіруге дағдыландыру. **"Құ түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "құ түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Құ түлкі, сен қайдасың?" деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "құ түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "құ түлкіден" қашып құтылу керек. "Құ түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан бала ұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін.	Ауа райының салқындауы байланысты жәндіктер жоғалатынын айту. **"Аю және ара" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын сөздерін айта отырып, кейіпкерлерді нақ көрсете білуге дағдыландыру; белгіні естіп тапсырманы жылдам орындай білуге, шыдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Аю болып киінген бала немесе тәрбиеші орындықта отырады (орманында). Ал аралар болып киінген барлық балалар орманға бүлдірген теруге барады. Қимылдармен көрсетіп, мынадай сөздерді айтады: Орманында аюдың, Бүлдіргені көп екен, (Екі қолды жайып көрсетеді) Теріп-теріп алайық, (Тереді) Қалтамызға салайық! (Салады) Аю шықты апаннан (шығады) Бол тезірек қашайық ! (Балалар қашады) Соңғы жол сөздерін айтқанда аю тұрып балаларды қуып, ұстайды. Осылай ойын 2-3 ойнатылады. Құралдары: аю мен аралардың маскалары, бүлдірген нақпішіндері (муляждары). **Еңбек әрекеті: орындықтарды, құмсалғыш шеттерін құмнан тазалау, сыпыру.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру, тазалыққа бейімдеу. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **Балалардың еркін ойыны.**	- Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **Еңбек әрекеті: құраған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен).** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. Аллергиясы бар, сезгіш балалардың қатысуы-қатыспауын ескеру. **"Мысық пен тышқандар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай қимылдауға, берілген рөлдерді атқаруға, шартты бұзбауға бейімдеу; қимыл-қозғалыс координациясын, кеңістікті бағдарлауды дамыту; жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынға жүргізуші бала "мысық" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - "тышқандар". "Мысық" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. "Тышқандар" алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, тышқандардың қимылына еліктеп, "мысыққа" қарай жүреді. Тышқан шықты інінен, "Сағат неше болды?"- деп, Бауды тартып қалып еді, Дүңгірледі барлық жер. Тышқан қорқып қайтадан, Кіріп кетті ініне. Соңғы сөздерді естіген "мысық" "тышқандарға" қарай жүгіріп, қуалап, оларды ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталғандар келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "мысық" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. **"Шеңберден шеңберге" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды	шартын бұзбауға бейімдеу; бір-біріне соғылмауға дағдыландыру; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортаңғы екі шетінде екі (таңдалған) бала "қасқыр" рөлін атқарып тұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Біз ұшамыз жылы жаққа, Қайтқымыз келеді ошаққа! Осы сөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар" "аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алу - баланы қолмен тигізу болып саналады. Педагог алдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады. Ойын қарапайым түрде де ойнатылады: педагогтің қалауынша "қасқырларды" қоспауға болады. Жаттығу ойындары: допты жерге лақтырып, әуелі екі қолмен, кейін бір қолмен допты қағып алуға жаттықтыру. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар. **Еңбек әрекеті: гүлзарда өскен гүлдерге су құю.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа, бірлікке, еңбекқорлыққа баулу. Құралдары: балаларға су құйғыштар.	сондықтан көпке дейін кеппейді. Құмды жер суды өткізеді, сондықтан тез кебеді. Қай жерде өскін тез өседі. **Еңбек әрекеті: майда қиыршық тастарды жинау.** Мақсат-міндеттер: ойын алаңындағы тастарды жинау, балаларды тазалыққа дағдыландыру. **"Аю мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі, мәтін сөздері бойынша қимылдауға дағдыландыру: белгілі аймақта бір-біріне соғылмай, жүгіріп, секіріп жүру және жан-жаққа шашырап жүгіру; шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққа баулу. Ойын шарты. Бұл ойынға балалар 7-8 ден бөлініп ойнайды. Топ ішінде бір баланы "аю" етіп сайлап, қалған балаларды "қояндар" болады. Ойында қояндар аюға ұсталып қалмауы үшін, тәрбиеші көмегімен белгі бойынша ойынды бастап аяқтауы тиіс. Балалар шапшаң кең бөлмені айнала қашуы тиіс. Құралдары: "қояндарға" медальондар, "аюға", масқа. **"Түсін тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлау, түстердің арасынан негізгі түстерді ажырата білу қабілетін қалыптастыру. Дене тәрбиесіндегі арналған ойын: балаларда екі аяғымен алға қарай секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа секіру, жылдам жүгіру. **Балалардың еркін ойыны.**

	Балалардың еркін ойыны.		жерде жатқан бір шеңберден екінші шеңберге секіріп өтуге машықтандыру; секіріп жылжуда мұқиятты болуға, шеңбердің шетін баспауға дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Құралдары: үш-төрт шеңбер. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсаты: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.	**Балалардың еркін ойыны.**	
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай аппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ұйқы	Тыныш ұйқыға кетуге жағдай жасау.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Ояндық па бәріміз? Бір-бірімізге қараймыз. Күлімдейміз бәріміз. Керіліп созылып, Ақырын қане тұрамыз. Орнымызда жүреміз, Енді доп болып секіреміз. Адымдап жүреміз. **(дене шынықтыру)**				

Бесін ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)** Мақсаты: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына "Сиқырлы қапшық" әкеледі. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан" шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Қалтадан қолын шығарып, затты көрсетеді. **"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер мамандығы туралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды (шприц, термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету.	**"Шұбар тауық" үстел үсті театры.** Мақсат-міндеттер: ертегінің мазмұнын түсінуге үйрету, ертегілердегі кейіпкерлерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **"Өзіңе жұп тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір-біріне итерместен жүгіруге үйрету, үлкен құрылыс ойыншықтарымен ойнау.	**"Тәртіпке келтір" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды "орнына қою", "орнына апару"етістіктерін қолдана отырып сөйлем құруға үйрету. Құралдар: түрлі-түсті текшелер жиынтығы (әр түсті текшеден 2-3-тен болуы тиіс) және 4 кішкентай түрлі-түсті қораптар. Ойын барысы: Тәрбиеші балалардың назарын текшелерге аударады және олардың қандай түс екенін сұрайды. - Енді сендер қуыршақтың текшелерді қораптарға қалай салатынын көресіз. (Үстелге түрлі-түсті қораптар қойылады) - Қуыршаққа қараңыз, ол не істейді? (Қуыршақ қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады) - Иә, ол қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады. Бұны қуыршақ жасады? - Сары текшелерді қай қорапқа салу керек? Сары қорапқа дұрыс айтасыңдар. - Сол сияқты, көк текшені көк қорапқа, жасыл текшені жасыл қорапқа салады. **"Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың үй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын, ой-құиялын дамыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік, тағы басқалар). Педагог балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жөнінде алдын-ала әңгімелеседі (кірпіш қалаушы, жүргізуші, жүк тасушы). Балалар құрылысқа қажет материалдарды таңдап, өзара кім қандай рөлді атқаратыны туралы келіседі.	**"Дәрігерге не керек?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер мамандығы туралы түсініктерін тиянақтау, қолданатын құралдарды айтқызып, сөздік қорды жетілдіру; есте сақтау, ойлау, сөйлеуді қабілеттерін дамыту. Құралдары: дәрігер және басқа мамандар қолданатын құрал-заттар немесе кесілген суреттер. Балалар дәрігерге қажет құралдарды іріктеп, атайды, не үшін қажет екендігін түсіндіруге тырысады. **"Жидек теруге" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жидекке шығу, шөп, бұта арасынан іздеу, теру, себепке салу әрекеттеріне машықтандыру; жидекті теру үшін еңбек керектігін түсіндіру; коммуникативтік қабілеттерді дамыту. Құралдары: себеттер, жидектердің нақпішіндері. Ойын аула жағдайында ұйымдастырылса, алдын-ала шығып, бұтақтарға жұмсақ қызыл түсті қағаздан шиыршықтарды (жидектерді) жапсырып, шөп арасына шашыратып қоюға болады.	**"Қонақтарды қарсы алу" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: қонақтарды қарсы алу туралы білімдерін жетілдіру. Балалардың рөл таңдаудағы талпыныстарын құптау, ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **"Біз естиміз-жасаймыз"ойыны.** Мақсат-міндеттер: мәтін бойынша естіген сөздерді, қимылмен көрсетуге дағдыландыру; ой-қимылды, пантомикалық қабілеттерді дамыту.

Балалармен жеке жұмыс	**"Пішіні бойынша таңда" (топпен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардың пішінін дұрыс атау.	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту	**"Сөйлем құрастыру".** Мақсаты:Мақсат-міндеттер:	**"Кімге нені береміз?" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жуан-жіңішке, биік-аласа, қалың-жұқа ұғымдарын жетілдіру; заттарды салыстыруға дағдыландыру; өз ойын жеткізе білуге машықтандыру.	**"Жаз" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарау.** Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру; балалардың сөздік қорларын, байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Құралдары: жаз мезгіліне байланысты бейнеленген суреттер.
Серуенге дайындық	Балалармен серуенге шығуға қатысты киіну алгоритімін жетілдіру. - Қанеки, қуанамыз да күлеміз! Бірақ алдымен рет-ретімен киінеміз.				
Серуен	**Қылқан жапырақты ағаштарды бақылауды жалғастыру (шырша, қарағай). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қылқан ағаштардың қасиеттерін салыстыруға дағдыландыру; ағаштарға деген қамқорлықты тәрбиелеу. Ағаштарға қарап, сипаттау. Қарағай: діңі - қоңыр, бұтақтарында ашық жасыл, ұзын инелері бар. Олардың қыста да, жазда да түсін өзгертпейтіні туралы айту. Шырша инелерінің түсі қою жасыл, ұзындығы қысқа. **"Жұбыңды тап" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың бірін-бірі қақпай, кеңістікте жүгіре білу, түстерді ажырата білу, зерек болу қабілеттерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға жалаушадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті жалаушалары бар балалар, жұп	**Жәндіктерді бақылау (шыбын). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жәндіктерге қызығушылық туғызу; шыбынның тіршілігін байқауға тарту. Жұмбақ Шидім, шидім, шидім құс, Ши басына қонған құс. Қарқаралы қара құс, Хан басына қонған құс. (Шыбын.) Жаз мезгілінде шыбын-шіркейлерлің өмір сүруін, олардың тастар мен жапырақтардың астына тығылуын бақылау, қорытынды жасау. Шыбын даладағы заттарға қонып, адамның үйіндегі ыдысқа қона жүретінін көрсету. Соның нәтижесінде іш құрылысына зиян келтіру мүмкін. Басты ереже: шыбынды үйге кіргізбеу, ыдыс-аяқ мен тағамдарды жабық жерге қою, жеміс-көкөніс, жидектерді жуу. Ауа райының салқындауы байланысты жәндіктер жоғалатынын айту. **"Күн - түн" ойыны.** Мақсат-міндеттер:	**Жаңбырлы ауа-райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: табиғи құбылыстары туралы білімді бекіту; ауа-райының құбылмалы екендігін түсіндіру; табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Жаңбырлы күні қажет заттарды еске түсіру. "Жаңбыр". Аспанда бұлт түйілді, Жерде ойнатты құйынды. Табиғат отпен қол қойып, Ақырып бұлтқа бұйырды. Жу егінді, бақшаны! Көшедегі бас шаңды Бұлт бұйрықтан. М. Жаманбалинов. **"Кім бірініші?" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тура бағытта белгі бойынша жылдам жүгіруге машықтандыру; шапшаңдыққа, зеректікке, достық қарым-қатынастарға тәрбиелеу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Педагогтің белгісі бойынша	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: желдің қасиеттерін еске түсіру, жел бағытын анықтауға арналған ойыншықтарды (зырылдауықты) пайдаланып ойнауға машықтандыру. **"Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды белгі бойынша жұптарға жиналуға және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы медальондар: гүлдер мен аралар. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар. **Еңбек әрекеті: қол өнері**	**Құмның қасиеттерін бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: құмның ылғалдылығын қамтамасыз етуге машықтандыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Тәжірибе жасау: "Біз әжемізге тәтті нан пісіреміз" (дымқыл құмнан мүсіндер жасау) **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Балалардың алаңның бір шетінде тұрады. Тәрбиеші: "Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады", – дейді. Балалар бүкіл алаңда жүгіріп жүр. "Жаңбыр! Тез үйге жүріңдер!" деген белгіні естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиеші қайтадан: "Күн шықты! Барыңдар, серуендеңдер", – дейді, ойын қайта басталады.

	болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдар: түрл түсті жалаулар. **Еңбек әрекеті: орындықтарды құмнан тазалау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **"Теректей биік болып өсейік" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта аяқ ұшына тұрып, тепе-теңдікті сақтап, жүруге дағдыландыру; жүруде қолдарды жоғары көтеріп, аяқты өкшені бастай жүре білу қабілетін дамыту. **Балалардың еркін ойыны.**	ұйымшылдықпен ойнай білуге баулу. Балалар көңілді шеңбер жасап тұрады. Жүргізуші: "Күн!" - десе балалар қозғалып жүреді, қимылдайды, "Түн!" - десе балалар қимылсыз, ұйқыға кеткендей қатып қалады. Осы сәтте бір бала ойын шартын бұзса, ойыннан шығарылады. Дұрыс ойнаған балалармен ойын жалғасын табады. **"Жел көбік" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың шеңберді құрып, шеңберде ойнай білуге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады. Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеңіп шар. Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып. Өлеңді айта жүріп, балалар шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды" деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бар дауыстарымен "Тарс етті", - дейді де, тізерлеп отырады. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрып, қайтадан шеңберге тұрады, ойын қайтадан басталады. **Еңбек әрекеті: гүлдердің тұқымдарын жинау.** Мақсат-міндеттер: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. Құралдары: қағаз қалташалары. **Балалардың еркін ойыны.**	балалар тура бағытта, белгіленген межеге дейін жүгіріп баруы керек. Ең бірінші болып межеге жеткен топ балалары, жеңіске жетеді. Педагог барлық жұптарды мақтайды. Жүгіру жолы балалар үшін қауіпсіз болуын педагог ескеру керек. **"Теректей биік болып өсейік" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер:балаларды бір бағытта аяқ ұшына тұрып, тепе-теңдікті сақтап, жүруге дағдыландыру; жүруде қолдарды жоғары көтеріп, аяқты өкшені баспай жүре білу қабілетін дамыту. **Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойыны.**	**сабақтарына табиғи материалдарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. **Балалардың еркін ойыны.**	**"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. **Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойыны.**
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Салауатты өмір салты" туралы ата-аналармен әңгіме.	"Күн сәулесінен сақтанайық!" атты ата-аналарға жаднама.	"Жаздағы-дәрумендер" тақырыбында лэпбуктар әзірлеу.	Ата-аналар сұраныстары бойынша кеңес.	"Балалармен демалыс күнді қалай өткізуге болады?" тақырыбында кеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: ортаңғы « Балдаурен топ »
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 19.08 - 23.08.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Қ.Усипбаева

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен баланың жалпы көңіл-күйі туралы әңгіме.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Асхана бойынша кезекшілік.** (тәрбиешінің көмекшісімен бірге) Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқауларды нақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстел бетіне дұрыс қоюға машықтандыру. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру. **(еңбек іс-әрекеті)**

	"Қуырмаш" саусаққа арналған жаттығу. Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қошақанға бар! Сен тұр – құлыншаққа бар! Сен тұр – лаққа бар! Сен тұр – бұзауқанға бар! Сен тұр – ботаңа бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат. **"Лото-жануарлар" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: Үй жануарлары мен жабайы жануарларды топтастыруға және жалпы атауларын атауға үйрету. Зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: үй жануарлары мен жабайы жануарлардың суреттері бойынша.	**"Құлыншақтар шапшаң екен" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды тақпақты мәнерлеп айтуға тарту; артикуляцияны, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. **"Құлыншақтар шапшаң екен".** Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерін айта жүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін, жағымды эмоцияны дамыту. Құлыншақтар шапшаң екен, Шабуылмен шапқан екен. Тігідік-тігідік шабады, Тентек желден озады. Құлақтары тікірейген, Жалдары желкілдеген. Тігідік-тігідік шабады, Тентек желден озады. Д. Ахметова. **"Сыпайы бол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға сөздерді сыпай түрде айтуға дағдыландыру. Мысалы: ботақан, қошақан, құлыншақ, қозықан. Құралдары: үй жануарлары төлдерінің суреттері.	**"Менің төлі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарларлың төлдерін атауға дағдыландыру, білімдерін тиянақтау; есте сақтау, қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың және төлдерінің суреттері. **"Суретті құрастыр" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектерден тұтас бөлік құрауға үйрету. Жануарлардың суреттерін бөліктерге бөліп, олардан тұтас бір сурет шығаруға үйрету.	**"Ою саламыз" саусақ жыттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау, елестету қабілетін, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Ою саламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққа жинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек, (Шеңбер салу) Ирек, (Толқындар жасау) Қанат, (Қос қолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып, тігінен көрсету) Көбелек. (Қос қолды айқастырып, бұлғау) Д. Ахметова. **"Бір сөзбен ата" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға үй және жабайы жануарларды жалпылауға және оларды бір сөзбен атауға үйрету.	**"Лото "Жануарлар"" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: үй жануарлары мен жабайы жануарларды топтастыруға және жалпы атауларын атауға үйрету; зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: үй жануарлары мен жабайы жануарлардың суреттері бойынша. **"Қонжық орманда жүреді" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерін айта жүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Қонжық орманда жүреді, (Екі аяқ иық енінде, қол белде) Маймаңдайды, теңселеді. (Маймаңдау, қонжық жүрісіне еліктеу) Маймаңдайды, теңселеді, Тәтті жидекті тереді. (Отыру, саусақтармен еденді соққылау) Ағаштарға жорғалайды, (Екі қол кеуде алдында бүгулі; қолдарды көтеріп-түсіру, аяқтарды, түзе бүгіп, кезек көтеріп-түсіру) - Бал бересің бе? - сұрайды. (Екі алақанды қосып, үйкелеу) - Бал бересің бе? - сұрайды. Жерге түсіп, маймаңдайды. (Маймаңдап жүру) Д. Ахметова
Ертеңгілік жаттығу	**"Қуыршақпен ойнаймыз".** Б.қ. тік тұру, аяқ алшақ, қуыршақ төменде; 1-2 қуыршақты алға ұстау, жоғары көтеру; (3рет) 3-4 б.қ. Аяқ алшақ, қуыршақ алда; 1-2 денені оңға, солға бұру, б.қ. келу; Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау. 1-4 алға еңкею - "Қуыршақтар билейді". 5-6 б.қ. келу; (3рет) Б.қ. 1-2- отырып қуыршақты еденге қою; 3-4 тік тұру. Қуыршақпен оңға, солға айналу (2реттен). **(дене шынықтыру)**				

Таңғы ас	Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Біз де" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зерек болып, ойын желісіне белсенді қатысуға баулу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатынасушылар қаз-қатар отырады. Ойын бастаушы жиналғандардың алдына шығып, әңгіме айта бастайды. Егер бастаушы ойнаушылар қосылатын сөз айтса, басқалар "біз де" деп қосылып айтады да, балалардың қосылмайтын сөзі болса, "біз де" деп айтуға болмайды. Байқамай қосылып, әлгі сөзді айтып қалған бала ойынға қатынасушылардың тілегін орындап, айып тартады. Айыптан ән салып, не тақпақ айтып, не би билеп құтыла алады. Ойын жүргізуші: Мен көлге барам, Ойынға қатынасушылар: Біз де! Ойын жүргізуші: Онан үйрек ұстап алам. Ойынға қатынасушылар: Біз де! Ойын жүргізуші: Үйректің жарымын күшігіме берем. Ойынға қатынасушылар: Біз де! Ойын жүргізуші: Күшігім жейді. Осы кезде біреу: "Біз де" деп қалса, ойын тоқтайды. Әлгі қателескен бала айып тартады. Бұдан соң ойын қайта басталады. Ойын жүргізуші әңгімені ары қарай құрай береді. Ойын тілді еркін меңгеріп, ойды жеткізе білуге жаттықтырады.[	**"Сөздер тізбегі" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі топтама немесе ортақ тақырыпқа байланысты сөздерді тізбекке салып, арасында қайталамай, айтып ойнауға машықтандыру; сөздік қорын байыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрады. Педагог белгілі тақырыпты ұсынады, балалар бір-бірінен соң кезекпен осы тақырыпқа (топтамаға) жататын сөздерді айтып жатады. Мысалы: үй жануарлары - ат, сиыр, ешкі, түйе және тағы басқа сөздер.	**"Айна" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ептілікке, шыдамдылыққа, зейінін қалыптастыруға машықтандыру, есту қабілетін дамыту. Балаларға ойын бастаушы әртүрлі қимылдар көтереді. Қалғандары сол қимылды айнытпай, дәл қайталауы тиіс. Екеуден жұптасып, бірі - айна, бірі - сондағы сұлба болып ойнауға да болады. Орындарын ауыстыра алады.	**"Ұшты, ұшты не ұшты?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ненің ұшатынын, ненің ұшпайтынын, аңғарымпаздыққа тәрбиелейді. Ойынға қатысушыларға бастаушының сөзін қалт жібермей бағып отыру шарт. Ұшатын құс не зат айтылса, қолдарын жоғары көтереді де, ұшпайтын зат айтылса тырп етпей отырады. Қателескен бала айып тартып тақпақ айтады не ән салады. Екі рет жаңылса айып шарты, ұлғая түседі. Бастаушы ойынды былай жүргізеді: Ұшты - ұшты сұңқар ұшты! Ұшты - ұшты қарға ұшты! Ұшты - ұшты арба ұшты! Ұшты - ұшты дауыл ұшты! Ұшты - ұшты ұшақ ұшты! Ұшты - ұшты торғай ұшты! Ұшты - ұшты жылан ұшты! Осылайша жүргізілген ойында жаңылмаған ойыншы жеңеді.	**"Тым-тырақай" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды, бірнеше бала шеңбер орнасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал, тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады.

Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Менің сүйікті үй жануарым" Мақсат-міндеттер: Балалардың жалпы үй жануарлары туралы білімдерін толықтыру, пысықтау.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Сүйікті үй жануарым" Мақсат-міндеттер: Балаларда жіптен бір жанымен аттап секіру және қиғаш тақтайдың үстімен төрт тағандап, тізе мен саусаққа сүйеніп жаттығулар жасау техникаларын бекіту; оқу қызметін пысықтау; сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін жетілдіру.	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Менің кішкентай мысығым" Мақсат-міндеттер: Балалардың үй жануарлары туралы білімдерін кеңейту; бірнеше бөліктерден мысық бейнесін құрастыруды, пішінін анықтауға үйрету; пішіндерді 2 бөлікке кесіп (шаршыны - үшбұрышқа), төртбұрышты дөңгелектеуге (бұрыштарды қиып) түрлендіру қабілетін қалыптастыру; қиялды, ұсақ және жалпы моториканы дамыту; үй жануарларына деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Біздің жанымызда не мекендейді?" Мақсаты: Балаларға үй жануарлары (мысық, ит) туралы түсінік қалыптастыру, жануарлар денесінің бөліктері туралы білімді бекіту; балалардың сөздік қорын байыту (үй жануарларының сыртқы ерекшеліктері мен әдеттері), зейінді, жұмбақтарды шеше білуді дамыту; жануарларға деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Аңдар әлеміне саяхат" Мақсаты: Берілген тапсырманы зейін қойып орындауға үйрету. Ойын арқылы балалардың қимыл іс - әрекетін дамыту. Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ұжым болып бірлесіп ойнауға тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларға жүйелі түрде киініп-шешінуді, киімдерін шкафқа орналастыруды, қолдарын мұқият жууды қалыптастыру.				
Серуен	**Құмырсқаларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда құмырсқалар тіршілігі жөніндегі түсініктерді қалыптастыру; жәндіктер әлеміне деген қызығушылықты арттыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Педагог жүгіріп өтіп жатқан құмырсқаларға көңіл аударады. Құмырсқалардың бірігіп, бір ұяда мекендейтінін, өте шапшаң, еңбекқор, ұйымшыл жәндіктер болғандығын көрсету, түсіндіру. Құмырсқалардың күші өте мол екендігін, жапырақты, бұтақтарды немесе құрттарды, салмағына қарамай, көтеріп тасымалдайтынын бақылату. "Құмырсқалар". Жанталасқан жәндіктер, Шынжырдай тізіліп жүгірген, Бірігіп алыпты алады, Зәулім ұяны салады. Д. Ахметова **"Мысық пен тышқандар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай қимылдауға, берілген рөлдерді атқаруға, шартты бұзбауға бейімдеу; қимыл-қозғалыс координациясын, кеңістікті бағдарлауды дамыту; жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынға жүргізуші бала "мысық" болып тағайындалады (таңдалады), қалған	**Алыстан, көшеде өткен ит немесе мысықты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың үй жануарларына деген қызығушылықты арттыру; ит немесе мысықтың адам үшін пайдалы екендігін, үй жануарының пайдасы көру үшін, оны жақсы күту керектігін түсіндіру; қамқорлыққа тәрбиелеу. Егер мысық не ит осы күні көшеде көрінбесе, фото суреттерін тақтаға іліп, бақылауға болады. Балаларға ит пен мысықтың ұқсастығы мен айырмашылығын байқап айтуға ұсыну. Балалар білген үй жануарлары туралы тақпақтарды сұрау. Балаларға далада жүрген жануарларды қолмен ұстауға қажет еместігін, қауіпті мүмкін болу екендігін айту; мысық пен итті, үй жануарларын емдеу туралы жалпы мәлімет беру. **Еңбек әрекеті: жерге түскен құраған жапырақтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдылан дамыту. **"Үрпек төбет" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бұзбай ойнауға баулу; бір бағытта, бірін-бірін қақпай, жеделдеп жүгіруге жаттықтыру;	**Ауладағы құстарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға құстарды алдымен көзбен көрмей, дыбыстарынан танып, атауға машықтандыру; құстардың тіршілігіне деген қызығушылықты арттыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу; сөздік қорын молайту. Педагог балаларға бақылау алдында, құстардың дыбыстарын тыңдап, учаскіде қандай құстардың ұшып жүргенін айтуға шақырады. Балаларға: "Қарға қарқылдайды, торғай шырылдайды, сауысқан шықылықтайды", - деп айтқызу. Тақпақты мәнерлеп айтқызу. "Сауысқан". Әсем айлы түнде де, Шуақ шашқан күнде де Ұясынан бір шықпай, Отыр қалай тұншықпай! Аяй ма екен көйлегін – Көйлегі оның – ой, керім! Алтындаған пүліш. Ф. Оңғарсынова **"Түлкі мен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгі бойынша қимылдауға жаттықтыру; кейіпкерлердің қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Бұл ойынға балалар 7-8	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды, түрлі белгілерге қарап, желді бақылауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Балалар педагогтің сұрауы бойынша жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап желдің болғанын байқайды; желдің баяу не қатты соққанын, жылы не суық екенін айтады. Жұмбақ. Шаңдатып, шашыратып топырақты, Шайқап бұтақты, желпілдетіп жапырақты, Ұшып келді көзге көрінбейтін кейіпкер. Танысаң, бұл құбылыс ... (Жел.) Д. Ахметова. **"Аттар"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру мен жүру дағдыларын дамыту. Балалар екі бірдей топқа бөлінеді. Біреулері – аттар болады, басқалары – шабарман болады. Шабарманның қолында - ауыздық. Аланның басқа жағында- аттар жайылатын жер, бұнда аттар тұрады, басқа жағында	**Көлеңкені бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: көлеңке құбылысына қызығушылықты ояту; көлеңкенің жарық, күнмен тікелей байланысын көрсету; бақылағыштыққа тәрбиелеу; жағымды эмоцияларды дамыту. Педагог көлеңкенің тек күн (жарық) түскенде пайда болатынын көрсетіп, түсіндіреді. Абай Құнанбайұлы Көлеңке басын ұзартып, Алысты көзден жасырса; Күнді уақыт қызартып, Көк жиектен асырса... Іс-тәжірибеде балаларға ұнаған қимылдарды жасатып, көлеңкенің айнадай тура сол қимылдарды қайталайтынын, көлеңкенің тек қара, сұр түсті екенін байқату. **"Мысық пен тышқандар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Қырынан қойылған гимнастикалық тышқандарға арналған орын қоршалады. Мысық таңдап алынады. Ол үлкен орындыққа немесе кесілген ағаштың түбіріне отырады. Тышқандар індерінде отырады.

	ойыншылар - "тышқандар". "Мысық" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. "Тышқандар" алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, тышқандардың қимылына еліктеп, "мысыққа" қарай жүреді. Тышқан шықты інінен, "Сағат неше болды?"- деп, Бауды тартып қалып еді, Дүңгірледі барлық жер. Тышқан қорқып қайтадан, Кіріп кетті ініне. Соңғы сөздерді естіген "мысық" "тышқандарға" қарай жүгіріп, қуалап, оларды ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталғандар келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "мысық" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. **Еңбек әрекеті: бақшадағы көкөністерді суаруға баулу.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдылан дамыту. **"Шеңберден шеңберге" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды жерде жатқан бір шеңберден екінші шеңберге секіріп өтуге машықтандыру; секіріп жылжуда мұқиятты болуға, шеңбердің шетін баспауға дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Құралдары: үш-төрт шеңбер. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.	ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалардың біреуі төбетті бейнелейді; ол кілем үстінде жатады, басын алға созылған қолымен аяғына қояды. Қалған балалар жай ғана оған жақындай түседі, ал тәрбиеші осы кезде былай дейді: Алдыңғы екі аяққа басын сұғып, Әнеки, жалбыр төбет жатыр сұлық. Белгісіз жатқаны ұйықтап, яки қалғып, Момақан, сырты пішіні жуас салғырт. Ояталық жақындап барайық та, Қайтер екен содан соң – қарайық та. Төбет орнынан ұшып тұрып үре бастайды. Балалар қаша жөнеледі. Төбет оларды қуа жөнеледі. Балалардың бәрі жан-жаққа қашып тығылады. Төбет қайтадан кілемге жатады. Ойын жаңа бастаушымен қайта басталады. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.	ден бөлініп ойнайды. Топ ішінде бір баланы "түлкі" етіп сайлап, қалған балаларды "балапандар" деп, әрқайсына медальон тағып, ойын ойналады. Ойында "балапандар" "түлкі" кейіпкеріне ұсталып қалмауы үшін, тәрбиеші көмегімен белгі бойынша ойынды бастап аяқтауы тиіс. Балалар шапшаң кең аймақты айнала қашуы тиіс. Құралдары: балаларға медальондар, жүргізушіге - маска. **Еңбек әрекеті: орындықтарды құмнан тазалау.** Мақсат-міндеттер:қарапайым еңбек дағдылан дамыту. **"Кегльді қағып ал" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.	шабармандар. Тәрбиеші: "Шабармандар, тұрыңдар, тезірек аттарды дайындаңдар!" - дегенде шабармандар аттан түсіп, аттарды жайылымға жіберіп, өздерінің орындарына барады. "Шабармандар, аттарыңды ұстаңдар",- дегенде әрқайсысы өздерінің аттарын ұстайды. "Аттарыңды ат қораға апарыңдар",- дегенде апарады. Ойын 3-4 рет қайталанады. **Еңбек әрекеті: құмсалғыштың шеттерін құмнан тазалау.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдылан дамыту. **"Жүгіріп допты қағып ал" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, ептілікке, доппен ойнауға баулу. Балалар ойын алаңында еркін тұрады. Тәрбиеші үлкен әдемі доппен балаларға қарама-қарсы тұрады. (қашықтығы 1,5-2м) Тәрбиеші "Бір лақтырамын, екі лақтырамын, үш лақтырамын, кім жүйрік қағып алсын!" - деп допты лақтырады да өзі қағып алып: "Қаға алмадыңдар қайта жүгіріңдер", - дейді. Балалар өз орындарына қайта барып тұрады. Ойын жалғасады. Ойын кезінде балалардың қағып алуына мүмкіндік жасап, қойып жүреді. Қалған балалар соңына еріп жүреді. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.	Тәрбиеші былай дейді: - Тышқанға сақшы санап өзін мысық, Жатады ұйықтағансып көзін қысып. Тышқандар індерінен жүгіріп шығып (сатының баспалдақтары арасынан өтеді немесе жіптен секіреді), жүгіре бастайды. Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: - Тыныштыңдар, тышқандар, бекерге шулап күлменңдер. Ұйқыға жатқан мысықты оятып алып жүрменңдер, - дейді. Бұл – мысыққа берілген белгі; ол орындықтан түседі, төрт аяқтап тұрады, керіледі, қатты даусын шығарып «мияу» дейді де індеріне қашып бара жатқан тышқандарды ұстай бастайды. Ойындарды басқа тышқандармен 3-4 рет қайталауға болады. Алғашқыда мысықтың рөліне мықтылау, тез қимылдайтын балалады, ал кейін істеген ісін мақтап қойып, ұялшақтау балаларды да қоюға болады. **"Теректей биік болып өсейік" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта аяқ ұшына тұрып, тепе-теңдікті сақтап, жүруге дағдыландыру; жүруде қолдарды жоғары көтеріп, аяқты өкшені баспай жүре білу қабілетін дамыту. **Еңбек әрекеті: табиғи материалдарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу, қол еңбегіне қажет материалдарды жинау. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.

Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	Түскі асқа назар аударту, тамақтану мәдениетін қалыптастыру.				
Түскі ұйқы	Тыныш ұйқыға кетуге жағдай жасау.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан тұрғанда , бірден төсектен тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін еркін шығару. 2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдарын жанында ұстап, аяқтарын көтеріп велосипед тебу. Төсектен тұрғызу. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Бесін асқа назар аударту; үстелде отыру мәдениетін қалыптастыру, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыстар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**"Не өзгерді?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлауды дамыту , есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Ойын барысы. Педагог ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға қарауға ұсынады. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші балалардан көздерін жұмуларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып, жасырып қояды. Балалардан көздерін ашуды сұрап, не өзгергенін сұрайды. Балалар жауап береді. Ойын осылай жалғаса береді. **"Шұбар тауық" ертегісі мәнерлеп оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларды ертегіні мұқият тыңдауға және көруге, кейіпкерлерді тани білуге, ертегілерге деген сүйіспеншілікті арттыру.	**"Қапшықта не бар?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту, сөйлеуді дамыту, балалардың сөздік қорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар. Ойын барысы. Тәрбиеші балалардың кез-келгенінен көздерін жұмуды немесе жабуды сұрайды және қапшыққа балаларға таныс ойыншық немесе зат салады. Ойыншылар тәрбиешінің не салғанын көреді, бірақ үндемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынған затты сипаттап берулері тиіс. Бала қолын қапшыққа салып, ойыншықты сипап, оны табуы қажет. Егер ойыншық дұрыс аталса, бала оны өзіне алады, егер жоқ болса, оны қалдырады. Басқа балалар кезекпен ойнайды. **"Бауырсақ" ертегісін кейіпкерлендіру.** Мақсат-міндеттер: ертегі мазмұнын балалардың естеріне түсіріп,сұрақтарға толық жауап	**"Құыршақ бөлмесін жасаймыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жиһаз және оның мақсаты туралы білімді бекіту. Құрал-жабдықтар: балалар жиһазының заттары. Ойын барысы. Тәрбиеші балаларға: "Алуа құыршағына жаңа жиһаз сатып алды, бірақ ол оны бөлмеге қалай қою керектігін білмей тұр. Оған жиһаз қоюға көмектесейік". Тәрбиеші балалармен бірге үстелді ортаға қояды. Үстелдің қажеттілігі туралы, балалардан сұрайды. Мысалы, Әсем: Бұл үстел, біз оны бөлменің ортасына қоямыз. Құыршақ онда тамақтанатын болады. Орындықты үстелдің жанына қою керек, ол оған отырады. Осылай әр жиһаздың қажеттілігін балалар сипаттап, айтып береді. **"Дүкен" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке, еңбекті құрметтей білуге, сыпайыгершілікке, ізгілікке, адалдыққа баулу.	**"Не қалай дыбыстайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: келісілген сөйлеуді дамыту, сөздерді алдағы уақытта дұрыс үйлестіруге үйрету. Жануарлардың ойыншықтары: қораз,торай, балапан, мысық, күшік. Ойын барысы: Мұғалім балаларға дауысы арқылы жануарды анықтауды ұсынады. Тәрбиеші: Кукареку! Бұл не?. Әтеш. Ол не істейді? Ол шақырады. Хрю-хрю-хрю... Бұл не? Торай. Ол не істейді? Ол қорылдайды. Шиқ-шиқ! Бұл не? Балапан. Ол не істейді? Шиқылдайды. Кря-кря-кря... Бұл кім? Үйрек. Ол не істейді? Мылжың. Мияу-мияу... Бұл не? Мысық. Ол не істейді? Мияулайды. Ав-Ав... Бұл не? Күшік. Ол не істейді? Абалайды. **"Киіз басу" рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға киізді басу әрекеттеріне машықтандыру; ересектердің еңбегіне деген	**"Домино", "Лото" үстел үсті ойындары.** Мақсат-міндеттер: ойлау қабілеттерін дамыту, ұқыптылық пен бастаған істі соңына дейін жеткізуді қалыптастыру. **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың автобуста жүру ережелеріне баулу; жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобус салонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақнамасы. "Жүргізушіні" рөліне қалаған бала шығады, қалғаны жолаушылар болып, қолдарына "билет" алады. Педагог алдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді.

		берулерін қадағалау. Тіл байлықтарын дамыту. Артистік өнерге машықтандыру, дауыс ырғағын өзгерте отырып, кейіпкерлердің дауысына сала білуге үйрету. Ойын барысы: Автор: Ерте-ерте-ертеде шал мен кемпір тұрыпты. Бір күні шал кемпіріне айтады. Шал (1-бала): Кемпір-ау, маған бауырсақ пісіріп берші. Кемпір (2-бала): Неден пісірейін? Ұн жоқ қой. Шал: Әй, кемпір, қойманың түбін қырып көрсең. Бір бауырсақ пісіретін ұн табылар. Автор: Кемпір солай істеді. Қойма түбін қырып-қырып екі уыс ұн табады да. Қаймақ қосып, қамыр илейді. Бауырсақты майға пісіріп, терезе алдына суытуға қояды. Жата-жата жалыққан бауырсақ терезе алдынан домалап түсіп, жолға шығып, домалап кетеді. Жолда домалап келе жатса, алдынан қоян шығады. Қоян (3-бала): Бауырсақ! Бауырсақ! Мен сені жеп қоямын! Бауырсақ (4-бала): Жоқ, сен мені жеме, қоян, мен өлең айтып беремін, тыңдап көрші. Әже қойма қырнаған, Екі уыс ұн жинаған, Қаймаққа илеген, Майға пісірген, Терезе алдына суытқан, Бауырсақпын домалақ! Атадан кеттім, Әжеден кеттім, Қоян сенен де кетемін! Автор: Бауырсақ алға қарай домалап кетеді, қоян қалып қояды. Бауырсақ орман ішіиен домалап келе жатқанда, алдынан қасқыр шығады. Қасқыр (5-бала): Бауырсақ! Бауырсақ! Мен сені жеп қоямын! Бауырсақ: Жоқ, сен мені жеме, мен өлең айтып беремін, тыңдап көрші. Бауырсақтың әні. Автор: Бауырсақ домалап кетеді.	Қажетті құралдар: ойыншықтар, ыдыс-аяқтар, тағам түрлерінің ойыншықтары, ақ халат, қалпақ, есеп шот, қағаздан жасалған дөңгелектер. Ойын шарты. Бұл ойынды әуелі жеке-жеке ойнатып, әбден жаттыққаннан кейін үш дүкенді қатар ашып ойынды күрделендіру. Балаларды рөлдерге бөлу: 2 бала сатушы, 1 бала кассир, қалғандары тұтынушылар. Тәрбиеші ойын ережесін түсіндіреді. Ереже бойынша сатушылар да, тұтынушылар да бір-бірімен сыпайы сөйлеседі. Бір затты сатып алған соң, рахмет айтуды ұмытпауы керек. Сатушыда өз кезегінде "Тағы да келіп тұрыңыз", - деп ілтипат білдіреді. Бірінші ойыншық дүкенін ұйымдастыру. Ойыншық сөресінің жанына үстел қойылып сөреде "Дүкен" деген жазу ілулі тұрады. Кассирдің алдында есепшот, ақша салатын қорап, ақ қағаз, қарындаш. Ойыншық алғысы келген балалар ең әуелі кассирге ақшасын төлейді. Не алғысы келетінін айтады. Кассир чек жазып береді. Чекті алып сатушыға береді. Сатушы "тағы да келіп тұрыңыз" - дейді. Тәрбиеші ойынға жалпы басшылық жасайды.	қызығушылықты арттыру; ептілікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары: киізге ұқсас көрпелер, таяқтар, жіптер. Киіз басып аяқпен, Дөңгелентіп аламыз. Сабалаймыз таяқпен, Білектейміз, жаямыз. Г. Кужагулова.	Педагог балаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға" өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншық смартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді". Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарын беру туралы үлгілерді көрсетуге болады.

		Қарсы алдынан қорбандап аю шығады. Аю (6-бала): Әй, бауырсақ! Мен сені жеп қоямын! Бауырсақ: Жоқ, сен мені жеме, мен өлең айтып беремін, тыңдап көрші. Бауырсақтың әні. Автор: Бауырсақ домалап кетеді, аю қалып қояды. Бауырсақ зымырап келе жатса, алдынан түлкі шыға келеді. Түлкі (7-бала): Амансың ба, бауырсақ! Көргендерге ұнайсың, қандай әдемісін! Автор: Бауырсақ қуанып, өлеңін айта бастайды. Түлкі болса тыңдаған болып, білдірмей бауырсаққа жақындап отырады. Бауырсақ: Әже қойма қырнаған, Екі уыс ұн жинаған, Қаймаққа илеген, Майға пісірген, Терезе алдына суытқан, Бауырсақпын домалақ! Атадан кеттім, Әжеден кеттім, Қоян сенен де кетемін! Түлкі: Әдемі өлең екен! Айналайын, бауырсақ, мен қартайдым, құлағым естімейді ғой. Кәне, менің тұмсығыма отырып, өлеңді тағы бір айтып берші. Автор: Бауырсақ мақтағанға мәз болып, түлкінің тұмсығына шығып, өлеңін айта бастағанда, түлкі бауырсақты "ап!" деп жеп қояды.			

Балалармен жеке жұмыс	**"Жаңылтпаштар".** Мақсат-міндеттер: балаларды жаңылтпаштарды дұрыс әрі жылдам айтуға машықтандыру. Ойынның құрал-жабдықтары: жаңылтпаштар сюжеті бойынша суреттер. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға жаңылтпаштарды айтады. Балалар оны дұрыс әрі жылдам қайталап айтуы керек.	**"Шеңбер бойымен" ойыны.** Мақсат-міндеттер: шеңберді құрып, шеңберді ойнай білуге баулу; зейінді, қабылдауды дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушы етіп белгілейді. Ол шеңбердің ортасында тұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдармен ұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бір орында ұстасып, Осылай етіп істейік. Мәтінді айтып бітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содан соң тәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырады немесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастыра береді.	**"Менің достарым" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарау.** Мақсат-міндеттер: үй жануарлары туралы суреттер бойынша сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру; балалардың сөздік қорларын, байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Құралдары: үй жануарлары және оларды күту тақырыбына байланысты бейнеленген суреттер.	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу** (жұмбақтар шешу, жаңылпаштар айту, ертегілер тыңдау). Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту	**"Не ұқсайды" ойыны (балалар тобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: салыстыру дағдысын қалыптастыру. Балаларға сұрақтар қойылады. Балалар жауаптарын айтуға тиіс. Мысалы: "Доп сияқты дөңгелек не бар?"(Қарбыз, апельсин, алма және т. б.); "Қарға не ұқсайды?"; "Қант сияқты тәтті не бар?"және т. б.
Серуенге дайындық	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Серуенге шығайық, Күннің нұрын алайық, Таза ауаны жұтайық. Жүрекке жылу сыйлайық.				
Серуен	**Күнді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды күннің бір тәулікте бір орында тұрмай, әртүрлі биіктікте орналасуын байқауға машықтандыру. Күн күндіз жоғарыда тұрғанда — ыстық болады, кешке күн төменде тұрғанда - күн салқын болады; жазда күн ұзаққа созылады, түндер қысқа болады. **"Аю және ара" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын сөздерін айта отырып, кейіпкерлерді нақ	**Жүргіншілерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды көшеде өткен жүргіншілерді бақылауға бейімдеу; ересек адамдардың және балалардың ұқсастығы мен айырмашылықтарын анықтауға мүмкіндік жасау. **"Көлік пен торғайлар" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу;	**Аспанды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: аспанның таза болғанда көгілдір, бұлтты болған кезде сұр түсті екенін байқатып, құбылысты сипаттауға машықтандыру. **"Аттар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру мен жүру дағдыларын дамыту. Балалар екі бірдей топқа бөлінеді.	**Топырақты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға топырақтың қасиеттерін тануға машықтандыру; зеректікке тәрбиелеу. Балаларға аяқпен басып жүрген топырақ пен гүлзарға төгілген топырақтың айырмашылытарын көрсету: "көң" атты топырақтың түсі қараңғы, ұстағанда - жұмсақ екеніне көз жеткізу. Көңді адамдар даярлайды; бұнда өсімдіктердің өсуіне пайдалы заттар бар, сондықтан	**Құмырсқаларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда құмырсқалар тіршілігі жөніндегі түсініктерді пысықтау; жәндіктер әлеміне деген қызығушылықты арттыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Педагог жүгіріп өтіп жатқан құмырсқаларға көңіл аударады. Құмырсқалардың бірігіп, бір ұяда мекендейтінін, өте шапшаң, еңбекқор, ұйымшыл жәндіктер

	көрсете білуге дағдыландыру; белгіні естіп тапсырманы жылдам орындай білуге, шыдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Аю болып киінген бала немесе тәрбиеші орындықта отырады (орманында). Ал аралар болып киінген барлық балалар орманға бүлдірген теруге барады. Қимылдармен көрсетіп, мынадай сөздерді айтады: Орманында аюдың, Бүлдіргені көп екен, (Екі қолды жайып көрсетеді) Теріп-теріп алайық, (Тереді) Қалтамызға салайық! (Салады) Аю шықты апаннан (Шығады) Бол тезірек қашайық ! (Балалар қашады) Соңғы жол сөздерін айтқанда аю тұрып балаларды қуып, ұстайды. Осылай ойын 2-3 ойнатылады. Құралдары: аю мен аралардың маскалары, бүлдірген нақпішіндері (муляждары). **"Бұлақтан секіріп өтеміз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір орнынан алға екі аяқпен секіре білу қабілетін дамыту; дене, аяқ бұлшық еттерін жетілдіру, күш-жігерін дамыту. **Еңбек әрекеті: гүлдердің тұқымдарын жинау.** Мақсат-міндеттер: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. Құралдары: қағаз қалташалары. **Балалардың еркін ойыны.**	шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагог белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болу мүмкін) руль; "торғайларға" медальондар. **"Жолмен (жалғыз аяқ жолмен) жүрейік" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың "жіңішке" жолмен, тепе-теңдікті сақтап жүру амалына дағдыландыру; мұқияттылыққа тәрбиелеу. Тәрбиеші өзіне балаларды шақырады да суретті көрсетіп, жолдың қандай түзу екеніне назар аударады (аралығы 20-30см екі қатар сызық). Бұдан кейін балаларға, сызықтан шықпастан, осы жол бойымен қыдыруды ұсынады. Балалар бірінің артынан бірі бір бағытпен жүреді де сол тәртіппен қайта қайтады. Бұл ойынды учаскеде өткізген жақсы. Балалардың бір-бірімен соқтықпасы үшін, ойынға бір мезгілде 5-6 адам қатыстырылады. Ойынның күрделенуі: басқа кішкентай, құм салынған қапшықты. қолды белге қойып, жүру әдісі. **Еңбек әрекеті: қол өнері сабақтарына табиғи материалдарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. **Балалардың еркін ойыны.**	Біреулері – аттар болады, басқалары – шабарман болады. Шабарманның қолында - ауыздық. Аланның басқа жағында- аттар жайылатын жер, бұнда аттар тұрады, басқа жағында шабармендар. Тәрбиеші: "Шабармандар, тұрыңдар, тезірек аттарды дайындаңдар!"- дегенде шабармандараттан түсіп, аттарды жайылымға жіберіп, өздерінің орындарына барады. "Шабармандар, аттарыңды ұстаңдар",- дегенде әрқайсысы өздерінің аттарын ұстайды. "Аттарыңды ат қораға апарыңдар",- дегенде апарады. Ойын 3-4 рет қайталанады. **"Қапты көлденең нысанға лақтыру" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: дәлдікке, ептілікке бейімдеу, біл қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. **Еңбек әрекеті: ойыншықтарды құмнан қағып тазалау, қорапқа жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойыны.**	көкөніс, жеміс, гүл, жидекке көңді салған дұрыс екендігі туралы әңгімелеу. **"Мысық пен торғайлар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер:ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Алғашында "мысық" рөлін педагог атқарып, кейін балалар арасынан таңдалады. "Торғайлар" белгілі жерге жиналады немесе орындықтарға отырады; бұл жер "торғайлардың ұясы". Педагогтің: "Торғайлар, ұшыңдар! Жемді шоқыңдар!" деген нұсқау-белгісі бойынша балалар жүгіріп келіп, топғайлардың қимылдарына еліктеп, "ұшып жүргенін, отырып, жемді шоқығанын" көрсетіп, ойнайды. Педегогтің: "Абайлаңдар, мысық ыршып алмасын!(дегенге - балалар бастапқы орындарына, бір-біріне соғылмай жүгіреді. Балалардың белгілі орынға жүгіру барысында, олардың арасынан қолмен ақырын түртіп, "ұстап алуға" болады. Бұндай әрекетті "мысық" болған бала да жасай алады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Құралдары: "мысыққа" - маска, "торғайларға" медальондар. **"Теректей биік болып өсейік" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта аяқ ұшына тұрып, тепе-теңдікті сақтап, жүруге дағдыландыру; жүруде қолдарды жоғары көтеріп, аяқты өкшеге бигізбен жүре білу қабілетін дамыту. **Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойыны.**	болғандығын көрсету, түсіндіру. Құмырсқалардың күші өте мол екендігін, жапырақты, бұтақтарды немесе құрттарды, салмағына қарамай, көтеріп тасып жүретінін бақылату. "Құмырсқалар". Жанталасқан жәндіктер, Шынжырдай тізіліп жүгірген, Бірігіп алыпты алады, Зәулім ұяны салады. Д. Ахметова. Балалардан құмырсқалардың қалай қимылдайтынын сұрау, қимылдарын көрсетуді өтіну. **"Құмырсқалар шынжырға тізілді" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: бірінен-бірі қалмай, бір тізбекте асықпай жүгіруге жаттықтыру; жүгіру қабілеттерін жетілдіру; мұқияттылыққа, ептілікке тәрбиелеу. **"Балапандар мен күшік" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды еліктеу қимылдарын жасауға ынталандыру; ойын желісіне, белгі бойынша бірінің соңынан бірі баяу жүру және бір бағытта жүгіру қабілеттерін жетілдіру; кеңістікті бағдарлау, зейін қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Балапандар ұқсап балпаңдап жүруді көрсету. Күшіктің жүгіріп келуін байқап - жан-жаққа тарап жүгіру. Біз көңілді балапан үйректерміз, Балпаң, балпаң етіп жүреміз. Күшік келіп үрісе - дан-жаққа жылдам жүгіреміз. Педагог балаларды, балапандарға жақсы еліктегендері үшін, мақтап жүреді. **Еңбек әрекеті: гүлдердің тұқымдарын жинау.** Мақсат-міндеттер: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. Құралдары: қағаз қалташалары.

					Балалардың еркін ойыны.
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Сұраныс бойынша кеңес өткізу.	"Күн, ауа және су - біздің достарымыз" атты жаднама әзірлеу.	"Тәні саудың-жаны сау" атты лэпбук жасау.	"Кешкі мезгілдегі баланың үйдегі әрекеті" тақырыбында жаднама.	"Менің сүйікті жануарым" атты фотоколлаж жасау.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: ортаңғы « Балдаурен топ»
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 26.08 - 30.08.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Қ.Усипбаева .

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналарға арналған "Жаң оқу жылына дайындық шаралары" атты жаднамалары.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету.	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафта ойыншықтар мен құралдардың ретсіз тұрғанын байқап, тазалықты орнатуға тарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру.	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру.	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдік тәртібін сақтауға тарту; басталған жұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру; балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу.

	"Біз шығамыз сапарға" саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәніне сай қимылдарды жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Біз шығамыз сапарға, Адымдаймыз қатарда: Бір-екі! Бір-екі! Адымдаймыз қатарда. Балалар саусақтардың ұшымен үстел бетін мәтін ырғағына сай соққылайды. **"Жұбыңды тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: Ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға бір сурет-фишкадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түсті фишкалар. Әрбір фишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкалар болмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады.	**"Кім сені шақырды, тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа баланың дауысынан тануды үйрену. Құрал: арнайы құрал керек емес. Ойын барысы: Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуі ортаға тұрып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада тұрған баланы дауыстап шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып, табу қажет. Таныса шеңберге тұрады – шақырған бала ортаға тұрады. **"Лото "Қысқы және жазғы ойын-сауықтар"" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазғы және қысқы ойын-сауықтар жайындағы түсініктерін нығайту; екі топқа бөлуге дағдыландыру; зейінді, байқауды дамыту. Құралдары: жазғы және қысқы ойын-сауықтар туралы сурет-карточкалар.	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына "Сиқырлы қапшық" әкеледі. Қапшықта жемістер, көкөністер салынған. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан" шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Түрін, түсін, дәмін барлығын айтып береді. Қалтадан қолын шығарып, затты көрсетеді. **Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; көркем сөз үлгілеріне, ересектің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру. М. Әлімқұлов, "Аспаз". Біздің гүл бақшада, Бар әсем асхана. Бар онда аспазшы, Ақкөңіл жақсы аға. Әлде, май құймақ па? Көже ме, сорпа ма? Әлде, бал қаймақ па, Тұрады ортада. Тәп-тәтті тамағы, Ағай – ас маманы. Пісіре білгенге, Астың жоқ маманы.	**"Бұлттар мен құстар" саусақ жаттығуы, жаңылтпаш.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны, ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады, (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көк аспанда, биікте, (Аталған қимылдарды, қолдарды жоғары көтеріп, төмен түсіріп, орындау) Қанат жайып, ұшады. Бұлттар құстай болмайды, (Саусақпен бұлғау) Құстар бұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Қанат жайып қонбайды. (Саусақпен бұлғау) Д. Ахметова. **"Қарама-қайшылық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейту, қарама-қарсы мағыналы сөздерді қолдануға үйрету. Ойын құралы: доп. Тәрбиеші белгілі бір сөзді айтады: мысалы - "ауыр" деген сөзді айтады да бір балаға допты лақтырады. Допты қағып алған бала, ауыр затты айту қажет. Жауап бергеннен кейін допты, қайтадан тәрбиешіге лақтырады. Ойын осылай жалғаса береді. Мысалы: ауыр - тас, жүк; шыны - ыдыс, әйнек, т.с.с.	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; артикуляцияны, есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Көркем сөз. "Зымыран". Биік-биік көк аспан, Көк аспанда сұр қыран. Сұр қыраннан озады Ғарыштағы зымыран. Басы үшкір, бұрыштай, Жылтырайды қылыштай, Күміс құстай зуылдап, Ұшып кетті зымыран. Д. Ахметова. **"Кімнің үйі тезірек жиналады?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың көкөністер мен жемістер туралы түсініктерін бекіту, олардың атауын толық айтқызу. Балаларға көкөністер мен жемістердің ойыншықтары таратылады. Екі шеңберде бір көкөніс пен бір жеміс жатыр. бірі жемістер шеңбері, бірі көкөністер шеңбері деп аталады. Балалар жан-жаққа жүгіріп кетеді, серуендеуге шақырылады. Тәрбиеші белгі бойынша барлығы өз үйін табады. Ойын бірнеше рет қайталанады, ал тәрбиеші әр уақытта үйлерді ауыстырады

Ертеңгілік жаттығу	"Қуыршақпен ойнаймыз". Б.қ. тік тұру, аяқ алшақ, қуыршақ төменде; 1-2 қуыршақты алға ұстау, жоғары көтеру; (3рет) 3-4 б.қ. Аяқ алшақ, қуыршақ алда; 1-2 денені оңға ,солға бұру, б.қ. келу; Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау; 1-4 алға еңкею - "Қуыршақтар билейді"; 5-6 б.қ. келу; (3рет) Б.қ. 1-2- отырып қуыршақты еденге қою; 3-4 тік тұру. Қуыршақпен оңға, солға айналу (2реттен). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Толқиды теңіз" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балалар ойын алаңында айналып жүріп: "Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқиды теңіз төрт" - сөз жолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша: Толқын мұз бол!"- дегенде балалар қозғалмай қалу керек.	**"Қатып қал" ойыны.** Мақсат-міндеттер: еркін қозғалыстарды дамыту. Көңілді және қозғалысты әуен ойнап тұр. Балалар секіріп және еркін әуен тактісіне қозғалады. Кенеттен әуен үзіліп қалады, балалар әуен тоқтағандағы қалыпта қатып қалады. Содан кейін 1-1,5 минуттан кейін әуен қайта жалғасады және балалар қозғалысты жалғастырады.	**"Кішкене өзен арқылы" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінділікке, ептілікке, дене тепе-теңдігін ұстай білуге баулу. Тәрбиеші екі сызық сызады да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады) балаларға: мынау – "өзен", - дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы 2-3м, ені 25-30см) салады да балаларға: "Көпір арқылы жүруді үйренейік", - деп ұсынады. Балалардың бір-біріне соқтығыспай тек тақтайдың үстімен ғана жүруін бақылай отырып, тәрбиеші балаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керек деп ескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді.	**"Мұқият бол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зеректікке, жылдам ойлау білуге бейімдеу. Балалар бір-бірінің артынан айналып, шеңбер жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердің жанында тұрады, оны барлық балалар көреді. Оның қолында 3 сурет: балық, тастар және балдырлар бар. Тәрбиешінің белгісі бойынша (ысқырық) балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Тәрбиеші кезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1. Балықты көрсеткен кезде, балалар шеңбер бойымен қолдарын сермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде, балалар тізелерін құшақтап отырады. 3. Балдырларды көрсеткенде, балалар бір орында тұрады да, қолдарын жоғары көтеріп, қолдарын жан-жаққа тербеледі. Қай бала қателеседі, сол бала ойыннан шығып қалады.	**"Ақ шамшық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойымен отырады, ортаға "жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды.

Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Достық үйшігі" Мақсат-міндеттер: Балалардың бойына достық құндылықтарын сіңіруді жалғастыру; өзара татулық сезімдерін дамыту; достық туралы өлеңдерді қайталау.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Татулық табылмас бақыт" Мақсат-міндеттер: Балаларда арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау; жылдам (10-20 метр) қарқында жүгіру; тізені биікке көтере отырып жүру дағдыларын жетілдіру; қимыл белсенділігін дамыту.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** С.Көбеев "Құстың ұясы" Мақсат-міндеттер: Балаларды әңгіменің мазмұны бойынша сұрақ қойып, дұрыс жауап беруге дағдыландыру; жағымды жағымсыз қылықтарды ажырата алуды үйрету; сөздік қорларын, тілін, шығармашылық қабілетін дамыту; құстарға қамқор бола білуге, жауапкершілікке тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** «Жаз» ұжымдық жұмыс Мақсат-міндеттер: Балаларды ұжымдық сурет салуды үйретуді жалғастыру, мезгілінің қызықтары жайлы түсініктерін қалыптастыру; дәстүрлі емес тәсілдермен сурет салу біліктіліктерін бекіту; көркемдік құрал-жабдықтарды таңдау біліктіліктерін дамытуды жалғастыру; нәтижелі ұжымдық жұмыс жасауға қызығушылықтарын арттыру; эстетикалық талғамдарын жетілдіру, ұжымдық қарым-қатынасқа тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Көңілді балалар" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыкалық аспаптарында ойнай отырып, мимика, пластик көмегімен музыкалық бейнені мәнерлі, эмоционалды түрде жеткізе білу қабілетін дамыту; әр түрлі сападағы материалмен тәжірибе жасау барысында шығармашылық қиял мен музыкалық сенсорлық қабілеттерді дамыту.
Серуенге дайындық	Балаларды жүйелі түрде шешінуге, шкаф сөрелеріне киім қоюға, қолдарын жууға үйрету.				

Серуен	**Жәндіктерді бақылау: (инелік, ара, маса, шыбын, көбелек) (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: шабындықта, бала бақша учаскесінде, ағаштарда, өзеннің айналасында жәндіктердің көп түрі болатындығы туралы балаларға айту. Түрлі қоңыздар, көбелектер, инеліктер, шыбын, ара, масалар туралы білімдерін бекіту. Олардың пайдасы мен зияны жөнінде ұғымды қалыптастыру. (аралар бал жинайды, өсімдіктерге зиянын тигізетін құрт-құмырсқаларды инеліктер жейді). Тақпақ. "Көбелектің жыры", Н. Айтов. Қанатымды бір қағым, Демде қайта жоғалам. Десе гүлді дала бар, Қос қанатым талмайды. Мені көрсе балалар, Қыр соңымнан қалмайды. **"Шалғындықта үш сайыс" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: бастапқы орынды сақтап, жерде жатқан доға арқылы аттап өтуге үйрету, шыдамдылық және күштің әсер етуіне мүмкіндік туғызу. **"Допты жоғары лақтырып, қағып ал" жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балаларды допты екі қолмен ұстап, жоғары лақтырып, екі қолмен қағып алуға дағдыландыру;ептілікке, зеректікке тәрбиелеу; доппен ойындарға деген қызығушылықты арттыру. **Еңбек әрекеті: гербарийды жинау, құрғату.** Мақсат-міндеттер: ересектердің тапсырмасын жауапты және өз бетінше орындауға дағдыландыру; өсімдіктерге сүйіспеншілігін туғызу. **Балалардың еркін ойыны.**	**Суды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалармен суды ұқыпты пайдалану туралы түсініктерін қалыптастыру. Судың қасиеттері туралы білімдерін нығайту, температурасы әртүрлі болатынын айту, суда кейбір заттар батып кетеді, басқалары судың бетіне шығады. Бақылау барысы: балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару: сұйық, әртүрлі температураға ие болуы мүмкіндігі (ыстық, суық). Су мөлдір, онда бәрі көрінеді. Ыстық күнде бассейнде су тез қызады. Тоғандағы, өзендегі, көлдегі су қызады, сондықтан жазда адамдар шомылуға барады. Асфальтқа шашыраған судың қаншалықты тез кебетінін көрсету. Үлкен балалармен суда қандай заттар суға батып жатқанын, қайсысы жүзетінін анықтау. Неліктен олар жүзіп немесе батып бара жатқанын анықтау. **"Толқиды теңіз" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балалар ойын алаңында айналып жүріп: Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқиды теңіз төрт", - сөз жолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша: "Толқын мұз бол" - дегенде балалар қозғалмай қалу керек. **"Құ түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу.	**Кішкентай балаларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың жазда қалай киінетіндеріне назар аудару: жеңіл көйлектер, шолақ шалбар, бас киімдер – орамалдар, жеңіл қалпақтар(күннің көзі басты қыздырмас үшін), жазғы киімдер ашық түсті болуға тиіс екеніне көңіл аудару. Балалар арасында достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Ізгілік және қамқорлық сезімін тәрбиелеу. Тақпақ. "Іні", Е. Өтетілеуұлы. "Бір ісіме қапа ма", - Деп қарайды апама Сипаттырып басынан Еркелейді атама. **"Жұппен жарыса жүгіру" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша қолдарынан ұстасып жұппен жарыса жүгіруге дағдыландыру; күнделікті белсенді қозғалтқыш қызметінің қажеттілігін қалыптастыру. **Еңбек әрекеті: ойыншықтарды жөндеу.** Мақсат-міндеттер: ойыншықтарды жөндеуді өз ықыласымен орындауға, басталған істі соңына дейін жеткізуге дағдыландыру. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар.	**Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ересектердің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру; байқағыштыққа, еңбекті қадірлеуге баулу. Бүгін біз сендермен ауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз. Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыста әртүрлі болып келеді. Жазда қоқыстарды жинайды, ауланы сыпырады, гүлдерді суарады, шөп жұлады. Біз көмекші баламыз, Төзімді, ұқыпты боламыз. Шеберлікке жету үшін Көп еңбек саламыз. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер:: балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. **"Салыстырулар" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамыту. Тәрбиеленушілермен ұсынылған заттарды салыстыра білу, заттар туралы әңгімелерді құрастыра білу. **Еңбек әрекеті: ауладағы ағаштан түскен құрғақ бұтақтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды бірлесе	**Қоңызды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қоңыздың алуан түрлілігі туралы балалардың білімін жетілдіру. Қоңыз бақша және аулада ағаштардың жапырақтарына зиянын тигізетінін көрсету. Зиян келтірушілермен күрестің әдістерімен таныстыру. **Жұмбақ:** Ұшқанда өлең айтады, Қонғанда жер қазады. Мұны да ойлап көрейік, Шешуін кім табады? (Қоңыз) Шидім, шидім, шидім құс, Ши басына қонған құс. Қарқаралы қара құс, Хан басына қонған құс. (Шыбын) Тақпақ. "Қарақұрт", С.Оспанов Өрмекшіден аумайды, Өрмекпен жем аулайды. Қарнында он үш нүкте бар, Аяғында түк те бар. Мекендер шөл даланы, Малды, адамды шағады. Жылы желді қалайды ол, Қарақұрттан абай бол. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде

		Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?", - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан бала ұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **Еңбек әрекеті: ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: алдын-ала жылытылған суға ойыншықтарды жуып, кептіру әрекеттерге тарту; ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойыны.**		жұмыс жасай білуге баулу. **Балалардың еркін ойыны.**	шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбек әрекеті: жәндіктермен мен күрес (күлмен, сабын ерітіндісімен жапырақтарды бүрку).** Мақсаты: тапсырманы ынталы, ұқыпты орындауға; ниет-нәтиже шығаруға тәрбиелеу. Еңбек құралдарын жұмыстан соң орнына қоюға баулу. **Балалардың еркін ойыны.**
Серуеннен оралу	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				
Түскі ас	Түскі асқа назар аударту; үстелде отыру мәдениетін қалыптастыру, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыстар.				
Түскі ұйқы	Бесін асқа назар аударту; үстелде отыру мәдениетін қалыптастыру, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыстар.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан тұрғанда , бірден төсектен тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін еркін шығару. 2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдарын жанында ұстап, аяқтарын көтеріп велосипед тебу. Төсектен тұрғызу. **(дене шынықтыру)**				

Бесін ас	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Таза ауада шынығып, Серуенге шығайық. Киімдерді тез киіп, Ойнап-ойнап алайық.

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**"Не өзгерді?"дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балаларды кеңістіктікті бағдарлай алуға үйрету, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Ойын барысы: Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға мұқият қарауды талап етеді. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші балалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды. Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқап тұрсыңдар деп. Балалар жауап береді. Ойын ары-қарай жалғаса береді. **Үстел үсті театры "Бауырсақ" ертегісі.** Мақсаты: балаларды ертегіні мұқият тыңдауға және көруге, кейіпкерлердің жақсы қасиеттерін көруге, ертегілерге деген сүйіспеншілікті арттыру.	**"Ненің дауысы?"дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балалардың есту қабілетін дамыту, оларды дұрыс айтуға үйрету. Ойын барысы: Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады. Балалар қай жануардың дауысы екенін табулары қажет. Мысалы, тәрбиеші "ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл ненің дауысы дейді? Балалар "бақа" деп жауап береді. Содан кейін тәрбиеші басқа жануардың дауысын шығарады. Ойын осылай жалғаса береді. **"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: балаларды науқастарға күтім жасауға және медициналық құралдардың қажеттілігін білуге үйрету, балаларды ұқыптылыққа, сезімталдыққа тәрбиелеу, сөздік қорын кеңейту: "аурухана", "науқас", "емдеу", "дәрі-дәрмектер", "температура"ұғымдарын түсіндіру. Құрал-жабдықтар: қуыршақтар, ойыншық жануарлар, медициналық құралдар: термометр, шприц, дәрі-дәрмектер, қасық, фонендоскоп, мақта, таңғыш, халат және дәрігерге арналған қалпақ. Ойын барысы: Тәрбиеші аурухана ойынын ойнауды ұсынады, дәрігер таңдалады, қалған балалар ойыншық жануарлар мен қуыршақтарды алып, ауруханаға дәрігердің қабылдауына келеді. Дәрігер әртүрлі аурулары бар науқастар қарайды: аюдың тістері ауырады, өйткені ол көп тәттілерді жейді, сайқымазақтың маңдайында жарасы бар, қуыршақ Алуа саусағын есікпен қысып алған және т.б. науқастар. Оларды тыңдайды, мойнын қарайды, температурасын өлшейді, дәрі тағайындайды, инъекция жасайды, дәрілер береді. Тәрбиеші балалардың ойынын бағалайды, балалар қалай қарым-қатынасқа түсіп жатыр, өз ойларын толық жеткізе ала ма, балаларды жан-жақты бақылайды.	**"Матрешкаға қонаққа бару" ойыны.** Мақсаты: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту. Қарапайым матрешканы құрастыру. **"Көліктерді гараждарға орналастыр" ойыны.** Негізгі түстердің күнделікті айтылуын қалыптастыру, түсі бойынша көліктерді айыра білуге үйрету. Негізгі түстермен боялған текшелер, аталған түстердегі ойыншық машиналар. Тәрбиеші балаларға машиналарды көрсетеді. Гараждың не үшін қажет екендігін балалардан сұрайды. Гараж қандай болуы тиіс? Көлікті гаражға кіргізу үшін не істеу қажет? Балалар текшелерден гараж құрастырады. гараждың түсі қандай болса, сол түске сәйкес көлікті гаражға кіргізу қажет. Тәрбиеші еденде бордың көмегімен жол суретін салады. Балаларға ойын ойнауды ұсынады: тәрбиешінің айтқандарын тыңдап, аталған түстегі гаражды тауып, машинаны гаражға кіргізеді.	**"Өз үйіңді тап" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балаларды тапсырма бойынша өз үйлерін табуға үйрету. Жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: биік және аласа үйлердің суреттері. Тәрбиеші балаларды екі топқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқа да бірі биік, бірі аласа үйді көрсетеді де 1-топтағы балалардың үйі биік үйдің оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа үйдің сол жағы - деп белгілейді. Қай топ өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынның соңында әр топтың балаларын мадақтап отырады. **"Кімді тазалау үйі" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: киімді күту амалдарымен таныстыру; балалардың ұқыптылыққа, тазалыққа, еңбекке баулу; киімді жуу немесе тазалау, кептіру, үтіктеу, бүктеп салу әрекеттеріне дағдыландыру. Құралдары: щеткалар, үтіктегіш, үтіктер, киімдер үлгілері, сөрелер, пластик тегештер, қыр қысқыштар, киімді ілетін жіп. Үтіктейміз киімді, Қыртыстарын жазамыз. Кірлеп қалса киімдер, Кір жуу машинасына саламыз. Г. Кужагулова.	**"Қане, достар!" қимылды жаттығуы.** Мақсаты: балалардың дене мүшелерін жаттықтырып, бұлшық еттерін дамыту. Қане, достар, ерінбей, (Сұқ саусақты бұлғау) Түзу сапқа тұрайық! (Қол-аяқ түзу) Алға қарай, сүрінбей, (Орында, тізені биік көтеріп, марш басу, қолдармен сермеу) Қадам басып, барайық! (Орында, тізені биік көтеріп, марш басу, қолдармен сермеу) Ойыншықтарға биіктен (Қолдар биікке, аяқтар ұшында) Төмен қарай қарайық. (Отыру) Өсейік біз өрімдей, (Қайта түзу тұру, қолдар биікке) Үлкен бала болайық. (Екі қол белде, аяқтар иық енінде, баспен оң-сол жаққа шайқау) **"Ғажайып қапшық" ойыны.** Мақсаты: геометриялық фигураларды ажырата білуге және атауға үйрету **"Сөздер тізбегі" ойыны.** Мақсаты: балаларды белгілі топтама немесе ортақ тақырыпқа байланысты сөздерді тізбекке салып, арасында қайталамай, айтып ойнауға машықтандыру; сөздік қорын байыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрады. Педагог белгілі тақырыпты ұсынады, балалар бір-бірінен соң кезекпен осы тақырыпқа (топтамаға) жататын сөздерді айтып жатады. Мысалы: үй жануарлары - ат, сиыр, ешкі, түйе және тағы басқа сөздер.

Балалармен жеке жұмыс	**"Жазғы қызықтары" суреттер топтамасымен жұмыс.** Мақсаты: балаларға суреттерге сәйкес шағын әңгімелер айтқызу, сөйлеуді, балалардың сөздік қорын дамыту; суреттер бойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру.	**Көркем сөзді жаттау жаттығуы.** Мақсаты: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Қолғанат". Кіп-кішкене Қолғанат Отырмайды ол қарап. Ақылыңды ұғады, Көңіліңнен шығады. Қолғанат десе Қолғанат. Қалай тауып қойған ат! Н. Жанаев.	**"Не болады?" ойыны (балалар тобымен жұмыс).** Мақсаты: сөйлеу, есте сақтау, заттарды қасиеттері бойынша жалпылауға үйрету. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды, балалар жауап береді. Мысалы: "Сары түсті не болады?" (балапан, күн және т. б.); "Ағашта не өседі?"; "Орманда не тұрады?"және т. б.	**"Матрешкаға қонаққа бару" ойыны.** Мақсаты: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін дамыту. Қарапайым матрешканы (4 бөліктен тұратын) құрастыруды үйрету. **"Үйшік" ертегісін сахналау.** Мақсаты: Балалардың ертегілердің кейіпкерлеріне ролдеріне енуіне жағдай жасау, балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуды жалғастыру.	**"Қуыршақты серуенге киіндіріп, шығарайық" ойыны.** Мақсаты: негізгі түстерді меңгеруге, киім атауын атай білуге және сөйлемде қолдана білуге дағдыландыру. Ойын құралдары: 4 түсті көйлек киген қуыршақтар: қызыл, жасыл, сары, көк. Ойын барысы. Тәрбиеші балаларға қуыршақтың серуенге шығатындығын, ол үшін қуыршақтың үстіндегі көйлегінің түсіне сәйкес бас және аяқ киімдерді таңдап алуға көмектесулерін сұрайды. Балалар түрлі түстердің арасынан өзіне қажетті киімдерді таңдап киіндіреді.
Серуенге дайындық					

Серуен	**Желді бақылау.** Мақсаты: балаларды, түрлі белгілерге қарап, желді бақылауға дағдыландыруды жалғастыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Балалар педагогтің сұрауы бойынша жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап желдің болғанын байқайды; желдің баяу не қатты соққанын, жылы не суық екенін айтады. Жұмбақ. Шаңдатып, шашыратып топырақты, Шайқап бұтақты, желпілдетіп жапырақты, Ұшып келді көзге көрінбейтін кейіпкер. Танысаң, бұл құбылыс ... (Жел.) Д. Ахметова. **"Мысық пен тышқандар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шартына сай қимылдауға, берілген рөлдерді атқаруға, шартты бұзбауға бейімдеу; қимыл-қозғалыс координациясын, кеңістікті бағдарлауды дамыту; жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынға жүргізуші бала "мысық" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - "тышқандар". "мысық" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. "Тышқандар" алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, тышқандардың қимылына еліктеп, "мысыққа" қарай жүреді. Тышқан шықты інінен, "Сағат неше болды?"- деп,	**Суды бақылауды жалғастыру.** Мақсаты: судың қасиеттерін тауға ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Тәжірибе жасау: суға бататын және жүзетін заттарды бақылау. Балалар суды сипаттайды. **Сумен ойындар:** серуендеуге үрленетін бассейн немесе үлкен ванна және ойыншықтарды алып шығу. Балалар қайықтарды жібереді, кемелерге су құйып, қуыршақтарды жуады және т. б. Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын, ой-қиялын дамыту. **"Жұбыңды тап" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балалардың бірін-бірі қақпай, кеңістікте жүгіре білу, түстерді ажырата білу, зерек болу қабілеттерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға жалаушадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті жалаушалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдар: түрл түсті жалаулар. **"Қапты көлденең нысанға лақтыру" жаттығуы.** Мақсаты: дәлдікке, ептілікке бейімдеу, біл қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. **Еңбек әрекеті: қол өнері сабақтарына табиғи материалдарды жинау.** Мақсаты: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. **Балалардың еркін ойыны.**	**Кішкентай балаларды бақылауды жалғастыру.** Мақсаты: жасы кіші балалардың сыртқы келбеті, киімі ерекшеліктерін байқауға бейімдеу; бағылағыштыққа тәрбиелеу. Балалардың жазда қалай киінетіндеріне назар аудару: жеңіл көйлектер,шолақ шалбар, бас киімдер – орамалдар, жеңіл қалпақтар (күннің көзі басты қыздырмас үшін), жазғы киімдер ашық түсті болуға тиіс екеніне көңіл аудару. **"Аққу-қаздар" ойыны.** Мақсаты: белгі берісімен бір бағытта тез жүгіруге жаттықтыру; ойын шартын бұзбауға бейімдеу; бір-біріне соғыймай жүгіруге дағдыландыру; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортаңғы екі шетінде екі (таңдалған) бала "қасқыр" рөлін атқарып тұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Біз ұшамыз жылы жаққа, Қайтқымыз келеді ошаққа! Осы сөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар" "аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алу - баланы қолмен тигізу болып саналады. Педагог алдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады. Ойын қарапайым түрде де ойнатылады: педагогтің қалауынша "қасқырларды" қоспауға болады. Жаттығу ойындары: допты жерге лақтырып, әуелі екі қолмен, кейін бір қолмен допты қағып алуға жаттықтыру. **"Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: биік емес бөрене үстімен жүріп, екі аяқты бүге отыра секіруге дағдыландыру. **Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау.** Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу.	**Ауладағы аула сыпырушының еңбегін бақылауды жалғастыру.** Мақсаты: ересектің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру; қарапайым еңбек дағдыларын игеруге баулу. Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыста әртүрлі болып келеді. Жазда қоқыстарды жинап, аула сыпырады, су шашады. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Балалардың алаңның бір шетінде тұрады. Тәрбиеші: "Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады", – дейді. Балалар бүкіл алаңда жүгіріп жүр. "Жаңбыр! Тез үйге жүріңдер!" - деген белгіні естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиеші қайтадан: "Күн шықты! Барыңдар, серуендеңдер", – дейді, ойын қайта басталады. **"Допты қуып жетіңдер!" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балалардың доппен ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру; допты тура бағытта домалатып, оны қуып жете білуге дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу; достыққа тәрбиелеу. Педагог балаларды екі топқа бөліп, түзу сызықтың бойына тұрғызып, қай баланың атын атайды, сол бала педагог домалатып жіберген допты тез қуып жетіп, келесі кезекте тұрған балаға береді. 2-3 балаға дейін атап шақыруға болады. **Еңбек әрекеті: гүлдердің тұқымдарын жинау.** Мақсаты: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. Құралдары: қағаз қалташалары. **Балалардың еркін ойыны.**	**Қоңыздарды бақылауды жалғастыру.** Мақсаты: жәндіктерге деген қызығушылықты арттыру. Қоңыздардың алуан түрлілігі туралы балаларға тағы бір рет айту. Қоңыз бақша және ауладағы ағаштардың жапырақтарына зиян келтіретінін айту. Зиян келтірушілермен күрестің әдістерімен таныстыру. **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қаіпсіздік еределерін қайталап, нұсқау беру тиіс. **Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау.** Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы.** Мақсаты: балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі.

	Бауды тартып қалып еді, Дүңгірледі барлық жер. Тышқан қорқып қайтадан, Кіріп кетті ініне. Соңғы сөздерді естіген "мысық" "тышқандарға" қарай жүгіріп, қуалап, оларды ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталғандар келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "мысық" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы.** Мақсаты: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбек әрекеті: гүлдердің тұқымдарын жинау.** Мақсаты: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. Құралдары: қағаз қалташалары. **Балалардың еркін ойыны.**		**Балалардың еркін ойыны.**		Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар. **Балалардың еркін ойыны.**
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Жәндіктер шаққан жағдайда..." жаднама.	Сұраныс бойынша кеңес.	"Жәндік шаққан жерді зарарсыздандыру шаралары" тақырыбында лэпбук жасау.	"Жазда өтті" тақырыбында жаднама.	Гербарийге жапырақтар, гүлдер жинау туралы әңгімелесу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят »бб
Топ: ересек « Ересек топ »
Балалардың жасы: 4 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 03.06 - 07.06.2024ж. «Бақытты балалық шақ»
Педагогтың аты-жөні С.Налибаева

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды далада қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. (сөйлеуді дамыту, музыка) "Әрқашан күн сөнбесін" әнімен қарсы алу.				
Таңғы гимнстика	Оныңдар, тұрыңдар! Мұнда мойын бұрыңдар, Жаттығулар жасайық, Терезені ашайық. Таза ауа пайдалы, Қане, биге басайық. Шынықса жас денеміз, Жылдам өсе береміз. (дене шынықтыру)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Ойын алаңын сыпыру. Мақсат-міндеттер: сыпырғышты қолдану біліктілігін бекіту, ойын алаңын тұрақты және уақытылы жинауға дағдыландыру, берілген тапсырмаға деген жауапкершілікті қалыптастыру . (еңбек іс-әрекеті)	"Бөлме өсімдіктеріне пульверизатормен су бүрку". Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын үйрету; жапырақтағы ылғалдылықтың қажеттілігі жайлы түсініктерін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты күтім жасауға тәрбиелеу. Өз бетінше суғару қажеттілігін анықтауға үйрету (өсімдіктің сыртқы тұрқы және топырақтың түсі мен қалпына байланысты), суғару техникасын еске түсіру. (еңбек іс-әрекеті)	"Асхана бойынша кезекшілік". Мақсат-міндеттер: балаларды кезекшілік міндеттерін өз бетімен тиянақты, адал орындауға үйрету. Қолды таза жуу, кезекшінің киімін кию, дастарханды дұрыс әзірлеу. Тамақтан кейін ыдысты тазалау. Еңбекке баулу. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	"Киім шкафын реттеу" (тәрбиешінің көмекшісімен бірігіп). Мақсат-міндеттер: балаларды киім-кешекке арналған жеке шкафты таза ұстауға үйрету: шкафты киімдер мен аяқ киімнен босату, дымқыл шүберекпен сөрелерді сүртіп, киімдерді қайта орнына тиянақты жинау. Тәртіпке бағынуға, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Ұжымдағы ұйымшыл еңбекке үйрету. (еңбек іс-әрекеті)	"Кірлеген орамалдарды ауыстыру". Мақсат-міндеттер: еңбекке деген тұрақты қызығушылықтарын, тапсырманы тиянақты орындау ұмтылыстарын қолдау. Орамалдарды бөлек ұяшыққа ілуге үйрету. Еңбектенуге, ересектерге көмектесуге деген ниетке тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)
	«Әрқашан күн сөнбесін!» Балалар күні мерекесін ұйымдастыру: - балалар шығармашылығынан концерт; - асфальтқа сурет салу байқауы. "Менің ой-қиялым" шабыттану сәті. Мақсат-міндеттер: балалардың ой-қиялын	«Менің әлемім» "Менің жанұям" фотосуреттерді қарастыру. Мақсат-міндеттер: байланыстырып сөйлеу қабілетін жетілдіру, сөздік қорын молайту; туыстарға деген сүйіспеншілікті арттыру.	Кәусәр бұлақ Үстел үсті ойыны. "Лото. "Ұл бала мен қыз бала киімдері"". Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту;	«Мен елімнің Ұланымын!» Отан туралы өлеңдерді жатқа айту челленджі. Балалар шығармашылығынан суреттер көрмесін ұйымдастыру. Таза ауада ұлттық ойындар сайысын өткізу.	"Дойбы" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; байқампаздыққа тәрбиелеу. Ойын мақсаты. Қарсыластың фигураларын толық жою немесе жүру жолын бұғаттау.

	дамыту; босаңсыту жағдайын жасау. - Балалар, қазір, сурет салу алдында, әрқайсымыз біраз ойнанып, әуенді тыңдап, шабыт алайық. Құралдары: әдемі әуен жазбасы. Жаттығу аяқталғаннан кейін педагог балаларды аралап, нені салуды ойлағандарын сұрайды. (сурет салу) Көркем сөзді жаттау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Бақшада". Көңілді бар бала, Бақшаға, баққа енсек. Ойнаймыз аулада, Төбеміз әткеншек. Шешеміз жұмбақ та, Жаңылтпаш айтамыз. Кешкілік үй жаққа Үлкейіп қайтамыз. Б. Кірісбаев. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)	Фотосуретте бейнеленген отбасы жайлы әңгімелеу. (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі) "Менің жақындарым" тақырыбында сурет салу. Мақсат-міндеттер: Отбасының суреттерін салу. Балалар шығармашылығынан суреттер көрмесін ұйымдастыру. (сурет салу) Отбасы жайлы мақалдар-мәтелдер жаттау. Мақсат-міндеттер: балаларды әдептілікке, үлкенге құрмет көрсету қағидаларына тәрбиелеу. Жақсы ата – орман, Жақсы бала қорған. Отан - қуат, Отбасы - шуақ. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Балалардың отбасында ата-анасымен, бауырларымен немесе жақындарымен бірге уақыт өткізгенде ойнайтын ойындары, спорттық жаттығулары, сайыстарының ішінен көпшілігіне таныс ойын түрін бірге ойнап көру және алған әсерлерімен бөлісу. (сөйлеуді дамыту) Отбасы туралы санамақты мәнерлеп айту, жаттау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: санамаққа деген қызығушылықты арттыру; көркем сөзді ырғаққа сай мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Бір үйде біз нешеуміз? Кел, санайық екеуіміз. Бас бармақ – әкем, Балаң үйрек – шешем, Ортан терек – ағам. Шылдыр шүмек – мен, Кішкентай бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз?	заттарды топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. - Кімге не қажет? Қыз бала мен ұл балаға киім таңдау. (қоршаған ортамен таныстыру) "Қатарға тұрып билейік" жаттығуы. Мақсат-міндеттер:балаларды жаттығу барысында ырғаққа сай қозғалып, сөздерді бірге айта жүріп, айтылған дене мүшелерін қозғауға машықтандыру; қабылдау, зерек болу қабілеттерін, вестибуляр аппаратын дамыту. Жаттығуды көңілді әуен жазбасын қосып өткізуге болады. Қатарға тұрып билейік, Мүшелерді көрсетейік: Басты оң-солға бұрып, Қос иықты көтерейік. Қатарға тұрып билейік, Мүшелерді көрсетейік: Жоғары қол көтеріп, Бұлғап, төмен түсірейік. Қатарға тұрып билейік, Мүшелерді көрсетейік: Аяқты кезек көтеріп, Маршпен шапалақтап жүрейік. Д. Ахметова. (сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Балалардың көрген мультфильмдерінен алған әсерлерімен бөлісу, олардың қиялын, логикалық ойлауын, сөйлеу тілін дамыту мақсатында жетекші сұрақтар қою. Балалардың қалауы бойынша мультфильм кейіпкерлерінің образын таңдап, қимылқозғалыс ойындарын өткізу, патомимика арқылы кейіпкерді табу ойынын ойнау	"Текшелер" құрастырғышымен ойындар. Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау, елестету қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Балалар құрылыс материалдардан балабақша құрастырады. Құралдары: текшелер, кірпіштер, білеулер, призмалар. (құрастыру) "Не жасырылған" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін, қиялдарын, байланыстыра сөйлеуін дамыту; заттардың қасиеттерін танып, білуге деген қызығушылықтарын арттыру. Барысы. Алдымен педагог, кейін балалар кезектесіп, жүргізуші рөлін атқарады. Жүргізуші сөзбен балалар жасырған (ойыншықты, құбылысты, жан-жануарды, құсты, өсімдікті) затты суреттейді, бірақ атамайды. Ойыншы балалар жауабын табуға тырысады. Алдымен педагог балаларға заттың қарапайым, анық сипаттамасын береді, кейін тапсырма күрделенеді. Мысалы. "Бұл өсімдік қылқан жапырақты ағаштарға жатады, үшбұрыш пішінді болып келеді"; "Бұл жиһаз, пластиктан ғана емес, сондай-ақ ағаштан да жасалады, адамның тыныңуына жағымды әсер етеді". (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру) Сюжетті-рөлдік ойын. "Балабақша". Мақсат-міндеттер: балалардың балабақшадағы негізгі қызмет түрлері мен жұмыс атқаратын мамандар жайлы жалпы түсініктерін бекіту; өзара өнімді қарым-қатынас орнату қабілеттерін дамыту. Керекті құрал-жабдықтар. Балабақшада жұмыс атқаратын медбикеге, тәрбиешіге, тәрбиешінің көмекшісіне, аспазға, аула сыпырушыға қажетті құрал-	(математика негіздері) "Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау жаңбыр Жау жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерін шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру) (сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) "Жаз" (сюжеттік суреттерді қарастыру) тақырыбына әңгімелесу. Мақсат-міндеттер: қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)

		Бір үйде біз бесеуміз. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)		жабдықтар. Барысы. Балалар алдымен балабақша қызметкерлерін өздері тағайындайды. Мамандардың рөлін ойнайтын балалар, өздеріне қажет құрал-жабдықтарды тандап, белгіленген бұрышқа жинайды. Балалар мен мамандардың рөлін ойнайтындар өзара кімнің қайда баратының және не істейтінің кеңесіп, жоспарлайды. Педагог диалогтар мен қарым-қатынастарды бекітуге ықпал етеді, қосымша сұрақтар қояды, анықтайды, қандай қимыл-әрекет қабылдап, не істеу керектігін, балалардың ауысуына бағыттайды. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)	
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.				

Таңғы ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасығы мен шай қасығын, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Міне — қасық, міне — ас. Еш нәрсені қалмас. Осы сөздерден кейін, балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану барысында, тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Егер бала орындықта дұрыс отырмаса, жанына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады. (мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Сөйлеуді дамытдан ойын-жаттығу. "Жазғы кемпірқосақ" Мақсат-міндеттер: Балалардың жыл мезгілінің табиғи құбылыстары, ай аттары, апта күндері жайындағы білімдерін бекіту; таң, күн, кеш, түн мезгілдерінің атауы мен ауысуы туралы түсініктерді тиянақтау; сөздік қорын молайту, логикалық ойлауын, қолдың қимыл қозғалыс моторикасын дамыту; аңғарымпаздыққа, жан-жақтылыққа тәрбиелеу. Музыкадан ойын-жаттығу. "Қош келдің, жаз!" Мақсат-міндеттер: Балалардың жеке қасиеттерін дамыту, өлеңдерді, әндерді нақышына келтіре айтуға дамыту. Бір- бірін сыйлауға, адамгершілік қасиеттерін жоғалтпауға тәрбиелеу.	Дене шынықтыру "Қос кемпірқосақ" Мақсат-міндеттер: Балаларды сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұруға; 2-3 метрлік қашықтықта алға ұмтыла қос аяқпен секіру дағдыларын дамыту; қимылды ойындар арқылы табан мен алақанға сүйеніп төрт тағандап еңбектеу іскерліктерін жетілдіру; дене шынықтыру жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту. Тақырыпқа сәйкес әңгіме оқып беру, ән тыңдату және қалауы бойынша балаға айтқызу. "Айналайын мама", "Еркем-ай" әндерін тыңдату. (музыка) Отбасы туралы санамақты мәнерлеп айту жаттығуы. Мақсат-міндеттер: санамаққа деген қызығушылықты арттыру; көркем сөзді ырғаққа сай мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Әлди-әлди, балапан (екі қол алдыға қаратулы, оң-сол жаққа бұрмалау), Саусақтарың, алақан (екі қол саусақтары жұдырықтарға жұмылып, ашылады), Санамаққа ашылсын (орнында адымдау, қолдармен сермеу, жүру темпі жылдам), Кезекпенен басылсын (қос аяқ иық енінде, қолдар белде). Қарт атам – бас бармақ (адымдау кезінде екі қол алға тік созылады, бас бармақтар көрсетіледі), Ақ әжем – балаң үйрек (екі қолды төмен, жан-жаққа жіберу, алақандар жинақы, бүгулі, адымдап тұрғанда жанбасқа соғылады), Әкешім – ортан терек (екі қол иықтардан жоғары	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу. "Ақымақ қасқыр"ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегіні оқып беру, мазмұнын әңгімелеуге үйрету; ертегі кейіпкерлерінің рөліне еніп, сөздерін айтқызу арқылы байланыстырып сөйлеуге, кейіпкерлердің ерекшеліктерін, белгілерін дәл тауып, сипаттауға үйрету; сөздік қорларын молайтып, тіл байлықтарын дамыту; достыққа, бірлікке тәрбиелеу. "Сақина" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды зеректікке,ептілікке, шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Бастаушы шеңбер ішіне, ал балалар шеңберді айнала тұрады. Алақанында сақина бар, оны екі қолды біріктіріп, кезек-кезек балалардың алақанын ашып, байқатпай біріне беруге тырысады. Балалар бастаушының әрекетін және достарын мұқият бақылайды. Сақинаға ие болған бала басқаларға білдірмеу керек. Белгі бойынша бастаушы: "Сақина, сақина, қане шықшы ортаға!" – дегенде сақина ұстаған бала шеңбер ортасына жүгіріп шығады да, бастаушы болады. Егер ойыншылар белгі бергенге	Сурет салудан ойын-жаттығу. "Қала аспанындағы кемпірқосақ" Мақсат-міндеттер: Балаларды әр түрлі құралдардың көмегімен әдемі табиғи құбылыстар жайлы түсініктерін шығармашылық түрде жеткізе білуге, негізгі түстерді тануды, саусақпен сурет салуды үйретуді жалғастыру; балалардың түстерді қабылдау, түсті таңдау біліктілігін дамыту; зейіндерін тұрақтандыру, ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамыту; тиянақтылыққа, табиғатты аялауға, достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу. "Ғажайып қап" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: ойыншық атауларымен сөздік қорларын арттыру. Көркем сөзді мәнерлеп айту, жаттау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға машықтандыру, артикуляцияны, есте сақтау қабілетін дамыту; мысыққа деген қызығушылықты арттыру. "Мысығым". Тікірейіп құлағы, Менен бұрын тұрады, Бойын жазып, керіліп, Беті-қолын жуады. Қасымнан қалмайды, Көзін қысып алдайды. Ойнатсам да күнімен, Ойыны бір қанбайды.	Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу. "Түрлі түсті ертегі әлеміне саяхат" Мақсат-міндеттер: Балалардың түстер туралы білімдерін бекіту (қызыл, сарғыш, сары, жасыл, көк, көгілдір, күлгін). Сөйлеу, есте сақтау, ойлау, зейін,қиялын, шығармашылық қабілеттерін дамыту. Топтағы өзара достық қарым-қатынасқа белсенділікке, тәуелсіздікке, өзіне деген сенімділікке тәрбиелеу. "Балабақша" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: мәтіннің мәніне, ырғағына сай қозғалуға ынталандыру; дене мүшелерін жетілдіру, жағымды эмоцияларды дамыту; балабақшада ұйымшыл болуға баулу. - Балабақша, балабақша (Орнында марш басу, қолдармен сермеу) Біздің ортақ үйіміз. Бізбен бірге, бізбен бірге (Орнында жүріп, шапалақтау) Ойыншықтар, достарымыз. Ойнап-күліп, ойнап-күліп, (Орнында секіру, қолдармен жоғары шапалақтау) Бізбен бірге қоймайды, Қолды бұлғап, қолды бұлғап, (Орнында жүріп, қолдармен алдыда бұрмалау) Кейіпкерді сомдайды. Отырады да тұрады, (Қолдар белде, аяқтарды бүгіп, тік тұру) Теңселеді жан-жаққа, (Қолдар белде,

		көтеріліп, иыққа қайта түседі), Анашым – шылдыр шүмек (екі қол белде, жан-жаққа еңкею). Кішкентай бөбек, ол – мен (орнынан секіріп, орнына тұра қалу), Есейіп келемін мен (аяқ ұшына тұру, жоғары созылу), Барлық саусақ – жолдасым (шапалақтау, адымдау кезінде), Жұдырығым – отбасым. Жұдырықта бес саусақ (сөздер мен әуен ырғағына сай еркін қозғалыстар жасау), Отбасыда бес салмақ, Барлық саусақ – жолдасым, Жұдырығым – отбасым. (сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)	дейін балалардың бірінен сақинаны байқап қалса, оны шеңбер ортасына жібермейді. Ондай жағдайда ойынды сол бастаушы қайта жалғастырады. (сөйлеуді дамыту)	Н. Арынова. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)	оң-сол жақтарға теңселу) Оңға-солға бұрылады, (Қолдар белде, оң-солға бұрылу) Жүреді болашаққа. (Орнында марш басу, қолдарды жоғары көтеру) (сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттер: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. (дербес әрекет)	Мақсат-міндеттер: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. (дербес әрекет)	Мақсат-міндеттер: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. (дербес әрекет)	Мақсат-міндеттер: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. (дербес әрекет)
Күндізгі серуен	Күн-жылу мен жарық көзі. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: күн-жылу мен жарық көзі екені жайлы түсініктерін пысықтау; талқылау, дәлелдеу біліктіліктерін дамыту; табиғатты аялауға тәрбиелеу. Зерттеу. Күнге қарап, сұрақтарға жауап беруді ұсыну. - Күнге қарағанда, өзіңді қалай сезінесің? - Күнге тура қарай аламыз ба, көзімізге зиянын тигізбей ме?	Арнайы көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: арнайы көліктер жайлы білімдерін кеңейту; сөздік қорын молайту. Педагог көшеде өтіп жатқан көліктерді не себептен көлік деп атайтынын сұрайды. Балалар көліктерге тән ерекшеліктерді айтады, көліктердің түстерін, жеңіл көлік не жүк тасымалдайтын көлік екенін анықтап жатады. Көлікте отбасымен саяхаттарын сұрау. «Менің жақындарым», «Менің үйдегі сырласым», «Менің бауырларым», «Менің отбасым» тақырыптарында балалармен серуенде әңгімелесу. Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: бақша қайшысымен	Шетенді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: шетенді бақылауды жалғастыру; қара және қызыл түсті шетеннің ұқсастықтары мен айырмашылықтарын байқап, айтуға ынталандыру;коршаган орта объектілеріне деген қызығушылықтарды арттыру. Зерттеу. Қызыл және қара шетенді салыстыру, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу.	Өрмекшіні бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: өрмекшілер олардың ерекшеліктері, тіршілігі жайлы түсініктерін кеңейтуді жалғастыру; қоршаған ортаға деген қызығушылықтарын арттыру. Зерттеу. Ұлғайтқыш әйнек арқылы үлкен өрмекшіні бақылау (өрмекшінің көзі мен ауызы басында, ал кеудесі төрт аяғына тірелген). Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: гүлзарда гүлдеп тұрған өсімдікті	Күн-жылу мен жарық көзі. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: күн-жылу мен жарық көзі екені жайлы түсініктерін пысықтау; талқылау, дәлелдеу біліктіліктерін дамыту; табиғатты аялауға тәрбиелеу. Зерттеу. Күнге қарап, сұрақтарға жауап беруді ұсыну. - Күнге қарағанда, өзіңді қалай сезінесің? - Күнге тура қарай аламыз ба, көзімізге зиянын тигізбей ме?

	Педагог балаларға екі тасты алып, біреуін күннің көзіне, екіншісін көлеңкеге, яғни, жан-жағын жауып, қараңғы жерге қоюды сұрайды. Біраз уақыттан кейін, балалар күн көзінде тұрған тас көлеңкеде тұрған тасқа қарағанда қызып, жылы екеніне көз жеткізеді. Күн көзінде зат қызатынына қорытынды жасау. Еңбек тапсырмалары: кіші топ балаларына ойын аумақтарын жинауға көмектесу. Мақсат-міндеттер: жасы кішіге көмектесуге ұмтылуға үйрету, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Асфальтқа сурет салу байқауы. "Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақсүйекті іздеңдер, кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақсүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақсүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Жабдығы: ақ сүйек. "Өрт сөндірушілер оқуда" ойыны. Мақсат-міндеттер: қабырғаға өрмелеу біліктіліктерін бекіту; зейіндерін дамыту. Өз бетінше еркін ойын әрекеті,	ағаштар мен бұталардың сынған, құрғақ бұтақтарын қию, оларды тазалау. Мақсат-міндеттер: бақша қайшысын қолдануды үйрету, тек қана сынған бұтақтарды жою біліктілігін дамыту. Қимыл-қозғалыс ойыны. "Тым-тырақай" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнай білуге баулу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. "Аралар мен аюлар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: ауыспалы қадамдармен гимнастикалық сатымен өрмелеуге жаттықтыру; допты лақтыру мен қағып алуға жаттықтыру. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар: секіру жаттығулары. Мақсат-міндеттер: секіртпені артқа, алға айналдыра секіру біліктіліктерін бекіту.	Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: бақша аумағын және гүлзарларды ретке келтіру. Мақсат-міндеттер: ересектерге көмектесуге үйрету. "Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойынды зерек болып ойнауға, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарды үйлестіре білуге дағдыландыру; кеңістікті бағдарлай білуді, күш-жігерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, түртіп үлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды. "Допты ұста" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: допты ұстау және оны басқа белгі бойынша жылдам бере білуді жетілдіру. Еркін ойындар: шығарылған материалмен ойындар, бірігіп құмнан түрлі құрылыс нысандарын тұрғызу ниеттерін тәрбиелеу.	(барқыт гүлді) топқа ауыстыру. Мақсат-міндеттер: гүлдің айналасын ұқыпты қазуды үйретуді жалғастыру; гүлдерді топырағымен бірге құмыраға ұқыпты ауыстыруды үйрету; өсімдіктерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. "Ормандағы аюда" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "аю" "оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, олар ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір рет ойнатуға болады. Қимыл-қозғалыс ойындары: "Бір, екі", "Үнсіз адымда". Мақсат-міндеттер: дұрыс жүру дағдысын, қозғалыс координациясын меңгерту; төзімділікке тәрбиелеу. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, алаңда шығарылған материалмен ойындар: баяу қарқында ұзақ жүгіру. Мақсат-міндеттер:ептілікті, төзімділікті, дұрыс тыныс алуды дамыту.	Педагог балаларға екі тасты алып, біреуін күннің көзіне, екіншісін көлеңкеге, яғни, жан-жағын жауып, қараңғы жерге қоюды сұрайды. Біраз уақыттан кейін, балалар күн көзінде тұрған тас көлеңкеде тұрған тасқа қарағанда қызып, жылы екеніне көз жеткізеді. Күн көзінде зат қызатынына қорытынды жасау. Еңбек тапсырмалары: кіші топ балаларына ойын аумақтарын жинауға көмектесу. Мақсат-міндеттер: жасы кішіге көмектесуге ұмтылуға үйрету, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. "Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақсүйекті іздеңдер, кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақсүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақсүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Жабдығы: ақ сүйек. "Өрт сөндірушілер оқуда" ойыны. Мақсат-міндеттер: қабырғаға өрмелеу біліктіліктерін бекіту; зейіндерін дамыту. Өз бетінше еркін ойын әрекеті, алаңда шығарылған материалмен ойындар. "Шеңберді дәлде". Мақсат-міндеттер: нысанаға дәлдеп тигізуге жаттықтыру.

	алаңда шығарылған материалмен ойындар. "Шеңберді дәлде". Мақсат-міндеттер: нысанаға дәлдеп тигізуге жаттықтыру.				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі түрде шешуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу.				
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-бірін көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.
Түскі ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасығы мен шай қасығын, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Міне — қасық, міне — ас. Еш нәрсені қалмас. Осы сөздерден кейін, балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану барысында, тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Егер бала орындықта дұрыс отырмаса, жанына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады. (мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Ертегілер оқу, аудиоертегілерді тындату. (көркем әдебиет)				
Ұйқыдан тұру	Жалпақ табандылықты алдын-алу мақсатында деңсаулық жолдарымен жүргізу. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау. "Мөлдір су" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Не жасырылған" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін, қиялдарын, байланыстыра сөйлеуін дамыту; заттардың қасиеттерін танып, білуге деген қызығушылықтарын арттыру. Барысы. Алдымен педагог, кейін балалар кезектесіп,	"Сөздер тізбегі" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорларын байыту. Ой ұшқырлығын, зейіндерін дамыту; өзара жағымды қарым-қатынасты бекіту. Барысы. Педагог балаларға қандай сала	"Ғажайып қап" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың кейбір бұйымдар жайлы түсініктерін бекіту; байланыстыра сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту, зейіндерін тұрақтандыру. Керекті құрал-жабдықтар. Қап, әртүрлі ойыншықтар мен	"Не артық?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың заттар мен құбылыстарды жіктеу бойынша білімдерін бекіту; талдау және қорытындылау қабілеттерін, қиялдарын, зейіндерін дамыту. Керекті құрал-жабдықтар. Бірнеше заттар жиынтығы немесе	"Көзді жұмып, тепе-теңдікті сақтау" дамытушылық жаттығу. Мақсат-міндеттер: балаларды жұмылу көзбен, тепе-теңдікті сақтауға жаттықтыру; вестибуляр аппараттарын, көру қабілеттерін дамыту. Барысы. Орындарынан тұру, қолдарын екі жаққа

	жүргізуші рөлін атқарады. Жүргізуші сөзбен балалар жасырған (ойыншықты, құбылысты, жан-жануарды, құсты, өсімдікті) затты суреттейді, бірақ атамайды. Ойыншы балалар жауабын табуға тырысады. Алдымен педагог балаларға заттың қарапайым, анық сипаттамасын береді, кейін тапсырма күрделенеді. Мысалы. "Бұл өсімдік қылқан жапырақты ағаштарға жатады, үшбұрыш пішінді болып келеді"; "Бұл жиһаз, пластиктан ғана емес, сондай-ақ ағаштан да жасалады, адамның тынығуына жағымды әсер етеді". (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу) Сюжетті-рөлдік ойын. "Балабақша". Мақсат-міндеттер: балалардың балабақшадағы негізгі қызмет түрлері мен жұмыс атқаратын мамандар жайлы жалпы түсініктерін бекіту; өзара өнімді қарым-қатынас орнату қабілеттерін дамыту. Керекті құрал-жабдықтар. Балабақшада жұмыс атқаратын медбикеге, тәрбиешіге, тәрбиешінің көмекшісіне, аспазға, аула сыпырушыға қажетті құрал-жабдықтар. Барысы. Балалар алдымен балабақша қызметкерлерін өздері тағайындайды. Мамандардың рөлін ойнайтын балалар, өздеріне қажет құрал-жабдықтарды таңдап, белгіленген бұрышқа жинайды. Балалар мен мамандардың рөлін ойнайтындар өзара кімнің қайда баратының және не істейтінің кеңесіп, жоспарлайды. Педагог диалогтар мен қарым-қатынастарды бекітуге ықпал етеді, қосымша сұрақтар қояды, анықтайды, қандай қимыл-әрекет қабылдап, не істеу керектігін, балалардың ауысуына бағыттайды. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)	бойынша сөз құрайтындарын айтады. Берілген жағдайда "Отбасы" тақырыбы қарастырылады . Педагог "Отбасы" түсінігіне байланысты сөздердің бірін айтады да, келесі балаға жалғастыруды ұсынады. Егер бала белгіленген уақытта сәйкес сөз тауып айта алмаса, өз өнерін көрсетеді. (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі) Сюжетті-рөлдік ойын. "Отбасы". Мақсат-міндеттер: балалардың отбасы мүшелері туралы түсініктерін бекіту; отбасы мүшелерінің жанұядағы рөлін пысықтау; үлкенге деген құрмет сезімдерін, жақынына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Отбасы мүшелеріне қажет заттар: көзілдірік, ыдыстар, алжапқыш, кітап, газет, сыпырғыш, шелек пен орамал, ойыншықтар, ойыншық тұрмыстық техника т. б Барысы. Балалар өзара отбасы мүшелерінің рөлдерін бөлісіп алады да, өздеріне қажет киімдер мен құралдарды алып, өз орындарына барады. Педагог алдын-ала балалармен қойылымда қандай оқиға көрсетілуі керек екенін бірге анықтайды. Педагог диалог барысында ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуын реттейді, бекіту сұрақтарын қояды. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)	бұйымдар. Барысы. Жүргізуші балалардың алдына қап қояды. Ойыншылар қапқа қолдарын салып, сипап сезу арқылы затты анықтау керек. Кейін затты сипаттап, неден жасалғанын, пайдаланылуы жайлы айтады. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру) Сюжетті-рөлдік ойын. "Ойыншықтарды жөндеу шеберханасы". Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар туралы білімдерін бекіту, шығармашылық ойлауын, өзара өнімді қарым-қатынас орнату біліктіліктерін дамыту, заттардың қасиетін анықтауға деген қызығушылықтарын арттыру . Керекті құрал-жабдықтар: дамытушылық ойыншықтар (машинкалар, пластикалық қуыршақтар, Лего ойыншықтары, Киндер тосынсый-ойыншықтары). Барысы. Балалар өз еркімен немесе топтың қалауы бойынша (ойыншылар) шеберлер рөліне тағайындалады. Педагог олар үшін арнайы бұрыш ұйымдастырып, оны безендіреді. Ойыншы балаларға бұзылған ойыншықты әкеледі, шеберге көрсетеді, шебер зерттеп, бұзылған ойыншықты жөндейді. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)	олардың заттық сызба-карточкалары. Барысы. Жүргізуші бір жиынтыққа жататын және жатпайтын заттарды атайды (көрсетеді), ойыншылар артық затты тауып, атау керек. Жалпы заттар саны төртеу болады. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу) Сюжетті-рөлдік ойын. "Ойыншықтар дүкені". Мақсат-міндеттер: балалардың "ойыншықтар" дүкені жайлы түсініктерін бекіту; сатушы мен сатып алушының іс-әрекетін меңгерту; жағымды қарым-қатынасқа тәрбиелеу . Керекті құрал-жабдықтар. Сөрелер, ойыншықтар, ойыншық смартфондар, төлем карточкалары, сөмкелер, қағаз ақшалар. Барысы. Сатушы өз қалауы бойынша тағайындалады, сатып алушылар қолдарына қажет құралдарды (карточка, заттар, смартфон) алып, ойыншықтардың біреуін таңдап, қалауын айтады. Сатушы ойыншықтарды сөрелерге орналастырады, бағаларды белгілейді, сатып алушыларға тауардың артықшылықтары мен ерекшеліктерін айтып, оларды ұсынады. Педагог диалог барысындағы ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуын қадағалайды, қорытындылау сұрақтарын қояды. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)	созу; екі аяқпен кезек-кезек тепе-теңдікті сақтай отырып, тұру. Жаттығудың алғашқы үлгісін педагог өзі көрсетеді. Тепе-теңдік ұзақтығын реттеу қажет (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру) Театрландырылған қойылым. "Алма" ертегісі Мақсат-міндеттер: балалар жадында ертегі мазмұнын қайта жаңғырту, есте сақтау, ойлау, эмоциялық, ым-ишаралық, коммуникативтік қабілеттерін дамыту. Керекті құрал-жабдықтар. Алма пішіні, костюмдер, ертегі кейіпкерлерінің бетперделері (қоян, қарға, аю, кірпі). Барысы. Педагог балаларға "Алма" ертегісінің мазмұнын қайталатады. Балалар өз қалауы бойынша кейіпкерлерді таңдайды, кейін кейіпкерлер костюмдарын киіп, өз орындарына барады. Басынан автор рөлін педагог өзі алады. Қойылым соңында педагог кейіпкерлерді бөлек қатарға тұрғызады, көрермендерге кім ненің рөлін ойнағанын таныстырады. Әртіс-балалар, көрермендерге құрмет білдіріп, бас иеді де, қошеметпен мадақтауларға ие болады. Соңында педагог балалардан, шығарманың олай аяқталғанына не себеп болғанын анықтайды, кейіпкерлердің әрекетін қысқаша талдап береді. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)
Серуенге дайындық	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.
Серуендеу	Күнді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, дене	Құстарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту,	"Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы. (қоршаған ортамен	Кемпірқосақты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту,	Желді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, дене

	шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды күнді бақылаудың ережелеріне баулу; күннің Жер шарының, адамның бүкіл табиғат объектілерін, құбылыстарына тікелей әсер ететініне көңіл аудару; зияткерлікке тәрбиелеу. "Күн шыққанда күліп оян". Көктем келсе - құлпырар гүл әрқашан, Жапырақ жайса - бітеді шынарға сән. Ештеңеге шаттана алмайсың сен - Қаулап өскен шалғынға қуанбасаң. Күләш Ахметова Педагог күнді бақылау алдында, балаларға, күнге қарау үшін, белгілі көк шынының немесе фотопленканы қолға алып, қарауға болатынын түсіндіреді. Құралдары: фотопленкалар немесе көк шынылар. Іс-тәжірибе: жапырақтардың бір қабат бетін алып, лупамен хлорофил жасушаларын көру. Балалар күннің жасыл жапырақтарының түсін жасыл болуын қамтамасыз ететінін әңгімелейді. Хлоролфиллдің фотосинтез нәтижесінде пайда болатынын түсінеді. "Күлімдейміз күндей" жаттығуы. Күлімдейміз күндей (қолдарын жоғары көтеріп, күннің бейнесін жасайды), Жабырқауды білмей (қолдарын жандарына жібереді). Күннен шуақ аламыз (қолдарын жоғары көтереді), Біз бақытты баламыз (қолдарын жандарына жібереді). Г. Кужагулова. "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады.	дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: құстардың жаздағы тіршілігі туралы түсініктерін кеңейту; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Балаларға құстардың не себептен адамның қасында не одан алшақ болатынын анықтауға ынталандыру; құстардың жұмыртқа басып, балапандарды ұшуға дайындау құбылысы өте маңызды екендігін түсіндіру. Жұмбақ. Талдың басында, Жемі бар қасында. Там тұр саялы, Достарға аялы. (Құс ұясы) Балаларға құс ұясын адамнан алшақ, жасырын жерде, ағаш бұтасында, діңнің ішінде, биік тау-тастың арасында салатыны туралы айтып түсіндіру. Ересек әрекеті: ауланы (құмсалғыштың шеттерін, үлеске орындықтарын, еденін) сыпыру. Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу. Құралдары: балаларға арнайы сыпырғыштар, щеткалар, қолғаптар. "Жоғары - төмен" қимыл жаттығуы. Мақсаты: балаларды мәтіннің мәніне, ырғағына сай қимылдауға машықтандыру; жоғары және төмен ұғымдарын пысықтау; табиғат құбылыстарына деген қызығушылықты арттыру. - Балалар, "жоғары" десем - қолдарыңды жоғары созып, шапалақтайсыңдар, "төмен десем" - төмен отырып, тыныш отырасыңдар. Күлімдейді алтын күн. Жерде жатыр алтын құм. Құстар ұшты биікке. Сәбіз өсті жүйекте. Кіші болдық желектей, Өсеміз биік теректей. Д. Ахметова. Күрделенуі: жаттығу сөздерін жылдамдатып айтып, балаларды сол темпке бейімдетуге болады. "Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны.	таныстыру, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау жаңбыр Жау жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерін шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру) "Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар жаңбыр шалшықтарын баспау үшін, биіктіктерге (тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұру тиіс. "Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдап жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады.	дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: кемпірқосақ - жансыз табиғаттың бөлігі екені жайлы ұғымдарын қалыптастыруды жалғастыру; спектр түстерін бекіту; табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Бұл күні жаңбыр болмай жатса, кемпірқосақты су бүркеудің нәтижесінде арнайы жасауға болады. Көркем сөзді жаттау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Кемпірқосақ". Жаңбыр жауып басылды, Аспан шайдай ашылды. Суретші екен табиғат, Бояуларын дайындап, Түр-түсін дәл тауыпты, Кемпірқосақ салыпты. Ш. Әлдибекұлы. Еңбек әрекеті: ойын жабындысын жинау Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын бекіту. "Жаңбыр қалай пайда болады?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың жаңбыр туралы түсініктерін кеңейту; қоршаған ортаның заңдылықтарына деген қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға түрлі табиғат құбылыстары бейнеленген суреттерді қарастыруға уақыт береді. Содан соң жаңбырдың қалай пайда болатынын бейнелейтін суреттерді тез тауып алуларын сұрайды. Жаңбырдың қалай пайда болғаны бар суреттер тізбегіне қарап, балалар, педагогпен бірге, жаңбырдың пайда болуын әңгімелейді. Құралдары: суреттер: жел, ақ бұлттар, сұр бұлттар, жаңбыр, тұман, теңіз, қар жамылған таулар, кемпірқосақ, қар жауыны, бұршіктің атқаны, жапырақтардың түсіп жатқаны, қардың еріп жатқаны. "Тым-тырақай" ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың	шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға жапырақ, жалауларға, бұтақтарға қарап желді бар не жоқ екендігін байқауға шақырады. Балалар желді қатты соғып не баяу есіп тұрғанын айтады. "Жел қайда соғып тұр?" логикалық жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың кеңістікті (жазықтықты) бағдарлай білу қабілеттерін жетілдіру; оң мен сол жақты ажыратуға машықтандыру; объектіге немесе суреттегі объектіге қарап, жел қайда соққанын үстеу сөздерді қосып айтуға баулу; ақыл-ойыны дамыту. Құралдары: сюжетті суреттер (суреттерді жалаулар оң және сол жаққа желпілдер тұр). - Суреттерге қарап, далада желдің бар ма екенін анықтап көрейік. Жел бар болса, қай жаққа соғып тұрғанын байқап көрейік. Балалардың мысалы жауаптары: - Бірінші суретте жел сол жаққа соғып тұр. Екінші суретте жел оң жаққа соғып тұр. "Аққу-қаздар" ойыны. Мақсат-міндеттер: белгі белгі сөздерді мұқият тыңдап, ойынға белсенді қатысуға, ойын шартын бұзбауға, қимылдарды үлестіріп, жылдам жүгіруге бейімдеу; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортаңғы екі шетінде (санамақпен таңдалған) екі бала "қасқыр" рөлін атқарып тұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар:

	- Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. "Шеңберден шеңберге" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберлерге бақытты ауыстырып екі аяқпен секіруге дағдыландыру; күш-жігерін дамыту. Еркін ойындар: балалардың негізгі қимылдарды орындай білу мүмкіндіктерін жетілдіру.	Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды,ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде сұрақтар қояды: - Сәлеметсіз бе! Кім боласыз? "Бояушы": - Мен бояушымын, Үстімде боялған киімім. Алыстан келемін, Бояу үшін теңге беремін. "Бояуды сатушы": - Түсі қандай бояуды қалайсыз? Осы кезде "бояушы" кез келген түсті айтады, сол түс болып өзін ойлаған бала сыртқа шығып, қаша жөнеледі. Ал диалог ары қарай жалғасады: - Бояудың бағысы қанша? - Бағасы бес (он, он бес, сегіз, бағасы тағы басқа) теңге. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген сан рет қағады да, "бояуды қуалап кетеді. Егер "бояу" қашып, қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. Еркін ойындар: балалардың негізгі қимылдарды орындай білу мүмкіндіктерін жетілдіру.	Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. "Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, екі аяқпен секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтар салынады немесе жіптер төселінеді. Күрделенуі: сызықтардан уақытқа жылдам секіруге шақыру. Еркін ойындар: балалардың негізгі қимылдарды орындай білу мүмкіндіктерін жетілдіру.	шапшаңдыққа, epектікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. "Допты түсіріп алма" ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: допты қағып алу біліктілігін жетілдіру; сөздік қорды байыту; заттардың топтастыра білу қабілетін, ой шапшаңдығын дамыту. Балалар шеңберде тұрады, кімнің қолына доп түссе, оны түсіріп алмай, келісілген топтамаға жататын заттың бірін атау керек." Еркін ойындар: балалардың негізгі қимылдарды орындай білу мүмкіндіктерін жетілдіру.	- Біз ұшамыз жылы жаққа, Қайтқымыз келеді ошаққа! Осы сөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар" "аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алу - баланы қолмен тигізу болып саналады. Педагог алдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады. Ойын аяқталған сайын, "қасқырлар" ұстап алған "қаздар" саналады. Ойыншылардың қабілеттерін бағаланады. "Кім қапшаны алыс лақтырады?" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту, оң және сол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру. Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, бадминтон ойнау. Мақсат-міндеттер: ракетканы қарсыласы жаққа лақтыруды үйретуді жалғастыру.
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	"Баланың еркі туралы не білесіз? Бұнымен қалай жұмыс істеу керек?" сұрақ-жауабы	Ата-аналармен "Менің үйім - менің отбасым" тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналар кеңесін сайлау және жұмысын жоспарлау.	Ата-аналарға арналған кеңес. "Бала белсенділігі - оның денсаулық кепілі."	Айына бір рет "Отбасы күнін" өткізу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: ересек « Қарлығаш топ»
Балалардың жасы: 4 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 10.06 - 14.06.2024ж. «Жас із кесушілер»
Педагогтың аты-жөні С.Налибаева . А.Уразбаева

Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды далада қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. (сөйлеуді дамыту, музыка) "Көңіл күйін қалай?" мультфильмін қосу.				
Таңғы гимнстика	Ояныңдар, тұрыңдар!Мұнда мойын бұрыңдар, Жаттығулар жасайық,Терезені ашайық. Таза ауа пайдалы,Қане, биге басайық. Шынықса жас денеміз,Жылдам өсе береміз.(дене шынықтыру)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Ұйымдастырылған іс-әрекет керек материалдар мен құрал-жабдықтарды дайындаймыз". Мақсат-міндеттер: тапсырылған іске деген жауапкершілік сезімдерін дамыту, балаларды оқу қызметіне керек материалдар мен құрал-жабдықтарды тиянақты жинауға үйрету. (еңбек іс-әрекеті)	"Бөлме өсімдіктерін суғару". Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге жылу мен жарықтың қажеттілігі жайлы білімдерін кеңейту, жапырағы бойынша өсімдіктердің ылғалсүйгіш, құрғақшылыққа төзімді, жарық сүйгіш, көлеңке сүйгіш екенін анықтау. Ұқыптылықты, өз іс-әрекетіне сенімділікті, су мен өсімдіктермен істелетін еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа деген қамқорлық сезімдерін және оны аялауға тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	"Орындықтарды жуу". Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің көмекшісіне көмектесуге, топ бөлмелеріндегі орындықтарды таза ұстауға, дымқыл шүберекпен сүртуді, орындарына қоюды үйрету. Еңбек дағдыларын дамыту, жұмыс жасау барысында мәдени-гигиеналық талаптарды орындау біліктіліктерін қалыптастыру. Ересектердің еңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	"Ойыннан кейін топты ретке келтіру". Мақсат-міндеттер: балаларда тазалыққа, тәртіпке саналы түрде ұмтылу біліктіліктерін пысықтау, ойыннан кейін ойыншықтарды жинау әдетін қалыптастыру. Жұмыс жоспарын құру, алда атқарылатын қызмет іс-әрекетіне қажет материалдарды таңдап алуды үйрету. (еңбек іс-әрекеті)	"Ойыншықтарды реттеу". Мақсат-міндеттер: балаларды жұмыс жасау алдында алжапқыш киюге үйрету; ойыншықтарды ұстау тәртібі: жуу, кептіру, сүртіп орнына қою. Еңбекке баулу; Сумен жұмыс жасау кезіндегі зейінділікті дамыту. Өздерінің және өзгелердің еңбегін бағалауға, құрметтеуге тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)

	Жас із кесушілер "Бұл үйде кім тұрады?" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың есте сақтау қабілеттерін дамыту, сөздік қорларын молайту. Барысы. Тәрбиеші үйдің терезесінен отбасы мүшелерінің суреттерін көрсетеді. Балалар оларды атайды, өзінің отбасы мүшелеріне сипаттама береді. (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі) «Із кесуші» мультфильмін көрсету. «Із кесушілер деген кімдер?» жетекші сұрақтар қою арқылы балалармен әңгімелесу. (көркем әдебиет) Дәстүрлі емес сурет техникасымен сурет салу. (сурет салу)	Аңдар мен аңшылар Альбомдар көру: «Аңдар», «Құстар», «Гүлдер»… (қарым-қатынас іс-әрекет) Сурет салу: «Жайлаудағы төрт түлік», «Орман аңдары», «Менің сүйікті жануарым» және басқа тақырыптар (балалардың қалауын ескеру ұсынылады). (сурет салу) Құм және сумен тәжірибе. (зерттеу іс-әрекеті)	Мейірімді достарым "Лото" үстел үсті ойыны (отбасы). Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; заттарды топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. Әр бала отбасы мүшелерінің киімдерінің фотосуреттерін жинайды, бір атаумен біріктіреді. (математика негіздері, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі) «Ерте, ерте, ертеде» тақырыпқа сәйкес аудио ертегілер тыңдату, тыңдалған ертегінің мазмұнын айтқызу. (көркем әдебиет) Аңдар мен үй жануарлары туралы кітап көрмесін ұйымдастыру. Сергіту сәтінде аңдар мен үй жануарларының қимыл-қозғалысын қайталауға құрылған жаттығулар жасау. https://youtu.be/Aph-kvnnANw Аңдар мен үй жануарлары туралы кітап көрмесін ұйымдастыру.	Саялы бақ Сурет, альбом, иллюстрацияларды қарау. Орманға, саябаққа немесе балабақшаның табиғат бұрышына саяхат. Шығармашылық жұмысқа пайдаланылатын табиғи материалдарды жинау. «Біздің өлкенің ағаштары», «Балабақша ауласында қандай ағаштар өседі?», «Ағаштарды өрттен қорға!» тақырыптарында балалармен әңгімелесу.	Сыр сандық "Үй құрастырамыз" құрастыру ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, ойлау, елестету қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту; отбасына деген сүйіспеншілігін дамыту. Балалар құрылыс материалдардан түрлі үйдерді құрастырады. Құралдары: құрылыс материалдар жинақнамасы: текшелер, кірпіштер, білеулер, призмалар. Сондай-ақ; "Лего" немесе ағаш құрастырғыш ойыншықтары. (құрастыру) Таныс ертегі қойылымдарын сахналау. «Ең үздік қойылым», ойдан шығарылған ертегі қойылымдары байқауын ұйымдастыру.

Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.				
Таңғы ас	Үстел үстіндегі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу. "Жұмбақтар әлеміне саяхат" Мақсат-міндеттер: Балаларға жұмбақтар туралы түсінік беру; жұмбақты толық тыңдап, жауабын табуға үйрету; есте сақтау қабілетін жетілдіру; балалардың ой-өрісін дамыту; өз ойын еркін айтуға үйрету, адамгершілікке тәрбиелеу.	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу.** **"Әсем қала"** **Мақсат-міндеттер: Балалардың сандық және реттік санау туралы білімдерін бекіту; геометриялық фигураларды ажырата және атай білуге үйрету; заттарды санымен байланыстыру туралы білімдерін бекіту.** **Музыкадан ойын-жаттығу.** **"Біздің қала"** **Мақсат-міндеттер: Балаларды жолда жүру ережелеріне сәйкес бағдаршамның атқаратын қызметімен таныстыру. Ойын арқылы балаларға жолда жүру ережелерін үйрету. Көше, жол, жаяу адам жүретін жол мен көліктер туралы түсініктерін жетілдіру. Музыкадағы бейнелерді ажыратуға үйрету. Әннің ширақ, сергек, сабырлы сипатын ажырата білуге тәрбиелеу.**	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу. "Жаз да келді пейілді" Мақсат-міндеттер: Балаларды тепе-теңдікті сақтай отырып, қолын жоғары көтеріп тақтай бойымен жүру дағдыларын дамыту; қимылды ойындар арқылы түрлі бағытта жүгіру; 1,5-2 метр арақашықтықтан кегльдерді қағып түсіру іскерліктерін жетілдіру; қимылды ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру.	Мүсіндеуден ойын-жаттығу. "Үйдің құрылысы" Мақсат-міндеттер: Өтілген мүсіндеу техникалар бойынша бұйым жасап үйренуді қалыптастыру; ауызша нұсқаулық бойынша, алгоритм әрекеттерінің көрінісі, балаларды ұзын сопақшаны есіп, бір-біріне тығыз қосуды үйрету; қолөнер жасауда қиял мен шығармашылықты дамыту; ұсақ қол маторикасын, үйлестіру қозғалысын дамыту; бастаған жұмысын аяқтауға, ермексазбен ұқыпты жұмыс жасаға тәрбиелеу.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу.** **"Таңқаларлық құм"** **Мақсат-міндеттер: Балаларды құрғақ және дымқыл құмның қасиеттерімен таныстыру, балаларға құм өте ұсақ бөлшектерден - құм түйірлерінен тұратынын көрсету; эксперименттік іс-әрекет арқылы себеп-салдар байланысын орната білу, балалардың сөздік қорын кеңейту; қоршаған әлемге деген қызығушылықты арттыру., зерттеу қызметіне қызығушылық.**
Серуенге дайындық	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.				

Күндізгі серуен	Желді бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балалардың желдің қасиеттерін тануға деген қызығушылықтарын арттыру; бақылау нәтижесінде желге ауызша сипаттама беруге, іс-тәжірибелер жасауға дағдыландыру. "Түтікшемен үрлеп, лентаны желбіретейік" жаттығуы. Педагог әрбір баланың алдына түтікше мен лентаны (қағаздан қиылған жолақ та жарайды) береді. - Балалар, қазір біз қажетті күшпен үрлеуді жасап, түтікшеден желді үрлеп шығарамыз. - Мен "жел қатты соғып тұр" десем, сендер қатты үрлеп, лентаны қатты желбіретесіңдер. - Мен "жел баяу соқты" десем, сендер түтікшеге ақырын үрлеп, баяу желді білдіресіңдер. Еңбек әрекеті: ойын алаңына ағаштардан құрап түскен ұсақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: аула сыпырушыға көмек көрсету, өзгелердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. "Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін,	Көліктерді бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: көліктерді жүргізетін тек ересектер болатынын байқату; көлікті жүргізу үшін рұқсат болу керектігін түсінуге жағдайлар жасау; жол ережелерін пысықтау. Ережені есте сақтау жаттығуы. Жұмбақ жасыру. "Бағдаршамның шамдары". Мақсат-міндеттер: балалардың жол ережелері туралы түсініктерін пысықтау, бекіту; ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Мен қауіптен абайлаймын: "Тоқта! Тұр!" – деп тік қараймын. Мен – ортаңғы дөңгелекпін, "Досым, дайындал!" – деп әлекпін. Мен рұқсат беріп тұрамын: "Жүре бер!" – деп шақырамын. Балалар бағдаршам шамдарының түстері нені білдіретінін айтып, жол ережелерін қайталайды. "Автокөліктер" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: алғырлықты, жүгіру жылдамдығын, бәсекелестік сезімін дамыту. "Секірейік" қимыл-қозғалыс жаттығуы. Мақсат-міндеттер: бір орыннан екі аяқпен ұзындыққа секіру дағдысын қалыптастыру; күш-жігерін дамыту. "Үш табан" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбеге бір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншылары өз алаңдарында жеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасы алшы түскен бала бірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен (тәйке, бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі (көмбеден алшақтау жерге барып	**Мысықты бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: балалардың үй жануарлары, мысық жайлы білімдерін нақтылау, сипаттау мәтінін құрастыра білуге машықтандыру; есте сақтау қабілеттерін, байқампаздықтарын дамыту; жан-жануарларды тануға, деген қызығушылыққа, оларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу.** **"Мысық".** **Үстінде үйдің** **Тұр еді мысық.** **Қасына келді** **Бір торғай ұшып.** **Бассалмақ болып,** **Ыршыды мысық.** **Жалт берді торғай,** **Пыр етіп ұшып.** **Биіктен жерге** **Топ ете түсіп,** **Мысықтың қалды** **Жамбасы ісіп.** **Б. Соқпақбаев** **Балаларға арыстан, жолбарыс сияқты жануарлардың мысық тектес екені туралы баяндау. Оларды сурет бойынша мысықпен салыстыруды, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табуды ұсыну.** **Еңбек әрекеті. ойын алаңын жинау бойынша тапсырмалар.** **Мақсат-міндеттер: бірігіп жұмыс жасап, нәтижесіне қуана білуге тәрбиелеу.** **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарып жүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.** **Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардың қалаулары бойынша немесе**	Жазғы ағаштарды (саябақта, аулада) бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: аққайын мен көктеректі діңгегінің түсінен және жапырағынан ажыратуды дағдыландыру; ағаштың бөліктері (діңгегі, бұтағы, тамыры) жайлы түсініктерін бекіту; туған жердің табиғатына деген сүйіспеншілік сезімін тәрбиелеу. Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: гербарий жасау үшін көктерек пен аққайын жапырақтарын жинау. Мақсат-міндеттер: жапырақтарды ажыратуды үйрету; ағаштарға деген сүйіспеншілікті арттыру. "Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойынды зерек болып ойнауға, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарды үйлестіре білуге дағдыландыру; кеңістікті бағдарлай білуді, күш-жігерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, түртіп үлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды. "Шеңберден шеңберге" қимылды ойын-жаттығуы.	Терек мамығын бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: терек ағашы жайлы білімдерін бекіту; ағаштардың тұқым беру амалдарының біріне көз жеткізу; өсімдіктерді тануға қызығушылықтарын тәрбиелеу. Педагог бүршіктерден терек мамықтарының шығатынын, содан соң желмен ұшырылып, жерге түсінінін көрсету. Балаларға әрбір мамықтың ұшында бір тұқым жабысып тұрғанын байқату. Еңбек әрекеті: терек мамығы қол еңбегі сабақтарына қағаз қаптарына жинау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Педагог аллергиясы бар балалардың қатысы-қатыспауын ескеру керек. "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. "Қояндар мен қасқырлар" қимылды ойын-жаттығулары.

	балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. "Шұңқырдан аттап секіріп өт" қимылды жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.	сақа үйіреді). Сақасы алшы түскен ойыншы бірден көмбедегі тігіулі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда, асық ату, бәрі ұшып болған соң, бастапқы кезек бойынша жалғасады. Алысқа ұшқан мергендер тигізе алмаса, көмбеде қалған ойыншыға кезек тиеді. Көздеген асығына дәл тигізіп және оны көмбеге жиегін алып өлшегенде, үш табан артық қашықтыққа ұшырған ойыншы қашан келесі асыққа тигізе алмай қалғанша атауды жалғастыра береді. Болмаса атқан асығы үш табаннан аспай қалғанда ғана - ойынды тоқтатып, өзінен кейінгі ойыншыға кезек береді. Ұтылған бала ойыннан шығып қалады. Сөйтіп айналасы екі-үш айналымның ішінде әр көмбеден бір-бір жеңімпаз шығып, олар енді орталық көмбеде ақтық сайысқа түседі. Еркін ойындар: шығарылған материалдармен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, екі аяқпен секіру. Мақсат-міндеттер: аяқты бүгіп, жерге түсу біліктіліктерін дамыту.	**санамақ арқылы тағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасай жүріп сөздерді айтады:** **- Мысығымыз момықай,** **Жүреді аулада андамай.** **Тышқан көрсе - бас салады!** **Кім тышқанды құтқарады?** **Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді.** **Балалар қол ұстасып, қажеті болса, қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан" үшін ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарды төмен түсіріп, жолды жауып қояды.** **Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп жату - басты міндеті.** **"Тышқан" ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруға болады.** **"Допты көрсет" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: допты лақтырып, қағып алуға, жүгіруге жаттықтыру.** **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, секіртпеде секіру.** **Мақсат-міндеттер: күш-қаутты жетілдіру.**	Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберлерге бақытты ауыстырып екі аяқпен секіруге дағдыландыру; күш-жігерін дамыту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құралдарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша қос аяқпен алға секіру және аттамдар жасап алға жүгіру қабілеттерін дамыту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құралдарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.
Серуеннен оралу	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				

Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-бірін көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.
Түскі ас	Үстел үстіндегі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Ертегілер оқу, аудиоертегілерді тындату. (көркем әдебиет)				
Ұйқыдан тұру	Жалпақ табандылықты алдын-алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүргізу. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау. "Мөлдір су" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Үстел үстіндегі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Тергеушілер" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ой-өрісін, қиялдарын дамыту. Келісім. Педагог балаларға кезек-кезек әртүрлі заттар көрсетеді. Балалар қай зат кімге, не үшін керек екенін түсіндіреді. Ойынның тағы бір нұсқасы: баланың өзі қораптан бір затты алып, сипаттайды. (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршаған ортамен танысу) Қимылды ойындар «Өз түсіңді табу», «Жасырынбақ», «Жалаушаны табу».	Құрастыру «Аңдардың үйшігі». Қимыл-қозғалыс ойындары: «Аңды ізіне қарап таны», «Бақшадағы қояндар», «Қағып алда ата» (доппен) Қоршаған ортаны қорғау бойынша жаднама құрастыру. Театраландырылған қойылым. "Үйшік" ертегісі. Мақсат-міндеттер: танымал ертегі мазмұнын балалар естеріне түсіру, есте сақтау, ойлау, эмоционалды, ым-ишаралық, қабілеттерін дамыту. Керекті құрал-жадықтар. Киім-кешектер, "Үйшік" ертегісіне қатысатын кейіпкерлердің бетперделері. Барысы. Педагог алдын-ала балаларға "Үйшік" ертегісін мазмұндап береді. Балалар өз қалаулары бойынша ертегі кейіпкерлерін ойнайтын балаларды таңдап алады, кейіпкерлер сәйкес костюмдарын киіп, орындарына барады. Басында автор сөздерін педагог өзі айтады, ал кейінгі бөлімдерде автор рөліне балалардың бірін ұсынуға болады. Қойылым соңында педагог кейіпкерлерді бөлек қатарға тұрғызады, көрермендерге кім ненің рөлін ойнағанын таныстырады. Әртіс-балалар , көрермендерге құрмет білдіріп, бас иеді де, қошеметпен мадақтауларға ие болады. Қойылым соңында педагог балалардан, шығарманың олай аяқталғанына не себеп болғанын анықтайды, кейіпкерлердің әрекетіне қысқаша талдау жасайды. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)	Дамытушылық ойын. "Не істейтінімізді айтпаймыз, не істейтінімізді көрсетеміз". Мақсат-міндеттер: балалардың ой-өрістерін, қиялдарын, логикалық ойлауларын, тапқырлық қабілеттерін дамыту. Барысы. Жүргізуші. 1 Нұсқа. Педагог жұмбақты ым-ишарамен көрсетеді, балалар затты, жан-жануарды, құбылысты көрсетеді. 2 Нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды кезектесіп көрсетеді. 3 Нұсқа. Шеңберде отырған (тұрған) әр бала, қимылды кезек-кезек көрсетеді. Балалар ойланып, жұмбақты шешуді тырысады. Сюжетті-рөлдік ойын. "Дәріхана". Мақсат-міндеттер: балалардың дәріхана жұмысшыларының мамандығы (фармацевт, провизор) жайлы түсініктерін бекіту; әдептілікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Ойыншық пішінді дәрілер, сөмкелер, ақ халаттар, төлемақыны қамтамасыз ететін карточкалар мен жетондар. Барысы. Педагог алдын-ала балалармен дәріханада жұмыс істейтін мамандар туралы әңгімелеседі. Балалар фармацевт, провизор секілді мамандардың міндеттерін, дәріханада медициналық көмек көрсетуге арналған қандай дәрілер мен құралдар сатылатынын анықтайды. Балалар дәріхана мамандарының (дәріханашы, провизор) рөлін өзара бөлісіп алады; қалғандары тұтынушы болады; өздеріне керек құралдарды алып, орындарына барады. Педагог балаларға дәріханаға бірінші тұтынушы келіп, ойынды бастайтынын айтады. Басында педагог диалогтарды	Дамытушылық ойын. "Бұзылған телефон". Мақсат-міндеттер: балалардың есту, көру, ойлау қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Барысы. Балалар тізбек бойынша отырады. Жүргізушіні санамақ айту арқылы таңдап алуға болады. Алдымен педагог балаларға ойын тәртібінің үлгісін көрсетеді. Балаларға ойын тәртібін нақты орындап, бұзуға болмайтынын түсіндіреді. Жүргізуші бірінші өзі ойлаған заттың атауын жанында отырған баланың құлағына сыбырлап айтады. Бала естіген сөзін келесі отырған балаға сыбырлап айтады, ойын осылай жалғасады. Соңғы отырған бала дауыстап, естіген сөзін хабарлайды. Егер бала айтқан сөз, бастаушы ойлап тапқан сөз болып шықса, телефонның ақаусыз жөнделгенін білдіреді. Егер соңғы сөз бастапқы сөз болмай шықса, балалар зерттеу жүргізіп, бастапқы сөздің қандай сөзге бұрмаланғынын анықтайды. Әр ойын айналымынан кейін, бірінші отырған бала тізбек соңына барып отырады, сол себепті әр жолы, бірінші отырған бала жаңарып отырады. Сюжетті-рөлдік ойын. "Сұлулық салоны". Мақсат-міндеттер: балалардың сұлулық салонында жұмыс атқаратын мамандар (шаштаразшы, мастер маникюр, педикюр шебері, бет әрлеуші) жайлы түсініктерін бекіту; жағымды қарым-қатынас орнатуға, әдептілікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Ойыншық құралдар және жапсырмалар (қатты қағазбен, пластиктан), шаштаразшы, маникюр, педикюр шебері, бет әрлеуші сияқты мамандар қолданатын; перчаткалар,	Дамытушылық ойын. "Тыныс алуды реттеу". Мақсат-міндеттер: балаларды сан ырғағына сәйкес тыныс алуға жаттықтыру; балардың тыныс алу жүрісін бекіту. Барысы. Педагог санау бойынша үйретіп өткізеді. Кейін жиі немесе сирек тыныс алу жаттығуларын (терең тыныстау) ұйымдастыруға болады. Тапсырманы орындау барысында белгілі сөздер мен өлеңдерді, әндерді айтқызып жаттықтыруға болады. Саусақ жаттығуы. "Ыдысты қалай жуамыз?". Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту; балалардың қарапайым дағдыларын жетілдіру. Біз көмекші болып жүреміз, (Бас бармақтарды көрсету) Жеңімізді кезегімен түреміз. (Женді түргенге еліктеу) Қолға табақшаны алып, (Саусақтарды созып, екі алақанды, айқастыра, бірі-біріне уқалау) Уқалап, жуып береміз. Кесе - екі қос алақандай, (Саусақтарды қосып, бірыңғай бүгіп, екі қолды қырынан қосып, ""тербету"") Шұңғыл алтын айдай. Қолға кесені алып, (Жұдырықтармен, қолдарды алмастырып, алақан ортасына басып, айналдыру) Айналдырып, жуып береміз. Д. Ахметова. (сөйлеуді дамыту)

			түзетіп,күрделі сұрақтар қоюға жаттықтырады. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)	халаттар, бас киімдер мен алжапқыштар; журналдар; төлем жасайтын жетондар мен карточкалар. Барысы. Педагог ойын алдында балалармен сұлулық салонында жұмыс жасайтын шаштаразшы, маникюр мен педикюр шебері, бет әрлеуші жайлы әңгімелеседі, суреттермен танысады. Балалар қай маман, қандай құралдарды пайдаланатынын түсіндіреді. Балалар сұлулық салонында жұмыс жасайтын жұмысшылардың рөлін өзара бөлісіп алады; мамандар өздеріне керек құралдарды алып, орындарына барады; қалған балалар тұтынушы болады. Педагог мамандарға өз орындарын қалай дайындау керектігін түсіндіреді, ал тұтынушыларға өз қалауларын сөзбен немесе журнал бетінде бейнеленген сурет арқылы дұрыс жеткізу керектігін айтады. Басында педагог диалогтарды түзетіп,күрделі сұрақтар қоюға жаттықтырады. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)	
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.

Серуендеу	Аула сыпырушының еңбегін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: аула тазалығы пен аумақ әсемдігін сақтау үшін күнде еңбек ету керектігі туралы түсінуге, еңбекті құрметтеуге тәрбиелеу; аула сыпырушының қолданатын құралдары туралы білімдерін жетілдіру. Балаларға ауланы тазалау үшін арнайы еңбек қажет; аула сыпырушы (тазалаушы) шаштараз, дәрігер сияқты маман адам екендігін түсіндіру. Аула сыпырушының арнайы киімі, құрал-жабдықтарын көрсету; осы заттардың адамның еңбегіне ыңғайлылық пен жеңілдікті қамтамасыз ететінін әңгімелеу. Алаңды сыпырып, содан соң қоқысты күрекпен жинап, арбаға салып, белгілі жерге шығару жүйесімен таныстыру. Қолдағы қоқысты арнайы қоқыс жәшігіне тастау ережесін бекіту. Еңбек әрекеті: ауланы (құмсалғыштың шеттерін, үлеске орындықтарын, еденін) сыпыру. Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу. Құралдары: балаларға арнайы сыпырғыштар, щеткалар, қолғаптар. "Саны қанша – сонша гүл (саңырауқұлақ, жапырақ, тас, бұтақ) жинаймыз" ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың заттар жиынын санға сай құрастыруға дағдыландыру; зейін, қабылдау, ойлау қабілеттерін жетілдіру. Құралдар: жасанды не гүлдер, не жасанды жапырақтар; не тастар, ағаштардан түскен ұсақ бұтақтар. Педагог балаларға цифрді көрсетеді немесе ауызша санды атайды, балалар санға сай заттар жиынын құрастырады. Заттар жиынын жекеше немесе шағын топтарға бөлініп, құрауға болады. "Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға	Көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды балабақша маңайында жүрген көлік үлгілерін бақылауға, барлығына ортақ бөлшектер мен белгілерді (салон, дөңгелектер, рөл, мотор, жүргізуші) атауға тарту; түсін, айырмашылықтарын табуға машықтандыру. "Қандай көлік қайда жүреді?" дамытушы жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың көліктер туралы ұғымдарын пысықтау, қызығушылығын арттыру; зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдары: жүк машинасы, кеме, пойыз, велосипед, автобус, ұшақ, жеңіл машина т.б. Балаларға кезекпен жеке суреттер көрсетіледі: - Балалар, көрсетілген суретке қарап, көліктердің қайда жүретінін қимылмен көрсетейік: жерде жүрсе - аяқтарымызды топылдатамыз, суда жүзсе - қолымызбен суда жүзгендей қимылдар жасаймыз, аспанда ұшса - қолдарымызды қанат сияқты сермейміз. Ойынды, екі командаға бөлініп, ойнауға болады. Еңбек әрекеті: алаңды тастардан тазалау. Мақсат-міндеттер: тазалыққа, ұқыптылыққа, бастаған істі аяғына дейін жеткізуге дағдыландыру. тастарды арнай жерге, ыдысқа жиналады. Кейін, тастарды бояп, қызықты құрылымдарды жасауға болады. "Тым-тырақай" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнай білуге баулу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында белгі санамақ сөздерден	Желді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға жапырақ, жалауларға, бұтақтарға қарап желді бар не жоқ екендігін байқауға шақырады. Балалар желді қатты соғып не баяу есіп жұрғанын айтады. "Жел қайда соғып тұр?" логикалық жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың кеңістікті (жазықтықты) бағдарлай білу қабілеттерін жетілдіру; оң мен сол жақты ажыратуға машықтандыру; объектіге немесе суреттегі объектіге қарап, жел қайда соққанын үстеу сөздерді қосып айтуға баулу; ақыл-ойыны дамыту. Құралдары: сюжетті суреттер (суреттерді жалаулар оң және сол жаққа желпілдер тұр). - Суреттерге қарап, далада желдің бар ма екенін анықтап көрейік. Жел бар болса, қай жаққа соғып тұрғанын байқап көрейік. Балалардың мысалы жауаптары: - Бірінші суретте жел сол жаққа соғып тұр. Екінші суретте жел оң жаққа соғып тұр. Ересек әрекеті: ауланы (құмсалғыштың шеттерін, үлеске орындықтарын, еденін) сыпыру. Мақсаты: еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу. Құралдары: балаларға арнайы сыпырғыштар, щеткалар, қолғаптар. "Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа,	Күнді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды күнді бақылаудың ережелеріне баулу; күннің Жер шарының, адамның бүкіл табиғат объектілерін, құбылыстарына тікелей әсер ететініне көңіл аудару; зияткерлікке тәрбиелеу. Педагог күнді бақылау алдында, балаларға, күнге қарау үшін, белгілі көк шыныны немесе фотопленканы қолға алып, қарауға болатынын түсіндіреді. Құралдары: фотопленкалар немесе көк шынылар. Іс-тәжірибе: жапырақтардың бір қабат бетін алып, лупамен хлорофил жасушаларын көру. Балалар күннің жасыл жапырақтарының түсін жасыл болуын қамтамасыз ететінін әңгімелейді. Хлоролфиллдің фотосинтез нәтижесінде пайда болатынын түсінеді. "Күлімдейміз күндей" жаттығуы. Күлімдейміз күндей (қолдарын жоғары көтеріп, күннің бейнесін жасайды), Жабырқауды білмей (қолдарын жандарына жібереді). Күннен шуақ аламыз (қолдарын жоғары көтереді), Біз бақытты баламыз (қолдарын жандарына жібереді). Г. Кужагулова. Еңбек әрекеті: сәбилер тобындағы жолдарды сыпыру. Мақсат-міндеттер: еңбекке баулу. "Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды	Аққайыңды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: қайыңның ерекшеліктерін атау; басқа ағаштардан ажырату; ағаштың әсемдігіне тамсану сезімін тәрбиелеу . Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: көкөністер жинаудағы ұжымдық еңбек: көкөністерді жинау. Мақсат-міндеттер: ұжымдық жұмысқа үйрету; топпен жұмыс жасау дағдыларын қалыптастыру. "Жоғары - төмен" қимыл жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды мәтіннің мәніне, ырғағына сай қимылдауға машықтандыру; жоғары және төмен ұғымдарын пысықтау; табиғат құбылыстарына деген қызығушылықты арттыру. - Балалар, "жоғары" десем - қолдарыңды жоғары созып, шапалақтайсыңдар, "төмен десем" - төмен отырып, тыныш отырасыңдар. Күлімдейді алтын күн. Жерде жатыр алтын құм. Құстар ұшты биікке. Сәбіз өсті жүйекте. Кіші болдық желектей, Өсеміз биік теректей. Д. Ахметова. Күрделенуі: жаттығу сөздерін жылдамдатып айтып, балаларды сол темпке бейімдетуге болады. Ересек әрекеті: ауланы (құмсалғыштың шеттерін, үлеске орындықтарын, еденін) сыпыру. Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу. Құралдары: балаларға арнайы сыпырғыштар, щеткалар, қолғаптар. "Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтырып жүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа

	машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақсүйекті іздеңдер, кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақсүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақсүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Жабдығы: ақ сүйек. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.	кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. "Сызықты баспа" қимылды жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.	қимылдардың үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндары" сомдайды. Педагог ойынды бастайды: - Аңшылар жүр орманда, "Не бар?" - деп шалғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: - Қояндар шықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-біріне сәлем береді, Тәтті шөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады. Педагог ойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. "Төмпешіктен төмпешікке секір" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін жетілдіру. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін дамыту.	лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. "Жыланша" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: бастаушының және бір-бірінің соңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіре білу қабілетін жетілдіру. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.	тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардың қалаулары бойынша немесе санамақ арқылы тағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасай жүріп сөздерді айтады: - Мысығымыз момықай, Жүреді аулада андамай. Тышқан көрсе - бас салады! Кім тышқанды құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қажеті болса, қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан" үшін ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарды төмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп жату - басты міндеті. "Тышқан" ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруға болады. "Сызықты баспа" қимылды жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. "Теңіз толқиды" аз қимылды ойыны. Мақсаты: тәрбиешінің белгісі бойынша орындау, шығармашылық, зейінділік, ұстамдылық таныту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру.
Кешкі ас	Үстел үстіндегі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				

Үйге қайту Ата-анаға кеңес	"Баламен қарым-қатынас жасау мәдениеті" тақырыбында кеңес.	Ата-аналармен "Отбасындағы еңбек тәрбиесі" тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналармен "Жанұя үлгісі" тақырыбында әңгімелесу.	Айына бір рет "Отбасы күнін"өткізу.	"Бала демалысын дұрыс ұйымдастыру" тақырыбына ата-аналарға арналған кеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: ересек « Қарлығаш топ»
Балалардың жасы: 4 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 17.06 - 21.06.2024ж. «Жаз да келді, көңілді»
Педагогтың аты-жөні С.Налибаева А.Уразбаева

Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды далада қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. (сөйлеуді дамыту, музыка) "Сәлем-сәлем" дамытушы мультфильмін қосу .				
Таңғы гимнстика	Кешенді жаттығу Қызыл-жасыл гүл ектік, Баптап, күттік, түрлеттік. Қалмасын деп қуарып, Апта сайын суардық. Гүлдендірдік ауланы, Аулада гүл қаулады. А. Меңжанова. **(дене шынықтыру)**				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Асхананы жинау". Мақсат-міндеттер: үстелді дұрыс жасауды үйрету, тамақтан кейін ыдысты жинау, үстелдің бетін сүрту, еденді сыпыру дағдыларын жетілдіру. (еңбек іс-әрекеті)	"Біз топ және жатын бөлмелерінің терезе алдын дымқыл матамен сүртеміз". Мақсат-міндеттер: балаларды сумен жұмыс жасау барысында келесі ережелерді сақтауды: жеңді түру, матаны сулап, қатты сығу, былғанған жағдайда жууға үйрету. (еңбек іс-әрекеті)	"Біз орындықтарды орындарына қоямыз". Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру; тапсырмаларды жылдам, ұқыпты орындау. (еңбек іс-әрекеті)	"Кітап бұрышындағы еңбек" (кітаптарды қалпына келтіру). Мақсат-міндеттер: балаларды жөндеуді талап ететін кітаптарды таңдауды үйрету, оларды мұқият желімдеу (қайшы мен желімді дұрыс қолдану, майлықты дұрыс пайдалану). Кітаптарды ұқыпты қолдануға, жұмыс істеу біліктілігін, тәртіпті сақтауға тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	"Өз төсек-орнымызды жинауды үйренеміз". Мақсат-міндеттер: балаларда өз төсектерін күтіп ұстау біліктіліктері мен дағдыларын қалыптастыру; тиянақтылыққа тәрбиелеу, басқаларға көмектесуге ұмтылу; еңбекке баулу; өзіне-өзі қызмет көрсетуге дағдыландыру. (еңбек іс-әрекеті)

	Сабын көпіршіктері күні «Табиғатпен тілдесу», балалармен қоршаған ортаны қорғау туралы әңгімелесу. Суреттер байқауын ұйымдастыру. Ата-аналармен бірге «Гүлдестелі ханшайым» байқауын ұйымдастыру, номинациялар тағайындау, балалар шығармашылығын қолдау. Қимыл-қозғалыс ойыны «бақшадағы қояндар». "Жау, жау, жаңбыр!" сөзді-ырғақты жаттығуы. Мақсат-міндеттер: жаңбыр туралы түсініктерді тиянақтау; көркем сөзді мәнерлеп, ырғақпен айтуға машықтандыру. Жау, жау, жаңбыр, селдетіп, Күткеніміз сең едің. Жас егін де ер жетіп, Желкілдетсін желегін. Жау, жау, жаңбыр, тағы да, Дала, тауға көрік бер. менің еккен бағымда, Өссін жүзім, өріктер. (сөйлеуді дамыту) "Айналамыздағы қауіп" тақырыбына әңгімелесу. Мақсаты: қауіптің көздері және олардың салдары туралы білімдерін бекіту. «Тамшылар». Дәстүрлі емес сурет техникасымен сурет салу. Су әлемі туралы жұмбақтар шешу, мультфильмдерден видеосюжеттер көрсету.	Теңіздегі тіршілік «Су патшалығы» суреттер байқауы (ата-аналармен бірге). «Өзен, көлдер» альбомын безендіру. Сумен ойындар. "Шәйнектен қандай сұйық құйылды?" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды суреттердегі шәйнектерге қарап, әрқайсында шәйнектен кесеге қандай сұйық құйылып жатқанын анықтауға дағдыландыру; түстерді қабылдау, ой-қиял, сөйлеу қабілеттерін дамыту. - Балалар, шайды біз сұйыққа жатқызамыз. Шәйнектен тек шай сұйығы ғана құйылмайды, сол сұйықтарды қалай білетіндеріңді көрейік. Педагог балаларға шәйнектен қандай сұйықтың құйылғаны туралы сұрайды. Құралдары: бірнеше бір-біріне ұқсас суреттер: бірінен су құйылып жатыр, екіншісінен - сүт, үшіншісінен - кофе, төртіншісінен - қара шай, бесіншісінен - лимонад. Жаттығуды шынайы түрде іс-тәжірибеде көрсетуге болады. Сонда құралдар ретінде стақандарға құйылған: шай, кофе, лимонад, сүт, су қолданылады. (қоршаған ортамен таныстыру)	Сүйкімді кірпі Балалармен табиғат құбылыстары туралы әңгімелесу (жаздағы маусымдық өзгерістер, балалардың киінуі, күн сәулесінің адамға, табиғатқа әсері, аспандағы бұлттар және басқа). Серуен кезінде балаларды табиғат көріністерін бақылауға үйрету және кері байланыс жасау. Табиғат туралы өлең оқып беру, жұмбақтар шешу. «Артық суретті тап» дидактикалық ойын. "Бұлтқа" фонемо-ырғақты жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет! Қазақ ауыз әдебиеті. (сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) "Заттарды пазл ішіне орналастыру" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндерін дамыту. (математика негіздері) "Айырмашылығын тап" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақ ерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағанда бірдей	Табиғат аясында Жыл мезілдері https://youtu.be/rGhZ6DNdYYc Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарды пысықтау. Жапсыру «Күлімдейді күн маған». Көркем сөзді мәнерлеп айту (жаттау) жаттығуы. Мақсат-міндеттер: жылдың төрт мезгілі ретін білуге дағдыландыру; есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. "Төрт досым". Төрт досым жанымнан өткен: Жаз, күз, қыс және көктем. Ұмытпаймын не бүгін, не ертең: "Жаз, күз, қыс және көктем". Д. Ахметова. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) "Адымдар" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорларын кеңейтуге ықпал ету, тілдерін дамыту. Екі топ бір-біріне қарама-қарсы тұрады. Екі топтың арасынан бөлу сызығы жүргізіледі. Әртүрлі тақырыптарды қолдануға болады. Қажет сөзді атап, бір адым жасау керек. Бөлу сызығына бірінші жеткен топ жеңіске жетеді. (сөйлеуді дамыту)	«Күн, ауа, су» ойын сауығы «Сылдырайды мөлдір су» денсаулыққа ауа мен судың пайдасы, судағы қауіпті жағдайлар туралы тақырыптық әңгімелесу. «Жуыну әні» https://youtu.be/ZNHL5gtTwBY "Жаңбыр қалай пайда болады?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың жаңбыр туралы түсініктерін кеңейту; қоршаған ортаның заңдылықтарына деген қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға түрлі табиғат құбылыстары бейнеленген суреттерді қарастыруға уақыт береді. Содан соң жаңбырдың қалай пайда болатынын бейнелейтін суреттерді тез тауып алуларын сұрайды. Жаңбырдың қалай пайда болғаны бар суреттер тізбегіне қарап, балалар, педагогпен бірге, жаңбырдың пайда болуын әңгімелейді. Құралдары: суреттер: жел, ақ бұлттар, сұр бұлттар, жаңбыр, тұман, теңіз, қар жамылған таулар, кемпірқосақ, қар жауыны, бүршіктің атқаны, жапырақтардың түсіп жатқаны, қардың еріп жатқаны. (қоршаған ортамен таныстыру) "Оң қолым мен сол қолым" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың оң мен сол жақты ажырата білу қабілеттерін бекіту; мәтіннің мәніне сай қимылдауға, оң мен сол жақты дұрыс ажыратуға дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Оң қолым менің, қалайсың? (Оң қолды көрсету) Жанталасып, не жасайсың? (Қолмен бұрандау) Мен қасық ұстап аламын, (Қасықты ұстағанды көрсету) Әдемі сурет саламын. (Сурет салғанды көрсету)

			болып көрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары. «Менің ағзамның қорғаушысы», «Пайдалы және зиянды» әңгімелесу. Көркем шығарма оқып беру. «Зиянды тағамдар» плакатын әзірлеу (ұжымдық жұмыс)		Сол қолым, сен не қалайсың? (Оң қолды көрсету) Жанталасып, не жасайсың? (Қолмен бұраңдау) Мен үзілген нан аламын, (Нанды ұстауды көрсету) Қағаз бетін баса аламын. (Қағазды басып тұрғанды көрсету) Оң мен сол қолдарыммен, (Екі қолды көрсету) Заттарды зерттеймін мен, (Саусақтармен жыбырлату) Мыжғылап, ұстап-сипап, (Жұдырықты ашып-жұму) "Сәлем" деп досқа бұлғап. (Екі қолмен жалауша тәрізді бұлғау) Колдарыммен мен үнемі, (Екі қолды көрсету) Жеңімді бірге түремін. (Жеңдерді түргенді көрсету) Нан илеп, шапалақтап, (Нан илеуді көрсету, шапалақтау) Қуанышпенен қостап. (Шапалақтау) Д. Ахметова (сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) «Сылдырайды мөлдір су» денсаулыққа ауа мен судың пайдасы, судағы қауіпті жағдайлар туралы тақырыптық әңгімелесу. «Жуыну әні» https://bilimkids.kz/kk/videos/11
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).

Таңғы асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.
Таңғы ас	Балалардың беті-қолдарын жуғызып таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу. Тамақтанғаннан кейін беті-қолды жуу Жуынсаң сен әрдайым, Таза бетің, маңдайың, Тазалықтың досы, Су дегенің осы. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Тұп-тұнық су" Мақсат-міндеттер: Балаларды жетекшінің ауысуымен жүгіру; гимнастикалық қабырға бойынша жоғары-төмен кезектескен қадаммен өрмелеуге үйрету; балаларда жүруді жүгірумен кезектестіру; жұппен түрлі бағытта жүгіру дағдыларын жетілдіру. Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу "Су-тіршілік көзі" Мақсат-міндеттер: Балаларға су туралы айту, судың маңызы мен пайдасын түсіндіру; сөздік қорларын молайту; сөз байлығын, дүниетанымын, ой өрісі мен зейінін дамыту; қоршаған ортаны қорғауға, табиғатты сүюге тәрбиелеу."	Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу «Достығымыз жарасқан» Мақсат-міндеттер: Балаларға дос пен достық туралы білімдерін қалыптастыруды жалғастыру. Олардың сезімдері мен эмоцияларын басқара білуге ықпал ету, достық туралы түсініктерін кеңейту, балалардың мейірімділік туралы түсініктерін тереңдету; «дос» және "достық" сияқты ұғымдар туралы балалардың білімдерін кеңейту, Балаларда эмпатия қабілетін, қиын жағдайда бір-біріне көмекке келуге деген ұмтылысын дамыту, сөйлеу, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Бір-біріне деген әділетті қатынасты, басқаларға деген қайырымдылықты тәрбиелеу.	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Аққу - қаздар" ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларды ертегінің мазмұнын толық өз ойларын жеткізіп айтуға үйрету; ертегіге деген қызығушылықтарын арттыру; ойлау, есте сақтау қабілеттерін, сөздік қорын молайту; адамгершілікке, еңбек сүйгіштікке тәрбиелеу.	Сурет салудан ойын-жаттығу «Тоғандағы балықтар» Мақсат-міндеттер: Балаларды сурет салудың дәстүрден тыс тәсілі боялған сабын көпіршіктерінің көмегімен сурет салу техникасымен таныстыру; адам үшін судың маңызы жайлы білімдерін бекіту; шығармашылық қабілеттерін, эстетикалық талғамдарын, түстерді үйлестіру біліктілігін, қиялдарын, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; өз бетінше жұмыс істеуге, тиянақтылыққа тәрбиелеу. Музыкадан ойын-жаттығу "Ата-ананы тыңдаймыз" Мақсат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Балаларды достыққа, бірлікке,татулыққа тәрбиелеу.	Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу «Сиқыршы су» Мақсат-міндеттер: Судың қасиеттері туралы түсінік беру.Балаларды ойларын жеткізе білуге, сөйлемдерді дұрыс құруға, қорытынды жасай білуге үйретуді жалғастыру. Балалардың сөйлеуін, ойлау қабілетін, зейінін дамыту. Тәжірибе арқылы балалардың су туралы білімдерін нығайту.Балаларды табиғатқа, суға қамқор болуға тәрбиелеу.

Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.

Күндізгі серуен	**Бағдаршамды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: бағдаршамның жұмысы, түстік белгілері жайлы білімдерін бекіту; үлкен даңғылдағы бағдаршамның жұмысы жайлы білімдерін кеңейту.** **Жұмбақ.** **Жоқ өзінде бас та, ауыз да, құлақ та,** **Бақырайған үш көзі бар бірақ та. (Бағдаршам)** **Балалар бағдаршамның үш түсі нені білдіретінін айтады; жолда тәртіптің қалай сақталатынын түсіндіреді.** **"Бағдаршамның шамдары".** **Мен қауіптен абайлаймын:** **"Тоқта! Тұр!" – деп тік қараймын.** **Мен – ортаңғы дөңгелекпін,** **"Досым, дайындал!" – деп әлекпін.** **Мен рұқсат беріп тұрамын:** **"Жүре бер!" – деп шақырамын.**	"Ауа-райын бақылау (бұлтты күн)". "Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау жаңбыр Жау жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерін шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру) Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: гүл суару. Мақсат-міндеттер: түскен гүл жапырақтарын тырмамен тазалау. "Ормандағы аюда" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта	Суды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: судың көптеген қасиеттерін зерттеуге деген ынталарды ояту; суды үнемдеп қолдану ережелеріне үйрету; экологиялық білімдерді қалыптастыру. Балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару. Асфальтқа шашыраған су тез кебеді. Неге екенін сұрау. Қыста суды шашыратқаны туралы бейнежазбаны көрсету. Су неге айналатынын, бұл не себептен болатынын сұрау. Балалармен суда қандай заттар суға батып жатқанын, қайсысы жүзетінін анықтау. Неліктен олар жүзіп немесе батып бара жатқанын анықтау. Еңбек әрекеті: гүлзарда өскен гүлдерді суару. Мақсат-міндеттер: еңбекқорлыққа, бастаған ісін аяғына дейін жеткізе білуге тәрбиелеу. "Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер:	Суды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларға сумен ұқыпты жұмыс істеуді дағдыландыру; судың қасиеттері жайлы түсініктерін нақтылау; судың табиғи сұйық зат екендігіне көз жеткізу; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Бақылау барысы. Судың қасиеттеріне көңіл аудару. Су әртүрлі температурада болады: мұздай суық (тоңазытқыштан мұздар текшелері), жылы (қолды жуғанда) және ыстық (шәйнекте су қайнатылғанда). Су күннің көзінде ысыйды. Ыстық күнде бассейнде су тез қызады. Тоғандағы, өзендегі, көлдегі су қызады, сондықтан жазда адамдар шомылуға барады. Қыста су қар, мұз күйінде болу мүмкін, ұстаса - өте суық. "Шәйнектен қандай сұйық құйылды?" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды суреттердегі шәйнектерге қарап,	Кемпірқосақты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: кемпірқосақ - жансыз табиғаттың бөлігі екені жайлы ұғымдарын қалыптастыруды жалғастыру; спектр түстерін бекіту; табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Бұл күні жаңбыр болмай жатса, кемпірқосақты су бүркеудің нәтижесінде арнайы жасауға болады. Көркем сөзді жаттау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Кемпірқосақ". Жаңбыр жауып басылды, Аспан шайдай ашылды. Суретші екен табиғат, Бояуларын дайындап, Түр-түсін дәл тауыпты, Кемпірқосақ салыпты. Ш. Әлдибекұлы. Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: гүлтұқымын жинау.

	Д. Ахметова. **Педагог ойыншық машиналарды, ұсақ қуыршақтарды, бағдаршам макетін қолданып, көшені құрастыртып, ойынды ұсыну мүмкін.** **Еңбек әрекеті: жолдарды құм мен ұсақ қоқыстардан тазалау.** **Мақсаты: жұмысты таза, тиянақты орындау.** **Қимыл-қозғалыс ойыны "Бағдаршам"** **Мақсаты: байқампаздықты, зейінділікке тәрбиелеу, құрдастарымен қарым-қатынастарын талқылау.** **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, жүру техникасын жаңғырту.** **"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсаты: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); қимылдарды**	жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "аю" "оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, олар ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір рет ойнатуға болады. "Түстерді тап" қимыл-	балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде сұрақтар қояды: - Сәлеметсіз бе! Кім боласыз? "Бояушы": - Мен бояушымын, Үстімде боялған киімім. Алыстан келемін, Бояу үшін теңге беремін. "Бояуды сатушы": - Түсі қандай бояуды қалайсыз? Осы кезде "бояушы" кез	әрқайсында шәйнектен кесеге қандай сұйық құйылып жатқанын анықтауға дағдыландыру; түстерді қабылдау, ой-қиял, сөйлеу қабілеттерін дамыту. - Балалар, шайды біз сұйыққа жатқызамыз. Шәйнектен тек шай сұйығы ғана құйылмайды, сол сұйықтарды қалай білетіндеріңді көрейік. Педагог балаларға шәйнектен қандай сұйықтың құйылғаны туралы сұрайды. Құралдары: бірнеше бір-біріне ұқсас суреттер: бірінен су құйылып жатыр, екіншісінен - сүт, үшіншісінен - кофе, төртіншісінен - қара шай, бесіншісінен - лимонад. Жаттығуды шынайы түрде іс-тәжірибеде көрсетуге болады. Сонда құралдар ретінде стақандарға құйылған: шай, кофе, лимонад, сүт, су қолданылады. "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға;	Мақсат-міндеттер: жұмысты өз бетінше орындауды дағдысын дамыту. "Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды. Педагог ойынды бастайды: - Аңшылар жүр орманда, "Не бар?" - деп шалғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: - Қояндар шықты шалғынға, Секіреді қуана.

	үлестіруге, ептілікке тәрбиелеу. **Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады.** **Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды.** **Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады.** **"Допты бастаушыға" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсаты: допты лақтырып, қағып алуға жаттықтыру.** **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған**	қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: педагогтың белгісі бойынша түстерді тауып, белгілі қимылдарды орындауға бейімдеу. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	келген түсті айтады, сол түс болып өзін ойлаған бала сыртқа шығып, қаша жөнеледі. Ал диалог ары қарай жалғасады: - Бояудың бағысы қанша? - Бағасы бес (он, он бес, сегіз, бағасы тағы басқа) теңге. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген сан рет қағады да, "бояуды қуалап кетеді. Егер "бояу" қашып, қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. "Кім қапшаны алыс лақтырады?" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту, оң және сол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-	батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. "Жыланша" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер:	Бір-біріне сәлем береді, Тәтті шөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады. Педагог ойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен өз құралдарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.

	материалмен ойындар. Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.		қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.	бастаушының және бір-бірінің соңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіре білу қабілетін жетілдіру. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.	
Серуеннен оралу	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орына жинау, қолдарын жуғызу.

Түскі ас	Балалардың беті-қолдарын жуғызып таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу. Тамақтанғаннан кейін беті-қолды жуу Жуынсаң сен әрдайым, Таза бетің, маңдайың, Тазалықтың досы, Су дегенің осы. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Ертегілер оқу, тыңдау. (көркем әдебиет)
Ұйқыдан тұру	Велосипед жаттығуы. Аяқ-қолды жоғары көтеріп, кезек-кезек аяқпен сермеу. Жалпақ табандылықты алдын-алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау. (дене шынықтыру)
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Үстел үстіндегі түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Тергеушілер" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балалардың ой-өрісін, қиялдарын дамыту. Келісім. Педагог балаларға кезек-кезек әртүрлі заттар көрсетеді. Балалар қай зат кімге, не үшін керек екенін түсіндіреді. Ойынның тағы бір нұсқасы: баланың өзі қораптан бір затты алып, сипаттайды. «Дәрігер» сюжетті – рөлдік ойыны. «Жедел жәрдем» театрландырылған ойыны	"От, су, аспан, жер" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың жанды, жансыз табиғат жайлы білімдерін бекіту; алғырлықтарын, қиялдарын, зейіндерін дамыту; ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдық: доп. Барысы. Балалар жарты шеңбер (шеңбер) құрып, қатарда отырады (тұрады). Бірінші кезеңде ойын шартын түсіндіру мақсатында жүргізуші рөлін педагогтың өзі орындауы мүмкін. Жүргізуші допты әр баланың қолына кезек-кезек лақтырады да "от!" немесе "су!", немесе "аспан!",немесе "жер!"- деп айтады. Допты қағып алған бала, әр белгі сөзіне әрқалай жауап береді. Мысалы,"от" - өздігінен айналу," су"- балық атауы, суда тіршілік етеді, су асты жануары, "аспан" - құстың атауы немесе , ұша алатын жәндік,"жер" - жануардың, жәндік аты. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру) Сюжетті-рөлдік ойын. "Ветеринарлық емхана". Мақсат-міндеттер: балалардың жан-жануарлар дәрігері, медбикелер, күтушілер, ветеринарлық емхананың қызмет көрсетушісі жайлы түсініктерін бекіту; емханада медициналық жұмысшылар қандай рөл атқаратының анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға деген қамқорлыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар.	Дамытушылық ойын. "Не істейтінімізді айтпаймыз, не істейтінімізді көрсетеміз". Мақсат-міндеттер: балалардың ой-өрістерін, қиялдарын, логикалық ойлауларын, тапқырлық қабілеттерін дамыту. Барысы. Жүргізуші. 1 Нұсқа. Педагог жұмбақты ым-ишарамен көрсетеді, балалар затты, жан-жануарды, құбылысты көрсетеді. 2 Нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды кезектесіп көрсетеді. 3 Нұсқа. Шеңберде отырған (тұрған) әр бала, қимылды кезек-кезек көрсетеді. Балалар ойланып, жұмбақты шешуді тырысады. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру) Сюжетті-рөлдік ойын. "Хайуанаттар бағы". Мақсат-міндеттер: балалардың хайуанаттар бағы, қамқорлыққа алынған аңдар, хайуанаттар бағында қызмет атқаратын ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарлар бойынша маман), герпетолог (қосмекенділер бойынша маман), күтуші жайлы түсініктерін, бекіту; хайуанаттар бағында мамандардың қандай рөл ойнайтынын анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Хайуанаттар бағы қызметкерлеріне қажет құралдар	"Не қалай дыбыстайды?" (табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды кейбір табиғат құбылыстарының дыбысын ажыратуға жетелеу, табиғат үндерін дыбыстық сөйлеу мәдениеті арқылы білдіруді меңгерту; дыбысты есту біліктілігін, дыбыстарды артикуляциялауды, қиялдарын дамыту; зейіндікке, әдептілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар: табиғи құбылыстары дыбыстарының үнтаспасы. Барысы. Педагог балалардың алдына түрлі жетондар қойып, біреуін тандап алуды ұсынады. Құбылысты таңбамен белгілеп, оны аудиожазбалардың арасынан табу керек. Балалар құбылыстың дыбысы естіліп, танған бетте, оның үнін артикуляция арқылы білдіруге тырысады. Мысалы, Жел "ш-ш-ш" немесе "у-у-у" - деп соғады. Жаңбыр былай дыбыстайды: " тырс-тырс-тырс", және т.с с (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру) Сюжеттік-рөлді ойын. "Табиғи қорық". Мақсат-міндеттер: балаларға табиғи қорықтар туралы түсінік беру, "Қызыл кітап", қорықта қызмет ететін орманшы, аңшы, ағаш кесуші, ветеринар дәрігер жайлы түсініктерін бекіту; орман қызметкерлері орманды, ондағы тіршілік ететін аңдарды қорғауда қандай рөл атқаратының анықтау; еңбексүйгіштікке,	"Ұстап алда, жылдам айт" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды допты ұстап алуға, аталған түске боялған белгілі заттарды (құбылыстарды, аңдарды, құстарды) тез атау біліктілігін жаттықтыру; зеректілікті, зейіндерін, дүниетанымдарын, түстерді ажырату біліктілігін, дамыту. Керекті құрал-жабдық. Доп. Балалар шеңбер немесе қатар құрып отырады (тұрады). Ойынды педагог немесе балалардың бірі жүргізеді . (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру) Сюжетті-рөлдік ойын "Цирк". Мақсат-міндеттер: балалардың циркте жұмыс жасайтын көркемөнерпаздар (сайқымазақ, гимнастшы, сиқыршы, жонглер, аңдарды жаттықтырушы) туралы түсініктерін қалыптастыру ; цирк көркемөнерпаздар әртістерінің жұмысын түсіндіру; еңбексүйгіштікке, төзімділікке, әдептілікке, салауатты өмір салтын ұстануға тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Ойыншық құралдар мен модельдер, циркте жұмыс жасайтын әртістерге қажет (доптар, ойыншық аңдар, бас киімдер, таяқтар, спорттық киімдер үлгісі, гимнастикалық сылдырмақтар, костюмдер). Барысы. Ұйымдастырылған іс-әрекет басында педагог балалармен бірге цирктің (сурет) алатын орны, онда жұмыс жасайтын әртістер жайлы әңгімелеседі; әр әртіспен мамандар

		Ветеринарлық емхана қызметкерлеріне қажет құралдар мен бұйымдар; ақ халаттар, перчаткалар, жиһаз, сөмкелер, емханаға керек; ойыншық жан-жануарлар мен құстар. Барысы. Педагог балалармен бірге дайындық жұмысы ретінде ветеринардың жұмысы жайлы фотосуреттер қарастыру керек, К. Чуковскийдің "Айболит" ертегісін оқып, еске түсіру, сонымен қатар ветеринарлық емхана жайлы әңгімелесу. Балалар аңдар мен құстардың қандай дене мүшелерін емдейтінін ғана емес, сондай-ақ қандай құралдарды қолданатындарын, ветеринарға қандай сұрақтар қою керектігін талқылау керек. Балалар өзара ветеринарлық емханада кімдер, қандай қызметкерлер болатынын таңдайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киім үлгілері мен құралдарды алып, орындарына барады. Педагог диалог барысында ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуын реттейді, бекіту сұрақтарын қояды. Соңында педагог балармен бірге қорытынды жасайды: адам жанында тіршілік ететін аңдар мен құстардың денсаулығы мен тірі табиғаттағы жануарлардың қауіпсіздігіне жауапты екенін. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)	мен бұйымдар; алғашқы медициналық көмек сөмкесі; ойыншық аңдар мен құстар; ойыншықтарға арналған тор пішіндер. Барысы. Педагог ойын алдында балалармен бірге хайуанаттар бағы жайлы суреттер қарастырады, әлемде қорғауға алынған аңдар туралы бейнежазба көрсетеді. Ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарлар бойынша маман), герпетолог (қосмекенділер бойынша маман), күтуші сияқты мамандардың қызметінің маңызы, олар қолданатын құралдар жайлы талқылау қажет. Балалар хайуанаттар бағында жұмыс жасайтын қызметкерлерді өздері таңдайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киім үлгілері мен құралдарды алып, орындарына барады. Қалған балалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды алады да, белгіленген орынға отырғызып, қозғалтып, қимылға келтіреді. Мамандар аңдар мен құстардың орнын қарап, өз көмектерін көрсетеді. Соңында педагог балалармен бірге қорытынды жасайды: сиреп бара жатқан аңдар үшін жауапкершілікті адам сезіну, тірі табиғат тіршілігінің заңдылығын бұзбау, қамқорлық таныту және олардың тіршілігі үшін қолайлы жағдай туғызу керектігі жайлы айту. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)	аңдарға деген қамқорлық сезімдерін тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Табиғи қорық қызметкерлеріне қажет құралдар мен бұйымдар; алғашқы көмек сөмкесі; ойыншық аңдар мен құстар; жасанды орман, бұлақ, тау үлгісі. Барысы. Педагог балалармен бірге дайындық жұмысы ретінде табиғи қорық жайлы суреттер қарастыру, Қазақстанның табиғи қорықтары жайлы бейнежазба көру. Балалар табиғи қорықта орманшы, аңшы, ағаш кесуші, ветеринар дәрігер сияқты мамандар не істейтінін (орманшы ауру ағаштарды тауып, ағаш кесушіге шабуға тапсырма береді, ауырған аңдарды байқап, ветеринарға көрсетеді, аңшы саны артқан жыртқыштарды атады); қандай құралдарды қолданатынын талқылау керек. Балалар табиғи қорықта жұмыс жасайтын қандай қызметкерлердің рөлін ойнайтынын өздері таңдайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киім үлгілері мен құралдарды алып, орындарына барады. Қалған балалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды алады да, белгіленген орынға отырғызып, қозғалтып, қимылға келтіреді. Соңында педагог балалармен бірге қорытынды жасайды: адам тірі табиғаттың тіршілік заңын бұзбау керек, оларға көмектесу және қорғау керек. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)	қандай құралдарды пайдалатынын, олардың жұмыстары қаншалықты қиын екендігін түсіндіреді. Балалар циркте жұмыс жасайтын әртістерге: сайқымазақтар, гимнастшылар, сиқыршылар, жонглерлер, аңдарды жаттықтырушыларға бөлінеді, топтасып, белгілі тапсырмаларды орындайды. Педагог цирк қойылымдары жайлы хабарлайды да, қалған балаларды орындықтарға жайғасуға шақырады. Әр орындаушы өзінің шығуын үлкен құрметпен хабарлайды және өзін қолдап, қошеметтеуді сұрайды. Балаларға қойылым соңында әртістер көрермендерге бас иітіндерін, ал көрермендер қол шапалақтап, мадақтайтынын айтып қою қажет. Педагог ойын барысын өзі түзетеді, балалар әрекетінің белсенділігін арттыру үшін қосымша сұрақтар қояды. Соңында педагог балармен бірге қорытынды жасайды: әртістің шеберлігі мен тынымсыз еңбегінің арқасында цирк қойылымдары әсерлі және қызықты болады. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)

Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.
Серуендеу	Қарғаны бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: қарға құсы туралы туралы білімді тиянақтау, бақылағыштыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. Қара түсті қарқылдақ, Ұшып – қонып жалпылдап. Қоқыстарды шоқиды, Жем іздейді там – тұмдап. (Қарға) Қарғаның балапанына аса мұқият, қамқорлықпен қарайтынын, адамның сөздеріне еліктеп, қайталай білу қабілеті туралы баяндау. Қарғаның өте ақылды құс екенін бейнежазбадан көрсету (жаңғақты шағу, шөлмектен қоректі алып шығу). Ересек әрекеті: ауланы (құмсалғыштың шеттерін, үлеске орындықтарын, еденін) сыпыру. Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу. Құралдары: балаларға арнайы сыпырғыштар, щеткалар, қолғаптар. "Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала	Бұлттарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балалардың мезгілдік өзгерістер жайлы білімдерін кеңейтуді жалғастыру, қиялдарын дамыту - бұлттар неге ұқсайды. "Бұлтқа" фонемо-ырғақты жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет! Қазақ ауыз әдебиеті. "Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар жаңбыр шалшықтарын баспау үшін, биіктіктерге (тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұру тиіс. Ересектермен бірге орындалатын	Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға жапырақ, жалауларға, бұтақтарға қарап желді бар не жоқ екендігін байқауға шақырады. Балалар желді қатты соғып не баяу есіп тұрғанын айтады. "Жел қайда соғып тұр?" логикалық жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың кеңістікті (жазықтықты) бағдарлай білу қабілеттерін жетілдіру; оң мен сол жақты ажыратуға машықтандыру; объектіге немесе суреттегі объектіге қарап, жел қайда соққанын үстеу сөздерді қосып айтуға баулу; ақыл-ойыны дамыту. Құралдары: сюжетті суреттер (суреттерді жалаулар оң және сол жаққа желпілдер тұр). - Суреттерге қарап, далада желдің бар ма екенін анықтап көрейік. Жел бар болса, қай	Жасыл жапырақтарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: жазда жапырақтардың күннің әсерінен, фотосинтез нәтижесінде жасыл түсті болатынын түсінуге жағдайлар жасау; табиғатқа деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. Іс-тәжірибе: жапырақтарды аударып, екінші жағында көрінген "тамырларды" көру, тамырлардың торқа ұқсас өрнекке айналғанын байқату. "Бұл қандай ағаштың жапырағы?" дамытушы жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың ағаштар туралы білімдерін пысықтау; жапырақтарға қарап, ағаштарды ажыратуға дағдыландыру; зияткерлікке тәрбиелеу. Құралдары: терек, шырша, емен, үйеңкі, қайынның суреттері, жапырақтарының кескіндері. - Балалар, сендер қандай ағаштарды білесіңдер? (Терек, шырша, емен, үйеңкі, қайын). - Осы жапырақтарды тауып, қандай ағаштан түскенін анықтайық. Еңбек әрекеті: балабақша айналасындағы құраған ұсақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: қарапайым	Кемпірқосақты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балалардың кемпірқосақ жайындағы түсініктерін тиянақтау; спектр түстерін бекіту; қабылдау, елестету қабілеттерін дамыту; байқампаздыққа тәрбиелеу. Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Кемпірқосақ". Жаңбыр жауып басылды, Аспан шайдай ашылды. Суретші екен табиғат, Бояуларын дайындап, Түр-түсін дәл тауыпты, Кемпірқосақ салыпты. Ш. Әлдибекұлы. "Өз үйіңді тап" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: ептілікті, белгі бойынша жылдам әрекет ету біліктілігін дамыту, ойын ережесін нақты орындауға дағдыландыру. Балаларға түрлі фишкалар үлестіріледі. Белгі бойынша балалар алаңның түрлі жерлерінде жапсырылған белгілі үлкен фишкаларға, өздерінің фишкаларына сай, жүгіреді. Кім өз орнын бірден таба алмаса - балалардың қалаулары бойынша

	жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. "Кім жылдам?" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: кедергілерді жойып, жан-жаққа жүгіру біліктіліктерін бекіту. Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, доппен жаттығу. Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту. "Теңіз толқиды" аз қимылды ойыны. Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің белгісі бойынша орындау, шығармашылық, зейінділік, ұстамдылық таныту. Белгі бойынша екі аяқпен секіру;ептілікке, зейінділікке тәрбиелеу, дене тепе-теңдігін дамыту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсат-міндеттер: құрдастарымен қарым-қатынас жасау біліктіліктерін қалыптастыру.	қарапайым еңбек тапсырмалары: құрғақ жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: тазалық пен тәртіпке үйрету; топпен жұмыс жасау біліктілігін бекіту. "Шұңқырдан аттап секіріп өт" қимылды жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.	жаққа соғып тұрғанын байқап көрейік. Балалардың мысалы жауаптары: - Бірінші суретте жел сол жаққа соғып тұр. Екінші суретте жел оң жаққа соғып тұр. "Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. "Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, екі аяқпен секіруге дағдыландыру.	жұмыс дағдыларын бекіту. "Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарып жүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардың қалаулары бойынша немесе санамақ арқылы тағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасай жүріп сөздерді айтады: - Мысығымыз момықай, Жүреді аулада андамай. Тышқан көрсе - бас салады! Кім тышқанды құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қажеті болса, қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан" үшін ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарды төмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп жату - басты міндеті. "Тышқан" ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруға болады. Бір аяқпен орында секіру	тақпақ, өлең айтып береді. Ойынды екінші рет өткізу үшін, фишкаларды қайта тарату керек. "Үш табан" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбеге бір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншылары өз алаңдарында жеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасы алшы түскен бала бірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен (тәйке, бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі (көмбеден алшақтау жерге барып сақа үйіреді). Сақасы алшы түскен ойыншы бірден көмбедегі тігіулі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда, асық ату, бәрі ұшып болған соң, бастапқы кезек бойынша жалғасады. Алысқа ұшқан мергендер тигізе алмаса, көмбеде қалған ойыншыға кезек тиеді. Көздеген асығына дәл тигізіп және оны көмбеге жиегін алып өлшегенде, үш табан артық қашықтыққа ұшырған ойыншы қашан келесі асыққа тигізе алмай қалғанша атауды жалғастыра береді. Болмаса атқан асығы үш табаннан аспай қалғанда ғана - ойынды тоқтатып, өзінен кейінгі ойыншыға кезек береді. Ұтылған бала ойыннан шығып қалады.

			Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтар салынады немесе жіптер төселінеді. Күрделенуі: сызықтардан уақытқа жылдам секіруге шақыру. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.	жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың күш-жігерін дамыту; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.	Сөйтіп айналасы екі-үш айналымның ішінде әр көмбеден бір-бір жеңімпаз шығып, олар енді орталық көмбеде ақтық сайысқа түседі. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсаты: негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.
Үйге қайту **Ата-анаға кеңес**	"Балаңыздың денсаулығы қаншалықты жақсарды?" атты сауалнама.	Балалармен "Балабақша ережелері", "Достар арасында өзіңді қалай ұстау керек?" тақырыбында әңгімелесу	Ата-аналармен балалардың бүгінгі әрекеті жайлы әңгімелесу.	Ата-аналармен балалардың тазалығы жайлы әңгімелесу.	"Менің достарым" тақырыбында әңгіме.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: ересек « Қарлығаш топ»
Балалардың жасы: 4 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 24.06 - 28.06.2024ж. «Қауіпсіз жаз»
Педагогтың аты-жөні С.Налибаева А.Уразбаева

Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды далада қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. (сөйлеуді дамыту, музыка)				

Таңғы гимнстика	Кешенді жаттығу Соз қолыңды оң жаққа, Соз қолыңды сол жаққа. Қолды айналдыр бұлданбай Шеңбер жасап тұрғандай **(дене шынықтыру)**				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	**"Бөлме өсімдіктерін бүріккіш пистолеттен сумен бүрку".** Мақсат-міндеттері. Жаңа еңбек дағдыларын үйрету; балалардың ұғымында жапырақтарға ылғалдың қажеттілігі туралы түсініктерді бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Балаларға өсімдіктерді суару қажеттілігін өз бетінше анықтауды үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске түсіру. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**	**"Орындықтарды жуу".** Мақсат-міндтеттері. Балаларға тәрбиешінің көмекшісіне көмектесуді, бөлмедегі орындықтарды таза ұстауды үйрету: оларды дымқыл шүберекпен сүртуді, орындарына қоюды үйрету. Еңбек дағдыларын дамыту, жұмыс кезінде мәдени-гигиеналық талаптарды сақтау қабілетін қалыптастыру. Ересектерге көмектесуге ынталандыру, барлық адамның жұмысын құрметтеуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**	**"Табиғат бұрышы"** Табиғат бұрышындағы кезекшілік күнін балалар тірі объектілер үшін жауапкершілік сезінетіндей етіп ұйымдастыру керек. Балалар таңертең барлық жұмысты жасаса (балықтарға қорек беру, гүлдерді суару, торды тазарту және тағы басқа), кейін оларға тіршілік иелері мен өсімдіктерге назар аударудың қажеті болмай қалады, сондықтан педагог балаларға күні бойы атқаратын жұмысты реттеге көмектескені дұрыс: балықты таңертең қоректендіруге, ал өсімдіктерді кейінірек суаруға болады. Педагог балалардың түсінігінде өздері жасаған жұмыстың ұжым үшін маңыздылығы туралы түсінік қалыптастырады, айналасындағыларға қамқорлық көрсете отырып, өз жұмысын уақытында істеуге ұмтылысты дамытады. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**	**"Бөлме өсімдіктерін суғару".** Мақсат-міндеттері. Балалардың ұғымында өсімдіктерге жарық пен ылғалдың қажеттілігі туралы білімдерін кеңейту, ылғалды сүйетін және құрғақшылыққа төзімді, фотофильді және көлеңкеге төзімді өсімдіктерді жапырақтарынан қалай тануға болатынын үйрету. Сумен және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту. Табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық танытуға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**	**"Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық".** Мақсат-міндеттері. Кезекшінің міндеттерін өз бетінше және адал орындау: тәрбиеші дайындаған материалдар мен оқу құралдарын үстелдерге қою, кейін орнына жинау (қажетіне қарай). **(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**

	Көше қозғалысы ережелерін қайталау. «Дымбілместің қала көшелеріндегі оқиғалары» сюжеттерді көрсетіп, бірге талдау. Жапсыру «Бағдаршам». Балалардың ережелерді есте сақтауы үшін балабақша ауласында «көше қозғалысы» ойынын ұйымдастыру (ойыншық машиналар, қуыршақтар, құрастырғыш, жол белгілерін пайдалану). "Жалпы атауын бер" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды бірнеше объектіні ортақ белгісі, қасиеті бойынша біріктіріп, топтаманы дұрыс атай білу дағдыларын жетілдіру; сөздік қорларын байыту; ақыл-ой қабілетін дамыту. Балаларға лото карталары беріледі. Балалар белгілі карточкаларды топтастырып жалпы атауын атайды (жануарлар, құстар, үй құстары, үй жануарлары, құралдар, жиһаз, ыдыс-аяқ, ғимараттар, қыздардың және ұлдардың киімдері). (қоршаған ортамен таныстыру) "Не (кім) қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың суретін көріп, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат - шабады, жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт - жорғалайды, жатады. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тыныс алады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп	«Улы өсімдіктер мен саңырауқұлақтар», «Дәрілік өсімдіктер», «Табиғаттағы қауіпсіздік» суреттерді қарап, әңгімелесу, мультфильмдер көрсету (ресурстардың үлгісіне сілтеме: https://www.youtubekids.com/) Жапсыру «Жеміс-жидектер патшалығы». «Саңырауқұлақтар әлемі», мүсіндеу. Саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Он саусақ. Жалғыз саусақ тіпті де, (Сұқ саусақты ашып жұмамыз) Ұстай алмас жіпті де. Екі саусақ бірікті, (Бас бармақ пен сұқ саусақты қосамыз) Ине қолға ілікті. Үш саусағым орамды, (Бас бармақ пен сұқ саусақты және ортаңғыны қосып қимыл жасаймыз) Жүгіртеді қаламды. Өнерлі екен он саусақ! (Он саусақты көрсетеміз) Қала салсақ, жол салсақ. (Қолымызды алға қарай созамыз) М. Әлімбаев (сөйлеуді дамыту) "Не артық?" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі заттар мен ойыншықтар немесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттарды немесе суреттерді төртеуден тізбекке қояды немесе салады. Әрбір төрт зат немесе суреттің арасында біреуі артық болып саналады. Артықты табу үшін балалар төрттің арасынан бәріне ортақ қасиеті жоқты іздеп атайды.	«Өжет өрт сөндірушілер», «Құтқарушылар», сюжетті-рөлдік ойындары. Өрт кезіндегі тәртіп ережелері, «01 қызметі», өрт сөндірушілер қызметі туралы балалармен әңгімелесу. "Торғай-торғай тоқылдақ" артикуляциялық жаттығу. Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді есте сақтап, мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жерден тары тары шоқып ап, Бөтегесі томпайып Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп" десіп отырар. "Халық ауыз әдебиеті.) (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) "Домино" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. (математика негіздері)	Ойындар: «Өртке қауіпті заттар», «Өрт сөндірушіге не қажет?» «Өртке қауіпті заттар» коллажы. «Болады-болмайды», дидактикалық ойын. «Мен бастаймын сен аяқта» дидактикалық ойын. Балалармен тақырыпқа байланысты кері байланыс жасау. "Суретті құрастыр" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: баланы бірнеше бөліктерден тұратын, тұтас суретті құрастыра білуге үйрету, төзімділікке, бастаған істі аяқтауға тәрбиелеу. Сурет бөліктерін таңдағанда қателеспеу, кім тез өз суретін құрастырып, дұрыс атайды сол жеңімпаз атанады. Ойын іс-әрекеті. Тұтас суретті құрастыру үшін тиісті бөлшектерін іздестіру. Қажетті құралдар. Бірнеше бөлікке бөлінген түрлі заттардың суреттері (көлемдері 7×8 см карточкалар). (танымдық дағдылар, шығармашылық дағдылар) "Ұшады құстар біздің бақта" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды құстардың қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстар әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға алдын-ала құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды көрсету мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (Аяқ ұштарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (Құстың ұшқанына еліктеу, қолдармен бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (Бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру)	Теартландырылған қойылым атрибуттарының байқауы. Балалармен бірге қойылымдар қою (саусақ театры, көлеңкелі театр, қуыршақ театры) "Мен өзіммен бірге жолға аламын" ойыны. Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды дамыту. Ойын материалдары мен көрнекі құралдар: бір заттардың суреттері бар суреттер. Балаңызға жүзуге баруды ұсыныңыз. Бірақ сапардың сәтті өтуі үшін оған мұқият дайындалу керек, қажет нәрсенің бәрін жинау керек. Баладан бір суретті алып, бұл заттың қалай пайдаланатынын сұраңыз. Суреттердегі заттар өте әртүрлі болуы керек. Мысалы, бала доптың бейнесін алады: "сіз демалыс кезінде доп ойнай аласыз, допты құтқару шеңберінің орнына қолдануға болады, өйткені ол батып кетпейді және т.б.." Бала суретті алдына қойып, әртүрлі жерге саяхаттау үшін не қажет болатынын айтуы керек (шөл далада, пойызда, ауылда). (математика негіздері) Санамақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Бота, түйе, Құлын, бие, Торай,шошқа, Қозы, қошқар, Қодық,құлан, Көжек, қоян, Бақа,шаян, Торғай,шымшық... Сен, қал! Сен, шық! Қадыр Мырза Али. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)

	жатады, отырады, секіреді. Шегіртке - отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт - ұшады, қалқиды, қонады, отырады, жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, еңкейеді, шалқаяды. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)	(математика негіздері)		Оңға ұшады, ұмтылып. (Екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа, (Төмен отыру) Біресе көкке самғайды, ұқсайды ұшаққа. (Аяқ ұштарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Д. Ахметова. (сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)	
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.

Таңғы ас	Балалардың беті-қолдарын жуғызып таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу. Тамақтанғаннан кейін беті-қолды жуу. Көркем сөз Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен: Таңертең де, кеш те де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар мезгілде, Су мен сабын - бір жолдас, Жоймас олар кір қоймас! (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Т. Тойбазарұлы "Қайтпай қалған қарлығаш" (әңгімесі)" Мақсат-міндеттер: Балаларды әңгіме бойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру, қыстап қалған құстарға қамқорлық жасауға, оларды баптап күте білуге тәрбиелеу; әңгіме мазмұнын өз қиялымен баяндауға дағдыландыру; ойлау қабілетін, сөйлеу мәдениетін дамыту; бүкіл жан-жануарларға, құстарға қамқор болуға тәрбиелеу.	Құрастырудан ойын-жаттығу "Балапандарға арналған ұялар" Мақсат-міндеттер: Балаларға табиғи материалдан құрылыс салуға үйрету, туған жердің құстары туралы білімдерін қалыптастыру, сөздік қорды белсендіру; қоршаған әлемге деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу. Музыкадан ойын-жаттығу "Гүлдерайым" Мақсат-міндеттер: Музыка мен қимылдардың тұтастығын қабылдау қабілетін дамыту. Балалардың өміріне музыкамен сөйлесуден қуаныш сезімін енгізу; балалардың репертуар таңдауда өз бетінше шешім қабылдау қабілетін дамыту.	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Бұл балапан қандай мықты" Мақсат-міндеттер: Балаларды педагогтің түрлі нұсқаулары бойынша жүгіру дағдыларын дамыту; 4-5 сызық арқылы орнынан ұзындыққа секіруге (сызықтардың арақашықтығы 40–50 см) үйрету; балаларда қолдарын көтергендегі биіктіктен жоғары ілінген нәрсеге орнынан секіру арқылы затты жанап өту дағдыларын жетілдіру.	Жапсырудан ойын-жаттығу "Ертегі құс" Мақсат-міндеттер: Балалардың ертегі құс туралы ұғымдарын қалыптастыру; бірнеше бөліктерге қиып, қағаз бетіне жапсыруға үйрету; бөліктерді үйлесімді қолдана білуін жетілдіру; қол, саусақ қимылдарын дамыту; өз жұмыстарын бағалай білуге,шыдамдылыққа, төзімділікке, құстарға деген мейірімділік пен сүйіспеншілдікке тәрбиелеу.	Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу "Құстар" Мақсат-міндеттер: Балалардың қыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстар туралы жалпы ұғымдарын қалыптастыру, қыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстарды жіктей білуге үйрету. Дидактикалық ойындар арқылы зейінді, сөйлеуді, көру қабілеттерін дамыту. Құстарға деген қамқорлықты, қиын жағдайда оларға көмек беруге тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.

Күндізгі серуен	Сауысқанды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балалардың сауысқан құсы туралы түсініктерін тиянақтау; құстар әлеміне деген қызығушылықты арттыру; байқағыштыққа тәрбиелеу. "Сауысқан". Ала қанат сауысқан, Жауыр атқа жабысқан. Ойда жауыр көрінсе, Ойбайлатқан сауысқан. Қырда жауыр көрінсе, Қиқаңдатқан сауысқан. (Ел аузынан). Еңбек әрекеті: шығарылған материалдарды жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды серуеннен кейін орындарын ретке келтіруді үйрету: ойыншықтарды тазалау және жинау, себетке салу. "Аққу-қаздар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: белгі белгі сөздерді мұқият тыңдап, ойынға белсенді қатысуға, ойын шартын бұзбауға, қимылдарды үлестіріп, жылдам	Қарғаны бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: қарға жайлы білімдерін кеңейту; құстардың тіршілік етуіне ізденімпаздық пен қызығушылықты тәрбиелеу, құстарды қорғауды түсінуге баулу. Қарға, қарға, қарғалар, Қар үстінде жорғалар. Боран соқса қар болар, Бұтаға қонар қарғалар. (Ел ауызынан) Балалар қарғаның дыбыстарын тыңдап ("қар-қар" деген үн қатады; "қарға қарқылдайды"), сыртқы пішініне қарап (қара мен сұр түсті), денесі кесек, өзге құстарға өте ұқсаматынын байқайды. Педагог қарғаның өте ақылды құс екенін дәлелдейтін оқиғалар жайындағы бейнежазбаларды көрсету мүмкін. Балаларға "Қарға мен түлкі" мысалын еске түсіру; түлкінің қарғаны қаншалықты алдап кеткені туралы әңгімелеу. Ересектермен бірге орындалатын қарапайым	Торғайды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: торғайдың тіршілігі, сыртқы ерекшеліктері жайындағы түсінік пен білімді тиянақтау, құстарды аялау сезімін тәрбиелеу. Торғайдың адамға жақын, бір топ болып мекендейтінін байқату; торғайдың, қыстағы тіршілігі мысалында көрсетіп, өте төзімді, батыл құс екеніне көңіл аудару. Торғайдың сыртқы дене пішініне қарағанда, қоңыр, сұр, қара түстерді байқауға болатынын көрсету. "Торғай". Торғай, торғайсың, Жылдамсың, сондайсың, Шырылдап қоймайсың, Ұшасың, талмасың. Шомылып ал шалшыққа, Қона ғой біздің баққа. Д. Ахметова. "Қайда барсаң – соны табасың" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не	Құстарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балалардың аула құстары, олардың тіршілігі жайлы білімдерін кеңейту; құстарға деген сүйіспеншілікке, қамқорлыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға ойын алаңына, бау-бақшаға ұшып келген құстардың дыбыстарын тыңдап, ажыратуды ұсынады. Құстардың түрі көп болмаса, педагог смартфонына жазылған құстардың дыбыстарын тыңдатып, дұрыс атауды ұсынады. Балалар құстардың үнін сөзбен қалай айтуға болатынын түсіндіреді. Торғай - шырылдайды. Қарға - қарқылдайды. Сауысқан - шықылықтайды. Бөдене - бытпылдайды. Бұлбұл - сайрайды. "Торғайдың әні" артикуляциялық жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді есте сақтап, мәнерлеп айтуға машықтандыру;	Құстың ұшуын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: құстардың түрлілігі, олардың қозғалу тәсілі жайлы түсініктерін нақтылау. Педагог ұшып-қонып жүрген құстардың қимылдарына көңіл аударады, балалардан құстар неге дәл осылай қимылдайтынын анықтайды. Қанаттардың көмегімен құстар бір орыннан, екінші орынға, жерді баспай, ұшып, қалықтайды. Құстардың қанаттары қауырсындардан тұрады. Құстар аяқтарымен жүреді де секіреді. Мысалы, түйеқұс жылдам жүгіреді. Құстар әуеде қанаттарын желкендей жайып, қалықтайды. Мысалы, бүргіт биік ұшып, қалықтап, қорегін аңдиды. Балаларға құстардың ұшып, қалыптап жүретінін бейнежазбадан көрсету. Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: ағаш үгінділерімен бақша

	жүгіруге бейімдеу; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортаңғы екі шетінде (санамақпен таңдалған) екі бала "қасқыр" рөлін атқарып тұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Біз ұшамыз жылы жаққа, Қайтқымыз келеді ошаққа! Осы сөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар" "аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алу - баланы қолмен тигізу болып саналады. Педагог алдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойын бірнеше рет	еңбек тапсырмалары: ойын алаңындағы қоқыстарды жинау. Мақсат-міндеттер: бірігіп жұмыс істеуге тәрбиелеу. "Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); қимылдарды үлестіруге, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден"	құралдарды) ойын алаңының түрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам. Күрделенуі: балалардың өздері топтастарына нұсқау беріп, жүргізуші бола алады. Еңбек әрекеті: шығарылған материалдарды құмнан қағып, жинау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. "Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушы ретінде	артикуляцияны жетілдіру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Шыр-шыр еткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштарды қорғайды. Ж. Сымақов. Еңбек әрекеті: ағаш тұқымдарын жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды тұқым жинауға ынталандыру. "Ит пен торғай" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: ит пен торғайға тиесілі қылықтар жайлы білімдерін бекіту; дауысты басқаруға үйрету. "Шұңқырдан аттап секіріп өт" қимылды жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, қимыл-қозғалысты дамыту. Мақсаты: допты астыңғы жақтан бір-біріне лақтыру дағдыларын бекіту.	үлескесін жабу. Мақсат-міндеттер: жұппен жұмыс жасауға үйрету; достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу. "Қайда жасырылғанын тап" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлауға, ақыл-ой қабілетін дамыту. "Жоғары - төмен" қимыл жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды мәтіннің мәніне, ырғағына сай қимылдауға машықтандыру; жоғары және төмен ұғымдарын пысықтау; табиғат құбылыстарына деген қызығушылықты арттыру. - Балалар, "жоғары" десем - қолдарыңды жоғары созып, шапалақтайсыңдар, "төмен десем" - төмен отырып, тыныш отырасыңдар. Күлімдейді алтын күн. Жерде жатыр алтын құм. Құстар ұшты биікке. Сәбіз өсті жүйекте. Кіші болдық желектей, Өсеміз биік теректей. Д. Ахметова. Күрделенуі: жаттығу сөздерін жылдамдатып айтып, балаларды сол темпке бейімдетуге болады.

	қайталанады. ойын аяқталған сайын, "қасқырлар" ұстап алған "қаздар" саналады. Ойыншылардың қабілеттерін бағаланады. "Ұстап ал" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: белгі бойынша жылдам әрекет етуге үйрету; достық қарым-қатынастарды дамыту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті: "Мені қуып жет". Мақсат-міндеттер: жалтарып, бағытты өзгертіп жүгіруді дамыту.	қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. "Шеңберден шеңберге" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберлерге бақытты ауыстырып екі аяқпен секіруге дағдыландыру; күш-жігерін дамыту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалдармен алаңдағы ойындар. Мақсат-міндеттер: қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету. Құрдастарымен қарым-қатынас жасау біліктілігін қалыптастыру.	таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. "Кім жоғары?" ойыны. Мақсат-міндеттер: белгі бойынша балалардың жер деңгейінен жоғары тұрған заттардың үстіне шығып алу қабілетін дамыту. "Заттар" деп орындықтарды, сатыларды, діңгектерді көру. Өз бетімен еркін ойын әрекеті: "Өзеннен өту". Мақсат-міндеттер: бөрене үстінде түзу және қырындап жүруге жаттықтыру; дене тепе-теңдігін сақтауға бейімдеу.		"Тым-тырақай" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнай білуге баулу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, қимыл-қозғалысты дамыту. Мақсат-міндеттер: жүру және жүгіру техникасын пысықтау.
Серуеннен оралу	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.

Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.
Түскі ас	Балалардың беті-қолдарын жуғызып таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу. Тамақтанғаннан кейін беті-қолды жуу. Көркем сөз Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен: Таңертең де, кеш те де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар мезгілде, Су мен сабын - бір жолдас, Жоймас олар кір қоймас! (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Ертегілер оқу, тыңдау. (көркем әдебиет)				
Ұйқыдан тұру	Оянғаннан кейін төсекте орындалатын жаттығулар; балалар төсектен тұрмай, жатып, көрпе астында бірнеше жалпы дамытушылық жаттығулар орындайды; (балалардың ұйқыдан ояну қалпына біртіндеп ауысуына бағытталған, төсектегі гимнастика 2-3 минут. Жаттығуды толық оянған балалармен бастап, қалғандары оянған кезде қосылулары дұрыс) Жалпақ табандылықты алдын-алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. (дене шынықтыру)				

Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Үстел үстіндегі түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Дамытушылық жаттығу. "Қандай және қанша айырмашылықтар бар?" Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдауын, зейінін, ойлауын дамыту; ақылдылыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Жұп суреттер (бірінші суретпен салыстырғанда, екінші суретте бірнеше өзгеріс бар). Барысы. Педагог балаларға бірінші суретті көрсетеді, ал кейін сондай екінші суретке қарауға ұсынады. Балалар екінші суретте, бірінші суретке қарағанда не өзгергенін айтады, айырмашылықтарын табады. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар) Сюжетті-рөлдік ойын. "Асхана". Мақсат-міндеттер: балалардың асханада жұмыс жасайтын мамандар: аспаз, даяшы, кассир, гардероб қызметкері жайлы білімдерін, әдептілік ережелерін меңгеруді, қоғамдық орындардағы тамақтану әдебін, оларды сақтауға ынталануды бекіту; еңбекті құрметтеуге, әдептілік негізінде қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Асхана жиһаздары (үстел, орындықтар), асхана қызметкерлерінің киім үлгілері мен (аспаз, даяшы, кассир, гардероб қызметкері). Барысы. Алдымен педагог балалармен аспаздың адамдар (тұтынушы) үшін түрлі тағамдар әзірлеу жұмысы жайлы әңгімелеседі. Суреттер көрсетеді, педагогикалық жағдаяттарды шешеді. Алдымен педагог балалармен бірге	Логикалық ойын. "Болашақта неге айналады?" Мақсат-міндеттер: балалардың айналасындағы заттар мен құбылыстар, адамдар мен аңдардың тіршілігі жайлы білімдерін бекіту; логикалық ойлау, есте сақтау қабілеттерін, қиялдарын дамыту; тапқырлыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Заттық суреттер мен мнемокарточкалар болуы мүмкін. Педагог тапсырмаларды тек қана сөзбен беруі мүмкін. Барысы. Педагог атап, көрсеткен жанды және жансыз нысандардың суреттеріне қарап, болашақта нысан неге айналатынын айту керек. Педагог балаларға ойын шартын келесі үлгі бойынша түсіндіруі мүмкін: "Мен атаған (көрсеткен) жанды немесе жансыз нысан?" Педагог ұсынған сөз және сөз тіркесі: жасыл жапырақ күзде; өзен қыста; бала өскенде; ұн; жаңбыр қыста; балапан; бұзау; түн; күшік; фундамент; көшет; үсік жүруі; бидай дәні; жұмыртқа; қар жауып тұр; қар көктемде; желмен ұшқан сары жапырақтар; кеш; көже; көп еңбек; оқу; адамдардың бір-біріне көмектесуі; сүт. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар) Сюжетті-рөлдік ойын. "Пошта". Мақсат-міндеттер: балаларға поштаның алатын орны жайлы түсіндіру, онда қызмет атқаратын мамандар туралы жалпы ақпаратты бекіту; ойын барысында өтпелі заттарды (хат, тапсырыс хаты, бандероль, сәлемдеме) қолдануды үйрету; топпен бірігіп ойын желісіне қосылуға, өз орнын табуға жетелеу; ой-өрістерін, қиялдарын, қатынастық қабілеттерін, затпен сондай-ақ затсыз әрекет ету біліктіліктерін дамыту; еңбекті	"Сөздер тізбегі" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорларын байыту. Ой ұшқырлығын, зейіндерін дамыту; өзара жағымды қарым-қатынасты бекіту. Барысы. Педагог балаларға қандай сала бойынша сөз құрайтындарын айтады. Берілген жағдайда "Отбасы" тақырыбы қарастырылады . Педагог "Отбасы" түсінігіне байланысты сөздердің бірін айтады да, келесі балаға жалғастыруды ұсынады. Егер бала белгіленген уақытта сәйкес сөз тауып айта алмаса, өз өнерін көрсетеді. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар) Сюжетті-рөлдік ойын. "Отбасы". Мақсат-міндеттер: балалардың отбасы мүшелері туралы түсініктерін бекіту; отбасы мүшелерінің жанұядағы рөлін пысықтау; үлкенге деген құрмет сезімдерін, жақынына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Отбасы мүшелеріне қажет заттар: көзілдірік, ыдыстар, алжапқыш, кітап, газет, сыпырғыш, шелек пен орамал, ойыншықтар, ойыншық тұрмыстық техника т. б Барысы. Балалар өзара отбасы мүшелерінің рөлдерін бөлісіп алады да, өздеріне қажет киімдер мен құралдарды алып, өз орындарына барады. Педагог алдын-ала балалармен қойылымда қандай оқиға көрсетілуі керек екенін бірге анықтайды. Педагог диалог барысында ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуын реттейді, бекіту сұрақтарын қояды. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)	Дамытушылық жаттығу. "Не өзгерді?" Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдауын, зейіндерін, есте сақтауын дамыту; байқампаздыққа, зеректілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар: Әртүрлі заттар мен ойыншықтар. Барысы. Педагог балалардың алдына таныс ойыншықтар мен заттарды ұсынады. Алдымен саны 6 басталып, ал кейін 10-12 дейін жеткізілуі мүмкін. Ойыншықтарды бір қатарға орналастырғанда, балалар олардың реттік нөмірін айтады. Балалар көздерін жұмады, педагог қатардағы ойыншықтардың орналасуын өзгертеді. Балалар көздерін ашады да, қай ойыншық қай жерге ығысқанын айтады. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар) Сюжетті-рөлдік ойын. "Үй құрастыру". Мақсат-міндеттер: балалардың құрылыс нысандарын тұрғызуға қатысатын мамандар жайлы білімдерін кеңейту, бекіту; еңбексүйгіштікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк тасымалдаушылар, құрылысқа керек ойыншық саймандар (балға, бұрауыш, кемпірауыз, т. б). келісім. Педагог алдын-ала балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жайлы әңгімелеседі. Балалар сәулетші, инженер-құрылысшы, тас қалаушы, жүк тиеуші, жүргізуші,	"Логикалық жұптар" (табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: белгілі құбылыстар бейнеленген карточкаларды жинап, логикалық екі карточкаларды біріктіру; білімдерін жүйелеу; ойлау, есте сақтау қабілеттерін, сөйлеу тілдерін, қиялдарын дамыту; түрлі құбылыстарға деген қызығушылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Әртүрлі табиғи құбылыстар бейнеленген суретті-карточкалар. Барысы. Балалар суреттердегі белгілі табиғат құбылыстарына мұқият қарап, составить логикалық жұптар құрайды. Логикалық жұптар тізбегі мынандай болуы мүмкін: тамшы-жаңбыр; тамшы - шатырдағы мұз тамшысы; тамшы - тұман; тамшы – кемпірқос ақ; тамшы - мұз; тамшы - бұлақ; жапырақ - ағаш; жапырақ - бұтақ; жапырақ - гүл; және т.б.. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар) Сюжетті-рөлдік ойын. "Театр". Мақсат-міндеттер: ойын барысында балалар мен бірге театрдың орны, адам өміріне қандай пайдасы бар екенін анықтау; әртіс, режиссер, оператор, жарық беруші, гардеробшы, капельдинер, костюм бойынша декоратор, суретші, лицеист сияқты мамандар туралы білімдерін бекіту; ағымды қарым-қатынас орнату; мәдениет орындарындағы тәртіп ережелерін пысықтау; сөйлеу мәнерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Сахна орны. "Театр" жазбасы; сахна макеті,

	белгілі тағамдар тізімін, ас мәзірін құрастырады. Ол үшін педагог пен балалар кешкі уақытта журналдарданойында пайдаланатын түрлі тағамдардың фотосуреттерін қиып алады. Педагог адамдар келгенше жұмысшылардың жұмысын бақылауда ұстайды (балалардың орындарында отырып). Барлық тағамдар дайын болғаннан кейін, балаларды (тұтынушыларды) ас бөлмесіне шақырады. Келушілерге даяшы ас мәзірін ұсынады, балалар тапсырыс береді, аспаз ас әзірлеуді көрсетеді, даяшы балаларға асты әкеліп, "төлем" қабылдайды. Балалар "даяшы", "мәзір", "тағам" сияқты жана сөздерді айту керек. Педагог ойын барысын өзі түзетеді, қосымша сұрақтар қояды, балалардың әрекетін белсендету үшін. Соңында педагог балалармен бірге қорытынды жасайды: адамдар дәмді, әсем безендірілген тағамдардан дәм тату үшін, асхана жұмысшылары тынбай еңбектенеді; "рахмет" ,"өтінемін"сөздерін қолдану, дастархан басында шуламау, асты дұрыс шайнау, асхана құралдарын дұрыс қолдану -адамның қоғамдық орындарда ережелерді орындау-негізгі міндеттері. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)	құрметтеуге, әдептілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. "Пошта" жазуы, арнайы, белгіленген орын; қаптамаға арналған қағаз материал, байлауға арналған жіп, қайшы; хат, тапсырыс хаты, бандероль, сәлемдеме сияқты заттардың жасанды макеттері; қаламдар, маркерлер, маркасы бар жетондар, қарындаш желім, телефон, рөл. Барысы. Педагог балалармен бірге поштаға экскурсия ұйымдастыруы мүмкін, болмаса фотосуреттер, поштаның қызметі жайында бейнеролик көру, таныс сюжет бойынша әңгімелесу. Дайындық кезеңінде педагог байланыс операторы, пошташы, байланыс бойынша кезекші, экспедитор сияқты поштада еңбектенетін мамандардың жұмысын түсіндіреді. Балалардың таңдауы бойынша рөлдер бөлінеді. қалған балалар поштаға келеді, қалаулары бойынша өтпелі заттың біреуін алады, оны рәсімдейді, қызметкерлерге береді. Педагог ойын барысында балалар ойнаған рөлдер бойынша қосымша сұрақтар қояды, ойын желісінің дамуын қамтамасыз етеді. Балалар, сұрақтарға жауап беріп, өз рөлдерінің жаңа қырларын таниды. Соңында педагог балалармен бірге қортынды шығарады: адамдар арасындағы қарым-қатынас үзіліссіз және жылдам болу үшін, пошта қызметкерлері тыңбай еңбек етеді; почта - қоғамдық орындардың бірі, әдептілік ережелерін ұстанып, сақтайтын орын. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)		сияқты мамандардың қызметтік міндеттерін анықтайды. Балалар құрылысқа қатысатын мамандардың рөлін өзара бөлісіп алады; өздеріне қажет киімдер мен құрал-жабдықтарды алып, өз орындарына барады. Педагог балалармен бірлесіп ойынды сәулетші бастайтынын айтады. Кейін балалар жүк тиеуші, жүргізуші, кірпіш қалаушы мен инженеров-құрылысшының жұмыстарын орындайды. Педагог диалог барысында ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуын реттейді, бекіту сұрақтарын қояды. Педагог балармен бірге қорытынды жасайды: салынған үйдің сапасы жақсы болу үшін, құрылыс-мамандарының бірге кеңесуі; жұмысты жоспарға сәйкес орындауы; үй тұрғызуда қауіпсіздік ережелерін қатаң сақтауы. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)	сахналық қойылымдарға қажет (үй, ағаш, қоршау және мүмкіншілік болса перделер т.б.), кейіпкерлер костюмдері, кейіпкерлер қолына ұстайтын құралдар. Барысы. Педагог балалармен бірге театрда қандай қойылымдар қойылатыны жайлы суреттер қарастырады, көрермендер мен әртістер арасындағы айырмашылықтарды анықтайды. Көрермендер алдында қойылым орнында режиссер, дыбыс режиссері, оператор, жарық беруші, костюм әрлеуші, суретші, әрлеуші сияқты мамандар еңбек ететінін айтылады. Балалар алдын-ала әр маман сахналық қойылымға дайындық алдында қандай қимыл-қозғалыс орындайтынын кішігірім жаттығулар арқылы көрсетеді. Кейін балалар белгілі рөлдердің қайсысын орындағысы келетін тілектерін білдіреді, орындарына орналасады. Әртістерді біріктіру үшін педагог алдымен режиссер қызметін өзіне алады, белгілі ертегі сюжетін таңдайды. Педагог ойын барысын белгілі сөз тіркестерімен сүйемелдейді, ойыншыларға қосымша сұрақтар қояды, ары қарай ойын тізбегінің жалғасуына ықпал етеді . Соңында педагог балалармен бірге қорытынды жасайды: сахналық қойылымдар көрермендерге қызық болу үшін, тек қана әртістер ғана емес, сонымен қатар басқа да көптеген мамандар қызмет етеді; еңбекті бағалау керек; театр - әдептілік ережелері сақталатын мәдени орындардың бірі. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)

Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию жүйелігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию жүйелігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию жүйелігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию жүйелігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию жүйелігін бақылау.

Серуендеу	Қарға мен сауысқанды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: қарға мен сауысқанның айырмашылықтарын айта білуге машықтандыру; құстар әлемі жайлы түсініктерін бекіту, өзіндік ерешеліктері мен белгілерін тануға ынталандыру. Балалар сауысқанның дыбыстарын тыңдап, сыртқы пішініне қарап, өзге құстарға өте ұқсаматынын байқайды. Еңбек әрекеті: құраған жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа тәрбиелеу. "Ұшады құстар біздің бақта" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды құстардың қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстар әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға алдын-ала құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды көрсету мүмкін.	Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды күнді бақылаудың ережелеріне баулу; күннің Жер шарының, адамның бүкіл табиғат объектілерін, құбылыстарына тікелей әсер ететініне көңіл аудару; зияткерлікке тәрбиелеу. Педагог күнді бақылау алдында, балаларға, күнге қарау үшін, белгілі көк шыныны немесе фотопленканы қолға алып, қарауға болатынын түсіндіреді. Құралдары: фотопленкалар немесе көк шынылар. Іс-тәжірибе: жапырақтардың бір қабат бетін алып, лупамен хлорофил жасушаларын көру. Балалар күннің жасыл жапырақтарының түсін жасыл болуын қамтамасыз ететінін әңгімелейді. Хлоролфиллдің фотосинтез нәтижесінде пайда болатынын түсінеді. "Күлімдейміз күндей" жаттығуы. Күлімдейміз күндей (қолдарын жоғары көтеріп,	Аққайыңды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: жыл мезгілдеріне байланысты өзгерулері мен ерекшеліктерін бақылауды жалғастыру. Табиғат бөлігі ретінде ағаштарға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Қайың – әдемі ағаш; ақ түсті қабығымен ерекше көзге түседі. Аққайың көктемде ерте бүршік жарады. Ал жапырағы кештеу шығады. Қайың ағашының бұтағы мен діңі берік, әрі шымыр. Жапырағы жұмыртқа пішіндес, жиектері ара тісті. Қайың көктемде гүлдейді және гүлдері сырға секілді салбырап жатады. Қайыңды суретшілер салуды ұнатады. балаларға қайынның суретін салуды ұсыну. Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: алаңды ағаштардан құрап түскен бүршіктерді, ұсақ бұталарды жинау. Мақсат-міндеттер: бірігіп жұмыс істеуге, берілген мақсатқа бірігіп жетуге	Көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды балабақша маңайында жүрген көлік үлгілерін бақылауға, барлығына ортақ бөлшектер мен белгілерді (салон, дөңгелектер, рөл, мотор, жүргізуші) атауға тарту; түсін, айырмашылықтарын табуға машықтандыру. "Қандай көлік қайда жүреді?" дамытушы жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың көліктер туралы ұғымдарын пысықтау, қызығушылығын арттыру; зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдары: жүк машинасы, кеме, пойыз, велосипед, автобус, ұшақ, жеңіл машина т.б. Балаларға кезекпен жеке суреттер көрсетіледі: - Балалар, көрсетілген суретке қарап, көліктердің қайда жүретінін қимылмен көрсетейік: жерде жүрсе - аяқтарымызды топылдатамыз, суда жүзсе	Ауа-райы жағдайын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: табиғат құбылысы - тұман жайлы түсініктерін қалыптастыру; мезгілдік құбылыстарды бақылауға, сол құбылыстың ерекшеліктерін байқап, қорытынды жасауға үйрету. "Бұлтқа" фонемо-ырғақты жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет! Қазақ ауыз әдебиеті. Еңбек әрекеті: құмсалғыштағы құмды қопсыту. Мақсат-міндеттер: жұмысты тиянақты орындау, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.

	Қанаттарын жайып жан-жаққа, (Аяқ ұштарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (Құстың ұшқанына еліктеу, қолдармен бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (Бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (Екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа, (Төмен отыру) Біресе көкке самғайды, ұқсайды ұшаққа. (Аяқ ұштарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Д. Ахметова. "Қараққұс пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай жылдам жүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. "Кім жылдам?" ойын-	күннің бейнесін жасайды), Жабырқауды білмей (қолдарын жандарына жібереді). Күннен шуақ аламыз (қолдарын жоғары көтереді), Біз бақытты баламыз (қолдарын жандарына жібереді). Г. Кужагулова. Еңбек әрекеті: ауланы (құмсалғыштың шеттерін, үлеске орындықтарын, еденін) сыпыру. Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу. Құралдары: балаларға арнайы сыпырғыштар, щеткалар, қолғаптар. "Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушіні мұқият тыңдай білуге, күштілікке, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші былай жариялайды: - Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді.	дағдаландыру. "Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды. Педагог ойынды бастайды: - Аңшылар жүр орманда, "Не бар?" - деп шалғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: - Қояндар шықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-біріне сәлем береді, Тәтті шөппен қоректенеді.	- қолымызбен суда жүзгендей қимылдар жасаймыз, аспанда ұшса - қолдарымызды қанат сияқты сермейміз. Ойынды, екі командаға бөлініп, ойнауға болады. Ересек әрекеті: ауланы (құмсалғыштың шеттерін, үлеске орындықтарын, еденін) сыпыру. Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу. Құралдары: балаларға арнайы сыпырғыштар, щеткалар, қолғаптар. "Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушы ретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп	Жабдықтары: тырнауықтар, күрекшелер, қолғаптар. "Ұшады құстар біздің бақта" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды құстардың қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстар әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға алдын-ала құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды көрсету мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (Аяқ ұштарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (Құстың ұшқанына еліктеу, қолдармен бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (Бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (Екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа, (Төмен отыру) Біресе көкке самғайды, ұқсайды ұшаққа. (Аяқ ұштарына тұру, екі қолды

	жаттығуы. Мақсат-міндеттер: жүгіруді, секіруді, өрмелеуді пысықтау. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасып, тез тұруы керек. Қайсысы қарсыны арқалап кетсе, сол шарт қояды. Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. "Кім қапшаны алыс лақтырады?" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту, оң және сол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру. Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, бадминтон ойнау. Мақсат-міндеттер: ракетканы қарсыласы жаққа лақтыруды үйретуді жалғастыру.	"Қояндар, қашыңдар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады. Педагог ойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. "Қайыңға қарай жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер:: педагогтің белгісі бойынша жылдам әрекет етуге машықтандыру; тапсырманы зеректікпен және шапшаңдықпен орындауға дағдыландыру. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. "Кегльді қағып ал" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу". Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Д. Ахметова. "Тауық пен түлкі" ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың белгі бойынша. ойын ережесіне сай жылдам әрекет ету қабілеттерін жетілдіру, ептілікті дамыту. "Шұңқырдан аттап секіріп өт" қимылды жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін дамыту.

Үйге қайту Ата-анаға кеңес	"Бала өміріндегі дәрумендердің маңызы" тақырыбында кеңес.	Ата-аналарға арналған кеңес: "Балабақшадағы сияқты күн тәртібін үй жағдайында ұйымдастыру".	Ата-аналар арналған кеңес: "Баланы дұрыс сөйлеуге қалай үйретуге болады".	Айына бір рет"Отбасы күнін" өткізу.	Сұрақ-жауап: "Балада салауатты өмір салтын ұстануға бағытталған, отбасы дәстүрлері".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: ересек « Қарлығаш топ »
Балалардың жасы: 4 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 01.07 - 05.07.2024ж. «Гүлденген табиғат»
Педагогтың аты-жөні С.Налибаева А.Уразбаева

Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды далада қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. (сөйлеуді дамыту, музыка)				
Таңғы гимнстика	Кешенді жаттығу. Балалардың денсаулығын нығайтуға ықпал ету, күнделікті жаттығу әдетін қалыптастыру. Ал, балалар, тұрайық, Алақанды ұрайық. Оңға қарай иіліп, Солға қарай иіліп, Бір отырып, бір тұрып, Бойымызды созайық. Белімізді жазайық. (дене шынықтыру)				

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Қуыршақтарды жуындыру". Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешіге қуыршақты жуындыруға көмектесуге үйрету: суға салынған қуыршақтарды шаюға, оларды щёткаңың көмегімен тазалауды меңгерту. Сумен ұқыпты жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру. Ересектерге көмектесу ниетін, еңбекке құрметпен қарауға тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	"Біз ойын бөлмесі мен жатын бөлменің терезе алдын, дымқыл матамен сүртеміз". Мақсат-міндеттер: балаларды сумен жұмыс істеу барысында, келесі ережелерді сақтауға үйрету: жеңді түру, матаны сулау және сығу, кірлеген кезде сумен жуу. (еңбек іс-әрекеті)	"Бөлме өсімдіктеріне пульверизатормен су бүрку". Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын үйрету; жапырақтағы ылғалдылықтың қажеттілігі жайлы түсініктерін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты күтім жасауға тәрбиелеу. Өз бетінше суғару қажеттілігін анықтауға үйрету (өсімдіктің сыртқы тұрқы және топырақтың түсі мен қалпына байланысты), суғару техникасын еске түсіру. (еңбек іс-әрекеті)	"Таза орындықтар". Мақсат-міндеттер: балаларды ойын бөлмесіндегі орындықтарды таза және ұқыпты ұстауға үйрету: оларды дымқыл шүберекпен сүрту; оқу қызметінен кейін орындарына қою. Еңбек дағдылары мен жұмыс барысында мәдени – гигиеналық талаптарды сақтау біліктіліктерін дамыту. Ересектерге көмектесу ниетін, еңбекке құрметпен қарауға тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	"Өз төсегімізді жинауды үйренеміз". Мақсат-міндеттер: балаларда өз төсектерін күтіп ұстау біліктіліктері мен дағдыларын қалыптастыру; тиянақтылыққа тәрбиелеу, басқаларға көмектесуге ұмтылу; еңбекке баулу; өзіне-өзі қызмет көрсетуге дағдыландыру. (еңбек іс-әрекеті)

	Табиғатты қорғайық «Табиғатпен тілдесу», балалармен қоршаған ортаны қорғау туралы әңгімелесу. Суреттер байқауын ұйымдастыру. "Сипаттамасы бойынша таны" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: сөйлеу тілін, ойлау қабілетін дамыту (зат есі мен сын есімді байланыстыру). (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру) "Қатарға тұрып билейік" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу барысында ырғаққа сай қозғалып, сөздерді бірге айта жүріп, айтылған дене мүшелерін қозғауға машықтандыру; қабылдау, зерек болу қабілеттерін, вестибуляр аппаратын дамыту. Жаттығуды көңілді әуен жазбасын қосып өткізуге болады. Қатарға тұрып билейік,	Су әлемінде Бассейнде жүзу, суға шомылу, қауіпсіздік ережелерінің сақталуын қадағалау. Сумен шынығудың пайдасы туралы әңгімелесу. «Судың қасиеті», «Мөлдір-лай», «Ауа мен су» тәжірибесі, балалардың зерттеушілік қызығушылықтарына қолдау көрсету. Су бетінде сурет салу. "Лото" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: қоршаған ортамен таныстыру, танымдарын кеңейту. Лото көптеген түрлі ойын жағдайларын модельдеуге мүмкіндік береді. Ойын барысында логикалық ойлау, байқампаздық, зейін, есте сақтау қабілеті дамиды, ұсақ қол моторикасы жетіледі. (математика негіздері) "Жаңбыр жауғанда"		Менің достарым Отбасындағы сүйіспеншілік, сыйластық, мейірімділік туралы әңгімелесу. Адамдар бір-бірін жақсы көретінін ұғындыру, дос болуға баулу. Көркем шығарма оқып беру. Сюжетті-рөлдік ойын «Тату-тәтті отбасы». "Айналамыздағы геометриялық пішіндер" дамытушы ойыны (жемістер мен көкөністер). Мақсат-міндеттер: балалардың жеміс пен көкөністер, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін пысықтау; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер; жемістер мен	«Сүйікті қалам–Астана» «Елімнің жүрегі – Астана» тақырыбында әңгімелесу. Тақырыпқа сәйкес ән тыңдату және бірге айту. «Бұл бақытты –мекен» асфальтқа сурет салу байқауы. «Менің сүйікті қалам» үздік ән байқауы. "Өрнекті құрастыр" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: зейін, қабылдау, ойлау қабілетін, ұсақ қол моторикасын дамыту, түстер жайлы білімдерін бекіту, шығармашылық қабілеттерін ұштау. (танымдық дағдылар, шығармашылық дағдылар) "Сипатталған ғимаратты тауып ал" зейінге жаттығу. Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, қабылдау, ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі түсті және биіктігі үйлердің суреттрі.

	Мүшелерді көрсетейік: Басты оң-солға бұрып, Қос иықты көтерейік. Қатарға тұрып билейік, Мүшелерді көрсетейік: Жоғары қол көтеріп, Бұлғап, төмен түсірейік. Қатарға тұрып билейік, Мүшелерді көрсетейік: Аяқты кезек көтеріп, Маршпен шапалақтап жүрейік. Д. Ахметова. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі) Ата-аналармен бірге «Гүлдестелі ханшайым» байқауын ұйымдастыру, номинациялар тағайындау, балалар шығармашылығын қолдау.	фонемо-ырғақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау жаңбыр Жау жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерін шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру) (сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)		көкөністердің кескіндері. - Балалар, қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш). - Алдарыңдағы суреттерде салынған заттарды атап көрейік. (Балалар жемістер мен көкөністерді атайды) - Оларды қандай бір сөздермен біріктіреміз? (Жемістер, көкөністер.) - Суреттегі көкөніс пен жемісті өзіне ұқсас геометриялық пішінмен үстін бастырып қойыңдар. (математика негіздері) Пазл жинау ойыны. Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасы мен қозғалыс координациясын дамыту, тапсырманы жан-жақты қырынан көру қабілетін жаттықтыру, развивает логикаларын дамыту, табандылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Педагог суреттерді тізіп, біріне ауызша сипаттама береді, балалар сипатталған үйді табуға тырысады. Дұрыс тапқан бала, сол суретке тағы бір рет сипаттама береді. (танымдық дағдылар, шығармашылық дағдылар)

				(танымдық дағдылар) "Қара да, қайтала" ойын жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көру арқылы қабылдауын, қиялдарын дамыту, кеңістіктегі, жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту. Құралдары: геометриялық пішіндер жинақнамалары, шаршы пішінді парақтар. (сөйлеуді дамыту, математика негіздері)	
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).

Таңғы асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.
Таңғы ас	Тамақтану кезіндегі мәдени дағдыларды қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын (қасық пен шанышқы) дұрыс қолдану; майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпеу, асты-ауызды жауып шайнау, тамақ ішкен кезде сөйлемеу; Асты-шашпай, төкпей іш, Сораптамай баппен іш Ақырын алып қолына Шашпай же нанды да Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тамақ ішер кезде біз Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені Елемейміз білмейміз (мәдени-гигиеналық дағдылар)				

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу "Нұрлы күн" Мақсат-міндеттер: Жазғы ауа-райы,жазғы күннің ерекшелігі туралы түсіндіру. Музыкадан ойын-жаттығу "Әсем табиғат" Мақсат-міндеттер: Өткен материалды балаларға естеріне сақтау. Балаларда шығармашылықты, өзіне деген сенімділікті дамыту; өз бетінше шешім қабылдау мүмкіндігі; музыканы және музыкалық қабілетті ассоциативті қабылдауды дамыту.	Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу «Сиқыршы су» Мақсат-міндеттер: Судың қасиеттері туралы түсінік беру.Балаларды ойларын жеткізе білуге, сөйлемдерді дұрыс құруға, қорытынды жасай білуге үйретуді жалғастыру. Балалардың сөйлеуін, ойлау қабілетін, зейінін дамыту. Тәжірибе арқылы балалардың су туралы білімдерін нығайту.Балаларды табиғатқа, суға қамқор болуға тәрбиелеу.	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Әңгімелеп үйренеміз. А. Осеева "Тәтті тоқаш"" Мақсат-міндеттер: Балаларды байланыстырып сөйлеуге, өз ойларын еркін айтуға үйрету; оқылған әңгіменің мазмұнын меңгерту; еңбекті бағалап, адамгершілік қасиеттерін қалыптастыру; оқиғаны өмірмен байланыстыра айту дағдысын дамыту; ата-анаға, үлкендерге сыйластыққа т әрбиелеу. Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Күлімдеп тұр нұрлы күн" Мақсат-міндеттер: Балаларды аяқтың ұшымен тұру; қолын беліне қойып, бір аяқпен тұруға; көлбеу тақтаймен (ені 2 см, биіктігі 30-35 см) жоғары және төмен жүру іскерліктерін жетілдіру; қатарға екеуден тұру дағдыларын дамыту; қимылды ойындар допты алысқа дәлдеп лақтыру дағдыларын дамыту.	Сурет салудан ойын-жаттығу «Аспандағы ғажайып құс» Мақсат-міндеттер: Балаларды аспандағы құстың суретін салуға, дене бөліктерінің пішінін бере білуге үйрету; ұсақ қол моторикасын , зейіндерін, қиялдарын, жазықтықты бағдарлай білу біліктіліктерін дамыту ; бояу, қылқаламмен сурет салуға жаттықтыру; сұлулық жайлы түсініктерін кеңейту, табиғат нысандарына қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу.	Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу "Әрқашан күн сөнбесін!" Мақсат-міндеттер: Аспан денелерімен танысуды жалғастыру, жердегі жарық пен жылу көзі күн туралы кеңірек түсінік беру. Күннің жердегі тіршілік үшін маңыздылығын анықтау. Балалардың жансыз табиғат туралы білімдерін кеңейту. Табиғатқа деген құрмет сезімін

Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию жүйелігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию жүйелігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию жүйелігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию жүйелігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию жүйелігін бақылау.

Күндізгі серуен	Гүлзардағы гүлдерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: гүлдің өсуі мен дамуын бақылауды жалғастыра білуге дағдыландыру; ойлау, зейін, қабылдау қабілеттерін дамыту. Балаларға календула, космея гүлдерін салыстыруға шақыру. Еңбек әрекеті: дала өсімдіктеріне күтім жасау (қопсыту, суғару, шөптеу). Мақсат-міндеттер: Ұжымдық еңбектен алатын жағымды сезімдерін тәрбиелеуді жалғастыру. "Кім спортшы?" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды денсаулықты сақтау қағидаларына баулу; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру. Кім спортшы? Тек алға! (Орында адымдау) Жаттығуда адымда. Басымызды шайқаймыз, (Қол белде, басты екі	Торғайды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: торғайдың сыртқы дене ерекшеліктері, тіршілігі жайлы білімдерін тереңдету; сөздік қорларын молайту. "Торғайдың әні". Шыр-шыр еткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштарды қорғайды. Ж. Сымақов. Торғайдың қимылдарын бақылап, құстың екі аяқпен секіретіні, алаңның өзге жеріне секіріп, қанаттарымен бір-екі рет қағып, тез жете білетіні, ағаш бұтасына шыр етіп ұшып кететіні туралы әңгімелеу. Еңбек әрекеті: ойын жабындысын жинау. Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамыту. "Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап,	Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды күнді бақылаудың ережелеріне баулу; күннің Жер шарының, адамның бүкіл табиғат объектілерін, құбылыстарына тікелей әсер ететініне көңіл аудару; зияткерлікке тәрбиелеу. Педагог күнді бақылау алдында, балаларға, күнге қарау үшін, белгілі көк шынының немесе фотопленканы қолға алып, қарауға болатынын түсіндіреді. Құралдары: фотопленкалар немесе көк шынылар. "Күлімдейміз күндей" жаттығуы. Күлімдейміз күндей (қолдарын жоғары көтеріп, күннің бейнесін жасайды), Жабырқауды білмей (қолдарын жандарына жібереді). Күннен шуақ аламыз (қолдарын жоғары көтереді), Біз бақытты баламыз (қолдарын жандарына жібереді).	Раушангүл бұталарын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: Өсімдіктердің өсуі мен дамуын бақылау, табиғи ортаға қамқорлық көзқарасты қалыптастыруды жалғастыру. Еңбек әрекеті: гүлдерді суару. Мақсаты: бірлесіп жұмыс істеу, тапсырманы тиянақты орындау. Су құйғыштарды қолдану. "Саны қанша – сонша гүл (саңырауқұлақ, жапырақ, тас, бұтақ) жинаймыз" ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың заттар жиынын санға сай құрастыруға дағдыландыру; зейін, қабылдау, ойлау қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: жасанды не гүлдер, не жасанды жапырақтар; не тастар, ағаштардан түскен ұсақ бұтақтар. Педагог балаларға цифрді көрсетеді немесе ауызша	Кемпірқосақты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: жаз мезгілінің ерекшеліктерін, табиғатта болатын өзгерістер жайлы түсініктерін бекіту, "кемпірқосақ" жайлы түсініктерін кеңейту. "Кемпірқосақ". Жаңбыр жауып басылды, Аспан шайдай ашылды. Суретші екен табиғат, Бояуларын дайындап, Түр-түсін дәл тауыпты, Кемпірқосақ салыпты. Ш. Әлдибекұлы. Еңбек әрекеті: ойын алаңын ұсақ бұтақтардан жинау. Мақсат-міндеттер:бірлесіп жұмыс істеу, ортақ тапсырманың орындалуына қол жеткізу, өзара көмекке тәрбиелеу. "Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру;

	жаққа бұру) Бір-екі, бір-екі. Денемізді иеміз, (Алға еңкею) Бір-екі, бір-екі. Қолымызды көтереміз, қайта төмен түсіреміз, (Қол жоғары, төмен түсіру) Денемізді созамыз. (Аяқ ұшымен тұру, керілу) Аяқты алшақ, қоямыз, (Аяқты кең ашып секіру) Бір, екі! Адымда, (Орында адымдау) Бізде бәрі тамаша! Спортшы болсаң, шаршама! (Қол шапалақтау) "Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақ сүйектің	екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушы ретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. "Бақшадағы тауықтар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: орташа қарқындағы жүгіруде, жартылай отыруды және қанаттарын қаққан қозғалысты келтіруді жаттықтыру. Белгі бойынша екі аяқпен секіру; ептілікке, зейіндікке тәрбиелеу, қозғалыс координациясын дамыту.	Г. Кужагулова. Еңбек әрекеті: қураған шөпті жинау. Қолғаптарды қолдану. Аллергиясы бар балалардың қатыспауын ескеру. Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамыту; өсімдіктерді аялауға, ересектерге көмек көрсетуге деген ниеттерін тәрбиелеу. "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек,	санды атайды, балалар санға сай заттар жиынын құрастырады. Заттар жиынын жекеше немесе шағын топтарға бөлініп, құрауға болады. "Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойынды зерек болып ойнауға, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарды үйлестіре білуге дағдыландыру; кеңістікті бағдарлай білуді, күш-жігерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып	ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар жаңбыр шалшықтарын баспау үшін, биіктіктерге (тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұру тиіс. "Үш табан" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбеге бір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншылары өз алаңдарында жеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасы алшы түскен бала бірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен (тәйке, бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі (көмбеден алшақтау жерге барып сақа үйіреді). Сақасы алшы түскен ойыншы бірден көмбедегі тігіулі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда,

	лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақ сүйекті іздеңдер, кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақ сүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Жабдығы: ақ сүйек. "Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, екі аяқпен секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтар салынады немесе жіптер төселінеді. Күрделенуі: сызықтардан уақытқа жылдам секіруге шақыру. Өз бетімен еркін ойын	Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, дымқыл құммен ойындар. Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын дамыту.	Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. "Теңіз толқиды" аз қимылды ойыны. Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің белгісі бойынша орындау, шығармашылық, зейінділік, ұстамдылық таныту. Белгі бойынша екі аяқпен секіру; ептілікке, зейінділікке тәрбиелеу, қозғалыс координациясын дамыту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Құрдастарымен қарым-қатынас жасау біліктіліктерін қалыптастыру.	жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, түртіп үлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды. "Күннің суретін сал" қимылды ойыны-жаттығуы. Мақсат-міндеттер:спорттық ойындар мен жарыстарға қызығушылықтарын арттыру; ептілікті дамыту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсат-міндеттер: құрдастарымен қарым-қатынас жасау біліктіліктерін қалыптастыру.	асық ату, бәрі ұшып болған соң, бастапқы кезек бойынша жалғасады. Алысқа ұшқан мергендер тигізе алмаса, көмбеде қалған ойыншыға кезек тиеді. Көздеген асығына дәл тигізіп және оны көмбеге жиегін алып өлшегенде, үш табан артық қашықтыққа ұшырған ойыншы қашан келесі асыққа тигізе алмай қалғанша атауды жалғастыра береді. Болмаса атқан асығы үш табаннан аспай қалғанда ғана - ойынды тоқтатып, өзінен кейінгі ойыншыға кезек береді. Ұтылған бала ойыннан шығып қалады. Сөйтіп айналасы екі-үш айналымның ішінде әр көмбеден бір-бір жеңімпаз шығып, олар енді орталық көмбеде ақтық сайысқа түседі. "Түрлі-түсті жолақтар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: кеңістікті жылдам бағдарлау біліктіліктерін дамыту, кемпірқосақ түстерін бекіту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы

	әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту ойыны "Тастардан секіру". Мақсат-міндеттер: тепе-теңдікті дамыту.				ойындар, қимыл-қозғалысты, көру қабілеттерін дамыту "Нысанға тигіз".
Серуеннен оралу	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.

Түскі ас	Тамақтану кезіндегі мәдени дағдыларды қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын (қасық пен шанышқы) дұрыс қолдану; майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпеу, асты-ауызды жауып шайнау, тамақ ішкен кезде сөйлемеу; Асты-шашпай, төкпей іш,Сораптамай баппен іш Ақырын алып қолынаШашпай же нанды да Келген асты алдынаТауысып іш қалдырма. Тамақ ішер кезде бізСөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені Елемейміз білмейміз(мәдени-гигиеналық дағдылар)
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Ертегілер оқу, тыңдау. (көркем әдебиет)
Ұйқыдан тұру	Жалпақ табандылықты алдын-алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру.
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Үстел үстіндегі түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	**"Не өзгерді?" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдауын, зейіндерін, есте сақтауын дамыту; байқампаздыққа, зеректілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар: Әртүрлі заттар мен ойыншықтар. Барысы. Педагог балалардың алдына таныс ойыншықтар мен заттарды ұсынады. Алдымен саны 6 басталып, ал кейін 10-12 дейін жеткізілуі мүмкін. Ойыншықтарды бір қатарға орналастырғанда, балалар олардың реттік нөмірін айтады. Балалар көздерін жұмады, педагог қатардағы ойыншықтардың орналасуын өзгертеді. Балалар көздерін ашады да, қай ойыншық қай жерге ығысқанын айтады. Сюжетті-рөлдік ойын "Экологтар". Мақсат-міндеттер:**	**"Су, аспан, жер" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың тірі табиғат нысандары жайлы білімдерін бекіту; қиялдарын, зейіндерін дамыту; алғырлыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу. Ойын барысында доп қолданылады. Балалар жарты шеңбер немесе шеңбер құрып отырады. Бірінші кезеңде ойын шартын көрсету үшін, бастаушы рөлін тәрбиешінің өзі орындайды. Бастаушы допты кезекпен әр баланың қолына лақтырады да "су!", немесе " аспан!", немесе "жер!"- деп айтады. Допты алған бала, әр белгі сөзге тиісті сөз тауып атайды. Мысалы, "су"-балық атаулары, суда өмір сүретін тіршілік иелері, "аспан" - құстардың немесе ұшатын жәндіктердің атаулары," жер" - жан-жануарлардың, жәндіктердің атаулары. Сюжеттті-рөлдік ойын "Аналар мен қыздар". Мақсат-міндеттер:**	Кемпірқосақ" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: негігзгі және қосымша түстер жайлы түсініктерін бекіту. Ойын барысында балалар түрлі түсті жолақтарды таңдайды, түстерді сәйкес рет-ретімен орналастырып, кемпірқосақ құрайды. Сюжетті-рөлдік ойын "Жануарлар бағы". Мақсат-міндеттер: балалардың жануарлар бағы, қорғауға алынған жан-жануарлар жайлы түсініктерін бекіту; ветеринар дәрігер, орнитолог туралы түсініктерін бекіту; мамандардың жануарлар бағында қандай рөл ойнайтынын анықтау; жануарларға қамқорлық танытуға, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Барысы. Тәрбиеші балалармен бірге ойын алдында жануарлар бағы жайлы суреттер қарастырады, әлем бойынша қорғалатын аңдар мен құстар жайлы бейнебаян көреді. Ветеринар дәрігер, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог	**"Логикалық жұптар" (табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: белгілі құбылыстар бейнеленген карточкаларды жинап, логикалық екі карточкаларды біріктіру; білімдерін жүйелеу; ойлау, есте сақтау қабілеттерін, сөйлеу тілдерін, қиялдарын дамыту; түрлі құбылыстарға деген қызығушылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Әртүрлі табиғи құбылыстар бейнеленген суретті-карточкалар. Барысы. Балалар суреттердегі белгілі табиғат құбылыстарына мұқият қарап, составить логикалық жұптар құрайды. Логикалық жұптар тізбегі мынандай болуы мүмкін: тамшы-жаңбыр; тамшы - шатырдағы мұз тамшысы; тамшы -**	**Дамытушылық ойын. "Не істейтінімізді айтпаймыз, не істейтінімізді көрсетеміз". Мақсат-міндеттер: балалардың ой-өрістерін, қиялдарын, логикалық ойлауларын, тапқырлық қабілеттерін дамыту. Барысы. Жүргізуші. 1 Нұсқа. Педагог жұмбақты ым-ишарамен көрсетеді, балалар затты, жан-жануарды, құбылысты көрсетеді. 2 Нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды кезектесіп көрсетеді. 3 Нұсқа. Шеңберде отырған (тұрған) әр бала, қимылды кезек-кезек көрсетеді. Балалар ойланып, жұмбақты шешуді тырысады. Сюжетті-рөлдік ойын."Дәріхана". Мақсат-міндеттер: балалардың дәріхана жұмысшыларының мамандығы (фармацевт, провизор) жайлы түсініктерін бекіту; әдептілікке, жауапкершілікке тәрбиелеу.**

	эколог жұмысы жайлы түсінік беру. Әлеуметтік шығармашылыққа жағдай туғызу және мадақтау, ойын желісіне сәйкес топшаларға бөліну біліктіліктерін, сөйлеу дағдысын қалыптастыру. Балалардың эколог жұмысының адамгершілік бағыты оның табиғатты сақтауға ықпалы, әлеуметтік маңыздылығы жайлы ұғымдарын кеңейту. Ойын барысы: Тәрбиеші ойын алдында балалармен бірге плакаттар, экологтың жұмысы жайлы кітапшаларды қарастырады, "Қызыл кітап" жайлы білімдерін бекіту, эколог-маманының қызметінің маңызы неде екені жайлы талқылаған жөн. Балалар рөлдерді өздері бөледі, нысанды таңдайды, жергілікті жердің жоспарларымен, картамен жұмысты ұйымдастырады; экологиялық паспорттарды зерттейді;	**балалардың отбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттер жайлы түсініктерін бекіту. Ойынға қызығушылықтарын дамыту. Балаларды рөлдерге бөлініп, бөлінген рөлге сәйкес әрекет етуді, сюжетті дамытуды үйретуді жалғастыру. Ойын барысында өзара әрекеттесуге және ойыншылар арасындағы қарым-қатынасты орнатуға ықпал ету. Отбасы мүшелеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)**	(жан-жануарлар бойынша маман) сияқты мамандардың қызметінің маңызы жайлы талқылау қажет. Балалардың өздері жануарлар бағында жұмыс жасайтын қызметкерлерді атап, таңдайды. Кейіпкерлер өзіне қажет киім үлгілері мен құралдарды алады да, орындарына барады. Қалған балалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды алады да, оларды белгіленген орындарға отырғызып, қозғалтады, қимылға келтіреді. Мамандар аңдар мен құстардың орындарын қарайды, көмектерін тигізеді. Ойын соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытынды жасауы мүмкін: адам жойылып бара жатқан аңдар мен құстар үшін жауапкершілікті сезіну, қамқорлық таныту, тіршілік етуіне қолайлы жағдай туғызу қажет. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)	**тұман; тамшы - кемпірқосақ; тамшы - мұз; тамшы - бұлақ; жапырақ - ағаш; жапырақ - бұтақ; жапырақ - гүл; және т.б..** **Сюжетті-рөлдік ойын. "Отбасы".** **Мақсат-міндеттер: балалардың отбасы мүшелері туралы түсініктерін бекіту; отбасы мүшелерінің жанұядағы рөлін пысықтау; үлкенге деген құрмет сезімдерін, жақынына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Отбасы мүшелеріне қажет заттар: көзілдірік, ыдыстар, алжапқыш, кітап, газет, сыпырғыш, шелек пен орамал, ойыншықтар, ойыншық тұрмыстық техника т. б Барысы. Балалар өзара отбасы мүшелерінің рөлдерін бөлісіп алады да, өздеріне қажет киімдер мен құралдарды алып, өз орындарына барады. Педагог алдын-ала балалармен қойылымда**	**Керекті құрал-жабдықтар. Ойыншық пішінді дәрілер, сөмкелер, ақ халаттар, төлемақыны қамтамасыз ететін карточкалар мен жетондар.** **Барысы.** **Педагог алдын-ала балалармен дәріханада жұмыс істейтін мамандар туралы әңгімелеседі. Балалар фармацевт, провизор секілді мамандардың міндеттерін, дәріханада медициналық көмек көрсетуге арналған қандай дәрілер мен құралдар сатылатынын анықтайды. Балалар дәріхана мамандарының (дәріханашы, провизор) рөлін өзара бөлісіп алады; қалғандары тұтынушы болады; өздеріне керек құралдарды алып, орындарына барады. Педагог балаларға дәріханаға бірінші тұтынушы келіп, ойынды бастайтынын айтады. Басында педагог диалогтарды түзетіп,күрделі сұрақтар қоюға жаттықтырады. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық**

	экологиялық жағдайды зерттейді (судың, ауаның, топырақтың сынамасы); экологиялық жағдайды қалыпқа келтіру бойынша жұмыс жүргізеді; фотоға түсумен айналысу. Ойын соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытынды жасауы мүмкін: адам табиғат алдындағы жауапкершілікті сезіну керек. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар) **Қимыл-қозғалыс ойыны «бақшадағы қояндар».**			**қандай оқиға көрсетілуі керек екенін бірге анықтайды. Педагог диалог барысында ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуын реттейді, бекіту сұрақтарын қояды. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)**	**дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию жүйелігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию жүйелігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию жүйелігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию жүйелігін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию жүйелігін бақылау.

Серуендеу	Бағдарлау. Ойын алаңына экскурсия. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды бағдарлау барысына, басынан бастап, аяғына дейін, зейін салып, қатысуға бейімдеу; дүниетанымын кеңейту; өсімдіктер әлеміне деген қызығушылықтарын арттыру. Балаларға балабақша ғимаратын айналып өтіп, аумағында не өсіп тұрғанын анықтауды ұсынады. Көркем сөз. "Ағаш". Қала да орман, қыр да орман. Сонау алыс жылдардан Өзен бойы, жол бойы Орман, орман ырғалған. Қаптай өскен өңірді Орман қандай өмірлі! С. Сейтхазин. Нақтылау: қайсысы ағаштар, бұталар, гүлдер. Гүлзардың жанына тоқтап, ондағы гүлдерді қарастыру. Балалар өсімдіктердің жаз мезгілінде жасыл түсті болатынын аңғарады.	Көбелекті бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: көбелек оның құрылысы, шығуы жайлы білімдерін кеңейту, табиғатты аялауға тәрбиелеу. "Көбелек". Гүлді, бақты аршаларды Аралады, шаршамады. Ұша берді көбелек те, Төмендеп те, төбелеп те. Нәзік қанат талар емес. Қонды барып қалақайға, Оны сезген балақай ма? Ж. Сәтібеков. Балаларға көбелекті әсем ететін қанаттарының боялған өрнектері екенін байқату, ал денесі мен алты аяғы, басы мен көздері көбелектің нағыз жәндік екендігін нақтылы дәлелдейді. Еңбек әрекеті: құмсалғыштың айналасындағы құмды жинау. Мақсат-міндеттер: аса ауыр жұмысты ұлдарға орындауды (құмды шелекке салып шығару), қыздарға құмды сыпырғышпен сыпырып, қалақшаға салып көмек көрсетуді үйрету.	Аспанды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды аспандағы болып жатқан құбылыстарды ажыратуға, атауға дағдыландыру; ауа райының құбылмалы екендігін түсінуге үйрету. Балаларды түрлі табиғат құбылыстарымен: ашық, бұлтты, бұлыңғыр таныстыру. "Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау жаңбыр Жау жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерін шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру) Еңбек әрекеті: гүлзардағы	Өрмекшіні бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: өрмекші оның өзіндік ерекшеліктері жайлы білімдерін кеңейту және бекіту; табиғат жайлы реалистік түсініктерін қалыптастыру. "Өрмекші мен шыбын". Бір өрмекші зор қылып, Жатыр еді тор құрып. Шыбын айтты: – Өрмекші, Мұныңнан не өнбекші? Таста да бос айланы, Іс етсеңші пайдалы. Өрмекші айтты: – Шыбыным, Ғұмыр емес ғұмырың. Тасынарсың, торларсың, Бәрінен құр қаларсың, Торыма кеп қонарсың, Сонда асым боларсың... А. Асылбек. Балаларға өрмекшіні "жыртқыш" та деп айтуға болатынын түсіндіру, торды бақылатып, өрмекшінің өзге жәндіктерді аулаға құралы екендігін көрсету. Еңбек әрекеті: үлескені жинау.	Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: жазда жел жылы екеніне назар аудару. Іс-тәжірибелік әрекет: жел бағдардың көмегімен желдің күшін анықтау. Балаларға желді, жалауларға, жапырақтарға қарап бар не жоқ екендігін, қай жаққа есетінін байқату. "Түтікшемен үрлеп, лентаны желбіретейік" жаттығуы. Педагог әрбір баланың алдына түтікше мен лентаны (қағаздан қиылған жолақ та жарайды) береді. - Балалар, қазір біз қажетті күшпен үрлеуді жасап, түтікшеден желді үрлеп шығарамыз. - Мен "жел қатты соғып тұр" десем, сендер қатты үрлеп, лентаны қатты желбіретесіңдер. - Мен "жел баяу соқты" десем, сендер түтікшеге ақырын үрлеп, баяу желді білдіресіңдер. Еңбек әрекеті: шығарылған материалдарды жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды серуеннен кейін ретке келтіруді үйрету:

	Жасыл түс - фотосинтездің (флорофилл) нәтижесінде пайда болатын құбылыс. Еңбек әрекеті: жолдарды сыпыру. Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. "Үйректер мен аңшылар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: Ұйымшылдыққа, зейінділікке тәрбиелеу, өз қимыл-қозғалысын басқару біліктіліктерін дамыту, балаларды допты қозғалмалы нысанға тигізуге жаттықтыру, көру қабілеттерін дамыту. "Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде	"Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушіні мұқият тыңдай білуге, күштілікке, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші былай жариялайды: - Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасып, тез тұруы керек. Қайсысы қарсыны арқалап кетсе, сол шарт қояды. Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. "Қуып жет те, секір" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: қозғалыс белсенділігін дамыту, ұзындыққа секіре білу. Дербес ойындар: шығарылған материалмен ойындар, топтық ойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-	гүлдерді суару. Мақсат-міндеттер: балаларды тиісті еңбек әрекеттерін орындауды үйрету. "Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа	Мақсат-міндеттер: балаларда тәртіпке саналы көзқарас қалыптастыру, бастама мен үлескені жинау барысындағы дербестікті ынталандыру. Санамақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Бота, түйе, Құлын, бие, Торай,шошқа, Қозы, қошқар, Қодық,құлан, Көжек, қоян, Бақа,шаян, Торғай,шымшық... Сен, қал! Сен, шық! Қадыр Мырза Али. "Қойшы мен табын" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру; ойын желісіне белсенді қатысуға бейімдеу, басқарушы және ойыншы рөлдерін ойнай білуге машықтандыру; шапшаңдыққа,	ойыншықтарды жинау, себетке салу, ойыншықтарды жинау. "Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. "Қарға мен торғай" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлауды үйрету, бір-біріне қағыспау

	тізіліп отырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде сұрақтар қойып, "бояушы" қандай бояуды қалайтынын сұрап жатады. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген сан рет қағады да, "бояуды қуалап кетеді. Егер "бояу" қашып, қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. Күрделенуі: жаттығу сөздерін жылдамдатып айтып, балаларды сол темпке бейімдетуге болады. Дербес ойындар: шығарылған материалмен ойындар, қимыл-	қозғалысты дамыту, ұзын секіртпеден секіруді пысықтау; арақатынастарды дамыту.	бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. "Жанды лабиринт" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: тепе-теңдікті,ептілікті, қозғалыс жылдамдығын, тапқырлықты дамыту; бірлескен іс-қимылдардың реттілігін жаттықтыру. Еркін ойындар: шығарылған материалмен ойындар, топтық ойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты дамыту, допты алға, қолды бүкпей беру біліктіліктерін бекіту; арақатынастарды дамыту.	зеректікке, жылдамдыққа баулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Алаңның бір жағында көмегімен қой қора қоршалады. Ойнаушылар санамақ арқылы "қойшыны" таңдалып алады; қалғандары – "қойларды" сомдайды. "Қойшының" көзін байланады. Балалардың біреуі (алғашында педагог) "қойшыдан сұрайды: "Қойшы, қойшы, маған қанша қадам бересің?". "Қойшы" өз санын (онға дейін) айтады. Осы қашықтықтан "қойшы": «Менің табыным қайда?", - деп сұрайды. "Қойлар" (балалар): "Мә-мә-мә..", - деп дауыстайды да үндемей қалады. Қойшы оларды іздей бастайды. Балалар жүргізушіден қашып құтылмақшы болады. Егер "қойшы" балалардың бірін түртіп қалса, сұрайды: "Қойым, қойым, өзіңді ата!" Ал ойнаушы, "қой": "Мә-мә-мә", - деп дауысын шығарады. "Қойшы" баланы	біліктіліктерін дамыту, тәрбиешінің нұсқаулығын тыңдау; достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу. Дербес әрекет: еркін ойындар, шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты дамыту, кеңістікті бағдарлай білу дағдысын қалыптастыру.

	қозғалысты дамыту, кеңістікті бағдарлай білуді, тепе-теңдікті сақтай білуді жетілдіру. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін дамыту.			дауысынан танып қойса, ұсталған - "қойшыға" айналады. Жаңа ойын басталады. Егер бала танылмай жатса, осы "қойшымен" ойын жалғасады. Еркін ойындар: шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін дамыту.	
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	"Балалалық ұяңдық" тақырыбында ата-аналарға арналған кеңес.	"Жаман әдеттерден қалай құтылуға болады?" тақырыбында әңгімелесу.	Кеңес"Бала өміріндегі ойыншықтардың маңызы".	"Балабақшадағы күн тәртібі" тақырыбында әңгімелесу.	Кеңес "Баланы еңбекке баулу".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: ересек « Қарлығаш топ»
Балалардың жасы: 4 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 08.07 - 12.07.2024ж. «Анам, әкем және мен – тату-тәтті отбасы»
Педагогтың аты-жөні С.Налибаева А.Уразбаева

Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды далада қабылдау	Балаларды далада қабылдау, бір-бірлерімен сәлемдесу, үлкендердің ескертуінсіз сәлемдесу біліктіліктерін қалыптастыруды жалғастыру. Ата-аналармен және балалармен өздерін қалай сезінетіндері, демалыс күндерін қалай өткізгендері, ненің ұнағаны, ненің қызықты болғаны жайлы әңгімелесу, көңіл-күйлерін сұрау.				

Таңғы гимнстика	Оятуға қуанышты, эмоционалды жағдай орнату, ағзаның барлық мүшелері мен жүйелерінің қалыпты жұмыс істеуін дамыту. Кешенді жаттығу. Ал балалар, тұрайық, Алақанды ұрайық. Оңға қарай бұрылып, Солға қарай бұрылып, Бір отырып, бір тұрып, Ұйқымызды ашайық. (дене шынықтыру)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	**Астана күні**	"Ойыншықтарды жөндеу". Мақсат-міндеттер: балаларды ойыншықтарды жөндеуге тарту; ойыншықтарды ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	"Ойыншықтарды орындарына жинау". Мақсат-міндеттер: өз бетінше топ ішіндегі тазалықты біліктіліктерін жетілдіру. Топтың тазалығын реттеу (ойыншықтарды, құрылыс материалдарын жинау). Эстетикалық талғамдарын тәрбиелеу, еңбекке баулу. (еңбек іс-әрекеті)	"Өсімдіктердің жапырақтарын сүрту". Мақсат-міндеттер: жапыраққа қолды батырмай, дымқыл шүберекпен ұқыпты сүрту, гүлдерді аялауға тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	"Кірлеген орамалдарды ауыстыру". Мақсат-міндеттер: еңбекке деген тұрақты қызығушылықтарын, тапсырманы тиянақты орындау ұмтылыстарын қолдау. Орамалдарды бөлек ұяшыққа ілуге үйрету. Еңбектенуге, ересектерге көмектесуге деген ниетке тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)

		«Мерейлі отбасы» «Әке көрген оқ жонар», зат қалдықтарынан әкелермен бірге бұйым жасау. Дайындалған бұйымдардан көрме ұйымдастыру. Ата-аналар мен балалардың бірлескен әрекеті, Абай Құнанбайұлының өлеңдерін жатқа айту челленджі. "Домино" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. "Қайсы ең ауыр?" логикалық жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың заттардың өлшемдері жайындағы түсініктерін бекіту; заттың жеңіл немесе ауыр екенін суретке қарап білуге дағдыландыру; ойлау қабілеттерін дамыту, зияткерлікке тәрбиелеу. Құралдары: заттар және олардың заттық суреттері (алма, кесе, сопақ пішінді шар, дөңгелек пішінді шар, жұмыртқа, қарбыз, лимон, доп, қияр) Педагог әуелі дөңгелек пішінге ұқсайтын, содан соң сопақшаға ұқсайтын заттарды салыстыруға ұсынады. Жауаптарын айтып болғаннан кейін балалар шынайы заттарды қолға алып, қайсы жеңіл не ауыр екендігін тексеріп табады. Жаттығуды тек екі заттан салыстырып көруге болады.	«Анам, әкем және мен – тату-тәтті отбасы» Отбасының қызықты демалыс сәттерінен суреттер көрмесін ұйымдастыру. Тақырыпқа сәйкес ән айту мен мәнерлеп оқу сайысы. Таза ауада ата-аналар мен балаларының қатысуымен «отбасылық эстафета» спорттық сайысын өткізу. "Адымдар" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейтуге ықпал ету, тілді дамыту. Сипаттау: екі топ бір-біріне қарама-қарсы тұрады. Олардың арасынан бөлу сызығы жүргізіледі. Әртүрлі тақырыптарды қолдануға болады, қажет сөзді атап, адым жасауға болады. Бөлу сызығына бірінші жеткен топ, жеңіске жетеді. "Қызғалдақтай саусақтар" саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Қызғалдақтай саусақтар, Өсіп тұр қатар-қатар. (Саусақтарды жыбырлату) Бір - саусақ, қызғалдақ, Екі - саусақ, қызғалдақ, (Саусақтарды кезегімен жұдырықтан шығарып отыру) Үш, төрт, бес саусақ, Барлығы да қызғалдақ. (Қолдарды тік ұстап, айналдыру) Қолда бір шоқ қызғалдақ, (Алақандарды өзара уқалау) Шапалақ қақ, шапалақ. (Шапалақтау) Д. Ахметова.	Ұлттық ойындар "Сөз мағынасы" ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: өз ойын нақты жеткізуге, заттың ерекшелігін сипаттай отырып, оның қолданылуының негізгі түрін көрсете білуге үйрету. Балаға сөздің мағынасын түсіндіруді ұсыну: "велосипед", "пышақ", "қалпақ", "доп", "хат", "қолшатыр", "жастық", "шеге", "есек", "гауһартас", "біріктіру", "күрек", "қылыш", "ыңғайсыздық", "ержүрек", "батыр", "өлең" және т. б. "Жау, жау, жаңбыр!" сөзді-ырғақты жаттығуы. Мақсат-міндеттер: жаңбыр туралы түсініктерді тиянақтау; көркем сөзді мәнерлеп, ырғақпен айтуға машықтандыру. Жау, жау, жаңбыр, селдетіп, Күткеніміз сең едің. Жас егін де ер жетіп, Желкілдетсін желегін. Жау, жау, жаңбыр, тағы да, Дала, тауға көрік бер. менің еккен бағымда, Өссін жүзім, өріктер. "Бақшада ма, бақта ма?" дидактикалық ойыны. Мақсаты: түрлі жидектер жайлы білімдерін бекіту, сөздік қорларын кеңейту, зейіндерін дамыту. Сипаттау. Әр бала, кез-келген жидектің жартысы бейнеленген суретті таңдайды және суреттейді, екінші жартысы ұстаған бала шешуін тауып, өзіне алады, егер қарсыласы таппаса, онда карточка өзінде қалады. Ұлттық ойындар фестивалі, қимыл-қозғалыс ойындары «Ханталапай», «Аударыспақ», «Сақина салу», «Алтыбақан», «Ақ серек-кәк	Алтын сақа - «Мен атамның көмекшісімен» тақырыбында әңгімелесу; - «Жеті атасын білу тектіліктің белгісі» жеті атаны жатқа айтудан сайыс ұйымдастыру; "Не (кім) қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың суретін көріп, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат - шабады, жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт - жорғалайды. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тыныс алады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады, отырады, секіреді. Шегіртке - отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт - ұшады, қалқиды, қонады, отырады, жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, еңкейеді, шалқаяды. Драматизациялауға арналған сөздік жаттығу: "Жаз қонаққа келді". Мақсат-міндеттер: балаларды, мәнерлеп оқу, пантомима ережелеріне сүйеніп, жаз туралы өлеңді айтуға ынталандыру; жаз мезгіліне қызығушылықтарын арттыру. Құралдары: өлең мазмұнындағы нысандар бейнеленген суретті-бетперделер. Жаз келіпті жадырап, (Екі қолымен өзін нұсқау)

		Балалар заттың көлемі мен оның салмағы бірдей еместігін түсіндіреді. Педагог заттардың қасиеттеріне көңіл аудару туралы айтады. Мысалы: әуе шары жеңіл ауаға толған, қарбыз - жидектің шырыны мен тұқымдарына толған (яғни су салмақты қосады).		серек», «Арқан тарту», «Тақия тастамақ», «Күш сынаспақ»	Қандай әсем, қараса. (Қолды екі жаққа жаю) Мұнда әсем түймедақ, (""Түймедақ"" - балалар ортаға шығып,қол бұлғайды) Жайқалып тұр, тамаша, Көбелек пен аралар (""Аралар"" мен ""көбелектер"" жәндіктерді келтіреді) Гүлге қонды, жарыса! Шөп арасын қарасаң, Бүлдірген бар қызарған. (""Бүлдіргендер"" жүгіріп шығып,беттерін ұстап, бастарын шайқайды) Жасырынып жатқаны, Көзге түспей, тәп-тәтті! Еңкейіп кеп, ерінбей, (Қалған балалар ортаға шығып, сұқ саусақтарын қозғалтады) Теріп салам себетке. Кіп-кішкене, моншақтай, Әсер етер тәбетке. Аударған А. Көкенова.
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).

Таңғы асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.
Таңғы ас	Қолды көбік пайда болғанша сабындау, мұқият шаю, құрғақ етіп сүрту дағдыларын пысықтау. Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқаңды түзу ұста, Жан-жағына қарама. Асыңды ішіп, болған соң, "Рақмет" айт аспазға. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті		Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу Ы. Алтынсарин "Аурудан аяған күштірек" (әңгімесін оқу, мазмұны бойынша әңгімелеу) Мақсат-міндеттер: Балаларды өмірдің әртүрлі жағдайларында саналы әрекет жасауға үйрету; анаға деген құрмет сезімдерін тәрбиелеу, орын алған жағдайларды бағалай білуге дағдыландыру; өзіне және өз күшіне сену қасиеттерін дамыту; анасына деген құрмет сезімге тәрбиелеу.	Математика негіздерінен ойын-жаттығу «Лунтик пен оның достарының саяхаты» Мақсат-міндеттер: Санақ негізінде екі топ заттардың теңдігі мен теңсіздігі туралы білімдерін бекіту; 5 шегінде санау қабілетін қалыптастыру; зейін мен есте сақтауды дамыту; ұқыптылыққа, зейінділікке тәрбиелеу. Музыкадан ойын-жаттығу "Маусымжан" Мақсат-міндеттер: Балалардың педагогпен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.	Мүсіндеуден ойын-жаттығу "Ертегідегідей гжель" Мақсат-міндеттер: "Ертегідегідей Гжель" тақырыптарында балалардың сөздік қорын дамыту. Балаларды ермексазбен дәстүрлі емес тәсілдермен жұмыс істеуді үйретуді жалғастыру; ұсақ қол маторикасын дамыту; өткен мүсіндеу тәсілдерін бекіту; тегістеу, кесектен үзіп алу; гжель ыдысы, ертеде, қолөнер шеберлері, т.б. Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Құлпынайдан жасалған тосап" Мақсат-міндеттер: Балаларды бір орында тұрып екі аяқпен секіруге үйрету; балаларда сапта бір-бірден аяқтың ұшымен жүру; аяқтың ұшымен жүгіру дағдыларын дамыту; қимылды ойын арқылы құрсауларды домалату іскерліктерін жетілдіру.	Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу "Жидектер" Мақсат-міндеттер: Балалардың жидектер туралы, олардың сыртқы түрінің ерекшеліктері, өсу орындары туралы, олардың түрлерімен, адам өміріндегі пайдасымен таныстыру; жидектер мен олардан жасалатын өнімдердің атауларына байланысты сөздік қорларын байыту, "жидектер" туралы жалпылама түсініктерін қалыптастыру; еске сақтау, байланыстырып сөйлеу, логикалық ойлау қабілеттерін дамыту; табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу.
Серуенге дайындық		Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.

Күндізгі серуен		Құмырсқаларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: құмырсқалармен олардың тіршілігімен, олардың басқа тіршілік иелеріне тигізетін пайдасымен таныстыруды жалғастыру; танымдық әрекеттерін белсендету, бақылауға деген тұрақты қызығушылықты дамыту. "Құмырсқа". Қаламайды құмырсқа Қаңғыруды, билеуді. Тыным алмай, ырысқа Толтырады илеуді. Тапқан заты ауыр боп, Түссе бірі әлекке, Қауымдасқан бауыр кеп, Келеді тез көмекке. Ауыртпалық көрмедім Олар алып жықпайтын. Қиындық аз дер едім Түбі жеңіп шықпайтын. Неге? Айтсақ дұрысын: Демей ұсақ, ірісің, Бірі істейді бәрі үші, Бәрі істейді бірі үшін! Қ. Мырзалиев. Еңбек әрекетін: ойын алаңын жинау. Мақсат-міндеттер: балаларда қалыптастыру; тәртіпке саналы қарым-қатынасты, тазалық кезінде бастама мен дербестікті ынталандыру. "Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды. Педагог ойынды бастайды: - Аңшылар жүр орманда, "Не бар?" - деп шалғында.	Мезгілдік өзгерістерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: жаз мезгілінде өсімдіктер мен жан-жануарлардың тіршілігіндегі өзгерістерді анықтауды дағдыландыру; жазғы ауа-райы жайлы түсініктерін кеңейту. Көркем сөз. "Жазғы сурет". Артымнан ай туғандай, Алдымнан күн. Түнде жұлдыз күлімдеп, Қағады ым. Мөлдір бұлақ, Сырлы өзен суы тұнық Кенет сылдыр етет те, Болады жым... Аппақ болып көсіліп, Бұйраланып, Бұрқ-сарқ ағып, көпіріп Жатар жайқын. Мөлдір судан бетімді Көрейін деп, Үңіледі өзенге, Шыңырау - шың. Ж. Саин. Еңбек әрекеті: гүлзардағы гүлдерді суару. Мақсат-міндеттер: балаларды үйрету сәйкес еңбек әрекетін дамыту. "Ормандағы аюда" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (өз қалауы немесе санамақ бойынша таңдалады), қалған ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен.	Жаңбырды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды табиғат құбылысы-жаңбырмен таныстыруды жалғастыру. Жаңбырдың өсімдіктердің өсуіне тигізетін ықпалы жайлы айту. Балаларды сөйлеу барысында жаңбырды сипаттайтын сын есімдерді қолдануды үйрету. Балалармен жазғы жаңбырды бақылау. "Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау жаңбыр Жау жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерін шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру) Еңбек әрекеті: берілген тапсырманы ересектермен бірігіп орындау, гүлзардағы гүлдерді түптеу. Мақсат-міндеттер: бірігіп жұмыс жасауға, қойылған мақсатқа ортақ күш-жігермен жетуге баулу. "Тым-тырақай" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнай білуге баулу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар!	Инелікті бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: инелік жәндәгәне деген қызығушылықты ояту; инеліктің сыртқы пішінін байқап, қимылын бақылап, өзге жәндіктерден ажыратуға дағдыландыру. Ұшағым бар кіші, Мінбейді еш кісі. (Инелік) Педагог балалардан инеліктің қандай көлік түріне ұқсастығы бар екендігін сұрайды. Инеліктің қимылына қарап, адам тіқұшақты ойлап тауып, құрастырғанын айту. Инеліктің батыл, шапшаң жәндік екендігін түсіндіру. Балаларға Б. Житковтің "Батыл үйрек" әңгімесін мазмұндап беруге болады. Еңбек әрекеті: ойын алаңын ұсақ құраған бұтақтар мен жапырақтардан жинау. Мақсат-міндеттер: өз ойын аумақтарын жинау барысында жабындыны ретке келтіру, тазалық жүргізу құрылдарын ұқыпты қолдану, қауіпсіздік техникасын сақтау сияқты бастамаларды ынталандыру. "Инеліктің әні" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: ырғақты, мәнерлі сөйлеуді дамыту; қимыл-қозғалыс координациясын жетілдіру. "Бұғы аулаушылар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды әртүрлі бағытта жалтарып жүгіруде жаттығу, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "бұғыларды" сомдайды, "бұғы аулаушылар" болып бір-екі бала санамақпен тағайындалады. Белгі бойынша "бұғылар" алаңның бір жағынан екінші жаққа жүгіреді, ортаңғы екі шетте тұрған "бұғы аулаушылар" қолмен түртіп, ұстап

		"Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: - Қояндар шықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-біріне сәлем береді, Тәтті шөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады. Педагог ойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. "Жидектер жинаймыз" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: түстерді (жасыл, қызыл) қабылдауды үйрету; ұсынылған түстерді ажырату және сөйлеу барысында атауларын қолдану біліктіліктерін дамыту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту. "Алысқа секір". Мақсат-міндеттер: ұзындыққа секіруді жетілдіру.	Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "аю" "ояныл", "балаларға" қарай жүгіріп, олар ұстап алмақша болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір рет ойнатуға болады. "Өз түсіндіізде" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: түс пен пішінді көру арқылы қабылдауды дамыту; түстерді жылдам атап, белгілі қимылдарды орындауға; есте сақтау мен зейінді дамыту. Балалар белгілі пішінді көрген кезде негізгі қимылдардың бірін орындайды (алға екі аяқпен секіру; бір аяқпен секіру, аяқты жоғары көтеріп жүру, т.б.). Өз бетімен еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар; "Допты тап"қимыл-қозғалысты дамыту ойыны. Мақсаты: байқампаздықты дамыту. "Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар жаңбыр шалшықтарын баспау үшін, биіктіктерге (тастар, бөленедер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұру тиіс. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсат-міндеттер: қызығушылығы	Бір, екі, үш! Ал тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. "Затты жылдам ал" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды шеңбер бойымен жүруді, жүгіруді, би қимылдарын орындауды, белгі бойынша әрекет етуді үйрету; ептілікті, жылдамдықты дамыту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, аттап жүру. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін дамыту.	жатады. Ойынның соңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" санайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. "Кім жылдам?" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды алаңда әртүрлі бағытта жүгіруді, жылдамдықты үдетуді үйрету, белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін бекіту; жылдамдылықты, ептілікті дамыту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту. Мақсат-міндеттер: жүгіру кезіндегі жылдамдыққа жаттықтыру.

			бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін дамыту.		
Серуеннен оралу		Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.
Түскі ас	Қолды көбік пайда болғанша сабындау, мұқият шаю, құрғақ етіп сүрту дағдыларын пысықтау. Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқаңды түзу ұста, Жан-жағына қарама. Асыңды ішіп, болған соң, "Рақмет" айт аспазға. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				

Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Ертегілер оқу, тыңдау. (көркем әдебиет) «Әлди-әлди ақбөпем» челенджі, әжесінің бесік жыры.				
Ұйқыдан тұру	Шынығу мақсатында деңсаулық жолдарымен жүру. Көзге арналған жаттығу. (дене шынықтыру) - Асықтан жасалған «денсаулық жолымен» жүргізу; - Асықтар тізілген қолғаппен бір-біріне массаж жасату.				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Үстел үстіндегі түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті		"Компот немесе тосап" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: жемістер мен жидектерді ажыратып, өсу орнын анықтау біліктіліктерін дамыту. Сюжетті-рөлдік ойын "Театр". Мақсат-міндеттер: балаларды өзіне жүктелген рөлге сәйкес әрекет етуге үйрету. Балалар арасындағы достық қарым-қатынас қалыптастыру. Мәдени ошақтар олардың әлеуметтік маңызы жайлы ұғымдарын бекіту. Балалардың театр, театр труппасы, театр қызметкерлері жайлы білімдерін бекіту. Театр жұмысының ұжымдық мінезін көрсету, сөйлеу мәнерін дамыту. Құрал-жабдықтар: ширма; әртүрлі театр түрлері; афишалар; билеттер; бағдарлама; костюм элементтері. Барысы. Балаларға театр таңдау ұсынылады; билеттер, афишалар дайындау; көрермендердің театрға келуі; әртістердің спектакльге дайындығы; театр қызметкерлерінің сахнаны қойылымға дайындау; антракті бар спектакль. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)	"Ғажайып қап" дидактикалық ойын. Мақсат-міндеттер: балалардың кейбір бұйымдар жайлы түсініктерін бекіту; байланыстыра сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту, зейіндерін тұрақтандыру. Жүргізуші балалардың алдына қап қояды. Ойыншылар қапқа қолдарын салып, сипап сезу арқылы затты анықтау керек. Кейін затты сипаттап, неден жасалғанын, пайдаланылуы жайлы айтады. Сюжеттті-рөлдік ойын: "Ұшақпен саяхат" Мақсат-міндеттер: балалардың әуе көліктері, ұшақ оның қолданысы, ұшаққа қызмет көрсету әдістері жайлы білімін кеңейту. Жер пейзаждарының сұлулығын көре білуді үйрету, ұшқыш мамандығына құрметпен қарауға, батылдыққа тәрбиелеу, сөздік қорларын кеңейту: "ұшақ", "ұшқыш", "стюардесса", "ұшу". Балалар ұшқыш, стюардесса, диспетчер, жүк тасушы, әуе жай қызметкері рөлдерін өзара бөліп алады. Ниет білдірушілер билеттерді кассадан сатып алады, бақылаудан өтіп, ұшаққа отырады. Жүк тасушылар жүк тиеумен айналысады. Диспетчер ұшақтың ұшуын хабарлайды. Ұшу кезінде жолаушылар иллюминатордан (суреттегі бейнелерді) түрлі көріністерді – теңізді, тауларды, өзендерді, орманды қарастырады. Қайтып оралғаннан кейін балалар өз әсерлерімен бөліседі. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-	"Не қайда өседі?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: жалпылама сөздер "Жидектер", "Жемістер" жайлы түсініктерін бекіту. Сөздік қорларын молайту. Барысы. Балалардың алдына бақшаның, ағаштың, бұталардың, макеті қойылады. Бала бір жемісті немесе жидекті таңдайды, оны сипаттайды және сәйкес ағашқа, бақшаға немесе бұтаға бекітеді (жапсырады). Сюжетті-рөлдік ойын "Жас экологтар". Мақсат-міндеттер: эколог жұмысы жайлы түсінік беру. Әлеуметтік шығармашылыққа жағдай туғызу және мадақтау, ойын сюжетіне сәйкес топшаларға бөліну біліктіліктерін, сөйлеу дағдысын қалыптастыру. Балалардың эколог жұмысының адамгершілік бағыты оның табиғатты сақтауға ықпалы, әлеуметтік маңыздылығы жайлы ұғымдарын кеңейту. Ойын барысы. Тәрбиеші ойын алдында балалармен бірге плакаттар, экологтың жұмысы жайлы кітапшаларды қарастырады, "Қызыл кітап" жайлы білімдерін бекіту, эколог-маманының қызметінің маңызы неде екені жайлы талқылаған жөн. Балалар рөлдерді өздері бөледі, нысанды таңдайды, жергілікті жердің жоспарларымен, картамен жұмысты ұйымдастырады; экологиялық паспорттарды зерттейді; экологиялық жағдайды зерттейді (судың, ауаның, топырақтың сынамасы); экологиялық жағдайды қалыпқа келтіру бойынша	"Түлкі, қоян және әтеш" үстел үсті театры . Мақсат-міндеттер: сөйлеу тілі мен тілдік қарым-қатынасты дамыту. Ертегі мазмұндауына қосылу. Дыбысты нақты дыбыстау. Рөлдерге бөлу барысында балалар өзара келісіп, бір-біріне шыдамдылық және сыйластық танытуға дағдыландыру. Сюжетті-рөлдік ойын"Пиццерия". Мақсат-міндеттер: өз бетінше рөлдерді бөлу және рөлге сәйкес әрекет етуге үйрету. Балалардың достық қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру. Балаларды ойын барысында қоршаған өмір жайлы білімдерін кеңінен қолдануға жетелеу. Керекті-құралдар: алжапқыштар, ыдыс-аяқ жиынтығы; подносы; ас мәзірі; скатерти; орамалдар; майлықтар; азық-түлік жиынтықтары; пиццерия. Ойын барысында балалар өз дербестіктерін көрсетеді, үстелді таңдау; ас мәзірімен танысу; тапсырысты қабылдау; тапсырысты дайындау; ас ішу; тапсырысты төлеу; үстел үстін жинау, ыдыстарды жуу. Тәрбиеші диалог кезінде, әдеп ережелерінің сақталуын реттеуі мүмкін. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар) Қазақтың ұлттық ойыны. "Ханталапай"

			эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)	жұмыс жүргізеді; фотоға түсумен айналысу. Ойын соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытынды жасауы мүмкін: адам табиғат алдындағы жауапкершілікті сезіну керек. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)	Бұл отырып ойналатын ойын. Оған төрт-бес үміткерден қатысады.Ойын үшін он асық таңдап алынады. Он бірінші асықтың ерекше өзге түске (қызыл, не көк) боялған болуы шарт. Бір-бірден асық иіріледі де, қорытынды бойынша ойыншылардың кезектері анықталады. Бұдан соң алғашқы ойыншы қос уыстай ұстаған бар асықты ортаға иіруі керек. Қалған ойыншылар өзге асықтардан ерекшеленген «ханға» көз салады.Себебі, хан алшы түссе, барлығы тарпа бас салып, ортадағы асықтарды, хан талапай жасауы тиіс. Хан кімнің қолында кетсе, келесі үйірі кезегі соған беріледі екен, хан мен бірге қолына ілінген асықтардың санына қарай ұпай жазылады. Хан алшы түспеген жағдайда иірген ойыншы шашылған асықтардың бүгі мен бүгін, шігі мен шігін, алшысы мен алшысын, тәйкесі мен тәйкесін бір-біріне соғып, бір-біріне тимей қалғанша ұпай жинайды. Көздеген асығы үшінші бір асыққа тиіп кетсе немесе бөгде асықты қозғап қалса да, ойынның бұзылғаны. Онда кезек келесі ойыншыға беріледі. Осы ретпен әр ойыншы жинаған асығының санына қарай ұпай жинайды. Межелі ұпай санын (100, 40) ойын жүргізуші алдын-ала белгілейді. Межеге бұрын жеткен ойыншы жеңімпаз болып саналады. Ескерту: Асықтарды бір-біріне тигізу кезінде қолмен сүйретіп апаруға, орнынан қозғап түзетуге болмайды. Ойынның соңына дейін ханға бірде-бір асық тимеуі керек. Себебі ол – хан.
Серуенге дайындық		Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.
Серуендеу		Мысықты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем	Бақ бұталарын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту,	Құмырсқаларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту,	Жусанды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту,

		әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балалардың үй жануарлары, мысық жайлы білімдерін нақтылау, сипаттау мәтінін құрастыра білуге машықтандыру; есте сақтау қабілеттерін, байқампаздықтарын дамыту; жан-жануарларды тануға, деген қызығушылыққа, оларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Көркем сөз. "Мысық". Үстінде үйдің Тұр еді мысық. Қасына келді Бір торғай ұшып. бассалмақ болып, Ыршыды мысық. Жалт берді торғай, Пыр етіп ұшып. Биіктен жерге Топ ете түсіп, Мысықтың қалды Жамбасы ісіп. Б. Соқпақбаев Еңбек әрекеті: ойын алаңындағы ұсақ қоқыстарды жинап, шығару. Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. "Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарып жүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардың қалаулары бойынша немесе санамақ арқылы тағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасай жүріп сөздерді айтады: - Мысығымыз момықай, Жүреді аулада андамай. Тышқан көрсе - бас салады! Кім тышқанды құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды	көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: бақ бұталары: таңқурай, қарақат, шие жайлы ұғымдарын бекіту. Бұтақтарына, жапырақтарына және жидектеріне назар аудару. Бұталарды сипаттау біліктіліктерін жетілдіру. Бұталарда қызыл моншақ, Дәмін көрсе - керегі. Тергің келсе - болма қорқақ, Бұны аю біледі. (Таңқурай) Д. Ахметова. Түрі шар сияқты, Түсі қан сияқты. Дәмі бал сияқты. (Шие) Көрсең өскен желісін, Жапырағы қазтабан. Мөлдір қара жемісін, Қыста емес, жаз табам. (Қарақат) "Жеңіл - ауыр, баяу - тез" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды айтылған нұсқауды түсініп, ережеге сай қимылдауға машықтандыру; жабайы аңдардың қимылдары туралы пысықтау; ақыл-ой қабілеттерін дамыту. - Аңдар тез және баяу, жеңіл және ауыр қозғалады; қимылдарын көрсетейік. Тиін жеңіл секіреді, Қоян жеңіл секіреді, Түлкі жеңіл жүгіреді, Қасқыр жеңіл жүгіреді. Аю болса, ауыр аң, Есікті ауыр ашады ақ. Қозғалады қорбаңдап. Ай-ай, аюға қиын-ақ! Еңбек әрекеті: бұталарды суару. Мақсат-міндеттер: бұталарға күтім жасауға, жұмыла жұмыс істеуге жетелеу. "Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір	көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: құмырсқалармен олардың тіршілігімен, олардың басқа тіршілік иелеріне тигізетін пайдасымен таныстыруды жалғастыру; танымдық әрекеттерін белсендету, бақылауға деген тұрақты қызығушылықты дамыту. "Құмырсқалар, аралар – қиыспас дос, құдалар". Міне, қызық тойлы ауыл! Ойын-сауық, ойда ауыл. Қазан асқан, от жаққан, Құмырсқалар құрайлап, Масалары сырнайлап, Келіп жатыр жан-жақтан… Қызыл, жасыл киінген, Паңданып мұрын шүйірген Инелік пен көбелек. Шыбын-шіркей шыңылдап, Қобызын тартып қырылдап, Келіп қапты бүгелек. Ө. Тұрманжанов Құмырсқалардан басқа қандай жәндіктерді білетіндерін, құмырсқаларды жәндіктерге неге жатқызатынын балалардан сұрау. Еңбек әрекеті: гүлзардағы гүлдерді суару. Мақсат-міндеттер: гүлдерге күтім жасауға үйретуді жалғастыру. "Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды. Педагог ойынды бастайды: "Аңшылар жүр орманда, "Не бар?" - деп шалғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан	көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: жусанмен таныстыру, оның құрылымын талдау, емдік қасиеті жайлы айту. Балалардың өсімдіктер жайлы танымдарын дамыту, табиғатты аялауға тәрбиелеу. Еңбек әрекеті: табиғи материалдарды жинау. Мақсат-міндеттер: еңбек біліктіліктерін дамыту. "Ұшады құстар біздің бақта" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды құстардың қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстар әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға алдын-ала құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды көрсету мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (Аяқ ұштарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (Құстың ұшқанына еліктеу, қолдармен бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (Бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (Екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа, (Төмен шоқайып отыру) Біресе көкке самғайды, ұқсайды ұшаққа. (Аяқ ұштарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Д. Ахметова. Еңбек әрекеті: гүлзардағы гүлдерді суару. Мақсат-міндеттер: балаларды тиісті еңбек әрекеттерін орындауды үйрету. "Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне

		да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қажеті болса, қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан" үшін ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарды төмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп жату - басты міндеті. "Тышқан" ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруға болады. "Кім қапшаны алыс лақтырады?" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту, оң және сол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру. Еркін ойындар: шығарылған материалдармен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, секіртпеден секіру.	қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақ сүйекті іздеңдер, кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақ сүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Жабдығы: ақ сүйек. "Доппен екі шеңбер" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: жүгірудегі жылдамдыққа жаттықтыру, бәсекелестік сезімін дамыту. Еркін ойындар: шығарылған материалдармен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, допты лақтырып, қағып алу.	соң жасырын жерлерге барып тұрады да алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: "Қояндар шықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-біріне сәлем береді, Тәтті шөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады. Педагог ойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. "Саны қанша – сонша гүл (саңырауқұлақ, жапырақ, тас, бұтақ) жинаймыз" ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың заттар жиынын санға сай құрастыруға дағдыландыру; зейін, қабылдау, ойлау қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: жасанды не гүлдер, не жасанды жапырақтар; не тастар, ағаштардан түскен ұсақ бұтақтар. Педагог балаларға цифрді көрсетеді немесе ауызша санды атайды, балалар санға сай заттар жиынын құрастырады. Заттар жиынын жекеше немесе шағын топтарға бөлініп, құрауға болады. "Кегльді қағып ал" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу."	сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. "Нысанаға кім бірінші жетеді?" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс жылдамдығын, алғырлықты дамыту. Еркін ойындар: шығарылған материалдармен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, допты бір-біріне лақтыру. Мақсат-міндеттер: допты екі қолмен лақтырып, қағып алу біліктіліктерін бекіту.
Үйге қайту Ата-анаға кеңес		"Балаларға қандай ойыншықтар керек?" тақырыбында ата-аналарға арналған кеңес.	Әңгімелесу: "Ойыншықтарды өзім жинаймын".	Әңгімелесу: "Пайдалы жидектер"	Ата-аналарға ұсыным: "Балаларға не оқуға болады?"

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: ересек « Қарлығаш топ»
Балалардың жасы: 4 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 15.07 - 19.07.2024ж. «Жазғы сайыстар»
Педагогтың аты-жөні С.Налибаева А.Уразбаева

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды далада қабылдау	Балаларды көңілді әуенмен қарсы алу. Ата-аналармен және балалармен өздерін қалай сезінетіндері, демалыс күндерін қалай өткізгендері, қандай қызықты оқиғалар болғаны, көңіл-күйлері қандай екені жайлы әңгімелесу. Кітаптар қарастыру, әңгімелесу.				
Таңғы гимнстика	Кешенді жаттығу. Балалардың денсаулығының нығаюына ықпал ету, күнделікті дене шынықтыру жаттығуларын жасау әдебін тәрбиелеу. Жаттығуды бастайық, Бұл әдеттен қашпайық. Ашайық тез ұйқыны, Жақсы өтсін бұл күнім! (дене шынықтыру)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	**"Ойыншықтар шкафын реттеу". Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетімен ойыншықтарды әдемі реттеп қоюға, үйрету. Шкафтағы реттілікті сақтау, шаң сүрту. Мақсаты: еңбек дағдыларын дамыту; эстетикалық талғамдарын тәрбиелеу, еңбекке баулу. (еңбек іс-әрекеті)**	**"Ұйымшыл кезекшілер". Мақсат-міндеттер: кезекші міндеттерін дербес және адал орындау. Тәрбиеші оқу қызметіне дайындаған материалдар мен нұсқаулықтарды үстелдерге орналастыру; оқу қызметінен кейін, жұмыс орнын жуу және жинау. Еңбексүйгіштікті, үлкендерге көмек көрсету ниеттерін дамыту. Үлкендердің еңбегін бағалауға, басқалардың игілігі үшін, еңбектену ниетін тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)**	**"Бөлме өсімдіктеріне күтім жасау". Мақсат-міндеттер: бөлме өсімдіктерін тазалықта ұстау тәсілдері жайлы алған білімдерін нақтылау, балаларды өсімдіктердің сыртқы бейнесіне, құрылымына қарап шаңды анықтау және жою тәсілдерін үйрету. (еңбек іс-әрекеті)**	**"Біз көмекшіміз". Мақсат-міндеттер: тамақтан кейін ыдысты үстелден жинауды үйрету. Балаларды ересектерге шамасы келгенше көмек көрсетуге жетелеу. Еңбексүйгіштікті, үлкендерге көмек көрсету ниеттерін дамыту. Үлкендердің еңбегін бағалауға, құрметтеуге тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)**	**"Бет орамалдарды жуамыз". Мақсат-міндеттер: балаларды сабындау дағдыларын, майлықтарды шайқап, сығуға үйрету. Еңбек мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру. Еңбексүйгіштікті, сумен ұқыпты жұмыс істеу біліктіліктерін дамыту. Ұжыммен бірігіп жұмыс істеуге тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)**
	«Ұлы дала баласы» "Өрнекті қайтала" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: есте сақтау мен	Жүгіреміз, зырлаймыз "Айырмашылығын тап" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: есте сақтаған	Спорттық ойындар күні "Жалпы атауын бер" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды бірнеше	Менің көңілді добым "Біздің үйдегі көмекшілер" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың тұрмыстық техникамен қолдану	«Олимпиада алауы» "Қол шапалақта" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: бала зейінінің

	зейінді тұрақтандыруға ықпал ету. (танымдық дағдылар) Көркем сөзді жаттау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Бақшада". Көңілді бар бала, Бақшаға, баққа енсек. Ойнаймыз аулада, Төбеміз әткеншек. Шешеміз жұмбақ та, Жаңылтпаш айтамыз. Кешкілік үй жаққа Үлкейіп қайтамыз. Б. Кірісбаев. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) «Жас спортшылар», балалардың жас ерекшеліктеріне сәйкес келетін тренажерлардың көмегімен таза ауада жаттығу. «Бәйге», «Арқан тарту», «Көкпар» ұлттық ойындарымен «Ұлы дала баласы» спорттық сайысын ұйымдастыру.	заттарды салыстыру, ортақ ерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағанда бірдей болып көрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары. Ережені есте сақтау жаттығуы. (танымдық дағдылар) Жұмбақ жасыру. "Бағдаршамның шамдары". Мақсат-міндеттер: балалардың жол ережелері туралы түсініктерін пысықтау, бекіту; ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Мен қауіптен абайлаймын: "Тоқта! Тұр!" – деп тік қараймын. Мен – ортаңғы дөңгелекпін, "Досым, дайындал!" – деп әлекпін. Мен рұқсат беріп тұрамын: "Жүре бер!" – деп шақырамын. Балалар бағдаршам шамдарының түстері нені білдіретінін айтып, жол ережелерін қайталайды. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) «Денсаулық зор байлық», «Дені саудың тәні сау» тақырыптарында әңгімелесу, балаға өз денсаулығын қорғаудың маңыздылығын түсіндіру. Жауапкершілікке, тиянақтылыққа үйрету (тісін тазалау, жуыну, қолын жиі жуу, тазалықты сақтау және басқа) https://bilimkids.kz/kk/videos/11. Көркем шығарма оқып беру (немесе үзінді оқу). Таза ауада ұлттық ойындарды ойнау: «Ақ серек, көк серек», « Орамал тастамақ» және т.б.	объектіні ортақ белгісі, қасиеті бойынша біріктіріп, топтаманы дұрыс атай білу дағдыларын жетілдіру; сөздік қорларын байыту; ақыл-ой қабілетін дамыту. Балаларға лото карталары беріледі. Балалар белгілі карточкаларды топтастырып жалпы атауын атайды (жануарлар, құстар, үй құстары, үй жануарлары, құралдар, жиһаз, ыдыс-аяқ, ғимараттар, қыздардың және ұлдардың киімдері). (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу) "Кім спортшы?" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды денсаулықты сақтау қағидаларына баулу; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру. Кім спортшы? Тек алға! (Орында адымдау) Жаттығуда адымда. Басымызды шайқаймыз, (Қол белде, басты екі жаққа бұру) Бір-екі, бір-екі. Денемізді иеміз, (Алға еңкею) Бір-екі, бір-екі. Қолымызды көтереміз, қайта төмен түсіреміз, (Қол жоғары, төмен түсіру) Денемізді созамыз. (Аяқ ұшымен тұру, керілу) Аяқты алшақ, қоямыз, (Аяқты кең ашып секіру) Бір, екі! Адымда, (Орында адымдау) Бізде бәрі тамаша! Спортшы болсаң, шаршама! (Қол шапалақтау) Аударған А. Кокенова. (сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Балалардың сүйікті қимылды ойындарын ойнату. Жаңа ойындарды үйрету. Қимыл-қозғалыс ойындарына атрибуттар әзірлеу.	қағидалары туралы түсініктерін пысықтау; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру. Бізге не көмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтары жоғарыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Қолымыз алдыда, жұдырыққа түю, біріне түйістіру) Көрсетеді қолғабыс (Шаңсорғышпен тазалаған сыңай таныту) Кішкентай шаңсорғыш! (Қолды екі жаққа сермеу, иықты көтеру) Бізге не көмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтары алдыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Қолымыз алдыда, жұдырыққа түю, біріне түйістіру) Тоңазытқышты ашыңыз, (Екі қолды уқалау) Салқындап тұр асыңыз! (Қолды екі жаққа сермеу, иықты көтеру) Бізге не көмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтары алдыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Қолымыз алдыда, жұдырыққа түю, біріне түйістіру) Шәй ішейік шәйнектен (Қолды алға сермеу) Ызылдайтын жәйменен! (Қолды екі жаққа сермеу, иықты көтеру) Бізге не көмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтары алдыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Екі қолдың сұқ саусақтары алдыны нұсқайды) Басып қалсаң тетігін, (Екі қолдың әр саусақтарын бір-біріне тигізу) Қайнап кетер тоқ пешім! (Қолды екі жаққа сермеу, иықты көтеру) Бізге не көмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтары алдыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Екі қолдың сұқ саусақтары алдыны нұсқайды) Өте пысық үтігім (Алақанның сыртқы жағын бі-біріне үйкелеу) Басар киім түтігін! (Қолды екі жаққа сермеу, иықты көтеру) Аударған А. Кокенова. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)	тұрақтылығы мен ауысуын, танымдық белсенділігін дамыту; ой-өрісін кеңейту. (дене шынықтыру) "Асықты кімге, қай жаққа тастаймын?" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың бір-біріне мұқият болып, шеңберде асықпен ойнауға тәрбиелеу; кеңістіктегі бағыт-бағдарды ажырату дағдыларын жетілдіру, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Жабдығы: асық. Ойынды санамақ арқылы таңдалған, қолында асығы бар бала бастайды. Асық қолға түскеннен кейін, бала, көп ұзамай, шеберде отырған кез-келген балаға қарай лақтырады. Асық лақтырылған кезде асық ұстаған бала: "Мен менің сол (оң) жағымда (немесе қарама-қарсы) отырған Дастанға (есімі белгілі балаға) лақтырамын. Асықты алатын бала, асықтың қандай қалыпта жатқанын да айтып, содан соң асықты кімге және қай жаққа лақтыратынын таңдайды. Ойын осы бағытта жалғасады. Ескерту: асықтың түсетін қалыптары - бүк, шік, омпы, сомпы, тәйке, алшы. (танымдық дағдылар) Отбасылық жарыстар, эстафеталық жарыстар ұйымдастыру. «Спорттың жазғы түрлері», «Менің сүйікті спортым», «Отбасындағы спорт» тақырыптарында балалармен әңгімелесу. Спорт туралы жұмбақтар, сұрақтар қою.

			Санамақтар жаттау. https://bilimkids.kz/kk/videos/18, https://bilimkids.kz/kk/videos/1, https://www.youtube.com/watch?v=CQt2QNrRSBk,	Балалармен әңгімелесу «Допты спорт түрлері». Доппен ойнау. Допты нысанаға лақтыру. Сурет салу, мүсіндеу «Менің көңілді добым».	Спорттық жаттығулар жасату, ойындар ойнату (бадминтон, футбол, волейбол). Құрсаумен және секіртпемен ойнайтын ойындар. Ұлттық ойындардан байқау әткізу: «Бес темше», «Көкпар», «Асық ойындары».
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.

Таңғы ас	Асхана құралдарын ұқыпты қолдану біліктілігіне, өтініш айтуға, алғыс білдіруге тәрбиелеу. Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқанды түзу ұста, Жан-жағына қарама. Асыңды ішіп, болған соң, "Рақмет" айт аспазға. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** **"Балалар күні"** **Мақсат-міндеттер: Балалардың ойын-ауық әлемі туралы бұғымдарын жетілдіру; өз ойларын еркін жеткізуге, сөйлеуге баулу; есте сақтау қабілеттерін дамыту, тақпақтар,өлеңдер жаттау, мінерлеп айтуға дағдыландыру; достыққа, мейірімділікке, кішіге қамқор болуға, үлкенді сыйлауға тәрбиелеу.**	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** **"Көңілді ойындар"** **Мақсат-міндеттер: Балаларды алға ұмтыла секіруге; сызықтар арасымен (10 см арақашықтық) тепе-теңдікті сақтап жүруге үйрету; балаларда аяқтың ұшымен, өкшемен, табанмен, тізені жоғары көтеріп жүруге; аяқтың ұшымен жүгіру іскерліктерін дамыту.**	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** **"Әдеби шығармалар әлемінде"** **Мақсат-міндеттер: Балаларға кітаптан білім алатындығын, оны шығару үшін көп адамдар еңбек ететіндігі жайлы түсіндіру; кітапқа деген қызығушылықтарын ояту; есте сақтау, түсіну дағдыларын дамыту; кітапты күтіп ұстауға тәрбиелеу.**	**Сурет салудан ойын-жаттығу** **"Батпырауық"** **Мақсат-міндеттер: Қарындаш/фломастерді дұрыс ұстау, қағаз бетінде бағдарлау, түзу сызық, өрнек салу біліктілігін бекіту; ұсақ қол моторикасын дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, сурет салуға қызығушылықтарын арттыру; өзара көмек қолын созу сезімдерін тәрбиелеу.** **Музыкадан ойын-жаттығу** **"Би билейміз баршамыз"** **Мақсат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Балаларды достыққа, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу.**	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** **«Табиғат патшалығына саяхат»** **Мақсат-міндеттер: Балаларға қуанышты көңіл-күй туғызу, эмоционалды сезімталдықты ояту. Балалардың шығармашылық қабілеттерін , сөйлеу қабілетін, тапқырлығы мен эрудициясын дамыту. Балаларды табиғатты сүюге, құрметтеуге, жануарлар әлеміне деген қайырымдылыққа тәрбиелеу.**

Серуенге дайындық	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.
Күндізгі серуен	Теректі бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: терекпен таныстыруды жалғастыру, оны қарастыру, оған тән белгілерді, басқа ағаштардан айырмашылығын анықтау. Көркем сөз. "Сұлу терек" Кербезісің маңызданған, сұлу терек! Орандың желбіреген жасыл желек. Тұрасың ырғатылып такаппарсың, Басқа ағаш көрінбейді саған серік. Сымбатты, оқтай түзу бойың мінсіз, Бұл жақта сенде - ақ көрдім мұндай көрік. Аспанға бой созасың үндемейсің, Такаппар, жалғыз өскен дәтің берік! Сәкен Сейфуллин Еңбек әрекеті: гүлзарды қураған жапырақтардан тазалау. Мақсат-міндеттер: бақша гүлдеріне дұрыс күтім жасауға үйрету. "Бұл қандай ағаштың жапырағы?" дамытушы жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың ағаштар туралы білімдерін пысықтау; жапырақтарға қарап, ағаштарды ажыратуға дағдыландыру; зияткерлікке тәрбиелеу. Құралдары: терек, шырша, емен, үйеңкі, қайын ның суреттері, жапырақтырының кескіндері. - Балалар, сендер қандай ағаштарды білесіңдер? (Терек, шырша, емен, үйеңкі, қайын). - Осы жапырақтарды тауып, қандай ағаштан түскенін анықтайық. "Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына	Аспанды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды аспанның ашық не бұлтты екенін анықтап; бұлттарды белгілі бейнелерге ұқсас екендігін байқауға машықтандыру; ой-қиялын, зейінін, бақылау қабілетін дамыту. Көркем сөз. "Аспанда". Аспан малға толып кетті - Бұлттар түлік болып кетті: Бір бұлт шықты ешкі болып, Бір бұлт шықты мешке болып. Бір бұлт шықты бие болып, Бір бұлт шықты түйе болып, Бір бұлт шықты шошқа болып, Бір бұлт шықты қошқар болып.я Қ. Мырзалиев Еңбек әрекеті: ағаштағы құрғақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: құралдарды қолдануды үйрету, еңбек біліктіліктерін дамыту. "Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); қимылдарды үлестіруге, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен	Шегірткені бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балалардың шегіртке, кейбір жәндіктердің қорғаныс түрлері жайлы білімдерін кеңейту, (қорғаныс түсі); жәндіктердің тіршілігіне қызығушылықтарын, байқағыштық біліктіліктерін дамыту; іздемпаздыққа тәрбиелеу. Балаларға шегіртке денесінің сыртқы реңкі (жасыл, қоңырқай) шөп, жапырақ, бұталардың түстеріне сай екендігін көрсету. Түстің неге осындай екенін сұрау. Шегірткенің құстардан, кесірткелерден жасырыну амалы туралы түсіндіру. Абай Құнанбаевтің И. Крыловтан аударған "Шегіртке мен құмырсқа" атты мысалын оқып беруге болады. Еңбек әрекеті: бақшадағы топырақты қопсыту. Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, тазалыққа тәрбиелеу. Жабдықтары: күрекшелер мен тырнауықтар, қолғаптар. "Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақсүйекті іздеңдер, кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек.	Көлікті бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: өтіп бара жатқан көлікті бақылауды, жеңіл және жүк көлігін және арнаулы көліктерді ажыратуды үйрету, байқампаздықты, өз ойын нақты жеткізе білу біліктіліктерін дамыту. "Қандай көлік қайда жүреді?" дамытушы жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың көліктер туралы ұғымдарын пысықтау, қызығушылығын арттыру; зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдары: жүк машинасы, кеме, пойыз, велосипед, автобус, ұшақ, жеңіл машина т.б. Балаларға кезекпен жеке суреттер көрсетіледі: - Балалар, көрсетілген суретке қарап, көліктердің қайда жүретінін қимылмен көрсетейік: жерде жүрсе - аяқтарымызды топылдатамыз, суда жүзсе - қолымызбен суда жүзгендей қимылдар жасаймыз, аспанда ұшса - қолдарымызды қанат сияқты сермейміз. Ойынды, екі командаға бөлініп, ойнауға болады. Еңбек әрекеті: ауланы (құмсалғыштың шеттерін, үлеске орындықтарын, еденін) сыпыру. Құралдары: балаларға арнайы сыпырғыштар, щеткалар, қолғаптар. Мақсат-міндеттер: бастаған істі аяғына дейін жеткізуге баулу. "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын	Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балалардың желдің қасиеттерін тануға деген қызығушылықтарын арттыру; бақылау нәтижесінде желге ауызша сипаттама беруге, іс-тәжірибелер жасауға дағдыландыру. "Түтікшемен үрлеп, лентаны желбіретейік" жаттығуы. Педагог әрбір баланың алдына түтікше мен лентаны (қағаздан қиылған жолақ та жарайды) береді. - Балалар, қазір біз қажетті күшпен үрлеуді жасап, түтікшеден желді үрлеп шығарамыз. - Мен "жел қатты соғып тұр" десем, сендер қатты үрлеп, лентаны қатты желбіретесіңдер. - Мен "жел баяу соқты" десем, сендер түтікшеге ақырын үрлеп, баяу желді білдіресіңдер. Еңбек әрекеті: гүлдердің тұқымдарын жинау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. Қағаздан қалташаларды қолдану. "Тікұшақ (инелік) қайда ұшып барады?" дамытушылық жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды суретке қарап, тікұшақтың (инелік) қай жаққа ұшып бара жатқанын анықтап айтуға машықтандыру; кеңістікті, жазықтықты бағдарлау қабілеттерін пысықтау. Педагог балаларды алдын-ала тікұшақтың қалай қозғалып, ұшатынын бейнежазбалар арқылы көрсетеді. Содан соң түрлі бағыттарға ұшқан, түрлі кеңістік пен жазықтықта ұшып-қонғаны туралы суреттерді кезегімен көрсетеді.

	еліктеуге ынталандыру;ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" болып ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бір-біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. "Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, екі аяқпен секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтар салынады немесе жіптер төселінеді. Күрделенуі: сызықтардан уақытқа жылдам секіруге шақыру. Өз бетімен еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, жүгірумен кезектестіріп секіру. Мақсат-міндеттер:ептілікті, зейінділікті дамыту.	қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. "Үш табан" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа,ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Ойынды алаңның бірнеше жерінде бірнеше топ балалар үшін ұйымдастыруға болады. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.	Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақ сүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Жабдығы: ақ сүйек. "Көбелектер" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: дамыту түрлі бағытта жүгіру кезінде, әрекет етуді келісу; ұлттық ойындарға деген қызығушылыққа тәрбиелеу. Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, орыннан биікке секіру. Мақсат-міндеттер: күшпен жылдамдықты біріктіру.	дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. "Түрлі-түсті автокөліктер" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: ойын ережесін сақтауды, тәрбиешінің белгісі бойынша, кеңістікті бағдарлап, белгілі бағытта, бір-біріне соқтығыспай жүгіруді жетілдіру. Өз бетімен еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар; қимыл-қозғалысты дамыту, белгі бойынша тоқтап, қайта жүру. Мақсаты: зерек болып жүру техникасын жетілдіру. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.	Құралдары: тікұшақты жоғары, төмен, оң, сол жақтарға ұшқаны туралы суреттері. Балалар мысалы жауаптары: "Тікұшақ (инелік) солға ұшады", "тікұшақ (инелік) солға ұшады", "тікұшақ (инелік) жоғары ұшады", "тікұшақ (инелік) төмен ұшады", "тікұшақ (инелік) жерге қонады", "Тікұшақ (инелік) аспанда ұшады". Балалар тікұшақтың (инеліктің) иілгіш екенін байқайды. "Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушіні мұқият тыңдай білуге, күштілікке, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші былай жариялайды: - Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасып, тез тұруы керек. Қайсысы қарсыны арқалап кетсе, сол шарт қояды. Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.
Серуеннен оралу	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.

Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.
Түскі ас	Асхана құралдарын ұқыпты қолдану біліктілігіне, өтініш айтуға, алғыс білдіруге тәрбиелеу. Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқанды түзу ұста, Жан-жағына қарама. Асыңды ішіп, болған соң, "Рақмет" айт аспазға. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Ертегілер оқу, тыңдау. (көркем әдебиет)				
Ұйқыдан тұру	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. «Қайық». Төсекте ішпен жатып, қолды иекке таяп қою, жартылай тұру, оңға-солға тербелу. «Кемпірқосақ». Төсекте арқамен жату, аяғымен ауада шеңбер жасау. «Тышқандар». Массаж кілемшесінде аяқтың ұшымен және өкшесімен айналып тұру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Үстел үстіндегі түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Сипаттамасы бойынша таны" дидактикалық ойыны. Мақсаты: сипаттау әңгімесін құрастыруды үйрету, зейіндерін, сөйлеу тілдерін дамыту, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табуды. Сюжетті-рөлдік ойын. "Хайуанаттар бағы". Мақсаты: балалардың хайуанаттар бағы, қамқорлыққа алынған аңдар, ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман) жайлы түсініктерін бекіту; хайуанаттар бағында мамандардың қандай рөл ойнайтынын анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Барысы. Тәрбиеші ойын алдында балалармен бірге хайуанаттар бағы жайлы суреттер қарастырады, әлемде қорғауға алынған аңдар туралы бейнеролик көрсетеді. Ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарлар бойынша маман) сияқты мамандардың қызметінің маңыздылығын талқылау қажет. Балалар хайуанаттар бағында жұмыс жасайтын қызметкерлерді өздері таңдайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киім үлгілері мен құралдарды алып, орындарына барады. Қалған балалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды алады да, белгіленген орынға отырғызып, қозғалтып, қимылға келтіреді. Мамандар аңдар мен құстардың орнын қарап, өз көмектерін көрсетеді. Соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытынды жасайды: сиреп бара жатқан аңдар үшін жауапкершілікті адам сезіну, тірі табиғат тіршілігінің заңдылығын бұзбау, қамқорлық таныту және олардың тіршілігі үшін қолайлы жағдай туғызу керектігі жайлы айту. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)	"Не қайда өседі?" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балалардың орман және көгал өсімдіктері жайлы білімдерін бекіту; сөздердің жалғауларын нақты айту; есте сақтауларын дамыту. Сюжетті-рөлдік ойын. "Менің жанұям". Мақсаты: өз бетімен жоспарланған сюжет үшін, ойын ортасын жасауға үйрету. Топпен жұмыс істеу ниетін тәрбиелеу. Барысы: балалар рөлдерді бөліп, өз бетінше ойнайды. Балалар өзара бір-бірімен ақылдасып, өз әрекеттерін жоспарлайды. Тәрбиеші диалогтардың ныгаюына ықпал етеді, қосымша, бағыттаушы сұрақтар қоюы мүмкін. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)	"Еркелетіп ата" дидактикалық ойыны. Мақсаты: сөздер арасындағы қосымшаларды дұрыс байланыстыру. Сюжетті-рөлдік ойын "Минимаркет" Мақсаты: балалардың азық-түлік дүкені түсініктерін бекіту, сатушы мен сатып алушы рөліндегі әрекеттерді игеру, мейірімді қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу. Сатушы балалардың қалауымен тағайындалады. Сатып алушылар қажетті құралдар (себет, қолданылатын қажетті құралдарды, қол арбаны, карточканы, тауарды таңдайды, сатушы тауарды жарнамалайды, бағасын айтады. Тәрбиеші ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін реттейді, бекіту сұрақтарын қояды. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)	"Ағаш бұл…" дидактикалық ойыны. Мақсаты: ой-өрісін дамыту, балалардың өз білімдерін іс-тәжірибеде қолдана білуге, бір затты әртүрлі көзқараста көруге мүмкіндік беру. Сюжетті-рөлдік ойын "Тазабекте қонақта" Мақсаты: балалардың гигиеналық дағдыларын қалыптастыру, тазалық құралдарын қолдану тәсілдері жайлы білімдерін кеңейту; гигиеналық шараларды күнделікті орындауды үйрету; тазалыққа, өз денсаулықтарын күтуге тәрбиелеу. Барысы. Ойын басында тәрбиеші балаларға топқа Тазабектен сыйлық келгенін хабарлайды. Ары қарай балалар ішіндегі заттармен танысады, әр заттың маңызын анықтайды. Тәрбиеші келген тазалық құралдарын қолданып, қуыршақты олармен пайдалануды үйретуді ұсынады. Балаларға балабақшадағы таңғы жиынды немесе түскі ұйқы алдындағы гигиеналық шараларды көрсетуді ұсынуға болады. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)	"Сипаттамасы бойынша таны" дидактикалық ойыны. Мақсаты: сипаттау әңгімесін құрастыруды үйрету, зейіндерін, сөйлеу тілдерін дамыту, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табуды. Сюжетті-рөлдік ойын "Аурухана" Мақсаты: дәрігер, медбике мамандығына қызығушылықтарын ояту; балалардың медицина қызметкерлерінің міндеттері жайлы білімдерін кеңейту; сауалнама жүргізу біліктіліктерін дамыту; жанашырлыққа, басқаларға қамқорлық танытуға, көмек көрсетуге талпынуға тәрбиелеу. Барысы: Ойынның барлық қатысушылары өз бетінше рөлдерге бөлініп, әрқайсысының міндеттерін талқылайды: дәрігер (науқасты қарайды, шағымын тыңдайды, емдеуді тағайындайды), медбике (алғашқы көмек көрсетеді, емдеу шараларын жүргізеді), науқастар (аурудың белгілерін бейнелейді). Арнайы киімдерді қолдануды ұмытпау керек. Балалар ойын барысында, өздерінің дәрігерге қараланған сәтін көрсете алады. Тәрбиешіге назарын балалардың науқастардың жағдайына жанашырлық танытып, қамқорлық көрсетуіне аударуы керек. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)
Серуенге дайындық	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.
Серуендеу	**Жазғы жаңбырды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру)**	**Өрмекшіні бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем**	**Мезгілдік өзгерістерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене**	**Велосипедті бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру)**	**Аққайыңды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене**

	Мақсаты: жаз мезгілінің ерекшеліктері, жансыз табиғатта болып жатқан өзгерістерді бекітуді жалғастыру, жазғы және күзгі жаңбырдың айырмашылығы жайлы түсінік беру. "Жау, жаңбыр". Жау-жау, жаңбыр, жау, жаңбыр, Жауған жаңбыр – жауған нұр. Жердің шаңы басылсын, Гүлдің аузы ашылсын. Еккен егін көктесін, Бізге нанды көп берсін. Жау, жау! Гүлденсін бау! Жақан Смақов Еңбек әрекеті: құм салғыштағы құмды қопсыту. Мақсаты: жұмысты орындау кезінде ұқыптылық танытуға, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. "Ормандағы аюда" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (өз қалауы немесе санамақ бойынша таңдалады), қалған ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "аю" "оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, олар ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша	әдебиет, дене шынықтыру) Мақсаты: өрмекші оның негізгі ерекшеліктері, сыртқы тұрқы, тіршілік етуі жайлы білімдерін кеңейту және бекіту. Табиғат жайлы нақтылы ұғым қалыптастыру. "Өрмекші мен шыбын". Бір өрмекші зор қылып, Жатыр еді тор құрып. Шыбын айтты: – Өрмекші, Мұныңнан не өнбекші? Таста да бос айланы, Іс етсеңші пайдалы. Өрмекші айтты: – Шыбыным, Ғұмыр емес ғұмырың. Тасынарсың, толарсың, Бәрінен құр қаларсың, Торыма кеп қонарсың, Сонда асым боларсың... А. Асылбек. Еңбек әрекеті: кіші топ балаларының ойын алаңын жинауға көмектесу. Мақсаты: еңбексүйгіштікті, жасы кішіге көмек көрсетуге деген ниеттерін дамыту. "Қыз қуу" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балалардың қозғалыс белсенділігін дамытуды жалғастыру; ережелерді өз бетінше орындауға үйрету, ұлттық ойындарға деген қызығушылыққа тәрбиелеу. "Асықты кімге, қай жаққа тастаймын?" дамытушылық ойыны. Мақсаты: балалардың бір-біріне мұқият болып, шеңберде асықпен ойнауға тәрбиелеу; кеңістіктегі бағыт-бағдарды ажырату дағдыларын жетілдіру, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	шынықтыру) Мақсаты: жаз мезгіліндегі өсімдіктер мен жан-жануарлардың тіршілігіндегі өзгерістерді анықтауды үйрету. Жазғы ауа-райы жайлы түсініктерін кеңейту. Табиғаттағы өзгерістер жайлы ұғымдарын қалыптастыру, жаз мезгіліне тән ерекшеліктерді ажыратуды үйрету, табиғатты аялауға тәрбиелеу. Еңбек әрекеті: жолдарды құмнан сыпыру. Мақсаты: құралдарды дұрыс қолдану біліктіліктерін бекіту, Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. "Қайда барсаң – соны табасың" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын алаңының түрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам. Күрделенуі: балалардың өздері топтастарына нұсқау беріп, жүргізуші бола алады. "Аққу-қаздар" ойыны. Мақсаты: белгі белгі сөздерді мұқият тыңдап, ойынға белсенді қатысуға, ойын шартын бұзбауға, қимылдарды үлестіріп, жылдам жүгіруге бейімдеу; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортаңғы екі шетінде (санамақпен таңдалған) екі бала "қасқыр" рөлін атқарып тұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар?	Мақсаты: велосипед оның қолданысы туралы білімдерін бекіту, балаларға және ересектерге арналған велосипедтер болатынын нақтылау. Балалардан велосипедтің өзге көліктерден айырмашылығы туралы сұрау. Адам велосипедті қолданып, қандай пайда алатынын әңгімелеу. Велосипедтің спортқа, тауға, ойындарға түр-түрі бар екендігін туралы айту, суреттерін көрсету. Велосипедтің табиғатқа ешбір зиян келтірмейтінін айту. "Қандай көлік қайда жүреді?" дамытушы жаттығуы. Мақсаты: балалардың көліктер туралы ұғымдарын пысықтау, қызығушылығын арттыру; зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдары: жүк машинасы, кеме, пойыз, велосипед, автобус, ұшақ, жеңіл машина т.б. Балаларға кезекпен жеке суреттер көрсетіледі: - Балалар, көрсетілген суретке қарап, көліктердің қайда жүретінін қимылмен көрсетейік: жерде жүрсе - аяқтарымызды топылдатамыз, суда жүзсе - қолымызбен суда жүзгендей қимылдар жасаймыз, аспанда ұшса - қолдарымызды қанат сияқты сермейміз. Ойынды, екі командаға бөлініп, ойнауға болады. Еңбек әрекеті: гүлзардың ішін қоқыстан тазалау жұмыстары. Мақсаты: ұжымдық еңбек дағдыларын қалыптастыру. "Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал	шынықтыру) Мақсаты: қайыңның ерекшеліктерін атау; басқа ағаштардан ажырату; ағаштың әсемдігіне тамсану сезімін тәрбиелеу . Еңбек әрекеті: гүлдерді суару. Мақсаты: ұжымдық жұмысқа үйрету; топпен жұмыс жасау дағдыларын қалыптастыру. "Түсін анықта" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: түс пен пішінді көру арқылы қабылдауды дамыту; түстерді атап, ажыратуды үйрету; есте сақтау мен зейінді дамыту. Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, жүгіру кезіндегі жаттығулар: аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, кішкентай және үлкен адымдар. Мақсаты: жүгіру техникасын жақсарту. "Бұл қандай ағаштың жапырағы?" дамытушы жаттығуы. Мақсаты: балалардың ағаштар туралы білімдерін пысықтау; жапырақтарға қарап, ағаштарды ажыратуға дағдыландыру; зияткерлікке тәрбиелеу. Құралдары: терек, шырша, емен, үйеңкі, қайын ның суреттері, жапырақтарының кескіндері. - Балалар, сендер қандай ағаштарды білесіңдер? (Терек, шырша, емен, үйеңкі, қайын). - Осы жапырақтарды тауып, қандай ағаштан түскенін анықтайық. "Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойынды зерек болып ойнауға, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарды үйлестіре білуге дағдыландыру; кеңістікті бағдарлай білуді, күш-жігерін

	баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір рет ойнатуға болады. **"Ұшақтар мен тікұшақтар" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсаты: балалардың қайта-қайта бағытты өзгерте отырып, жүгіру біліктілігін жаттықтыру, бір-бірлеріне соқтығыспай, белгі бойынша қимыл-қозғалысты орындау.** **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, кедергі арқылы секіру.** **Мақсаты: қуат сапасын, батылдықты, шыдамдылықты дамыту.**	**Жабдығы: асық.** **Ойынды санамақ арқылы таңдалған, қолында асығы бар бала бастайды.** **Асық қолға түскеннен кейін, бала, көп ұзамай, шеберде отырған кез-келген балаға қарай лақтырады. Асық лақтырылған кезде асық ұстаған бала: "Мен менің сол (оң) жағымда (немесе қарама-қарсы) отырған Дастанға (есімі белгілі балаға) лақтырамын.** **Асықты алатын бала, асықтың қандай қалыпта жатқанын да айтып, содан соң асықты кімге және қай жаққа лақтыратынын таңдайды. Ойын осы бағытта жалғасады.** **Ескерту: асықтың түсетін қалыптары - бүк, шік, омпы, сомпы, тәйке, алшы.** **"Жыланша" қимылды ойын-жаттығуы.** **Мақсаты: бастаушының және бір-бірінің соңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіре білу қабілетін жетілдіру.** **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты доппен дамыту.** **Мақсаты: қабырға алдында, доп ойнау әдістерін жетілдіру.**	**Қайда қонып, ұшасыңдар?** **Балалар:** **- Біз ұшамыз жылы жаққа,** **Қайтқымыз келеді ошаққа!** **Осы сөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады.** **"Қасқырлар" "аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алу - баланы қолмен тигізу болып саналады.** **Педагог алдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды.** **Ойын бірнеше рет қайталанады. ойын аяқталған сайын, "қасқырлар" ұстап алған "қаздар" саналады.** **Ойыншылардың қабілеттерін бағаланады.** **"Шеңберден шеңберге" қимылды ойын-жаттығуы.** **Мақсаты: балаларды шеңберлерге бақытты ауыстырып екі аяқпен секіруге дағдыландыру; күш-жігерін дамыту.** **Өз бетімен еркін ойын әрекеті: "Өзеннен өту".** **Мақсаты: бөрене үстінде түзу және қырындап жүруге жаттықтыру; дене тепе-теңдігін сақтауға бейімдеу.**	**тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады.** **"Қолыңды артқа жасыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсаты: балаларда белгіге әрекет ету жылдамдығын дамыту. Жүгіру кезінде денені түзу ұстауды, қағып алуды жаттықтыру.** **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, секіру "Биікке секір".** **Мақсаты: белгі бойынша әрекет етуді дамыту; қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.**	**дамыту; достыққа тәрбиелеу.** **Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі құғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Құғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады. Егер құғыншы қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, түртіп үлгерсе, құғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды.** **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** **Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.**
Үйге қайту **Ата-анаға кеңес**	"Театр қуыршақтарын жасау" тақырыбында кеңес.	Әңгімелесу: "Балалардың үйдегі ойыншықтары"	Кеңес: "Баланың көшедегі қауіпсіздігі".	Әңгімелесу: "Баланы еңбекке баулимыз".	Кеңес: "Бала тәрбиесіне онлайн ойындардың ықпалы".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят »бб
Топ: ересек « Қарлығаш топ »
Балалардың жасы: 4 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 22.07 - 26.07.2024ж. «Ойын ойнап ән салмай, өсер бала бола ма»
Педагогтың аты-жөні С.Налибаева А.Уразбаева

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды далада қабылдау	Балаларды далада қабылдау, бір-бірлерімен сәлемдесу. Отбасылық жағдай және оның баланың дамуы мен эмоционалды жағдайына әсері туралы әңгімелесу.				
Таңғы гимнстика	Кешенді жаттығу. Балалардың денсаулығын нығайтуға ықпал ету, күнделікті жаттығу әдетін қалыптастыру. Ал, балалар, тұрайық, Алақанды ұрайық. Оңға қарай иіліп, Солға қарай иіліп, Бір отырып, бір тұрып, Бойымызды созайық. Белімізді жазайық. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Таза орындықтар". Мақсат-міндеттер: балаларды топтағы орындықтарды таза ұстауға үйрету: оларды дымқыл шүберекпен сүрту; оқу қызметінен кейін, орындарына қою. Еңбек дағдылары мен біліктіліктерін, жұмыс барысында мәдени-гигиеналық талаптарды сақтау біліктіліктерін дамыту. Үлкендерге көмектесу ниеттерін, олардың еңбектерін құрметтеуге тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	"Біз ойыншықтарды әдемі жинаймыз". Мақсат-міндеттер: топтағы ойыншықтарды өз бетінше реттеп, ұқыпты жинау біліктіліктерін жетілдіру. Эстетикалық талғамдарын, басқалардың игілігі үшін еңбектену ниетін тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	"Асхана бойынша кезекшілік". Мақсат-міндеттер: балаларды кезекшілік міндеттерін өз бетімен тиянақты, адал орындауға үйрету. Қолды таза жуу, кезекшінің киімін кию, дастарханды дұрыс әзірлеу. Тамақтан кейін ыдысты тазалау. Еңбекке баулу, басқалардың игілігі үшін еңбектену ниетін тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	"Қуыршақтың киімдерін жуу". Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешіге қуыршақтардың киім-кешектері мен төсек жаймаларын жууға көмектесуге үйрету: балаларды жұмыс алдында алжапқыш киюді үйрету; жуу және кептіруге қажет арнайы құралдарды, сондай-ақ жұмыс орнын дайындау; сабынды қолдана білу. Еңбек дағдылары мен біліктіліктерін, жұмыс барысында мәдени-гигиеналық талаптарды сақтау біліктіліктерін дамыту. Басқалардың игілігі үшін еңбектену ниетін тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	"Кітаптарды жөндеу". Мақсат-міндеттер: балаларды кітаптарды желімдеуді, желім мен қайшыны дұрыс қолдануды, майлықтарды пайдалануды үйрету. Еңбек дағдылары мен біліктіліктерін, көзбен мөлшерлеуді, ұсақ қол моторикасын, шығармашылық қиялдарын дамыту. Басқалардың игілігі үшін еңбектену ниетін, кітаптарды ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)

	Алтын балық Алтын балықпен балықтар патшалығына саяхат жасау. «Балықтар әлемі», дәстүрлі емес сурет техникасымен салынған суреттер байқауы. Көркем шығарма оқып беру. Аквариумдағы балықтарды бақылау, жем беру. «Балық аулау» қимыл-қозғалыс ойынын ойнату. Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Базарда". Не қалайсың, базарда Барлығы бар, дайын да: Жеміс-жидек, көкөніс, Ет, балық пен сүтіміз. Құрт, ірімшік, қаймақ Барлығыңды тойдырмақ. Түрлі-түрлі азықтар, Тәттілер мен жармалар. Нан өнімінен бауырсақ, Бәліштер, тоқаш томпақ. Ұсақ-түйектен не қаласаң, Базардан сен табасың. Д. Ахметова "Жаңбыр қалай пайда болады?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың жаңбыр туралы түсініктерін кеңейту; қоршаған ортаның заңдылықтарына деген қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға түрлі табиғат құбылыстары бейнеленген суреттерді қарастыруға уақыт береді. Содан соң жаңбырдың қалай пайда болатынын бейнелейтін суреттерді тез	Ойланайық, балақай! «Жайдары жаз», ермексазбен жұмыс. Жаз мезгілі туралы әңгімелесу арқылы балалардың түсінік-танымын кеңейту, алған білімдерін бекіту (кері байланыс). Табиғатты бақылау. "Айналамыздағы геометриялық пішіндер" дамытушы ойыны (жемістер мен көкөністер). Мақсат-міндеттер: балалардың жеміс пен көкөністер, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін пысықтау; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер; жемістер мен көкөністердің кескіндері. - Балалар, қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш). - Алдарыңдағы суреттерде салынған заттарды атап көрейік. (Балалар жемістер мен көкөністерді атайды) - Оларды қандай бір сөздермен біріктіреміз? (Жемістер, көкөністер.) - Суреттегі көкөніс пен жемісті өзіне ұқсас геометриялық пішінмен үстін бастырып қойыңдар. "Қарама-қарсы сөз" атты "жұптар айтысы" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды қарама-қарсы мағынадағы сөздер жұптарын құруға дағдыландыру; сөздік қорды молайту; ойдың шапшаңдығын дамыту. Құралдар: қамшы; доп немесе; немесе жұптар арасында жүретін зат (жалау). - Балалар, қарама-қарсы мағынада сөздерді жұптарын айту үшін,	Гүлдер күні Гүлдер туралы әңгімелесу, жұмбақтар шешу. «Құлпырған әлем» шығармашылық шеберханасының жұмысын ұйымдастыру, балалардың қалауы бойынша жеке немесе топтасып, әртүрлі материалдардың көмегімен бұйымдар жасауларына ерік беру. Педагог бақылап, қажет болса көмек көрсетеді (аппликация, оригами, квиллинг, жапсыру және басқа әдістермен). Жұмыстар дайын болғанда көрме ұйымдастыру, бір-біріне және ата-аналарына сыйға тартуға ұсыныс беру. «Бағбан» сюжеттік-рөлдік ойыны, гүлзарларды, гүлбағын қопсыту, суару, тазалау. "Кім көп атайды?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын етістіктермен молайту, мағынасына сәйкес етістіктерді таңдау. Педагог балаларға көкөністер мен жемістерді өсіріп, баптау, жинау әрекеттері жайында әңгімелеуді ұсынады. Құралдар: жемістер мен көкөністерге тиісті адамның еңбегі туралы суреттер. "Қайсысы ең ауыр?" логикалық жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың заттардың өлшемдері жайындағы түсініктерін бекіту; заттың жеңіл немесе ауыр екенін суретке қарап білуге дағдыландыру; ойлау қабілеттерін дамыту, зияткерлікке тәрбиелеу. Құралдары: заттар және олардың заттық суреттері (алма, кесе, сопақ пішінді шар, дөңгелек пішінді шар, жұмыртқа, қарбыз, лимон, доп, қияр) Педагог әуелі дөңгелек пішінге ұқсайтын, содан соң сопақшаға	Жәндіктер әлемі Танымдық әңгіме. Серуен кезінде табиғаттағы жәндіктерді бақылау, балаларға жетекші сұрақтар қоя отырып, көрген-білгенін сұрау. Балалармен әңгімелесу, улы жәндіктердің суреттерімен таныстыру, олардан қорғану туралы айту. Таза ауада ұлттық ойындарды ойнау: «Аударыспақ», «Соқыр теке», «Айғөлек», «Күш сынаспақ». "Не артық?" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі заттар мен ойыншықтар немесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттарды немесе суреттерді төртеуден тізбекке қояды, салады. Әрбір төрт зат немесе суреттің арасында біреуі артық болып саналады. Артықты табу үшін балалар төрттің арасынан бәріне ортақ қасиеті жоқты іздеп атайды. Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың көркем сөзіне деген қызығушылықты арттыру; мәнерлеп оқуға ынтасын жетілдіру. Тәттісін-ай, мына жеміс-жидектің, Сүйсініп-ақ жейміз оны тәбетпен. Сүт ботқасын таңғы асқа береміз. Денсаулыққа пайдалысы-ет екен Ұннан піскен бауырсағым, бәлішім, Тәттілерім дастарханның сәні шын. Жеміс-жидек дәруменге бай екен, Ең дәмдісі піскен тәтті нан екен. Д. Бұланбаева.	«Туған өлкем» Баланың бойында туған жеріне, еліне деген мақтаныш, сүйіспеншілік сезімін ұялату. Ән тыңдатып, тақпақ айтқызу. Балаларға туған әлке туралы естеліктерден үзінді айтып беру, бірге фотоальбомдар қарау, аталар мен әжелердің әңгімелерін тыңдау. "Домино" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. "Фант" ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың белгілі тақырып бойынша түсініктерін нақтылылау, сол тақырып бойынша тақпақты, жаңылтпашты, мақалды, санамақта, жұмбақты еске түсіріп айтуға ынталандыру; есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту; шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар, шеңберде тұрып, келісілген тақырыпқа

	тауып алуларын сұрайды. Жаңбырдың қалай пайда болғаны бар суреттер тізбегіне қарап, балалар, педагогпен бірге, жаңбырдың пайда болуын әңгімелейді. Құралдары: суреттер: жел, ақ бұлттар, сұр бұлттар, жаңбыр, тұман, теңіз, қар жамылған таулар, кемпірқосақ, қар жауыны, бүршіктің атқаны, жапырақтардың түсіп жатқаны, қардың еріп жатқаны.	"айтысты" жариялайық. - Кімге қарай қамшының сабын екі балаға көрсетемін. Сол балалардың бірі айтысты бастап, қарсы тұрған - қарама-қарсы мағынада сөзді қайтару керек. - Егер білмеген балалар болса, оларға білген бала көмегі беріп, айтысты жалғастырады. - жақын - алыс - үлкен - кішкентай - ұзын - қысқа - қорқақ - батыл - зұлымды - мейірімді /пантомима арқылы көмектесуге болады/ - баяу - жылдам - астыда - үстіде - артында - алдында - биік - аласа - қатты - жұмсақ - ауыр - жеңіл - сол жақта - оң жақта Күрделенуі: жаттығуды жылдамдыққа ұйымдастыруға болады.	ұқсайтын заттарды салыстыруға ұсынады. Жауаптарын айтып болғаннан кейін балалар шынайы заттарды қолға алып, қайсы жеңіл не ауыр екендігін тексеріп табады. Жаттығуды тек екі заттан салыстырып көруге болады. Балалар заттың көлемі мен оның салмағы бірдей еместігін түсіндіреді. Педагог заттардың қасиеттеріне көңіл аудару туралы айтады. Мысалы: әуе шары жеңіл ауаға толған, қарбыз - жидектің шырыны мен тұқымдарына толған (яғни су салмақты қосады).		байланысты сөздерді кезегімен айтып жатады. Егер біреу ойланып, тоқтап қалса немесе алдында айтылған сөзді қайталаса, осы тақырыпқа байланысты көркем сөз үлгісін жатқа айтады.
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).

Таңғы асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.
Таңғы ас	Асхана құралдарын ұқыпты қолдану біліктілігіне, өтініш айтуға, алғыс білдіруге тәрбиелеу. Дастарханға кел жайғас, Дайын түскі тамағын. "Ас адамның арқауы"- Нан қосып же әрдайым. Ұқыпты бол, тағамға, Дұрыстап іш асықпа. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Жабайы аңдар, түлкі туралы ертегілер әлеміне саяхат" Мақсат-міндеттер: Балаларды ртегіде кездесетін хайуанаттардың мінез-құлқын, іс-әрекетін түсінуге, соның ішінде түлкінің жаман қылықтарын көре білуге жаттықтыру; әңгіме мен ертегіні салыстырып, қайсысы өмірдегі шындыққы жақын екенін ажырата білуге үйрету; ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамыту; аңдарға қамқор болуға тәрбиелеу.	Құрастырудан ойын-жаттығу "Көкөністерге арналған себет" Мақсат-міндеттер: Балаларды үлгі схема бойынша құрастыруды үйрету; себет салу туралы балалардың ойларын жетілдіру, зейінді және қолдың ұсақ моторикасын дамыту, сөздік қорын кеңейту, тапсырмаларды орындау кезінде шыдамдылыққа, топта жұмыс істей білу қабілетін. тәрбиелеу. Музыкадан ойын-жаттығу "Жаңбыр" Мақсат-міндеттер: Вокалдық, музыкалық және ритмикалық дағдыларды жетілдіру; шығармашылық белсенділікті дамыту. Музыкалық ойын барысында кейіпкердің мінезін қимыл-қозғалыс арқылы жеткізе білу, музыкалық аспаптарда қатты және тыныш дыбыстарды ажыратып ойнау қабілеттерін қалыптастыру.	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Пайдалы көкөністер" Мақсат-міндеттер: Балаларды қозғалыс бағытын өзгертіп жүру; таяқтың астынан сол бүйірмен алға еңбектеп кіру дағдыларын дамыту; балаларда аяқтарын алшақ қойып секіру; 50 см жоғары көтерілген арқанның астынан сол бүйірмен алға еңбектеп кіру дағдыларын дамыту; дене шынықтыру құралдарын пайдалануға ынталандыру.	Жапсырудан ойын-жаттығу "Көкөністер мен жемістер" Мақсат-міндеттер: Балаларды жемістер мен көкөністердің пішіні мен оларға тән ерекшеліктерді жеткізіп көрсете білуге үйрету; шаршы мен тіктөртбұрышты қағаздан әртүрлі пішіндерді қиып алу дағдыларын қалыптастыру; қосарлап бүктеу тәсілі арқылы заттарды қиюға жаттықтыру; жапсыруға деген қызығушылықтарын арттыру; ұқыпты жұмыс жасауға тәрбиелеу.	Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу "Көкөністер" Мақсат-міндеттер: Балалардың көкөністер туралы білімдерін кеңейту, көкөніс бақшада өседі деген идеяны бекіту; көкөністерді сыртқы түрі бойынша ажырата білуге, оларды атауға үйрету; сөйлеу, ойлауды дамыту; адамдардың жұмысына, олардың еңбек өнімдеріне ұқыпты қарауға тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.

Күндізгі серуен	**Бақшадағы көкөністерді бақылау (қияр). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды көкөністер қиярдың сыртқы пішіні және өсу ерекшеліктерін байқауға, суару ережелерін ескеруге баулу; көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екендігіне көз жеткізу. Қиярдың түсі ақ тұқымын көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып, суықта үстін пленкамен жауып, баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суару үлгілерін іс-тәжірибеде көрсету. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, өзегі мен жапырақтарының ерекшелігін байқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу**	**Бақшадағы көкөністерді бақылау (сәбіз бен қызылша). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды сәбіз бен қызылшаның сыртқы ерекшеліктерін байқап, салыстырып, ажыратуға бейімдеу; көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екендігіне көз жеткізу. Сәбіздің ұсақ, қызылшаның кесек тұқымдарын көрсетіп, көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суару үлгілерін іс-тәжірибеде көрсету. Жер астында жез қазық, Жеуге болар ас қазық. (Сәбіз) Сәбіз бен қызылшаның суықтан қорықпайтындарына көңіл аудару, күзге дейін өсетінін айту. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, жапырақтарының**	**Бақшадағы көкөністерді бақылау (пияз). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: пиязды өзге көкөністерден ажыратуға дағдыландыру; көкөністердің өсіп, пісуіне жазғы мезгілдік өзгерістердің әсері жайлы білімдерін бекіту; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Қалың киімді ұнатады, Шешіндірсең жылатады. (Пияз) Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: көкөністер жинаудағы ұжымдық еңбек. Мақсат-міндеттер: жымдық жұмысқа үйрету; ересектің еңбегін қадірлеуге баулу. "Көкөністерді кім жылдам егеді?" қимыл-қозғалыс**	**Бақшадағы көкөністерді бақылау (қызанақ). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер:балаларды көкөністер туралы көп білуге ынталандыру; қызанақтың сыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екендігіне көз жеткізу. Аласа талда алуан алма, Алқызыл болмай аузыңа салма. (Қызанақ) Қызанақтың ұсақ тұқымын көрсетіп, көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып, суықта үстін пленкамен жауып, баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суару үлгілерін іс-тәжірибеде көрсету. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, өзегі мен жапырақтарының ерекшелігін байқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін**	**Жазғы бақтағы жұмысты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: бақшада көктем, жазда жасалатын еңбек туралы білімді пысықтау; көкөністердің өсіп-өну жүйесін бақылауға бейімдеу; еңбекті құрметтеуге, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. "Еңбек". Гүл өсірсең, терлеп, Мұның ата - Еңбек. Кесте тіксең, зерлеп, Мұның аты - еңбек. Қырға шықсаң, өрлеп, Мұның аты - еңбек. Сабағыңа жөндеп Әзірлесең - Еңбек. Қиындықтың бәрін Еңбек қана жеңбек. Н. Жанаев Педагог пен балалар бақшаны баптауға және күтуге қандай еңбек керектігін әңгімелейді, етістік сөздерді қолданады; мысалы, топырақты**

	керектігін ескерту, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. Еңбек әрекеті: ойын алаңын ағаштардан түскен құрғақ бұтақтардан жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды ересек адамның еңбегін байқауға және еңбек нәтижесін көруге баулу. "Қиярлар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: белгі бойынша жылдам әрекет етуге үйрету; қимыл координациясын пысықтау, лақтыруға күш бағыттауға машықтандыру. Құралдары: ішіне жартылай құма салынған 0,5 л пластик шөлмектері. "Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру;	ерекшелігін байқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. Бақшадағы сәбіз бен қызылшаны бақылау. Мақсат-міндеттер: көкөністерді салыстырып, қорытынды жасауға үйрету; көкөністердің өзіне тән ерекшеліктері мен қасиеттері туралы түсініктерін бекіту, олардың өсуі үшін қажет құбылыстарды атауға дағдыландыру. Зерттеу. Сәбіз бен қызылша тұқымын анықтау (түсі, көлемі). Бөлме ішінде өсіру үшін қазып алу. Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: бақшадағы піскен көкөністерді жинау. Мақсат-міндеттер: көкөністерді қазып алуды үйрету; топпен бірге жұмыс жасау ұмтылысын тәрбиелеу. "Көкөністерді ата" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: допты	ойыны. Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің белгісі бойынша орындауға, шығармашылық, зейінділік, ұстамдылық танытуға бейімдеу. "Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарып жүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардың қалаулары бойынша немесе санамақ арқылы тағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны	ескерту, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. Еңбек әрекеті: бақшада құрап қалған жапырақ, бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекті бағалауға, шыдамдылық пен төзімділікке тәрбиелеу. "Тым-тырақай" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнай білуге баулу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады.	қазу, тырнау, өскіндерді отырғызу, тұқымдарды егу, су құйғышпен суару, арам шөпті жұлу, қопсыту, ұзын сабақтарды байлау, көкөністі жинау. Еңбек әрекеті: көкөністердің құрап қалған жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: бақшадағы еңбектің маңызды екендігін түсінуге тарту; қарапайым еңбек дағдыларын дамыту. "Ормандағы аюда" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (өз қалауы немесе санамақ бойынша

	ептілікке, достыққа тәрбиелеу. **Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар жаңбыр шалшықтарын баспау үшін, биіктіктерге (тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұру тиіс.** **"Шеңбер" қимыл қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: нысананы көздеуді, ептілікті дамыту, халық ойындарына қызығушылықтарын тәрбиелеу.** **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, секіртпеден секіру.** **Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.**	**қағып алу біліктілігін жетілдіру, көкөніс атауларын бекіту.** **"Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу.** **Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды.** **"Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі.** **Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде, "бояушының" қандай түсті таңдағанын анықтайды.** **"Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген сан рет қағады да, "бояуды қуалап кетеді. Егер "бояу" қашып, қайтып**	**бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасай жүріп сөздерді айтады:** **- Мысығымыз момықай,** **Жүреді аулада андамай.** **Тышқан көрсе - бас салады!** **Кім тышқанды құтқарады?** **Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қажеті болса, қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан" үшін ұяға жол ашып беріп жатады.** **"Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарды төмен түсіріп, жолды жауып қояды.** **Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп жату - басты міндеті.** **"Тышқан" ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруға**	**"Өрт сөндірушілер оқу жаттығуларында" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларда топтық сезімді дамыту, белгі бойынша қимыл-қозғалыстарды орындау біліктілігін дамыту, жылдам бір және екі қатарға тұруға жаттықтыру.** **Өз бетімен еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту.** **"Кім алыс секіреді?" жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: ұзындыққа секіруді үйрету.** **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** **Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.**	**таңдалады), қалған ойыншылар - балалар.** **"Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады.** **Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді.** **Ормандағы аюдың** **Құлпынайы көп екен.** **Теріп, теріп алайық,** **Себетімізге салайық** **Балалар, жақын келеді,** **Аю жидегін береді.** **Соңғы сөздерді естіген "аю" "оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, олар ұстап алмақшы болады.** **Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды.** **Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір рет ойнатуға болады.**

		келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар: жүгіру техникасын жетілдіру. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту.	**болады. Өз бетімен еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар: "Тастар". Мақсат-міндеттер: тепе-теңдікті, қимыл-қозғалысты дамыту.**		**"Шеңберден шеңберге" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберлерге бақытты ауыстырып екі аяқпен секіруге дағдыландыру; күш-жігерін дамыту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, дымқыл құммен ойындар. Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын дамыту.**
Серуеннен оралу	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).

Түскі асқа дайындық	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.
Түскі ас	Асхана құралдарын ұқыпты қолдану біліктілігіне, өтініш айтуға, алғыс білдіруге тәрбиелеу. Дастарханға кел жайғас, Дайын түскі тамағын. "Ас адамның арқауы"- Нан қосып же әрдайым. Ұқыпты бол, тағамға, Дұрыстап іш асықпа. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Ертегілер оқу, тыңдау. (көркем әдебиет)				
Ұйқыдан тұру	Жалпақ табандылықты алдын-алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. (дене шынықтыру)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Үстел үстіндегі түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	**"Логикалық емес байланыстар" дидактикалық ойыны.** **Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды дамыту.** **Барысы: Баланың алдында әртүрлі заттар бейнелеген карточкалар жатады. Балалармен бірге суретке байланысты сөз табуға байқап көру. Әр ассоциация үшін қажет суретті табу. Бала қиялына ерік беру, шектеу қоймау. Нәтижесінде кішігірім оқиға шығу керек.** **Сюжетті-рөлдік ойын. "Үй құрастыру".** **Мақсат-міндеттер: балалардың құрылыс нысандарын тұрғызуға қатысатын мамандар жайлы білімдерін кеңейту, бекіту; еңбексүйгіштікке, жауапкершілікке тәрбиелеу.** **Барысы: тәрбиеші алдын-ала балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жайлы әңгімелеседі. Балалар сәулетші, инженер-құрылысшы, тас қалаушы, жүк тиеуші, жүргізуші, сияқты мамандардың қызметтік міндеттерін анықтайды. Балалар құрылысқа қатысатын мамандардың рөлін өзара бөлісіп алады; өздеріне қажет киімдер мен құрал-жабдықтарды алып, өз орындарына барады.** **Тәрбиеші балалармен бірлесіп ойынды сәулетші бастайтынын айтады. Кейін балалар жүк тиеуші, жүргізуші, кірпіш қалаушы мен инженеров-құрылысшының жұмыстарын орындайды.** **Тәрбиеші диалог барысында ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуын реттейді, бекіту сұрақтарын қояды.** **Тәрбиеші балармен бірге қорытынды жасайды: салынған үйдің сапасы жақсы болу үшін, құрылыс-мамандарының бірге кеңесуі; жұмысты жоспарға сәйкес орындауы; үй тұрғызуда қауіпсіздік ережелерін қатаң сақтауы.**	**"От, су, аспан, жер" дидактикалық ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балалардың жанды, жансыз табиғат жайлы білімдерін бекіту; алғырлықтарын, қиялдарын, зейіндерін дамыту; ізденімпаздылыққа тәрбиелеу.** **Барысы. Балалар жарты шеңбер (шеңбер) құрып, қатарда отырады (тұрады).** **Бірінші кезеңде ойын шартын түсіндіру мақсатында жүргізуші рөлін педагогтың өзі орындауы мүмкін.** **Жүргізуші допты әр баланың қолына кезек-кезек лақтырады да "от!" немесе "су!", немесе "аспан!",немесе "жер!"- деп айтады. Допты қағып алған бала, әр белгі сөзіне әрқалай жауап береді. Мысалы,"от" - өздігінен айналу," су"- балық атауы, суда тіршілік етеді, су асты жануары, "аспан" - құстың атауы немесе , ұша алатын жәндік,"жер" - жануардың, жәндік аты.** **Сюжетті-рөлдік ойын "Кітапхана"** **Мақсат-міндеттер: кітапхана қызметкерлері жайлы ұғымдарын кеңейту, қоғамдық орындарда өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту; кітапты қолдану ережелерімен таныстыру; кітап оқуға деген қызығушылықтарын ояту, кітапты ұқыпты ұстауға тәрбиелеу.** **Барысы. Ойын барысында балалар әртүрлі ойын әрекеттерін орындайды: кітапханашы оқырман формулярларын рәсімдейді, өтінім қабылдайды, картотекамен жұмыс, кітап береді, оқу залында кітапханашы қажет кітапты таңдауға көмектеседі, оқырмандармен оқылған кітаптары жайлы әңгімелеседі, оқырмандар өзара**	**«Бақшаға не егеді?» дидактикалық ойыны.** **Мақсат-міндеттер: заттарды ортақ белгілері бойынша (өсуі, қолданылуы) топтастыруды үйрету; ой ұшқырлығын, есту зейінділігін дамыту.** **Сюжетті-рөлдік ойын "Медициналық емхана"** **Мақсат-міндеттер: дәрігер, медбике мамандығына қызығушылықтарын ояту; балалардың медицина қызметкерлерінің міндеттері жайлы білімдерін кеңейту; сауалнама жүргізу біліктіліктерін дамыту; жанашырлыққа, басқаларға қамқорлық танытуға, көмек көрсетуге талпынуға тәрбиелеу.** **Барысы: Ойынның барлық қатысушылары өз бетінше рөлдерге бөлініп, әрқайсысының міндеттерін талқылайды: дәрігер (науқасты қарайды, шағымын тыңдайды, емдеуді тағайындайды), медбике (алғашқы көмек көрсетеді, емдеу шараларын жүргізеді), науқастар (аурудың белгілерін бейнелейді). Арнайы киімдерді қолдануды ұмытпау керек. Балалар ойын барысында, өздерінің дәрігерге қараланған сәтін көрсете алады. Тәрбиешіге назарын балалардың науқастардың жағдайына жанашырлық танытып, қамқорлық көрсетуіне аударуы керек.** **(қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)**	**"Жаңбыр қалай пайда болады?" дидактикалық ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балалардың жаңбыр туралы түсініктерін кеңейту; қоршаған ортаның заңдылықтарына деген қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға түрлі табиғат құбылыстары бейнеленген суреттерді қарастыруға уақыт береді. Содан соң жаңбырдың қалай пайда болатынын бейнелейтін суреттерді тез тауып алуларын сұрайды. Жаңбырдың қалай пайда болғаны бар суреттер тізбегіне қарап, балалар, педагогпен бірге, жаңбырдың пайда болуын әңгімелейді.** **Құралдары: суреттер: жел, ақ бұлттар, сұр бұлттар, жаңбыр, тұман, теңіз, қар жамылған таулар, кемпірқосақ, қар жауыны, бүршіктің атқаны, жапырақтардың түсіп жатқаны, қардың еріп жатқаны.** **Театрландырылған қойылым "Аққу-қаздар".** **Мақсат-міндеттер: балалардың өз бетінше театрландырылған ойындарды ұйымдастыруын үйрету, рөлдер мен міндеттерді өзара бөлісу біліктіліктерін жетілдіру, шығармашылық дербестікті дамыту.** **(қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)**	**"Бір сөзбен ата" дидактикалық ойыны.** **Мақсат-міндеттер: біліктілігін жетілдіру ұсынылған үлгілерге жалпылама сөздерді таңдау, жалпылама сөздерді бекіту: көкөністер, жемістер, жидектер, гүлдер.** **Сюжетті-рөлдік ойын "Сұлулық салоны"** **Мақсат-міндеттер: шаштаразшы мамандығына деген құрмет пен қызығушылықтарын дамыту, қоғамдық орындардағы әдептілікті, мәдениеттілікті тәрбиелеу. Ойында өзара рөлдік әрекеттесуді орнатуға және рөлдік қатынастарды қабылдауларына ықпал ету.** **Барысы. Балалар өз қалаулары бойынша, рөлдерді бөліп алады: әйелдер шебері, ерлер шебері, еден жуушы, клиенттер, тырнақ әрлеуші. Келушілер сыртқы киімдерін шешеді, шаштаразшымен әдепті амандасады, шашын қиып беруді өтінеді, шаштаразшымен кеңеседі, төлемақы жасайды, қызметтері үшін алғыс айтады. Шаштаразшы басты жуады, кептіреді, тарайды, шашты қияды, шашты бояйды, шаш күтімі бойынша кеңес береді, тырнақ әрлеуші маникюр жасайды. Еден жуушы сыпырады, қолданылған орамалдарды ауыстырады. Тәрбиеші қажет болған жағдайда жұмысты бағыттайды, диалогты сөйлеуді өрбітуге ықпал етеді.** **(қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)**

	(қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)	**әсерлерімен бөліседі. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)**			
Серуенге дайындық	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.

Серуендеу	**Бұлттарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: тансыз табиғаттың алуандығы жайлы түсініктерін кеңейту.** **"Бұлт".** **Тұңғиық, түпсіз көк аспан** **Жайымен ғана жатыр сұлық.** **Керуендей адасқан** **Келеді жылжып бір топ бұлт.** **Кенет дауыл сап етті,** **Қайтадан мініп қалпына.** **Бұлтты айдап әкетті** **Бұрылттырмай артына!** **Мұқағали Мақатаев** **Еңбек әрекеті: гүл тұқымын жинау.** **Мақсат-міндеттер: бірігіп еңбек ету біліктіліктерін қалыптастыру; ұқыптылыққа тәрбиелеу.** **Қағаз қаптарын қолдану.** **Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамыту.** **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу.** **Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады.** **Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушы ретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді.** **"Адымдар" аз қимылды ойыны.**	**Масаларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: балалардың түрлі жәндіктер туралы ұғымдарын жүйелеу; табиғат сұлулығына сүйсіне білу біліктілігін тәрбиелеу, сөйлеу тілін дамыту.** **"Құмырсқалар, аралар – қиыспас дос, құдалар".** **Міне, қызық тойлы ауыл!** **Ойын-сауық, ойда ауыл.** **Қазан асқан, от жаққан,** **Құмырсқалар құрайлап,** **Масалары сырнайлап,** **Келіп жатыр жан-жақтан…** **Қызыл, жасыл киінген,** **Паңданып мұрын шүйірген** **Инелік пен көбелек.** **Шыбын-шіркей шыңылдап,** **Қобызын тартып қырылдап,** **Келіп қапты бүгелек.** **Ө. Тұрманжанов** **Масалардан басқа қандай жәндіктерді білетіндерін, масаларды жәндіктерге неге жатқызатынын балалардан сұрау.** **Масаның "Қарлығаштың құйрығы неге айыр?" атты ертегі желісінде қандай орыналатыны туралы әңгімелеу.** **Еңбек әрекеті: бақшаны ретке келтіру (құраған жапырақтарды жинау алу).** **Мақсат-міндеттер: ересектерге қолқабыс етуге дағдыландыру.** **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту;ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.**	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: күн-жалғыз жарық көзі екені жайлы ұғым қалыптастыру, жазғы ауа-райы, маусымдық киімдер жайлы түсінік беру. Балаларды талқылауға, ойлауға, қорытынды жасауға жетелеу.** **Көркем сөз. "Күн нұрына мың алғыс!"** **Арайлы таң ататын,** **Қызаратын, бататын.** **Күн нұрына мың алғыс,** **Күлімдеп үн қататын.** **Ж. Искакова** **Еңбек әрекеті.: ойын алаңындағы гүлдердің арасын түскен, шіріген жапырақтардан тазалау.** **Мақсат-міндеттер: еңбекке баулу, ересектерге көмектесу ниеттерін тәрбиелеу.** **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсаты: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу.** **Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар жаңбыр шалшықтарын баспау үшін, биіктіктерге (тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұру тиіс.** **"Жанды лабиринт" қимылды ойын-жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: балаларды кең шеңбер жасауға үйрету; жаттықтыру ұжымдық іс - әрекеттің бірізділігі, тапқырлық пен әрекет ету жылдамдығы.** **"Үш табан" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру.**	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: жансыз табиғат жайлы ұғымдарын кеңейту, жел жайлы білімдерін бекіту, байқампаздықты дамыту, қатты жел кезіндегі қауіпсіздік ережелерін айту.** **"Түтікшемен үрлеп, лентаны желбіретейік" жаттығуы.** **Педагог әрбір баланың алдына түтікше мен лентаны (қағаздан қиылған жолақ та жарайды) береді.** **- Балалар, қазір біз қажетті күшпен үрлеуді жасап, түтікшеден желді үрлеп шығарамыз.** **- Мен "жел қатты соғып тұр" десем, сендер қатты үрлеп, лентаны қатты желбіретесіңдер.** **- Мен "жел баяу соқты" десем, сендер түтікшеге ақырын үрлеп, баяу желді білдіресіңдер.** **Еңбек әрекеті: кіші топ балаларына ойын алаңын жинауға көмектесу.** **Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, жасы кішілерге көмектесуге тәрбиелеу.** **"Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу.** **Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек.** **"Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақсүйекті іздеңдер, кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақсүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақсүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады.**	**Көлеңкені бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер:: "көлеңке" түсінігін бекіту, көлеңкенінің пайда болуы үшін, күн мен бұлттың өзара байланысы. Балалардың назарын аудару: бұлт күнді жапқан кезде, жердегі біздердің барлығымыз көлеңкеде қаламыз.** **Еңбек әрекеті: ойын алаңындағы гүлдеп тұрған өсімдіктерді (барқытгүл) топқа ауыстырып отырғызу.** **Мақсат-міндеттер: гүлдің айналасын байқап қазуды, гүлдерді топырағымен бірге тиянақтап ыдысқа отырғызуды үйретуді жалғастыру.** **"Тығылмаш" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын, жылдамдылықты, ептілікті дамыту.** **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, жүгіру біліктілігін жетілдіру.** **"Адымдар" аз қимылды ойыны.** **Мақсат-міндеттер: сөздік қорларының кеңейюіне ықпал ету, тілдерін дамыту.** **Екі топ бір-біріне қарама-қарсы тұрады. Олардың арасына бөлу сызығын жүргізу керек.Ойын тақырыбы беріледі. Апта тақырыбымен байланысты, тақырыптарды қолдануға болады, сондай-ақ сөздерді, буындарды, белгіленген әріпті немесе дыбысты атауға болады. Қажет сөзді атап, адым жасалады, бөлінген сызыққа бірінші жеткен топ жеңіске жетеді.**

	Мақсат-міндеттер: сөздік қорының кеңейюіне ықпал ету, жеңіске ұмтылуға тәрбиелеу. **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, допты лақтырып, қағып алу.**	**Ақырын-ақырын итеріп,** **Әткеншекті қозғалтамыз.** **Жылдам-жылдам жүгіріп,** **Шеңберді айналдырамыз.** **Д. Ахметова.** **Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады.** **Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін.** **Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек.** **Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды.** **"Кел, секірейік" қимылды ойын-жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: қозғалыс белсенділігін, ұзындыққа секіру біліктілігін дамыту.** **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, "Денеңді тік ұста", мақсаты: тепе-теңдікті дамыту.**	**Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Ойынды алаңның бірнеше жерінде бірнеше топ балалар үшін ұйымдастыруға болады.** **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, жұптасып доп лақтыру.**	**Жабдығы: ақ сүйек.** **"Біз — көңілді балалармыз" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің тапсырмасын мұқият тыңдауды үйрету; зейіндерін дамыту, тапсырмалардың дұрыс орындалуын қадағалау.** **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, доппен қимыл-қозғалысты дамыту.** **Мақсаты: қабырға жанындағы доппен ойын үлгілерін пысықтау.**	**"Жыланша" қимылды ойын-жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: бастаушының және бір-бірінің соңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіре білу қабілетін жетілдіру.**
Үйге қайту **Ата-анаға кеңес**	Кеңес: "Баланы еңбекке баулу".	Ата-аналармен ішек инфекцияларын алдын алу жайлы әңгімелесу.	Медбике кеңесі: "Иммунитетті қалай көтеруге болады?"	Кеңес: "Балалардың зейіндерін дамыту"	"Сіздің баланың қандай ойындар ойнайды?" тақырыбына әңгімелесу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят »бб
Топ: ересек» Қарлығаш топ »
Балалардың жасы: 4 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 29.07 - 02.08.2024ж. «Менің достарым»
Педагогтың аты-жөні С.Налибаева А.Уразбаева

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***

Балаларды далада қабылдау	Тәрбиешінің балалар мен және ата-аналармен сөйлесуі: жеке әңгімелесу, балалардың жақсы көңіл-күйін қалыптастыру үшін ойындар. Жағымды атмосфера орнату.				
Таңғы гимнстика	Дененің барлық дене мүшелері мен жүйелерінің қалыпты жұмыс істеуін дамыту. Кешенді жаттығу . Жаттығуды бастайық, Бұл әдеттен қашпайық. Ашайық тез ұйқыны, Жақсы өтсін бұл күнім! (дене шынықтыру)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Ойыншықтарды орындарына жинау". Мақсат-міндеттер: өз бетінше топтағы тазалықты сақтау біліктіліктерін бекіту (құрылыс материалдары мен ойыншықтарды жинау). Эстетикалық талғамдарын, басқалардың игіліктері үшін еңбектенуге тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	"Тәрбиешінің көмекшісіне көмектесеміз". Мақсат-міндеттер: тамақтан кейін үстел үстіндегі ыдысты жинауға үйрету, балаларды ересектерге қолғабыс етуге үйрету. Еңбексүйгіштікті, ересектерге көмек көрсету ниеттерін дамыту. Ересектердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	"Гүлдер үшін тазалық". Мақсат-міндеттер: сумен жұмыс істеу барысында балаларды гигиеналық дағдыларды сақтауға үйрету: жеңді түру, шүберекті сулау, қатты сығу, қажет жағдайда шаю. Еңбек біліктіліктері мен дағдыларын, сумен ұқыпты жұмыс істеу дағдыларын дамыту. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Қауіпсіздік ережесін, жеке бас гигиенасын сақтауды үйрету. (еңбек іс-әрекеті)	"Тәрбиешінің көмекшісіне төсек-орын жабындыларын ауыстыруға көмектесу". Мақсат-міндеттер: төсек жабындыларын қолданысына қарай бөлуге үйрету, тәрбиешінің көмекшісіне көмектесу ниетін және басқалардың еңбегіне құрметпеу қарауға, берілген тапсырмаға жауапкершілікпен қарауға тәрбиелеу. Еңбекке баулу. (еңбек іс-әрекеті)	"Табиғат бұрышындағы кезекшілік". Мақсат-міндеттер: бөлме өсімдіктеріне өз бетінше күтім жасау біліктіліктерін жетілдіру: суғару, жерді қопсыту. Жауапкершілікке тәрбиелеу. Қауіпсіздік ережелері мен жеке бас гигиенасын сақтауды үйрету. (еңбек іс-әрекеті)

	Әдептілік – әдемілік «Жақындарыңды немен және қалай қуантуға болады?», «Кішкентай көмекшілер», «Менің жақсы істерім», әңгімелесу. «Әдепті бала», балалармен бірге қысқа диалогтарға құрылған көріністерді ойнату арқылы, оның бойында әдептілік қалыптастыру. Көркем шығарма оқып беру. "Үшінші артық" (өсімдіктер) дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің түрлілігі жайлы білімдерін бекіту; зейін, ойлау қабілеттерін дамыту. Иллюстрацияларды қарастыру, жәндіктер мен өсімдіктер туралы қызықты мәліметтер. Драматизациялауға арналған сөздік жаттығу: "Жаз қонаққа келді". Мақсат-міндеттер: балаларды, мәнерлеп оқу, пантомима ережелеріне сүйеніп, жаз туралы өлеңді айтуға ынталандыру; жаз мезгіліне қызығушылықтарын арттыру. Құралдары: өлең мазмұнындағы нысандар бейнеленген суретті-бетперделер. Жаз келіпті жадырап, (Екі қолымен өзін нұсқау) Қандай әсем, қараса. (Қолды екі жаққа жаю) Мұнда әсем түймедақ, ("Түймедақ" - балалар ортаға шығып,қол бұлғайды) Жайқалып тұр, тамаша, Көбелек пен аралар ("Аралар" мен "көбелектер" жәндіктерді келтіреді) Гүлге қонды, жарыса! Шөп арасын қарасаң, Бүлдірген бар қызарған. ("Бүлдіргендер" жүгіріп шығып,беттерін ұстап, бастарын шайқайды) Жасырынып жатқаны,	Достық күні Балада дос, достық туралы түсінік қалыптастыру. Достық қарым-қатынасты сипаттайтын қысқа диалогтік кәріністерді бірге ойнай отырып, баланың санасында «достық» ұғымын нығайту. Достық туралы ән тыңдау, бірге айту. Жапсыру, «Досыма сыйлық». "Сипаттамасы бойынша таны" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: сипаттау мәтінің құрастыруды үйрету, зейіндерін, байланыстыра сөйлеулерін дамыту. "Қызғалдақтай саусақтар" саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Қызғалдақтай саусақтар, Өсіп тұр қатар-қатар. (Саусақтарды жыбырлату) Бір - саусақ, қызғалдақ, Екі - саусақ, қызғалдақ, (Саусақтарды кезегімен жұдырықтан шығарып отыру) Үш, төрт, бес саусақ, Барлығы да қызғалдақ. (Қолдарды тік ұстап, айналдыру) Қолда бір шоқ қызғалдақ, (Алақандарды өзара уқалау) Шапалақ қақ, шапалақ. (Шапалақтау) Д. Ахметова.	Мейірімділік күні Денсаулық, салауатты өмір салты, мейірімділік туралы әңгімелесу. «Ертегі кейіпкерлерінің жақсы істері» ертегі еліне саяхат, пікірталас. "Гүлдер алаңқайы" ойын жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларға табиғаттың сұлулығын сезінуге көмектесу. "Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау жаңбыр Жау жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерін шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру) "Фант" ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың белгілі тақырып бойынша түсініктерін нақтылау, сол тақырып бойынша тақпақты, жаңылтпашты, мақалды, санамақта, жұмбақты еске түсіріп айтуға ынталандыру; есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту; шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар, шеңберде тұрып, келісілген тақырыпқа байланысты сөздерді кезегімен айтып жатады. Егер біреу ойланып, тоқтап қалса немесе алдында айтылған сөзді қайталаса, осы тақырыпқа байланысты көркем сөз үлгісін жатқа айтады.	Түрлі-түсті кемпірқосақ күні «Қала үстіндегі шарлар» ойын-сауығы: үрленген шарлармен эстафеталар өткізу, шарларға сурет салу, «ең көңілді шар» конкурсын жариялау, түрлі-түсті шардан кемпірқосақ құрастыру. "Дойбы" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың логикалық ойлауын, байқағыштықты, зейінділікті дамыту. "Домино" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. "Оң қолым мен сол қолым" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың оң мен сол жақты ажырата білу қабілеттерін бекіту; мәтіннің мәніне сай қимылдауға, оң мен сол жақты дұрыс ажыратуға дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Оң қолым менің, қалайсың? (Оң қолды көрсету) Жанталасып, не жасайсың? (Қолмен бұрандау) Мен қасық ұстап аламын, (Қасықты ұстағанды көрсету) Әдемі сурет саламын. (Сурет	Достық аллеясы Табиғи материалдардан құрастыру, мүсіндеу. "Қара да, қайтала" ойын жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көру арқылы қабылдауын, қиялдарын дамыту, кеңістіктегі, жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту. Құралдары: геометриялық пішіндер жинақнамалары, шаршы пішінді парақтар. "Айырмашылығын тап" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақ ерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағанда бірдей болып көрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары. Көркем сөзді мәнерлеп айту (жаттау) жаттығуы. Мақсат-міндеттер: жылдың төрт мезгілі ретін білуге дағдыландыру; есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. "Төрт досым". Төрт досым жанымнан өткен: Жаз, күз, қыс және көктем. Ұмытпаймын не бүгін, не ертең: "Жаз, күз, қыс және көктем". Д. Ахметова.

	Көзге түспей, тәп-тәтті! Еңкейіп кеп, ерінбей, (Қалған балалар ортаға шығып, сұқ саусақтарын қозғалтады) Теріп салам себетке. Кіп-кішкене, моншақтай, Әсер етер тәбетке. Аударған А. Көкенова.			салғанды көрсету) Сол қолым, сен не қалайсың? (Оң қолды көрсету) Жанталасып, не жасайсың? (Қолмен бұрандау) Мен үзілген нан аламын, (Наңды ұстауды көрсету) Қағаз бетін баса аламын. (Қағазды басып тұрғанды көрсету) Оң мен сол қолдарыммен, (Екі қолды көрсету) Заттарды зерттеймін мен, (Саусақтармен жыбырлату) Мыжғылап, ұстап-сипап, (Жұдырықты ашып-жұму) Сәлем деп досқа бұлғап. (Екі қолмен жалауша тәрізді бұлғау) Қолдарыммен мен үнемі, (Екі қолды көрсету) Жеңімді бірге түремін. (Жеңдерді түргенді көрсету) Нан илеп, шапалақтап, (Нан илеуді көрсету, шапалақтау) Қуанышпенен қостап. (Шапалақтау) Д. Ахметова	
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).

Таңғы асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.
Таңғы ас	Біліктілік дағдыларын дамыту: майлықты ұқыпты қолдану, нанды үгітпеу. Майлықты қолдансаң әрдайым, Сөйлеме үстелде - бұл тыйым. Ұқыптылық танытса, әр бала, Көз тоймайды соған қараса. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу "Жазғы гүлдер" Мақсат-міндеттер: Балаларға жаз құбылыстары,табиғаттағы ерекшеліктері,жазғы гүлдер туралы түсіндіру.	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Емдік гүл" Мақсат-міндеттер: Балаларды заттарды алысқа дәлдеп оң қолымен лақтыруға (3,5-6,5 метрден кем емес) үйрету; балаларда "жыланша" ирелеңдеп жүру; аяқты алшақ қойып, балаларда тізені жоғары көтеріп жүгіру; қозғалыс бағытын өзгертіп жүру дағдыларын әрі қарай дамыту; қимылды ойын арқылы біреуін - алға, екіншісін - артқа қойып, бір орында тұрып секіру іскерліктерін жетілдіру.	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Мақал-мәтелдер" мазмұны бойынша әңгімелеу Мақсат-міндеттер: Балаларды мақал-мәтелдер туралы түсінік беру. Балаларды халық ауыз әдебиетінің түрлерімен, мақал-мәтелдермен таныстыру; оларды бір-бірінен ажырата білуге, мәнін терең түсініп, мағынасын аша білуге үйрету; тіл байлықтарын дамыту, шығармашылық елестету қасиетін дамыту; өз ұлтына деген мақтаныш сезімдерін оятып, кішіпейілділікке, адамгершілікке тәрбиелеу.	Сурет салудан ойын-жаттығу «Гүлденген жаз» Мақсат-міндеттер: Балалардың жазғы гүлдер жайлы түсініктерін нақтылау, табиғатқа деген қызығушылықтарын, сұлулығын көру біліктіліктерін ояту, "түрту" техникасымен таныстыруды жалғастыру; ұсақ қол моторикасын, көзбен мөлшерлеуді дамыту, зейіндерін тұрақтандыру; айналасындағыларға деген достық қарым-қатынасқа, шығармашылық қабілеттерін тәрбиелеу; дәстүрден тыс сурет салу тәсілдеріне қызығушылықтарын арттыру. Музыкадан ойын-жаттығу "Көңілді арбакеш әні" Мақсат-міндеттер: Балалардың педагогпен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.	Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу «Жабайы және бақша гүлдерінің әлемі» Мақсат-міндеттер: Балаларды жабайы және бақша гүлдерімен таныстыру; өсімдіктер тіршілігі туралы білімдерін кеңейту; жабайы және бақша гүлдері өсетін жер туралы түсінік беру; өсімдіктердің өсу шарттары (жарық, су, жылу, топырақ) туралы білімдерін бекіту.

Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.

Күндізгі серуен	**Жазғы гүлдерді бақылау (барқыт гүлі). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: балалардың барқыт гүлі жайындағы түсініктерін тиянақтау; барқыттың өзге гүлдерден айырмашылығын өздігінен көріп, айтуға бейімдеу; гүлдерді аялауға тәрбиелеу.** **Балаларға барқыт гүлдерін қарастыруды ұсыну. Балалар гүлдің түсін (сары, қызыл-сары), ортасы сарғыш, күлтешесі қалың қызыл-сары, пішіні шар тәрізді екендігін байқайды.** **Жапырақтары мен сабағының ерекшеліктерін айтып (қараңғы жасыл түсті, сабағы жуан), ұстап-сипайды.** **Балалар барқыт гүлінің иіс хош екендігін айтады.** **Аллергиясы бар сезгіш балалардың қатысу-қатыспауын ескеру керек.** **Еңбек әрекеті: гүлзарды қалыпқа келтіру.** **Мақсат-міндеттер: бірігіп еңбектенуге үйрету.**	**Жазгы гүлдерді бақылау (бақбақ). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: емдік өсімдік-бақбақпен таныстыруды жалғастыру, табиғатты аялау және қорғау біліктіліктерін мен ниеттерін қалыптастыру.** **Көркем сөз.** **Гүлге айналып құлпырып,** **Түрлі-түсті бояулар.** **Киіп сары көйлегін,** **Бақбақ гүлі оянар.** **Қалықтайды ұлпасы,** **Ақ періште сияқты.** **Нәзік желмен ұшып жүр,** **Таңғажайып гүл басы.** **Д. Бұланбаева** **Бақбақты емді өсімдіктерге жатқызатынын түсіндіру.** **Бақбақтың гүлдеген және солған қалыптарында ерекше әсем көрінетінін байқату. Балаларға бақ-бақты үрлету; мамыққа жабысқан ұрық арқылы таралатынын көрсету.** **Еңбек әрекеті: гүлдердің топырағын қопсыту.** **Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу, достық өзара**	**Жазғы гүлдерді бақылау (петуния). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру)** **Мақсаты: бақта және жазықта өсетін гүлдер туралы білімін жүйелеу және бекіту; петуния гүлінің құрамы неден тұратынын түсіндіріп, гүлдерді суарып, баптау қажеттілігі туралы айтып, қамкорлыққа баулу.** **Сабағы, түбірі, жапырағы, гүлденуі; көбею. Гүлдердің түсі ақ, қызыл, қызғышт, күлгін болады; тәңертең гүл күлтесінің ашылып, кешке жабылатындығын айту. Гүлдердің әсемдігін қызықтай білуге тәрбиелеу және топты безендіруге қанша гүл керек болса, сонша жинау.** **Нәзік гүлдер петуния,** **Түсі күлгін, көк сия.** **Күлшесі күндіз ашылып,** **Кешке таман жабылып,** **Гүлзарды жаулап алады,** **Жаз бойы көз тартады.** **Еңбек әрекеті: кеуіп қалған петунияның тұқымдарын пакеттерге жинау.** **Мақсаты: ұқыптылыққа, еңбекқорлыққа тәрбилеу.**	**Жазғы гүлдерді бақылау (календула). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру)** **Мақсаты: балалардың календула гүлі жайындағы білімдерін тиянақтау; календула гүлінің өзге гүлдерден айырмашылығын айта білу қабілетін жетілдіру; гүлдерді күтуге, аялауға тәрбиелеу.** **Балаларға календула гүлдерін қарастыруды ұсыну.** **Балалар гүлдердің түсін, жапырақтары мен сабағының ерекшеліктерін айтып, байқап ұстап-сипайды.** **Балалар календула гүлдерінің пішіні қарапайым, күлтешесі сары түсті болуына, иісі хош екендігін айтады.** **Гүлдердің кеуіп, солып жатса, ұрық беретінін, ұрықтың сырғаға ұқсайтынын байқап айтады.** **Аллергиясы бар сезгіш балалардың қатысу-қатыспауын ескеру керек.** **Еңбек әрекеті: календула**	**Жел мен бұлттарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру)** **Мақсаты: жаздың ашық аспан сұлулықты көру біліктіліктерін бекіту; шығармашылық қиялдарын дамыту.** **Болжамдар: бұлттар жылдам қозғалса – ауа-райы ашық болады.** **"Аспанда".** **Аспан малға толып кетті -** **Бұлттар түлік болып кетті:** **Бір бұлт шықты ешкі болып,** **Бір бұлт шықты мешке болып.** **Бір бұлт шықты бие болып,** **Бір бұлт шықты түйе болып,** **Бір бұлт шықты шошқа болып,** **Бір бұлт шықты қошқар болып.** **Қ. Мырзалиев** **"Бұлтқа" фонемо-ырғақты жаттығуы.** **Мақсаты: балаларды сөздердің ырғағына сай**

	"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды. Педагог ойынды бастайды: - Аңшылар жүр орманда, "Не бар?" - деп шалғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді.	көмек жасасуға бейімдеу. Жабдықтары: күрекшелер, тырнауықтар, қолғаптар. "Торғайлар мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: ойнауды үйрету, ережелерді сақтау; ептілікті, жылдамдықты, зейінділікті дамыту. Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, құрдастарымен өзара қарым-қатынасқа түсу біліктіліктерін қалыптастыру. "Саны қанша – сонша гүл (саңырауқұлақ, жапырақ, тас, бұтақ) жинаймыз" ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың заттар жиынын санға сай құрастыруға дағдыландыру; зейін, қабылдау, ойлау қабілеттерін жетілдіру. Құралдар: жасанды не гүлдер, не жасанжы жапырақтар; не тастар, ағаштардан түскен ұсақ бұтақтар. Педагог балаларға цифрді көрсетеді немесе ауызша санды атайды, балалар санға сай заттар жиынын	Аллергиясы бар сезгіш балалардың қатысу-қатыспауын ескеру керек. "Ормандағы аюда" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (өз қалауы немесе санамақ бойынша таңдалады), қалған ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "аю" "оянып", "балаларға" қарай	ұрықтарын жинау. Мақсаты: ұқыптылыққа, гүлдерді аялауға тәрбиелеу. Құралдары: қағаз пакеттері. "Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойынды зерек болып ойнауға, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарды үйлестіре білуге дағдыландыру; кеңістікті бағдарлай білуді, күш-жігерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы	қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет! Қазақ ауыз әдебиеті. Еңбек әрекеті: ойын алаңындағы орындықтарды тазалау. Мақсаты: бірігіп жұмыс істеу, айналасын таза ұстауға үйрету. "Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып

	Педагог: **- Қояндар шықты шалғынға,** **Секіреді қуана.** **Бір-біріне сәлем береді,** **Тәтті шөппен қоректенеді.** **"Қояндар, қашыңдар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады.** **Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады.** **Педагог ойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды.** **Еңбек әрекеті: гүлзарды қураған жапырақтардан тазалау.** **Мақсат-міндеттер: бақша гүлдеріне дұрыс күтім жасауға үйрету.** **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** **Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс**	**құрастырады.** **Затар жиынын жекеше немес шағын топтарға бөлініп, құрауға болады.** **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** **Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты дамыту, алаңды бағдарлай білу, заттарды сипаттамасы бойынша табу біліктіліктерін дамыту.**	**жүгіріп, олар ұстап алмақшы болады.** **Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады.** **Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды.** **Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір рет ойнатуға болады.** **"Жүзік" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсаты: балалардың үлкен және кішкентай шеңбер құрып тұру біліктіліктерін бекіту, мәтін мен қимыл-қозғалысты сәйкестендіру.** **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, "Нысанаға тигіз".** **Мақсаты: көзбен мөлшерлеуді дамыту.**	**бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, түртіп үлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды.** **"Кім нысанаға дөп тигізеді?" қимылды ойын-жаттығуы.** **Мақсаты: дербестікті, тапқырлықты, батылдықты дамыту.** **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, орнынан биікке секіру.** **Мақсаты: күш пен жылдамдықты біріктіру.**	**қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады.** **"Тез орында" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсаты: қимылды белгі бойынша бастауды үйрету, қарқын бәсеңдеген сайын, қол қимылдары мен адымдарды жиілету.** **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, еңкейіп жүру. Мақсаты: қимыл-қозғалысты тәрбиешінің тапсырмасы бойынша орындау қабілетін дамыту.**

	координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу. **"Шеңберден шеңберге" қимылды ойын-жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберлерге бақытты ауыстырып екі аяқпен секіруге дағдыландыру; күш-жігерін дамыту.** **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту: "Денені түзу ұста".** **Мақсат-міндеттер: тепе-теңдікті дамыту.**				
Серуеннен оралу	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).

Түскі асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.
Түскі ас	Біліктілік дағдыларын дамыту: майлықты ұқыпты қолдану, нанды үгітпеу. Майлықты қолдансаң әрдайым, Сөйлеме үстелде - бұл тыйым. Ұқыптылық танытса, әр бала, Көз тоймайды соған қараса. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Ертегілер оқу, тыңдау. (көркем әдебиет)				
Ұйқыдан тұру	Ұйқыларынан оянып, төсекте жатып жасайтын жаттығу; балалар жатқан қалыпта, төсектен тұрмай, көрпе астында аз мөлшерде орындайды. Жалпы дамытушылық жаттығу; (төсекте 2-3 минут) балалардың ұйқыдан, ояну күйіне біртіндеп ауысуына бағытталған жаттығу. Жалпақ табандылықты алдын-алу мақсатында уқалау жолдарымен жүру. (дене шынықтыру)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Үстел үстіндегі түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	**"Жұмыс үшін кімге не қажет?" дидактикалық ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балалардың мамандақтар туралы түсініктерін дамыту. Аталған мамандық иесіне қажет, еңбек құралдары мен материалдарын табуды үйрету.** **Сюжетті-рөлдік ойын "Сұлулық салоны"** **Мақсат-міндеттер: шаштаразшы мамандығына деген құрмет пен қызығушылықтарын дамыту, қоғамдық орындардағы әдептілікті, мәдениеттілікті тәрбиелеу. Ойында өзара рөлдік әрекеттесуді орнатуға және рөлдік қатынастарды қабылдауларына ықпал ету.** **Барысы. Балалар өз қалаулары бойынша, рөлдерді бөліп алады: әйелдер шебері, ерлер шебері, еден жуушы, клиенттер, тырнақ әрлеуші. Келушілер сыртқы киімдерін шешеді, шаштаразшымен әдепті амандасады, шашын қиып беруді өтінеді, шаштаразшымен кеңеседі, төлемақы жасайды, қызметтері үшін алғыс айтады. Шаштаразшы басты жуады, кептіреді, тарайды, шашты қияды, шашты бояйды, шаш күтімі бойынша кеңес береді, тырнақ әрлеуші маникюр жасайды. Еден жуушы сыпырады, қолданылған орамалдарды ауыстырады. Тәрбиеші қажет болған жағдайда жұмысты бағыттайды, диалогты сөйлеуді өрбітуге ықпал етеді.** **(қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Минимаркет".** **Мақсат-міндеттер: балалардың азық-түлік дүкені түсініктерін бекіту, сатушы мен сатып алушы рөліндегі әрекеттерді игеру, мейірімді қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу. Сатушы балалардың қалауымен тағайындалады. Сатып алушылар қажетті құралдар (себет,**	**"Кітап детективі" дидактикалық ойыны.** **Мақсат-міндеттер: әріптерді нақты суреттермен сәйкестендіруді үйрету; ой ұшқырлығын дамыту.** **Барысы: әріпті жұмбақтап, балаға тапсырма беру - кітаптан сол әріпке сурет табу. Егер бірнеше бала ойнаса, жарыс элементтерін енгізу: кім қажет суреттер санын көп тапса, сол таңдайды.** **Сюжетті-рөлдік ойын. "Аяқ киім әлеміне саяхат".** **Мақсат-міндеттер: топтастыра білу қабілетін дамыту; заттарды салыстыра білу біліктіліктерін жаттықтыру, ұқсастықтары мен айырмашылықтары бойынша ерекшеліктерін табу; балтыры, өкшесі, басы, табаны, тілі, ұлтарағы, бауы, қорғау, жалаңаяқ сөздері арқылы сөздіктерін байыту; байланыстыра сөйлеуді, танымдық қызығушылықтарын дамыту, өз ойын дәлелдей алуға ықпал ету; киім-кешектеріне ұқыпты қарауға тәрбиелеу.** **Барысы: Балалар тәрбиешімен бірге таныс аяқ киім шеберіне барады. Шебер шығып, балаларға аяқ киім түрлерін көрсетеді, балалар аяқ киімдерді атайды.** **(қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)**	**"Кім қайда?" дидактикалық ойыны.** **Мақсат-міндеттер: заттардың кеңістікте орналасуын ажыратуды үйрету (алдында, артында, арасында, ортасында, оң жақта, сол жақта, астыда, үстіде), талқылау біліктіліктерін бекіту.** **Барысы: ойыншықтарды бөлменің әртүрлі жеріне орналастыру. Балалардан сұрау, қандай ойыншық алдыда тұр, артында, жанында, алыста и т. б. Сұрау, жоғарғы жағында не бар, төменде, оң жақта, сол жақта және т. б. Тәрбиеші ойлану үшін нақтылау сұрақтарын қоюы мүмкін. "Ал егер затты, ойыншықты ауыстырса? Ал сендер қалай ойлайсыңдар?"** **Сюжеттті-рөлдік ойын: "Ұшақпен саяхат".** **Мақсат-міндеттер: балалардың әуе көліктері, ұшақ оның қолданысы, ұшаққа қызмет көрсету әдістері жайлы білімін кеңейту. Жер пейзаждарының сұлулығын көре білуді үйрету, ұшқыш мамандығына құрметпен қарауға, батылдыққа тәрбиелеу, сөздік қорларын кеңейту: "ұшақ", "ұшқыш", "стюардесса", "ұшу".** **Барысы: Балалар ұшқыш, стюардесса, диспетчер, жүк тасушы, әуе жай қызметкері рөлдерін өзара бөліп алады. Ниет білдірушілер билеттерді кассадан сатып алады, бақылаудан өтіп, ұшаққа отырады. Жүк тасушылар жүк тиеумен айналысады. Диспетчер ұшақтың ұшуын хабарлайды. Ұшу кезінде жолаушылар иллюминатордан (суреттегі бейнелерді) түрлі көріністерді – теңізді, тауларды, өзендерді, орманды қарастырады. Қайтып оралғаннан кейін балалар өз әсерлерімен бөліседі.** **(қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)**	**"Достарыңды ата" дидактикалық ойыны.** **Мақсат-міндеттер: ертегілердің басты кейіпкерлері мен мазмұны жайлы білімдерін бекіту; байқампаздықты, зейінді дамыту.** **Барысы. Балалар жүргізушіні таңдайды, ол ертегі кейіпкерлері бейнеленген лотоны алады, балалар карточкаларды топқа біріктіреді дедостары-ертегі кейіпкерлерін атайды: Буратино, Мальвина, Пьеро; Чебурашка, Гена және т.б, ертегінің қысқаша мазмұны.** **Сюжетті-рөлдік ойын "Тазабекте қонақта"** **Мақсат-міндеттер: балалардың гигиеналық дағдыларын қалыптастыру, тазалық құралдарын қолдану тәсілдері жайлы білімдерін кеңейту; гигиеналық шараларды күнделікті орындауды үйрету; тазалыққа, өз денсаулықтарын күтуге тәрбиелеу.** **Барысы. Ойын басында тәрбиеші балаларға топқа Тазабектен сыйлық келгенін хабарлайды. Ары қарай балалар ішіндегі заттармен танысады, әр заттың маңызын анықтайды. Тәрбиеші келген тазалық құралдарын қолданып, қуыршақты олармен пайдалануды үйретуді ұсынады. Балаларға балабақшадағы таңғы жиынды немесе түскі ұйқы алдындағы гигиеналық шараларды көрсетуді ұсынуға болады.** **(қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)**	**«Қандай құс екенін тап?» дидактикалық ойыны.** **Мақсат-міндеттер: түсініктерін нақтылау және кеңейту құстардың жазғы тіршілігі, құстарды өзіне тән ерекшеліктері бойынша сипаттауға үйрету; есте сақтауды дамыту; Құстарға қамқор болуға тәрбиелеу.** **Барысы. Балалар екі топқа бөлінеді. Бір топтың балалары құстарды сипаттайды, ал екіншілері-қандай құс екенін табу керек. Жұмбақтарды қолдануға болады. Кейін өз сұрақтарын басқа топ қояды.** **Ұлттық ойындарды ойнату: «Түйілген орамал», «Арқан тартыс», «Білектесу», «Алтын сақа»**

	қолданылатын қажетті құралдарды, қол арбаны, карточканы, тауарды таңдайды, сатушы тауарды жарнамалайды, бағасын айтады. Тәрбиеші ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін реттейді, бекіту сұрақтарын қояды. (қарым-қатынас дағдылары, танымдық дағдылар, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, шығармашылық дағдылар)				
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.

Серуендеу	Гүлзардағы гүлдерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балалардың гүлзардағы гүлдердің атауын нақтылау, гүлдердің құрылымдық ерекшеліктерімен таныстыру. Балаларға гүлдерді атауға шақыру (календула, барқыт гүлі, раушангүл, түймедақ, шегіргүл, космея). Балалардан гүлдерді қандай ерекше белгілерге қарап ажырататындарын сұрау (күлшенің түсі, пішіні, сабының ұзындығы мен қалыңдығы, жапырақтарының пішіні). Еңбек әрекеті: ойын алаңын қоқыстардан және құрғақ бұтақтардан тазарту. Мақсат-міндеттер: өз еңбектерінің нәтижесін көруді үйрету. "Аралар мен қарлығаштар" қимыл-қозғалыс ойыны Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс белсенділігін, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту. Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, көзбен мөлшерлеу қабілетін, лақтыру күшін дамыту. "Көгершінді қуып жет" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: ептілікті, жылдамдықты жетілдіру (артқа қарамай, белгі бойынша жүгіру). "Кім жоғары?" ойыны. Мақсат-міндеттер: белгі бойынша балалардың жер деңгейінен жоғары тұрған заттардың үстіне шығып алу қабілетін дамыту. "Заттар" деп орындықтарды, сатыларды, діңгектерді көру. Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты дамыту, алаңды бағдарлай білу, заттарды сипаттамасы бойынша табу біліктіліктерін дамыту.	Бұлттарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер:: аспан оның біздің Жер шарымызға тигізетін әсері жайлы түсініктерін кеңейту, аспан әлемінің алуандығы мен сұлулығын қабылдауды дамыту. "Аспанда". Аспан малға толып кетті - Бұлттар түлік болып кетті: Бір бұлт шықты ешкі болып, Бір бұлт шықты мешке болып. Бір бұлт шықты бие болып, Бір бұлт шықты түйе болып, Бір бұлт шықты шошқа болып, Бір бұлт шықты қошқар болып. Қадыр Мырзалиев Еңбек әрекеті: аула сыпырушыға ойын алаңын жинауға көмектесу. Мақсат-міндеттер: еңбекті бағалауға тәрбиелеу. "Ұшты - ұшты" ойыны. Мақсаты: балаларды ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды ажырата білуді жетілдіру. Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, сонымен қатар кез келген атауларды атайды. Егер олар ұшатын болса құс қанатын қағып қимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады. Мысалы: Ұшты - ұшты, ұшақ ұшты – десе, қолдарын қимылдатады. Ұшты - ұшты, кітап ұшты – десе, қолдарын қимылдатпайды. "Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу.	Гүлдерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге күтім жасау біліктіліктерін бекіту, оларды суару, шөптеу, олардың арасындағы айырмашылықтарды көру; әсемділік сезімдерін бекіту. Балаларға арналған гүлді баптау қандай жабдықтарды білетіндерін сұрау (тыршауыш, сыпырғыш, күрекше, су құйғыш). Кез келген жабдықты қолданып, гүлдерді қалай баптау керектігін көрсетуді ұсыну. Еңбек әрекеті: гүлдерді баптау. Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. "Шәйнектен қандай сұйық құйылды?" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды суреттердегі шәйнектерге қарап, әрқайсында шәйнектен кесеге қандай сұйық құйылып жатқанын анықтауға дағдыландыру; түстерді қабылдау, ой-қиял, сөйлеу қабілеттерін дамыту. - Балалар, шайды біз сұйыққа жатқызамыз. Шәйнектен тек шай сұйығы ғана құйылмайды, сол сұйықтарды қалай білетіндеріңді көрейік. Педагог балаларға шәйнектен қандай сұйықтың құйылғаны туралы сұрайды. Құралдары: бірнеше бір-біріне ұқсас суреттер: бірінен су құйылып жатыр, екіншісінен - сүт, үшіншісінен - кофе, төртіншісінен - қара шай, бесіншісінен - лимонад. Жаттығуды шынайы түрде іс-тәжірибеде көрсетуге болады. Сонда құралдар ретінде стақандарға құйылған: шай, кофе, лимонад, сүт, су қолданылады. "Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы	Құмырсқаларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: құмырсқалармен олардың тіршілігімен, олардың басқа тіршілік иелеріне тигізетін пайдасымен таныстыруды жалғастыру; танымдық әрекеттерін белсендету, бақылауға деген тұрақты қызығушылықты дамыту. Еңбек әрекеті: үлескені құмнан тазалау. Мақсат-міндеттер: бастаманы мадақтау, еңбектенуге ниеттену, тазалыққа тәрбиелеу. "Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. "Мәреге жет те, секір" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс белсенділігін дамыту, ұзындыққа секіре білу. Еркін ойындар: шығарылған	Көгалдағы гүлдерді бақылау (шалғындық өсімдіктерді). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің тірі екенін, олар өсіп, өзгеретіні жайлы түсініктерін қалыптастыру; табиғатты аялауға тәрбиелеу. Көгалда шалғындық шөптердің өсетіні турады айту (бақбақ, қалампыр, қызыл беде, ана мен өгей шеше, қоңырау). Еңбек әрекеті: гүлдерді суару. Мақсат-міндеттер: гүлдерге қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Су құйғыштарды қолдану. "Тым-тырақай" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнай білуге баулу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. "Жүзік" аз қимылды ойыны Мақсат-міндеттер: балалардың үлкен және кішкентай шеңбер жасап тұру біліктіліктерін бекіту, мәтін мен қимыл-қозғалысты сәйкестендіру, зейінді дамыту. "Үш табан" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды

		Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар жаңбыр шалшықтарын баспау үшін, биіктіктерге (тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұру тиіс. "Кегльді қағып ал" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты дамыту, алаңды бағдарлай білу, заттарды сипаттамасы бойынша табу біліктіліктерін дамыту.	таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде сұрақтар қояды: - Сәлеметсіз бе! Кім боласыз? "Бояушы": - Мен бояушымын, Үстімде боялған киімім. Алыстан келемін, Бояу үшін теңге беремін. "Бояуды сатушы": - Түсі қандай бояуды қалайсыз? Осы кезде "бояушы" кез келген түсті айтады, сол түс болып өзін ойлаған бала сыртқа шығып, қаша жөнеледі. Ал диалог ары қарай жалғасады. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген сан рет қағады да, "бояуды қуалап кетеді. Егер "бояу" қашып, қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. "Сызықты баспа" қимылды жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіру шарты орындалу тиіс. Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты дамыту, алаңды бағдарлай білу, заттарды сипаттамасы бойынша табу біліктіліктерін дамыту.	материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, ұзын секіртпеден секіруді пысықтау. Мақсат-міндеттер: күш-жігерін дамыту.	жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Ойынды алаңның бірнеше жерінде бірнеше топ балалар үшін ұйымдастыруға болады. Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, заттар арқылы секіруді жалғастыру. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты дамыту, алаңды бағдарлай білу.

Үйге қайту **Ата-анаға кеңес**	Кеңес: "Жол жүру ережесінің маңызы".	Ата-аналарға арналған: "Отбасындағы еңбек тәрбиесі" тақырыбында кеңес.	Әңгімелесу: "Менің балам нені армандайды?"	Сауалнама: "Балаңыздың сұрақтарына қаншалықты төзімділікпен жауап бересіз?"	Кеңес: "Баланың қимыл әрекетінде, қимыл-қозғалыс ойындарының рөлі "

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: ересек « Қарлығаш топ »
Балалардың жасы: 4 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 05.08 - 09.08.2024ж. «Ас атасы – нан»
Педагогтың аты-жөні С.Налибаева А.Уразбаева

Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды далада қабылдау	Тәрбиешінің балалар мен және ата-аналармен сөйлесуі: жеке әңгімелесу, балалардың жақсы көңіл-күйін қалыптастыруға арналған ойындар. Бір-біріне деген достық қарым-қатынас қалыптастыру, қуаныш, жылулық пен махаббат атмосферасын орнату.				
Таңғы гимнстика	Оянындар, тұрыңдар! Мұнда мойын бұрыңдар, Жаттығулар жасайық, Терезені ашайық. Таза ауа пайдалы, Қане, биге басайық. Шынықса жас денеміз, Жылдам өсе береміз. (дене шынықтыру)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Гүлдер" суреттер қарастыру. Мақсат-міндеттер: жазғы гүлдер жайлы білімдерін кеңейту және байыту. (еңбек іс-әрекеті)	"Ойыншықтарды реттеп қоямыз". Мақсат-міндеттер: балаларды жұмыс басталар алдында жұмыс алжапқыштарын киюге үйрету; ойыншықтарды жинақы: жуу, кептіру, сүрту және орындарына қою; еңбексүйгіштікті дамыту, ретсіздікті көре білу; сумен жұмыс істеу кезіндегі ұқыптылық. Басқалардың игілігі үшін еңбектену ниетін тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	"Ұйымдастырылған іс-әрекеттегі кезекшілік". Мақсат-міндеттер: кезекші міндетін өз бетінше, адал орындау: үстелге тәрбиеші дайындаған материалдар мен құралдарды қою; оқу қызметінен кейін оларды жуу және орындарына жинау. еңбексүйгіштікті, ересектерге көмектесу ниетін дамыту. Басқалардың игілігі үшін еңбектену ниетін тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	"Құрылыс материалдарын жинау". Мақсат-міндеттер: құрылыс материалын жуу, кептіру және жинауды үйрету, балаларды әрқашан және уақытылы ойын бұрышындағы тазалықты сақтауға үйрету, тәрбиеші дайындаған құрылыс материалдарын сабын ерітіндісімен жуу, шаю, кептіру; жеке бас гигиенасын сақтау. (еңбек іс-әрекеті)	"Орамалдарды ауыстырамыз". Мақсат-міндеттер: еңбек ету ниетін дамыту, өз көмегін ұсына білуге дағдыландыру. (еңбек іс-әрекеті)

	Алтын дән Дәндер патшалығына саяхат: суреттер мен альбомдар қарау. - көркем шығарма оқып беру, тыңдалған мәтіннің мазмұнын айтқызу; - ыдыстағы дәндерді түрлеріне қарап ажыратып әр ыдысқа бөлу; бөлінген дәндерді санау; - табиғи материалдармен, ермексазбен жұмыс «Дәндер патшалығы» "Ұқсас сөздер" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: синонимдерді табуға көмектесу; берілген заттарды сипаттау үшін нақты, қайталанбайтын сөздерді тандауға үйрету; сөйлеу тілін, ойлау қабілетін дамыту. "Бұл қандай ағаштың жапырағы?" дамытушы жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың ағаштар туралы білімдерін пысықтау; жапырқтарға қарап, ағаштарды ажыратуға дағдыландыру; зияткерлікке тәрбиелеу. Құралдары: терек, шырша, емен, үйеңкі, қайын ның суреттері, жапырақтырының кескіндері. - Балалар, сендер қандай ағаштарды білесіңдер? (Терек, шырша, емен, үйеңкі, қайын). - Осы жапырақтарды тауып, қандай ағаштан түскенін анықтайық.	Нан - дастархан байлығы «Нан - дастархан байлығы» әңгімелесу; - шығарма оқып беру, тыңдалған шығарманың мазмұнын айтқызу; - нан қиқымымен ауладағы құстарды қоректендіру және оларды сыртынан бақылау; - нанның суретін салу, ермексаздан мүсіндеу. "Дойбы" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: ой-өрісін дамыту. "Пазлды құра" ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: салыстыру, жалпылау, заттарды дұрыс атауға, ұсақ бөлшектерден тұтас бейнені, сюжетті құрастыруға машықтандыру; ұсақ қолмоторикасын, ойлау қабілетін дамыту. "Торғайдың әні" артикуляциялық жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді есте сақтап, мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жерден тары тары шоқып ап, Бөтегесі томпайып Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп" десіп отырар. Халық ауыз әдебиеті.	Нан болса ән де болады Нанды қолдан пісіруден анасы мен баласының, әжесі мен немересінің бірлескен әрекетінен алдын-ала дайындалған челлендж материалдарын қарау; - Наубайхана жұмысымен таныстыру; - «аспазшы» сюжетті рөлдік ойынын ойнату; - тақырыпқа сәйкес ата-аналармен бірге ән байқауын ұйымдастыру. Түрлі-түсті борлармен асфальтта сурет салу. Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдау, елестету, ойлау қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту. "Жеңіл - ауыр, баяу - тез" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды айтылған нұсқауды түсініп, ережеге сай қимылдауға машықтандыру; жабайы аңдардың қимылдары туралы пысықтау; ақыл-ой қабілеттерін дамыту. - Балалар, ал сендер аңдардың қалай қозғалатының білесіңдер ме? - Аңдар тез және баяу, жеңіл және ауыр қозғалады. Қане, қимылдарын көрсетейік. Тиін жеңіл секіреді, Қоян жеңіл секіреді, Түлкі жеңіл жүгіреді, Қасқыр жеңіл жүгіреді. Аю болса, ауыр аң, Есікті ауыр ашады ақ. Қозғалады қорбаңдап. Ай-ай, аюға қиын-ақ!	Егіс алқабында «Алқапта не өседі?» әңгімелесу, шығарма оқып беру; - Ауладағы өсімдіктер мен шөптерге күтім жасауда қарапайым тапсырмаларды орындату; - «Ғажайып дәндер» ұжымдық жұмыс: дайын суретті дәндермен безендіру. "Өсімдіктерді ата" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: бөлме өсімдіктері жайлы балалардың білімдерін кеңейту, байланыстыра сөйлеуді дамыту. Құралдары: бөлме өсімдіктері. "Үш торай" ойын-санамағы. Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты ырғаққа сай мәнерлеп айтуға машықтандыру; ертегілер әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Үш торай, үш торай, Қандай жасыл алаңқай! Үш торай, үш торай, Үйі олардың алаңқай Ең үлкені еңбеккөр, Інілеріне қамқор. Аты оның ... - Ниф-Ниф! Ең үлкені еңбеккөр, Інілеріне қамқор. Аты оның... - Ниф-Ниф! Ортаншысы саналы, Тез салуды қалады. Аты оның... - Нуф-Нуф! Ортаншысы саналы, Тез салуды қалады. Аты оның... -Нуф-Нуф! Ең кенжесі ойнайды, Ойынға бір тоймайды Аты оның...	Жемістер мен көкөністер - «Жемістер мен көкөністер» фестивалі; - Жұмбақтар мен тақпақтар сайысы; - Жапсыру «Менің дәмді достарым»; - «Кім күшті?» жемістер мен көкөністерді сумен жуып, жеуден сайыс ұйымдастыру. "Қатені тап" ойын жаттығуы. Мақсат-міндеттер: есту қабылдауын, зейіндерін дамыту. "Не (кім) қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың суретін көріп, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат - шабады, жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт - жорғалайды, жатады. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тыныс алады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады, отырады, секіреді. Шегіртке - отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт - ұшады, қалқиды, қонады, отырады, жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, еңкейеді, шалқаяды.

				- Наф-Наф! Ең кенжесі ойнайды, Ойынға бір тоймайды Аты оның... Наф-Наф! Қанша торай? Санашы ... Бір, екі, үш! Бір, екі, үш! Санадым ба? Қарашы... Бір, екі, үш! Бір, екі, үш!	
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.
Таңғы ас	Тамақтану кезіндегі мәдени дағдыларды қалыптастыру: тамақты-ауызды жауып шайнау, тамақ ішкен кезде сөйлемеу. Асты-шашпай, төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Ақырын алып қолыңа, Шашпай же нанды да. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тамақ ішер кезде біз Сөйлемейміз, күлмейміз. Астан басқа өзгені Елемейміз, білмейміз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Орман-дәрігері" ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегіні оқып беріп, ертегі кейіпкерлерінің жағымды-жағымсыз қасиеттерін көре білуге баулу; ертегіні тыңдауға үйрету; ертегіні рөлдерге бөліп ойнату арқылы балалардың есте сақтау қабілеттерін дамыту; ертегі арқылы балаларды табиғатты қорғауға, өсімдіктер мен құстарға қамқорлық жасауға тәрбиелеу.	Математика негіздерінен ойын-жаттығу "Мысыққа қонаққа барамыз" Мақсат-міндеттер: Кеңістікте шарлау және оңға, солға, ортасына деген сөздердің шақыру қабілетін бекіту; Музыкадан ойын-жаттығу "Ертегілер елі" Мақсат-міндеттер: «Ертегілер елінде» әуен ырғағы туралы ұғым беру. Балалардың музыкаға қызығушылығын, қабілетін арттыру. Музыкалық әуен арқылы балаларды ойыншықты ұқыпты ұстауға тәрбиелеу.	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Доғаның астынан еңбектейміз" Мақсат-міндеттер: Балаларды доғаның астынан оң бүйірмен алға еңбектеп кіруге үйрету; тізені жоғары көтеріп,сапта бір-бірден бытырап жүгіру; қозғалыс бағытын өзгертіп жүру дағдыларын әрі қарай дамыту; допты қақпаға домалату іскерліктерін қимылды ойындар арқылы дамыту.	Мүсіндеуден ойын-жаттығу "Махаон көбелегі" Пластилинография. Мақсат-міндеттер: Мүсіндеудің дәстүрлі емес тәсілдерін оқыту; көбелектің құрылысы туралы білімдерін анықтау; бөлшектерді бір-біріне тығыз жалғауды үйренуді бекіту; ермексаздың қаситеттерін (жұмсақ, икемді, кез-келген форманы алады) түсіндіруді жалғастыру; кескішпен жұмыс істеп үйренуді бекіту.	Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу "Қонжыққа көмектесейік" Мақсат-міндеттер: Жабайы жануарлардың өмірі туралы түсініктерді бекіту, жабайы жануарлардың ерекше белгілерін анықтауға, жануарлар туралы сипаттамалық әңгімелер құруға үйрету; көзбен қабылдауды, сөйлеуді, естуді, есте сақтауды, зейінді, логикалық ойлауды дамыту; жолдастардың жауаптарын тыңдай білуге, жануарларға қамқорлық көрсетуге тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.
Күндізгі серуен	Бұталарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: бұталар жайлы білімдерін кеңейту және тереңдету. Балаларға жұпаргүл, итмұрын, қарақат бұталарын көрсетіп, айырмашылықтарын айтуды ұсыну.	Аққайынды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: қайыңға тән қасиеттері мен ерекшеліктерін бақылауды жалғастыру. Қайың – әдемі ағаш; ақ түсті қабығымен ерекше көзге түседі.	Сауысқанды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: жаз мезгіліндегі құстардың тіршілігі жайлы түсініктерін кеңейту; жаңа сөздермен, түсініктермен білімдерін молайту. "Сауысқан".	Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: ауа-райының өзгерістері жайлы түсініктерін бекітуді жалғастыру; жел оның қасиеттері жайлы түсініктерін қалыптастыру, желдің бағытын	Торғайларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: торғайдың ерекшеліктері мен тіршілігі жайлы білімдерін тереңдету; балалардың танымдық қабілеттерін дамыту. "Торғай-торғай, тоқылдақ"

	Балаларға көктемде бұталар гүлдеп, жазда итмұрын мен қарақат бұталарында жидектердің пісетінін байқату. Қарақат жидегінен тосап пісіріп, ал итбұрын жидегін кептіріп, емдік шайды бұқтыруға болатынын әңгімелеу. Еңбек әрекеті: бұталарды молынан суару. Мақсат-міндеттер: аула сыпырушыға көмектесу, суғару кезінде суды бақылау. "Саны қанша – сонша гүл (саңырауқұлақ, жапырақ, тас, бұтақ) жинаймыз" ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың заттар жиынын санға сай құрастыруға дағдыландыру; зейін, қабылдау, ойлау қабілеттерін жетілдіру. Құралдар: жасанды не гүлдер, не жасанды жапырақтар; не тастар, ағаштардан түскен ұсақ бұтақтар. Педагог балаларға цифрді көрсетеді немесе ауызша санды атайды, балалар санға сай заттар жиынын құрастырады. Заттар жиынын жекеше немесе шағын топтарға бөлініп, құрауға болады. "Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); қимылдарды үлестіруге,ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды.	Аққайың көктемде ерте бүршік жарады. Ал жапырағы кештеу шығады. Қайың ағашының бұтағы мен діңі берік, әрі шымыр. Жапырағы жұмыртқа пішіндес, жиектері ара тісті. Қайың көктемде гүлдейді және гүлдері сырға секілді салбырап жатады. Қайынның шырыны өте пайдалы, оны діңінен ағызып жинайды. Еңбек әрекеті: құмсалғыштың сыртындағы құмды қырып жинау. Мақсат-міндеттер: бірігіп жұмыс істеуге үйрету, нәтижесіне қуану. "Қайыңға қарай жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша жылдам әрекет етуге машықтандыру; тапсырманы зеректікпен және шапшаңдықпен орындауға дағдыландыру. "Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды. Педагог ойынды бастайды: - Аңшылар жүр орманда, "Не бар?" - деп шалғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: - Қояндар шықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-біріне сәлем береді, Тәтті шөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып,	Ала қанат сауысқан, Жауыр атқа жабысқан. Ойда жауыр көрінсе, Ойбайлатқан сауысқан. Қырда жауыр көрінсе, Қиқаңдатқан сауысқан. (Ел аузынан). Сауысқанның шықылықтағанын тыңдату. Сауысқан жылтыр заттар мен әшекейлерді ұясына жинайтынын әңгімелеу. Еңбек әрекеті: ойын алаңындағы ұжымдық еңбек. Мақсат-міндеттер: бірігіп еңбектенуге, орындалған жұмыс пен нәтижесінен қуаныш сезінуге бейімдеу. Жаңылтпаш жаттау жаттығуы. Мақсаты: көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру; артикуляцияны, есте сақтау қабілетін дамыту. Дөп-дөңгелек Доп дөңгелеп келеді. Тепкен бөгеп қарап Аяқ оған керегі. О. Асқар. "Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" болып ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бр-біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек.	анықтауға үйрету. Педагог балаларға жапырақ, жалауларға, бұтақтарға қарап желді бар не жоқ екендігін байқауға шақырады. Балалар желді қатты соғып не баяу есіп тұрғанын айтады. "Жел қайда соғып тұр?" логикалық жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың кеңістікті (жазықтықты) бағдарлай білу қабілеттерін жетілдіру; оң мен сол жақты ажыратуға машықтандыру; объектіге немесе суреттегі объектіге қарап, жел қайда соққанын үстеу сөздерді қосып айтуға баулу; ақыл-ойыны дамыту. Құралдары: сюжетті суреттер (суреттерді жалаулар оң және сол жаққа желпілдер тұр). - Суреттерге қарап, далада желдің бар ма екенін анықтап көрейік. Жел бар болса, қай жаққа соғып тұрғанын байқап көрейік. Балалардың мысалы жауаптары: - Бірінші суретте жел сол жаққа соғып тұр. Екінші суретте жел оң жаққа соғып тұр. Еңбек әрекеті: құммен құрылыс жасау. Мақсат-міндеттер: өз беттерінше рөлдерге бөліне білу, бірігіп әрекет ету. "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек?	артикуляциялық жаттығу. Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді есте сақтап, мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жерден тары тары шоқып ап, Бөтегесі томпайып Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп" десіп отырар. Халық ауыз әдебиеті. Еңбек әрекеті: сәбилер ойын алаңындағы құмды жинау. Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын, достық қарым-қатынасты қалыптастыру. "Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушы ретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. "Нысанаға тигіз" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсаты: ұшып келе жатқан заттың бағытын байқауға, қимылды дұрыс орындауға үйрету. Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы

	Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. "Секіріп өт" қимыл-қозғалыс ойыны Мақсат-міндеттер: ұзындыққа секіру дағдыларын қалыптастыру. Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, "Қапты жеткіз". Мақсат-міндеттер: тепе-теңдікті сақтауға жаттықтыру.	"қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады. Педагог ойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. "Қайда барсаң – соны табасың" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын аланының түрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам. Күрделенуі: балалардың өздері топтастарына нұсқау беріп, жүргізуші бола алады. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.	Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. "Доп ұстаған пингвиндер" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: екі аяқпен секіруді қиындатып, екі аяқпен, көзді жұмып, алға секіру, затты екі аяқтың ортасына қысып қозғалу. Қауіпсіз жолды ескеру. Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, "Нысана". Мақсат-міндеттер: дәл тигізуді дамыту.	Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. "Қасқыр" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: зейіндерін және тәрбиешінің белгісі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту. Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, допты нысанаға лақтыру біліктіліктерін бекіту. Мақсат-міндеттер: дәлдікке, ептілікке тәрбиелеу.	ойындар. Мақсат-міндеттер:қимыл-қозғалысты дамыту, заттар арасынан "жыланша" жиырылып, оларды құлатпай жүруді үйрету.
Серуеннен оралу	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.

Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.
Түскі ас	Тамақтану кезіндегі мәдени дағдыларды қалыптастыру: тамақты-ауызды жауып шайнау, тамақ ішкен кезде сөйлемеу. Асты-шашпай, төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Ақырын алып қолыңа, Шашпай же нанды да. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тамақ ішер кезде біз Сөйлемейміз, күлмейміз. Астан басқа өзгені Елемейміз, білмейміз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				

Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Ертегілер оқу, тыңдау. (көркем әдебиет)				
Ұйқыдан тұру	"Ұйқыдан тұрғаннан кейін, төсекте жатып бірден жаттығу жасау; төсектерінен тұрып, көрпелерін кері лақтырмай жатып жатқан күйінде балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; 2-3 минут төсекте жатқан гимнастика балалардың ұйқыдан ояну күйіне біртіндеп ауысуына бағытталған. Оянған балалармен өткізген дұрыс, қалғандары оянған кезде қосылады. Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру." (дене шынықтыру)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Үстел үстіндегі түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Ненің жапырағы қайда?" дидактикалық ойын. Мақсат-міндеттер: заттарды ортақ қасиеттері бойынша топтастыру біліктілігін, зейіндерін, есте сақтауларын дамыту; табиғатты тануға көмектесу Ойын барысында балалар қолданады ойын материалдар мен көрнекі құралдар пайдаланылады: ағаштар (емен, үйеңкі) бейнеленген карточкалар, сол ағаштардың қиылған жапырақтары, тәрбиеші жапырақтарды араластырады да, балаларға мейірімсіз жел ағаш жапырақтарын жұлып, барлығын араластырып тастағаны жайлы айтады. Енді олар тонып, өз ағаштарына оралғысы келіп жерде жатыр. Жапырақтарға өз аналарын табуға көмектесу керек.Балаға жапырақтарды сәйкес ағаштың жанына қоюды ұсыну. Сюжетті-рөлдік ойын."Пошта". Мақсат-міндеттер: балаларға поштаның алатын орны жайлы түсіндіру, онда қызмет атқаратын мамандар туралы жалпы ақпаратты бекіту; ойын барысында өтпелі заттарды (хат, тапсырыс хаты, бандероль, сәлемдеме) қолдануды үйрету; топпен бірігіп ойын желісіне қосылуға, өз орнын табуға жетелеу; ой-өрістерін, қиялдарын, қатынастық қабілеттерін, затпен сондай-ақ затсыз әрекет ету біліктіліктерін дамыту; еңбекті құрметтеуге, әдептілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. "Пошта" жазуы, арнайы, белгіленген	"Қандай құс екенін тап?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: түсініктерін нақтылау және кеңейту құстардың жазғы тіршілігі, құстарды өзіне тән ерекшеліктері бойынша сипаттауға үйрету; есте сақтауды дамыту; Құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. Барысы: Балалар екі топқа бөлінеді. Бір топтың балалары құстарды сипаттайды, ал екіншілері-қандай құс екенін табу керек. Жұмбақтарды қолдануға болады. Кейін өз сұрақтарын басқа топ қояды. Сюжетті-рөлдік ойын "Орманда". Мақсат-міндеттер: Әртүрлі өсімдіктер, дәндер, саңырауқұлақ атауларын бекіту. Табиғатқа деген сүйіспеншілікпен қызығушылықтарын тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойын алдында тәрбиеші ата-аналармен бірге, жақын маңайдағы саябаққа экскурсия ұйымдастырады. Өсімдіктер мен ағаштардың атауларымен таныстырады. Назарларын ондағы тіршілік етушілерге: жәндіктер, құстар және т. б. (орман тұрғындары) аударады. Балалар құстардың дауыстарын естиді. Тәрбиеші алдын-ала рөлдерге бөледі: бірнеше адамды орман иелерінің рөліне алады, қалғандары орман қонақтары. Орман иелері тәрбиешінің басшылығымен қонақтарға арналған ойындар үшін материал таңдайды. Тәрбиеші айтады: «Балалар, бүгін сендерге орман кілтін табу керек болады. Кілтті тапқан адам ешқашан орман ішінде адасып кетпейді, ол құстардың тілін түсініп, жердегі жан-жануарлардың ізін танитын болады.	"Су, аспан, жер" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың тірі табиғат нысандары жайлы білімдерін бекіту; қиялдарын, зейіндерін дамыту; алғырлыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу. Ойын барысында доп қолданылады. Балалар жарты шеңбер немесе шеңбер құрып отырады. Бірінші кезеңде ойын шартын көрсету үшін, бастаушы рөлін тәрбиешінің өзі орындайды. Бастаушы допты кезекпен әр баланың қолына лақтырады да "су!", немесе " аспан!", немесе "жер!"- деп айтады. Допты алған бала, әр белгі сөзге тиісті сөз тауып атайды. Мысалы, "су"-балық атаулары, суда өмір сүретін тіршілік иелері, "аспан" - құстардың немесе ұшатын жәндіктердің атаулары," жер" - жан-жануарлардың, жәндіктердің атаулары. Сюжетті-рөлдік ойын "Пиццерия". Мақсат-міндеттер: өз бетінше рөлдерді бөлу және рөлге сәйкес әрекет етуге үйрету. Балалардың достық қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру. Балаларды ойын барысында қоршаған өмір жайлы білімдерін кеңінен қолдануға жетелеу. Керекті-құралдар: алжапқыштар, ыдыс-аяқ жиынтығы; ас мәзірі; орамалдар; майлықтар; азық-түлік жиынтықтары; пиццерия. Ойын барысында балалар өз дербестіктерін көрсетеді, үстелді таңдау; ас мәзірімен танысу; тапсырысты қабылдау; тапсырысты дайындау; ас ішу; тапсырысты төлеу; үстел үстін жинау, ыдыстарды жуу. Тәрбиеші диалог кезінде, әдеп ережелерінің сақталуын реттеуі мүмкін.	Дамытушылық ойын. "Не істейтінімізді айтпаймыз, не істейтінімізді көрсетеміз". Мақсат-міндеттер: балалардың ой-өрістерін, қиялдарын, логикалық ойлауларын, тапқырлық қабілеттерін дамыту. Барысы. Жүргізуші. 1 Нұсқа. Педагог жұмбақты ым-ишарамен көрсетеді, балалар затты, жан-жануарды, құбылысты көрсетеді. 2 Нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды кезектесіп көрсетеді. 3 Нұсқа. Шеңберде отырған (тұрған) әр бала, қимылды кезек-кезек көрсетеді. Балалар ойланып, жұмбақты шешуді тырысады. Сюжетті-рөлдік ойын "Ғарышкерлер". Мақсат-міндеттер: мектепке дейінгілердің әскери-патриоттық дайындығына ықпал ету, дене шынықтыру дайындығын жетілдіру. Ойын сюжетін өз бетінше дамытуға үйрету. Ойын барысы. Ойынға қызығушылықтарын дамыту үшін, тәрбиеші балаларға "Ғарышкерлер" ашық хат жиынтығын қарастыруды ұсынады. Олармен ғарыш мамандары, ғарышкер қандай қасиеттерге ие болу керектігі жайлы әңгімелеседі. Тәрбиеші балалармен ғарышкер-адамдардың мінезін талқылайды. Одан кейін тәрбиеші балалармен бірге, «Ғарышқа ұшу» ойын сюжетінің шамалы жоспарын белгілейді, ол келесі тармақтарды	"Логикалық емес байланыстар" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды дамыту. Барысы. Баланың алдында әртүрлі заттар бейнелеген карточкалар жатады. Балалармен бірге суретке байланысты сөз табуға байқап көру. Әр ассоциация үшін қажет суретті табу. Бала қиялына ерік беру, шектеу қоймау. Нәтижесінде кішігірім оқиға шығу керек. Сюжетті-рөлдік ойын "Аналар мен қыздар", Мақсат-міндеттер: балалардың отбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттер жайлы түсініктерін бекіту. Ойынға қызығушылықтарын дамыту. Балаларды рөлдерге бөлініп, бөлінген рөлге сәйкес әрекет етуді, сюжетті дамытуды үйретуді жалғастыру. Ойын барысында өзара әрекеттесуге және ойыншылар арасындағы қарым-қатынасты орнатуға ықпал ету. Отбасы мүшелеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.

	орын; қаптамаға арналған қағаз материал, байлауға арналған жіп, қайшы; хат, тапсырыс хаты, бандероль, сәлемдеме сияқты заттардың жасанды макеттері; қаламдар, маркерлер, маркасы бар жетондар, қарындаш желім, телефон, рөл. Барысы. Педагог балалармен бірге поштаға экскурсия ұйымдастыруы мүмкін, болмаса фотосуреттер, поштаның қызметі жайында бейнеролик көру, таныс сюжет бойынша әңгімелесу. Дайындық кезеңінде педагог байланыс операторы, пошташы, байланыс бойынша кезекші, экспедитор сияқты поштада еңбектенетін мамандардың жұмысын түсіндіреді. Балалардың таңдауы бойынша рөлдер бөлінеді. қалған балалар поштаға келеді, қалаулары бойынша өтпелі заттың біреуін алады, оны рәсімдейді, қызметкерлерге береді. Педагог ойын барысында балалар ойнаған рөлдер бойынша қосымша сұрақтар қояды, ойын желісінің дамуын қамтамасыз етеді. Балалар, сұрақтарға жауап беріп, өз рөлдерінің жаңа қырларын таниды. Соңында педагог балалармен бірге қортынды шығарады: адамдар арасындағы қарым-қатынас үзіліссіз және жылдам болу үшін, пошта қызметкерлері тынбай еңбек етеді; почта - қоғамдық орындардың бірі, әдептілік ережелерін ұстанып, сақтайтын орын.	Бірақ кілтті табу оңай емес. Ол үшін сендерді орманда күтіп тұрған, барлық тапсырмаларды орындау керек. Балалардың қайсысы барлық тапсырмаларды бірінші орындап және сұрақтарға дұрыс жауап берсе, кілтке ие болып, орман шеруін бірінші бастауға құқылы. Тәрбиеші карнавалға дайындалуға белгі береді. Орман карнавал ортақ шеруден басталады,кейін балалар алдын-ала дайындалған орман тұрғындарының биін көрсетеді орман, құстар жайлы ән айтып, өлең оқиды, жұмбақ жасырады. Карнавал орман көгалында орман сыйымен — жидектермен, тәтті салмасы бар бәліштермен, шай ішумен аяқталады.		қамтуы мүмкін: ғарышкерлерді жаттықтыру, ұшуға дайындығына емтихан тапсыру, дәрігердің қарауы, зымыранға отыру, кемені қосу, ғарыштағы жұмыс, кеме бортынан хабарлау, жерден ұшуды басқару, жерге қону, жерде кездесу, медициналық тексеріс, ұшудан кейін ғарышкерлердің тынығуы. Одан кейін тәрбиеші балаларға құрылыс материалынан зымыран құрастыруды ұсынуы мүмкін. Зымыранды құрастыру барысында оның бөліктерін атау (тұмсығы, люктер, иллюминаторлар, басқару тетігі). Дербес ойында тәрбиеші балаларды адамдардың жауапты тапсырманы орындауға бағытталған қарым-қатынасын (еңбек және жеке) модельдеуге шақырады. Мысалы, тәрбиеші балаларға хабарлайды, кейбір адамдар кеме жасаса, ал басқалары оларды сынап, ұшуға дайындайды, үшіншілері - ұшу мен қонуды қамтамасыз етеді. Әр ойыннан кейін тәрбиеші балаларды ойын жағдаяттарын талдауға тартады.	

Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.
Серуендеу	Бұлттарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: танысыз табиғаттың алуандығы жайлы түсініктерін кеңейту. "Бұлт". Тұңғиық, түпсіз көк аспан Жайымен ғана жатыр сұлқ. Керуендей адасқан Келеді жылжып бір топ бұлт. Кенет дауыл сап етті, Қайтадан мініп қалпына. Бұлтты айдап әкетті Бұрылттырмай артына! Мұқағали Мақатаев Еңбек әрекеті: шығарылатын материалдарын дайындау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу, табиғатты аялауға баулу. "Жаңбыр қалай пайда болады?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың жаңбыр туралы түсініктерін кеңейту; қоршаған ортаның заңдылықтарына деген қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға түрлі табиғат құбылыстары бейнеленген суреттерді қарастыруға уақыт береді. Содан соң жаңбырдың қалай пайда болатынын бейнелейтін суреттерді тез тауып алуларын сұрайды. Жаңбырдың қалай пайда болғаны бар суреттер тізбегіне қарап, балалар, педагогпен бірге, жаңбырдың пайда болуын әңгімелейді. Құралдары: суреттер: жел, ақ бұлттар,	Масаларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балалардың түрлі жәндіктер туралы ұғымдарын жүйелеу; табиғат сұлулығына сүйсіне білу біліктілігін тәрбиелеу, сөйлеу тілін дамыту. Бақылаудан кейін "Маса мен ау" ертегісін әңгімелеу. Масаның кішкентай болғанмен, мазаны алатыны туралы ескерту. "Допты бер – жәндікті ата" ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: ойлау жылдамдығын, тез әрекет етуді дамыту. Еңбек әрекеті: дымқыл ауамен құрастыру. Мақсат-міндеттер: бір-біріне деген жағымды қарым-қатынасқа тәрбиелеу. "Ормандағы аюда" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (өз қалауы немесе санамақ бойынша таңдалады), қалған ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді.	Торғайларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: Торғайдың ерекшеліктері мен тіршілігі жайлы білімдерін тереңдету; балалардың танымдық қабілеттерін дамыту. "Ұшады құстар біздің бақта" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды құстардың қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстар әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға алдын-ала құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды көрсету мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (Аяқ ұштарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (Құстың ұшқанына еліктеу, қолдармен бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (Бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (Екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа, (Төмен отыру) Біресе көкке самғайды, ұқсайды ұшаққа. (Аяқ ұштарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Д. Ахметова. Еңбек әрекеті: күннен қорғайтын қалпақ жасау. Мақсат-міндеттер: шығармашылықпен бірігіп жұмыс істей білуге тәрбиелеу.	Ойын алаңындағы ағаштарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: таныстыру құрылымдық ерекшеліктерімен, өзіне тән ерекшеліктерімен таныстыру, танымдық белсенділіктерін дамыту. Еңбек әрекеті: ойын алаңын жинаудағы ұжымдық еңбек. Мақсаты: берілген нысанға зейінді шоғырландыру білуді бекіту. "Қатарға тұрып билейік" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу барысында ырғаққа сай қозғалып, сөздерді бірге айта жүріп, айтылған дене мүшелерін қозғауға машықтандыру; қабылдау, зерек болу қабілеттерін, вестибуляр аппаратын дамыту. Жаттығуды көңілді әуен жазбасын қосып өткізуге болады. Қатарға тұрып билейік, Мүшелерді көрсетейік: Басты оң-солға бұрып, Қос иықты көтерейік. Қатарға тұрып билейік, Мүшелерді көрсетейік: Жоғары қол көтеріп, Бұлғап, төмен түсірейік. Қатарға тұрып билейік, Мүшелерді көрсетейік: Аяқты кезек көтеріп, Маршпен шапалақтап жүрейік. Д. Ахметова.	Инелікті бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: иненіктің сыртқы кейіпі жайлы білімдерін кеңейту; барлық тіршілік иелеріне қамқорлық танытуға тәрбиелеу. "Құмырсқалар, аралар – қиыспас дос, құдалар". Міне, қызық тойлы ауыл! Ойын-сауық, ойда ауыл. Қазан асқан, от жаққан, Құмырсқалар құрайлап, Масалары сырнайлап, Келіп жатыр жан-жақтан… Қызыл, қасыл киінген, Паңданып мұрын шүйірген Инелік пен көбелек. Шыбын-шіркей шыңылдап, Қобызын тартып қырылдап, Келіп қапты бүгелек. Ө. Тұрманжанов "Инелік әні" қимыл-қозғалыс әні. Мақсат-міндеттер: ырғақты, мәнерлі сөйлеуді дамыту; қимыл-қозғалыс координациясын жетілдіру. Еңбек әрекеті: құрғақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: жұмысты тиянақты орындауға үйрету, қауіпсіздік ережелерін сақтауға баулу. "Бұғы аулаушылар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды әртүрлі бағытта жалтарып жүгіруде

	сұр бұлттар, жаңбыр, тұман, теңіз, қар жамылған таулар, кемпірқосақ, қар жауыны, бүршіктің атқаны, жапырақтардың түсіп жатқаны, қардың еріп жатқаны. "Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушіні мұқият тыңдай білуге, күштілікке, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші былай жариялайды: - Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасып, тез тұруы керек. Қайсысы қарсыны арқалап кетсе, сол шарт қояды. Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты дамыту, аяқтың ұшымен, өкшемен жүруді жетілдіру.	Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "аю" "оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, олар ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір рет ойнатуға болады. "Кім алыс лақтырады?" ойын-жарысы (қапшаларды лақтыру). Мақсат-міндеттер: лақтыру ұзақтығын дамыту; дәлдікке бейімдеу. Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту ойындары (алысқа лақтыру). Мақсат-міндеттер: затты бір қолмен алысқа лақтыру техникасын жақсарту (барлық түрлерінде).	"Аққу-қаздар" ойыны. Мақсат-міндеттер: белгі белгі сөздерді мұқият тыңдап, ойынға белсенді қатысуға, ойын шартын бұзбауға, қимылдарды үлестіріп, жылдам жүгіруге бейімдеу; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортаңғы екі шетінде (санамақпен таңдалған) екі бала "қасқыр" рөлін атқарып тұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Біз ұшамыз жылы жаққа, Қайтқымыз келеді ошаққа! Осы сөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар" "аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алу - баланы қолмен тигізу болып саналады. Педагог алдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады. ойын аяқталған сайын, "қасқырлар" ұстап алған "қаздар" саналады. Ойыншылардың қабілеттерін бағаланады. "Шеңбер" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: лақтыру нақтылығын,ептілікті дамыту, ұлттық ойындарға қызығушылықтарын тәрбиелеу. Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, "Көпірден өту". Мақсат-міндеттер: тепе-теңдікті жаттықтыру.	"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру;ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" болып ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бір-біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. "Жыланша" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: бастаушының және бір-бірінің соңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіре білу қабілетін жетілдіру. Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, еңкейіп жүру. Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің тапсырған қимылдарын орындау қабілетін дамыту.	жаттығу,ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "бұғыларды" сомдайды, "бұғы аулаушылар" болып бір-екі бала санамақпен тағайындалады. Белгі бойынша "бұғылар" алаңның бір жағынан екінші жаққа жүгіреді, ортаңғы екі шетте тұрған "бұғы аулаушылар" қолмен түртіп, ұстап жатады. Ойынның соңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" санайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. "Жылдам алып, жылдам қой" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс дағдыларын бекіту,ептілікті, батылдықты дамыту. Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, орыннан биікке секіру. Мақсат-міндеттер: күшпен жылдамдықты біріктіру.
Үйге қайту **Ата-анаға кеңес**	Әңгімелесу: "Балалар өз бетінше не істей алады?"	Кеңес: "Сіздің балаңыз серуенде".	Кеңес: "Ойын ойнаймыз, есте сақтауды дамытамыз".	Жолда жүру ереже бойынша әңгімелесу: "Балақай нені білу керек?"	Әңгімелесу: "Табиғат біздің анамыз!"

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: ересек « Қарлығаш топ »
Балалардың жасы: 4 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 12.08 - 16.08.2024ж. «Мен және қоршаған орта»
Педагогтың аты-жөні С.Налибаева А.Уразбаева

Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды далада қабылдау	Тәрбиешінің балалар мен және ата-аналармен сөйлесуі: жеке әңгімелесу, балалардың жақсы көңіл-күйін қалыптастыруға арналған ойындар. Бір-біріне деген достық қарым-қатынас қалыптастыру, қуаныш, жылулық пен махабат атмосферасын орнату.				
Таңғы гимнстика	Балалардың деңсаулығының нығаюына ықпал ету, күнделікті дене шынықтыру жаттығуларын жасау әдебін тәрбиелеу. Кешенді жаттығу. Сағаттың тіліндей Иіліп оңға бір, Сағаттың тіліндей Иіліп солға бір, Оң аяқ, сол аяқ Жаттығу оңай-ақ. (дене шынықтыру)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Табиғат бұрышындағы өсімдіктерге күтім жасау. Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктердің жапырақтарын тиянақты, ұқыпты сүрте білуді пысықтау. (еңбек іс-әрекеті)	Аквариумдағы балықтарды тамақтандыру. Мақсат-міндеттер: зейінді, балықтарға күтім жасау ниеттерін дамыту, тіршілік иелеріне деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	"Қуыршақтың киімін жуу". Мақсат-міндеттер: балаларға тәрбиешіге қуыршақтың киімдерін, төсек орын жабындыларын жууға көмектесуге үйрету, еңбек біліктіліктері мен дағдыларын дамыту, басқалардың игілігі үшін еңбектену ниетін тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	"Біз көмекшіміз". Мақсат-міндеттер: балаларды тамақтан кейін ыдыстарды үстел үстінен жинауды, шамасына қарай ересектерге көмектесуді, жұмыс барысында мәдени-гигиеналық талаптарды сақтай білуді жетілдіру. (еңбек іс-әрекеті)	Балалармен бірге аквариумды тазалау. Мақсат-міндеттер: қармақпен ұқыпты жұмыс істеуге үйрету, зейінді дамыту; қарапайым еңбек дағдыларын жетілдіру. (еңбек іс-әрекеті)

	- Гүлдер, оларға қамқорлық жасау туралы әңгімелесу, шығарма оқып беру; - түрлі-түсті қағаздан гүлдер жасау (қолдың ұсақ моторикасын дамыту үшін квиллинг әдісін қолдану); - ұжымдық шығармашылық жұмыс: дайын және жасалған гүлдерді жолаққа орналастырып жапсыру, ауладағы өз тобының ойын алаңын безендіру; - «Гүлге оранған ханзада мен ханшайым» байқауын өткізу (ән айту, би билеу) "Менің аулам" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: суретті пайдаланып сөйлем құрауға дағдыландыру; байланыстырып сөйлеуге бейімдеу. "Қажет киімді тап" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларда қысқы және жазғы киімдерді ажырату біліктілігіне тәрбиелеу, есте сақтау мен логикалық ойлау қабілеттерін дамыту, зейінділікке тәрбиелеу. "Кім спортшы?" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды денсаулықты сақтау қағидаларына баулу; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру. Кім спортшы? Тек алға! (Орында адымдау) Жаттығуда адымда. Басымызды шайқаймыз, (Қол белде, басты екі жаққа бұру) Бір-екі, бір-екі. Денемізді иеміз, (Алдыға еңкею) Бір-екі, бір-екі. Қолымызды көтереміз, қайта төмен түсіреміз, (Қол жоғары, төмен түсіру) Денемізді созамыз. (Аяқ ұшымен тұру, керілу) Аяқты алшақ, қоямыз, (Аяқты кең ашып секіру) Бір, екі! Адымда, (Орында адымдау) Бізде бәрі тамаша! Спортшы болсаң, шаршама! (Қол шапалақтау)	- Ит, мысық, балықтар немесе үй жануарлары туралы шығарма оқып беру, оқылған шығарманы талдау (қосымша ресурс: https://bilimkids.kz/kk/videos/6); - шығармашылық шеберханасы: сурет салудың дәстүрден тыс түрі жүннен, мақтадан, түймелерден және т.б. өзінің достарының бейнесін қағазға жапсырып жасау; - сүйікті достарына арнап тілектерін айтқызу. "Айналамыздағы геометриялық пішіндер" дамытушылық ойыны (заттар). Мақсат-міндеттер: балалардың қоршаған заттар, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін пысықтау; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер; геометриялық пішіндерге ұқсас заттардың кескіндері. - Балалар, қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш). - Алдарыңдағы суреттерде салынған заттарды атап көрейік. (Балалар заттарды атайды) - Оларды қандай бір сөздермен біріктіреміз? (Жиһаз, ойыншықтар, ыдыс-аяқ, киімдер.) - Суреттегі заттарды өзіне ұқсас геометриялық пішінмен үстін бастырып қойыңдар. "Моншақтарды жинаймыз" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: геометриялық пішіндерді екі қасиеті бойынша (түсі мен пішіні, көлемі мен пішіні, көлемі мен пішіні) топтастыру біліктіліктерін қалыптастыру, пішіндердің кезектесуіндегі қарапайым заңдылықтарды көру.	**- Қоршаған орта туралы сұрақ-жауап ұйымдастыру;** **- отбасылық биден әзірленген челлендж материалдарын қарау;** **- балаларды өздері таңдаған әуендеріне билету.** **"Есіне сақта да, қайтала" дидактикалық ойыны.** **Мақсат-міндеттер: көзбен қабылдауды, қиялды дамыту, кеңістік пен жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту.** **Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: балалардың достық туралы ұғымдарын тиянақтау; көркем сөзге деген қызығушылықтарын арттыру; мәнерлеп оқуға ынтасын жетілдіру** **"Достық деген не?"** **Педагог асықпай, өлеңді мәнерлеп оқиды** **Топ ішінде бірге ойнаған,** **Достарыммен біргемін.** **Бөлісіп бар ойыншықпен,** **Жан сырын да білгенмін.** **Достарменен бірге жүрсең,** **Жақсы әуен тынбасын.** **Қара бұлтта сейіледі,** **Дос жүрегін тыңдасаң.** **Достарменен қол ұстассаң,** **Ешқашан қор болмайсың.** **Ұқсағың кеп жан досыңа,** **"Кең мұнара" салғайсың.** **Д. Бұланбаева.** **"Домино" дидактикалық ойыны.** **Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс ататтқызып, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру;**	**- Ұлттық ойындар туралы шығарма, өлең оқып беру;** **- оқылған шығарманың мазмұнын әңгімелеу;** **- асықтарды дайын бояулармен бояу, безендіру;** **- ұлттық қимылды ойындардан сайыс ұйымдастыру.** **"Асықты кімге, қай жаққа тастаймын?" дамытушылық ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балалардың бір-біріне мұқият болып, шеңберде асықпен ойнауға тәрбиелеу; кеңістіктегі бағыт-бағдарды ажырату дағдыларын жетілдіру, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.** **Жабдығы: асық.** **Ойынды санамақ арқылы таңдалған, қолында асығы бар бала бастайды.** **Асық қолға түскеннен кейін, бала, көп ұзамай, шеберде отырған кез-келген балаға қарай лақтырады. Асық лақтырылған кезде асық ұстаған бала: "Мен менің сол (оң) жағымда (немесе қарама-қарсы) отырған Дастанға (есімі белгілі балаға) лақтырамын. Асықты алатын бала, асықтың қандай қалыпта жатқанын да айтып, содан соң асықты кімге және қай жаққа лақтыратынын таңдайды. Ойын осы бағытта жалғасады.** **Ескерту: асықтың түсетін қалыптары - бүк, шік, омпы, сомпы, тәйке, алшы.**	- Мамандық түрлері олардың атқаратын қызметі туралы әңгімелесу; - түрлі мамандық туралы өлең оқып беру және оның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; - мамандықтар туралы еркін тақырыпта сурет салу, мүсіндеу; "Не өзгерді?" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: саналы логикалық есте сақтауды және зейін бөлуді қалыптастыру. Құралдар: түрлі ойыншықтар топтамасы. "Үш торай" ойын-санамағы. Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты ырғаққа сай мәнерлеп айтуға машықтандыру; ертегілер әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Үш торай, үш торай, Қандай жасыл алаңқай! Үш торай, үш торай, Үйі олардың алаңқай Ең үлкені енбекқор, Інілеріне қамқор. Аты оның ... - Ниф-Ниф! Ең үлкені енбекқор, Інілеріне қамқор. Аты оның... - Ниф-Ниф! Ортаншысы саналы, Тез салуды қалады. Аты оның... - Нуф-Нуф! Ортаншысы саналы, Тез салуды қалады. Аты оның... -Нуф-Нуф! Ең кенжесі ойнайды, Ойынға бір тоймайды Аты оның... - Наф-Наф! Ең кенжесі ойнайды, Ойынға бір тоймайды Аты оның... Наф-Наф! Қанша торай? Санашы ...

	Аударған А. Кокенова.		**қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын желітдіру.** **Ойын шарты.** **Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады.** **Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар.**		Бір, екі, үш! Бір, екі, үш! Санадым ба? Қарашы... Бір, екі, үш! Бір, екі, үш!
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.

Таңғы ас	Балаларды орамалды ұқыпты қолдана білуді тәрбиелеу, сиқырлы сөздерді пайдаланып (рахмет, өтінем), дұрыс өтініш айтуды, үйретуді жалғастыру. Дастарханның басында, Өзіңді жақсы ұста! Дұрыс отыр! Асыңды іш! Денене көп жина күш. Тойып үйге қайтайық, Апайға "рақмет" айтайық (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу "Жазғы ойындар" Мақсат-міндеттер: Жаздың ерекшеліктерін, құбылыстарын пысықтау. Балаларды сұраққа толық жауап беруге дағдыландыру. Байланыстырып сөйлеу тілін, ұсақ қол қимылын, қабылдауын, зейінін дамыту. Салауатты өмір салтын ұстануға, денсаулығын сақтауға тәрбиелеу.	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Аралықтан аралыққа өрмелейміз" Мақсат-міндеттер: Балаларды шапшаң және баяу қарқынмен жүгіру; гимнастикалық қабырға бойынша аралықтан аралыққа өрмелеу дағдыларын дамыту; балаларда қатарға бір-бірден сапқа тұру дағдыларын дамыту; бой түзулігін дұрыс сақтау.	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Еріншек егінші мен еңбекқор құмырсқалар" ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларды кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз қасиеттерін көруге, олардың әрекеттерін бағалауға, әңгіме, ертегілердің мазмұнын олардың атауымен салыстыруға үйрету;мазмұнды эмоционалды қабылдай білу қабілеттерін дамыту; сұраққа жауап беруге және дәнді дақылдар, егістік туралы білімдерін кеңейту.	Сурет салудан ойын-жаттығу «Аулада ойнайтын жазғы ойындардың спорттық құрал-жабдықтары» Мақсат-міндеттер: Балаларды жазғы аулада ойнайтын ойындардың құрал-жабдықтары-доптың, обручтың, секіртпенің (қалауы бойынша) суретін салуды үйрету; балауыз мел мен түрлі-түсті қарындаштарды қолдану техникасын жетілдіру; қағаз бетінде сюжетті орналастыруға үйрету; эстетикалық қабылдауларын, қиялдарын дамыту; спортқа деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. Музыкадан ойын-жаттығу "Біз өмірдің гүліміз" Мақсат-міндеттер: Балалардың мұғаліммен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Белсенділікке, ынтымақтастық қабілеттілікке, музыкалық және шығармашылық ойын шараларына белсенді қатысуға деген ұмтылысқа тәрбиелеу.	Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу «Епті, мықты, батылмыз» Мақсат-міндеттер: Балаларды жабайы және бақша гүлдерімен таныстыру; өсімдіктер тіршілігі туралы білімдерін кеңейту; жабайы және бақша гүлдері өсетін жер туралы түсінік беру; өсімдіктердің өсу шарттары (жарық, су, жылу, топырақ) туралы білімдерін бекіту.

Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.

Күндізгі серуен	**Ағашты бақылау.** **Мақсат-міндеттер: туған өлкенің ағаштары жайлы білімдерін қалыптастыру бойынша жұмысты жалғастыру, балалардың жазғы құбылыстар туралы білімдерін бекіту, жағымды эмоциялар ояту, табиғатты аялауға тәрбиелеу.** **Балаларға ағаштар түрлерін ажыратуға ұсыну. балалар терек, қайын, қарағаш, үйеңкі ағаштарын діңдеріне, жапырақтарының пішіндеріне қарап ажырату мүмкін.** **"Бұл қандай ағаштың жапырағы?" дамытушы жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: балалардың ағаштар туралы білімдерін пысықтау; жапырақтарға қарап, ағаштарды ажыратуға дағдыландыру; зияткерлікке тәрбиелеу.** **Құралдары: терек, шырша, емен, үйеңкі, қайын ның суреттері, жапырақтарының кескіндері.** **- Балалар, сендер қандай ағаштарды білесіңдер? (Терек, шырша, емен, үйеңкі, қайын).** **- Осы жапырақтарды тауып, қандай ағаштан түскенін анықтайық.** **Еңбек әрекеті: құрап түскен жапырақтарды жинау.** **Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу.** **"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.** **Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды.** **Педагог ойынды бастайды:** **- Аңшылар жүр орманда,** **"Не бар?" - деп шалғында.**	**Табиғатты бақылау.** **Мақсат-міндеттер: жаз жайлы түсініктерін мезгілге тән ерекшеліктері бойынша жалпылау және тереңдету; балалардың қоршаған ортаға деген эстетикалық көзқарастарын қалыптастыру, табиғатты аялау.** **Санамақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту.** **Бота, түйе,** **Құлын, бие,** **Торай,шошқа,** **Қозы, қошқар,** **Қодық,құлан,** **Көжек, қоян,** **Бақа,шаян,** **Торғай,шымшық...** **Сен, қал!** **Сен, шық!** **Қадыр Мырза Али.** **Еңбек әрекеті: жолдар мен орындықтарды құмнан тазалау.** **Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу, өзара достық көмек.** **"Қойшы мен табын" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру; ойын желісіне белсенді қатысуға бейімдеу, басқарушы және ойыншы рөлдерін ойнай білуге машықтандыру; шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққа баулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту.** **Алаңның бір жағында көмегімен қой қора қоршалады.** **Ойнаушылар санамақ арқылы "қойшыны" таңдалып алады; қалғандары – "қойларды" сомдайды. "Қойшының" көзін байланады.** **Балалардың біреуі (алғашында педагог) "қойшыдан сұрайды: "Қойшы, қойшы, маған қанша қадам бересің?". "Қойшы" өз**	**Жаңбырды бақылау.** **Мақсат-міндеттер: балаларды табиғат құбылысы-жаңбырмен таныстыруды жалғастыру.** **Жаңбырдың өсімдіктердің өсуіне тигізетін ықпалы жайлы айту.** **Балаларды сөйлеу барысында жаңбырды сипаттайтын сын есімдерді қолдануды үйрету.** **Балалармен жазғы жаңбырды бақылау.** **"Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру.** **Жау, жау жаңбыр** **Жау жаңбыр!** **Арық суы мол болсын!** **Өсімдіктер мол болсын!** **Жауған жерін шөп болсын!** **Тырс-тырс! Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру)** **Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру)** **Шылп-шылп! Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру)** **Еңбек әрекеті: ойын алаңын ретке келтіру.** **Мақсат-міндеттер: бірігіп жұмыс істеу біліктіліктерін дамыту.** **"Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Ойын мақсаты: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу.** **Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады.** **Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек.** **"Ақ сүйек" жерге түскеннен**	**Желді бақылау.** **Мақсат-міндеттер: балалардың желдің қасиеттерін тануға деген қызығушылықтарын арттыру; бақылау нәтижесінде желге ауызша сипаттама беруге, іс-тәжірибелер жасауға дағдыландыру.** **"Түтікшемен үрлеп, лентаны желбіретейік" жаттығуы.** **Педагог әрбір баланың алдына түтікше мен лентаны (қағаздан қиылған жолақ та жарайды) береді.** **- Балалар, қазір біз қажетті күшпен үрлеуді жасап, түтікшеден желді үрлеп шығарамыз.** **- Мен "жел қатты соғып тұр" десем, сендер қатты үрлеп, лентаны қатты желбіретесіңдер.** **- Мен "жел баяу соқты" десем, сендер түтікшеге ақырын үрлеп, баяу желді білдіресіңдер.** **Еңбек әрекеті: балабақшаның ойын алаңын жинау.** **Мақсат-міндеттер: орындалған жұмыстан өздеріне және басқа балаларға көтеріңкі көңіл-күй сыйлауға үйрету, экологиялық мәдениетті тәрбиелеу.** **"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); қимылдарды үлестіруге,ептілікке тәрбиелеу.** **Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады.**	**Жерге құрап түскен жапырақтарды бақылау.** **Мақсат-міндеттер: балалардың жапырақтар жайлы білімдерін бекіту; сұрақ-жауап негізінде сөздік қорларын кеңейту; ойлау қабілеттерін, қиялдарын дамыту; табиғат сұлулығын сезінуді тәрбиелеу.** **Еңбек әрекеті: құраған жапырақтарды, солып қалған гүлдерді жинау, тұқымдарын келесі жылға жинау.** **Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу.** **Қағаз қалташаларын қолдану.** **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту;ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.** **Ақырын-ақырын итеріп,** **Әткеншекті қозғалтамыз.** **Жылдам-жылдам жүгіріп,** **Шеңберді айналдырамыз.** **Д. Ахметова.** **Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады.** **Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек.** **Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек.** **Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды.** **"Шеңберден шеңберге" жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: балаларды бағыттарды өзгетіп, алға екі аяқпен жылжи отырып, секіруге даңдыландыру; күш-қуатын, дамыту, дене мүшелерін жетілдіру; дәлдікке,ептілікке, зеректікке баулу.**

	"Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: - Қояндар шықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-біріне сәлем береді, Тәтті шөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады. Педагог ойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. "Кегльді қағып ал" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, "Секірмек". Мақсат-міндеттер: оң және сол аяқпен секіру біліктілігін дамыту.	**санын (онға дейін) айтады. Осы қашықтықтан "қойшы": «Менің табыным қайда?", - деп сұрайды. "Қойлар" (балалар): "Мә-мә-мә..", - деп дауыстайды да үндемей қалады. Қойшы оларды іздей бастайды. Балалар жүргізушіден қашып құтылмақшы болады. Егер "қойшы" балалардың бірін түртіп қалса, сұрайды: "Қойым, қойым, өзіңді ата!" Ал ойнаушы, "қой": "Мә-мә-мә", - деп дауысын шығарады. "Қойшы" баланы дауысынан танып қойса, ұсталған - "қойшыға" айналады. Жаңа ойын басталады. Егер бала танылмай жатса, осы "қойшымен" ойын жалғасады. Қимыл-қозғалыс ойыны: "Нысанаға тигіз". Мақсат-міндеттер: көзбен мөлшерлеу мен лақтыру күшін дамыту. Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, бадминтон ойнау. Мақсат-міндеттер: ракетканы дұрыс ұстауға машықтандыру.**	**кейін тәрбиеші: "Ал ақсүйекті іздеңдер, кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақ сүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Жабдығы: ақ сүйек. "Нысанаға кім бірінші жетеді?" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс жылдамдығын, алғырлықты дамыту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.**	**Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. "Тиіп кетпе" қимылды ойын-жаттығуы, Мақсат-міндеттер: жіптен15—20 см биіктікте секіруді, ойынды жинақтай білуді үйрету. Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту нысанаға лақтыру. Мақсат-міндеттер: қозғалыс координациясын дамыту.**	**Өз бетінше еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.**
Серуеннен оралу	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.

Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.
Түскі ас	Балаларды орамалды ұқыпты қолдана білуді тәрбиелеу, сиқырлы сөздерді пайдаланып (рахмет, өтінем), дұрыс өтініш айтуды, үйретуді жалғастыру. Дастарханның басында, Өзіңді жақсы ұста! Дұрыс отыр! Асыңды іш! Денене көп жина күш. Тойып үйге қайтайық, Апайға "рақмет" айтайық (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Ертегілер оқу, тыңдау. (көркем әдебиет)				
Ұйқыдан тұру	Балаларды біртіндеп оятып, тұрғызу. Балалардың естеріне ұйқыдан тұрған соң киіну реттілігін түсіру. Көзге арналған жаттығу.				

Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Үстел үстіндегі түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	**"Балық, құс, аң" дидактикалық ойыны** **Мақсат-міндеттер: балалардың тірі табиғат өкілдері жайлы білімдерін бекіту; зеректілікті дамыту. Ойын шартын жеткізу үшін, бірінші кезеңде жүргізуші рөлін тәрбиешінің өзі орындауы мүмкін. Балалар шеңбер бойымен орналасады. Жүргізуші допты кезекпен әр балаға лақтырады да - "балық", "құс", "аң" сөздерінің бірін айтады. Допты ұстап алған бала, белгі сөзге сәйкес балық, құс, аң атын тауып айтады. Егер балалардың бірі қиналса, қалғандары көмектеседі.** **Сюжетті-рөлдік ойын. "Ветеринарлық емхана".** **Мақсат-міндеттер: балалардың жан-жануарлар дәрігері, медбикелер, күтушілер, ветеринарлық емхананың қызмет көрсетушісі жайлы түсініктерін бекіту; емханада медициналық жұмысшылар қандай рөл атқаратының анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға деген қамқорлыққа тәрбиелеу. Барысы.Тәрбиеші балалармен бірге дайындық жұмысы ретінде ветеринардың жұмысы жайлы фотосуреттер қарастыру керек, К. Чуковскийдің "Айболит" ертегісін оқып, еске түсіру, сонымен қатар ветеринарлық емхана жайлы әңгімелесу.** **Балалар аңдар мен құстардың қандай дене мүшелерін емдейтінін ғана емес, сондай-ақ қандай құралдарды қолданатындарын, ветеринарға қандай сұрақтар қою керектігін талқылау керек.** **Балалар өзара ветеринарлық емханада кімдер, қандай қызметкерлер болатынын таңдайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киім үлгілері мен құралдарды**	"Жұмыс үшін кімге не қажет?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың мамандақтар туралы түсініктерін дамыту. Аталған мамандық иесіне қажет, еңбек құралдары мен материалдарын табуды үйрету. Сюжетті-рөлдік ойын "Балалар кітапханасы". Мақсат-міндеттер: кітапхана қызметкерлері жайлы ұғымдарын кеңейту, қоғамдық орындарда өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту; кітапты қолдану ережелерімен таныстыру; кітап оқуға деген қызығушылықтарын ояту, кітапты ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. Барысы. Ойын барысында балалар әртүрлі ойын әрекеттерін орындайды: кітапханашы оқырман формулярларын рәсімдейді, өтінім қабылдайды, картотекамен жұмыс, кітап береді, оқу залында кітапханашы қажет кітапты таңдауға көмектеседі, оқырмандармен оқылған кітаптары жайлы әңгімелеседі, оқырмандар өзара әсерлерімен бөліседі.	**"Сөйлемді аяқта" дидактикалық ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларда сөйлеу белсенділігін, ой ұшқырлығын дамыту.** **Ойын барысы. Допты лақтырып, қағып алу. Аяқталған сөйлем шығатындай сөз тауып, айту керек. Бір сөз ғана қосу керек. Тәрбиеші бірнеше сөз айтады. ал балалар оны жаңа сөзбен, аяқталған сөйлем шығатындай толықтыру қажет, мысалы: "Анам ... - …кітаптар, дәптерлер, сөмке сатып алды", - деп балалар жалғастырады.** **Сюжетті-рөлдік ойын "Ғарышкерлер".** **Мақсат-міндеттер: мектепке дейінгілердің әскери-патриоттық дайындығына ықпал ету, дене шынықтыру дайындығын жетілдіру. Ойын сюжетін өз бетінше дамытуға үйрету.** **Ойын барысы. Ойынға қызығушылықтарын дамыту үшін, тәрбиеші балаларға "Ғарышкерлер" ашық хат жиынтығын қарастыруды ұсынады. Олармен ғарыш мамандары, ғарышкер қандай қасиеттерге ие болу керектігі жайлы әңгімелеседі. Тәрбиеші балалармен ғарышкер-адамдардың мінезін талқылайды. Одан кейін тәрбиеші балалармен бірге, "Ғарышқа ұшу" ойын сюжетінің шамалы жоспарын белгілейді, ол келесі тармақтарды қамтуы мүмкін: ғарышкерлерді жаттықтыру, ұшуға дайындығына емтихан тапсыру, дәрігердің қарауы, зымыранға отыру, кемені қосу, ғарыштағы жұмыс, кеме бортынан хабарлау, жерден ұшуды басқару, жерге қону, жерде кездесу, медициналық**	**"Қатені түзе"дидактикалық ойыны.** **Мақсат-міндеттер: әрекеттердің дұрыс реттілігін орнатуға үйрету.** **Ойын барысы: баланың алдына суреттер жиынтығы жатады, бірақ суреттердің бірі өз орнында жатқан жоқ. Бала қатені тауып, суретті өз орнына орналастырады да, кейін өзінің суреттер жиынтығы бойынша әңгіме құрастырады.** **Сюжетті-рөлдік ойын "Орманда".** **Мақсат-міндеттер: әртүрлі өсімдіктер, дәндер, саңырауқұлақ атауларын бекіту. Табиғатқа деген сүйіспеншілікпен қызығушылықтарын тәрбиелеу.** **Ойын барысы. Ойын алдында тәрбиеші ата-аналармен бірге, жақын маңайдағы саябаққа экскурсия ұйымдастырады. Өсімдіктер мен ағаштардың атауларымен таныстырады. Назарларын ондағы тіршілік етушілерге: жәндіктер, құстар және т. б.(орман тұрғындары) аударады. Балалар құстардың дауыстарын естиді. Тәрбиеші алдын-ала рөлдерге бөледі: бірнеше адамды орман иелерінің рөліне алады, қалғандары орман қонақтары. Орман иелері тәрбиешінің басшылығымен қонақтарға арналған ойындар үшін материал таңдайды. Тәрбиеші айтады: "Балалар, бүгін сендерге орман кілтін табу керек болады. Кілтті тапқан адам ешқашан орман ішінде адасып кетпейді, ол құстардың тілін түсініп, жердегі жан-жануарлардың ізін танитын болады. Бірақ кілтті табу оңай емес. Ол үшін сендерді орманда күтіп тұрған, барлық тапсырмаларды орындау керек".**	**"Керісінше" дидактикалық ойын.** **Мақсат-міндеттер: балаларда зеректікті, ойлау жылдамдығын дамыту. Ойын барысы. Тек қана қарама-қарсы мағыналы сөздерді атау. Балалар мен тәрбиеші шеңбер құрып орындықтарға отырады. Тәрбиеші бір сөз айтып, допты балалардың біріне лақтырады, бала допты ұстап алып, қарама-қарсы мағыналы сөз айтып, допты қайта тәрбиешіге лақтыру керек. Мысалы: Тәрбиеші: "Алға!"- десе, бала: "Артқа!" -деп жауап береді, (оңға - солға, жоғары - төмен, алыс - жақын, т. б).Үстеуді ғана емес, сонымен сын есімдерді, етістіктерді: астыңғы-үстіңгі. Егер допты алған бала, жауап беруге қиналса, балалар тәрбиешінің ұсынысы бойынша топпен жауап береді.** **- сюжетті-рөлдік ойындар ойнату: «Дәрігер», «Мейрамхана», «Ұшақта» және т.б.** **Сюжетті-рөлдік ойын "Медициналық емхана"** **Мақсат-міндеттер: дәрігер, медбике мамандығына қызығушылықтарын ояту; балалардың медицина қызметкерлерінің міндеттері жайлы білімдерін кеңейту; сауалнама жүргізу біліктіліктерін дамыту; жанашырлыққа, басқаларға қамқорлық танытуға, көмек көрсетуге талпынуға тәрбиелеу.** **Барысы. Ойынның барлық қатысушылары өз бетінше рөлдерге бөлініп, әрқайсысының міндеттерін талқылайды: дәрігер (науқасты қарайды, шағымын тыңдайды, емдеуді тағайындайды), медбике (алғашқы көмек көрсетеді, емдеу шараларын жүргізеді), науқастар (аурудың белгілерін бейнелейді). Арнайы киімдерді қолдануды ұмытпау керек. Балалар ойын барысында, өздерінің дәрігерге қараланған сәтін көрсете**

	алып, орындарына барады. Тәрбиеші диалог барысында ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуын реттейді, бекіту сұрақтарын қояды. Соңында тәрбиеші балармен бірге қорытынды жасайды: адам жанында тіршілік ететін аңдар мен құстардың денсаулығы мен тірі табиғаттағы жануарлардың қауіпсіздігіне жауапты екенін.		**тексеріс, ұшудан кейін ғарышкерлердің тынығуы. Одан кейін тәрбиеші балаларға құрылыс материалынан зымыран құрастыруды ұсынуы мүмкін. Зымыранды құрастыру барысында оның бөліктерін атау (тұмсығы, люктер, иллюминаторлар, басқару тетігі). Дербес ойында тәрбиеші балаларды адамдардың жауапты тапсырманы орындауға бағытталған қарым-қатынасын (еңбек және жеке) модельдеуге шақырады. Мысалы, тәрбиеші балаларға хабарлайды, кейбір адамдар кеме жасаса, ал басқалары оларды сынап, ұшуға дайындайды, үшіншілері - ұшу мен қонуды қамтамасыз етеді. Әр ойыннан кейін тәрбиеші балаларды ойын жағдаяттарын талдауға тартады.**	**Балалардың қайсысы барлық тапсырмаларды бірінші орындап және сұрақтарға дұрыс жауап берсе, кілтке ие болып, орман шеруін бірінші бастауға құқылы. Тәрбиеші карнавалға дайындалуға белгі береді. Орман карнавал ортақ шеруден басталады,кейін балалар алдын-ала дайындалған орман тұрғындарының биін көрсетеді орман, құстар жайлы ән айтып, өлең оқиды, жұмбақ жасырады. Карнавал орман көгалында орман сыйымен — жидектермен, тәтті салмасы бар бәліштермен, шай ішумен аяқталады.**	**алады. Тәрбиешіге назарын балалардың науқастардың жағдайына жанашырлық танытып, қамқорлық көрсетуіне аударуы керек.**
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.

Серуендеу	**Қылқан жапырықты ағаштарды бақылау.** **Мақсат-міндеттер: ағаштар жайлы білімдерін бекіту, қорытындылау, салыстыру, тұжырымдай білуді дамыту; қылқан жапырақтыларды өзге ағаштардан ажырата білуге баулу.** **Дауылға да, аязға да,** **Шыдап бағар міз бақпай.** **Тау етегі тұрағы,** **Жап – жасыл боп тұрады. (Қарағай)** **"Қысы – жазы шешпейтін,** **Көйлегі бар жасылдан.** **Өзгертпейді еш кейпін,** **Жаралғандай асылдан. (Шырша)** **Балалардан қарағай мен шыршаны қандай белгілерге қарап ажырататындарын сұрау.** **Екі ағаш қылқандарының ұзындықтары мен түстеріне көңіл аударуды ұсынады.** **Еңбек әрекеті: гүлдердің тұқымын жинау.** **Мақсат-міндеттер: бірігіп жұмыс істеуді, еңбектену ниеттерін бекіту.** **"Саны қанша – сонша гүл (саңырауқұлақ, жапырақ, тас, бұтақ) жинаймыз" ойын-жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: балалардың заттар жиынын санға сай құрастыруға дағдыландыру; зейін, қабылдау, ойлау қабілеттерін жетілдіру.** **Құралдар: жасанды не гүлдер, не жасанды жапырақтар; не тастар, ағаштардан түскен ұсақ бұтақтар.** **Педагог балаларға цифрді көрсетеді немесе ауызша санды атайды, балалар санға сай заттар жиынын құрастырады.** **Заттар жиынын жекеше немесе шағын топтарға бөлініп, құрауға болады.** **"Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды ойынды зерек болып ойнауға, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарды үйлестіре білуге дағдыландыру; кеңістікті**	**Жауынқұртты бақылау.** **Мақсат-міндеттер: жауынқұртпен оның құрылысымен, тіршілік ортасымен таныстыру, танымдық қабілеттерін дамыту.** **"Жау, жаңбыр".** **Жау-жау, жаңбыр, жау, жаңбыр,** **Жауған жаңбыр – жауған нұр.** **Жердің шаңы басылсын,** **Гүлдің аузы ашылсын.** **Еккен егін көктесін,** **Бізге нанды көп берсін.** **Жау, жау!** **Гүлденсін бау!** **Жақан Смақов** **Балаларға жауынқұртты аяқпен баспау қажеттілігін түсіндіру, оның топырақты қопсытып, құнарландыруда аса маңызы бар екендігі туралы баяндау.** **Еңбек әрекеті: гүлдерді сауытқа қайта салуға дайындық.** **Мақсат-міндеттер: гүлдің айналасын абайлап қазуды үйретуді жалғастыру, өсімдіктерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.** **"Қатарға тұрып билейік" жаттығуы.** **Мақсаты: балаларды жаттығу барысында ырғаққа сай қозғалып, сөздерді бірге айта жүріп, айтылған дене мүшелерін қозғауға машықтандыру; қабылдау, зерек болу қабілеттерін, вестибуляр аппаратын дамыту.** **Жаттығуды көңілді әуен жазбасын қосып өткізуге болады.** **Қатарға тұрып билейік,** **Мүшелерді көрсетейік:** **Басты оң-солға бұрып,** **Қос иықты көтерейік.** **Қатарға тұрып билейік,** **Мүшелерді көрсетейік:** **Жоғары қол көтеріп,** **Бұлғап, төмен түсірейік.** **Қатарға тұрып билейік,** **Мүшелерді көрсетейік:** **Аяқты кезек көтеріп,** **Маршпен шапалақтап жүрейік.**	**Көбелектерді бақылау.** **Мақсат-міндеттер: көбелек оның құрылысы, шығуы жайлы білімдерін кеңейту, табиғатты аялауға тәрбиелеу.** **Көркем сөз. "Көбелек".** **Мен тимеймін, жасқанба,** **Дос болайық, көбелек.** **Жайнап тұрған бақшамда,** **Гүлдерімді көре кет.** **Тұтқиылдан састыра,** **Жаңбыр жауса себелеп.** **Тақиямның астына,** **Тығыла ғой, көбелек.** **А. Сәрсенов** **Еңбек әрекеті: сәбилер тобының балаларына ойын алаңын жиыстыруға көмектесу.** **Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікті, сәбилерге көмектесу ниеттерін дамыту.** **"Үйсіз қоян" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: қысқа мерзімді, жылдам жүгіруді жаттықтыру, жылдам шешім қабылдауды дамыту.** **"Жоғары - төмен" қимыл жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: балаларды мәтіннің мәніне, ырғағына сай қимылдауға машықтандыру; жоғары және төмен ұғымдарын пысықтау; табиғат құбылыстарына деген қызығушылықты арттыру.** **- Балалар, "жоғары" десем - қолдарыңды жоғары созып, шапалақтайсыңдар, "төмен десем" - төмен отырып, тыныш отырасыңдар.** **Күлімңдейді алтын күн.** **Жерде жатыр алтын құм.** **Құстар ұшты биікке.** **Сәбіз өсті жүйекте.** **Кіші болдық желектей,** **Өсеміз биік теректей.** **Д. Ахметова.** **Күрделенуі: жаттығу сөздерін жылдамдатып айтып, балаларды сол темпке бейімдетуге болады.**	**Кіші топ балаларының ойындарын бақылау.** **Мақсат-міндеттер: кіші жастағы балаларға деген қамқорлық, сүйіспеншілік сезімін ояту; әрекеттері мен дене пішініндегі айырмашылықтарды байқауға баулу.** **Балаларға кіші топ балаларының ебедейсіз қимылдайтындарын байқату.** **Қол мен аяқтарының, ересектерге қарағанда, баяу қозғалатыны, беттері томпиған, сүйкімді болатыны туралы пікір бөлісу.** **Еңбек әрекеті: ойын жабындысындағы орындықтарды тазалау.** **Мақсат-міндеттер: бірігіп жұмыс істеу, айналасын таза ұстауға баулу.** **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту.** **Ойын ашық алаңда өткізіледі.** **Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады.** **- Ақ серек, көк серек,** **Бізден сізге кім керек?** **Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады.** **Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына**	**Гүлдерді суаруды бақылау.** **Мақсат-міндеттер: гүлдерді баптау мен күтуге байланысты еңбек туралы білімді пысықтау; гүлдердің өсіп-өну жүйесін бақылауға бейімдеу; еңбекті құрметтеуге, еңбекқорлыққа тәрбиелеу; өсімдіктерді суару тәсілдерін меңгерту, суды босқа төкпеуге дағдыландыру.** **"Еңбек".** **Гүл өсірсең, терлеп,** **Мұның ата - Еңбек.** **Кесте тіксең, зерлеп,** **Мұның аты - еңбек.** **Қырға шықсаң, өрлеп,** **Мұның аты - еңбек.** **Сабағыңа жөндеп** **Әзірлесең - Еңбек.** **Қиындықтың бәрін** **Еңбек қана жеңбек.** **Н. Жанаев** **Педагог пен балалар гүлдерді баптауға және күтуге қандай еңбек керектігін әңгімелейді, етістік сөздерді қолданады; мысалы, топырақты қазу, тырнау, өскіндерді отырғызу, тұқымдарды егу, су құйғышпен суару, арам шөпті жұлу, қопсыту, құраған жапырақтарды, солып қалған гүлдерді жинау, тұқымдарын келесі жылға жинау.** **Еңбек әрекеті: ойын алаңындағы қоқыстарды жинау.** **Мақсат-міндеттер: аула сыпырушыға көмек көрсету, өзгелердің еңбегін бағалау.** **"Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды,ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу.** **Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды.** **"Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап**

	бағдарлай білуді, күш-жігерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. **Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, түртіп үлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды.** **"Судан аттап өт" қимылды ойын-жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: қозғалыс координациясын дамыту; қимылды тапсырмаларды орындауды үйрету, мақсатқа жету ұмтылысын қалыптастыру.** **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, бадминтон ойнау.** **Мақсат-міндеттер: торды ракетканы қарсыластың торсыз жағына лақтыруды үйретуді жалғастыру.**	**Д. Ахметова.** **"Көк ту" ойыны.** **Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу.** **Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады.** **Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады.** **Ал, басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек.** **Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама-қарсы тұрады. Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады.** **Сөйтіп қай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады.** **Егер де туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді.** **"Доп ұстаған пингвиндер" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: екі аяқпен секіруді қиындату: аяғына қысылған затпен алға жылжу.** **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, жүру мен жүгіруді кезектестіру.** **Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.**	**"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру.** **Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады.** **Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады.** **"Ұсталып қалма" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: жүгіру, секіру біліктіліктерін бекіту; жылдамдықпен жалтарып жүгіру қабілетін дамыту.** **Дербес ойындар: шығарылған материалмен ойындар.** **Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты дамыту, кеңістікті бағдарлай білуді, тепе-теңдікті сақтай білуді жетілдіру.**	**қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады.** **Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс.** **"Жылдам орынға" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлауды дамыту, қимыл-қозғалысты белгі бойынша орындай білу. Жылдам жүруді, жүгіруді, секіруді жаттықтыру.** **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, жылдам жүгіруге жаттықтыру.** **Дербес ойындар: шығарылған материалмен ойындар.** **Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты дамыту, кеңістікті бағдарлай білуді, тепе-теңдікті сақтай білуді жетілдіру.**	**қойған түсті естіп, ойынға кіріседі.** **Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде сұрақтар қояды:** **- Сәлеметсіз бе! Кім боласыз?** **"Бояушы":** **- Мен бояушымын,** **Үстімде боялған киімім.** **Алыстан келемін,** **Бояу үшін теңге беремін.** **"Бояуды сатушы":** **- Түсі қандай бояуды қалайсыз?** **Осы кезде "бояушы" кез келген түсті айтады, сол түс болып өзін ойлаған бала сыртқа шығып, қаша жөнеледі. Ал диалог ары қарай жалғасады. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген сан рет қағады да, "бояуды қуалап кетеді.** **Егер "бояу" қашып, қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы" болады.** **"Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады.** **"Кім ұзағырақ?" (қапшаларды лақтыру) жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: алысқа лақтыруды дамыту.** **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, орыннан биікке секіру.** **Мақсат-міндеттер: күш пен жылдамдықты жетілдіру.**
Үйге қайту **Ата-анаға кеңес**	Әңгімелесу: "Мектеп жасына дейінгілер және күн тәртібі".	Кеңес: "Сіздің балаңыз серуенде".	Әңгімелесу: "Сіздің балаңыздың тәртібі".	Кеңес: "Спорт және бала".	Әңгімелесу: "Мектеп жасына дейінгілердің сұрақтары".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: ересек « Қарлығаш топ »
Балалардың жасы: 4 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 19.08 - 23.08.2024ж. «Өнер көзі халықта»
Педагогтың аты-жөні С.Налибаева А.Уразбаева

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды далада қабылдау	Балаларды көңілді әуенмен ойын алаңында қарсы алу. Ата-аналармен балалар өздерін қалай сезінетіндері, көңіл-күйлері, бастан кешкен қызықты оқиғалары, ненің ұнағаны жайлы әңгімелесу.				
Таңғы гимнстика	Күнделікті дене шынықтыру жаттығуларын жасау әдебін тәрбиелеу. Кешенді жаттығу. Оңға, оңға түзу тұр, Солға, солға түзу тұр. Артқа қарай бір адым, Алға қарай бір адм, Жоғары, төмен қарайық, Жаттығу жасайық. (дене шынықтыру)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Бөлме өсімдіктерінің топырағын қопсыту. Мақсат-міндеттер: құралдармен ұқыпты жұмыс жасау біліктіліктерін дамыту; зеректілікке, байқампаздық танытуға бейімдеу. (еңбек іс-әрекеті)	Аквариумдағы суды ауыстыру. Мақсат-міндеттер: өз жұмысының нәтижесінен алатын жағымды эмоцияларды дамыту, суды ұқыпты қолдану ережелерін еске түсіріп, қарапайым еңбек дағдыларын жетілдіру. (еңбек іс-әрекеті)	"Ойыншықтарды әдемі орналастырамыз". Мақсат-міндеттер: өз бетінше топтағы тазалықты қолдау, тазалық жүргізу біліктіліктерін жетілдіру; эстетикалық талғамдарын, өзгелердің игілігі үшін еңбектенуді тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	"Терезе алдымен жиһаздарды сүртеміз". Мақсат-міндеттер: шүберекті сулап, шайып, қысып, терезе алдын, сөрелерді сүртуге қатысты еңбек дағдыларын жетілдіру; бастаған істі аяғына дейін жеткізуге машықтандыру. (еңбек іс-әрекеті)	Табиғат бұрышындағы өсімдіктерге күтім жасау. Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктер жапырағын тиянақты сүртуді үйрету; еңбекті ұқыпты болуға бейімдеу. (еңбек іс-әрекеті)

	- Куыршақ, көлеңкелі театр қойылымын тамашалау, көрген қойылымның желісі менондағы кейіпкерлер туралы әңгімелесу; - «Менің сүйікті достарым» ертегі кейіпкерлерінің костюмдерінің элементтерін қағаздан жасап, дайын кейіпкер бейнесіне жапсыру; - тақырыпқа сәйкес сюжетті-рөлдік ойын ойнату; "Туған өлкеде не өседі?" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: ағаштар жайлы білімдерін бекіту, сөздік қорын қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Көркем сөзді мәнерлеп айту, жаттау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға машықтандыру, артикуляцияны, есте сақтау қабілетін дамыту; мысыққа деген қызығушылықты арттыру. "Мысығым". Тікірейіп құлағы, Менен бұрын тұрады, Бойын жазып, керіліп, Беті-қолын жуады. Қасымнан қалмайды, Көзін қысып алдайды. Ойнатсам да күнімен, Ойыны бір қанбайды. Н. Арынова.	- «Әжелер мектебі» жұмысын жандандыру, алдын-ала әзірленген «Ерте, ерте, ертеде ... » әжемнің ертегісін тыңдайық челленджі бейнематериалдарын тамашалау; - «Ертегілер әлеміне саяхат» сүйікті ертегілерді айтқызу; - «Мен бастаймын, сен жалғастыр», дидактикалық ойын "Жазғы көгал" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды сын есім мен зат есімдерді байланыстыруға жаттықтыру; сөздік қорларын молайту. "Иттің үйшігі" құрылыс ойындары. Мақсат-міндеттер: балалардың қиялын, зейіндерін, жануарларға деген сүйіспеншілігін дамыту. Ойын жабдықтары. "Лего" немесе ағаш құрылыс ойыншықтары. Педагог өз үйлерін құрастыруды ұсынады. Санамақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Бота, түйе, Құлын, бие, Торай,шошқа, Қозы, қошқар, Қодық,құлан, Көжек, қоян, Бақа,шаян, Торғай,шымшық... Сен, қал! Сен, шық! Қадыр Мырза Али.	- «Менің сүйікті кейіпкерім», ермексаздан мүсіндеу, суретін салу; - өзі қолдан жасаған кейіпкерінің образына еніп оның даусымен дыбыстау, сөйлеуді дамыту; - ертегі тыңдату, ондағы кейіпкерлер туралы өз ойларын айтқызу. "Не дөңгелек болады?" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: ой-өрістерін, зеректікті, қиялдарын дамыту, білімдерін бекіту. "Стоп-кадр" пантомима жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларға жан-жануар, құстың қимылын көрсетуді және "стоп-кадр" белгісі бойынша қимылдап жатқан сол кейпінде қозғалмай, "қатып қалу" қалпын көрсете білуге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, зейінін, ой-қиялын дамыту. - Балалар, қазір сендер әуенді тыңдап, жан-жануарды, құсты немесе жәндіктің қимылдарына еліктейсіңдер. Мен болсам, фотоаппаратты қолда ұстап тұрамын. "Стоп-кадр!" - деген белгіні естісеңдер, сол қалыптарыңды сақтап қалуларың керек. Алдын-ала жұмыста балаларға түрлі жан-жануарды, құсты, жәндіктерді көрсетуге болады. Құралдары: әуенді қосу құралы, әуендер жинағы, фотоаппарат немесе смартфон.	- Ата-аналармен бірлескен әрекетте алдын-ала үйде әзірленген ұлттық оюлардың көрмесін қарастыру және жасалған бұйымдар туралы әңгімелесу; - тақырыпқа сәйкес жұмбақтар шешкізу; - бұрыннан білетін әндерді айтқызу, билерді билету. "Ойлан да тап" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды сипаттау әңгімелерін құрастыруға жаттықтыру, құрдастарын мұқият тыңдау біліктіліктерін дамыту. "Не (кім) қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың суретін көріп, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат - шабады, жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт - жорғалайды, жатады. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тыныс алады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады, отырады, секіреді. Шегіртке - отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт - ұшады, қалқиды, қонады, отырады, жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, еңкейеді, шалқаяды.	- Педагогтар мен балалардың бірлескен театрландырылған қойылымдар байқауын ұйымдастыру: - театрландырылған қойылымдар қою үшін атрибуттарды орналастыру; - қойылым желісін ойластыру; -рөлдерді ортақ келісіммен бірге таңдау; - қойылымды қою "Лото: "Үй жануарлары"" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; заттарды, үй жануарларын, топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. Түстер бойынша карточкаларды таңдау. "Еркелетіп ата" ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: Құралдары: "Үй жануарлары мен төлдері" суреттері. - Балалар, білесіңдер ме, үй жануарларының төлдерін еркелетіп атасақ, шулағанын қояды екен. Еске түсіріп айтайық: - Құлын - құлыншақ. - Бұзау - бұзаукан. - Қозы - қошақан. - Бота - ботақан. - Мысық - марғау. - Ит - күшік. - Ешкі - лақ.

Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.
Таңғы ас	Асхана құралдары мен майлықты дұрыс қолдануды үйрету. Үлкен, кесек тамақты, Ұсақ етіп бөліп ал! Стақандағы сусынды, Төгіп алмай ішіп ал! (мәдени-гигиеналық дағдылар)				

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Қасқыр мен қоян" ертегісі Мақсат-міндеттер: балаларда кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз қасиеттерін көруге, олардың әрекеттерін бағалау дағдыларын дамыту; оқу қызметіне қызығушылықтарын ояту; сұрақтарға толық жауап беруде талап ету; сөздік қорларын молайту; жабайы жануарлар туралы білімдерін толықтыру.	Құрастырудан ойын-жаттығу "Мысық" Мақсат-міндеттер: балаларға қарапайым пішіндерді қағаздан жасауға, бүктемелерді диагональмен дұрыс бүктеуді үйрету; шығармашылық қабілеттерін және қолдың ұсақ моторикасын дамыту; үй жануарларына деген ұқыпты және қамқор қатынасты тәрбиелеу. Музыкадан ойын-жаттығу "Қасқыр" әні Мақсат-міндеттер: берілген тапсырманы зейін қойып орындауға үйрету. Ойын арқылы балалардың қимыл іс - әрекетін дамыту. Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ұжым болып бірлесіп ойнауға тәрбиелеу.	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Менің сүйікті үй жануарым" Мақсат-міндеттер: балаларды жұппен түрлі бағытта жүгіру; заттарды алысқа дәлдеп сол қолмен лақтыру (3,5–6,5 метрден кем емес) дағдыларын дамыту; балаларда қозғалыс бағытын өзгертіп, қосымша қадаммен алға; бытырап жүру; сапта бір-бірден түрлі бағытта жүгіру іскерліктерін дамыту.	Жапсырудан ойын-жаттығу "Менің қалаған үй жануарым" Мақсат-міндеттер: бұрын үйренген білімдер мен дағдыларды қолдана отырып, балаларды өз жұмысының мазмұнын өз бетінше таңдауға және жоспарлаған жұмысты орындауға үйрету; жапсырудың әртүрлі техникаларын бекіту; шығармашылық белсенділігін арттыру; тәуелсіздікке тәрбиелеу.	Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу "Тотықұс" Мақсат-міндеттер: сәндік құстардың сыртқы құрылымының ерекшеліктерін нақтылау, құстардың сұлулығына назар аударту, құстарға күтім жасау ережелерімен таныстыру; байланыстырып сөйлеуді, логикалық ойлауды дамыту; балаларды құстарға деген сүйіспеншілікке, құстарға қамқорлық жасауға және қорғауға тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.

Күндізгі серуен	**"Жаңғырықты" бақылау (тыңдау).** **Мақсат-міндеттер: балалардың табиғат құбылысы (жаңғырықпен) таныстығын кеңейту, ой-өрістерін, байқампаздықтарын дамыту; айналасын қоршаған әлемді, құбылыстарды танып, білуге деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. Балаларға әртүрлі ортаға барып, дауыстарын шығаруды ұсыну. Кең аулада, залда, ашық жерде дауыстың соңынан тағы бір қайталанып, бәсеңделіп естілетін дауыстар тізбегі туралы айту. Бұл ауада ерекше жағдайда пайда болатын құбылысты "жаңғырып" деп атау.** **Еңбек әрекеті: құмды құмсалғышқа жинау.** **Мақсат-міндеттер: еңбек етуге ниеттерін тәрбиелеу.** **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады.** **Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушы ретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді.** **"Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: аласа бөренемен**	Торғайларды бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: торғайдың дене ерекшеліктері мен тіршілігі жайлы білімдерін тереңдету; балалардың танымдық қабілеттерін дамыту. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жерден тары тары шоқып ап, Бөтегесі томпайып Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп" десіп отырар. Халық ауыз әдебиеті. Балалардың назарын торғайдың бір орында тоқтамайтынына аудару; торғай - өте пысық, жылдам, шапшаң, зерек, көңілді құс екені туралы айту. Торғай жыртқыштардан тез құтылу үшін көп қимылдайды, қауіпті сезетін құс. Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: қураған ұсақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: жұмыс дағдыларын меңгерту; ересектерге көмектесу ұмтылысын ояту. Қимыл-қозғалыс ойыны. "Мысықтар мен торғайлар", "Қарғалар" (мөлшері 2-3 рет). Мақсат-міндеттер: денсаулыққа, ойынға деген қызығушылықтарын дамыту, дене бұлшықет қозғалысын пысықтау, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру; ептілікке, алғырлыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру; балаларды салауатты өмір салтын ұстануға тәрбиелеу. "Кім қапшаны алыс лақтырады?" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту, оң және сол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсат-міндеттер: қызығушылығы	**Көшеде өткен итті бақылау.** **Мақсат-міндеттер: балаларды жануарлардың қимылына, сыртқы келбетіне қызығушылықты арттыру; ит жануарының көп түрі болатыны туралы түсініктерін тиянақтау.** **Педагог балаларға** **Санамақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту.** **Бота, түйе,** **Құлын, бие,** **Торай,шошқа,** **Қозы, қошқар,** **Қодық,құлан,** **Көжек, қоян,** **Бақа,шаян,** **Торғай,шымшық...** **Сен, қал!** **Сен, шық!** **Қ. Мырзалиев** **Еңбек әрекеті: ұсақ бұтақтарды жинау.** **Мақсат-міндеттер: тазалықты сақтау ниетін дамыту.** **"Қойшы мен табын" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру; ойын желісіне белсенді қатысуға бейімдеу, басқарушы және ойыншы рөлдерін ойнай білуге машықтандыру; шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққа баулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Алаңның бір жағында көмегімен қой қора қоршалады.** **Ойнаушылар санамақ арқылы "қойшыны" таңдалып алады; қалғандары – "қойларды" сомдайды. "Қойшының" көзін байланады. Балалардың біреуі (алғашында педагог) "қойшыдан сұрайды: "Қойшы, қойшы, маған қанша қадам бересің?". "Қойшы" өз санын (онға дейін) айтады. Осы қашықтықтан "қойшы": «Менің табыным қайда?", - деп сұрайды.**	**Араны бақылау .** **Мақсат-міндеттер: араны өзге жәндіктерден ажыратып, таныс жәндіктерді атай білуге дағдыландыру; олардың басты ерекшеліктерін нақтылау; тіршілік иелерін танып-білуге деген қызығушылықтарын тәрбиелеу.** **"Ара".** **Қызғалдақтың қасына** **Қойып едім қондырмай,** **Бізін сұғып басыма,** **Шақты ара оңдырмай.** **Енді тимен оған мен,** **Ісіп кетті бас, шекем.** **Балы тәтті болғанмен,** **Тілі өзінің ащы екен!** **Қ. Мырзалиев.** **Балаларға араның қауіпі мен пайдасы туралы айту.** **Балалар араның әрекетіне бөгет болмау керектігін түсіндіру. Сонда шағудан құтылуға болады.** **Аранның бал өнімін жасай білу қабілетін түсініп, адам араларға арнайы бағып-баптау бақшаларын жасайтыны туралы әңгімелеу.** **Еңбек әрекеті: балалармен бірге сәбилер тобының ойын алаңын жинау.** **Мақсат-міндеттер: бірігіп жұмыс жасау, бастаған ісін аяғына дейін жеткізу.** **"Қарға мен торғай" қимыл-қозғалыс ойыны** **Мақсат-міндеттер: белгі бойынша , бір-біріне соғылмай, әртүрлі бағытта жүгіру біліктіліктерін дамыту; ойын шартын бұзбауға дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.** **"Қарға" мен "торғайлар" екі топқа бөлініп, белгі бойынша екі түрлі қимылдарды жасайды (жүгіру мен секіру). Балаларды құстардың қимылдарына еліктеу туралы ескерту керек. Кейіпкерлер тағы бір белгі бойынша екі жаққа таратылып кету тиіс.** **"Кім нысанаға тигізеді?" қимылды ойын-жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: затты лақтыруды**	**Бақ-бақты бақылау.** **Мақсат-міндеттер: емдік өсімдіктер, оларды жинау және қолдану ережелері жайлы ұғымдарын қалыптастыру үрдісінде, танымдық белсенділіктерін дамыту. Баланың тәрбиешімен және достарымен түрлі әсерлерімен бөлісу ынтасын қолдау. Өсімдіктерді, жан-жануарды күтіп-баптайтын орындарда, тағы басқа маман адамдардың еңбегі өте зор екендігі туралы баяндау.** **Көркем сөз. "Санамақ".** **Жиналған соң достары,** **Қаздай өзі басқарды,** **Қызықты ойын басталды:** **Бір болды бақшашы,** **Екіншісі - егінші,** **Үшіншісі - бақташы,** **Төртіншісі - теңізші.** **Бесіншісі - балташы,** **Алтыншысы - аспазшы.** **Жетіншісі - жылқышы,** **Сегізінші - сырнайшы,** **Тоғызыншы - тігінші,** **Оныншысы - орманшы.** **Е.Өтетілеуіов** **Балаларға айтылған мамандардың қайсысын білетінін сұрау.** **Еңбек әрекеті: тәрбиешімен бірге гүлзар ішіндегі құрап қалған гүлдерді тазалау.** **Мақсат-міндеттер: орындалған жұмыстан қуаныш сезімін алуды үйрету; экологиялық мәдениеттілікті тәрбиелеу.** **"Бақшадағы тауықтар" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: орташа қарқында жүгіруді жаттықтыру, құс қанатын келтіру, отырып тұру.** **"Үш табан" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке**

	жүру, тепе-теңдік сақтай білу. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, жан-жаққа шашырап жүгіру, координацияны дамыту.** **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, орыннан биікке секіру.** **Мақсат-міндеттер: күш пен жылдамдықты дамыту.**	бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құралдарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	**"Қойлар" (балалар): "Мә-мә-мә..", - деп дауыстайды да үндемей қалады.** **Қойшы оларды іздей бастайды.** **Балалар жүргізушіден қашып құтылмақшы болады.** **Егер "қойшы" балалардың бірін түртіп қалса, сұрайды: "Қойым, қойым, өзіңді ата!" Ал ойнаушы, "қой": "Мә-мә-мә", - деп дауысын шығарады.** **"Қойшы" баланы дауысынан танып қойса, ұсталған - "қойшыға" айналады. Жаңа ойын басталады.** **Егер бала танылмай жатса, осы "қойшымен" ойын жалғасады.** **"Кегльді қағып ал" жаттығуы.** **Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу.** **Дербес ойындар: шығарылған материалмен ойындар.** **Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты дамыту, кеңістікті бағдарлай білуді, тепе-теңдікті сақтай білуді жетілдіру.**	**жаттықтыру; көзбен мөлшерлеуді дамыту.** **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, "Қапты жеткіз".** **Мақсат-міндеттер: тепе-теңдікті сақтауға дамыту.**	**тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру.** **Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Ойынды алаңның бірнеше жерінде бірнеше топ балалар үшін ұйымдастыруға болады.** **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, доппен ойнау.** **Мақсат-міндеттер: ептілікке, зеректікке тәрбиелеу.**
Серуеннен оралу	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).

Түскі асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.
Түскі ас	Асхана құралдары мен майлықты дұрыс қолдануды үйрету. Үлкен, кесек тамақты, Ұсақ етіп бөліп ал! Стақандағы сусынды, Төгіп алмай ішіп ал! (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Ертегілер оқу, тыңдау. (көркем әдебиет)				
Ұйқыдан тұру	Балаларды біртіндеп ұйқысынан тұрғызу. Ауа ванналары. Ояну жаттығуы. (дене шынықтыру)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Үстел үстіндегі түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Менің адал досым" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: өз денсаулықтарын нығайту, пайдаланып отырған азық-түліктердің зиянды немесе пайдалы екенін түсіндіре білу. Ойын басында тәрбиеші балаларға өздерінің сүйікті жан-жануарлары жайлы айтып беруді ұсынады. Тәрбиеші ит жайлы бейне фильм көруді ұсынады, қолға үйретілген жануарлардың иелеріне тәуелділігі жайлы түсіндіру, балалармен жан-жануарларға қандай көмек тигізуге болатынын бірге талқылайды. Тәрбиешімен бірге балалар әртүрлі әрекеттердің нұсқасын ұсынады. Сюжетті-рөлдік ойын. "Ветеринарлық емхана". Мақсат-міндеттер: балалардың жан-жануарлар дәрігері, медбикелер, күтушілер, ветеринарлық емхананың қызмет көрсетушісі жайлы түсініктерін бекіту; емханада медициналық жұмысшылар қандай рөл атқаратының анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға деген қамқорлыққа тәрбиелеу. Барысы.Тәрбиеші балалармен бірге дайындық жұмысы ретінде ветеринардың жұмысы жайлы фотосуреттер қарастыру керек, К. Чуковскийдің "Айболит" ертегісін оқып, еске түсіру, сонымен қатар ветеринарлық емхана жайлы әңгімелесу. Балалар аңдар мен құстардың қандай дене мүшелерін емдейтінін ғана емес, сондай-ақ қандай құралдарды қолданатындарын, ветеринарға қандай сұрақтар қою керектігін талқылау керек. Балалар өзара ветеринарлық емханада кімдер, қандай қызметкерлер болатынын таңдайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киім үлгілері мен құралдарды алып, орындарына барады. Тәрбиеші диалог барысында ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуын реттейді, бекіту	"Қатені түзе"дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: әрекеттердің дұрыс реттілігін орнатуға үйрету. Ойын барысы: баланың алдына суреттер жиынтығы жатады, бірақ суреттердің бірі өз орнында жатқан жоқ. Бала қатені тауып, суретті өз орнына орналастырады да, кейін өзінің суреттер жиынтығы бойынша әңгіме құрастырады. Сюжетті-рөлдік ойын. "Хайуанаттар бағы". Мақсат-міндеттер: балалардың хайуанаттар бағы, қамқорлыққа алынған аңдар, ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман) жайлы түсініктерін бекіту; хайуанаттар бағында мамандардың қандай рөл ойнайтынын анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Барысы. Тәрбиеші ойын алдында балалармен бірге хайуанаттар бағы жайлы суреттер қарастырады, әлемде қорғауға алынған аңдар туралы бейнеролик көрсетеді. Ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарлар бойынша маман) сияқты мамандардың қызметінің маңыздылығын талқылау қажет. Балалар хайуанаттар бағында жұмыс жасайтын қызметкерлерді өздері таңдайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киім үлгілері мен құралдарды алып, орындарына барады. Қалған балалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды алады да, белгіленген орынға отырғызып, қозғалтып, қимылға келтіреді. Мамандар аңдар мен құстардың орнын қарап, өз көмектерін көрсетеді. Соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытынды жасайды: сиреп бара жатқан аңдар үшін жауапкершілікті адам сезіну, тірі табиғат тіршілігінің заңдылығын бұзбау, қамқорлық таныту және олардың тіршілігі үшін қолайлы жағдай туғызу керектігі жайлы айту.	"Керісінше айт" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларда зеректікті, ойлау жылдамдығын дамыту.Ойын барысы: Тек қана қарама-қарсы мағыналы сөздерді атау. Балалар мен тәрбиеші шеңбер құрып орындықтарға отырады. Тәрбиеші бір сөз айтып, допты балалардың біріне лақтырады, бала допты ұстап алып, қарама-қарсы мағыналы сөз айтып, допты қайта тәрбиешіге лақтыру керек. Мысалы: Тәрбиеші: "Алға!"-десе, бала: "Артқа!"-деп жауап береді, (оңға - солға, жоғары-төмен, алыс - жақын, т. б).Үстеуді ғана емес, сонымен сын есімдерді, етістіктерді: астыңғы-үстіңгі. Егер допты алған бала, жауап беруге қиналса, балалар тәрбиешінің ұсынысы бойынша топпен жауап береді. Сюжетті-рөлдік ойын "Минимаркет" Мақсат-міндеттер: балалардың азық-түлік дүкені түсініктерін бекіту, сатушы мен сатып алушы рөліндегі әрекеттерді игеру, мейірімді қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу. Сатушы балалардың қалауымен тағайындалады. Сатып алушылар қажетті құралдар (себет, қолданылатын қажетті құралдарды, қол арбаны, карточканы, тауарды таңдайды, сатушы тауарды жарнамалайды, бағасын айтады. Тәрбиеші ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін реттейді, бекіту сұрақтарын қояды.	"Кітап детективі" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: әріптерді нақты суреттермен сәйкестендіруді үйрету; ой ұшқырлығын дамыту. Барысы: әріпті жұмбақтап, балаға тапсырма беру - кітаптан сол әріпке сурет табу. Егер бірнеше бала ойнаса, жарыс элементтерін енгізу: кім қажет суреттер санын көп тапса, сол таңдайды. Сюжеттті-рөлдік ойын: "Ұшақпен саяхат" Мақсат-міндеттер: балалардың әуе көліктері, ұшақ оның қолданысы, ұшаққа қызмет көрсету әдістері жайлы білімін кеңейту. Жер пейзаждарының сұлулығын көре білуді үйрету, ұшқыш мамандығына құрметпен қарауға, батылдыққа тәрбиелеу, сөздік қорларын кеңейту: "ұшақ", "ұшқыш", "стюардесса", "ұшу". Барысы. Балалар ұшқыш, стюардесса, диспетчер, жүк тасушы, әуе жай қызметкері рөлдерін өзара бөліп алады. Ниет білдірушілер билеттерді кассадан сатып алады, бақылаудан өтіп, ұшаққа отырады. Жүк тасушылар жүк тиеумен айналысады. Диспетчер ұшақтың ұшуын хабарлайды. Ұшу кезінде жолаушылар иллюминатордан (суреттегі бейнелерді) түрлі көріністерді – теңізді, тауларды, өзендерді, орманды қарастырады. Қайтып оралғаннан кейін балалар өз әсерлерімен бөліседі.	"Пайдалы - зиянды" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: өз денсаулықтарын нығайту, пайдаланатын зық-түліктердің пайдасы мен зияндылығын түсіндіре білу. Ойын басында тәрбиеші балаларға үлкен парақ бетте бейнеленген пайдалы азық-түліктерді жасыл маркермен қоршауды ұсынады, Ары қарай тәрбиеші басқа азық-түліктердің зиянын түсіндіреді, балалармен бірге талқылайды. Бағыттаушы сұрақтар арқылы ойын барысында тәрбиеші балаларға тағам бойынша маман, шынығу бойынша нұсқаушы болуға мүмкіндік береді. Сюжетті-рөлдік ойын "Жас экологтар". Мақсат-міндеттер: эколог жұмысы жайлы түсінік беру. Әлеуметтік шығармашылыққа жағдай туғызу және мадақтау, ойын сюжетіне сәйкес топшаларға бөліну біліктіліктерін, сөйлеу дағдысын қалыптастыру. Балалардың эколог жұмысының адамгершілік бағыты оның табиғатты сақтауға ықпалы, әлеуметтік маңыздылығы жайлы ұғымдарын кеңейту. Ойын барысы: Тәрбиеші ойын алдында балалармен бірге плакаттар, экологтың жұмысы жайлы кітапшаларды қарастырады, "Қызыл кітап" жайлы білімдерін бекіту, эколог-маманының қызметінің маңызы неде екені жайлы талқылаған жөн. Балалар рөлдерді өздері бөледі, нысанды таңдайды, жергілікті жердің жоспарларымен, картамен жұмысты ұйымдастырады; экологиялық паспорттарды зерттейді; экологиялық жағдайды зерттейді (судың, ауаның, топырақтың сынамасы); экологиялық жағдайды қалыпқа келтіру бойынша жұмыс жүргізеді; фотоға түсумен айналысу. Ойын

	сұрақтарын қояды. Соңында тәрбиеші балармен бірге қорытынды жасайды: адам жанында тіршілік ететін аңдар мен құстардың денсаулығы мен тірі табиғаттағы жануарлардың қауіпсіздігіне жауапты екенін.				соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытынды жасауы мүмкін: адам табиғат алдындағы жауапкершілікті сезіну керек.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.

Серуендеу	Көлікті бақылау. Мақсат-міндеттер: көліктерді қолданысы бойынша ажыратуды үйрету; жүргізуші мамандығына қызығушылықтарын қалыптастыру. "Қандай көлік қайда жүреді?" дамытушы жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың көліктер туралы ұғымдарын пысықтау, қызығушылығын арттыру; зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралары: жүк машинасы, кеме, пойыз, велосипед, автобус, ұшақ, жеңіл машина т.б. Балаларға кезекпен жеке суреттер көрсетіледі: - Балалар, көрсетілген суретке қарап, көліктердің қайда жүретінін қимылмен көрсетейік: жерде жүрсе - аяқтарымызды топылдатамыз, суда жүзсе - қолымызбен суда жүзгендей қимылдар жасаймыз, аспанда ұшса - қолдарымызды қанат сияқты сермейміз. Ойынды, екі командаға бөлініп, ойнауға болады. "Түрлі-түсті автомобильдер" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: дене шынықтыру белсенділігін заттың (рөлмен) көмегімен, ойын арқылы дамытуды жалғастыру. Еңбек әрекеті : құмды аудару. Мақсат-міндеттер: ересектерге көмектесу ниетін тәрбиелеу. "Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушіні мұқият тыңдай білуге, күштілікке, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші былай жариялайды: - Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт!	Құмды бақылау. Мақсат-міндеттер: құмның қасиетін анықтау, құммен топырақтың ұқсастығы мен айырмашылығын анықтау. Мақал. Құл жиылып бас болмас, Құм жиылып тас болмас. Балаларға суды қолданып, "құмнан пішіндерді жасауға болады дегенді" іс-тәжірибеде дәлелдеуді ұсыну. Еңбек әрекеті: құмды қопсыту. Мақсат-міндеттер: балаларға құмды ойынға дайындау әрекетіне баулу, ұқыптылыққа тәрбиелеу. "Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); қимылдарды үлестіруге, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. "Көгалдағы хоккей" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: үйрету жұптасып бір-біріне допты домалату, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. "Дене мүшелері" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың дене мүшелері туралы түсініктерін тиянақату; мәтінді ырғаққа сай айта	Аула сыпырушының жұмысын бақылау. Мақсат-міндеттер: танымдық әрекеттерін белсендету; еңбек нәтижесін бағалауды үйрету ь результаты труда. Көркем сөз. "Көше тазалаушы". Таныссың ба, бала, менің ісіммен, Көшелерді сыпыратын кісі мен. Қалған-құтқан нәрселерді жұғымсыз Сыпырғышым сыпырады тынымсыз. Ескі-құсқы шүберекті, сүйекті, Қораптарды, түймелерді, тиекті. Шиқылдаған екі жақты арбамен Апарам да аударамын орға мен. Қадыр Мырзалиев Балаларға аула сыпырушының құрал-жабдықтарын атап, сол жабдықтарды жұмыста қалай қолданытынын көрсетуге шақыру. Еңбек әрекеті: сәбилер тобындағы ойын алаңындағы гүлдерді суару. Мақсат-міндеттер: суқұйғышқа, шелекке су толтыру біліктілігін дамыту, суғару кезінде суды ұқыпты пайдалану, ұжымдық жұмысты мадақтау. "Бұғы аулаушылар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды әртүрлі бағытта жалтарып жүгіруде жаттығу, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "бұғыларды" сомдайды, "бұғы аулаушылар" болып бір-екі бала санамақпен тағайындалады. Белгі бойынша "бұғылар" алаңның бір жағынан екінші жаққа жүгіреді, ортаңғы екі шетте тұрған "бұғы аулаушылар" қолмен түртіп, ұстап жатады. Ойынның соңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" санайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. "Кегльді қағып ал" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. Еркін ойындар: шығарылған материалмен ойындар.	Кемпірқосақты бақылау. Мақсат-міндеттер: жаз мезгілінің ерекшеліктерін, табиғатта болатын өзгерістер жайлы түсініктерін бекіту, "кемпірқосақ" жайлы түсініктерін кеңейту. "Кемпірқосақ". Жаңбыр жауып басылды, Аспан шайдай ашылды. Суретші екен табиғат, Бояуларын дайындап, Түр-түсін дәл тауыпты, Кемпірқосақ салыпты. Ш. Әлдибекұлы. Еңбек әрекеті: ойын алаңында ойыншықтарды жуу, кептіру үшін үстелге орналастыру, топтық жұмысты мадақтау. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын дамыту, тазалыққа тәрбилеу. "Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарып жүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардың қалаулары бойынша немесе санамақ арқылы тағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасай жүріп сөздерді айтады: - Мысығымыз момықай, Жүреді аулада андамай. Тышқан көрсе - бас салады! Кім тышқанды құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қажеті болса, қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан" үшін ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарды төмен түсіріп, жолды жауып қояды.	Түймедақты бақылау. Мақсат-міндеттер: баладардың түймедақ гүлі туралы білімдерін толықтыру; сұлулық пен емдік қасиетін білуге ынталандыру; қызығушылықты арттыру. Жұмбақ, Көзі сары, кірпігі ақ Шалғын мен гүлзарда өседі. (Түймедақ) Педагого түймедақтың шалғындық өсімдіктер түріне жататынын түсіндіреді; түймедақты адамдар бау-бақшада декоративті қалпына жеткізіп, өндеп өсіріп алғаны туралы баяндайды. Түймедақтың емдік қасиеті, іс-тәжірибе жасалып, көрсетіледі: дәріханада алынған, ыдысқа салынған түймедақтардың күлтешелеріне ыстық су құйылып, жасы жабылады. (Балалардың белгілі қашықтыққа тұрғызып, қауіпсіздікті ескеріп тұру керек.) Педагог ыдыстағы судың сарғайып бара жатқанын байқатады да тымау, суық тигенде түймедақтан бұқтырманы ішу пайдасы туралы түсінік беріледі. Еңбек әрекеті: ойын алаңын құрап түскен жапырақтардан жинау. Мақсат-міндеттер: тазалық жүргізу құралдарын: қалақ, сыпыртқыш, шелек қолдану біліктілігін дамыту. Татулық пен ұйымшылдық таныту. "Тым-тырақай" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнай білуге баулу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды

	Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасып, тез тұруы керек. Қайсысы қарсыны арқалап кетсе, сол шарт қояды. Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. "Нысанға тигіз" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: құм салынған қапшықты нысанға кезекпен бір қолмен лақтыра білу қабілетін дамыту; дәлдікке, төзімділікке тәрбиелеу. Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, бағытты өзгерте отырып жүгіруге жаттықтыру. Мақсат-міндеттер: шымыр, жылдам болуға баулу.	жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру. Мынау - менің жүрегім, (Екі қолды кеудеге қою) Бәрі осыдан басталған. Мынау – басым ақылды, (Екі алақанды басқа қою, сипау) Бәрін осы басқарған. (Сұқ саусақ жоғары) Мынау – оң қолым, (Екі қолды кезек - кезек екі жаққа сермеу Мынау – сол қолым. Барлық істі басқарған. (Шапалақтап) Д. Ахметова Өз бетімен еркін ойын әрекеті: екі аяқпен орында секіру. Мақсат-міндеттер: жылдамдықты дамыту.	Мақсат-міндеттер: балаларға ойынға қажет құрылыс нысандарын тұрғызуды үйрету (үй, и т.б.); ойында табиғи материалдарды қолдану (құм, су т.б.). Ойын мазмұны мен тақырыбын байытуды дамыту.	Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп жату - басты міндеті. "Тышқан" ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруға болады. "Кім бірінші жиналады?" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: қозғалыс жылдамдығын, кеңістікті бағдарлауды, зейінділікті дамыту. Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, жылдам жүгіруді жаттықтыру.	ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. "Кім қапшаны алыс лақтырады?" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту, оң және сол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру. Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, бадминтон ойнау. Мақсат-міндеттер: ракетканы қарсыласы жаққа лақтыруды үйретуді жалғастыру.
Үйге қайту **Ата-анаға кеңес**	Әңгімелесу: "Балаға арналған бас киім".	Әңгімелесу: "Судағы қауіпсіздік".	Кеңес: "Театрға арналған қуыршақтар жасау".	Әңгімелесу: "Бала гигиенасы".	Әңгімелесу: "Құммен ойнауға арналған ойыншықтар".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) №1 « Саят » бб
Топ: ересек « Қарлығаш топ »
Балалардың жасы: 4 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 26.08 - 30.08.2024ж. «Ғажайыптар әлемінде»
Педагогтың аты-жөні С.Налибаева А.Уразбаева

Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды далада қабылдау	Ата-аналармен балалардың өздерін қалай сезінетіндері, көңіл-күйлері туралы әңгімелесу, жағымды атмосфера орнату, балалардың әртүрлі мазмұнды іс-әрекеттері үшін жағдай жасау.				
Таңғы гимнстика	Кешенді жаттығулар баланың қимыл-қозғалыс және эмоционалды демалуына ықпал етеді. (дене шынықтыру)				

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Тәрбиешінің көмекшісіне төсек-орын жабындыларын ауыстыруға көмектесу". Мақсат-міндеттер: төсек жабындыларын қолданысына қарай бөлуге үйрету, тәрбиешінің көмекшісіне көмектесу ниетін және басқалардың еңбегіне құрметпен қарауға, берілген тапсырмаға жауапкершілікпен қарауға тәрбиелеу; еңбекке баулу. (еңбек іс-әрекеті)	"Оқу қызметіне керек құрал-жабдықтарды дайындаймыз". Мақсат-міндеттер: берілген тапсырмаға жауапкершілікпен қарауды дамыту, оқу қызметіне керек материалдар мен құрал-жабдықтарды ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін дамыту. (еңбек іс-әрекеті)	Аквариумдағы балықтарды тамақтандыру. Мақсат-міндеттер: зейінді, балықтарға күтім жасау ниеттерін дамыту, тіршілік иелеріне деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	"Шкафтың ішін ретке келтіреміз". Мақсат-міндеттер: балаларды сыртқы киімдерін шкафқа жинауда ұқыптылық танытуға дағдыландыру; ретсіздікті көріп, оны түзеуге деген ынтаны дамыту. (еңбек іс-әрекеті)	**Конституция күні**

	«Балабақшам өз үйім» - «Менің балабақшам», жазғы сауықтыру кезеңінде алған әсерлері туралы балалармен серуенде әңгімелесу; - тақырыпқа сәйкес асфальтқа ұжымдық сурет салуға жұмылдыру, салған суреттері бойынша өз ойларын айтқызу; - тәрбиеші, медбике, тәрбиеші көмекшісі, музыка жетекшісі, дене шынықтыру жетекшісі, аспазшы және т.б. рөлдерінде бөлініп, рөлдерді өздігінен таңдап, ойнауға мүмкіндік беру. Әңгімелесу: "Таңғы сәлемдесу". Мақсат-міндеттер: балалардың естеріне ересектермен, құрдастарымен, жасы кішілермен амандасу қажеттілігін түсіру, әдептілік ережелерін айту. Әр түрлі жағдайлардағы мінез-құлық үлгілерін дамыту, тиісті сөйлеу құрылымдарын қолдануға үйрету. Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың достық туралы ұғымдарын тиянақтау; көркем сөзге деген қызығушылықтарын арттыру; мәнерлеп оқуға ынтасын жетілдіру "Достық деген не?" Педагог асықпай, өлеңді мәнерлеп оқиды. Топ ішінде бірге ойнаған, Достарыммен біргемін. Бөлісіп бар ойыншықпен, Жан сырын да білгенмін. Достарменен бірге жүрсең, Жақсы әуен тынбасын. Қара бұлтта сейіледі, Дос жүрегін тыңдасаң. Достарменен қол ұстассаң, Ешқашан қор болмайсың. Ұқсағың кеп жан досыңа, "Кең мұнара" салғайсың. Д. Бұланбаева. - «Менің балабақшам», жазғы сауықтыру кезеңінде алған әсерлері туралы балалармен серуенде әңгімелесу;	«Бір, екі, үш - бойға жинап күш» - Дене шынықтырудың пайдасы туралы әңгімелесу; - балалардың өздеріне ұнайтын жаттығуларды жасата отырып, спорттық ойындарды бірлесіп таңдатып, ойнату; - серуен кезінде аулада қарапайым еңбекке баулу, бірге еңбектену; - «Бәйге» ұлттық ойынын ойнату. "Балабақша" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: мәтіннің мәніне, ырғағына сай қимылдап қозғалуға ынталандыру; дене мүшелерін жетілдіру, жағымды эмоцияларды дамыту; балабақшада ұйымшыл болуға баулу. - Балабақша, балабақша (Орнында марш басу, қолдармен сермеу) Біздің ортақ үйіміз. Бізбен бірге, бізбен бірге (Орнында жүріп, шапалақтау) Ойыншықтар, достарымыз. Ойнап-күліп, ойнап-күліп, (Орнында секіру, қолдармен жоғары шапалақтау) Бізбен бірге қоймайды, Қолды бұлғап, қолды бұлғап, (Орнында жүріп, қолдармен алдыда бұрмалау) Кейіпкерді сомдайды. Отырады да тұрады, (Қолдар белде, аяқтарды бүгіп, тік тұру) Теңселеді жан-жаққа, (Қолдар белде, оң-сол жақтарға теңселу) Оңға-солға бұрылады, (Қолдар белде, оң-солға бұрылу) Жүреді болашаққа. (Орнында марш басу, қолдарды жоғары көтеру) Ережені есте сақтау жаттығуы. Жұмбақ жасыру. "Бағдаршамның шамдары". Мақсат-міндеттер: балалардың жол	Менің Қазақстаным - Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігінің 30 жылдығы, туған өлкенің көрікті жерлері мен табиғаты туралы әңгімелесу; - «Елім менің» тақырыбында «Мен бастаймын сен жалғастыр» ойыны арқылы алдынала әзірленген ата-аналар мен балалардың оқыған өлеңдерінің видеоматериалдарын көрсету, сол материалдардың ішінен ұнағандарын бірлесіп таңдату "Айырмашылығын тап" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақ ерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағанда бірдей болып көрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары. Көркем сөзді жаттау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Бақшада". Көңілді бар бала, Бақшаға, баққа енсек. Ойнаймыз аулада, Төбеміз әткеншек. Шешеміз жұмбақ та, Жаңылтпаш айтамыз. Кешкілік үй жаққа Үлкейіп қайтамыз. Б. Кірісбаев. - Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігінің 30 жылдығы, туған өлкенің	Конституция күні - Адалдық, достық, тәртіп туралы әңгімелесу; - аталған тақырыпта балаларға ойын жағдаяттарын құру және оны дұрыс шешуге бағыттау; - байрақтың дайын бейнесін жұмсақ қағаз қиындыларымен безендіру; «Айбары асқақ – Ата заң» Қазақстан Республикасы Конституциясы күніне арналған мерекелік концерт ұйымдастыру. "Балық, құс, аң" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: аңдарды, құстарды, балықтарды топтастыру біліктіліктерін бекіту. Көркем сөз. "Аквариумдағы балықтар". Мекендеген теңіз-мұхиттарда Балықтар жіберілді аквариумға. Қозғалып, жүзіп жүр ары-бері, Түстері ала, қызықты пішіндері. Д. Ахметова. "Айналамыздағы геометриялық пішіндер" дамытушы ойыны (заттар). Мақсат-міндеттер: балалардың қоршаған заттар, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін пысықтау; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру. Құралдар: шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер; геометриялық пішіндерге ұқсас заттардың кескіндері. - Балалар, қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш). - Алдарыңдағы суреттерде салынған заттарды атап көрейік. (Балалар заттарды атайды) - Оларды қандай бір сөздермен біріктіреміз? (Жиһаз, ойыншықтар, ыдыс-аяқ, киімдер.)	

	- тақырыпқа сәйкес асфальтқа ұжымдық сурет салуға жұмылдыру, салған суреттері бойынша өз ойларын айтқызу; - тәрбиеші, медбике, тәрбиеші көмекшісі, музыка жетекшісі, дене шынықтыру жетекшісі, аспазшы және т.б. рөлдерінде бәлініп, рөлдерді өздігінен таңдап, ойнауға мүмкіндік беру	ережелері туралы түсініктерін пысықтау, бекіту; ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Мен қауіптен абайлаймын: "Тоқта! Тұр!" – деп тік қараймын. Мен – ортаңғы дөңгелекпін, "Досым, дайындал!" – деп әлекпін. Мен рұқсат беріп тұрамын: "Жүре бер!" – деп шақырамын. Балалар бағдаршам шамдарының түстері нені білдіретінін айтып, жол ережелерін қайталайды. - Дене шынықтырудың пайдасы туралы әңгімелесу; - балалардың ө здеріне ұнайтын жаттығуларды жасата отырып, спорттық ойындардыбірлесіп таңдатып, ойнату; - серуен кезінде аулада қарапайым еңбекке баулу, бірге еңбектену; - «Бәйге» ұлттық ойынын ойнату.	көріктіжерлері мен табиғаты туралы әңгімелесу; - «Елім менің» тақырыбында «Мен бастаймын сен жалғастыр» ойыны арқылы алдынала әзірленген ата-аналар мен балалардың оқыған әлеңдерінің видеоматериалдарын көрсету, сол материалдардың ішінен ұнағандарын бірлесіп таңдату.	- Суреттегі заттарды өзіне ұқсас геометриялық пішінмен үстін бастырып қойыңдар. - Адалдық, достық, тәртіп туралы әңгімелесу; - аталған тақырыпта балаларға ойын жағдаяттарын құру және оны дұрыс шешуге бағыттау; - байрақтың дайын бейнесін жұмсақ қағаз қиындыларымен безендіру; «Айбары асқақ – Ата заң» Қазақстан Республикасы Конституциясы күніне арналған мерекелік концерт ұйымдастыру.	
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	
Таңғы асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	

Таңғы ас	Балаларға ауызды жауып жеуді, асты дыбыссыз шайнауды үйретуді жалғастыру. Асты ұқыпты, таза жеу. Дастарханның басында, Өзіңді жақсы ұста! Дұрыс отыр! Асыңды іш! Денене көп жина күш. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу "Біз татумыз" Мақсат-міндеттер: Балаларға достық,татулық туралы мағлұмат беру. Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу «Достығымыз жарасқан» Мақсат-міндеттер: Балаларға дос пен достық туралы білімдерін қалыптастыруды жалғастыру. Олардың сезімдері мен эмоцияларын басқара білуге ықпал ету, достық туралы түсініктерін кеңейту, балалардың мейірімділік туралы түсініктерін тереңдету; «дос» және ""достық"" сияқты ұғымдар туралы балалардың білімдерін кеңейту, Балаларда эмпатия қабілетін, қиын жағдайда бір-біріне көмекке келуге деген ұмтылысын дамыту, сөйлеу, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Бір-біріне деген әділетті қатынасты, басқаларға деген қайырымдылықты тәрбиелеу.	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Достық біздің туымыз" Мақсат-міндеттер: Балаларды биіктігі 5-10 см 2-3 заттың үстінен кезектесе секіру; көлбеу тақтайда жоғары-төмен жүруге үйрету; қатарға үшеуден тұру дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру; 50-60 метрге жүгіру іскерліктерін дамыту; қимылды ойындарға қызығушылықтарын ояту.	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Масақ" украин халық ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларды оқылған шағын ертегі желісі бойынша ертегі мазмұнын айтып бере білуге үйрету; өз ойларымен бөлісе білуге талпындыру; ертегі кейіпкерлерінің қимылын, дыбысын салдырып, кейіпкерлер бейнесін сомдау қабілеттерін дамыту; еңбекқорлыққа тәрбиелеу, жалқаулыққа бой алдырмауға баулу адамгершілікке, достыққа, кішіпейілдікке тәрбиелеу.	Сурет салудан ойын-жаттығу «Достық ғаламшары» Мақсат-міндеттер: Балалардың достық жайлы білімдерін жалпылау және кеңейту; "алақанда бастыру" арқылы сурет салу техникасын бекіту; қағаз бетінде еркін бағдарлау, ортақ композиция жасау барысындағы ұжымдық жұмыс біліктіліктерін қалыптастыру; логикалық ойлау қабілеттерін, суретті қағаз бетіне орналастыру біліктіліктерін дамыту; өз күшіне сенуге, шыдамдылыққа, әдептілікке тәрбиелеу. Музыкадан ойын-жаттығу "Дос болайық бәріміз!" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыкалық аспаптарында ойнай отырып, мимика, пластик көмегімен музыкалық бейнені мәнерлі, эмоционалды түрде жеткізе білу қабілетін дамыту; әр түрлі сападағы материалмен тәжірибе жасау барысында шығармашылық қиял мен музыкалық сенсорлық қабілеттерді дамыту.	
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	

Күндізгі серуен	Құмырсқаларды бақылау. Мақсат-міндеттер: құмырсқалар тіршілігі жөніндегі түсініктерді тиянақтау; жәндіктер әлеміне деген қызығушылықты арттыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Педагог жүгіріп өтіп жатқан құмырсқаларға көңіл аударады. Құмырсқалардың бірігіп, бір ұяда мекендейтінін, өте шапшаң, еңбекқор, ұйымшыл жәндіктер болғандығын көрсету, түсіндіру. Құмырсқалардың күші өте мол екендігін, жапырақты, бұтақтарды немесе құрттарды, салмағына қарамай, көтеріп таситындығын бақылату. "Құмырсқалар". Жанталасқан жәндіктер, Шынжырдай тізіліп жүгірген, Бірігіп алыпты алады, Зәулім ұяны салады. Д. Ахметова Еңбек әрекеті: ойын жабындысын жинау. Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамыту. "Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақсүйекті іздеңдер, кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақ сүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Жабдығы: ақ сүйек. "Өрт сөндірушілер" қимыл-қозғалыс	Торғайды бақылау. Мақсат-міндеттер: торғайдың дене ерекшеліктері мен тіршілігі жайлы білімдерін тереңдету; балалардың танымдық қабілеттерін дамыту. "Торғайдың әні". Шыр-шыр еткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштарды қорғайды. Ж. Сымақов. Балалардың назарын торғайдың бір орында тоқтамайтынына аудару; торғай - өте пысық, жылдам, шапшаң, зерек, көңілді құс екені туралы айту. Торғай жыртқыштардан тез құтылу үшін көп қимылдайды, қауіпті сезетін құс. Еңбек әрекеті: ересектермен бірге гүлзар ішін түптеу. Мақсат-міндеттер: жұппен бірігіп жұмыс жасай білу; достық қарым-қатынасты дамыту, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. "Ит пен торғай" қимыл қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: торғай мен итке тән әрекеттер туралы білуге машықтандыру; олардың дыбысын сала білуге дағдыландыру; секіру мен жүгіру қимылдарын жетілдіру. "Иттер" мен "торғайлар" екі топқа бөлініп, белгі бойынша екі түрлі қимылдарды жасайды (жүгіру мен секіру). Балаларды құс пен жануардың қимылдарына еліктеу туралы ескерту керек. Кейіпкерлер тағы бір белгі бойынша екі жаққа таратылып кету тиіс. "Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай	Топырақты бақылау. Мақсат-міндеттер: құм мен топырақтың қасиеттерін анықтау, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; топырақты қопсыту, іс-тәжірибе мен зерттеу жасауға ынталандыру. Топыраққа (жер, құм, саз), қазу, қопсыту арқылы назар аудару. Құм мен жер (топырақ) арасында қандай ортақ нәрсе бар. Ауамен, сумен бірге топырақ тіршілік өсімдіктерді қоректік көзі, сумен қамтамасыз ететін жердің жұмсақ қабаты "топырақ" деп аталады. Топырақтың негізгі қасиеті – құнарлығы; оның құрамында әртүрлі қажетті қоректік заттар су, ауа, саз, құм, шірінді болады. Топырақтың беткі қабаты қоңыр түсті болып келеді. Балаларға аяқпен басып жүрген топырақ пен гүлзарға төгілген топырақтың айырмашылықтарын көрсету: "көң" атты топырақтың түсі қараңғы, ұстағанда - жұмсақ екеніне көз жеткізу. Көңді адамдар даярлайды; бұнда өсімдіктердің өсуіне пайдалы заттар бар, сондықтан көкөніс, жеміс, гүл, жидекке көңді төккен дұрыс екендігі туралы әңгімелеу. Сазды жерлерге су көп сіңеді, сондықтан көпке дейін кеппейді. Құмды жер суды өткізеді, сондықтан тез кебеді. Еңбек әрекеті: ересектермен бірге, гүлзарда түптеу. Мақсат-міндеттер: бірігіп жұмыс жасауды үйрету, ортақ талпыныспен, қойылған мақсатқа жету. Жабдықтары: шелектер, күрекшелер, тыршауыштар, қолғаптар. "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-	Раушангүл бұталарын бақылау. Мақсат-міндеттер: раушангүл туралы көп білуге ынталандыру; өсімдіктердің өсуі мен дамуын бақылау, табиғи ортаға қамқорлық көзқарасты қалыптастыруды жалғастыру. Раушангүлдің әсемдігі, хош иісі және қауіпті сабақтарындағы тікенектері туралы, гүлдің бұта болып өсуі туралы, раушангүлдің итмұрынның тектесі екені туралы баяндау. Гримм атты неміс жазушыларының "Ұйқыдағы ару" ертегісін балалардың есіне түсіру. Раушангүлдің осы ертегі желісінде алатын орны туралы айту. Еңбек әрекеті "Құмды қазып, аудару" Мақсат-міндеттер: ересектерге көмектесу ниетін тәрбиелеу. "Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды,ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды. Қалғаны "бояулар" болады. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде сұрақтар қояды: - Сәлеметсіз бе! Кім боласыз? "Бояушы": - Мен бояушымын, Үстімде боялған киімім. Алыстан келемін, Бояу үшін теңге беремін. "Бояуды сатушы": - Түсі қандай бояуды қалайсыз? Осы кезде "бояушы" кез келген түсті айтады, сол түс болып өзін ойлаған бала сыртқа шығып, қаша жөнеледі. Ал диалог ары қарай жалғасады: - Бояудың бағысы қанша? - Бағасы бес (он, он бес, сегіз, бағасы тағы басқа) теңге. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген сан рет қағады да, "бояуды қуалап кетеді. Егер "бояу" қашып, қайтып келсе, "бояушы"	

	ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларда топтық сезімді, қимыл-қозғалысты белгі бойынша орындау біліктіліктерін дамыту, бір және екі бағанаға жылдам тұруға жаттықтыру. Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсат-міндеттер: қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынас жасау біліктіліктерін қалыптастыру.	белгі бойынша, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. "Кегльді қағып ал" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту. Мақсат-міндеттер: допты бір-біріне астыңғы жақтан лақтыру біліктіліктерін дамыту.	қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. "Жыланша" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: бастаушының және бір-бірінің соңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіре білу қабілетін жетілдіру. Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, жұптасып допты ұстап алу. Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлай білуге дағдыландыру, достыққа тәрбиелеу.	бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. "Кім бірінші жиналады?" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: қозғалыс жылдамдығын, кеңістікті бағдарлауды, зейінділікті дамыту. Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, еңкейіп жүру. Мақсат-міндеттер: тәрбиеші тапсырмасы бойынша қимылдарды орындау біліктіліктерін дамыту.	
Серуеннен оралу	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.	

Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	
Түскі асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.	
Түскі ас	Балаларға ауызды жауып жеуді, асты дыбыссыз шайнауды үйретуді жалғастыру. Асты ұқыпты, таза жеу. Дастарханның басында, Өзіңді жақсы ұста! Дұрыс отыр! Асыңды іш! Денене көп жина күш. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Ертегілер оқу, тыңдау. (көркем әдебиет)				
Ұйқыдан тұру	Балаларды біртіндеп ұйқыдан тұрғызу. Шығыс жаттығуларының элементтері. Беті-қолды салқын сумен жуу. (дене шынықтыру)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Үстел үстіндегі түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Логикалық жұптар" (табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: белгілі құбылыстар бейнеленген карточкаларды жинап, логикалық екі карточкаларды	"Не өзгерді?" дамытушылық жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларда қабылдауды, зейінді, есте сақтауды дамыту; ой ұшқырлығын, байқампаздықты тәрбиелеу.	"Жол белгілері" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: логиканы дамыту, жолда жүру ережелерін есте сақтауды, белгі бойынша бағдарлауды үйрету.	"Сөздер тізбегі" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорын молайту, зейіндерін, ой ұшқырлығын дамыту; өзара достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Барысы: тәрбиеші балаларға "Құстар" тақырыбына сөздер құрауды т Тәрбиеші "Құстар" түсінігімен байланысты бір сөз айтады	

	біріктіру; білімдерін жүйелеу; ойлау, есте сақтау қабілеттерін, сөйлеу тілдерін, қиялдарын дамыту; түрлі құбылыстарға деген қызығушылыққа, ізденімпаздылыққа тәрбиелеу. Барысы. Балалар суреттердегі белгілі табиғат құбылыстарына мұқият қарап, составить логикалық жұптар құрайды. Логикалық жұптар тізбегі мынандай болуы мүмкін: тамшы-жаңбыр; тамшы - шатырдағы мұз тамшысы; тамшы - тұман; тамшы - кемпірқосақ; тамшы - мұз; тамшы - бұлақ; жапырақ - ағаш; жапырақ - бұтақ; жапырақ - гүл; және т.б.. "Машинаны кім жүргізеді?"сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: жүргізуші мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, сөздік қорларын молайту, жаяужүргінші түсінігін нақтылау, жолда жүру ережелерін сақтау. Барысы. Балалар көлік жүргізу үшін не керек екенін, түсіну керек. Балалардың алдына әртүрлі көліктер қойылады: жүк, жеңіл көлігі, автобус. Балалар өздеріне көлік тандайды, жағдайды ойнайды, ары қарай сюжет бойынша біреуді автобус жүргізушісі, біреуді кондуктор етіп сайлайды, басқа балалар-жолаушылар, жүру барысында жол белгілері бойынша қозғалады.	Керекті құралдар: әртүрлі заттар мен ойыншықтар. Барысы. Тәрбиеші балалардың алдына таныс ойыншықтар мен заттарды ұсынады. Саны алдымен 6-дан басталады да, кейін 10-12-ге дейін жетуі мүмкін. Ойыншықтар бір қатарға қойылғаннан кейін, балалар олардың реттік санын айтулары мүмкін. Балалар көздерін жұмады, тәрбиеші қатардағы ойыншықтардың орнын ауыстырады. Балалар көздерін ашып, қай ойыншық, қандай орынға ауыстырылғанын айтады. "Кітаптар емханасы" сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: кітаптарды ұқыпты ұстауды үйрету. Кітапты "ауырғанды емдеу" жөндеуді үйрету. Қайшыны дұрыс қолдануды, ұқыпты желімдеуді үйретуді жалғастыру. Кітапты қолдану ережелері жайлы әңгімелеу. Өлең оқу. Мақсаты: балалардың өлең мәтінін есту арқылы қабылдау біліктіліктерін қалыптастыруды жалғастыру, жеке сөздер мен сөз тіркестерін есте сақтау. Көркем шығармаларға деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. - «Бәйге» ұлттық ойынын ойнату.	Барысы. Тәрбиеші белгілерді қарастырып, кейін оларды бөліп, қолданылу аясые түсіндіруді ұсынады. Егер бала жауап беруге қиналса, онда құрдастарынан көмек сұрауына болады. "Театр"сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды өзіне жүктелген рөлге сәйкес әрекет етуге үйрету. Балалар арасындағы достық қарым-қатынас қалыптастыру. Мәдени ошақтар олардың әлеуметтік маңызы жайлы ұғымдарын бекіту. Балалардың театр, театр труппасы, театр қызметкерлері жайлы білімдерін бекіту. Театр жұмысының ұжымдық мінезін көрсету, сөйлеу мәнерін дамыту. Құрал-жабдықтар: ширма; әртүрлі театр түрлері; афишалар; билеттер; бағдарлама; костюм элеметтері. Барысы. Балаларға театр тандау ұсынылады; билеттер, афишалар дайындау; көрермендердің театрға келуі; әртістердің спектакльге дайындығы; театр қызметкерлерінің сахнаны қойылымға дайындау; антрактпен спектакль.	да, кезекті келесі балаға береді. Бала, белгіленген уақытта, керекті сөзді таппаса, қатені толтыру үшін, өз өнерін ортаға салады. "Ғарышкерлер" сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: мектепке дейінгілердің әскери-патриоттық дайындығына ықпал ету, дене шынықтыру дайындығын жетілдіру. Ойын сюжетін өз бетінше дамытуға үйрету. Ойын барысы. Ойынға қызығушылықтарын дамыту үшін, тәрбиеші балаларға «Ғарышкерлер» ашықхат жиынтығын қарастыруды ұсынады. Олармен ғарыш мамандары, ғарышкер қандай қасиеттерге ие болу керектігі жайлы әңгімелеседі. Тәрбиеші балалармен ғарышкер-адамдардың мінезін талқылайды. Одан кейін тәрбиеші балалармен бірге, «Ғарышқа ұшу» ойын сюжетінің шамалы жоспарын белгілейді, ол келесі тармақтарды қамтуы мүмкін: ғарышкерлерді жаттықтыру, ұшуға дайындығына емтихан тапсыру, дәрігердің қарауы, зымырынға отыру, кемені қосу, ғарыштағы жұмыс, кеме бортынан хабарлау, жерден ұшуды басқару, жерге қону, жерде кездесу, медициналық тексеріс, ұшудан кейін ғарышкерлердің тынығуы. Одан кейін тәрбиеші балаларға құрылыс материалынан зымыран құрастыруды ұсынуы мүмкін. Зымыранды құрастыру барысында оның бөліктерін атау (тұмсығы, люктер, иллюминаторлар, басқару тетігі) Дербес ойында тәрбиеші балаларды адамдардың жауапты тапсырманы орындауға бағытталған қарым-қатынасын (еңбек және жеке) модельдеуге шақырады. Мысалы, тәрбиеші балаларға хабарлайды, кейбір адамдар кеме жасаса, ал басқалары оларды сынап, ұшуға дайындайды, үшіншілері - ұшу мен қонуды қамтамасыз етеді. Әр ойыннан кейін тәрбиеші балаларды ойын жағдаяттарын талдауға тартады.	

Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	

Серуендеу	Жаңбырды бақылау. Мақсат-міндеттер: балаларды табиғат құбылысы-жаңбырмен таныстыруды жалғастыру. Жаңбырдың өсімдіктердің өсуіне тигізетін ықпалы жайлы айту. Балаларды сөйлеу барысында жаңбырды сипаттайтын сын есімдерді қолдануды үйрету. Балалармен жазғы жаңбырды бақылау. "Бұлтқа" фонемо-ырғақты жаттығуы. Мақсаты: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет! Қазақ ауыз әдебиеті. Еңбек әрекеті: гүлзардағы арам шөптерді жинау. Мақсат-міндеттер: бастаманы мадақтау, еңбектену ниетін қолдау, гүлдердің сұлулығын көруді дамыту. "Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар жаңбыр шалшықтарын баспау үшін, биіктіктерге (тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұру тиіс. "Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту;	Жел мен бұлттарды бақылау. Мақсат-міндеттер: жаздың ашық аспан сұлулықты көру біліктіліктерін бекіту; шығармашылық қиялдарын дамыту. Болжамдар: бұлттар жылдам қозғалса – ауа-райы ашық болады. Бұлттарды бірнеше түрі бар екендігін айту. Оның ішінде ақ бұлттар желмен айдалып ұшады; сұр бұлттар жиналып, аспанды жауып, жаңбырды әкеледі. "Жел қайда соғып тұр?" логикалық жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың кеңістікті (жазықтықты) бағдарлай білу қабілеттерін жетілдіру; оң мен сол жақты ажыратуға машықтандыру; объектіге немесе суреттегі объектіге қарап, жел қайда соққанын үстеу сөздерді қосып айтуға баулу; ақыл-ойыны дамыту. Құралдары: сюжетті суреттер (суреттерді жалаулар оң және сол жаққа желпілдер тұр). - Суреттерге қарап, далада желдің бар ма екенін анықтап көрейік. Жел бар болса, қай жаққа соғып тұрғанын байқап көрейік. Балалардың мысалы жауаптары: - Бірінші суретте жел сол жаққа соғып тұр. Екінші суретте жел оң жаққа соғып тұр. Еңбек әрекеті: гүл тұқымын жинау. Мақсат-міндеттер: бірігіп жұмыс істеу, еңбектену ниетін дамыту. "Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойынды зерек болып ойнауға, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарды үйлестіре білуге дағдыландыру; кеңістікті бағдарлай білуді, күш-жігерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы	Көлеңкені бақылау. Мақсат-міндеттер: балаларды көлеңке құбылысымен таныстыру; байқағыштыққа тәрбиелеу. Көлеңке - бұл дене жарық көзінен келетін, жарыққа бөгет жасағанда пайда болатын қараңғылықтың күйі. Бөгет жарықтың бетке жетуіне кедергі жасайды, соның себебінен көлеңке пайда болады. Мөлдір емес денелердің ғана көлеңкесі болады, себебі жарық мөлдір денелерден өтіп кетеді. Көлеңке жарық көзінен қарама-қарсы жақта пайда болады. "Көлеңке мен адам". Ұстаймын деп болды әуре Көлеңкені бір Есер: Қашып берді Көлеңке, Қуып еді ол ілесе, Көлеңке де жүгірді, Жүгіргенде ол тіресе. А. Асылбек Балаларды жарыққа шығып әртүрлі қимылдарды жасай тұра, көлеңкені бақылауға шақыру. Еңбек әрекеті: тәрбиешімен бірге, гүлзар ішіндегі құраған өсімдіктерді жинау. Мақсат-міндеттер: орындалған жұмысқа қуана білуді үйрету. "Оң қолым мен сол қолым" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың оң мен сол жақты ажырата білу қабілеттерін бекіту; мәтіннің мәніне сай қимылдауға, оң мен сол жақты дұрыс ажыратуға дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Оң қолым менің, қалайсың? (Оң қолды көрсету) Жанталасып, не жасайсың? (Қолмен бұраңдау) Мен қасық ұстап аламын, (Қасықты ұстағанды көрсету) Әдемі сурет саламын. (Сурет салғанды көрсету) Сол қолым, сен не қалайсың? (Оң	Қылқан жапырықты ағаштарды бақылау. Мақсат-міндеттер: ағаштар жайлы білімдерін бекіту, қорытындылау, салыстыру, тұжырымдай білуді дамыту; қылқан жапырақтыларды өзге ағаштардан ажырата білуге баулу. Дауылға да, аязға да, Шыдап бағар міз бақпай. Тау етегі тұрағы, Жап–жасыл боп тұрады. (Қарағай) "Қысы – жазы шешпейтін, Көйлегі бар жасылдан. Өзгертпейді еш кейпін, Жаралғандай асылдан. (Шырша) Балалардан қарағай мен шыршаны қандай белгілерге қарап ажыратындарын сұрау. Екі ағаш қылқандарының ұзындықтары мен түстеріне көңіл аударуды ұсынады. Қылқан жапырақтылардың неге солай аталатынын туралы сұрау. Адам денсаулығына, табиғаттың жануына жағымды ықпалы туралы баяндау. Еңбек әрекеті: ойын алаңындағы табиғи материалдарды жинау. Мақсат-міндеттер: еңбек етуге ниеттерін ояту, жұмысты таза және тиянақты орындау. Санамақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Бота, түйе, Құлын, бие, Торай, шошқа, Қозы, қошқар, Қодық, құлан, Көжек, қоян, Бақа, шаян, Торғай, шымшық... Сен, қал! Сен, шық! Қадыр Мырза Али. "Қойшы мен табын" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру; ойын желісіне белсенді қатысуға бейімдеу, басқарушы және ойыншы рөлдерін ойнай білуге машықтандыру; шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққа баулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Алаңның бір жағында көмегімен қой қора қоршалады. Ойнаушылар санамақ арқылы "қойшыны" таңдалып алады; қалғандары – "қойларды" сомдайды. "Қойшының" көзін байланады. Балалардың біреуі (алғашында педагог) "қойшыдан	

	достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде сұрақтар қояды: - Сәлеметсіз бе! Кім боласыз? "Бояушы": - Мен бояушымын, Үстімде боялған киімім. Алыстан келемін, Бояу үшін теңге беремін. "Бояуды сатушы": - Түсі қандай бояуды қалайсыз? Осы кезде "бояушы" кез келген түсті айтады, сол түс болып өзін ойлаған бала сыртқа шығып, қаша жөнеледі. Ал диалог ары қарай жалғасады. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген сан рет қағады да, "бояуды қуалап кетеді. Егер "бояу" қашып, қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. Еркін ойындар: шығарылған материалдармен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, допты бір-біріне лақтыру. Мақсат-міндеттер: допты екі қолмен лақтырып, қағып алу біліктіліктерін бекіту.	шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Құғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады. Егер құғыншы қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, түртіп үлгерсе, құғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды. "Үш табан" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Ойынды алаңның бірнеше жерінде бірнеше топ балалар үшін ұйымдастыруға болады. Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, допты лақтырып, екі қолмен ұстап алу. "Кегльді қағып ал" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.	қолды көрсету) Жанталасып, не жасайсың? (Қолмен бұраңдау) Мен үзілген нан аламын, (Нанды ұстауды көрсету) Қағаз бетін баса аламын. (Қағазды басып тұрғанды көрсету) Оң мен сол қолдарыммен, (Екі қолды көрсету) Заттарды зерттеймін мен, (Саусақтармен жыбырлату) Мыжғылап, ұстап-сипап, (Жұдырықты ашып-жұму) Сәлем деп досқа бұлғап. (Екі қолмен жалауша тәрізді бұлғау) Колдарыммен мен үнемі, (Екі қолды көрсету) Жеңімді бірге түремін. (Жеңдерді түргенді көрсету) Нан илеп, шапалақтап, (Нан илеуді көрсету, шапалақтау) Қуанышпенен қостап. (Шапалақтау) Д. Ахметова "Сақина" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың орташа немесе кішкентай шеңбер жасап тұру, сөзбен қимыл-қозғалысты үйлестіре білу біліктілерін дамыту. Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, бүйірлеп түзу жүру. Мақсат-міндеттер: негізгі қимылдарды жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға баулу.	сұрайды: "Қойшы, қойшы, маған қанша қадам бересің?". "Қойшы" өз санын (онға дейін) айтады. Осы қашықтықтан "қойшы": «Менің табыным қайда?", - деп сұрайды. "Қойлар" (балалар): "Мә-мә-мә..", - деп дауыстайды да үндемей қалады. Қойшы оларды іздей бастайды. Балалар жүргізушіден қашып құтылмақшы болады. Егер "қойшы" балалардың бірін түртіп қалса, сұрайды: "Қойым, қойым, өзіңді ата!" Ал ойнаушы, "қой": "Мә-мә-мә", - деп дауысын шығарады. "Қойшы" баланы дауысынан танып қойса, ұсталған - "қойшыға" айналады. Жаңа ойын басталады. Егер бала танылмай жатса, осы "қойшымен" ойын жалғасады. "Шеңберден шеңберге" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберлерге бақытты ауыстырып екі аяқпен секіруге дағдыландыру; күш-жігерін дамыту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.	
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Кеңес: "Ойыннан оқу қызметіне".	Әңгімелесу: "Баланың тамақтануы "	Кеңес: "Отбасылық мерекелер".	Әңгімелеу: "Бала экран алдында".	

МКҚК №1 « Саят » бөбекжай-бақшасы

Бекітемін

№1 «Сәуле» бөбекжай-бақшасы

меңгерушісінің м.у.а._____А.Налибаева

« Қарлығаш »ересек тобының 2024жылына арналған

Жазғы сауықтыруіс-шарасы

Тәрбиеші:С.Налибаева

«Алақай,жайдарлыжазкелді » Ересек «Қарлығаш» тобының жазғы-сауықтыру кезеңінің перспективалық жоспары

Мерзімі	Тақырыбы	
	Маусым	
1-апта(03.06-07.06)	«Бақыттыбалалықшақ»	07.06.2024ж
2-апта(10.06-14.06)	«ЖасІзкесушілер»	14.06.2024ж
3-апта(17.06-21.06)	«Жаздакелді,көңілді»	21.06.2024ж
4-апта(24.06-28.06)	«Қауіпсізжаз»	28.06.2024ж
	Шілде	
1-апта(01.07-05.07)	«Гүлденгентабиғат»	05.07.2024ж
2-апта(08.07-12.07)	«Анам,әкемжәнемен-тату-тәтті отбасы»	12.07.2024ж
3-апта(15.07-19.07)	«Жазғысайыстар»	19.07.2024ж
4-апта(22.07-26.07)	«Ойынойнапәнсалмай,өсербала болама»	26.07.2024ж
5-апта(29.07-02.07)	«Меніңдостарым»	02.08.2024ж
	Тамыз	
1-апта(05.08-09.08)	«Асатасы-нан»	09.08.2024ж
2-апта(12.08-16.08)	«Менжәнеқоршағанорта»	16.08.2024ж
3-апта(19.08-23.08)	«Өнеркөзіхалықта»	23.08.2024ж
4-апта(26.08-30.08)	«Ғажайыптарәлемінде»	

1-Мамыр « Балаларды қорғау күні »

"Бақыттыбалалықшақ"

Мақсаты: Бақытты болу әр адамның өз қолында. Сол бақыттың бір бөлігі оның балдай тәтті балалық шағы.

Әрбір бала өзінің ерекше балалық шағын естен кетпейтіндей, ... Бақытты балалық шақты қалыптастырудабалабақшаныңмаңызықандай?Әрине,кезкелгената- ана үшін бала бақыты оның дені сау болуы, сана-сезімінің кемелденуімен өлшенері анық. **Сурет салу арқылы балалардың шығармашылыққабілеттері мен көркемдік қиялын дамытып, балалардың көркем шығармашылығынаықпал ету.**

1 Мамыр

1 Мамыр

1 Мамыр

Мамыр

Жас ізкесушілер.

Дәстүрліемессуреттехникасыменсуретсалу.Қимыл-қозғалысойындары:
«Өз түсіңді табу»,«Жасырынбақ,Ізкесушілер деген кімдер?»

Тәрбиеші сұрақтар қою арқылы балалармен әңгімелесу.«Ізкесуші» мультфильмін көрсету.

«Жазда келді,көңілді»

Жаз мезгілінде ойналатын «Суойындары»

Мақсаты:Балаларғасуменойналатынойындардыойнатуарқылы қызығушылықтарын арттыру.

«Қауіпсіз жаз»

Көше қозғалысы ережелерін қайталау.

Мақсаты:Балаларды жолда жүру ережесімен таныстыру, еске сақтауға үйрету, жол қауіпсіздігін, өз өмірлерін сақтай білуге тәрбиелеу. Жол белгілерін айыра білу дағдыдарын қалыптастыру, жол ережесін білудің маңызды екенін түсіндіру.Балалардың ережелерді есте сақтауы үшін балабақшаауласында«көшеқозғалысы»ойынынұйымдастыру(ойыншық машиналар, қуыршақтар, құрастырғыш, жол белгілерін пайдалану).

Ойындар:«Өртке қауіпті заттар»,«Өртсөндірушігенеқажет?» «Өртке қауіпті заттар»

Тақырыбы: « Өрт тілсіз жау »

Мақсаты:Балаларғаөрттуралытүсінікберу.Өрттілсізжау,өрттенсақтану жолдарын үйрету. Балалардың өрт қауіпсіздігі ережелері туралы білімдерін қалыптастыру, қауіп төнген кезде өздерін қорғай білуге машықтандыру, өз өмірлері үшін жауапты екенін ұғындыру.

Біз өнерлі балалармыз

«Гүлденгентабиғат»

«Табиғатпентілдесу»,балаларменқоршағанортанықорғаутуралы әңгімелесу.
Мақсаты:Бір-бірінедегенмейірімділікке,көмектесугедегенықыласқа, сыйластыққа, табиғатқа деген қызығушылыққа тәрбиелеу.
Ептілікті,зейінділікті,реакцияжылдамдығын,қимылдардысөйлеумен үйлестіре білуді дамыту.

«Анам,әкемжәнемен-тату-тәттіотбасы» Ұлттық ойындар

Мақсаты:Балаларды ұлттық ойын арқылы татулыққа,адамгершіліккебаулу. Бір - біріне деген сыйластығын, достық қарым қатынасын нығайту. Ұлттық ойын арқылы салт - дәстүрлерді сақтай білуге тәрбиелеу. Бір - біріне деген шынайы достықты сезіне білу дағдысын дамыту.

«Жазғы сайыстар» Ақсерек,көксерек

Ойын шарты: Ойын жазда ойналады. Ойнаушылар екі топқа бөлініп, бір – бірінен30-40метрдейжердеқолұстасып,қарама–қарсықатартізіліптұрады. Екі топтың басқарушыларыәр топтың оң жақ басында болуға тиісті.

«Ақсерекпенкөксерек»

Бізденсізгекімкерек?–депекіншітоптансұрайды. Оғанқарсыластары былай деп жауап береді:

«Ақсерек,көксерек»

СонаутұрғанАлинұркерек,-депқарсыжақтыңойыншысыныңатын атайды.Солшақырылғанбалажүгіргенқалпыменқолұстасыптізіліптұрған топтың еңәлсіз деген жерінен келіп соғып,үзіпөтуге тырысады.Егер үзіп кетсе, топтың үзген жерінен өз тобына бір баланы апарып қосады.Үзе алмаса, өзісолтоптақалады.Ендігікезекекіншітопқаберіледі. Олардаосы тәртіп бойынша ойынды әріқарай жалғастырады.Сөйтіп, екі топ бірін – біріұтыпалуғатырысады.Ақыры ұтылғанжақтыңадамдарыазмөлшердене кейде жалғыз басқарушысы ғана қалатын кездері де болады.Ұтқан топ жүлдесіналады. Арқан тарту

Бұл ойынды ойнау үшін, бес- алты бала тартқанда үзілмейтін арқан және үлкен адамның алақаны көлеміндей екі тақтай дайындап алу қажет. Ол тақтайлардың ортасын арқан өтпейтіндей етіп теседі. Енді қарды жентектеп, аққалаға ұқсатып,үйеді де оның орта шетінен таяқпен тесеп әлгі арқанды өткізеді. Содан кейін тақтайшаның екеуін арқанның екі ұшына кигізеді де, тақтайшаларды аққаларға екі – үшқарыстай тақапқалғанда, тақтайшалар аққалаға тірелгенде, кейін сырғып кетпес үшін арқанды түйеді. Бәрі дайын болғансоң,балаларекітопқабөлінедіде,арқандыекіжаққатартады.Аққала қалайқұласа, сол топ жеңіп шыққан болады. Жеңілген топ аққаланы қайта жасайды.

BOY

«Ойын ойнап ән салмай,өсер бала болама»

Балалардың жазғы ойындар туралы түсініктерін молайту.Тірі табиғаттың әсемдігін сезіндіру,табиғатты қорғай білуге баулу.Әр түрлі заттар мен,пішіндермен,пішіндермен балық жасау. Балалардың саусақ маторикасын, ой-өрісін дамыту. «Алуан түсті балықтар» (дидактикалық ойыны)

«Менің достарым»

Мақсаты: Балаларға достық,татулық,бірлік ұғымдарын түсіндіру.Өзара татулықсезімдеріндамыту,ұлтжандылықсезімдерінқалыптастыру,достықты қадірлей білуге тәрбиелеу

«Асатасы– нан»

Мақсаты: Диқандар еңбегін, үлкендер еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, нанныңдастарханғақайданкелетінінтүсіндіру,тілбайлығын,ой-өрісін дамыту.

Нанның дастарханға қандай еңбекпен, қалай келетінін біледі, сұрақтарға ойланыпдұрысжауапберуді,үлкендержәнедиқандареңбегінқұрметтеуді игереді, үйренгендерін күнделікті ойындарда қолданады.

«Мен және қоршаған орта»

Мақсаты:балалардытуғанжерге,қоршағанортаға,табиғатқадеген сүйіспеншілігін арттыру.Өлі және тірі табиғатпен таныстыру.

«Өнер көзі халықта »

мақсаты:Балаларғақуыршақтуралытүсінікберу. Балалардыңсөздікқорын байланыстырып сөйлеуге дағдыландыру. Қуыршаққойылымынкөрсетуарқылыбалалардыңтанымдықбелсенділігін арттыру.
Өзарасыйласыпдостыққарым-қатынастаболуғатәрбиелеу.

МКҚК №1 « Саят » бөбекжай-бақшасы

Бекітемін
№1 «Саят» бөбекжай-бақшасы
меңгерушісінің м.у.а: _____А.Налибаева

« Балдаурен » ортаңғы тобының 2024жылына арналған

Жазғы сауықтыруіс-шарасы

Тәрбиеші:Қ.Усипбаева

«Алақай, жайдарлы жаз келді »

«Балдаурен » ортанғы тобының жазғы-сауықтыру кезеңінің перспективалық жоспары

Мерзімі	Тақырыбы	
	Маусым	
1-апта(03.06-07.06)	«Бақыттыбалалықшақ»	07.06.2024ж
2-апта(10.06-14.06)	«ЖасІзкесушілер»	14.06.2024ж
3-апта(17.06-21.06)	«Жаздакелді,көңілді»	21.06.2024ж
4-апта(24.06-28.06)	«Қауіпсіжаз»	28.06.2024ж
	Шілде	
1-апта(01.07-05.07)	«Гүлденгентабиғат»	05.07.2024ж
2-апта(08.07-12.07)	«Анам,әкемжәнемен-тату-тәтті отбасы»	12.07.2024ж
3-апта(15.07-19.07)	«Жазғысайыстар»	19.07.2024ж
4-апта(22.07-26.07)	«Ойынойнапәнсалмай,өсербала бола ма»	26.07.2024ж
5-апта(29.07-02.07)	«Меніңдостарым»	02.08.2024ж
	Тамыз	
1-апта(05.08-09.08)	«Асатасы-нан»	09.08.2024ж
2-апта(12.08-16.08)	«Менжәнеқоршағанорта»	16.08.2024ж
3-апта(19.08-23.08)	«Өнеркөзіхалықта»	23.08.2024ж
4-апта(26.08-30.08)	«Ғажайыптарәлемінде»	

1-Маусым « Балаларды қорғау күні »

"Бақытты балалық шақ"

Мақсаты: Бақытты болу әр адамның өз қолында. Сол бақыттың бір бөлігі оның балдай тәтті балалық шағы. Әрбір бала өзінің ерекше балалық шағын естен кетпейтіндей, ... Бақытты балалық шақты қалыптастырудабалабақшаныңмаңызықандай?Әрине,кезкелгената- ана үшін бала бақыты оның дені сау болуы, сана-сезімінің кемелденуімен өлшенері анық. Сурет салу арқылы балалардың шығармашылыққабілеттері мен көркемдік қиялын дамытып, балалардың көркем шығармашылығынаықпал ету.

Мамыр

Жас ізкесушілер.

Дәстүрліемессуреттехникасыменсуретсалу.Қимыл-қозғалысойындары:
«Өзтүсіңдітабу»,«Жасырынбақ,Ізкесушілердегенкімдер?»

Тәрбиешісұрақтарқоюарқылыбалаларменәңгімелесу.«Ізкесуші» мультфильмін көрсету.

NOTHING
NEVER

«Жазда келді,көңілді»

Жаз мезгілінде ойналатын«Суойындары»

Мақсаты:Балаларғасуменойналатынойындардыойнатуарқылы қызығушылықтарын арттыру.

NEVER

5

«Қауіпсіз жаз»

Көше қозғалысы ережелерін қайталау.

Мақсаты:Балаларды жолда жүру ережесімен таныстыру, еске сақтауға үйрету, жол қауіпсіздігін, өз өмірлерін сақтай білуге тәрбиелеу. Жол белгілерін айыра білу дағдыдарын қалыптастыру, жол ережесін білудің маңызды екенін түсіндіру.Балалардың ережелерді есте сақтауы үшін балабақшаауласында«көшеқозғалысы»ойынынұйымдастыру(ойыншық машиналар, қуыршақтар, құрастырғыш, жол белгілерін пайдалану).

Ойындар:«Өрткеқауіптізаттар»,«Өртсөндірушігенеқажет?» «Өртке қауіпті заттар»

Тақырыбы: « Өрт тілсіз жау »

Мақсаты:Балаларғаөрттуралытүсінікберу.Өрттілсізжау,өрттенсақтану жолдарын үйрету. Балалардың өрт қауіпсіздігі ережелері туралы білімдерін қалыптастыру, қауіп төнген кезде өздерін қорғай білуге машықтандыру, өз өмірлері үшін жауапты екенін ұғындыру.

ТАБИҒАТ
БҰРЫШЫ
01

Тақырыбы:«Гүлденген табиғат».

Мақсаты:Балаларғатабиғат,тіршілік,коршаған ортаарасында байланыс жайлы түсініктерін қалыптастыру, балаларға жанды және
жансызтабиғатжөніндемағлұматберу,табиғатқасүйіспеншілікпен қарауға, қадірлей білу және қамқорлық жасай білуге үйрету.
Балалардыңойлауқабілеттеріндамыту.

«Анам,әкем және мен-тату-тәтті отбасы» Ұлттық ойындар

Мақсаты:Балаларды ұлттық ойын арқылы татулыққа,адамгершілікке баулу. Бір - біріне деген сыйластығын, достық қарым қатынасын нығайту. Ұлттық ойын арқылы салт - дәстүрлерді сақтай білуге тәрбиелеу. Бір - біріне деген шынайы достықты сезіне білу дағдысын дамыту.

«Жазғы сайыстар» Ақсерек,көксерек

Ойын шарты: Ойын жазда ойналады. Ойнаушылар екі топқа бөлініп, бір – бірінен30-40метрдейжердеқолұстасып, қарама–қарсықатартізіліптұрады. Екі топтың басқарушыларыәр топтың оң жақ басында болуға тиісті.

«Ақсерек пен көксерек»

Бізден сізге кім керек?–деп екінші топтан сұрайды. Оған қарсыластары былай деп жауап береді:

«Ақсерек, көксерек»

СонаутұрғанАлинұркерек,-депқарсыжақтыңойыншысыныңатын атайды.Солшақырылғанбалажүгіргенқалпыменқолұстасыптізіліптұрған топтың еңәлсіз деген жерінен келіп соғып,үзіпөтуге тырысады.Егер үзіп кетсе, топтың үзген жерінен өз тобына бір баланы апарып қосады.Үзе алмаса, өзісолтоптақалады.Ендігікезекекіншітопқаберіледі. Олардаосы тәртіп бойынша ойынды әріқарай жалғастырады.Сөйтіп, екі топ бірін – біріұтыпалуғатырысады.Ақыры ұтылғанжақтыңадамдарыазмөлшердене кейде жалғыз басқарушысы ғана қалатын кездері де болады.Ұтқан топ жүлдесіналады. Арқан тарту

Бұл ойынды ойнау үшін, бес- алты бала тартқанда үзілмейтін арқан және үлкен адамның алақаны көлеміндей екі тақтай дайындап алу қажет. Ол тақтайлардың ортасын арқан өтпейтіндей етіп теседі. Енді қарды жентектеп, аққалаға ұқсатып,үйеді де оның орта шетінен таяқпен тесеп әлгі арқанды өткізеді. Содан кейін тақтайшаның екеуін арқанның екі ұшына кигізеді де, тақтайшаларды аққаларға екі – үшқарыстай тақапқалғанда, тақтайшалар аққалаға тірелгенде, кейін сырғып кетпес үшін арқанды түйеді. Бәрі дайын болғансоң,балаларекітопқабөлінедіде,арқандыекіжаққатартады.Аққала қалайқұласа, сол топ жеңіп шыққан болады. Жеңілген топ аққаланы қайта жасайды.

SPIDER

«Ойын ойнап ән салмай,өсер бала бола ма»

«Алтын балық»күні.

Балалардың балықтар туралы түсініктерін молайту.Тірі табиғаттың әсемдігін сезіндіру,табиғатты қорғай білуге баулу.Әр түрлі заттар мен,пішіндермен,пішіндермен балық жасау. Балалардың саусақ маторикасын, ой-өрісін дамыту. «Алуан түсті балықтар» (дидактикалық ойыны)

« Менің достарым »

Мақсаты: Балаларға достық,татулық,бірлік ұғымдарын түсіндіру.Өзара татулықсезімдеріндамыту,ұлтжандылықсезімдерінқалыптастыру,достықты қадірлей білуге тәрбиелеу

«Асатасы– нан»

Мақсаты: Диқандар еңбегін, үлкендер еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, нанныңдастарханғақайданкелетінінтүсіндіру,тілбайлығын,ой-өрісін дамыту.

Нанның дастарханға қандай еңбекпен, қалай келетінін біледі, сұрақтарға ойланыпдұрысжауапберуді,үлкендержәнедиқандареңбегінқұрметтеуді игереді, үйренгендерін күнделікті ойындарда қолданады.

«Мен және қоршаған орта»

Мақсаты:балалардытуғанжерге,қоршағанортаға,табиғатқадеген сүйіспеншілігін арттыру.Өлі және тірі табиғатпен таныстыру.

«Өнер көзі халықта »

мақсаты:Балаларғақуыршақтуралытүсінікберу. Балалардыңсөздікқорын байланыстырып сөйлеуге дағдыландыру. Қуыршаққойылымынкөрсетуарқылыбалалардыңтанымдықбелсенділігін арттыру.
Өзарасыйласыпдостыққарым-қатынастаболуғатәрбиелеу.

МКҚК №1 « Саят » бөбекжай-бақшасы

Бекітемін

№1 «Саят» бөбекжай-бақшасы

меңгерушісінің м.у.а:_____А.Налибаева

« Балапан » кіші тобының 2024жылына арналған

Жазғы сауықтыруіс-шарасы

Тәрбиеші:А.Ережепова

«Алақай,жайдарлыжазкелді » кіші «Балапан » тобының жазғы-сауықтыру кезеңінің перспективалық жоспары

Мерзімі	Тақырыбы	
	Маусым	
1-апта(03.06-07.06)	«Бақыттыбалалықшақ»	07.06.2024ж
2-апта(10.06-14.06)	«ЖасІзкесушілер»	14.06.2024ж
3-апта(17.06-21.06)	«Жаздакелді,көңілді»	21.06.2024ж
4-апта(24.06-28.06)	«Қауіпсізжаз»	28.06.2024ж
	Шілде	
1-апта(01.07-05.07)	«Гүлденгентабиғат»	05.07.2024ж
2-апта(08.07-12.07)	«Анам,әкемжәнемен-тату-тәтті отбасы»	12.07.2024ж
3-апта(15.07-19.07)	«Жазғысайыстар»	19.07.2024ж
4-апта(22.07-26.07)	«Ойынойнапәнсалмай,өсербала болама»	26.07.2024ж
5-апта(29.07-02.07)	«Меніңдостарым»	02.08.2024ж
	Тамыз	
1-апта(05.08-09.08)	«Асатасы-нан»	09.08.2024ж
2-апта(12.08-16.08)	«Менжәнеқоршағанорта»	16.08.2024ж
3-апта(19.08-23.08)	«Өнеркөзіхалықта»	23.08.2024ж
4-апта(26.08-30.08)	«Ғажайыптарәлемінде»	

1-Маусым « Балаларды қорғау күні »

"Бақытты балалық шақ"

Мақсаты: Бақытты болу әр адамның өз қолында. Сол бақыттың бір бөлігі оның балдай тәтті балалық шағы. Әрбір бала өзінің ерекше балалық шағын естен кетпейтіндей, ... Бақытты балалық шақты қалыптастырудабалабақшаныңмаңызықандай?Әрине,кезкелгената- ана үшін бала бақыты оның дені сау болуы, сана-сезімінің кемелденуімен өлшенері анық. Сурет салу арқылы балалардың шығармашылыққабілеттері мен көркемдік қиялын дамытып, балалардың көркем шығармашылығынаықпал ету.

HERO

Жас ізкесушілер.

Дәстүрліемессуреттехникасыменсуретсалу.Қимыл-қозғалысойындары:
«Өзтүсіңдітабу»,«Жасырынбақ,Ізкесушілердегенкімдер?»

Тәрбиешісұрақтарқоюарқылыбалаларменәңгімелесу.«Ізкесуші» мультфильмін көрсету.

«Жаздакелді,көңілді»

Жазмезгіліндеойналатын«Суойындары»

Мақсаты:Балаларғасуменойналатынойындардыойнатуарқылы қызығушылықтарын арттыру.

«Қауіпсіз жаз »

Көше қозғалысы ережелерін қайталау.

Мақсаты:Балаларды жолда жүру ережесімен таныстыру, еске сақтауға үйрету, жол қауіпсіздігін, өз өмірлерін сақтай білуге тәрбиелеу. Жол белгілерін айыра білу дағдыдарын қалыптастыру, жол ережесін білудің маңызды екенін түсіндіру.Балалардың ережелерді есте сақтауы үшін балабақшаауласында«көшеқозғалысы»ойынынұйымдастыру(ойыншық машиналар, қуыршақтар, құрастырғыш, жол белгілерін пайдалану).

Ойындар:«Өрткеқауіптізаттар»,«Өртсөндірушігенеқажет?» «Өртке қауіпті заттар»

Тақырыбы: « Өрт тілсіз жау »

Мақсаты:Балаларғаөрттуралытүсінікберу.Өрттілсізжау,өрттенсақтану жолдарын үйрету. Балалардың өрт қауіпсіздігі ережелері туралы білімдерін қалыптастыру, қауіп төнген кезде өздерін қорғай білуге машықтандыру, өз өмірлері үшін жауапты екенін ұғындыру

Тақырыбы:«Гүлденген табиғат».

Мақсаты:Балаларғатабиғат,тіршілік,коршаған ортаарасында байланыс жайлы түсініктерін қалыптастыру, балаларға жанды және
жансызтабиғатжөніндемағлұматберу,табиғатқасүйіспеншілікпен қарауға, қадірлей білу және қамқорлық жасай білуге үйрету.
Балалардыңойлауқабілеттеріндамыту.

«Анам,әкем және мен-тату-тәтті отбасы» Ұлттық ойындар

«Қол күрес »« Бесікке салу »

Мақсаты:Балалардыұлттықойынарқылытатулыққа,адамгершіліккебаулу. Бір - біріне деген сыйластығын, достық қарым қатынасын нығайту. Ұлттық ойын арқылы салт - дәстүрлерді сақтай білуге тәрбиелеу. Бір - біріне деген шынайы достықты сезіне білу дағдысын дамыту.

«Жазғы сайыстар» Ақсерек,көксерек

Ойын шарты: Ойын жазда ойналады. Ойнаушылар екі топқа бөлініп, бір – бірінен30-40метрдейжердеқолұстасып,қарама–қарсықатартізіліптұрады. Екі топтың басқарушыларыәр топтың оң жақ басында болуға тиісті.

«Ақсерекпенкөксерек»

Бізденсізгекімкерек?–депекіншітоптансұрайды. Оғанқарсыластары былай деп жауап береді:

«Ақсерек,көксерек»

СонаутұрғанАлинұркерек,-депқарсыжақтыңойыншысынықатын атайды.Солшақырылғанбалажүгіргенқалпыменқолұстасыптізіліптұрған топтың еңәлсіз деген жерінен келіп соғып,үзіпөтуге тырысады.Егер үзіп кетсе, топтың үзген жерінен өз тобына бір баланы апарып қосады.Үзе алмаса, өзісолтоптақалады.Ендігікезекекіншітопқаберіледі. Олардаосы тәртіп бойынша ойынды әріқарай жалғастырады.Сөйтіп, екі топ бірін – біріұтыпалуғатырысады.Ақыры ұтылғанжақтыңадамдарыазмөлшердене кейде жалғыз басқарушысы ғана қалатын кездері де болады.Ұтқан топ жүлдесіналады. Арқан тарту

Бұл ойынды ойнау үшін, бес- алты бала тартқанда үзілмейтін арқан және үлкен адамның алақаны көлеміндей екі тақтай дайындап алу қажет. Ол тақтайлардың ортасын арқан өтпейтіндей етіп теседі. Енді қарды жентектеп, аққалаға ұқсатып,үйеді де оның орта шетінен таяқпен тесеп әлгі арқанды өткізеді. Содан кейін тақтайшаның екеуін арқанның екі ұшына кигізеді де, тақтайшаларды аққаларға екі – үшқарыстай тақапқалғанда, тақтайшалар аққалаға тірелгенде, кейін сырғып кетпес үшін арқанды түйеді. Бәрі дайын болғансоң,балаларекітопқабөлінедіде,арқандыекіжаққатартады.Аққала қалайқұласа, сол топ жеңіп шыққан болады. Жеңілген топ аққаланы қайта жасайды.

«Ойын ойнап ән салмай,өсер бала бола ма»

«Алтын балық»күні.

Балалардың балықтар туралы түсініктерін молайту.Тірі табиғаттың әсемдігін сезіндіру,табиғатты қорғай білуге баулу.Әр түрлі заттар мен,пішіндермен,пішіндермен балық жасау. Балалардың саусақ маторикасын, ой-өрісін дамыту. «Алуан түсті балықтар» (дидактикалық ойыны)

«Менің достарым»

Мақсаты: Балаларға достық,татулық,бірлік ұғымдарын түсіндіру.Өзара татулықсезімдеріндамыту,ұлтжандылықсезімдерінқалыптастыру,достықты қадірлей білуге тәрбиелеу

«Асатасы– нан»

Мақсаты: Диқандар еңбегін, үлкендер еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, нанныңдастарханғақайданкелетінінтүсіндіру,тілбайлығын,ой-өрісін дамыту.

Нанның дастарханға қандай еңбекпен, қалай келетінін біледі, сұрақтарға ойланыпдұрысжауапберуді,үлкендержәнедиқандареңбегінқұрметтеуді игереді, үйренгендерін күнделікті ойындарда қолданады.

жоспарының негізінде "Т" сая... Еще

«Мен және қоршаған орта»

Мақсаты:балалардытуғанжерге,қоршағанортаға,табиғатқадеген сүйіспеншілігін арттыру.Өлі және тірі табиғатпен таныстыру.

«Өнер көзі халықта »

мақсаты: Балаларға қуыршақ туралы түсінік беру. Балалардың сөздік қорын байланыстырып сөйлеуге дағдыландыру.

Қуыршақ қойылымын көрсету арқылы балалардың танымдық белсенділігін арттыру.

Өз ара сыйласып достық қарым-қатынаста болуға тәрбиелеу.

